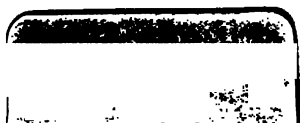

www.libtool.com.cn

600093229V

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

DEMOSTHENIS
OLYNTIIACAE TRES
PHILIPPICA PRIMA
ET
DE PACE.

**TEXTUM AD CODICEM Σ ET NOVISSIMAS EDITIONES
RECOGNOVIT, HARUM DISCREPANTIAM ET SELECTAS
ALIORUM SUASQUE NOTAS SUBJECIT, DUO EXCURSUS ET
TABULAM CHRONOLOGICAM**

ADDIDIT

CAROLUS AUGUSTUS RUEDIGER,
PHIL. DR. GYMNASII FRIBERG. RECTOR EMER. ANTIQUITAT. SAXONICAR.
INVESTIGATORIBUS DRESD. ADSRIPTUS.

EDITIO TERTIA DENUO APPARATA.

L I P S I A E
LIBRARIA WEIDMANNIA.

MDCCCXLVIII.

290. i. 5.

www.libtool.com.cn

VIRO PERILLUSTRI

LUDOVICO CAROLO HENRICO DE PFORDTEN

JURIS UTRIUSQUE DOCTORI

**RERUM ET SACRARUM ET SCHOLASTICARUM PER
REGN. SAXON. GERENDARUM**

AC

RATIONUM CUM EXTERIS GENTIBUS INEUNDARUM

SUMMO MODERATORI ET PRAEFECTO

HANC EDITIONEM SACRAM

ESSE VOLUIT

AUCTOR.

www.libtool.com.cn

PRAEFATIO EDITIONI TERTIAE.

Haec editio tertia *Demosthenis* Olynthiacarum trium, Philippicae primae et de Pace ab iis, quas MDCCCXVIII et MDCCCXXIX curavi, editionibus eo differt, quod, restituito orationum ordine vulgato, harum ipsarum textum quem dicunt ad codicem Σ Parisinum saeculi decimi, quem primo *Immanuelis Bekkerus* contulit, denuo jussu *Guilielmi Dindorfii* a *Duebnero* cellatum *) pressius quam olim redegi eamque legem mihi scripsi, ut quoad liceret et fieri posset hunc potissimum ducem sequerer: quod et ipsum, Bekkero cautius praeunte, *Baiterum* et *Sauppium* in edit. Turic. 1841, *Frankium* in ed. novem Philipp. Lips. 1842, *Voemeliū* in ed. Paris. 1843**), *Sauppium* in ed. Gothana 1845, *G. Dindorfium* in editione Oxoniensi 1846 fecisse confiteor. Et hic quidem de Graecis litteris meritissimus, qui pro eximia liberalitate suam ed. novissimam mecum communicavit, Praef. p. IX haec: „non dubitavi ad hujus potissimum codicis auctoritatem oratoris verba exigere et severiore quidem lege quam in ed. min. ante hos 18 annos alio consilio suscepta feceram: quanquam cavendum ab altera parte fuit, ne quae huic codici merito fides habetur in nimiam admirationem verteret.“ Cujus libri praestantissimi***) ratio quo subtilius indagaretur, ne minima quidem diversitas praetermissa est in adnotatione critica, qua simul editorum illorum diversae lectiones continentur: omissio indicat consensum, ita ut quam amplexi sint lectionem quamve respuerint appareat. Et Bekkeri quidem quatuor editiones, quas 1816, 1824, 1825 et 1835†), Voemeliū duas 1829 et 1843 et *G. Dindorfii* duas 1825 et 1846 distinxī. *Frankii*

*) In adnotatione critica per „Σ apud Dindf.“ significavi lectiones hujus libri a Bekkero praetermissas.

**) Nolo repetere quae de Turicensi et Frankii edit. in N. Jen. A. Litz. Nr. 53 1844 et de Voemeliū ed. in N. Jahrb. f. Philol. 42, 3 p. 226 et 52, 1 p. 83 dixi; hoc extremo loco p. 86 exempla discriminis allata vides, quod est inter Bekkeri, Turic., Voemeliū et Dindorfii editiones.

***) Consentiant in hac laude maxime Voemeliū in ed. Paris. praef. p. V, Sauppium ep. crit. ad Herm. p. 34 sq., paullum dissentit Weberus in ed. Aristocr. (Lips. 1845) praef. p. VIII, a Rehdantio in Jahrb. f. Philol. 47, 2 p. 168 improbat.

†) Editores praeter Voemeliū et Funkhaeneliū cum Frotschero (Olynth. Lips. 1834) quum in ed. 1824 acquiescerent, saepe Bekkeri esse dixerunt, quae Vir Summus 1825 et 1835 retractaverat.

denique et Turicensium ratio, a quibus Sauppius non nisi ubi notatum est differt, plerumque mihi probata fuit. Reliquorum autem nomina ut *Reuteri* (Phil. VIII Aug. Vind. 1833), *Funkhaenelii*, *Frotscheri* (Or. d. Pac. Lips. 1831) et *Klinkmuelleri* (Phil. 1. Olynth. Pac. Sor. 1832) afferendi rarior copia data fuit, quippe Bekkero, novae aetatis lectionum Demosth. inclyto auctori, plurimis locis obtemperantium. Quoniam autem non meum fuit, artem criticam fusius facititare et codicum, de quorum notitia Voemelinus quinque prolusionibus schol. (Francf. 1833—1836) praeclare meruit, varietates enotare et excutere, has rescidi et tantum hic illic in adnot. exegetica causam exposui. Varietatem lectionis e Codd. Par. α. β. Monacc. γ. δ. ε. ζ. η, Dresdensi, Gothano et Bodlejano conscriptam, ne fines hujus libri excedantur, alio loco edam.

Etenim quum eorum rationibus potissimum consultum esse vellem, qui vel superioribus gymnastorum ordinibus adscripti vel philologorum castra sequuturi Demosthenis, principis oratorum Atticorum, opera non obiter legere, sed vel verborum vel rerum cognitione paulo accuratius imbui cuperent, multa quae olim tractaveram abjeci et quae graviora videbantur vel in commentar. historic. conscripta erant, vasis lectis disposui, saepe fretus eorum virorum auctoritate, qui ut *Beckhiius*, *Schoemannus*, C. F. *Hermannus*, *Wachsmuthius* (Hell. Alterthumsk. Zweite Ausg. Hal. 1844) de antiquitatibus Graecis commentati sunt: modo ne videar aliis justo plura, aliis pauciora dixisse!

Orator autem, qualis Demosthenes fuit rempublicam gerens, hujus ipsius rationibus ad dicendum permotus est: harum causas, quodam per consilium viresque licuit, exploravi in Prolegomenis, respiciens ea quae nuper a *Westermanno* meo et C. G. *Boecknektio* acutissime disputata sunt; in duplici Exkursu brevissime scripto leges de Demosthene et Philippo quae his personis deberi videbantur. Tabula chronologica in calce libri adpersa rerum in adnotatione commemoratarum et expositionem et ordinem continet. Accurata autem diligentia b. A. G. *Beckeri* (Liter. d. Demosth. Quedlb. 1834), hominis candore animi et exquisita doctrina ornatissimi, factum est ut de studiorum Demosthenicorum praesidiis agere supersederem. *Rostii* autem, viri celeberrimi, eam notavi grammaticam, quae in scholar. usum Gotting. 1844 prodit.

Nihil denique prius, nihil antiquius habeo quam ut labor diu multumque in summo Oratore versatus fructu suo non omnino careat et ad ejus vim virtutemque, quae merito nostris hominibus enixe commendatur, et cognoscendam et imitandam aliquid valeat. Deus O. M. faxit!

Dresdae Non. Octbr. MDCCCXLVIII.

LIBANII
VITA DEMOSTHENIS.

www.libtool.com.cn

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

Pag.
Reisk.

1' **Ε**πειδὴ, κράτιστε ἀνδράπων Μόντιε, κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν ¹
Ἀστεροπαῖον περιδέξις τὰ εἰς λόγους ὧν πρωτεύεις μὲν ἐν
τῇ Ῥωμαίων φωνῇ καὶ τῆς παρ' ἐκείνοις παιδείας ὁμολο-
γουμένως τὸ πρεσβεῖον ἀνήρησαι, ἀμελεῖς δὲ οὐδὲ τῆς Ἑλ-

ΛΙΒΑΝΙΟΥ etc. hunc titulum habet ed. Dindf. 1846, reli-
quae: Λιβανίου σοφιστοῦ πρὸς ἀνδράπτον Μόντιον ἀξιόσanta
αὐτὸν γράψαι τὸν τε Δημοσθένους βίον καὶ τὰς ἀπάντων τῶν
λόγων αὐτοῦ ὑποθέσεις.

Libanius (314—386 p. Chr.), Antiochiae natus, celeberrimus suae
aetatis rhetor et philosophus, Athenis, Constantinopoli, Nicaeae, Nico-
mediae et Antiochiae artem dicendi docuit idemque fuit graece erudi-
tissimus. Atqui ejus scribendi genus perspicuum quidem, sed exile et
jejunum est: saepe enim et verba et structuras minus usitatas adhi-
bet. Vid. praeter Harless. *Introduct. hist. ling. gr.* II, 1 p. 312 vitam
Lib. ab ipso conscriptam, quam Reiskius editioni opp. Lib. praefixit,
Westermann *Gesch. d. gr. Bereds.* I, p. 245 et 330. Schincke *gr. Lit.*
p. 555. Graesse *Allg. Litg.* I, 2 p. 1286 et inprimis *Commentatt.*
de Lib. P. I—IV, quas edid. F. C. Petersen Hafn. 1827 et 28. —
Libanii libellus, *μνημονεύματα* continet, cfr. § 2. 9. 10.

§ 1. Proconsul *Montius*, quem Amm. Marc. XIV, 7, 12 quae-
storem dicit, quum a. 353 Antiochiae interfectus esset, luculenter patet,
hanc epistolam ante illud tempus scriptam fuisse. — *Asteropaëus*,
utraque manu exercitatus, in proverbii locum abierat. Cfr. Hom. II.

- λνικῆς, αὐτε καὶ ἐν αὐτῇ διὰ τοῦ τῆς φύσεως μέγεθος ὑπερέχειν δυνάμενος, ἀλλὰ περὶ τε τοὺς ἄλλους διατρίβεις καὶ περὶ τὸν τελευτάτου τῶν Ἑλληνικῶν ῥητόρων, τὸν Δημοσθένην, καὶ δὴ καὶ ἡβουλήθης τὰς ὑποθέσεις τῶν τούτου
- 2 λόγων ἀναγράψασθαι σοι: δεχόμεθα μὲν ἄσμενοι τὸ πρόσταγμα (ἴσμεν γὰρ ὅτι πλείω τὴν τιμὴν ἢ πόνον ἔχει), ἀρξόμεθα δὲ τοῦ συντάγματος ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ῥήτορος, οὐχ ὅλον αὐτὸν διεξιόντες (περιττὸν γὰρ τοῦτο), ἀλλὰ τοσούτων 2 μνημονεύοντες, ὅσα δοκεῖ καὶ πρὸς κατάληψιν ἀκριβεστέραν τῶν λόγων συντελεῖν.
- 3 Δημοσθένει τοίνυν τῷ ῥήτορι πατὴρ ἦν Δημοσθένης, ἀνεπίληπτος τῷ γένει δοκῶν, ὡς καὶ Αἰσχίνης ἐχθρὸς ὢν

§ 1, 8. ἡβουλήθης, rel. edd. ἐβουλήθης. Vid. adnot.

XXI, 163, ubi Eustath. περιδέξις explicat per ἀμφιδέξις. H. Wolfius interpretatur: *ambidexter*. — τὰ εἰς λόγους refer ad litteras Romanas et Graecas, quarum statim mentio fit. Wolf. interpr. in eloquentiae facultate. De usu praepos. εἰς vid. Xen. Cyr. VI, 4, 5 τὰ εἰς πόλεμον et Matth. Gr. § 578 c. — ἀναγρῆσθαι πρεσβεῖον τῆς παιδείας, *palmam obtinere doctrinae*; ἡ παιδεία complectitur omne studiorum et disciplinae genus. — ἄτε — δυνάμενος, quippe qui possis propter ingenii praestantiam in litteris graecis excellere. — διατρίβειν περὶ τι, *operam ponere* in aliqua re. Isocr. I, 3 περὶ τὸ κράτιστον τῆς φιλοσοφίας διατρίβουσι. Plenior structura est χρόνον s. βίον s. ψυχὴν. Libanius περὶ similiter adhibuit infra § 10 et Arg. Cherson. § 3 m. ed. — ἡβουλήθης scripsi ex Aldina utraque cum H. Wolfio. Etenim quum hic scriptor plerumque huic verbo augm. temp. praefigat (vid. Voemehli Praefat. ad Dem. p. V), non probabilis est scriptura vulg. ἐβουλήθης. Idem statuit Schaeferus. Vid. Thom. M. p. 258 et Dem. V, 22, 23.

§ 2. πόνον ἔχει, *in se habet laborem* vid. ad Dem. II, 3. — σύνταγμα liber, in quo omnia suo describuntur ordine, Hesych. ἐκ λόγων τάγμα. Vid. § 7 συντελεῖσθαι. Nostri Graeci publicam suae civitatis rationem σύνταγμα appellant. — συντελεῖν de his dicitur, qui conferunt vectigalia, tum de rebus, quae utilitatem praebent, h. l. quae ad accuratam cognitionem pertinere videntur.

§ 3. Demosthenes, natus Ol. 98, 4. (384 a. Ch.). Alii eum dicunt Ol. 99, 4, alii anno intermedio natum esse; mortuus est Ol. 114, 3 (322) anno aet. 62. De vita Dem. vitaeque scriptoribus vid. Exc. I, § 1 et 2. — ἀνεπίληπτος, Plut. vit. Dem. c. 4. haec: ἦν τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν. Fuit domus Demosth. *trierarchica* (XXVII, 64. ὁ ἐμὸς οἶκος τριηραρχεῖν εἰθισμένος) et nobilior Aeschine, nam ille

μαρτυρεῖ (εἰρηταιχοῦν οὕτως αὐτοῖς ῥήμασι „τοῦτο πατήρ ἦν Δημοσθένης ὁ Παιανεύς, ἀνὴρ ἐλεύθερος· οὐ γὰρ δεῖ ψεύδεσθαι“), ἐργαστήριον δὲ οἰκετῶν μαχαιροποιῶν κεκτημένος, ἐντεῦθεν τὴν τοῦ μαχαιροποιοῦ κλήσιν ἔλαβε. τὸ μέντοι μητρῶον γένος τοῦ ῥήτορος οὐκ ἦν, ὡς φρασι, ⁴ καθαρῶς Ἀττικὸν, Γύλωνος τοῦ πάππου τοῦ Δημοσθένους φυγόντος μὲν ἐξ Ἀθηνῶν ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι, οἰκήσαντος δὲ περὶ τὸν Πόντον καὶ γυναικὰ ἀγαγομένου Σκυθῶν τὸ γένος, ἐξ ἧς ἦν τοῦ Δημοσθένους ἡ μήτηρ Κλεοβούλῃ. εἰς τοῦτο γοῦν ἄλλοι τε λελοιδωρήκασιν καὶ Αἰσχί-

§ 3, 5. ψεύδεσθαι ex Aeschine cum Tur. et Dindf., ψεύσασθαι Bk. Voem. et Dindf. 1825. — §. 4, 4. ἀγαγομένου conjec. H. Wolfius, quem edd. sequuti sunt. Vulg. ἀγομένου.

XVIII, 10 dicit: εἰ δὲ πολλῶ βελτίω ἴστε με τούτου (Αἰσχ.) καὶ ἐκ βελτιόων, e quo loco, ad quem vid. Dissen Coron. p. 171, et sexcentis aliis simulas utriusque apparet. — Aeschinis (389—314) verba leguntur III, 171 (in orat. c. Ctesiph. p. 561 ed. Reisk., p. 78, 13 Steph.) — Παιανεύς, duplex pagus Paeaniensis in tribu Pandionia fuit, Παιανία καθ' ἑνὲνθεν et ὑπὲρθεν. De pagis s. demis Atticis vid. praeter Leake Demen v. Att. v. Westermann L. 1840 et Ejusd. Topographie Athens, v. Baiter u. Sauppe Zürich 1844. Ross die Demen v. Attika in ihrer Vertheilung unter die Phylen, v. Meier. Halle 1846, Wachsmuth Heil. Alterth. I, p. 544 ed. 2. scripta haec singularia: Grotefend de demis Att. Gott. 1829 et Sauppe de demis Athen. urbanis. Weim. 1846. — ἐργαστήριον, Plut. c. 4 haec de patre: ἐπεκαλεῖτο μαχαιροποιὸς ἐργαστήριον ἔχων μέγα καὶ δούλους τεχνίτας τοῦτο πρῶτοντας. De fructu officinae vid. Dem. XXVII, 4—6, e quo ipso loco patet, matrem Cleobulen in aedes patris 50 minas intulisse. Cf. Ranke in Ersch u. Gruber Encyc. XXIV p. 61.

§ 4. Quae de matre refert Lib., mutuatus est ex Aeschin. l. c., qui narrat, Glylonem prodidisse Nymphaeum [urbem Tauricam] et fugisse in Bosporum ibique Scythissam in matrimonium duxisse. Atqui Plut. l. c. dubitat, an hoc verum sit. — ἐπὶ — ἐγκλήματι, propter accusationem, off. § 9. ἐπὶ τοῖς λόγοις. Matth. Gr. gr. p. 859, et quae notata sunt ad IV, 51. — Πόντον, ex Aeschine patet, intelligendum Cimmerium Bosporum. vid. Steph. Byz. s. Πόντος p. 559. — εἰς τοῦτο, praepos. εἰς utuntur Graeci, si qua res alicuius vitio vertitur, ita ut obrectetur. Noster § 5 ἐσκόπτετο εἰς μαλακίαν. Plut. Dem. 4. εἰς τὸ σῶμα λέγεται σκοπόμενος. Thuc. VIII, 88. βουλόμενος αὐτὸν εἰς

νης, εἰπὼν ὡς ἄρα εἶπεν Σκύθης, βάρβαρος ἐλληνίζων τῇ
 5 φρονίᾳ. περὶ μὲν οὖν τοῦ γένους αὐτοῦ τοσαῦτα εἰρήσθω·
 ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος ἦν
 μὲν, ὡς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδὲ
 εἰς παλαιστραν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθη-
 ναίων παῖδες εἰώθεσαν· ὅθεν καὶ ἀνδρωθεὶς ὑπὸ τῶν
 ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο καὶ Βάτταλος ἐπωνυμίαν
 ἔσχευ. ἱστορεῖται γάρ τινα Βάτταλον Ἐφεσίον ἀνλητὴν γενέ-
 σθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικείας ἐπὶ τῆς σκηνῆς
 ἐχρήσατο καὶ μέλεσι κατεαγόσι, καὶ ὅλως τὴν τέχνην ἐμάλ-
 θαξεν· ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς ἐκλύτους καὶ ἀνάνδρους Βαττά-
 λους ἐκάλουν.

6 Ἀέγεται δὲ τὸν Δημοσθένην τὴν πολλὴν καὶ σφοδρὰν

§ 5, 6, 7 et 10. Βάτταλον] Βάταλον Bk. Tur. Voem.
 Dindf. 1825. Vid. adnot.

Ἀθηναίων φίλιαν διαβάλλειν. Cf. Duk. ad h. l. Aeschines hanc rem commemorat III, 172 addens: ὅθεν καὶ τὴν πονηρίαν οὐκ ἐπιχωρίως ἐστι.

§ 5. κομιδῇ νέος, egit enim annum septimum, quum pater decederet, XXVII, 14. Plut. 4 et Pseudoplut., cujus verba init. libelli haec sunt: καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτῶν ἑπτά. — ἀσθενής, Plutarchus l. c. haec: ἦν ἐξ ἀρχῆς κάτεχνος καὶ νοσώδης. — ἀνδρωθεὶς, Suid. ἡδρωμένος explicat per ἡῤῥημένος; est haec vox potissimum seriorum scriptorum. — εἰώθεσαν, cfr. Lucian. Anach. c. 11, Becker Charikles I, p. 309 sq. Krause Darstellung der Gymn. d. Hellenen. Halle 1835. — Βάτταλος Dem. dictus fuit vel a tūbicine Ephesio (Wachsmuth H. A. II, 732) vel a nutrice sua propter quandam virium imbecillitatem, vel propter molliorem vestitum. Haec refert Pseudoplut. p. 847 (p. 79 ed. West.). Cf. Aeschin. II, 99 coll. I, 126, 131. Ipse Dem. XVIII, 180 adversarium hunc convicti illius auctorem accusat; vid. Dissen ad h. l. p. 349. Quo quidem loco quum Σ praebeat Βάτταλος, hanc scripturam cum Dindorfio Thes. Steph. II, 1 p. 186 probavi, assentiens Schaefero, qui (App. II, 251) nomen illud ad vitium pronuntiationis (Βάττος) refert. Item Ranke l. l. p. 64. Plut. c. 4 et Suida s. v. testibus orator ob morosam et amaram indolem etiam Argas vocatus est. — μέλεα κατεαγ carmina fracta i. e. carminum modis enervati. Suidas: κεκλασμένα, addens: αὐτῇ ἡ προθυμία ἐνίοις τῶν τὰ ὦτα κατεαγόντων καὶ διεφθαρμένων τὰς διανοίας, εἰς κωμῶδιαν ἐτράπη καὶ γέλωτα πολύν. Cfr. Hesych. s. v. Ἰωνικόν.

ἐπὶ λόγους ὀργὴν ἐντείνεσθαι. Καλλίστρατος ἦν Ἀθη-
 3ναῖος ῥήτωρ ἐνδοξος· οὗτος ἐμελλε δημοσίαν τινὰ δίκην
 ἀγωνίσσασθαι, φασίν, οἶμαι, τὴν περὶ Ὠρωποῦ. ὁ τοίνυν
 Δημοσθένης παῖς ὧν ἐδεῖτο τοῦ ἐφεστῶτος οἰκέτου συγ-
 χωρῆσαι παραβαλεῖν αὐτῷ τῇ δίκῃ· καὶ ὃς ἐπέτρεψεν. ἀκού-
 σας δὲ οὕτω διετέθη, ὥστε ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας πάντα

§ 6, 6. αὐτῷ] αὐτῷ Turicc. Vid. ad Dem. I, 5.

§ 6. ἐπὶ λόγους ὀργὴν negligentius scripsit Libanius pro ἐπὶ τοὺς
 λόγ., nisi cum ed. Bekk. Oxon. (nam a ceteris ejusd. edd. articulus abest)
 et Schaefero hunc inseras e cod. Rav.; certe in fine hujus §. legitur. —
 Callistratus, Callicratis filius, Aphidnaeus, facundissimus suae memoriae
 orator, in accusando praecipue acerbus, idemque dux fortissimus fuit.
 Dem. XVIII, 219. 297. Jam Aesch. II, 124 quum dicat hunc oratorem
 aequiparandum esse Leostheni, hujus nomen cum Demosthene con-
 fudit Voemelius in com. p. 9. Cfr. Ruhnken. in Reisk. Orr. VIII, 140.
 Boeckh Staatsh. I, 246. 448. Westermann Gesch. d. griech. Bereds.
 § 45, n. 17—19 et Wachsmuth H. A. I, 659. — τὴν περὶ Ὠρωποῦ,
 publica causa (δίκη, quam Plut. c. 5 κρίσιν) haec fuit. Oropus (nunc
 Ropo) oppidum fuit inter Tanagram et Atticam in ditione Attica situm
 (Thuc. II, 23), itaque saepe in controversiam vocatum, quae non prius
 cessabat, quam Philippus illud, Thebanis ademptum, Atheniensibus red-
 deret. Pausan. I, 34, 1. Hoc tempore (Ol. 103, 3) Themiso et Theodorus,
 Eretrienses, collecta manu Oropum in suam vel potius Atheniensium
 redegerunt potestatem. Hi quum aliis turbis occupati oppidum per se
 obtinere non possent, auctoribus; ut videtur, Chabria et Callistrato The-
 banorum fidei illud commiserunt, qui reddere volebant. Philostratus
 litem illis viris intendit, qui jam causam (Oropicam) dicebant. Diod.
 Sic. XV, 76. Xen. Hell. VII, 4, 1. Aesch. III, 84. Dem. XVIII, 99.
 XXI, 64. Spalding ad Mid. p. 42 ed. Buttm. Winiewski com. hist. et
 chron. p. 27 sq. Utrum Libanio fides sit habenda, disputatur in Exc.
 I, § 2. — ἐδεῖτο, etenim audiverat inter magistros convenisse, ut
 propter oratoris facultatem et causae celebritatem judicio interessent.
 Plut. c. 5 cum Pseudoplut. init. οἰκίτην vocat παιδάγωγον. —
 συγχ. παραβ. αὐτῷ, ipsi concedere, ut adesset causae. Schaeferus
 αὐτῷ post συγχ. collocari vult, neque injuria. — καὶ ὃς, tum ille.
 vid. Arg. or. de Cherson. § 2. καὶ ὃς ἐπιστέλλει cf. Herm. ad Vig.
 p. 706 sq. — διατιθέναι, aliquem aliquo modo afficere. Isocr.
 IV, 162. Cf. F. A. Wolf. ad Lept. p. 240 et Zeun. ad Vig. p. 300.
 Plut. l. c. tradit, Demosthenem tanta Callistrati, quem summis honori-
 bus exopti videbat, admiratione fuisse adfectum, ut, omnibus aliis rebus
 missis, se totum ad artem dicendi conferret. Idem Gellius N. A. III,
 13. Amman. XXX, 4.

νης, εἰπὼν ὡς ἔβραλ' εἶπεν Σκύθης, βάρβαρος ἐλληνίζων τῇ
 5 φρονῇ. περὶ μὲν οὖν τοῦ γένους αὐτοῦ τοσαῦτα εἰρησθῶ·
 ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος ἦν
 μὲν, ὥς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδὲ
 εἰς παλαιστραν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθη-
 ναίων παῖδες εἰώθεσαν· ὅθεν καὶ ἀνδρωθεὶς ὑπὸ τῶν
 ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο καὶ Βάτταλος ἐπωνυμίαν
 ἔσχεν. ἰστόρηται γάρ τινα Βάτταλον Ἐφεσίον αὐλητὴν γενέ-
 σθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικείας ἐπὶ τῆς σκηνῆς
 ἐχρήσατο καὶ μέλεσι κατεαγόσι, καὶ ὅλως τὴν τέχνην ἐμάλ-
 θαξεν· ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς ἐκλύτους καὶ ἀνάνδρους Βαττά-
 λους ἐκάλουν.

6 Ἀέγεται δὲ τὸν Δημοσθένην τὴν πολλὴν καὶ σφοδρὰν

§ 5, 6, 7 et 10. Βάτταλον] Βάταλον Bk. Tur. Voem.
 Dindf. 1825. Vid. adnot.

Ἀθηναίων φίλιαν διαβάλλειν. Cf. Duk. ad h. l. Aeschines hanc rem commemorat III, 172 addens: ὅθεν καὶ τὴν πονηρίαν οὐκ ἐπιχωρίως ἔστι.

§ 5. κομιδῇ νέος, egit enim annum septimum, quum pater cederet, XXVII, 14. Plut. 4 et Pseudoplut., cujus verba init. libelli haec sunt: καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτῶν ἑπτά. — ἀσθενής, Plutarchus l. c. haec: ἦν ἐξ ἀρχῆς κάτιχνος καὶ νοσώδης. — ἀνδρωθεὶς, Suid. ἡδρωμένος explicat per ὑψημένος; est haec vox potissimum seriorum scriptorum. — εἰώθεσαν, cfr. Lucian. Anach. c. 11, Becker Charikles I, p. 309 sq. Krause Darstellung der Gymn. d. Hellenen. Halle 1835. — Βάτταλος Dem. dictus fuit vel a tibicine Ephesio (Wachsmuth H. A. II, 732) vel a nutrice sua propter quandam virium imbecillitatem, vel propter molliorem vestitum. Haec refert Pseudoplut. p. 847 (p. 79 ed. West.). Cf. Aeschin. II, 99 coll. I, 126. 131. Ipse Dem. XVIII, 180 adversarium hunc convicii illius auctorem accusat; vid. Dissen ad h. l. p. 349. Quo quidem loco quum Σ praebeat Βάτταλος, hanc scripturam cum Dindorfio Thes. Steph. II, 1 p. 186 probavi, assentiens Schaefero, qui (App. II, 251) nomen illud ad vitium pronuntiationis (Βάττος) refert. Item Ranke l. l. p. 64. Plut. c. 4 et Suida s. v. testibus orator ob morosam et amaram indolem etiam Argas vocatus est. — μέλεα κατεαγότων carmina fracta i. e. carminum modis enervati. Suidas: κεκλασμένα, addens: αὐτῇ ἡ προθυμία ἐνίοις τῶν τὰ ὅσα κατεαγότων καὶ διεφθαρμένων τὰς διανοίας, εἰς κομωδίαν ἐτρέπη καὶ γέλωτα πολύν. Cfr. Hesych. s. v. Ἰωνικόν.

ἐπὶ λόγους ὁρμὴν ἐντεῦθεν σχεῖν. Καλλίστρατος ἦν Ἀθη-
 ναῖος ῥήτωρ ἐνδοξος· οὗτος ἐμελλε δημοσίαν τινὰ δίκην
 ἀγωνίζεσθαι, φασίν, οἶμαι, τὴν περὶ Ὠρωποῦ. ὁ τοίνυν
 Δημοσθένης παῖς ὧν ἐδεῖτο τοῦ ἐφεστῶτος οἰκέτου συγ-
 χωρῆσαι παραβαλεῖν αὐτῷ τῇ δίκῃ· καὶ ὃς ἐπέτρεψεν. ἀκού-
 σας δὲ οὕτω διετέθη, ὥστε ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας πάντα

§ 6, 6. αὐτῷ] αὐτῷ Turicc. Vid. ad Dem. I, 5.

§ 6. ἐπὶ λόγους ὁρμὴν negligentius scripsit Libanius pro ἐπὶ τοὺς
 λόγ., nisi cum ed. Bekk. Oxon. (nam a ceteris ejusd. edd. articulus abest)
 et Schaefero hunc inseras e cod. Bav.; certe in fine hujus §. legitur. —
 Callistratus, Callicratis filius, Aphidnaeus, facundissimus suae memoriae
 orator, in accusando praecipue acerbus, idemque dux fortissimus fuit.
 Dem. XVIII, 219. 297. Jam Aesch. II, 124 quum dicat hunc oratorem
 aequiparandum esse Leostheni, hujus nomen cum Demosthene con-
 fundit Voemelius in com. p. 9. Cfr. Ruhnken. in Reisk. Orr. VIII, 140.
 Boeckh Staatsh. I, 246. 448. Westermann Gesch. d. griech. Bereds.
 § 45, n. 17—19 et Wachsmuth H. A. I, 659. — τὴν περὶ Ὠρωποῦ,
 publica causa (δίκη, quam Plut. c. 5 κρίσιν) haec fuit. Oropus (nunc
 Ropo) oppidum fuit inter Tanagram et Atticam in ditione Attica situm
 (Thuc. II, 23), itaque saepe in controversiam vocatum, quae non prius
 cessabat, quam Philippus illud, Thebanis ademptum, Atheniensibus red-
 deret. Pausan. I, 34, 1. Hoc tempore (Ol. 103, 3) Themiso et Theodorus,
 Eretrienses, collecta manu Oropum in suam vel potius Atheniensium
 redegerunt potestatem. Hi quum aliis turbis occupati oppidum per se
 obtinere non possent, auctoribus; ut videtur, Chabria et Callistrato The-
 banorum fidei illud commiserunt, qui reddere volebant. Philostratus
 litem illis viris intendit, qui jam causam (Oropicam) dicebant. Diod.
 Sic. XV, 76. Xen. Hell. VII, 4, 1. Aesch. III, 84. Dem. XVIII, 99.
 XXI, 64. Spalding ad Mid. p. 42 ed. Buttm. Winiewski com. hist. et
 chron. p. 27 sq. Utrum Libanio fides sit habenda, disputatur in Exc.
 I, § 2. — ἐδεῖτο, etenim audiverat inter magistros convenisse, ut
 propter oratoris facultatem et causae celebritatem judicio interessent.
 Plut. c. 5 cum Pseudoplut. init. οἰκίτην vocat παιδάγωγον. —
 συγχ. παραβ. αὐτῷ, ipsi concedere, ut adesset causae. Schaeferus
 αὐτῷ post συγχ. collocari vult, neque injuria. — καὶ ὃς, tum ille.
 vid. Arg. or. de Cherson. § 2. καὶ ὃς ἐπιστέλλει cf. Herm. ad Vig.
 p. 706 sq. — διατιθεῖναι, aliquem aliquo modo afficere. Isocr.
 IV, 162. Cf. F. A. Wolf. ad Lept. p. 240 et Zeun. ad Vig. p. 300.
 Plut. l. c. tradit, Demosthenem tanta Callistrati, quem summis honori-
 bus excipi videbat, admiratione fuisse adfectum, ut, omnibus aliis rebus
 missis, se totum ad artem dicendi conferret. Idem Gellias N. A. III,
 13. Ammian. XXX, 4.

7 παρέργαντο τοὺς λόγους θέσθαι. διδασκάλῳ δὲ χρησάμενος Ἰσαίῳ μάλα δεινῷ ῥήτορι, εἰς ἄνδρας ἐγγραφεῖς εὐθὺς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεστήσατο, κακῶς διακηκόντων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. καὶ εἶλε μὲν αὐτούς· οὐ μὴν ἡδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν ὅσα ἀπολώλεκε. τοὺς δὲ λόγους τοὺς ἐπιτροπικoὺς εἰσὶν οἱ φασιν Ἰσαίου καὶ οὐ Δημοσθένε-

§ 7, 5. ἀπολώλεκε *dedi e conj. Bekkeri ex ejus edd. 1816. 25. 35. cum Tur. et Dindf., qui 1825 cum Bekk. 1824 vulg. ἀπολώλεκε retinuerat; eandem Voem.*

§ 7. Ἰσαίῳ. Isaeus floruit 420—356. a. Chr. Westerm. G. d. g. B. § 51. Restant XI orationes, quas Schoemann edid. Gryph. 1831. Vid. Dionys. Hal. „de Isaeo“ (Opp. T. V. ed. B.), qui c. 3 dicit: „ἡ Ἰσαίου λέξις καθαρὰ μὲν καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφής, κυρία τε καὶ ἐπαργής καὶ σύντομος· πρὸς δὲ τούτοις πιθανή τε καὶ πρέπουσα τοῖς ὑποκειμένοις.“ Paullo infra: „πηγὴ τις ὅντως ἐστὶ τῆς Δημοσθένους ἀνάμεικτος.“ Pseudopl. p. 844 C (p. 69. West.) dicit quatuor annos Demosthenem hac disciplina usum fuisse. Vid. § 8. ibique notata. — De ceteris Oratoris praeceptoribus cfr. Suid. s. Δημ., Plut. c. 5. Voemel p. 12. Ranke I. I. p. 66. Westermann in Pauly Real-Enc. II p. 966. — εἰς ἄνδρας ἐγγρ., solebant juvenes Athenienses XVIII annos nati in album civium (ληξιαρχικὸν γραμματεῖον) recipi (ἐγγράφεσθαι). Vid. Exc. I § 2. — ἀγῶνα — ἐνεστήσατο, *litern instituit.* Dem. XVIII, 4 dicit: ὁ τοιοῦτον ἀγῶνα ἐστησάμενος. Lycurg. § 31. Tutores a patre praescripti erant Aphobus, Demophon, Therippides: qui quum XIV talenta tractassent, post decennem curam LXX minas Demostheni reddiderunt; quare hic actionem X talentorum his scripsit. Cfr. Dem. XXVII, 15. 16. XXX, 6. Westermann de litibus, quas Dem. oravit. Lips. 1834 egit de *litte tutoria* p. 5—18. Idem in Pauly Real-Enc. II, 959. Voemel über die Vormundschaftsrechnung des Dem. im Rhein. Mus. III, 3 p. 434 sqq. Tutelam ad proximos cognatos pertinuisse docent Schoemann ad Isae. p. 180 et Wachsmuth II, 130. Cfr. Schmeisser de re tutelari Atheniensium. Friburg. 1829. — ἀπολώλεκε, Aphobus damnatus quum nihil aequi facere posset, Dem. in possessionem bonorum ejus venit, sed amissa non recuperaverat. — λόγους, *tutoriae* orationes extant tres in Aphobo (secundum numeros XXVII. XXVIII. XXIX) et *duae* in Onetorem (XXX. XXXI): hic enim, cujus soror Aphobo nupta fuerat, Demosthenem e fundo vi ejecit. Has duas Oratoris nostri esse negat Boeckh Staatsh. II, 417. Vid. A. G. Becker Dem. als Staatam. u. Redner p. 415 sqq. Principem illae quinque orationes tenent locum adnotatione illustratae in Dem. Orr.

www.librol.com.cn
 νους εἶναι, διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ ῥήτορος ἀπιστοῦντες (ὅκτω-
 καίδεκα γὰρ ἐτῶν ἦν, ὅτε πρὸς τοὺτους ἡγωνίζετο) καὶ ὅτι
 δοκοῦσιν οἱ λόγοι τὸ τοῦ Ἰσαίου πως ἐπιφαίνειν εἶδος. ἑτε-
 ροὶ δὲ νομίζουσι συντετάχθαι μὲν ὑπὸ Δημοσθένους, διωρ-
 θῶσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν, εἰ ὁ 8
 Δημοσθένης ἡδύνατο μὲν καὶ ἐκείνης τῆς ἡλικίας συγγρά-
 φειν τοιοῦτους λόγους (ἡ γὰρ ὕστερον ὑπεροχὴ καὶ τοῦτο
 πιστοῦται), ἀπὸ δὲ νεαρᾶς ἐτι τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ τῷ
 διδασκάλῳ τὸν ἐκείνου χαρακτήρα πολλαχῇ μεμίμηται.
 μετὰ μέντοι τοὺτους τοὺς ἀγῶνας βραχὺ τῇ ἡλικίᾳ προ-
 ἔλθων σοφιστεύειν ἐνεχείρησεν, εἴτα ἀπαλλαγείς τούτου
 συνηγόρησεν ἐν δικαστηρίῳ. τοῖσι δὲ ὥσπερ γυμνασίοις

§ 7, 10. διωρθῶσθαι conj. H. Wolfius, quem omnes
 edd. sequuti sunt. Vulg. διορθοῦσθαι. — § 8, 2. καὶ
 cum Dindf., qui 1825, ul ceteri edd., cum vulg. καὶ
 ἀπ' scripserat.

sel. ed. Bremi. Goth. 1829. — ὅκτω καίδεκα, Ol. 104, 1; recte, si qui-
 dem Dem. Ol. 99, 4 natus fuit, sin minus, Libanius in errorem se induci
 passus est, quem ne Quintilian (I, 6, 1) quidem verba tollunt dicen-
 tis, Demosthenem puerum admodum pupillares actiones habuisse. Vid.
 Exc. I, § 2. — διορθῶσθαι de scriptis in meliorem formam re-
 ductis et correctis dicitur. Plut. Alex. c. 8. Alcib. c. 7.

§ 8. θαυμαστὸν, εἰ, non solum θαυμάζω construitur sequente
 εἰ (Matth. § 608. Rost § 180. n. 2), sed omnino ea verba, quae cum
 animi affectum exprimunt, ex quo aliquid fiat aut factum sit, quod non
 expectaveris aut optaveris, ut ἀγανακτεῖν in Plat. Crit. 1. πλημμελεῖς
 εἰς ἀγανακτεῖν, εἰ δὲ τελευτᾷ. — καὶ ἐπ' ἐκ. jam
 illo tempore. Ante Dindorfium etiam Sauppius ἐπ' pro ἀπ' conjecerat.
 — ἡ ὕστερον ὑπεροχὴ, excellentia qua postea floruit. Vig. p. 376 a.
 — ἀπὸ τῆς νεαρ. ἀσκ., propter recentem exercitationem, vid. Matth.
 Gr. II, p. 1130. — μεμίμηται, cfr. Dionysii verba de Isaeo supra
 allata et Schoemann ad Isae. p. 381 et 385. Neque hoc praetermit-
 tendum, quod hic orator potissimum in re hereditaria versatus fuerit,
 ita ut maxime orr. tutoriae speciem referant Isaei. — σοφιστεύειν,
 artem docendi docere. Plut. Dem. c. 24 fin. Suidas dicit, Demosthe-
 nem instituto renuntiassse propter calumniam de Moschi filio, nobili
 adolescente, ortam. Ceterum ex narratione Libanii conjicio, illud mu-
 nus pertinere ad Olymp. CV. — συτήγορεῖν, causas agere, Dem.
 LI, 18. Erat enim τῶν συνηγόρων, alios defendere iisque in loco judi-
 cii adesse. (ἐν δικαστηρίῳ). Meier u. Schoemann Att. Proc. p. 142, 708.

χρησάμενος ἐπὶ τῷ δημαγωγεῖν καὶ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἤλθεν.

- 9 Ἐτι καὶ κείνων μνημονευτέον, ὅτι τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν ἐκ φύσεως, τὸ δὲ πνεῦμα ἀτονώτερος· ἐξ ὧν ἀμφοτέρων συνέβαινε φαυλοτάτην αὐτὸν τὴν ὑπόκρισιν παρεχόμενον οὐκ εὐδοκίμειν τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις. διὸ καὶ πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα. „τί ἐστὶ ῥητορική,“ ἀπεκρίνατο ὅτι „ὑπόκρισις“, δυσχεραίνων ὅτι διὰ ταύτην τῶν χειρόνων ἦττων ἐφαίνετο. ἀλλὰ καὶ ταῦτα μελέτῃ κατώρθωσε καὶ ὅσα ἄλλα αὐτῷ πρὸς δημαγωγίαν ὑπὴν ἐλαττώματα. καὶ γὰρ δειλὸς ἦν τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους

Schoem. de com. Ath. p. 108 et antiq. publ. jur. Graec. p. 268. — γυμνασίῳ ad ipsam rationem, qua vires exercentur, Liban. refert ut Xen. Oec. 10, 11: ἀγαθὸν γυμνάσιον καὶ τὸ δεῦσαι καὶ τὸ μάξει.

§ 9. τραυλὸς ἦν τὴν γλῶτταν, *balbutiebat lingua*. Plut. c. 6 haec: ἦν τις καὶ φωνῆς ἀσθένεια καὶ γλῶττης ἀσάφεια καὶ πνεύματος κολοβότης. Vid. Ranke l. 1. p. 70. Ad rem cfr. Cicer. Brut. 91. „erat eo tempore in nobis summa gracilitas et infirmitas corporis, procerum et tenue collum: qui habitus et quae figura non procul abesse videtur a vitae periculo“. — ὅτι in initio orationis directae. Plat. Apol. S. p. 21 C. Men. p. 74 D. 75 A. Dem. VIII, 31. Vig. p. 548. — ὑπόκρισις non solum significat *gestum histrionis*, sed etiam *actionem oratoris*. vid. Ernest. lexic. gr. rhet. s. h. v. — ἐπὶ τοῖς λόγοις, male audiebat *ob dicendum*. ἐπὶ, ut ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι supra § 4. Plut. c. 7 narrat, Demosthenem in quo concionum suarum successu vehementer dolentem ab histrione quodam Satyro erectum et maxime *actionem* edoctum fuisse. Hinc dicit Dionys. d. adm. vi Dem. c. 53: „ταύτης δὴ φημι τῆς ἀρετῆς (τῆς ὑποκρισεως) πάννυ διὲν τοῖς ἐναγωνίοις λόγοις, εἰ μέλλουσιν ἔξιν πολὺν τὸ ἀληθινὸν καὶ ἐμψυχον, ἧς πλείστην ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων πρόνοιαν ἔσχειν οὗτος ὁ ἀνὴρ. Cicer. Orat. c. 17. „non sine caussa Demosthenes tribuit et primas et secundas et tertias *actioni*“. Quintil. XI, 3, 6. Jennisch Parall. d. Dem. u. Cic. p. 115 sqq. — ἦττων ἐφαίνετο, nam Plut. c. 6 refert: κατεγέλαιτο δὲ ἀήθειαν τοῦ λόγου. — κατώρθωσε Demosth. indefesso et summo cum studio elaboravit in vitiis emendandis: Plut. c. 11. Lucian. encom. Dem. c. 13. Cic. d. Or. I, 61. Val. Max. VIII, 7. Ipse orator XXI, 191: ἐσκευμένα καὶ παρὰσκευασμένα πάντα λέγω. Per ἐλαττώματα intelliguntur *incommoda ex defectu aliquo orta*. Plut. c. 11. similiter haec: τοῖς δὲ σωματικοῖς ἐλαττώμασι ταύτην ἐπήγεν ἀσκήσιν. — δειλὸς πρὸς τοὺς — θορύβους vocatur is, qui veretur, ut plebis tumultus sustineat. Demosth. XIX, 206. di-

καὶ εὐκαταπληκτός, ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι. διὰ δὲ τοῦτο φασιν αὐτὸν ἄνεμον ῥαγδαῖον τηροῦντα καὶ κινουμένην σφοδρῶς τὴν θάλατταν, παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς βαδίζοντα λέγειν, καὶ τῷ τῆς θαλάττης ἤχῳ συνεθίζεσθαι φέρειν τὰς τοῦ δήμου καταβοάς. μνημονεύονται δὲ αὐτοῦ καὶ οἰκή- 10 σεις κατάγειοι καὶ ξυρήσεις ἀπρεπεῖς, ἵνα δὲ αἰσχύνῃ μὴ προτοὶ τοῦ τῆς οἰκίας δωματίου, καὶ ὡς οὐδὲ τὰς νύκτας ἐκάθευδεν, ἀλλὰ διεπονεῖτο πρὸς φῶς περὶ λόγους, ὅθεν καὶ Πυθέας σκώπτων ἔφη τοὺς λόγους τοῦ Δημοσθένους λύχνων ἀπόξεν. πρὸς ὃν ὁ Δημοσθένης ἀστεῖως ἄμα καὶ πικρῶς „οἶδα,“ εἶπεν, „ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων.“ διεβέ- 11 βλητο γὰρ ὡς λωποδυτῶν νύκτωρ ὁ Πυθέας. καὶ μὴν ὅτι

cit: τίνα δ' ἄτολμον καὶ δειλὸν πρὸς τοὺς ὄχλους φασὶν εἶναι, ἐγὼ δ' εὐλαβῆ; ἐμὲ. — ἐξίστασθαι, *perculsum discedere*. Hesych. καταπλήττεσθαι. — ῥαγδαῖος *plerumque ad ventos et imbres transfertur*, vid. Suid. s. v. — θάλατταν, comma post h. v. olim a me scriptum expunxere ceteri edd., Dindf. nuper restituit. — καταβοάς, „vox a Thuc. usurpata, sed a Dion. Hal. (VI, 794) inter γλωσσηματικὰς καὶ ἀπηρεχαιομένας relata. Haec glossematica tantopere placuerunt posteriorum Sophistis temporum, ut iis tanquam gemmis orationem suam distinguerent“ Schaeff. Vid. Quintil. X, 3, 30. Cic. Fin. V, 2, 5.

§ 10. Quae de subterraneo habitaculo et tonsione dicit, ea narrat Plut. c. 7, dubitat Ranke l. l. — ἔνα — δωματίου, optativ. (προτοῖς) ponitur, quoniam in enunciatione praecedente inest ratio temporis praeteriti: dicitur sub terra habitasse. Xen. Anab. I, 10, 18. II, 3, 13. Herm. ad Vig. 850. Herodi. 1, 17. ἵνα δὲ παίζειν ἔχοι, πρόεισι τοῦ οἴκου: quo quidem loco etiam usus genit. cum προῖναι confirmatur. — πρὸς φῶς, ad lucernam. πρὸς de tempore. Xen. Hell. V, 1, 9. ναυμαχίας δὲ πρὸς σελήην γενομένης. — Πυθέας, hic Pytheas, popularitatis simulator, homo impurae et libidinosae vitae fuit. Demosth. in ep. III. p. 1481, 14. (ed. Reisk., T. II p. 642, 30 ed. Bekk.) eum vocat τὸν μέχρι τῆς παρόδου δημοτικόν, μετὰ ταῦτα δ' ἔτοιμον εἰς τὰ καθ' ἑμῶν πάντα. Plut. Phoc. c. 21. Πυθέας λάλος καὶ θρασύς. Cff. Ruhnck. ad Rutil. L. p. 40. Omnino Liban. h. l. duas narrationes confudit, quas habet Plut. Dem. c. 8 et 11. Etenim illic refert, Pytheam dixisse: ἐλλυχνίων ὄζειν αὐτοῦ (Δημοσθ.) τὰ ἐνθυμήματα, altero autem loco Chalco cuidam furi lucubrations Demosthenis aegre ferenti respondet hic: „οἶδα ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων.“ — ὡς λωποδυτῶν, ὡς adjunctum participiis indicat, rem illam, quae describitur, ita ab aliis fuisse mente conceptam, ut ex participio intelligitur. Plat. Crit. c. 4. οἱ συγκοφάνται ἡμῶν πράγματα παρέχουσιν ὡς σε ἐνθόθεν ἐκκλέψασαν.

γε ὕδωρ ἐπιτήδευε πίνειν· ἵνα ἐργοηγοῦνται μᾶλλον παρέχεται τῇ διαόνοισιν, ἅπασιν ὡμολόγηται· παρελήφραμεν δὲ καὶ κείνο, ὡς καὶ ξίφος ποτὲ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀπήρτησε καὶ ἱσταίμενος ὑπὸ τοῦτο ἔλεγεν. ἐποίει δὲ τοῦτο δι' αἰτίαν τοιαύτην· ἐν τῷ λέγειν ἀπρεπῶς τὸν ὦμον εἰώθει κινεῖν· ὑπερεκρέμασεν οὖν τοῦ ὦμου τὸ ξίφος ἐν χροῶ, καὶ οὕτω τῷ δέει τῆς πληγῆς ἠδυνήθη κατασχεῖν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρέποντος σχήματος.

- 12 Ἀναγκαῖον δὲ διηγήσασθαι καὶ ὅπως εἶχε τὰ τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα, ὅτε ἐπὶ τὸ δημαγωγεῖν ἦλθε Δημοσθένης. Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους ἄρχοντας τῶν Ἑλλήνων καὶ μεγίστην δύναμιν ἔχοντας ἐν

§ 11, 2. ὅτι γε e conject. Schaeferi, quem omnes edd. sequuti sunt praeter Bekkerum, qui cum vulg. οἱ τε scripsit. — 8. ἠδυνήθη cum Voem. et Dindf., quorum hic 1825 et ille 1829 dederant, quod Bekk. et Tur. retinuerunt, ἐδυνήθη, vid. § 7.

adde Demosth. IV, 13 ὡς ἐγγονότων etc. Viger. p. 559. et Herm. p. 852. λοιποῦτων quid sit, fusius expositum ad IV, 47.

§ 11. καὶ μὴν transitum parat priora asseverantis. Hoogev. de partic. p. 398. Ast ad vers. germ. Plat. Conviv. p. 279 et Voemel. ad h. l. Dem. VI, 30 haec: οὐκ εἶων προέσθαι Πύλας οὐδὲ Φωκίας, λέγοντας ὡς ἐγὼ ὕδωρ πίνειν δύσκολος καὶ δύστροπός εἰμι τις ἄνθρωπος. In hanc rem narrat Lucian. Demadem dixisse: ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν. — ἵνα — παρέχεται, conjunct. post tempus praeteritum ponitur, si res non talis describitur, quae fieri possit, sed quae vere fiat. cf. Matth. Gr. gr. § 518., Poppe ad Thuc. I, 1 p. 141., nisi quis nostrum scriptorem minus accuratum dicat in temporum ordine sese excipientium servando. Vid. Arg. Olynth. I, 5 ἵνα δὲ μὴ δοκῶσι etc. — ἐκ τῆς ὀροφῆς, ὀροφή tectum intra parietes inclusum. Poll. I, 80. τὸ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ὀροφή καλεῖται. Pseudopl. p. 844 (p. 71 West.) haec narrat: λέγουσι δ' αὐτὸν — τὸν ὦμον ἐν τῷ μελετᾶν κινουντα ἀπρεπῶς καταπαῦσαι παραστήσαντα ὀβέλισκον ἢ ὡς τινες ἐπιφίδιον ἐκ τῆς ὀροφῆς. — ἐν χροῶ, ut extremam cutem attingeret. Vid. Orvill. ad Char. p. 418.

§ 12. τὰ τε τῶν Ἑλλήνων καὶ, haec verba neque apud Wolf. neque apud Augerium leguntur; neuter omissionis rationem reddidit: a Codd. et cett. edd. non absunt. — ὅτε ἐπὶ τὸ δημ., accessit Demosth. ad rempubl. Olym. CVI, 2 (355 a. Chr.); hujus anni est oratio in Androtionem et Leptinem, vid. Plutarch. c. 14. — ἄρχοντας,

www.libtool.com.cn
 Ἀσύντροις τῆς Βοιωτίας μάχῃ νικήσαντες αὐτοὶ προῆλθον
 εἰς ἰσχύν, καὶ μετ' ὀλίγον πρὸς Φωκέας πόλεμον ἐξήνεγκαν.
 ἦσαν δὲ οἱ Φωκεῖς ἔθνος ὁμορον τῇ Βοιωτίᾳ, πόλεις ἔχον
 5 δύο καὶ αἵκοσιν. οὗτοι καταλαβόντες τὸν τοῦ Πυθίου ναόν,
 πλησίον ὄντα, ἐσύλησαν· ἀνθ' ὅτου καὶ οἱ Θηβαῖοι πόλε-
 μον ἐξήνεγκαν πρὸς αὐτούς. ἐπολέμουν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τὸν 13
 συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον. Χῖοι γάρ καὶ Ῥόδιοι καὶ
 Βυζάντιοι πάλαι ποτὲ ὄντες ὑπήκοοι Ἀθηναίων, τότε μετ'
 ἀλλήλων συστάντες καὶ συμμαχίαν ποιησάμενοι πρὸς αὐτούς
 ἐπολέμουν. καὶ οὕτω μὲν ἡ Ἑλλάς εἰς πολλὰ μέρη διήρητο,
 Ἀθηναίων πολεμοῦνταν πρὸς τοὺς προειρημένους, καὶ Θη-
 βαίων πρὸς Φωκέας, καὶ Λακεδαιμονίων πρὸς Πελοποννη-

§ 12, 5. προῆλθον e margine ed. Paris. (1570) cum
 Schaefero et Tur. recepi. Bekk. Voem. Dindf. vulg.
 παρῆλθον. — 7. Βοιωτίᾳ ex ead. marg. cum Tur. et
 Dindf., qui 1825, ut Bekk. et Voem., vulg. Εὐβοίᾳ reti-
 nuerat. Cfr. adn. Popponis ad Thuc. VIII, 96. Simi-
 liter Plut. Sol. c. 13 male legi Εὐβοίαν dudum interpp.
 viderunt alius aliud conjicientes.

de principatu Lacedaemoniorum, quem bello Peloponn. finito obtinebant,
 vid. Clinton F. A. p. 266. — ἐν Ἀσύντροις, praep. ἐν ad viciniam
 referri docet Baiter ad Isocr. Paneg. § 91. — αὐτοὶ opponuntur
 Thebani Lacedaemoniis potentia florentibus: Herm. ad Vig. p. 733.
 Lect. vulg. αὐτοὺς soloeca est. — προῆλθον, cfr. Arg. Olynth. I,
 1 et pro Megapol. p. 202, 12 Reisk.: εἰς ἰσχὺν προελθόντας, quo ipso
 loco paullo ante προῖόντες εἰς δύναμιν. — μετ' ὀλίγον, minus dili-
 genter scripsit Libanius, nam pugna Leuctrensis pertinet ad Ol. 102,
 2 (371), Phocense autem bellum ab Ol. 106, 2 ad 108, 3 (355—346)
 a Thebanis, Locrensisbus, Thessalis aliisque gestum est. Vid. Dem.
 III, 8 ibiq. dicta. De viginti duabus urbibus exponit Dem. XIX, 123.

§ 13. ἐπολέμουν, bellum sociale inde exortum est, quod cum
 ceteri Atheniensium duces, tum Chares (de quo vid. ad Dem. II, 28)
 bellum illaturus Phraeis socios gravi jugo jam pressos offenderat.
 Diod. Sic. XV, 93. Itaque Chii aliique extiterunt ejus rei vindictam
 sumturi. Dem. XV, 3 dicit: συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς πόλεμον τουτοῖ.
 Diod. Sic. XVI, 22. Bellum initum (dissuadente Isocr. VIII, 16) Ol.
 105, 2 (359), finitum ejusd. Ol. 4 et pax composita est Ol. 106, 1
 (356), quum rumor ad Athenienses perlatus esset, Persas defectori-
 bus CCC navium subsidia misisse. Vid. Wolf. Proll. ad Lept. p. LVII,
 n. 31 et Winiewski p. 34. — Λακεδαιμονίων, Lacedaemonii Area-

14 σίους· κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν Φίλιππος ὁ Ἀμύντου παῖς
 εἰς τὴν Μακεδόνων βασιλείαν παρῆλθεν· Ἀμύντα γὰρ τῷ
 Μακεδονίας βασιλεῖ τρεῖς ἐγένοντο παῖδες ἐξ Εὐρυδίκης τῆς
 Ἰλλυρίδος, Ἀλέξανδρος, Περδίκκας, Φίλιππος. τούτων ὁ μὲν
 πρεσβύτατος Ἀλέξανδρος δολοφονηθεὶς ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ
 Περδίκκας πρὸς Ἰλλυριοὺς μαχόμενος· Φίλιππος δὲ ὁ νεώ-
 τatos ἐτίγγανε μὲν ἐν Θήβαις ὀμηρεύων, ὥς δὲ ἐπύθτετο τοῦ
 Περδίκκου θάνατον, ὑπέξελθὼν λάθρα καὶ ὁξέως εἰς Μα-
 15 κεδονίαν ἀφικόμενος κατέσχε τὴν ἀρχήν. Ἀθηναῖοι δ' ἄρ-
 ἑτερόν τινα, γένους μὲν ὄντα βασιλικοῦ, φυγάδα δὲ ἐκ Μα-
 κεδονίας, ἐπὶ βασιλείαν κατήγον μετὰ πολλοῦ πλήθους

§ 14, 5. πρεσβύτατος e conj. Schaeferi cum Tur. et Dindf. Hic 1825, Bekk. et Voem. vulg. πρεσβύτερος τῶν τῶν sunt. Vid. Bast Palaeog. p. 790 et Herm. ad Vig. p. 717 sq.

dibus et Messeniis, quos Megalopolitani in auxilium vocaverant, bellum intulerunt. Diod. S. XVI, 34. Dem. XVI, 4 contendit Λακεδαιμονίους, εἰ ποιήσονται Ἀρκαδίαν ὑπὲρ ἑαυτοῖς καὶ Μεγάλην πόλιν αἰρήσουσι, πάλιν ἰσχυροὺς γενήσεσθαι.

§ 14. Amyntas II. rex Macedoniae fuit ab anno 394 usque ad 370, vid. Clinton F. A. p. 240 et Flathe Gesch. Macedon. I. p. 34, qui haec: die Zeit der Herrschaft Amyntas des Zweiten ist so lang als sturmbewegt, unter den Griechen sowohl als auch in Macedonien. — εἰς βασιλ. παρῆλθ. rex factus est, cfr. Demosth. IX, 24. Λακεδαιμονίους παρελθοῦσιν εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν — ἅπαντες εἰς πόλεμον κατέστησαν. Philippus regnum obtinuit a. 359—336 a. C. — τοῦτων ὁ μὲν, Alexander, 370—368, necatus a Ptolemaeo Alorita. vid. Diod. Sic. XV, 71, qui dicit: τοῦτον ὁ Πτολεμαῖος ὁ Ἀλωρίτης δολοφονήσας παρέλαβε τὴν βασιλείαν. Aesch. II, 29 haec: ὅς (Πτολεμ.) ἦν ἐπίτροπος καθεστῆκός τῶν πραγμάτων. Hunc (368—364) Perdikkas matre Eurydice adjuvante, de qua vid. Iustin. VII, 4, e medio sustulit, qui et ipse in proelio contra Illyrios cecidit 359. Cfr. Diod. Sic. XVI, 2. Flathe Gesch. Mac. I p. 40. — De ipso Philippo exposui in Excurs. II.

§ 15. ἄρ' ἑτερον, „Atticistae vix dici potest quantopere partic. ἄρα delectentur“ Schaefer. Per ἑτερον intelligendus est Argaeus quidam (Voemel. p. 53 e numis Argeus scribi vult), cui Athenienses favebant. Diod. S. XVI, 3 haec: θεωρῶν τοὺς Ἀθηναίους ὑπὲρ τοῦ τὴν Ἀμφίπολιν ἀνακτήσασθαι τὴν πᾶσαν φιλοτιμίαν εἰσφερομένους καὶ διὰ τοῦτο κατὰγοντας τὸν Ἀργαῖον ἐπὶ τὴν βασιλείαν, ἐκουσίως ἐξέχωρσε τῆς

στρατιωτῶν. τοῦτοις ὁ Φίλιππος ἐπιθέμενος ἐνίκησε μάχῃ· καὶ ὅσους συνέλαβεν αἰχμαλώτους τῶν Ἀθηναίων, ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων, οὐ κατ' εὐνοίαν τῆς πόλεως οὐδὲ δι' ἐπιτέκειαν τρόπον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

6 Τῆς ῥητορικῆς μέρη τρία: ἐπιδεικτικόν, δικανικόν, συμ- 16
βουλευτικόν. τοῖν μὲν οὖν δυοῖν ἄκρως ἀγωνιστῆς γέγονε, τοῦ τε δικανικοῦ καὶ τοῦ συμβουλευτικοῦ· ἐπιδεικτικούς δὲ οὐκ εἶχομεν αὐτοῦ λόγους. τοὺς γὰρ φερομένους οὐ πιστευ-

§ 16, 1. δικανικόν, συμβουλ. *cum Dindf. et Tur., nisi quod hī ordine inverso, Dindf. autem 1825, Bekk. et Voem.* συμβ. καὶ δικ. — 3. τοῦ συμβ. *cum Dindf., qui 1825, ut rel. edd., artic. omiserat.*

πόλεως ἀρεῖς αὐτὴν αὐτόνομον. Vid. Wessel. ad h. l. et Flathe l. c. p. 49. — ἐπιθέμενος i. e. *aggressus ex insidiis*. Herodot. VIII, 27. νυκτὸς ἐπεθήκατο (ὁ Τελλίης) τοῖς Θεσσαλοῖσι. Cf. I, 27. Phavor. explicat per ἐνεδρεύσας. Quāquam Diod. S. l. l. nullarum facit insidiarum mentionem, tamen Justin. VII, 6. dicit: Primum illi cum Atheniensibus certamen fuit: quibus *per insidias* viotis, incolumes sine pretio dimisit. Quod quidem Diod. ita expressit: ὑποσπόνδους ἀφῆκεν, ao. 359. — ἐπιεικεία τρόπου, *morum facilitas*. Una Phil. misit litteras, quibus se veteris amicitiae studiosum significabat. — In fine Wolfius et Auger. aliquid deesse putant: idem videtur Schaefero et editoribus Turicensibus. Sit: at Libanius, ut saepe, negligentius scripsit.

ΠΕΡΙ etc. haec appendix eundem Libanium habet auctorem, quare numerum §§ non interrupti.

§ 16. ἐπιδεικτικόν, rhetores antiqui distinxerunt *demonstrativam, suasoriam et judicalem* orationem. Aristot. ars rhet. I, 3, 3. Dionys. rhet. c. 8 (V, 297. R.) Quintilian. III, 4. 9—15. Becker Dem. als R. u. S. p. 245. Westermann Gesch. d. gr. B. p. 140. Ernesti Lex. gr. techn. s. v. De comitiorum locis vid. Schoemann p. 53 sq. — ἀγωνιστῆς, e re gymnica ad oratoriam transtulerunt rhetores. Dionys. Isae. c. 20. et Ep. ad Amm. c. 2. — τοῦ δικαν., Suid. s. v. δανα-

τὸν εἶναι Δημοσθένους, τὸν ἐπιτάφιον καὶ τὸν ἐρω-
 τικόν· πολὺ γὰρ τῆς ἐκείνου δυνάμεως ἀπολείπονται. καὶ
 οὐχ ἡμετέραν γνώμην λέγομεν, ἀλλὰ καὶ Διονυσίῳ τῷ Ἀλε-
 καρνασσεῖ τοῦτο συνδοκεῖ. ὅτι μὲν γὰρ εἶπεν ἐπιτάφιον λό-
 γον Δημοσθένους, ὡμολόγηται· οὐ μὴν τοῦτον εἰκὸς εἶναι
 τὸν ὑπ' ἐκείνου ρηθέντα, πάντῃ φαύλως καὶ ἀσθενῶς ἔχοντα.
 17 τῶν δὲ συμβουλευτικῶν αὐτοῦ λόγων οἱ μὲν αὐτὸ τοῦτο
 ἔχουσιν ἐπίγραμμα, συμβουλευτικοί, οἱ δὲ οὐδὲν ἥτιόν εἰσι
 συμβουλευτικοί, Φιλιππικοὶ δὲ ἐπιγράφονται ἐκ τοῦ περὶ
 τῶν τοῦ Φιλίππου πραγμάτων εἰρησθαι τὴν κλῆσιν λαχόν-
 τες. καὶ τῶν Φιλιππικῶν ἕκαστος ἰδίαν τινὰ ἐπιγραφὴν ἔχει
 κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἐκάστων ιδιότητα.

§ 17, 3. Φιλιππικοὶ δὲ, *vulg. addebatur οἷδε, quod cum*
Sauppio Dindf. et ego omisimus; tenuerunt Bk. Voem.
Dindf. 1825. — 4. τοῦ Φιλίππου *e marg. Parisinae*
omnes edd. assumsere; vulg. h. v. desunt.

νῦν haec: Δημοσθένους καὶ οἱ ἄλλοι δικανικοί. — ἀπολείπονται, *vid.*
Matth. § 357. Rost. § 162 n. 5. — Διονυσίῳ, *de adm. vi Dem. c.*
23 (VI, p. 1027. R.) et c. 44 (p. 1095), ubi haec: ὁ φορτικός καὶ κενός
καὶ παιδαριώδης ἐπιτάφιος, vid. A. G. Becker in vers. germ. huj. libri
p. 149 et Westermann de epitaphio et erotico Demosth. Lips. 1831
p. 51. Schaefer. App. V, p. 601. Ranke l. l. p. 117. Non minus
idem orat. amatoriam pro supposititia habent. Vid. Westerm. l. l. p.
70 et Dionys. l. l. c. 44. Neutra oratio Demosthene digna est, quan-
quam fuerunt, qui certe illam oratori, licet immerito, vindicarent. Vid.
Reisk. et Schaefer. App. V, p. 630.

§ 17. Φιλιππικοὶ δὲ, *quod vulgo additur οἷδε quis non videt*
unde enatum sit? — ιδιότητα, ut de Pace, Chersoneso, Olynthiacae;
et de his quidem statim exponetur.

DEMOSTHENIS
ORATIONES OLYNTHIACAE TRES.

www.libtool.com.cn

PROLEGOMENA.

CAP. I.

De Olynthiorum urbe et rebus gestis usque ad Ol. 105, 1.

§. 1. In orationibus, quae dicuntur *Olynthiacae*, Demosthenes animos civium vi et arte sua flectit et movet, ut Olynthum urbesque consociatas ab impetu Philippi defendant: nam metum esse, ne Macedo illa civitate potitus in ipsos invadat Atheniensium fines. Etenim *Olynthus* ¹⁾ (hod. Hagios Mamas s. Olyntho), sita ad sinum Toronaeum LX ferme stadia ab Potidaea loco edito (Thuc. I, 63 dicit *ἔστι καταφανές*, schol. addit: *ὑψηλὸν γὰρ τὸ χωρίον ἢ Ὀλυνθος*), auctore Steph. Byz. ab Olyntho, filio Herculis, condita est, narrante vero Conone Narr. 4. ab Olyntho, Strymonis, Thraciae regis filio, qui venans a leone laceratus illo loco sepultus erat, nomen accepit. Hujus Olynthi frater Rhessus quum dicatur *ἐπὶ Τροίαν Πριάμῳ συστρατεύσας*, probabile est, paullo post Trojae excidium urbem illam esse conditam. Graecae autem originis eam fuisse et inter bella Persica a Bottiaeis obsessam testantur Herodot. VII, 122. 127 et Liban. argum. Olynth. I, 1. Eandemque decursu temporis et auctoritate et potestate floruisse vel hinc concluderis, quod Ol. 87, 1

1) Vid. *Lucchesinius* ann. hist. in arg. Olynth. I. p. 299 sq. *Vogel* Biogr. grosser Männer II. p. 91. *Mannert* Geogr. VII. p. 456. *Jacobs* Einleitung zu d. 3 Olynth. Reden in der 2. Aufl. d. Uebers. d. Staatsreden des Dem. p. 151 sqq. *A. G. Becker* Uebers. der Phil. Reden, Th. I. p. 91 sqq. *Wachsmuth* Hell. Alterth. I. p. 238. 263. 2. Aufl. *Brückner* Kön. Phil. v. Maced. p. 82 sq. *Voemelius* de Olynthi situ, potentia et eversione Francf. 1827, imprimis *Ejusdem* Prolegg. in Phil. I. et Olynth., editioni Dem. Phil. V praefixa, p. 13 sqq. et *Boecknecke* Forschungen auf dem Gebiete der Att. Redner (Berl. 1843) p. 106 sqq. et 123 sqq.

(432) Chalcidenses auctore Perdicca²⁾, Macedonum rege, Atheniensibus infenso ab his defecerunt et, excisis urbibus maritimis, Olynthum commigrarunt eamque urbem munierunt³⁾. Athenienses autem, Chalcidensibus devictis, Potidaeam acriter oppugnarunt et Ol. 87, 3 (430) ceperunt. Thuc. II, 70. Diod. Sic. XII, 46. Anno post illi iterum invadere in Chalcidensium fines, agros devastare, Bottiaeorum urbi Spartolo frustra instare. Olynthii auxilia mittunt. Proelio acri Athenienses fusi se recipiunt Potidaeam. Thuc. II, 79. Diod. Sic. XII, 47. Interea bellum Peloponnesiacum exarserat: Athenienses rem bene gerebant, ita ut Chalcidenses sibi metuerent et Lacedaemoniorum opem implorarent. Brasidas, manu fortis et consilio promptus, ab his Ol. 89, 1 (424) missus quum, Scionaeis et Mendaeis victis, accepisset, Athenienses copias instruere, illorum, quos in fidem receperat, liberos et conjuges Olynthum subduxit. Thuc. IV, 123. Idem auctor est (V, 18), pace per Niciam facta Ol. 89, 3 (422), Olynthum quodammodo in Atheniensium fidem fuisse traditam, nisi quod sui juris esset. At videntur Olynthii his diffidentes fuisse, nam anno post Mecybernam (vid. Popp. Proleg. Thuc. II. p. 367), ubi praesidium erat Atheniensium, subito adorti ceperunt (Thuc. V, 39) et istud ejecerunt (Diod. Sic. XII, 77). Quae quidem res haud scio an potentiam Olynthi ita auxerit, ut haec urbs non solum *μυριανδρος, τῶν ἐπὶ Θερμικῆς μεγίστη, εὐδαίμων* (Diod. S. XVI, 53. Xen. Hell. V, 2, 12. Polyb. IX, 22) vocaretur, sed etiam, rebus Atheniensium per bellum Peloponnes. afflictis, vicinas urbes sibi conciliaret iisque imperaret; nam Liban. Arg. Olynth. I, 1 dicit: *τῶν συγγενῶν πόλεων ἐπῆρχεν*. Nimirum Olynthus utebatur populari imperio et summa legum aequitate⁴⁾.

§ 2. Accessit alia res. Amyntas II., rex Macedonum, ab Illyriis victus et pressus ab Olynthiis Ol. 96, 4 (393) his ma-

2) *Flathe* Gesch. Maced. I. p. 27.

3) Thuc. I, 58 haec: *Περδικκας πείθει Χαλκιδίας τὰς ἐπὶ θαλάσῃ πόλεις ἐκλιπόντας καὶ καταβαλόντας ἀνοικίσασθαι ἐς Ὀlynthον, μίαν τε πόλιν ταύτην ἰσχυρὰν ποιήσασθαι*. coll. Diod. Sic. XII, 34.

4) Xen. Hell. V, 2, 15—19 coll. Dem. IX, 56. *Tittmann* die Staaten des Alterth. p. 397. *Wachsmuth* H. A. I. p. 263. *Voemel.* prolegg. in Phil. I et Olynth. p. 17. *Boehnecke* p. 157.

gnum vicini agri tractum permisit ⁵⁾). Quem ille quum, viribus posthac instauratis, repeteret et Olynthii se redditores negarent, opem Lacedaemoniorum imploravit; Olynthii vero urbes Chalcidicas in belli societatem arcessiverunt, quod hae aegre tulisse videntur et gravari coepisse adeo ut legati ex Acantho et Apollonia, urbibus Chalcidicis, Spartam auxilium petitori venerint ⁶⁾). Atqui Spartani se jam Macedoni addixerant. Mittunt Ol. 99, 2 (383) Eudamidam, qui Thebis, dissidio ibi orto, retinetur; quare Teleutiam, Agesilai fratrem, copiis praeficiunt, quae proelio cum Olynthiis facto et duce occiso dispelluntur ⁷⁾). Sed Agesipoli, qui succedebat, mortuo Polyhiades, a Lacedaemoniis dux electus Ol. 99, 4 (381), Olynthios ita obsidione pressit, ut hi anno sequenti in fidem Lacedaemoniorum se reciperent his conditionibus: τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον Λακεδαιμονίοις νομιζειν, ἀκολουθεῖν δὲ ὅπῃ ἂν ἡγῶνται καὶ σύμμαχοι εἶναι ⁸⁾).

§ 3. Athenienses autem, opibus Lacedaemoniorum frangi coeptis pugna ad Naxon Ol. 101, 1 (376), res olim amissas recuperaturi Timotheum praeclarum ducem (Diod. Sic. XV, 47) in peninsulam Chalcidicam Ol. 101, 3 (374) misere, qui adjutus ab Amynta rem bene gessit et, si Nepoti Tim. 1 fides est, Olynthios subegit ⁹⁾). Huc refer locum Demosth. II, 14: ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν προσθήκῃ μέρις ἐστὶ τις οὐ μικρά, οἷον ὑπῆρξε ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους, ad quem locum si scholiasta dicit: πρὸς Ὀλυνθίους πολεμοῦσιν Ἀθηναίοις συνεμάχησε Περδίκκας; ὁ ἀδελφὸς Φιλίππον μετὰ τῶν Μακεδόνων, aut erravit aut Perdiccam filium misit Amyntas. Hunc enim

5) Diod. S. XIV, 92. Isocr. Paneg. § 126 ibiq. Morus. Flathe l. l. p. 35.

6) Legatorum oratio, quam Xen. Hell. V, 2, 11 --20 habet, optime statum reipubl. Olynth. declarat.

7) Diod. S. XV, 19. 21. Xen. V, 3, 6. coll. Dem. XIX, 264: (Ὀλυνθιοὶ) μάχας πολλὰς ἐκράτησαν καὶ τρεῖς τῶν πολεμάρχων ἀπέκτειναν καὶ τὸ τελευταῖον, ὅπως ἡβούλετο, τὸν πόλεμον κατέθεντο, quae verba vide ne oratorie dicta sint.

8) Haec sunt verba Xenoph. V, 3, 26, quibus adde Diod. S. XV, 23.

9) Nolim cum Boeckio l. l. p. 144 hoc referre ad urbes Olynthiis subjectas.

Atheniensium familiaritate usum esse satis testatur Aeschin. II, 26 (p. 213 ed. R.), laudans *εὐνοίαν καὶ εὐεργεσίας* ἃς ὑμεῖς ὑπέρξατε Ἀμύντι¹⁰). Hoc mortuo Ol. 102, 3 (370) et, post Alexandrum II. et Ptolemaeum Aloriten¹¹), Perdicca III.¹²), Atheniensibus inimicissimo, regnante usque ad Ol. 105, 2 (359) videntur Olynthii jus suum recuperasse, at nihil certi constat, nisi quod Ol. 105, 1 (360) Timotheus, Atheniensium dux, ad Amphipolin¹³) recuperandam, quam Olynthii tenebant, repellebatur. Testis est Demosth. XXIII, 150, cujus verba haec sunt: (Χαρίδωμος) μισθοῖ πάλιν αὐτὸν Ὀλυνθίοις τοῖς ὑμετέροις ἐχθροῖς καὶ τοῖς ἔχουσιν Ἀμφίπολιν κατ' ἐκεῖνον τὴν χρόνον. Quae-ritur, qui sint οἱ ἔχοντες; alii enim (Weiske de hyperb. II, n. 37. Brückner p. 49) referunt ad Macedonicam in Amphipoli factionem, alii (Clinton, Voemel. p. 54, Boehnecke p. 145, Weber ad Dem. Aristocr. p. 438) ad Olynthios; recte, nam articulus τοῖς non obstat, quin hos ipsos intelligamus. Accedit quod schol. Aeschinis p. 755 dicit: Τιμόθεος ἐπιστρατεύσας ἡγήθη ἐπὶ Καλαμίῳνος — nam ita legendum esse pro Καλαμίῳνος dudum viri docti viderunt. Dissentio enim cum Boehneckio, qui l. l. quanquam rem istam anno Ol. 105, 1. adscribit, tamen eam Philippo regnante gestam dicit, imo Timotheum, antequam hic regnum capesseret, ab Olynthiis oppressum fuisse ex iis rebus patebit, quas statim enarrabo.

CAP. II.

De rebus gestis Olynthiorum ab Ol. 105, 1 usque ad Ol. 108, 1.

§ 1. Quum Philippus, de cujus moribus et rebus gestis Excurs. II. dicetur, rerum summa potitus esset, multisque negotiis et molestiis se distractum et obrutum videret, Amphipolin liberam

10) Vide Lucchesinii ann. hist. p. 319 n. 11. — Sauppüi iudicium (ad Dem. II, 14) de Aeschinis loco vide ne acerbius sit.

11) Clinton. Fast. Att. p. 241 sqq. Flathe l. l. p. 38 sq. Brückner l. l. p. 18.

12) De Perdicca vid. ad Dem. III, 24.

13) De hac urbe exponendi infra facultas dabitur.

esse voluit ¹⁴). Diod. Sic. in partes est vocandus, qui XVI, 3 tradit: *θεωρῶν (Φίλιππος) ὑπὲρ τοῦ τὴν Ἀμφίπολιν ἀνακτῆσθαι τὴν πᾶσαν φιλοτιμίαν εἰσφερομένους, ἐκονσίως ἐξεχώρησε τῆς πόλεως ἀφ' εἰς αὐτὴν αὐτόνομον*. Haec verba ita capienda esse arbitror, ut Philippus, quum ista urbs per Atheniensium humanitatem Macedoni Ol. 104. 1 (365) concessa esset ¹⁵), nunc de jure suo cederet, quo uti potuisset contra Olynthios, qui rebus Macedonum ante Philippum perturbatis in suam rem abusi erant. Non dicam utrum ad hos abigendos an ad imminens periculum Philippi propulsandum Amphipolitani Ol. 105, 3 legatos ad Athenienses miserint, qui horum auxilium implorarent — Dem. I, 8 ibiq. dicta — iisque suam urbem obsidendam permitterent. Nam Olynthios illo tempore Amphipolim tenuisse, etiam ex Argum. orat. Dem. de fals. leg. p. 334 intelligitur: *ελαβ' (Φίλιππος) παρ' Ὀλυνθίων Ἀμφίπολιν, οὐσαν κτῆμα τῆς πόλεως, καὶ ἦν ὑπ' Ὀλυνθίοις καθ' ὃν καιρὸν ἐπέστησαν καὶ οἱ σύμμαχοι*. Si cum hoc loco confers Diod. Sic. XVI, 8: *τῶν τὴν Ἀμφίπολιν οἰκούντων ἁλλοτρίως πρὸς αὐτὸν διατεθέντων καὶ πολλὰς ἀφορμὰς δόντων εἰς πόλεμον, ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτοὺς ἀξιολόγῳ δυνάμει*, utrumque eo, quo dixi, modo conciliabis statuens et Olynthios et Philippum sibi illam urbem arrogasse, quam hic expugnavit et Atheniensibus se traditurum esse scripsit. Dem. XXIII, 116: *Φίλιππος, ὅτε Ἀμφίπολιν ἐπολιόρκει, ἐν ἡμῖν παραδῶ, πολιορκεῖν ἔφη*. coll. VII, 27. Est enim hoc est τὸ θρυλούμενον ἀπόρρητον ἐκείνο, cujus orator II, 6 mentionem facit, quod cur vulgo ad Ol. 105, 2 referatur, non video, imo ad Ol. 105, 3 pertinet ¹⁶).

§ 2. Bellum igitur Amphipolitanum ¹⁷) exorsum est, et continuatum usque ad Ol. 108, 2. Amphipolis enim ¹⁸)

14) Vid. *Winiewskii* com. chron. et histor. p. 39.

15) *Voemelii* prolegg. p. 52. et ep. Phil. p. 164 (XII, 20).

16) *Brückner König* Phil. p. 50.

17) *Weiske* de hyperb. I. p. 37 sqq.

18) Vid. *Mannert* Geogr. d. Gr. u. Röm. VII. p. 237. *Vogel* Leben gross. Männ. II. p. 35. *A. G. Becker* Uebers. d. Phil. Reden, I. p. 9. *Winiewsk.* p. 37. *Voemel* lineamenta belli Amphip. Francf. 1826 et Prolegg. p. 44. *Clinton.* F. A. p. 275 et imprimis *Weissenborn* Hellen. Jen. 1844 p. 136—196 et *Rehdantz* Vit. Iph. Chabr. Tim. (Berol. 1845) p. 128 sqq.

quum et mercaturae et imperio opportunissima esset, patet, cur et Philippi et Atheniensium permagni interfuerit, ea potiri. Nam Diod. Sic. XVI, 8 dicit: ἡ πόλις πολλὰ συνελάβετο τῷ Φιλίππῳ πρὸς αὐξήσιν. Aesch. II, 33: εἰ Ἀμφιπολίτας ἀφείλον τὴν Ἀθηναίων πόλιν, οὐ τὰ κείνων ἔχεις ἀλλὰ τὴν Ἀθηναίων χώραν. Dem. VI, 17: εἰ Ἀμφιπολιν καὶ Ποτιδαίαν προσέτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἤγετο. Nimirum Macedo urbem hanc, suorum finium munimentum, retinuit. Enimvero tantum abfuit, ut rex, quae fuit in eo fallacia, promissis quae supra dixi teneretur, ut Atheniensibus adversaretur et foedus cum Olynthiis Ol. 105, 4 (357) pangeret, quod et ipsum, teste Diod. Sic. l. l., illi valde expetebant. Conf. Dem. XXIII, 108: ἐκεῖνοι (Ὀλύνθιοι) τέως ἐώρων αὐτὸν τηλικούτον (Φιλίππ.), ἡλικὸς ὢν καὶ πιστὸς ἐπῆρχε, σύμμαχοι τε ἦσαν καὶ δὲ ἐκείνον ἡμῖν ἐπολέμουν. Liban. arg. Olynth. I, 2: Φιλίππῳ συμμαχίαν οἱ Ὀλύνθιοι ποιήσασθαι καὶ πολεμοῦντες μετ' αὐτοῦ πρὸς Ἀθηναίους, quibus exeunte Ol. 105, 4 aut sequenti anno Potidacem ademuit et una cum Anthemunte illis permisit ¹⁹⁾. Jam intra annos quatuor sequentes Philippo res suas amplificante status ita est mutatus ²⁰⁾ itaque iste Graecorum rebus se immiscuit, ut non tantum hi dissiderent, sed etiam Olynthii Ol. 106, 4 (353) ad Athenienses se applicarent. Demosthenes XXIII, 109 haec: ὑμᾶς φίλους πεποιήνται (Ὀλύνθιοι), φασὶ δὲ καὶ συμμαχοὺς ποιήσεσθαι. Ipsa vero συμμαχία facta videtur Ol. 107, 3, certe ante orationes Olynthiacas, nam orator III, 7 dicit: ἐπράξαμεν ἡμεῖς κακεῖνοι πρὸς ἡμᾶς εἰρήνην et Olynthum vocat πόλιν μεγάλην διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς. Intermedio tempore quum Philippus aliis rebus occupatus morboque adfectus retineretur, anno demum Ol. 107, 3 ²¹⁾ Olynthum aggressurus ²²⁾ Chalcidicis urbibus

19) Dem. II, 7. VI, 20. Vid. com. hist. ad h. l. Vol. II p. 157 et quae dicam ad Lib. Arg. Olynth. I, 2. Diod. Sic. XVI, 8. Winiewski p. 41 sqq.

20) Flathe I p. 116. Brückner p. 54—82.

21) Vulgo quidem initium hujus rei Ol. 107, 4 factum perhibent; sed vid. § seq., ubi de ordine orr. Olynth. agam.

22) Justinus VII, 3 auctor est, Olynthios duos fratres Philippi, quos e noverca genitos regni cupidos esse vidisset, recepisse itaque bellum movisse. Cf. Orosius III, 12. Boecknecke p. 189. Vogel Leb. gr. M. II. p. 275 hanc rem fabulose narrari contendit. Sine justa causa!

foederi Olynthio addictis bellum intulit easque annuo spatio interposito Ol. 107, 4 expugnavit et delevit ²³⁾). Nam Demosthenes dicit IX, 26: δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἔω, ἃς ἀπάσας οὕτως ὥμως ἀνῆρκεν, ὥστε μὴδ' εἰ πάποι ᾤκῆθσαν, προσελθόντι εἶναι ὀϊδίον εἰπεῖν. Cfr. Diod. S. XVI, 52: Φίλιππος στρατεύσας ἐπὶ τὰς Χαλκιδικὰς πόλεις πολισμάτων ἐνια καταπληξάμενος ἡνάγκασεν ὑποτάττεσθαι ²⁴⁾). Quae res quantum Olynthiis habuerit periculi, vel ex narratione Demosthenis concludas dicentis IX, 11: Ὀλυνθίοις τετραράκοντι ἀπέχων τῆς πόλεως στάδια εἶπεν, ὅτι δεῖ δυοῖν θύετον, ἢ κείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ μένειν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ. Priusquam haec gesta erant, Olynthii legatos miserunt Athenas, qui auxilia peterent; Demosthenes, ut mittantur, tribus orationibus suadet, dissentiente Demade, de quo Suidas s. v. p. 913 ed. Gaisford. haec: κτήματα ἐν Βοιωτίᾳ παρὰ Φιλίππου δωρεὰν ἔλαβεν· οὗτος Δημοσθένει λέγοντι ὑπὲρ Ὀλυνθίων ἀντέλεγεν. Jam quum neque auxilia Atheniensium neque ipsa Olynthiorum virtus Philippi vim et impetum sustinere possent ²⁵⁾, factum est Ol. 108, 1 (348), ut hi his in fugam a Macedone conjecti ad obsidionem tolerandam adigerentur ²⁶⁾). Atqui Olynthus miserrima illa factionum invidia laborabat: quid? Euthyocrates et Lasthenes, Philippo studiosissimi, rem eo perduxerunt, ut Apollonides, qui illorum consilia improbabat, a populo ejiceretur ²⁷⁾ et Philippo irruendi in urbem potestas daretur, qui clives in servitutem redigebat ²⁸⁾ et Olympicos diis ludos instituebat ²⁹⁾). Scriptores consentiunt,

23) De his urbibus doctissime disserit Boehnecke p. 155 sqq.

24) Hac in re Macedonem proditorum ope usum fuisse, patet e Demosth. XIX, 266, coll. Val. M. VII, 2. Horat. Od. III, 16, 13.

25) Demosth. XIX, 266: (Ὀλυνθιοὶ) χιλίους ἰππείας κεκτημένοι, πλείους δ' ὄντες ἢ μύριοι, πάντας δὲ τοὺς περιχώρους ἔχοντες συμμάχους, μυρίους δὲ ξένους καὶ τριήρεσι πεντήκονθ' ἱμῶν βοηθησάντων αὐτοῖς καὶ ἐτι τῶν πολιτῶν τετρακισχιλίοις· οἳ δὲν αὐτοὺς τοιῶν ἡδυνήθη σώσαι.

26) Diod. Sic. XVI, 53.

27) Dem. IX, 56 et 66 et quae ibi adnotavi (Vol. II. p. 136 et 143).

28) Diod. Sic. XVI, 53: διὰ τούτων (Λασθέν. καὶ Εὐθύκρ.) προὔδοθ' ἔσαν τὴν Ὀλυνθον εἶλε· διαρπάσας δ' αὐτὴν καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐξανδραποδισάμενος, ἐλαφυροπόλησεν. Wessel. ad h. l.

29) Dem. XIX, 192: ἐπειδὴ εἶλεν Φίλιππος Ὀλυνθον, Ὀλὺμπος

has res in eum, quem diximus, annum Ol. 108 primum incidere ³⁰).

Ipsorum vero proditorum etsi alter Lasthenes aedēs suas contexisset lignis dono e Macedonia allatis, alter Euthyocrates boves multos aluisset pretio nemini numerato et, si Suidae s. v. Δημάδης fides est, Demade auctore publicus Atheniensium hospes declaratus esset, tamen a Philippo misere peremti sunt, ut Dem. VIII, 40 dicat: ἐπειδὴ τὴν πόλιν προὔδοσαν, πάντων κάκιστ' ἀπολώλασιν, coll. XVIII, 45 ³¹).

CAP. III.

De oratt. Olynthiacarum tempore et ordine.

§ 1. Jam oritur quaestio duplex eaque subdifficilis, et quo tempore et quo ordine orationes Olynthiacae a Demosthene sint habitae. Et omnes quidem, quantum scio, interpretes Dionysium Halic. sequuti ³²) acqvieverunt in Ol. 107, 4 (349), donec nuper vir sagacissimus C. G. Boehneckius in libro saepe laudato ³³) p. 161. 215 et alibi, hac re denuo pensitata, statueret, Olynthiacam primam et secundam (secundum ordinem vulgarem) exeunte Ol. 107, 2 aut initio anni sequentis et tertiam Ol. 107, 3 m. Boedrom. esse habitam. Non est hujus loci argumenta excutere, quibus sententiam evincit, sed ratione simplici et brevi singulas res persequi, quibus quid verum esse

ἐποίει, εἰς δὲ θυσίαν ταύτην καὶ τὴν πανήγυριν πάντας τοὺς τεχνίτας συνήγαγεν. Diod. Sic. XVI, 55. Boehnecke p. 196. Winiewski p. 67.

30. Diod. Sic. I. I. Aeschin. II, 15. Diod. Hal. ep. ad Am. 10. (p. 736) Pseudoplut. Dem. § 362. (p. 73 ed. West.)

31) Weisk. de hyperb. I. p. 31 sqq. acute genera proditorum distinguit et Vogel l. c. p. 99 probabiliter de ratione Philippi, qua proditoribus usus est, disputat.

32) Ep. ad Amm. c. 4 p. 726: ἐπὶ Καλλιμάχου (Δημ.) τρεῖς διέθετο δημηγορικοῦς παρακαλοῖν Ἀθηναίους βοήθειαν Ὀλυνθίοις ἀποστεῖλαι, τοῖς πολέμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου.

33) Forschungen auf dem Gebiete der attischen Redner u. der Geschichte ihrer Zeit. Berlin 1843. Vid. Leipz. Repert. 1843 p. 459. Münchn. Anz. 1844 Nr. 216. Schmidt Zeitschr. f. Gesch. II, 1 p. 80 et inprimis Voemel in Zeitschr. f. Alterth. 1846 Nr. 9. 10, 16-18.

videatur ostendamus. Atqui in aperto est, intra annum Ol. 108, 1, quo Olynthus est expugnata, et Ol. 107, 1 has orationes pertinere. Sequamur igitur Demosthenem ipsum, in cujus Olynthiaca I. et III. certa quaedam intervalli illius explendi signa continentur, et in hac quidem § 4: *μεταρῆσθε, οἱ ἀπηγγέλην Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θράκη τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τοῦτ' Ἑρᾶϊον τεῖχος πολιορκῶν*. Jam quum hoc castellum Ol. 107, 1 a Macedone obsessum fuerit ³⁴), liquet hanc orationem aut Ol. 107, 3 aut 4 esse habitam. Certius etiam signum inesse dixerim in Olynth. I, 12 et 13. Orator narrat, Philippum capta Amphipoli (Ol. 105, 3), Pydna (105, 4), Potidaea (106, 1), Methone (106, 3) in Thessaliam (106, 4) et Thraciam invasisse. Hanc autem, quam extremo loco diximus, impressionem Ol. 107, 1 factam esse, testis luculentus est Noster in or. in Aristocratem ³⁵), in qua p. 623 R. (XXIII, 8) res ibi gestae produntur. Rex anno sequenti morbo adfligitur. Valetudine recepta, Ol. 107, 2 vel 3 urbes Chalcidicas adoritur, quas ut Olynthus, earum princeps et patrona, servet, Atheniensium auxilium impetrat inque partes suas vocat Demosthenem, qui fuit, ut Diodori Sic. (XVI, 54) verbis utar, *ὁ γὰρ δεινότατος τῶν καὶ ἐκείνους τοὺς χρόνους Ἑλλήνων*. Oratoris ipsius auctoritate utamur, ut probemus bellum non intra unius anni fines esse concludendum: nam XIX, 266 (d. fals. leg. p. 426) haec: *πρὶν ἐξελεῖν ἐνιαυτὸν τοῦ πολέμου τὰς πόλεις ἀπάσας ἀπωλέεσαν τὰς ἐν τῇ Χαλκιδικῇ προδιδόντες*, e quibus verbis recte Boeckh p. 204 conjectura est adsequutus illud bellum unius anni spatium excessisse ³⁶), quam nescio an probet Plin. H. N. II, 27: „fit et sanguinea specie incendium, sicut Olympiadis 107. anno tertio, quum rex Philippus Graeciam quateret.“ Pertinet igitur illa vis et impressio Philippi ad Ol. 107 annum tertium et quartum. Jam

34) Vid. Voemel. prolegg. p. 98, n. 1. et Winiewski p. 308.

35) Hanc orationem ipsius hujus anni esse satis ostendit E. G. Weber (Jen. 1845) in prolegg. p. IX sqq., ut mirer virum egregium p. LXXVII n. 21 ad Ol. 106, 4 rediisse. Cfr. Weisk. d. hyperb. III. p. 34. Winiewski p. 306.

36) Assentitur Voemel. in censura libri Boeckhiani Zeitschr. f. Alterthumsw. 1846 p. 133.

quum Dem. dicat or. I, 13: πάλιν (Φιλίππ.) ῥάσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθὺς Ὀλυνθίοις ἐπεχείρησεν, § 17 rebus esse bellicis occurrendum τῷ τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σώζειν et § 21: οὐτ' ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκείνος, εἰ πολεμεῖν ᾗθη δεήσειν αὐτόν, quis dubitaverit inter ipsum illum impetum ab eo has orationes esse habitas? Quod si est, eae referendae sunt ad Ol. 107, 3 et 4, nisi quis dicat — quod non probō — alterutri horum annorum omnes esse adjudicandas. Nullam certe causam esse video, cur Boecknius p. 161 primam har. oratt. ad Ol. 107, 2 rejiciat, quum ne hoc quidem certum sit, sub finem hujus anni bellum geri coeptum esse.

§ 2. Quaerentibus vero de ipso initio et modo belli Olynthiaci respondet *Philochorus* apud *Dionysium* in ep. ad Amm. c. 9 p. 734 ed. Reisk.: „Καλλίμαχος Περγασῆθεν³⁷⁾. Ἐπὶ τοῦτον Ὀλυνθίοις πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου καὶ πρῶσβεις Ἀθήνας ἐπέμψασιν οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχίαν τε ἐποιήσαντο καὶ βοήθειαν ἐπέμψαν, πελταστὰς δισχιλίους, τριήρεις δὲ τριάκοντα τὰς μετὰ Χάρητος, ἃς καὶ συνεπλήρωσαν.“ Ἐπεὶτα διεξελθὼν ὀλίγα τὰ μετὰ γεγνημένα ἰδῆσαι ταῦτα: „περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον Χαλκιδέων τῶν ἐπὶ Θράκης θλιβομένων τῷ πολέμῳ καὶ πρῶσβευσμένων Ἀθήνας, Χαρίδημον αὐτοῖς ἐπέμψαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐν Ἑλλησπόντῳ στρατηγόν· ὃς ἔχων ὀκτωκαίδεκα τριήρεις καὶ πελταστὰς τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἦλθεν εἰς τὴν Παλλήνην καὶ τὴν Βοτταίαν μετ' Ὀλυνθίων καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησεν.“ Ἐπειθ' ὑπὲρ τῆς τρίτης συμμαχίας λέγει ταυτί: „πάλιν δὲ τῶν Ὀλυνθίων πρῶσβεις ἀποστειλάντων εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ δεομένων μὴ περιδεῖν αὐτοὺς καταπολεμηθέντας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις δυνάμεισι πέμψαι βοήθειαν, μὴ ξενικὴν, ἀλλ' αὐτῶν Ἀθηναίων, ἐπέμψεν αὐτοῖς ὁ δῆμος τριήρεις μὲν ἑτέρας ἑπτακαίδεκα, τῶν δὲ πολιτῶν ὀπλίτας δισχιλίους καὶ ἱππεῖς τριακοσίους ἐν ναυσὶν ἐππηγοῖς, στρατηγὸν δὲ Χαρήτα τοῦ στόλου παντός.

Quo praeclearius factum est, ut haec memoria³⁸⁾ nobis sit

37) Intellige annum Ol. 107, 4 i. e. 349 a. Chr.

38) Verissime *Weiskius* de hyperb. I. p. 40 n. 39: „hoc in libello quantum sit positum ad temporum illorum descriptionem si re-

servata, eo religiosius ea utendum neque committendum, ut sine justa causa in dubium vocetur. Atqui ipse scriptor de una certe re nos addubitare jussit, de *anno*. Nam quum, primo impetu commemorato, dicat Dionys. pauca quaedam interposita esse a Philochoro eo tempore gesta, justa causa mihi esse videtur ea, quae scriptor in unum annum contraxit, in duos distrahendi; cujus rei quae sit ratio, supra dictum est. Ita vero fides Philochoro non derogatur, quam et ipse olim in dubium vocaveram et A. G. Beckerus ³⁹⁾, quem refutare studuit A. Westermannus ⁴⁰⁾. Ab eadem hac parte stat Boehneckius, nisi quod p. 216 judicat, tres illos exercitus ita fuisse missos, ut orationem primam et secundam prima exceperit expeditio Ol. 107, 2, orationem tertiam altera Ol. 107, 3, tertia denique pertineat ad Ol. 107, 4. Sed, ingenue confiteor, omnis haec disputatio, ut sit ingeniosa et acuta, certo caret fundamento, cujus auctor quanquam p. 152 eos castigat, qui ab ore pendebant Philochori, tamen rem diu multumque tractanti nihil reliquum visum est, quam ejus ipsius legere vestigia. Et quidni? Ann excepto numero omnis narratio nihil habet offensionis; certe hunc ducem sequi malim, quam, quod Boehn. fecisse videtur, Libanium. Nimirum Olynthii ter legatos ⁴¹⁾ mittunt et Athenienses ter auxilia, prima Charete, secunda Charidemo Orita, tertia eodem Charete duce ⁴²⁾. Distingue verba a Philoch. usurpata, *πολεμῆσθαι, θλίβεσθαι, καταπολεμῆσθαι*, unde patet periculum in dies majus Olynthiis eorumque sociis imminuisse. Nam verba Libanii in arg. Olynth. III: *ἐπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τι κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς* ⁴³⁾ ex

puto, animus horret cogitans, quibus in tenebris illo uno erepto versaremur.“

39) Uebers. der Phil. Reden des Dem. I. p. 95 sqq.

40) Quaestionum Demosth. P. I. p. 9 sqq.

41) Boehneck. p. 219 contendit harum trium legationum primam Olynthiorum, alteram Chalcidensium, tertiam iterum Olynthiorum fuisse, quod discrimen vide ne argutius ex Philochoro duxerit.

42) De Charete vid. ad II, 28, de Charidemo ad III, 5.

43) Erravit Voemelius prolegg. p. 102 haec Libanii verba interponens inter orat. Olynth. I et II, quum agmen ducant argumenti tertii. Vid. ad Lib. Arg. III. 1.

ipsa illa oratione deducta et historica fide carere videntur. Cum vero illa, quae unius anni spatio Philochorus complectitur, adeo rapta esse per se non probabile sit, tum habent hoc veteres historici ⁴⁴⁾, ut, quae est hujus rei magna difficultas, temporum rationes impediunt et confundant. Ne quis vero e verbis Philochori *περί τὸν αὐτὸν χρόνον* concludat, Charetem et Charidemum una rem gessisse, tenendum est, haec verba referri ad τὰ μεταξὺ γεγόμενα, quod ut scite vidit Boehneck. p. 218, ita frustra quae sint τὰ γεγόμενα expedire conatus est.

§ 3. Restat ut de numero copiarum dicam, in quo a Philochoro differt Demosthenes, qui in loco not. 26. allato (XIX, 266) 10,000 peregrinos et 400 cives habet, ille vero 6000 peltastas et 2000 hoplitas. Jam si 30 triremibus — ὡς καὶ συνεπλώησαν — ducenos nautas adscribimus ⁴⁵⁾ i. e. 6000, numerus aequatur exceptis, quos orator omisit, 450 equitibus. Triremium Philochoro sunt 65, Demostheni 50. Est sane aliquid discriminis, quod tamen justo plus agitavit viros doctos, quorum alius alia ratione ⁴⁶⁾ incubuit ad illam molestiam levandam. At quis non videt, oratorem omnes copias totius belli complecti, Philochorum autem has singulatim perstringere? quis non meminerit, Demosthenem numeris parum studere? nam IX, 23 et 25 confundit numerum 73 et 70, 29 et 30. XIV, 29 dicit διακοσίαις τριήρεσι ⁴⁷⁾, quanquam XVIII, 238 de eadem re agens τριακοσίας τριήρεις commemorat. Ergo valebit auctoritas Philochori de tripartita Atheniensium expeditione Olynthiaca, nisi quod primam et secundam ad Ol. 107, 3 et tertiam ad Ol. 107, 4 referendam censemus.

44) Exempla adfert e Diodoro Sic. *Weiskius* de hyperb. III. p. 19 n. 14.

45) *Boeckh* Staatshaush. I. p. 298 et *Urk.* über das attische Seewesen p. 200.

46) *Westermann* Quaest. Dem. I, p. 12. *Ziemann* p. 20. *Rauchenstein* p. 53. XX (utroque hic in libellis mox nominandis), *Boehneck.* p. 220. Verum vidit Voemelius p. 105, nisi quod adnumerat 18 triremes Charidemi itaque navium Demosthenis efficit 68.

47) Ita recte Turicenses et nuper Dindorf. ediderunt e Σ; probavi hanc lectionem in censura ed. Paris. Voemel. inserta Jahn. N. Jahrbh. f. Phil. B. 42. H. 3. p. 232.

§ 4. Atqui non is sum qui dicam tres istas expeditiones arcto vinculo cum tribus orationibus a Demosthene habitis contineri. Quod etsi non improbabile aliquot viris doctis visum est, tamen haec res ex ipso ordine, quo sese hae orationes excipiant, apta est. Etenim *Dionysius Halic.* in ep. ad Ammaeum c. 4 (Vol. VI p. 726 ed. Reisk.) eam, quae vulgo secunda est, facit primam, quae vulgo tertia est, secundam et quae vulgo prima, tertiam; de hac re critici nostra aetate certatim disputavere. Hos primum nominabo et deinde meam qualemcunque sententiam subijciam.

I. *Dionysii* castra partim sequuti sunt, partim probaverant: *Tourellus* ⁴⁸⁾ (apud Mountenejum) his verbis: „has ego orationes eodem ordine, quo Dionys., colloco; eique ipsa ratio suffragatur. Namque initio ejus Olynthiacae, quam ego primam facio, orator Atheniensibus instat de foedere cito cum Olynthiis ineundo; in duabus autem reliquis id foedus initum supponit inque id solum incumbit, ut ostendat quam necesse sit, quae ex eo tenebantur facere, ut faciant. Consequentia cuique facile patebit.“ Huic tenui et jejunae argumentationi obsequutus est *Mountenejus*. Porro *Taylorus* apud Reisk. Orr. VIII, 718, *Jacobsius* (Uebers. d. Staatsr. 1805), *J. Bekkerus* (ed. min. 1816 et 25), *Weiskius* de hyperb. III, p. 30, *Ruedigerus* 1818. et 1829, *Bremius*, *Klinkmüllerus*, *Reuterus*. Singulari libello *Rud. Rauchensteinius* de oratt. Olynth. ordine scripsit Lips. 1828, qui repetitus est in Schaeferi Appar. T. I, p. 135—173. Eandem disputationem limatius et brevius retractatam praemisit editioni Bremianae. Ut alia taceam, vir doctissimus (p. XVI) rerum a Philochoro narratarum cum Demosthenis orationibus necessitatem tenet ⁴⁹⁾.

II. Ordinem *vulgatum* habent et defendunt praeter veteres saec. XVI. et XVII. editores ⁵⁰⁾ *Lucchesinius*, qui (p. 298 ed. Rom. Vol. II. p. 199 ed. Allen) haec habet: „Quae

48) *Tourelli* et mox *Lucchesinii* verba adscripsi, quippe quorum libri vereor ut in omnium manibus sint.

49) Vide A. G. *Beckeri* librum diligentissime scriptum: Die Literatur des Dem. Quedlinb. 1830 p. 171.

50) Magnum eorum numerum videsis ibid. p. 106sq. et p. 232sqq.

prima nobis et alteri (Dionys. Hal.) tertia est, quamvis parum differat a secunda eique propemodum gemina videatur, attamen non levia praefert indicia, quibus natalis sui praerogativam ostendit. In ista enim Demosthenes non solum cives inflammare ad ferendum Olynthiis auxilium, sed monet, ut illuc legatos mittant, qui hujus spe confirmant animos metu fractos. Quod consilium si Orator providus ac solertissimus in tertiam concionem distulisset, ejus profecto prudentia desideraretur. Deinde in hac ipsa oratione Philippi sordidos mores, illatasque tot tantisque gentibus injurias singulatim recenset. At quam longe alienum esset a clarissimi Oratoris sagacitate, si haec dicere in prima concione praetermisisset, quae omnium maxime ad causam faciunt! In secunda vero quid sibi vult exordium calliditatis atque artis plenum, quo ostendere conatur, plures adhuc virium nervos superesse reipubl., nisi commotos priori sermone cives fuisse ad opem ferendam, sed timere, ne, quum minus potentia valeant, id fieri possit? Tertia denique suo loco dimoveri nequit; quippe parum isthic Orator commoratur in suadenda optulandi necessitate.“ Argumenta haec, quae non dicam quantum ad rem valeant, Rauchensteinius separatim evertere studuit. Eundem ordinem tenuerunt editiones *H. Wolfii*, *Reiskii*, *Augeri*, *J. Bekkeri* (maj. 1824, min. 1835), *Dindorfii*, *Funkhaenelii*, *Turicensis*, *Frankii*, *Saupii* et *Voemelii*, qui tamen prolegg. p. 110 fatetur, sibi Dionysii opinionem ipsis orationibus firmari videri. Vulgatae rationi patrocinantur *A. G. Beckerus* ⁵¹⁾ Philochoro fidem derogaturus, cujus patrocinium suscepit *A. Westermannus* Quaest. Demosth. P. I. Lips. 1830, ita ut et Ruedigeri (proleg. ed. 1. et 2.) et Rauchensteinii argumenta simul impugnet. Hunc exceperunt *C. G. A. Stueve* Osnabr. 1830., *A. Ziemann* de bello Phil. Olynthico. Quedlinb. 1832., *F. W. Th. Petrenx*. Gumb. 1833., *C. A. F. Brückner*. Schweidnitz 1833 ⁵²⁾ et in libro: *Koenig Phil. u. die hell. Staaten*. Gött. 1837 p. 340—52, qui, quod et ipsum Ruedigerus in ed. 1. p. 74 contenderat, defendit orationes Olynth., antequam Athenienses subsidia misissent, esse habitas. Patronis vulg. ordinis

51) Uebers. der Phil. Reden des Dem. Th. I. p. 103—131.

52) De his libellis vid. *Becker Lit. des Dem.* p. 172 et 281.

adissentiantur *Jacobstius* 53) (Uebers. d. Staatsr. 2te Ausg. 1833 p. 159 sqq.) et *Boecknius* l. l. p. 151, denique *Ruedigerus* in hac tertia editione, qui cur ab opinione olim suscepta describeret sponte explanabit.

§ 5. Argumentorum genus, quibus quid verum videatur demonstrari possit, quum duplex sit genus et externorum et internorum, quae dicuntur, ex illis quidem nihil dijudicari poterit, quippe quae omnia in vulgato ordine consentiant. Ergo confugiendum est ad alterum, in quo scilicet viri docti ita discrepant, ut *Westermannus* meus l. l. p. 24 recte dixerit: „mirum est, diversum adeo doctissimis viris sensum inesse, ut in contrarias plane partes discedant; unde nescio an possit aliquis colligere, plerosque aut opinione, in quam antea adducti erant, abreptos, aut rei difficultatibus deterritos non ea, qua par erat, diligentia et assiduitate hanc disputationis partem pervestigasse.“ Equidem nescio an minus mirum dicam, quum in singulis orationibus permulta conveniant, quae ad Atheniensium desidia, ad *Philippi* mores, ad *Olynthiorum* conditionem, ad necessitatem rerum gerendarum et ad militiam strenue subeundam spectant. At ne longus in hac re sim, eam ita tractabo, ut primo quae sint singulis orationibus propria, deinde de locis quibusdam communibus dicam. Et *prima* quidem oratio jure locum suum tenet, quoniam insunt quae huic soli conveniant. 1. *Demosthenes* §. 1. dicens: *προσῆκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλευόντων συμβουλεύειν* significat, se nondum de hac re dixisse. 2. Vult legationem *Olynthum* (§ 2) mitti, quae mentem Athe-

53) Non possum quin Viri, exquisita doctrina et elegantia ac singulari liberalitate, quam et ipse expertus sum, ornatissimi memoriam († d. 30. Mart. 1847) recolens subjiciam, quae in libro, qui est inscriptus „*Personalien*“, p. 265 de hac secunda editione dicit: „die Zeit hatte sich den griech. Rednern mehr zugeneigt u. Dem. insbesondere hatte mit Recht die Gunst der Gelehrten gewonnen. Vieles Berichtigende war im Laufe des Vierteljahrhundertes erschienen, das ich nicht unbeachtet lassen konnte und mir ein Anlass wurde, noch einmal zu einer Arbeit zurückzukehren, die mich vordem nicht ohne Erfolg über eine sorgenvolle Zeit hinweggeführt hatte. Ich begann jetzt Alles von Neuem u. die zweite Ausgabe konnte in Rücksicht auf die Uebersetzung, Einleitung und Anmerkungen für eine erste gelten.“

niensium prodat et rebus intersit. Aptane fuisset haec rogatio tertio loco proposita? 3. Quanquam Chalcidenses et Philippus bello jam impliciti erant (§ 13. 21.), tamen neque foedus Atheniensium et Olynthiorum erat initum (§ 10), neque auxilia ab illis missa, nam § 3 dixerat: *ἔστι δέος μὴ ἄνθρωπος ἡμῶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, παρασπᾶσθαι τι τῶν πραγμάτων* ⁵⁴) etc. Si § 7 et 9 illud bellum *αὐτόματον* vocatur, quis non videt hoc modo geri coeptum fuisse? quis verba seqq. *εἰ ἀνέλλοντο τὸν πόλεμον* non ad initium belli referat? Orationem autem *secundam* non dixerim primam, nam 1. Olynthios (§ 2) vocat *συμμάχους*, ut concludas intra hanc et primam foedus esse pactum ⁵⁵). 2. Urget suos cives et insistit, ut auxilium mittant et rem strenue gerant § 11, et addit § 24. *ὀκνεῖτε ἐξέλθαι*. Ergo nondum quidquam susceptum fuit. 3. In primis autem haec oratio insignis est rebus et moribus Philippi adumbrandis (§ 5. 14—20), quem ipsum I, 4. 9. 14 cum verecundia quadam commemorat. Num probabile est, regem primo castigari omnibusque conviciis adfici, tum ejus militiam et imperium paene laudari? Imo quum vidisset orator, civium animos Philippi alacritatem et potentiam intuentium nondum impelli, ut et sibi et alteris prospiciant, id agit, ut secundo loco de rege detrahat eique acerrimum Atheniensium odium contrahat.

§ 6. Quanquam in orationis *tertia* sede constituenda omnes eo consentiunt, hanc nullo modo primam dici posse, tamen habet quaedam subtiliore pervestigatione dignissima. Tangam certe: 1. Ex § 7 et 16 patet, vinculum istarum civitatum arctius fuisse. 2. Orator suos ab hominum gratiam popularem captantium dominatu liberaturus antiquam morum simplicitatem laudat (§ 21 sqq.), et populum sui juris esse vult (§ 30 sqq.). 3. Omnino autem habitus totius orationis longe mitior est et sedatior ⁵⁶), ut aliquis animum induxerit, periculum jamjam minui coepisse. Largiorem ea materiam praebebit comparationi locorum, de qua statim agam.

Et habet sane ipsa oratio tertia non pauca, quae conspi-

54) Cfr. Ziemann p. 9. et Westermann p. 47.

55) Westermann p. 56. Becker p. 97.

56) Vid. Boshneck. l. l. p. 161.

rant cum prima⁵⁷⁾, nisi quod in illa latius fusiusque dicta sunt. 1. Ex hoc genere est § 34 coll. I, 20. Utroque loco orator vult eundem institui ordinem et accipiendi et faciendi. Hoc in loco dicit: ἐγὼ ἡγοῦμαι δεῖν μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα, at copiosius et amplius de eadem re disserit in illo; unde quis non colligat suam culque orationi sedem? 2. I, 2 et III, 3 contendit praesentis temporis necessitate Athenienses impehi ad rem acriter gerendam, et altero quidem loco addit: σύνουδα, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὁμᾶς ἐκπεφυγένοι τῷ μὴ βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν ἢ τῷ μὴ συνιέναι. Enimvero intellexerant Athenienses prima oratione audita, esse exeundum, sed nondum exierant, mercenariis scilicet freti: ergo accusatur eorum voluntas. 3. Si de bello Olynthiaco dicit I, 7: ὁ πάντες ἐθρύλουν, γέγονεν αὐτόματον et III, 7 τοῦτο πέπρακται ὅπως δέηποτε; hic omisit αὐτόματον et subiecit ὅπως δέηποτε, i.e. nescio an de hac belli occasione dicam, nondum enim ea, ut par est, usi estis, quare (§. 8) nihil restat, quam ut ἐξῴμενως καὶ προθύμως rem agatis. Extremum hoc potius convenit orationi tertiae quam primae⁵⁸⁾. 4. Theatralis pecunia mutanda est in militarem, vid. III, 10 et 11, ubi, licet modeste, tamen aperte mentem suam expedit, nomothetas deligi iubens, qui legem περὶ τῶν θεωρικῶν abrogent. Eandem rem tangit I, 19: τί οὖν ἂν τις εἴποι, σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι σιταῶνικά⁵⁹⁾. Scilicet metus erat, ne orator periculum vitae adiret. At quum decursu temporis sumtus bello impendendi non suppeterent, non committendum esse putavit Demosthenes, ut his rebus, quae protenus in subsidium vocandae essent, amplius parci vellet. Mirum profecto esset, si, quam rem primum bello acriter gerendo accommodandam esse aperte dixerat, eandem deinde leviter tangeret⁶⁰⁾. Quare oratio prima cum maxime hac ipsa de causa loco suo dignissima videtur.

§ 7. Sed veniendum est ad locum, quem or. I et II similem habet, qui et ipse in rem nostram multum valet, dico de

57) Brückner Kün. Phil. p. 345.

58) Cfr. Westermann l. l. p. 48 et 64.

59) Vid. interpp. ad h. l.

60) Ziemann l. l. p. 14 et Westermann p. 65.

Thessalis. Etenim I, 22 haec: εἰτα τῶν Θεσσαλῶν. ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν. δῆπου φύσει καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ' ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τοῦτω. καὶ γὰρ Παγασὰς ἀπαιτεῖν αὐτὸν εἶσιν ἐψηφισμένοι, καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν. Cfr. II, 11: φημι πρὸς Θεσσαλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασὰς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. De diversitate extremorum utriusque loci verborum non est quod quis ambigat, ut ipse olim p. 75 feci, est enim tanti. Atqui causa, cur dicuntur Thessali decrevisse etc., est utique diversissima: in illo perfidorum hominum esse dicit, quod Pagasas repetierint et Magnesiam muniri non passi sint, in hoc legatos ad Thessalos mitti vult, qui eos excitent et commonefaciant, etenim jam eo esse progressos, ut repeterent etc. Quemadmodum ex similitudine aliquis concluderit, has orationes proxime se exceperit, ita intervallum inter illas tantum certe fuisse debet, ut Thessalorum res mutatae sint aut Demosthenes aliam de iis conceperit opinionem. Quaeritur autem, utro loco vel hoc vel illud dici vel potuerit vel debuerit? meas partes agentem facio Beckerum, qui p. 127 ita scribit: „D. spricht in der 2. Rede mit Theilnahme von den Schicksalen dieses (des Thess.) Volkes, wie in der 1. Rede mit Bitterkeit über sein bisheriges Verhalten. Alles diess lässt vermuthen, dass die Verhältnisse Athens gegen Thessalien zwischen der 1. und 2. Rede sich geändert haben müssen, oder dass wenigstens D. eine Veränderung herbeizuführen sich bemühte. Umgekehrt ist es unbegreiflich, warum er in einer spätern Rede das früher begünstigte Verhältniss habe zerstören wollen.“ Orationis autem primae et secundae vicinitatem testatur Ulpianus, qui, etsi interdum futilis, tamen non omnino contemnendus est. Haec in enarrat. ad or. Ol. II habet ed. H. Wolf. p. 26. B: ἡ μὲν ὑπόθεσις τοῦτου τοῦ λόγου καὶ τὰ κεφάλαια παραπλήσια τῷ πρώτῳ· διενήνοχε δὲ κατ' ἐκείνο μόνον, ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ζητεῖται, εἰ χρὴ βοηθεῖν τοῖς Ὀλυνθίοις, ἐν δὲ τοῦτῳ τὸ μὲν βοηθεῖν ἤδη δέδεικται, τὴν δὲ βώμην ὀκνοῦσι τοῦ Μακεδόνα καὶ τὴν ἰσχύν⁶¹⁾. Utramque autem hanc

61) Ulpianus patronum nactus est *Westermannum* p. 27. contra *Rauchenstein*. p. 6 et XXI. Adde ejusdem verba ad II, 1 laudata.

orationem proxime se excepiſſe, veriffime contendit *Beckerus* p. 96, his usus verbiſ: „Die 2. Olynth. Rede iſt vielleicht, wie manche Umſtände vermuthen laſſen, ſehr bald nach der 1. geſprochen, da die Ausführung der verheiſſenen Hülfe theils durch Mangel an Geldmitteln ſich verzögerte, theils durch Muthloſigkeit der Athenäer hinausgeſchoben wurde“⁶²). At ne quis huic ſecundae orationi primum locum propterea vindicandum putet, quod Dem. § 1 Olynthioſ nominat τοὺς πολεμῆστοντας Φιλίππον, tenendum eſt, Philippum invaſiſſe urbes Chalcidicas, legatos Athenas fuiſſe miſſoſ, verum Olynthioſ nondum ipſoſ arma cepiſſe, expectanteſ ſcilicet opes Athenienſium. Illoſ autem ipſoſ intelligendos eſſe colligo inde, quod dicit, eoſ ita ſentire de bello, ut pacem cum Philippo infidam et patriae ſuae excidium eſſe putent⁶³). Quodſi intra orationem I. et II. nulla auxilia ab Athenienſibuſ miſſa ſunt, corrumpit ſententia *Rauchſteinli* p. XVI et *Westermanni* p. 41 de neceſſitudine expeditionum et orationum Olynthiacarum. Triplicem autem legationem Olynthioſ et triplex auxilium Athenienſium ut Philochoro concedimus, ita Demotheſiſ treſ orationeſ ex hac re aptaſ eſſe negamus, quarum duae priorae Ol. 107, 3, tertia anno ſequenti habita videtur.

62) *Assentitur Boeckneek.* p. 162.

63) Aliam rationem inſiit *Westermannuſ* meoſ p. 55, quam perſequi et excutere longum eſt.

ARGUMENTUM

OLYNTHIACAE PRIMAE *)

habitaе arch. Apollodoro Ol. 107, 3. a. Chr. 350. (secundum
Dionysium est tertia et hab. arch. Callimacho Ol. 107, 4. a. Chr. 349).

Oralor Athenienses, ut attente audirent, invitatos (§ 1).

I. *cohortatur* 1. ut celerrime auxilia Olynthis mittenda discernant et apparent, ac legationem, quae hoc polliceatur, mittant (§ 2), nam metuendum esse, ne Philippus calliditate sua praeveniat (§ 3), quanquam Olynthios regi potentia ab-usuro confisuros esse negat (§ 4. 5). 2. ut pecuniam conferentes et militiam subeuntes (§ 6) occasione sponte oblata Philippum opprimendi utantur (§ 7) nec idem, quod olim, perpetiantur (§ 8) adeoque Macedonis opes augeant (§ 9), sed divina benignitate freti (§ 10) res amissas recuperent (§ 11), ne Philippus, Olyntho capta, quaquam versus contendat, cujus rei testimonia e rebus ab ipso gestis repetuntur (§ 12. 13). Esse enim tam impigrum hominem, ut in opibus jam paratis non sit acquieturus, sed arma denique in Athenienses, socordiae poenam luentes, illaturus (§ 14. 15).

*) Haec oratio praeter exordium (§ 1) et perorationem (§ 28) bipartita est et, ne dicam ardore, tamen arte dicendi reliquis Olynthiacis cedit. Praeter argumenta Tourelli et Lucchesinii, quae in prolegg. laudavi, contulisse juvabit Voemelium p. 117 sqq. Reuterum p. 177. Westermann. Qu. Dem. I p. 26. Jacobs. Uebers. p. 163. Brückner, Kön. Phil. p. 340. Boehnecke p. 161. Auger. p. I sqq.

II. *Rogat*, suam salutem periclitans (§ 16), duplicem modum, quo subveniendum sit: opem ferendo Olynthiis, et Macedoniam adgrediendo, alterutro neglecto omne conamen irritum fore (§ 17. 18). Rogationem confirmat dicens

1. non deesse pecuniam, modo Athenienses eam recte vel adhibeant vel colligant (§ 19. 20).

2. Philippi potentiam infirmam esse, neque Thessalos fidos neque sua vectigalia amplius concessuros, ceteros quoque populos, quos devicerit, adfectare libertatem, ita ut hos aegre contineat (§ 21. 22); esse igitur hanc occasionem capessendam, quam si Philippus nanciscatur, neutiquam sit e manibus dimissurus (§ 23. 24).

3. rem jam in ancipiti esse, utrum Philippus in Atheniensium an ipsi in illius terra bellum sint gesturi (§ 25), nam Olyntho potitum Macedonem non impediri, quominus huc sit venturus (§ 26): plurimum autem differre, utrum domi an foris bellum fiat (§ 27).

Peroratio.

Et civibus et oratoribus suum est faciendum, ut res prosperum habeant eventum (§ 28).

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ Α.

1 Ὀλυνθος ἦν πόλις ἐπὶ Θράκης, Ἑλληνικὸν δὲ ταύτῃ τῶν6
ἐνοικοῦντων τὸ γένος, ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἡ δὲ
Χαλκίς Ἀθηναίων ἀποικος· πολλοὶ δὲ πόλεμοι καὶ ἐνδοξοί7
τῆς Ὀλύνθου· Ἀθηναίοις τε γὰρ ἐπολέμησεν ἄρχουσι τῶν
Ἑλλήνων τὸ παλαιὸν καὶ αὐτίς Λακεδαιμονίοις· χρόνῳ τε
εἰς δύναμιν προήλθε μεγάλην, καὶ τῶν συγγενῶν πόλεων
ἐπῆρχεν· ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γένος Χαλκιδικόν.

§ 1, 5. τε, Turicc. δέ.

§ 1. Ὀλυνθος, de hac urbe ejusque situ et rebus gestis vid.
Prolegg. Cap. I. § 1. — Θράκης, cf. Xen. Hell. V, 2, 12. Plin. IV, 11.
Mel. II, 2. — Ἀθηναίων ἀποικ. Strab. X, p. 430. ed. Bas. (T. IV.
p. 23. Tzsch.) haec habet: ἡ Χαλκίς μητρόπολις τῆς νήσου τρέπον τινὰ
ἐκ' αὐτῇ τῇ Εὐρίπῳ ἰδρυμένη, ἀμφότεραι δὲ (Eretriam intelligit) πρὸ τῶν
Τρωϊκῶν ὑπ' Ἀθηναίων ἐκτίσθαι λέγονται. Cfr. Mannert Geogr. VIII, p.
254. — πολλοὶ δὲ πόλ. καὶ „adjectivum praecedenti πολὺς per καὶ
saepe jungitur“ Herm. ad Vig. p. 838. Vid. Dem. I, 15. III, 36. Plat. Apol.
S. c. 7. 8. 16. Bergmann et Benseler ad Isocr. Areop. p. 175. E La-
tinis cfr. Hor. Sat. II, 3, 9: multa et praeclara, ibique Heindf. Quintil.
X, 1, 95 et interpp. — ἄρχουσι, intelligit principatum utriusque
populi (Athen. Ol. 87, 4. Laced. 99, 2), de quo vid. ad Lib. vit. Dem.
§ 12. Quod praecedit τε γὰρ i. q. καὶ γὰρ etenim, vid. Schaef. App.
II, 579. — χρόνῳ τε — καὶ, quemadmodum — ita. Dem. XXIII, 199.
Hartung gr. Part. I, p. 99. Quare neque Baiterus δὲ de suo pro τε
edere debebat, neque Frankius colon ante χρόνῳ ponere. — ἐπῆρ-
χεν, Olynthus non solum superior fuit ceteris civitatibus, quibuscum
eandem habebat originem, sed omnia fere illius regionis loca in fidem
et societatem receperat. — Χαλκιδικόν, Strab. l. l. haec: ἡ δὲ
Χαλκίς τὰς ὑπὸ Ὀλύνθῳ (πόλεις συνήκισε), ἃς Φίλιππος διελυμήνατο.

Φίλιππῳ δὲ τῇ Μακεδονίᾳ βασιλεῖ συμμαχίαν οἱ Ὀλυν- 2
θιοὶ ποιησάμενοι, καὶ πολεμοῦντες μετ' αὐτοῦ πρὸς Ἀθη-
ναίους τὸ κατ' ἀρχάς, καὶ τοῦτο μὲν Ἀνθεμοῦντα παρὰ
τοῦ Μακεδόνα εἰληφότες, πόλιν ἀμφισβητήσιμον Μακε-
δόσι καὶ Ὀλυνθίοις, τοῦτο δὲ Ποτίδαιαν, ἣν Ἀθηναίων
ἐχόντων ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος Ὀλυνθίοις παρέδωκεν,
ὑστερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, ὁρῶντες αὐτοῦ
ταχεῖαν καὶ πολλὴν τὴν αὐξήσιν, οὐ πιστὴν δὲ τὴν γνώ- 3
μην. ἀποδημοῦντα δὲ τηρήσαντες αὐτὸν, πέμψαντες πρέσ-
βεις πρὸς Ἀθηναίους κατελύσαντο τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλε-
μον, ποιοῦντες τοῦτο παρὰ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς Φίλιπ-
πον. συνετίθεντο γὰρ καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς Ἀθηναί-
ους, κἂν ἄλλο τι δόξῃ, κοινῇ σπείσασθαι. ὁ δὲ Φίλιππος,
πάλαι μὲν προφάσεως ἐπ' αὐτοὺς δεόμενος, τότε δὲ ταυ-

§ 2. τὸ κατ' ἀρχάς, illud significatur tempus, quo Phil., Illyriis
victis, Olynthiorum animos sibi conciliare studebat. Ol. 105, 4, vid.
Prolegg. c. II. § 2. — Ἀνθεμοῦντα, Steph. Byz. s. h. v. et Plin. IV,
10. hanc Macedoniae fuisse urbem dicunt; Dem. VI, 20: Ἀνθεμοῦντα
μὲν αὐτοῖς (Ὀλυνθίοις) ἦν, οὗ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασι-
λεῖς ἀντεποιούντο, unde patet, regum Macedoniae plurimum interfuisse,
hanc tenere urbem, quae in confinio Macedoniae et Chalcidices sita
erat. — τοῦτο δὲ Ποτίδαιαν, de vinculo per τοῦτο μὲν — τοῦτο
δὲ vid. Herm. ad Vig. p. 702. Matth. Gr. § 288, n. 2 et de Potidaea,
Macedoniae urbe, Dem. II, 7. — πολλὴν τὴν αὐξήσιν, nam Phi-
lippus inde ab Ol. 106, 3 et urbibus potitus est et in agros invasit
alienos. Diod. Sic. XVI, 8 ibique Wessel. — οὐ πιστὴν, perfidiae
rex saepe incusatur a Demosthene, vid. II, 7 ibique notata. Valcken.
or. de Philippo p. 237. Weisk. hyp. I, p. 47, et ad Lib. vit. Dem. § 14.

§ 3. πρέσβεις — πόλεμον, non ea legatio significatur, quae
Ol. 105, 3 (Dem. I, 8), sed quae 106, 4 missa fuit, quum Philippus
(ἀποδημῶν) bello Thessalorum implicitus erat. Bellum autem pertinet
ad simultates nuper de Potidaea, quam, Atheniensibus ademptam, rex
Olynthis tradiderat, exortas: hae enim per istos legatos compositae
erant. Luge verba Demosthenis, quae in Prolegg. c. II § 3. ex or. XXIII,
109 attuli. — συνετίθεντο, hoc verbum refertur ad foedus, de
cujus conditionibus conventum est, σπείσασθαι et ad inducias
(Ammon. s. σπονδαί) et ad ipsam pacem. Xen. Hell. II, 2, 12: περὶ
εἰρήνης — ἀντίλεγον μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίους. — προφάσεως, „non
solum ob amicitiam cum Atheniensibus initam, sed etiam ob fratres
ipsius receptos bellum Philippus intulit Olynthis.“ Voemel.

την λαβάν, ὡς τὰς συνθήκας παραβεβηκόσι καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυτοῦ φιλίαν ἐσπεισμένους πόλεμον ἐπήνεγ-
 4 κεν. οἱ δὲ πεπόμενασι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας περὶ βο-
 θείας, οἷς ὁ Δημοσθένης συναγορεύει, βοηθεῖν κελεύων
 τοῖς Ὀλυνθίοις. καὶ φησι τὴν Ὀλυνθίων σωτηρίαν ἀσφα-
 λειαν εἶναι τῶν Ἀθηναίων· σωζομένων γὰρ τῶν Ὀλυνθίων
 οὐδέποτε ἤξειν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον, ἀλλὰ τοῖς Ἀθη-
 ναίοις ἐξουσίαν ἔσεσθαι πλεῖν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν νύκει⁸
 ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον· εἰ δὲ ὑπὸ Φιλίππῳ γένοιτο ἡ πόλις
 αὕτη, ἀνεῖσθαι τὴν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους ὁδὸν τῷ βασιλεῖ.
 φησὶ δὲ δύσμαχον εἶναι τὸν Φίλιππον οὐχ ὡς ὑπείληπται,
 θαρσύνων ἐπ' αὐτὸν τοὺς Ἀθηναίους.

5 Διελέκται δὲ καὶ περὶ τῶν δημοσίων χρημάτων, συμ-
 βουλευόν ποιῆσαι αὐτὰ στρατιωτικὰ ἀντὶ θεωρικῶν. καὶ
 τὸ ἔθος οὐ πρόδηλον ὄν, ᾧ ἐχρῶντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἀνάγκη
 σαφηνίσαι. οὐκ ὄντος τὸ παλαιὸν θεάτρου λιθίνου παρ'

- § 4, 4. εἶναι τῶν Ἀθηναίων] τῶν Ἀθηναίων εἶναι Tur. —
 9. δύσμαχον] δυσμάχτον Bk. 1816, 25 et 85. — *ibid.* οὐχ ὡς
 e H. Wolfii omnes edd. pro vulg. οὕτως, Auger. οὕτως ὡς. —
 § 5, 2. ποιῆσαι αὐτὰ] αὐτὰ ποιῆσαι Bk. 1816.

§ 4. συναγορεύει etiam legitur vit. Dem. § 8, ubi vide. —
 κελεύων, Dem. I, 15. 25. — γένοιτο, quanquam in aliquot codd.
 apud Reisk. et Bekk. γένηται legitur et, Hermanno auctore ad Vig.
 p. 831, praeter Homerum, scriptores ionicos et poetas lyricos recen-
 tiores et deterioris notae scriptores ei cum conjunctivo jungunt, tamen
 soloecismum a Libanio, plerumque Atticismo adhaerente, alienum pu-
 tavi. Matth. § 525, 7, 6. Rost 186, addit. 1. Buttm. § 139, 6. Schae-
 ferus difficilem electionem esse judicat. — ἀνεῖσθαι, Suid. et
 Bekk. Anecd. I, 396 explic. λένεσθαι. — δύσμαχον, cfr. Dem. I, 4
 coll. § 22. Vulgata lectio δυσμάχhton nusquam reperitur nisi Isocr.
 XI, 13, ubi Bekker. nunc ex Urb. δύσμαχος edidit. — οὐχ ὡς ὑπεί-
 ληπται, dicit Philippum sane difficile vinci posse, sed non ita ut
 putatum est, i. e. ut devinci plane non possit. „Non quomodo vulgo
 existimatur, sed ita ut tamen spes sit victoriae.“ Frank.

§ 5: διελέκται involvit notionem agendi apud populum. —
 τὸ ἔθος, de accus. absol. vid. Buttm. § 145, not. 7. Rost § 182. not.
 5. — θεωρικῶν „haec pars in tertia Olynthiaca tractatur maxime.
 Sed vides, hanc hypothesis non ad primam duntaxat, sed in universum
 ad omnes pertinere Olynthiacas.“ Wolf. Cf. ad III, 11 coll. I, 19,

αὐτοῖς, ἀλλὰ ξυλλίαν συμπηγνυμένων ἱκρίων, καὶ πάντων καταλαμβάνειν τόπον σπενδόντων, πληγαί τε ἐγίνοντο καὶ που καὶ τραύματα. τοῦτο κωλύσαι βουλευθέντες οἱ προεστώ-
τες τῶν Ἀθηναίων ὤνητοὺς ἐποιήσαντο τοὺς τόπους, καὶ
ἕκαστον ἔδει δίδόναι δύο ὀβολοὺς, καὶ καταβαλόντα θέαν
ἔχειν. ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν οἱ πένητες τῷ ἀναλώματι λυ-
πεῖσθαι, ἐκ τοῦ δημοσίου λαμβάνειν ἕκαστον ἐτάχθη τοὺς
δύο ὀβολοὺς. ἐντεῦθεν γὰρ οὖν τὸ ἔθος ἤρξατο, προῆλθε 6
δὲ εἰς τοσοῦτον ὥστε οὐκ εἰς τοῦτο μόνον ἐλάμβανον, ἀλλὰ
ἀπλῶς πάντα τὰ δημόσια χρήματα διενέμεντο. ὅθεν καὶ
περὶ τὰς στρατείας ὀκνηροὶ κατέστησαν· πάλαι μὲν γάρ

§ 5, 9. ἀναλώματι λυπεῖσθαι] λυπεῖσθαι ἀναλ. Bk. 1816. —

§ 6, 2. εἰς τοσοῦτον ὥστε οὐκ εἰς τοῦτο] olim ita edidi,
et Tur., εἰς τοῦτο ὥστε οὐκ εἰς τοὺς τόπους Bk. Dindf. Voem. Frank.

— ἱκρία, *tabulata*. Hesych. haec s. h. v.: καὶ τὰ ξύλινα οὕτως ἐλέ-
γοντο Ἀθηναῖον, ἐφ' ᾧ ἔθιον πρὸ τοῦ τὸ ἐν Διονύσῳ θεάτρον γενέσθαι.
Phot. ἀφ' ᾧ ἔθιοντο τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας. cfr. Hesych. v. ἀγῶν
et ἐπὶ Ἀθηναίῳ. *Causam mutati theatri* Suidas s. *Πρατίνης* hanc fuisse
refert: quum fabula ab Pratina composita ageretur (Ol. 70), theatrum
ligneum (ἱκρία) corruisse ideoque saxeum (θεάτρον) esse aedificatum.
Schaeferus laudat schol. ad Aristoph. Pac. 876 T. I p. 691 Dind. οἱ
γὰρ θέλοντες θεωρεῖν προκαταλαμβάνουσιν ἑαυτοῖς τόπους, ut nos:
Platz fassen. — που inclinatum denotat rem vagam et incertam.
Zeun. ad Vig. 446. Hoogev. p. 711. Lib. Arg. Ol. III, § 1. — δύο
ὀβολοὺς, vide quae de hac re dicuntur ad Dem. III, 11 et Stallbau-
mium ad Plat. Apol. S. o. 14 haec prodentem: „vendebantur sedes a
redemptoribus theatrorum, ac solvebantur fere bini oboli, interdum
etiam singulae drachmae.“ Voemeli annot. p. 26. — καταβαλ.,
persolvere, Dem. XXIV, 40. ἐὰν δὲ μὴ καταβάλῃ τὸ ἀργύριον. — δε-
κῶσιν οἱ πένητες, de conjunctivo post tempus praeteritum vid. ad
Lib. Vit. Dem. § 11. Hesych. s. *θεωρικόν* theatrales pecunias suppe-
ditatas fuisse dicit: τοῦ καὶ τοὺς πένητας μετέχειν τῶν θεωριῶν. — λυ-
πεῖσθαι, *incommodis premi*. Dem. VIII, 57. ἂν τι λυπήσθε ἐφ'
πολέμῳ.

§ 6. εἰς τοσοῦτον κτλ. quanquam plerique editores alteram
lectionem recepere, tamen rationem olim initam teneo, quoniam εἰς
τοὺς τόπους librario deberi videtur et in cod. U. apud Auger. *ἔνεκα*
τούτου scriptum est. Accedit quod cod. Y apud Bekker., quem vir
egregius sequutus est, incertae est *ἔδει*. — περὶ τὰς στρατείας,
„ad expeditiones obundas.“ Wolf. Quod sequitur κατέστησαν inser-
vit conditioni, in qua quis est, describendae, Xen. Hell. II, 3, 17, *ἂν*

στρατευόμενοι μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως ἐλάμβανον, τότε δὲ ἐν ταῖς θεωρίαις καὶ ταῖς ἑορταῖς οἱ μένοντες διενέμοντο τὰ χρήματα· οὐκέτι οὖν ἤθελον ἐξίεναι καὶ κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ νόμον ἔθεντο περὶ τῶν θεωρικῶν τούτων χρημάτων, θάνατον ἀπειλοῦντα τῷ γραψάντι μετατεθῆναι ταῦτα εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν καὶ γενέσθαι στρατιωτικά. 7 διὸ ὁ Δημοσθένης εὐλαβῶς ἄπτεται τῆς περὶ τούτου συμβουλῆς, καὶ ὑπερωτήσας ἑαυτὸν ὅτι „σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικά;“ ἐπιφέρει „μὰ Δὶ οὐκ ἔγωγε.“ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν θεωρικῶν· διίλεκται δὲ ὁ ῥήτωρ περὶ πολιτικῆς δυνάμεως, ἀξιῶν αὐτοὺς στρατεύεσθαι καὶ μὴ διὰ ξένων, ὥσπερ εἰώθεσαν, ποιῆσθαι τὴν βοήθειαν· τοῦτο γὰρ αἴτιον εἶναι φησι τοῦ τὰ πράγματα ἀπόλλυσθαι.

§ 6, 10. ταῦτα] τε αὐτὰ Bk. 1816 et Auger.

αὐτὸς ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καταστῇ. — μισθὸν, vid. ad Dem. IV, 29. — ἑορταῖς, Dem. I, 20 ὑμεῖς δὲ οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων ταῦτα λαμβάνετε εἰς τὰς ἑορτάς. — νόμον ἔθεντο, hinc jubet Dem. III, 10, ut leges eligantur iidem, qui legem de pecunia theatrali latam abrogant. „θεῖται νόμον est legem ferre, θέσθαι νόμον, sancire. Hoc populus fecit, illud legislator Eubulus [Ol. 106, 3]. τῷ θέσθαι contrarium est τὸ λύσαι καὶ καταψηφίσασθαι, abrogare legem.“ Wolf. cfr. Matth. § 492. Schaefer. App. III, p. 147. — ἀπειλοῦντα, vid. Wachsmuth H. A. II, p. 142. Plut. Sol. c. 8. legem commemorat, qua ei, qui de Salamine recuperanda verba faceret, poena capitalis proposita fuit.

§ 7. εὐλαβῶς. Hesych. εὐλάβεια expl. σεμνότης. Cautionem hanc intelliges ex ipsa or. I, 20. Vid. infra Arg. Ol. III, § 2. — ὑπερωτήσας, prius interrogare. Interpretes conferunt ὑπειπεῖν a Dem. et Isocrate similiter usurpatum pro προειπεῖν. Schaefer. ad Schol. Apoll. Rh. p. 163. In Plat. Gorg. c. 38 ὑπερωτῶν est captiose interrogare. — ὅτι, hac particula Graeci saepe utuntur in oratione directa ad verba aliorum afferenda. Dem. VIII, 31: ἄν λέγῃ τις δεῖ „ληρεῖτε, ὃ ἄ. Αθ.“ Plat. Apol. S. p. 21 D, 23 B, 28 B, 34 D. Criton p. 50 B. Men. p. 75 A. Vig. p. 548. Matth. § 624, b. Buttm. § 139. Rost § 184, n. 5. — τοσαῦτα, cf. Lib. vit. Dem. § 5. — πολιτ. δυν., copiae, quae e civibus constant. Voemelinus adfert Liv. 28, 44: „Carthaginensi nihil civilis roboris est; mercede paratos milites habent.“ — ξέρον, Dem. hanc rem saepe in orr. Olynth. et Phil. I. tangit; cfr. prolegg. in illas. — πράγμ. ἀπόλλ., noster epitomator Dem. IV, 46 in mente habuisse videtur, ubi haec: τὰ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλλων.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΑΥΝΘΙΑΚΟΣ Α.

1 Ἀντί πολλῶν ἄν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων⁹
 ὑμᾶς εἰσεῖναι νομίζω, εἰ φανερόν γένοιτο τὸ μέλλον
 συνοῦσιν τῇ πόλει περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε τοῖ-

§ II, 1. ἄν om. Σ.

§. 1. Ulpian. de nostra oratione haec habet: Πῇ μὲν νομιστικὸς καὶ ἐπιτιμητικὸς, πῇ δὲ ὑποθετικὸς, πῇ δὲ προτρεπτικὸς ἔστιν οὗτος ὁ λόγος, πρὸς τὰς Ὁμήρου καὶ Θουκυδίδου δημηγορίας μεμνημένος. Exemplis e Thucydide petitis rem illustrat. Sententia hujus orat. est, eodem auctore, haec: ἔστιν ἀνωτάτω κεφάλαια τοῦ λόγου δῖω τὸ συμφέρον καὶ τὸ δυνατόν. — χρημάτων, Ulpian. ad pecuniam theatralem hoc refert, consentiente Lucches., alii eo oratorem retulisse putant, ut confirmaret civium animos ad illam molestiam (tributorum) contemnendam. At tene simplicem opum notionem, ne quid, quod Dem. noluit, ei obtrudas, et conf. Herodot. I, 86: τὸν ἄν ἐγὼ πᾶσι τυράννοις προετίμησα μεγάλων χρημάτων ἐς λόγους εἰσεῖν. Nam Westermanni sententia (Qu. I. p. 17) statuentis, significari Demadis avaritiam, argutior quam verior est. Initium hoc laudatur in Bekk. Anecd. p. 127, 20 et perstringitur a Luciano Jov. Trag. c. 15. — ἄν εἰσεῖναι νομίζω i. q. ἄν εἰλοισθε, vid. Herm. de partic. ἄν pag. 179. — εἰ φανερόν γένοιτο etc., si apertum esset ea, de quibus nunc deliberatis, e republ. fore. Etenim μείλειν cum infin. futur. ad spem eventu suo non caritaram refertur. Dem. IV, 51. IX, 44. Plat. Ap. S. c. 4 et 6. Matth. §. 498, d. Poppo ad Thuc. I, 107. — περὶ ὧν i. e. τὰτα περὶ ὧν, hinsichtlich dessen wörter. Frank. et Saupp. expl. περὶ τούτων, περὶ ὧν. — ὅτε et causalis et temporalis est particula, h. l. quandoquidem,

νυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκοίειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν οὐ γὰρ μόνον εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμενος ἦκει τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ἑμετέρας τύχης υπολαμβάνω, πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἀπάντων ἡσθίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ἑμὲν αἴρεσιν γενέσθαι.

2 Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

Matth. §. 624, 2 — ἐθέλειν est eorum, qui *alacri* et *prompto* animo sunt ad consilium capiendum (vid. Bremi ad Dem. II, 9), βούλεσθαι eorum, qui ut rem suscipiant, cupiunt et optant; ita ἐθέλειν cum ἀκοίειν jungitur XIX, 23. XX, 111. Plat. Civ. p. 437 B. et Dem. I, 20 utrumque hoc vocabulum distinguunt et Mo II, 3 βούλεσθαι et σιγᾶναι opponit. Cfr. Krüger ad Xen. An. II, 1, 14. Buttmann Lexil. p. 26. — ἀκοίειν plerumque cum genit. structum: *mente concipere*, cum acc.: *auribus percipere*. Kur. Suppl. 98. τίνας γῶν ἤκουσα καὶ σιγῶν κτύπον; Med. 1273. ἀκοίεις βοᾶν, ἀκοίεις τίκτων; vid. Dem. III, 1. Matth. Gr. § 349.3. et Buttm. gr. Gr. p. 368. Rost § 162, 7. — εἴ τι χρήσ. ἔσθ. ἔχει τις, τοῦτ' ἂν λάβοιτε, certa protasis, incerta apodosis, ut in h. or. § 26. Maetzner ad Antiph. p. 154. Stallbaum ad Plat. Ap. S. p. 25 B. Matth. 524, 1. Rost § 181, 8 c. Utrum orator per τις se ipsum intelligat, non dicam, quanquam non dubium, quin ἐσκεμμένα καὶ παρασκευασμένα protulerit (XXI, 191), testante etiam Plat. vit. Dem. c. 8. — ἑμετέρας τύχης, de verbo substantivo omisso vid. dicta ad Phil. II, 25 et Funkhaenel Obs. in Phil. III, p. 11. Noster saepe Athenienses fortunatos esse dicit, h. or. § 10. II, 22. IV, 12 et alludit, monente Budaeo, ad eorum δυσβολίαν, ut Aristoph. Vesp. 1064. Nub. 593. Perinde Cicero fortunam populi Rom. praedicat Manil. 15. Catil. I, 15. — ἐκ τοῦ παραχρ. ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν, praepositiones cum adverb. conjungi, docet locus IV, 10, ubi vide et de usu praepos. ἐκ Bernhardy Synt. p. 230. Verbum ἐπέρχεσθαι, cum acc. ad cupiditatem subito exortam pertinet, cum dat. ad consilium capiendum. Dem. XVI, 18. ἀλλ' εἴσω τὸ γ' ἐπελθεῖν εἰπεῖν μοι. Plat. Symp. p. 179. C. ἐπέρχεται μοι τι καὶ ἑμμετρον εἰπεῖν, ubi Stallbaum. „Demadi contingere iste ingenii impetus, ea in effingendis imaginibus felicitas eaque prompta atque repentina lumina, quae nonnunquam leniae diligentiae longe praestant.“ Tourr. Vid. Westerm. Qu. I. p. 16, et de Aeschine Philostr. Sophist. c. 18. — ἀπάντων, Schol. καὶ ἐσκεμμένων καὶ παραχρῆμα λεγόντων.

§ 2. παρὼν καιρὸς, est haec *prosopopoeia*, quod tempori oratio

μόνον οὐκί λέγει φωνήν ἀφείς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῶν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθύνδε βοηθήσετε καὶ μὴ πάθῃτε ταῦτόν ὅπερ καὶ πρότε-

§ 2, 4. αὐτῶν] αὐτῶν Bk. Voem. Dindf. Funkh. — 8. βοηθή-
στε e conj. Bekk., βοηθήσητε Vulg. Voem. 1829. Reut. Frank.

tribuitur; eandem vides in Cic. Catil. I, 7, 18: patria quodammodo tacita loquitur, et III, 5, 10: imago etiam muta te revocare debuit. Reiskeius conferri jubet Apsin. p. 707. Sed est hic locus Longini Vol. IX. p. 544. ed. Walzii, cujus vid. Prolegg. p. XXIII., et Alexand. d. ag. p. 32. (VIII, p. 443 Walz). — ὑμῶν ἐκείνων αὐτοῖς, ut patet ἐκείνων ad res Olynthiorum referendum esse, ita ne praetermittas colloca-tionem horum verborum, quorum extremum δύναμιν πολιτικὴν im-porat. — εἴπερ ὑπὲρ σωτηρ. αὐτῶν φροντ., insuavem primor. vocabb. sonum tollit accentus, ut § 8: ἤπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβ. σωτ., vid. Buttmann. ad Mid. p. 26. Quod sequitur αὐτῶν i. q. ὑμῶν αὐτῶν. Spir. asperum admiserat Bekk. 1816, sed nunc lenem, quem defendit Westerm. Qu. I, p. 23 intelligens Olynthios. At haec sententia: „Olynthis subveniendum est, si quam eorum curam geritis“, non so-lum friget, sed ipso nexu improbat. Imo haec est mens oratoris in omni orat. conspicua, nisi vos Olynthis opem fertis, in vestram Ma-cedo irruet terram. Vid. Engelhardt not. cr. p. 11. Bremi Obs. cr. p. 71. et huj. or. §. 8. 25. Verbum φροντίζειν etiam cum simpl. genit. struitur, cfr. § 11 et Matth. §. 348, 2. — ἡμεῖς οὐκ οἶδ', transit a secunda persona (φροντίζετε) ad primam, se ipsum suis ho-minibus immiscens, quod Grammatici ὑποπλοκήν s. involutionem vocant. Quod vero addit οὐκ οἶδα, evitandi periculi causa reticet quae dicturus erat: hyposiopesis. — ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, quum illa ita sint, adducor ut dicam, „δὴ est ordientis quod inprimis attendi oportet“. Schaefer. Nos demnach. Vid. § 18. Verba Grammatici apud Herm. d. em. rat. p. 389 e nostro loco emendanda sunt. — ἤδη, ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, μηδὲν ἀναβαλλομένους.“ Wolf. Huic particulae respondet τὴν ταχίστην, quam celerissime. Instante periculo orator ce-leritatem commendat. De nostro loco disputarunt Rauchenstein. p. 35 et Westermann Qu. I, p. 28 et 44. — ὅπως ἐνθύνδε βοηθήσετε, „hinc mittendis militibus, non mercenario milite“. Wolf. De stru-ctura part. ὅπως haec habeo. Quum toties librarli futurum in conjunct.

ρον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ
 3 παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὥς ἔστι μάλιστα τοῦτο
 δέος, μὴ πανούργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι
 χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκὼν, ἥνικ' ἂν τύχη, τὰ δ' ἀπει-
 λῶν (ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς

§ 3, 2. ἄνθρωπος *e conj.* Bekk., ἄνθρωπος *Vulg.* — 4. ἀξιό-
 πιστος] ἀξιόπιστα γρ. Σ. — 5. τρέψη τε *e conj.* Wolff.
 τρέψηται *Vulg. Bk. Dindf.* 1825. *Voem.* 1829. *Brem. Frank. Reut*

aor. mutarint (Lobeck ad Phryn. p. 720 Schaefer. App. I, 232), non
 dubium videtur sequi Bekk. Anecd. p. 159, 18: ὅπως μετὰ ὀριστικοῖ
 ῥήματος, et quoad fieri potest, illud tempus vel invitis libris reponere.
 Cf. Dem. II, 2. III, 2. VIII, 53. IX, 69. XV, 14. Acutissime de hac
 re disputavit Engelhardt. not. cr. p. 12 sqq., qui quod discrimen con-
 stituit: „futurum rem aliquam fore dicit, conjunctivus velle aliquem
 ut quid sit aut fiat“ vereor ut et ipsum argutius sit. Bremio *Obs.*
 p. 75 locos quosdam distinguenti hos ipsos facile subduxeris et futu-
 rum defendes. Cf. Sommer in Seebode krit. Bibl. 1829 p. 566. et
 Schulzeit. 1832 p. 786. Si quid est discriminis, hoc est, quod futu-
 rum *rationem* et conjunctivus *consilium* exprimit; at quam saepe
 hoc confunditur! — πρότερον refer ad Ol. 107, 1, quum in Thracia ver-
 sabatur. — πέμπειν, de praesenti, quod aoristum excipit (ψηφίσα-
 σθαι) vid. Maetzner ad Antiph. p. 154. — ταῦτ' ἐρεῖ sc. quod fa-
 ciendum decrevistis, *welche dies sagen muss.* Dem. IV, 19. Matth.
 § 409. Rost 151, 8. Haec legatio rebus gerendis intererit (παρ-
 έσται) et videbit, ne Philippus eas turhet. Totum hunc locum adfert
 Dissen in comm. de struct. period. oratoria, quae editioni Dem. d.
 Cor. (Gott. 1837) est praemissa, p. LVII, ut doceat in objecto esse
 vim periodi.

§ 3. πανούργος, schol. Hermog. ita: ὁ πᾶσιν ἐργοῖς ἐπιβάλ-
 λων, κατεργήσαντο δὲ οἱ παλαιοὶ τῇ λέξει ἐπὶ τοῦ ἐν κακοῖς νοήμασι καὶ
 ἐργοῖς ἐπιβούλου. Vid. Hes. s. h. v. et Lex. apud Herm. de em. rat.
 p. 343. Aristoph. Plut. 37. Ran. 554. — ἄνθρωπος, hanc Bekkeri
 conjecturam pro vulg. ἄνθρωπος confirmat Σ III, 16. IV, 9. (ubi vide)
 et ipse Dem. XXIII, 163 θεωρεῖσαι τὸν τρόπον τάνθρωπον coll. II,
 18. IX, 27. Cfr. Schaeferum App. I, p. 329 contra F. A. Wolffium
 (Anal. II. p. 258) et Bremium (*Obs.* p. 64) disputantem, it. Buttm. ausf. Gr.
 II, p. 119 et 328. Engelhardt. p. 16. Stallb. ad Plat. Prot. p. 314. E.
 A. Wolff et Bremii parte nuper stetit Maetzner ad Antiph. p. 154. Con-
 tentim dicitur, ut homo Cic. Rosc. Am. 22 § 62. Vid. Plut. Them. c.
 16: ἐκβαλεῖν τὸν ἄνθρωπον. — τύχη, ut τύχητε IV, 46. — ἀξιό-
 πιστος, „valet haec parenthesis ad confutandum Philippo odium et in-

διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψη
 τε καὶ παρασπάσῃται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.
 οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεικῶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὃ
 δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ
 βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἓνα
 ὄντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων καὶ ἅμα
 στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν καὶ πανταχοῦ
 αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι πρὸς μὲν τὸ τὰ
 τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι

§ 4, 6. πρὸς μὲν τὸ I πρὸς μὲν Σ.

otandum terrorem Atheniensibus“. Wolf. — ἀπουσίαν ἡμ. sc. τῆς
 προσβείας, nam auxilia nondum promiserant. — τρέψη τε κ. παρ.,
 ne quid spectat et ad se rapiat. Vulg. legebatur τρέψηται — nam
 Reiskei conjectura δρέψηται jam dudum est explosa — et explicabatur:
 ad suum usum convertat. Sed quum frustra exempla verbi τρέψομαι
 media vi usurpati quaesita sint, nuper etiam Voemelius et Dindorfius
 conjecturam Wolfii amplexi sunt, quam confirmat cod. Victorii, in quo
 τρέψητε scriptum est. — τῶν ὅλων πραγμ. i. q. Cic. d. or. II, 37 di-
 ck rei maximae, non das allgemeine Staatsinteresse. Vid. Dem. II, 31.

§ 4. οὐ μὴν ἀλλ', „terrori consolationem miscet ac Philippi cal-
 liditati prudentiam Olynthiorum opponit atque illas rationes eis affin-
 git, quas fortasse non considerarunt, sed considerare debuerunt.“
 Wolf. Verum enim vero. Orator alia reprobatur, alia proponit, ut II,
 22. IV, 88. — ἐπεικῶς, probabiliter, natürlicher Weise. Plat.
 Conv. p. 201 A. Crit. init. — δυσμαχώτατον, cf. II, 22. Est hoc
 σχῆμα παρὰ προσδοκίαν, ut IV, 2 ὃ γὰρ χεῖριστον. — ῥητῶν καὶ
 ἀπορρήτων, quae sunt dicenda et tacenda. Si plures arcana rei-
 publ. noverunt, facile res miscentur. XXVI, 18: ἐλέγχει τὰ ἀπορήτα τῆς
 πολιτείας. Vid. Soph. Oed. C. 1001: ῥητὸν ἀπορήτῳ τ' ἔπος ibique Nene.
 Caes. b. g. IV, 20. — στρατεύματι, nihil eorum, quae Philippi consiliis
 perficiendis favebant, cadebat in duces Atheniensium, qui a decretis po-
 puli pendebant. Quemadmodum vero orator *asynketis*, ut complures
 res animis audientium una infigat, utitur, ita partic. καὶ saepius repe-
 titum, quod nostro loco factum vides, novo novum additurus, rei gravi-
 tatem sensim adaugere vult. Demetr. de Elocut. § 11, 12 haec vocat
 συσσευμένα καὶ ἐπερήμενα κῶλα. De polysyndetis vid. Hermog. de
 vi orat. p. 533. Laur. Ceterum cfr. Dissen de struct. per. p. LI et locum
 Dem. huius gemellum XVIII, 235: αὐτὸς αὐτοκράτωρ ὢν τῶν εἰς τὸν πό-
 λιμον, ὃ μέγιστόν ἐστιν ἀπάντων, — οὐδ' ὑπέσθνος ὢν οὐδενί, ἀλλ'
 αὐτῷ αὐτὸς δεσπότης, ἡγεμὼν, κύριος πάντων. — τὸ τὰ τοῦ, vid. ad

ρον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ
 3 παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὥς ἔστι μάλιστα τοῦτο
 θεός, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασε
 χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκὼν, ἥνικ' ἂν τύχη, τὰ δ' ἀπει-
 λῶν (ἀξιοπίστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς

§ 3, 2. ἄνθρωπος *e conj.* Bekk., ἄνθρωπος *Vulg.* — 4. ἀξιο-
 πιστος] ἀξιοπίστα γρ. Σ. — 5. τρέψη τε *e conj.* Wolf, τρέψηται *Vulg. Bk. Dindf.* 1825. *Voem.* 1829. *Brem. Frank. Roes.*

aor. mutarint (Lobeck ad Phryn. p. 720 Schaefer. App. I, 232), non
 dubium videtur sequi Bekk. Anecd. p. 159, 18: ὅπως μετὰ ὀριστικοῦ
 ῥήματος, et quoad fieri potest, illud tempus vel invitis libris reponere.
 Cf. Dem. II, 2. III, 2. VIII, 53. IX, 69. XV, 14. Acutissime de hoc
 re disputavit Engelhardt. not. cr. p. 12 sqq., qui quod discrimen con-
 stituit: „futurum rem aliquam fore dicit, conjunctivus velle aliquem,
 ut quid sit aut fiat“ vereor ut et ipsum argutius sit. Bremio Obs.
 p. 75 locos quosdam distinguenti hos ipsos facile subduxeris et futu-
 rum defendes. Cf. Sommer in Seebode krit. Bibl. 1829 p. 566. et
 Schulzeit. 1832 p. 786. Si quid est discriminis, hoc est, quod futu-
 rum *rationem* et conjunctivus *consilium* exprimit; at quam saepe
 hoc confunditur! — πρότερον refer ad Ol. 107, 1, quum in Thracia ver-
 sabatur. — πέμπειν, de praesenti, quod aoristum excipit (ψηφισα-
 σθαι) vid. Maetzner ad Antiph. p. 154. — ταῦτ' ἐρεῖ sc. quod fa-
 ciendum decrevistis, *welche dies sagen muss.* Dem. IV, 19. Matthei
 § 409. Rost 151, 8. Haec legatio rebus gerendis intererit (παρ-
 έσται) et videbit, ne Philippus eas turbet. Totum hunc locum addit
 Dissen in comm. de struct. period. oratoria, quae editioni Dem. d.
 Cor. (Gott. 1837) est praemissa, p. LVII, ut doceat in objecto esse
 vim periodi.

§ 3. πανοῦργος, schol. Hermog. ita: ὁ πᾶσιν ἐργοῖς ἐπιβίβλ-
 λων, κατεχρήσαντο δὲ οἱ παλαιοὶ τῇ λέξει ἐπὶ τοῦ ἐν κακοῖς νοήμασι καὶ
 ἐργοῖς ἐπιβούλου. Vid. Hes. s. h. v. et Lex. apud Herm. de em. rat.
 p. 343. Aristoph. Plut. 37. Ran. 554. — ἄνθρωπος, hanc Bekkeri
 conjecturam pro vulg. ἄνθρωπος confirmat Σ III, 16. IV, 9. (nbi vide)
 et ipse Dem. XXIII, 163 θεωρεῖσθαι τὸν τρόπον τάνθρωπου coll. II,
 18. IX, 27. Cfr. Schaeferum App. I, p. 329 contra F. A. Wolffium
 (Anal. II. p. 258) et Bremium (Obs. p. 64) disputantem, it. Butt. ausf. Gr.
 II, p. 119 et 328. Engelhardt. p. 16. Stallb. ad Plat. Prot. p. 314. E.
 A. Wolff et Bremii parte nuper stetit Maetzner ad Antiph. p. 154. Con-
 temtum dicitur, ut homo Cic. Rosc. Am. 22 § 62. Vid. Plut. Them. c.
 16: ἐκβαλεῖν τὸν ἄνθρωπον. — τύχη, ut τύχητε IV, 46. — ἀξιο-
 πιστος, „valet haec parenthesis ad confutandum Philippo odium et in-

διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψη
 τε καὶ παρασπᾶσθαι τι τῶν ὅλων πραγμάτων.
 οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὃ ⁴
 δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ
 βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκείνων ἓνα
 ὄντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων καὶ ἅμα
 στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν καὶ πανταχοῦ
 αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι πρὸς μὲν τὸ τὰ
 τοῦ πολέμου ταχύ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι

§ 4, 6. πρὸς μὲν τὸ] πρὸς μὲν Σ.

attendum terrorem Atheniensibus“. Wolf. — ἀπουσίαν ἡμ. sc. τῆς
 πρὸς βασιλῆας, nam auxilia nondum promiserant. — τρέψη τε κ. παρ.,
 ne quid flectat et ad se rapiat. Vulg. legebatur τρέψεται — nam
 Reiskii conjectura δρίψεται jam dudum est explosa — et explicabatur:
 ad suum usum convertat. Sed quum frustra exempla verbi τρέπεισθαι
 media vi usurpati quaesita sint, nuper etiam Voemellius et Dindorfius
 conjecturam Wolfii amplexi sunt, quam confirmat cod. Victorii, in quo
 τρέψετε scriptum est. — τῶν ὅλων πραγμ. i. q. Cic. d. or. II, 37 di-
 citur *res maximae*, nos *das allgemeine Staatsinteresse*. Vid. Dem. II, 31.

§ 4. οὐ μὴν ἀλλ', „terrori consolationem miscet ac Philippi cal-
 liditati prudentiam Olynthiorum opponit atque illas rationes eis affi-
 nit, quas fortasse non considerarunt, sed considerare debuerunt.“
 Wolf. Verum enim vero. Orator alia reprobatur, alia proponit, ut II,
 22. IV, 88. — ἐπιεικῶς, probabiliter, natürlicher Weise. Plat.
 Conv. p. 201 A. Crit. init. — δυσμαχώτατον, cf. II, 22. Est hoc
 σχῆμα παρὰ προσδοκίαν, ut IV, 2 ὃ γὰρ χεῖριστον. — ῥητῶν καὶ
 ἀπορρήτων, quae sunt dicenda et tacenda. Si plures arcana rei
 publ. noverunt, facile res miscentur. XXVI, 18: ἐλέγχει τὰ ἀπόρρητα τῆς
 πολιτείας. Vid. Soph. Oed. C. 1001: ῥητὸν ἀπόρρητόν τ' ἔπος ibique Nene.
 Caes. b. g. IV, 20. — στρατεύματι, nihil eorum, quae Philippi consiliis
 perficiendis fauebant, cadebat in duces Atheniensium, qui a decretis po-
 puli pendeabant. Quemadmodum vero orator *asyncliticis*, ut complures
 res animis audientium una infigat, utitur, ita partic. καὶ saepius repe-
 titum, quod nostro loco factum vides, novo novum additurus, rei gravi-
 tatem sensim adaugere vult. Demetr. de Elocut. § 11, 12 haec vocat
 σεσωρευμένα καὶ ἐπερήμενα κῶλα. De polysyndetis vid. Hermog. de
 vi orat. p. 533. Laur. Ceterum cfr. Dissen de struct. per. p. LI et locum
 Dem. hulo gemellum XVIII, 235: αὐτὸς αὐτοκράτωρ ὢν τῶν εἰς τὸν πό-
 λεμον, ὃ μέγιστόν ἐστιν ἀπάντων, — οὐδ' ὑπεύθυνος ὢν οὐδενί, ἀλλ'
 ἀνελὼς αὐτὸς δεσπότης, ἡγεμὼν, κύριος πάντων. — τὸ τὰ τοῦ, vid. ad

πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς, ἃς αὖ δευ-
 νος ποιήσαιο ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίας ἔχει.
 5 δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ
 δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀνα-
 στάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἴσασιν
 ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ
 τὴν πόλιν καὶ Πυθναίων τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ

§ 5, 4. αὐτῷ] αὐτῷ Bk. 1824. Dindf. Tur.

IV, 12. Articuli cumlatio diversa est a III, 11. — προέχει, inest
 notio comparationis, quare additur πολλῷ, ut LVI, 11. Maetzner ad
 Antiph. p. 193. — καταλλαγὰς, de accentu gravi vid. Funkh. in
 Schulzeitg. 1832 p. 1254 et Butt. a. Gr. I p. 71, eundemque II. p.
 10 de accentu in ἄσμενος. Nota diversam praepositionis πρὸς signifi-
 cationem. — ποιήσαιο, feodus, non quod lubens fecerit, sed facce-
 ret Philippus. Reiskius confert Apsinis sententiam (Walz. IX, p. 505),
 quae convenit cum Wolfio supra laudato.

§ 5. δῆλον — ὅτι, Hermogenes animadvertit, haec verba jam-
 bico teneri metro, cuius modi habet Dem. IV, 6. VI, 2. Vid. iudicium
 Ciceronis d. Or. III, 5. Or. 56. Quintil. IX, 4, 72. Dissen ad Dem.
 or. d. Cor. p. 315. Exciderunt talia inopinanti. — οὐ περὶ δόξης
 οὐδ' ὑπὲρ, est aliquid discriminis inter has praepositiones, nam
 ὑπὲρ notionem defendendi habet (für) et opponitur κατὰ IV, 50:
 ὅσα πόποι' ἡλπίσαμεν τινα πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὐρηται, coll.
 XV, 25. — περὶ est agentis de aliqua re: XIV, 33 περὶ πραγμάτων
 σκοπεῖν. At hae notionnes ita misceri coeperunt, ut omne discrimen
 abolitum videretur. XIV, 32: οὐ γὰρ ὑπὲρ ἄλλον ἐστὶ πόλεμος ἢ περὶ
 χώρας. XVIII, 8, ubi quod dicit περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς, paullo post
 § 9 exprimit ὑπὲρ τῆς γραφῆς. Ex eodem genere sunt XIX, 214,
 XXIII, 65. Minucianus ap. Walz. IX, p. 602 nostrum locum reddens
 bis περὶ dedit. Breium argutius disputantem refutavit Schaeferus
 ad h. l. Vid. Butt. ad Ind. Mid. p. 188. Sauppil ep. crit. p. 35 et
 imprimis Weber ad Aristocr. p. 129 sq. Sintenis ad Plut. Them. p.
 108. — ἀλλ' sc. ὑπὲρ, ita ut notionem causae depromas, de excidio
 i. e. ne deleantur et sub jugum mittantur. Est hoc quoddam zengma-
 tis genus, quod pertinet ad omissionem praepositionum post eas par-
 ticulas, quae arctioris vinculi facultatem habent; ofr. IX, 63. 72. XVI,
 19. Maetzner ad Lyc. p. 257 multa exempla collegit, ofr. Stalib. ad
 Platon. Phaedr. p. 255 A. — αὐτῷ praetuli cum Bk. 1825 et 35, quo-
 niam παραδόντας interjectum et ipsum subjectum (ἐποίησε) remotius
 est. Cf. V, 22 et ad II, 29. Blume praef. ad Lyc. p. XXIV et

ἄλλως ἄπιστος, οἶμαι, ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὁμορον χώραν ἔχουσιν.

Ταῦτ' αὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 6 καὶ ἑτέροις ἂν προσήκει πάντα ἐνθυμουμένους φημι δεῖν ἐβελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἴπερ ποτὲ, καὶ νῦν, χρήματα εἰσφέροντας προθύμως καὶ ἀντοὺς ἐξιόντας καὶ μηδὲν ἑλλείποντας· οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἐστ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δεόντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. νυνὲ γάρ, ὃ 7 11 πάντες ἐθρυλεῖτε, ὡς Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ

§ 5, 2. ἐθρυλεῖτε, ὡς Σ et Utr., ἐθρύλουν τίως Dindf. Tur. Frank., ἐθρυλλεῖτε τίως de suo Saupp. — *ibid.* δεῖ] δεῖν Σ et *idem* edd. — *ibid.* ἐκπολεμῶσαι] ἐκπολεμῆσαι Dindf. 1846 de suo. *vid.* III, 7.

Buttm. Exe. X ad orat. Mid. Adde Plut. Poplic. c. 3. — καὶ Πυθ. I. 6. καὶ ἡ Πυθ., ut respondeat superiori τ' Ἀμφιπολ. De revid. Prolegg. Cap. II. § 2. — ἄπιστος — ἢ τυραννίς, quando neutrum adjectivi substantivi sustinet vices, aliis substantivis adjunctum suum retinet generis, Nam in lingua latina, cfr. Vig. p. 63. Matth. § 597. Hom. II. II, 204: οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ. Vid. Herodot. I, 62. Plat. Men. init. Δρα διδαντὸν ἢ ἀρετῇ; Nostrum loc. laudat Stob. p. 344, 66. Ad. Dem. VI, 21. οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις πρὸς τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν ἐμύληται. Harpoer. πολιτείαν explicat per δημοκρατίαν. Vid. Funkhaen. ad Dem. Androt. p. 76. De totq loco disputavit Dissen p. XXXVIII.

§ 6. ἂν προσήκει, „Gloria majorum, Graeciae principatus, oppressis optulandi consuetudo, grassationes et injuriae Philippi, periculi magnitudo.“ Wolf. — παροξυνθῆναι, „ira et indignatione accendi animisque exardescere ad injurias ulciscendum et depellendum.“ Reisk. Particula καὶ ante τῷ πολ. habet vim determinandi (XIV, 11. XV, 9. 15. 27. Schaeff. ad Long. p. 351), ante μηδὲν ἑλλ. contrahendi, ut sit *denique*. Vid. Fritzsach. Qu. Luc. p. 67. — οὐδὲ γάρ, nulla neque simulata (λόγος) neque praetexta (σκῆψις) causa vobis relinquatur: unde concludas, Athenienses omni modo militiam detrectasse. Maetzner ad Antiph. p. 210.

§ 7. § πάντες ἐθρυλεῖτε, comparandus est locus gemellus II, 7, quippe ex quo variae lectiones ἐθρύλουν τίως et δεῖν huc devenisse videntur. Quanquam δεῖν nititur auctoritate cod. Σ, tamen F et Υ δεῖ praebent, quod cum Bekk., Voem. et Engelb. p. 20 vel propterea praefero, quod oratio directa cum maxime huic loco convenit.

ρον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ 10
 3 παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὥς ἔστι μάλιστα τοῦτο
 δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι
 χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκὼν, ἥνικ' ἂν τύχη, τὰ δ' ἀπει-
 λῶν (ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς

§ 3, 2. ἄνθρωπος *e conj.* Bekk., ἄνθρωπος *Vulg.* — 4. ἀξιό-
 πιστος] ἀξιόπιστα γρ. Σ. — 5. τρέψητε *e conj.* Wolff, *τρέπεται Vulg. Bk. Dindf.* 1825. *Voem.* 1829. *Brem. Frank. Reut.*

aor. mutarint (Lobeck ad Phryn. p. 720 Schaefer. App. I, 232), non
 dubium videtur sequi Bekk. Anecd. p. 159, 18: ὅπως μετὰ ὀριστικοῦ
 δήματος, et quoad fieri potest, illud tempus vel invitis libris reponere.
 Cf. Dem. II, 2. III, 2. VIII, 53. IX, 69. XV, 14. Acutissime de hac
 re disputavit Engelhardt. not. cr. p. 12 sqq., qui quod discrimen con-
 stituit: „futurum rem aliquam fore dicit, conjunctivus velle aliquem,
 ut quid sit aut fiat“ vereor ut et ipsum argutius sit. Bremio Obs.
 p. 75 locos quosdam distinguenti hos ipsos facile subduxeris et futu-
 rum defendes. Cf. Sommer in Seebode krit. Bibl. 1829 p. 566. et
 Schulzeit. 1832 p. 786. Si quid est discriminis, hoc est, quod futu-
 rum *rationem* et conjunctivus *consilium* exprimit; at quam saepe
 hoc confunditur! — πρότερον refer ad Ol. 107, 1, quum in Thracia ver-
 sabatur. — πέμπειν, de praesenti, quod aoristum excipit (ψηφίσα-
 σθαι) vid. Maetzner ad Antiph. p. 154. — ταῦτ' ἐρεῖ sc. quod fa-
 ciendum decrevistis, *welche dies sagen muss.* Dem. IV, 19. Matth.
 § 409. Rost 151, 8. Haec legatio rebus gerendis intererit (παρ-
 έσταί) et videbit, ne Philippus eas turbet. Totum hunc locum adfert
 Dissen in comm. de struct. period. oratoria, quae editioni Dem. d.
 Cor. (Gott. 1837) est praemissa, p. LVII, ut doceat in objecto esse
 vim periodi.

§ 3. πανοῦργος, schol. Hermog. ita: ὁ πᾶσιν ἐργοῖς ἐπιβάλ-
 λων, κατεχρήσαντο δὲ οἱ παλαιοὶ τῇ λέξει ἐπὶ τοῦ ἐν κακοῖς νοήμασι καὶ
 ἐργοῖς ἐπιβούλου. Vid. Hes. s. h. v. et Lex. apud Herm. de em. rat.
 p. 343. Aristoph. Plut. 37. Ran. 554. — ἄνθρωπος, hanc Bekkeri
 conjecturam pro vulg. ἄνθρωπος confirmat Σ III, 16. IV, 9. (ubi vide)
 et ipse Dem. XXIII, 163 θεωρῆσαι τὸν τρόπον τάνθρωπου coll. II,
 18. IX, 27. Cfr. Schaeferum App. I, p. 329 contra F. A. Wolfium
 (Anal. II. p. 258) et Bremium (Obs. p. 64) disputantem, it. Buttm. ausf. Gr.
 II, p. 119 et 328. Engelhardt. p. 16. Stallb. ad Plat. Prot. p. 314. E.
 A. Wolff et Bremii parte nuper stetit Maetzner ad Antiph. p. 154. Con-
 tentim dicitur, ut *homo* Cic. Rosc. Am. 22 § 62. Vid. Plut. Them. c.
 16: ἐμβαλεῖν τὸν ἄνθρωπον. — τύχη, ut τύχητε IV, 46. — ἀξιό-
 πιστος, „valet haec parenthesis ad confutandum Philippo odium et in-

διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψῃ
 τε καὶ παρασπάσῃ τι τῶν ὅλων πραγμάτων.
 οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὃ ⁴
 δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ
 βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκείνον ἓνα
 ὄντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων καὶ ἅμα
 στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν καὶ πανταχοῦ
 αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι πρὸς μὲν τὸ τὰ
 τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι

§ 4, 6. πρὸς μὲν τὸ] πρὸς μὲν Σ.

contendum terrorem Atheniensibus“. Wolf. — ἀπουσίαν ἡμ. sc. τῆς
 πρὸς βίαιας, nam auxilia nondum promiserant. — τρέψῃ τε κ. παρ.,
 ne quid flectat et ad se rapiat. Vulg. legebatur τρέψῃται — nam
 Reiskii conjectura δρέψῃται jam dudum est explosa — et explicabatur:
 ad suum usum convertat. Sed quum frustra exempla verbi τρέπεισθαι
 media vi usurpati quaesita sint, nuper etiam Voemellius et Dindorfius
 conjecturam Wolfii amplexi sunt, quam confirmat cod. Victorii, in quo
 τρέψῃτε scriptum est. — τῶν ὅλων πραγμ. i. q. Cic. d. or. II, 37 di-
 citur *res maximae*, non *das allgemeine Staatsinteresse*. Vid. Dem. II, 31.

§ 4. οὐ μὴν ἀλλ', „terrori consolationem miscet ac Philippi cal-
 liditati prudentiam Olynthiorum opponit atque illas rationes eis affi-
 git, quas fortasse non considerarunt, sed considerare debuerunt.“
 Wolf. Verum enim vero. Orator alia reprobat, alia proponit, ut II,
 22. IV, 88. — ἐπιεικῶς, *probabiliter*, natürlicher Weise. Plat.
 Conv. p. 201 A. Crit. init. — δυσμαχώτατον, cf. II, 22. Est hoc
 σχῆμα παρὰ προσδοκίαν, ut IV, 2 ὃ γὰρ χεῖριστον. — ῥητῶν καὶ
 ἀπορρήτων, quae sunt *dicenda et tacenda*. Si plures arcana rei-
 publ. noverunt, facilius miscentur. XXVI, 18: ἐλέγχει τὰ ἀπόρρητα τῆς
 πολιτείας. Vid. Soph. Oed. C. 1001: ῥητὸν ἀπόρρητόν τ' ἔπος ibique Neue.
 Caes. b. g. IV, 20. — στρατεύματι, nihil eorum, quae Philippi consiliis
 perficiendis favebant, cadebat in duces Atheniensium, qui a decretis po-
 puli pendebant. Quemadmodum vero orator *asynketis*, ut complures
 res animis audientium una infingat, utitur, ita partic. καὶ saepius repe-
 titis, quod nostro loco factum vides, novo novum additurus, rei gravi-
 tatem sensim adaugere vult. Demetr. de Elocut. § 11, 12 haec vocat
συναρτυμένα καὶ ἐπιρριμμένα κῶλα. De *polysyndetis* vid. Hermog. de
 vi orat. p. 533. Laur. Ceterum cfr. Dissen de struct. per. p. LI et locum
 Dem. huic gemellum XVIII, 235: αὐτὸς αὐτοκράτωρ ὢν τῶν εἰς τὸν πό-
 λεμον, ὃ μέγιστόν ἐστιν ἀπάντων, — οὐδ' ὑπεύθυνος ὢν οὐδενί, ἀλλ'
 ὅσιός ἐστιν αὐτὸς δεσπότης, ἡγεμὼν, κύριος πάντων. — τὸ τὰ τοῦ, vid. ad

πολλῶν προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς, ἃς ἂν δια-
 νος ποιήσαιτο ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίας ἔχει.
 5 δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ
 δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσαν, ἀλλ' ἀνα-
 στάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδας, καὶ ἴσασιν
 ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ
 τὴν πόλιν καὶ Πυθναίων τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ

§ 5, 4. αὐτῷ] αὐτῶ Bk. 1824. Dindf. Tur.

IV, 12. Articuli cumlatio diversa est a III, 11. — προέχει, inest
 notio comparationis, quare additur πολλῶν, ut LVI, 11. Maetzner ad
 Antiph. p. 193. — καταλλαγὰς, de accentu gravi vid. Funkh. in
 Schulzeitg. 1832 p. 1254 et Buttm. a. Gr. I p. 71, eundemque II. p.
 10 de accentu in ἄσμενος. Nota diversam praepositionis πρὸς signifi-
 cationem. — ποιήσαιτο, foedus, non quod libens fecerit, sed face-
 ret Philippus. Reiskius confert Apsinis sententiam (Walz. IX, p. 505),
 quae convenit cum Wolfio supra laudato.

§ 5. δῆλον — ὅτι, Hermogenes animadvertit, haec verba jam-
 bico teneri metro, cuius modi habet Dem. IV, 6. VI, 2. Vid. iudicium
 Ciceronis d. Or. III, 5. Or. 56. Quintil. IX, 4, 72. Dissen ad Dem.
 or. d. Cor. p. 315. Exciderunt talia inopiamti. — οὐ περὶ δόξης
 οὐδ' ὑπὲρ, est aliquid discriminis inter has praepositiones, nam
 ὑπὲρ notionem defendendi habet (für) et opponitur κατὰ IV, 50:
 ὅσα πόποι' ἡλπίσμεν τινα πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὐρεται, coll.
 XV, 25. — περὶ est agentis de aliqua re: XIV, 33 περὶ πραγμάτων
 σκοπεῖν. At hae notiones ita misceri coeperunt, ut omne discrimen
 abolitum videretur. XIV, 32: οὐ γὰρ ὑπὲρ ἄλλου ἐστὶ πόλεμος ἢ περὶ
 χώρας. XVIII, 8, ubi quod dicit περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς, paullo post
 § 9 exprimit ὑπὲρ τῆς γραφῆς. Ex eodem genere sunt XIX, 214,
 XXIII, 65. Minucianus ap. Walz. IX, p. 602 nostrum locum reddens
 bis περὶ dedit. Breium argutius disputantem refutavit Schaeferus
 ad h. l. Vid. Buttm. ad Ind. Mid. p. 188. Sauppii ep. crit. p. 35 et
 inprimis Weber ad Aristocr. p. 129 sq. Sintenis ad Plut. Them. p.
 108. — ἀλλ' sc. ὑπὲρ, ita ut notionem causae depromas, de excidio
 i. e. ne deleantur et sub jugum mittantur. Est hoc quoddamzeugma-
 tis genus, quod pertinet ad omissionem praepositionum post eas par-
 ticulas, quae arotioris vinculi facultatem habent; cfr. IX, 63. 72. XVI,
 19. Maetzner ad Lyc. p. 257 multa exempla collegit, cfr. Stallb. ad
 Platon. Phaedr. p. 255 A. — αὐτῷ praetuli cum Bk. 1825 et 35, quo-
 niam παραδόντας interjectum et ipsum subjectum (ἐποίησε) remotius
 est. Cf. V, 22 et ad II, 29. Blume praef. ad Lyc. p. XXIV et

ἄλλως ἀπιστον, οἷμαι, ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὁμορον χώραν ἔχουσιν.

Ταῦτ' αὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 6
καὶ ἑτέροις ἂν προσήκει πάντα ἐνθυμουμένους φημι
θεῖν ἐδελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσ-
έχειν, εἴπερ ποτὲ, καὶ νῦν, χρήματα εἰσφέροντας
προσθύμους καὶ αὐτοὺς ἐξιόντας καὶ μηδὲν ἐλλείπον-
τας· οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔσθ' ὑμῖν τοῦ μὴ
τὰ θέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. νυνὶ γάρ, ὃ 7
11 πάντες ἐθρυλεῖτε, ὡς Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ

§ 5, 2. ἐθρυλεῖτε, ὡς Σ et Utr., ἐθρύλουν τίως Dindf. Tur.
Frank., ἐθρῦλλεῖτε τίως de suo Saupp. — *ibid.* δεῖ] δεῖν Σ et
idem edd. — *ibid.* ἐκπολεμῶσαι] ἐκπολεμῆσαι Dindf. 1846
de suo. *vid.* III, 7.

Batm. Exe. X ad orat. Mid. Adde Plut. Poplic. c. 3. — καὶ Πυθ.
I. ο. καὶ ἡ Πυθ., ut respondeat superiori τ' Ἀμφιπολ. De re vid. Prolegg.
Cap. II. § 2. — ἀπιστον — ἢ τυραννίς, quando neutrum adjectivi
substantivi sustinet vices, aliis substantivis adjunctum suum retinet ge-
nus, Nam in lingua latina, cfr. Vig. p. 63. Matth. § 597. Hom. II.
II, 204: οὐκ ἀγνωθὸν πολυκοιρανίῃ. Vid. Herodot. I, 62. Plat. Men.
init. ἄρα διδαντὸν ἢ ἀρετῇ; Nostrium loc. laudat Stob. p. 344, 66. Add. Dem.
VI, 21. οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις πρὸς τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν
ἐμύλκω. Harpoer. πολιτείαν explicat per δημοκρατίαν. Vid. Funkhaen.
ad Dem. Androt. p. 76. De toto loco disputavit Dissen p. XXXVIII.

§ 6. ἂν προσήκει, „Gloria majorum, Graeciae principatus, op-
pressis optulandi consuetudo, grassationes et injuriae Philippi, peri-
culi magnitudo.“ Walf. — παροξυνθῆναι, „ira et indignatione ac-
cendi animisque exardescere ad injurias ulciscendum et depellendum.“
Reisk. Particula καὶ ante τῷ πολ. habet vim determinandi (XIV,
11. XV, 9. 15. 27. Schaef. ad Long. p. 351), ante μηδὲν ἐλλ. contra-
hendi, ut sit denique. Vid. Fritsch. Qu. Luc. p. 67. — οὐδὲ γὰρ,
nulla neque simulata (λόγος) neque praetexta (σκῆψις) causa vobis re-
linquitur: unde concludas, Athenienses omni modo militiam detre-
ctasse. Maetzner ad Antiph. p. 210.

§ 7. ὃ πάντες ἐθρυλεῖτε, comparandus est locus gemellus
III, 7, quippe ex quo variae lectiones ἐθρύλουν τίως et δεῖν huc deve-
nisse videntur. Quanquam δεῖν nititur auctoritate cod. Σ, tamen F et
Υ δεῖ praebent, quod cum Bekk., Voem. et Engelh. p. 20 vel pro-
pterea praefero, quod oratio directa cum maxime huic loco convenit.

Φιλίππῳ, γέροντι αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν
 ὑμῖν μάλιστα συμφέροι. εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν πει-
 σθέντες ἀνέλκοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι
 καὶ μέχρι τοῦ ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως· ἐπειδὴ
 δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν
 εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ
 8 πεπόνθασιν ἔχειν. οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, παραπεπτωκότα καιρὸν ἀφείναι, οὐδὲ παθεῖν
 ταῦτόν ὅπερ ἤδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. εἰ

§ 7, 4. ὑμῶν Σ, ἡμῶν Vulg.

§ 8, 3. ταῦτόν Bekk. Dindf. 1825. Voem. Reut. Funkh., ταὐτό
 Tur. Frank. Dindf. 1846. e cod. Σ. Vid. adn.

Scholiasta haec: βοῆ καὶ θορύβῳ χρώμενοι τοὺς Ὀλυνθίους ἐσπουδαί-
 ζομεν ἐχθροὺς καταστῆσαι τῷ Φιλίππῳ, ex quo ipso loco quid sit ἐκπο-
 λεμῶσασ patet. Vid. de hoc verbo et de scriptura θρυλεῖν dicta ad
 III, 7. — καὶ ταῦθ' ὡς, idque ea ratione, qua. Nam et aliis opitu-
 lamini, qui vestrum imploravere auxilium, et ipsi hac occasione utentes
 injurias vobis illatas ulciscemini. — μέχρι τοῦ, aliquamdiu in hac
 sententia fuissent, sc. bellum esse gerendum. Schaeff. ait, non mo-
 dum, sed tempus significari, nam βεβαίαν ἔχθραν opponi. Sunt enim
 et temporis et loci ellipses, ut h. or. § 25 τὴν ἐκείνου sc. χώραν, § 27
 τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον sc. χρόνον. XVI, 16 τῆς Τριφυλίας τινὰ sc. χώ-
 ραν. Matth. § 282, 2. Herm. ad Vig. p. 871. — ἴσως dubitanter
 rem certam exprimit, gewisslich, opponitur εἰκὸς, vid. §. 23. XIV, 10.
 XV, 17. Heind. ad Plat. Phaedr. § 20. Krüger ad Xen. An. III, 1,
 37. — βεβαίαν, Bekk. XXIV, 37 et p. 1480, 7 communem formam
 βέβαιος edidit, quam Voemel. praef. ed. Didot. p. VIII. huic quoque
 loco vindicat, vid. ad II, 10. — ὑπὲρ ὧν, propter ea, quae perpessi
 sunt. Quae qualia fuerint quum non constet, Lucchesin. conjicit, Phi-
 lippum in Thraciam profectum Ol. 106, 4 et 107, 1 agrum Olynth.
 oppugnasse. Refero ad initium belli Chalcidici, vid. § 13, IX, 11 et
 A. G. Becker p. 189.

§ 8. παραπεπτ., schol. adnotat: παραπίπτει τῶν τυχαίων
 ἐστί καὶ τῶν ἐξ ἀπροσδοκίτου συμβαινόντων. — ταῦτόν, alii ταὐτό.
 Res haec esse videtur, ut sequente consonante Dem. utramque formam
 adhibuerit (vid. Saupp. ad h. l.), ante vocalem autem ταῦτόν. Quis
 enim putet, oratorem § 2 ταῦτόν ὅπερ, nunc ταὐτό ὅπερ dixisse? Ita-
 que XXII, 2. Bekk. et Funkh. ταῦτόν ὡς ediderunt. „Librorum in
 talibus perexigua est auctoritas“. Schaefer. App. II, 122. Vid. Funkh.

γὰρ, ὃν ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες καὶ παρ-
ῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτί
το βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμβάνειν
τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ
ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων
σωτηρίας, εἶχετ' ἂν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων
τῶν μετὰ ταῦτα ἂν ἦτε ἀπηλλαγμένοι πραγμάτων.
καὶ πάλιν ἦν ἡ Πύδνα, Ποτίδαια, Μεθώνη, Πα- 9
γασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα λέγων διατρέβω,

ad Androt. p. 44. Matth. §. 146. — εἰ γὰρ, Reiskius rhetorum adfert sententias, qui hunc locum proponunt in argumentationis exemplo, quo demonstratur res praesens a simili olim gesta. — Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες, de expeditione Euboeensi, qua laudanda oratores Graeci delectantur, ut Dem. IV, 17, vid. tab. chron. sub Ol. 105, 3. — Ἰέραξ, Harpocrat. s. h. v. refert, teste Theopompo in tertio Phil., Hieracem unum ex legatis Amphipolit. fuisse, qui Athenas essent missi, ut urbem agrosque in ditionem Atheniensium darent. „Stratoclem urbe a Philippo capta in exilium pulsum et bona publicata esse lapis adhuc superstes docet (Boeckh. Inscr. 3. Nr. 2008).“ [p. 63.] Saupp. De hac re 359 gesta vid. Prolegg. Cap. II, § 1. — ἐπὶ τουτί, constat Graecos notionem quietis et motus impedire. Vid. II, 8. Aeschin. III, 71: παρῆμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Xen. An. VII, 4, 6: παρῆσαν ἐπὶ τὰς κόμας. Cyr. VIII, 1, 5: παρῶμεν ἐπὶ τὸδε τὸ ἀρχεῖον. Seidler ad Eur. El. 1275. Bernhardy Synt. p. 348. Stallb. ad Plat. Ap. S. p. 33 E. — πλεῖν, simplex pro composito ἐκπλεῖν. XXI, 174: ἀξιούντων ὑμῶν πλεῖν καὶ παραπέμπειν τοὺς στρατιώτας οὐκ ἐβοήθησεν. Nam quod Backius bibl. cr. nov. V, 1 p. 203 existimat ἐκπλεῖν de ipsis classiaris ducibusque dici, civitatem autem πλεῖν i. e. expeditionem mittere idque esse hujus loci, id vide ne exemplis probes. Est eadem ratio, qua paullo ante in ἤκομεν inest redeundi notio. Xen. An. II, 1, 9: ἐγὼ αὐτίκα ἤξω, ubi vid. Krüger, et Sintenis ad Plut. Them. p. 90. — παρειχόμεθ', Ammon. d. diff. vocc. (p. 108 Valck.) dicit: παρέχσθαι λέγεται ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς διαθέσεων. — πραγμάτων, schol. ἃ ὑπὸ Φιλίππου πεπόνθασιν, pertinent haec ad Philippi pollicitationes (II, 6), ad sumtus belli aliasque ejusmodi molestias.

§ 9. Πύδνα, Ποτίδ. etc., harum urbium Pydna Ol. 105, 4, Potidaea 106, 1, Methone et Pagasae 106, 3 a Philippo expugnabantur, vid. § 12. 13. et tab. chron. sub his annis. — τᾶλλα defendente Buttmanno ausf. Gr. I, 115. II, 391 omnes edd. recepere praeter Bremium et Dindorfium, qui quanquam nuper τᾶλλα (sine spir.) e Σ ene-

πολιορκούμενα ἀπὸ γέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ
 πρώτῳ προθύμῳ καὶ ὡς προσήκεν ἐβοηθήσαμεν αὐ-
 τοῖς, ἔχοντι καὶ πολὺ ταπεινότερῳ νῦν ἢν ἐχρώμεθα
 τῷ Φιλίππῳ. νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν αἰεὶ προϊέμενοι,
 τὰ δὲ μέλλοντα αὐτόματ' οὐόμενοι σχήσειν καλῶς,
 ἠυξήσαμεν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον ἡμεῖς καὶ
 κατεστήσαμεν ἐπικροῦτον, ἥλικός οὐδεὶς πω βασι-
 λεὺς γέγονε Μακεδονίας. νυνὶ δὴ καὶρός ἔχει τις,
 οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὅς
 10 οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν πρότερον ἐκείνων. καὶ

§ 9, 3. τῷ πρώτῳ] τῷ πρώτῳ Bk. 1816, τῷ πρώτῳ Idem in
 rel. edd. et Bremk. — 9. πω] πώποτε. Bk. 1816 et Reut. —
 10. νυνὶ δὴ] νῦν ἤδη Σ Tur. Frank. Vid. adn., νυνὶ δὲ δὴ
 Dindf. 1825 cum Schaefer., med. voc. 1846 om. — 12. τῶν πρό-
 τερον Σ, τῶν προτέρων Bk. Reut. Funkh. Brem.

tavit, tamen τὰλλα retinuit. Idem statuunt Poppo Thuc. II, 1 p. 151
 et Schaefer. ad h. l. assentientes F. A. Wolfio Anal. II, p. 432. — πο-
 λιορκούμενα, de participii usu cfr. III, 4. Buttm. § 144, 5. Mat-
 thiae p. 1092. — ἐνὶ τῷ πρώτῳ, uni primo, dem ersten besten.
 Schöl. ἐνὶ μόνῳ τῷ πρώτῳ. Nimirum ne dicere videatur orator, omni-
 bus simul fuisse opitulandum, contendit, uni tantum, qui primo auxi-
 lium petiisset, fuisse opem ferendam. Isac. VIII, 33: πρὸς ἓνα δὲ τὸν
 πρώτον τῶν συγγενῶν προσάξω. — αὐτοῖς, vid. §. 6 et IV, 5. — τα-
 πεινότερῳ, „faciliore debellatu et multo debiliore nunc uteremur
 Philippo“. Schaefer. Hunc locum habet Thom. M. p. 779. — ἐχρώ-
 μεθα, schol.: καθ' ὧν ἐξουσίαν ὁ τι βουλόμεθα πράττειν, κατὰ τούτων
 τὸ χρῆσθαι λέγομεν. — νῦν δὲ, non temporis praesentis, sed opposi-
 tionis notio hic requiritur, so aber. Vig. p. 426. Maetzner ad Lyc.
 p. 124. — οὐδεὶς πω, si quis πώποτε, quod e paucis libris Bekk.
 1816 dederat, cum Schaefero et Backio defendere volet, conferre
 poterit II, 16. V, 5. — νυνὶ δὴ, opponitur ipsum tempus praesens
 rebus prius gestis ita ut νυνὶ huic loco aptissimum videatur, quo
 optimi quidem cod. auctoritas me movere jussit. Cfr. § 7 et IV, 1. —
 καὶρός ἔχει τις, interpunctionem, ut post τις et Ὀλυνθίων inibi-
 datur, eandem cum adsciverunt Turicenses cum Sauppio et Vo-
 mehus. Bekkerus et Dindorfius 1846 τις οὗτος, ὁ τῶν. At rectius
 οὗτος ad seqq. trahitur, vid. Fritzsche Qu. Luc. p. 18. Frankius de-
 nique omnem interpunctionem sustulit, ne flumen orationis interrump-
 tatur. — οὐδενός ἐστιν ἐλάττων, non deterior quam ulla sup-

12 ἐμοίγε δοκεῖ τις ἂν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος
 λογιστὴς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπεργμένων
 καταστάς, καίπερ οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ πολλῶν,
 ὅμως μεγάλην ἂν ἔχειν αὐτοῖς χάριν. εἰκότως· τὸ
 μὲν γὰρ πολλὰ ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον
 τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἂν τις θελῇ δικαίως, τὸ δὲ
 μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι, πεφνηνέναι τέ τινα
 ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀντίδροπον, ἂν βουλώμεθα
 χρῆσθαι, τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν

§ 10, 2. ὑπεργμένων] ὑπερετημένων Σ Voem. — 5. τὸν om. Σ.
riorum occasionum, vid. ad II, 17. — τῶν πρότερον praetuli lectioni
 alteri εὖν προτέρων, sequens Buttmannum ad Plat. Men. c. 31 haec
 dicentem: „proclivis lapsus est a τῶν πρότερον in τῶν προτέρων, prae-
 stare autem οἱ πρότερον mihi quidem persuasum est.“ Consentit cod.
 Dresd. Cfr. Dem. II, 7. 26. VI, 20. Thuc. VI, 9. VII, 70.

§. 10. καὶ — γε inservit rem aliquam accuratius declarantibus
 II, 10. III, 12, vel respondentibus III, 34, ad quem locum vid. Schaeff.
 App. I, p. 311. Paulo post repetitio particulae ἂν suam habet
 causam in oratione interrupta, VI, 16. XV, 14. Herm. ad
 Vig. p. 814, de partic. ἂν p. 188, Rost § 120, adn. 4. Alter mo-
 dus, quum ἂν in parte aliqua sententiae iteratur, in Demosthenem,
 quoad memini, non cadit. — ὑπεργμένων, Moschop. συμβάντων,
 schol.: τῶν καιρῶν ὧν πάρεσχον ἡμῖν οἱ θεοί. Etenim ὑπάρχειν ad be-
 neficia, quae in aliquem conferuntur, pertinet et optime respondet τῇ
 θεῖα εὐνοίᾳ fin. huj. §, cfr. XIX, 280. At ὑπερετεῖν est ministrorum.
 Dem. XXVIII, 17. Xen. An. III, 5, 8. Aristoph. Plut. 980. — εἰκό-
 τως non solum in media enunciatione adhibetur, I, 3. III, 26. VIII,
 41, sed etiam in extrema cum vi quadam affirmativa, ganz natürlich,
 ita h. l. et XX, 31: ὁ ἐκ τοῦ Πόντου οἷτος εἰσπλέων ἐστίν. εἰκότως·
 οὐ γὰρ μόνον κτλ. Vid. F. A. Wolf. in Schaeff. App. III, p. 114. —
 τὸ μὲν γὰρ etc., rhetores et scholiasta hoc σχῆμα vocant παρίσσωιν
 κατὰ κῶλον. — τὸν πόλεμον, intellige bellum Amphipolitanum, cujus
 quam saepe Noster mentionem injiciat, discas e Weiskio d. hyperb. I,
 p. 38 coll. Westermann Qu. I, p. 49. — ἀμελείας ἂν τις θελῇ,
 de genitivo possessivo exposuit Hoogev. ad Vig. p. 296. Rost §
 162, 3. τιθέσθαι est λογιστοῦ, rationes computantis, de cujus mu-
 nere vid. Schoemann. Antiq. jur. Gr. p. 240. „Personae mutatio in θείῃ
 et θείῃν praeclara. Primum non ipse ex sua persona vult dicere, al-
 terum dicere suo nomine gaudet.“ Bremi. — ἀντίδροπον, Hesych.
 ἰσοστάθμον, quod ejusdem est ponderis, itaque, quae sunt amissa, re-

- 11 ἔγωγε γαίην, ἀλλ' οἶμαι, παρόμοιον ἔστιν ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἂν μὲν γὰρ ὅσα ἂν τις λάβῃ, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν, ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συνανάλωσεν καὶ τὸ μεμνήσθαι τὴν χάριν. καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς, οὐδ' εἰ συνέβῃ τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβάν ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται· διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθη-

§ 11, 8. μνημονεύουσι] μνημονεύουσιν Bk. 1825 et 35. — 9. πρὶν ὑπαρξάντων Σ Voem., προὔπαρξάντων Bk. Dindf. Voem. 1829. Frank., ὑπαρξάντων Tur. — Ibid. ὡς τὰ πολλὰ om. pr Σ Tur. Frank. Voem. 1843. Uncis inclus. Dindf. 1846.

cuperare valet. Orv. ad Char. p. 637. Olynthios opibus valuisse constat; vid. Proleg. C. I, § 1 et quid hic locus valeat ad ordinem huj. orat. constituendum ibid. c. III, § 5.

§. 11. παρόμοιον ἔστι, „apta similitudo. Nam et pecunia facillime consumitur et rei bene gerendae occasio paullo momento elabitur.“ Wolf. — χρημάτων, „Graeci dixerunt χρημάτων κτήσις, κτημάτων χρήσις“ Schaefer. Dem. XXII, 76. Thuc. I, 8. — συνανάλωσεν, una cum illis rebus consumit memoriam gratiarum (fortunae) habendarum. De augmento vid. ad III, 28 et de usu aoristi II, 9: μικρόν πταίσμα ἅπαντα διέλυεν. Rost § 151, 6, 1. — περὶ πραγμάτων, quod attinet ad rempubl., quae opponitur τοῖς χρήμασι. Cfr. § 19. — οὐδ' εἰ, ne tum quidem si etc. vid. IV, 2. XX, 134: ἐν γ' αἰσχροῦ οὐδ' ἂν εἰ τι γένοιτο ἀναιρεθεῖν. Vig. p. 466. — πρὸς γὰρ τὸ etc. Cic. ad Att. IX, 8 similia scribit: consilia ex eventu, non ex voluntate à plerisque judicari solent. — τῶν πρὶν ὑπαρξ., propter τὸ τελευτ. ἐκβ. recte dixit πρὶν, quod quum in cod. Σ aliisque extet, Turicenses cum Sauppio non debebant abjicere. Etenim res antea gestae probantur ex eventu ultimo. Eundem sensum reddit lect. vulg. προὔπαρξάντων. Facile πρὶν et πρὸ potuerunt confundi. — ὡς τὰ πολλὰ, quum haec verba omiserint pr Σ, Syriacus Walzii IV, p. 758 et Anon. VII, p. 365 eademque in Bav. superscripta sint, ejecerunt aliquot critici; at non solum discrepantiae „pr Σ“ nullam paene habent fidem — quod in Jahn. N. Jahrb. f. Phil. 42, 3 p. 231 ostendi —, sed etiam illa ipsa Demosthene haud indigna sunt, ut Schaefero ea tuenti assentiar. Vid. Dem. VI, 34: ὁρῶ γὰρ ὡς τὰ πολλὰ ἐνίους — τὴν ὀργὴν ἀριέντας. — ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι, haec sc. τὰ λοιπὰ i. e.

ναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. εἰ δὲ 12 προησόμεθα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' Ὀλυνθον ἐκεῖνος καταστρέφεται, φρασάσω τις ἐμοί, τί τὸ κωλύον ἐστ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν ὅποι βούλεται. ἄρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενὴς ὢν τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος; τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πά-

§ 11, 10. ἡμᾶς] ὑμᾶς Σ. — §. 12, 3. κωλύον] κωλύον Frank.
— 4. ἄρα Σ, ἄρα γε Bk. Dināf. Voem. 1829. Funkh. Reut.

ut bellum Philippo inferatur. Hoc restituendum i. e. acrius gerendum est. Vid. XIV, 5: οἱ δὲ τοὺς ἰδίους πολέμους ἐπανορθώσασθαι βουλόμενοι, de quo loco suo tempore dicam. — ἀποτριψώμεθα, schol. ἐκκαθαροῦμεν καὶ ἀποπλύνωμεν: metaphora a vestibulis desumpta, Sintenis ad Plut. Them. p. 147; de praeapos. ἐπὶ vid. IV, 51.

§ 12. τούτους, quasi digito monstrat legatos Olynthiorum, qui concioni intererant. — κωλύον, Xen. An. IV, 5, 20: στέφασθαι τί εἴη τὸ κωλύον. Dionys. A. R. VII, 58. De scriptura vid. Buttm. a. Gr. I, p. 37. — ὅποι βούλεται, sc. Athenas. Adde, quem Schaeef. laudat, Tiber. p. 32. (VIII, 543 ed. Walz.): ἐμφαίνει γὰρ, ὅτι, κωλύειν αὐτὸν οὐδενὸς βουλομένου, τῆς Ἀττικῆς ἐπιβῆναι δύνησεται. — ἄρα „narratio historica rerum Philippi, qua credibile facere studet, venturum esse Philippum in Atticam.“ Wolf. Haec ipsa est causa, cur lectionem optimi libri vulgatae ἄρα γε praeferam. Enimvero hae particulae, quas immerito Weberus ad Aristocr. p. 376 nostro loco vindicat, vim ironicam a Demosthene severe hic loquente alienam referunt, vid. ad III, 27. Locum habes gemellum VIII, 18: ἄρ' ὁράτε καὶ λογίζεσθε τὴν ὥραν. — δι' ὃν, ratio vitae, propter quam i. e. quae in causa fuit, ut magnus fieret. Διὰ cum accus. alienum causae interven- tum (eine mittelbar wirkende Ursache), cum genit. causam ipsam indicat (eine unmittelbar wirkende Ursache). Utramque rationem ut sibi esse proximam patet, ita aliquid esse discriminis docet VI, 6: βούλομαι λογισμούς ἀκοῦσαι, δι' οὓς τὰναντία μοι παρίστανται προσδοκᾶν, καὶ δι' ὧν ἐχθρὸν ἡγοῦμαι Φίλιππον sc. πραγμάτων. Vide Phil. Vol. II. ed. Rüdiger p. 13. Dissen ad Dem. Cor. p. 257 et imprimis Engelhardt adn. crit. p. 21. Sintenis ad Plut. Them. p. 121. Latinorum propter ita dici vides Cic. Mil. 22, 58. 30, 81. Rosc. Am. 6, 16. Paulo post aliquot libri artic. δὲ nomini Φίλιππος praefigunt, quem non spernam, ut III, 28. IX, 16; uterque hic locus cum nostro conferendus. — Ἀμ-

- λιν ~~Ποτίδαιαν~~, ~~Μεθώνην~~ αὐθις, εἴτα Θετταλίας ἐπ-
 13 ἔβη· μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ'
 ὃν ἐβούλετο εὐτρεπίσας τρόπον, ὥχετ' εἰς Θράκην.
 εἴτ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐμβαλὼν, τοὺς δὲ καταστήσας 13
 τῶν βασιλέων ἡσθένησε· πάλιν ῥαῖσας οὐκ ἐπὶ τὸ
 ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθὺς Ὀλυνθίοις ἐπεχεί-
 ρησεν. τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ
 πρὸς Ἀρύμβαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παραλείπω
 στρατείας.
- 14 Τί οὖν τις ἂν εἴποι ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν;
 ἵνα γνῶτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθε ἀμ-

§ 13, 2. εἰς] ἐς Σ Bk. 1825 et 35. Vid. Schaefer ad Grey. p.
 77. Buttmann a. Gr. II, p. 297. — 4. ἡσθένησε] ἡσθένησεν Bk.
 1835. — 5. ἐπεχείρησεν] ἐπεχείρησε Frank.

φίπολιν — ἐπέβη, Amphipolin cepit Rex Ol. 105, 3, Pydnam 105,
 4, Potidaeam 106, 1, Methonen 106, 3, Thessaliam 106, 4. Tetigi hanc
 rem Proleg. c. III, § 1. adde tab. chron. Struitur ἐπέβη c. gen. Xen.
 Hell. II, 3, 44. VII, 4, 6. Noster ἐπὶ adjungit XVIII, 154.

§ 13. Φεράς, cfr. IX, 12: καὶ μὲν καὶ Φεράς πρόην ὡς φίλος καὶ
 σύμμαχος εἰς Θετταλίαν ἐλθὼν ἔχει καταλαβών. Cepit hanc urbem, ut
 et Pagasas et Magnesiam Ol. 106, 4 et invasit in Thraciam 107, 1,
 cujus regulos alterum eiecit, alteros instituit. — ῥαῖσας οὐκ ἐπὶ
 ῥαθυμεῖν, Philippus ex morbo, cujus mentio fit III, 5. IV, 11., non-
 dum convalescerat. De paronomasia harum vocum Bremius Obs. p. 82
 haec: „illud de corpore, hoc de animo, respiciens ad bonam illius et
 malam hujus significationem.“ Similem vide VIII, 43 in κατασκευάζε-
 ται et παρασκευάζεται. — Ὀλυνθίοις, urbes Chalcid. adgressus est
 Ol. 107, 2, Paeones et Illyrios 106, 1, Arymbam s. Arybbam 107, 1.
 Aristides de dict. civ. p. 232 (IX, p. 371 Walz) hunc locum laudans
 καὶ πρὸς Ἀρύμβαν omittit. Ceterum de his rebus a Philippo gestis vid.
 tab. chron. sub annis.

§ 14. τί οὖν — νῦν, haec verba uno tenore scripsi cum Tur.
 Frank. Saupp. Dindf. 1846 suadente Schaefero ad h. l. et App. I. p.
 697. Idem statuit Buttm. a. Gr. I. p. 71 et Herm. de part. ἂν p. 195
 dicens: „talía non sunt interpunctionibus distinguenda, quibus perversi-
 titur constructio.“ Bekkerus et Voemelius post οὖν et εἴποι inter-
 punxerunt consentiente Fritzsche. Qu. Luc. p. 27, qui τις scribi vult.
 Cf. h. or. § 19, et Rauchenstein p. 31. XXVII. — γνῶτε καὶ αἰ-
 σθησθε, de synonymorum conjunctione, quam valde amat Demosthe-

φότερα, καὶ τὸ προῖσθαι καθ' ἕναστον αἰεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην ἢ χρητὰ καὶ συζῇ Φίλιππος, ὑφ' ἧς οὐκ ἔστιν ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. εἰ δ' ὁ μὲν, ὡς αἰεί τι μείζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἔσται, ὑμεῖς δὲ, ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθε εἰς τί ποτ' ἐλπὶς ταῦτα τελευτήσαι. πρὸς θεῶν, τίς οὐ- 15 τως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤξοντα, ἂν ἀμελήσωμεν; ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

§ 14, 8. αἰεί] αἰεὶ Σ ap. Dindf. — 8. ὑμεῖς] ἡμεῖς Σ ap. Dindf. — 9. σκοπεῖσθε] „lit. sc in rasura Σ, fuit igitur σκοπεῖτε“ Dindf.

nes, vid. § 12. 18 et ad IV, 3. — καθ' ἕναστον *singulativum*, II, 24. IV, 20. VIII, 38. IX, 22. Matth. § 259. — ὡς ἀλυσιτελές, „constructio in objecto est duplex. Primum objectum est per totam enuntiationem expressum, alterum nonnisi per accusativum substantivi, τὴν φιλοπραγμοσύνην.“ Bremi. — συζῇν sensu suo XIX, 69, h. l., ut συμβιῶν XVIII, 258, *omnem operam ponere*. — ὑφ' ἧς, Buttm. § 147 n. 3., οὐκ ἔστιν ὅπως, idem § 150 et Rost § 177, n. 5. — ἀγαπήσας, schol. ἀρεσθεὶς. Vid. ad III, 31 et ad Phil. II § 12. Vig. p. 221. Matth. § 390. — τῶν ὑπαρχόντων, earum rerum, quas jam consecutus est, § 11. — ὑμεῖς δὲ, rhetores laudant pulchram personarum distributionem, vid. Aristid. apud Walz. IX, p. 372. Westermannus Qu. I p. 50 Rauchensteinium hoc loco in rem suam utentem refutat. — ἐλπὶς vox media, quae omnino expectationem exprimit, cf. IX, 67. XIX, 240. Sic *spes* Cic. Rosc. Am. 4, 10. — τελευτήσαι, occasione lectionis diversae τελευτήσεν oblata, Bremius haec habet p. 85: aoristus ponitur, res quamvis futura cum fiducia certi ponitur, ut, qui ita loquatur, significet, tam certo sibi de futurae huius rei veritate persuasum esse, ut si vel hoc ipso tempore fiat vel facta jam sit. Vid. Balzer. ad Isocr. Paneg. § 59. Lobeck Phryg. p. 133. Matth. § 501.

§ 15. εὐήθης, II, 6 ibique dicta, VIII, 44. De usu ὅστις vel ὅς pro ὥστε exponit Schaeff. mel. crit. p. 71. Buttm. §. 143, 1, 2. — τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον, Graeci ut notionem quietis et motus (vid. ad § 8), ita quietis et ortus impediunt et in unum contrahunt, nam h. l. expectaveris τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν ἤξοντα. Nostrium locum at-

μή τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥςπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίῳ ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρονον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτως καὶ ἡμεῖς [ἄν] ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐξέσθυμηκότες καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες, πολλὰ καὶ χαλεπῶν οὐκ ἡβουλόμεθα ὕστερον εἰς ἀνάγκην ἔλθωμε ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρῃ

§ 15, 7. οὕτως Σ *ap. Dindf.*, οὕτω *omnes edd.* — 8. ἡμεῖς [ἄν] ἐπὶ] *ἡμεῖς, ἄν ἐπὶ Bk. Voemel. Frank. Dindf. 1825.*, ἡμεῖς ἐς *Tur. Dindf. 1846 et Saupp.*, *quem vid. ad h. l. et adn. no stram.*

tulit Buttm. § 151, 1, 8. Vid. Funkhaenel. ad Androt. p. 161. — τὸ αὐτὸν τρόπον, ὥςπερ, ne *mutes ὥςπερ in ὅνπερ*, cavebit IV, 3! Vide quae dixi ad Phil. III, 33. Stallb. ad Plat. Phaedr. p. 86 [2 Bremi Obsa. p. 90. — δανειζόμενοι ῥαδίως, *mutuum sumenti temere*. Dem. XIX, 96: δέδοικα μὴ λελήθαμεν ὥςπερ οἱ δανειζόμενοι ἐν πολλῷ ἄγοντες. Weisk. d. hyperb. III, p. 4 comparat Liban. III, 411 2. De voce τόκος vid. Boeckh Staatsh. II, p. 225. — τὰ ἀρχαῖα non solum ad caput, sed etiam ad pignora (schol. ἐνέχυρα), quae illius locum sustinent et super quibus pecunia mutua sumitur, spectata Suid. τὰ κεφαλαῖα τῶν τόκων. Nam qui caput, quod mutuo sumsit, impendit, is pignus perdidit. Hujus loci sensus est: a Philippo mutuo sumsimus pecunias, quibus laute fruimur (εὐπορήσαντες); pignus ei regio Attica (αὐτὴ ἡ χώρα), usurae consistunt in urbium possessionem quam concedimus Philippo. Sed ipso pignore, super quo pecunias (e. desidiam) mutuo sumsimus, decedemus. Idem statuunt A. G. Becker l. l. p. 192 et Frank. ad h. l. Ad ἀπέστησαν confert Bremi XIX, 14 ἀφιστηνῆναι ἀπάντων καὶ τῶν πτημάτων καὶ τῶν συμμάχων. — οὕτως ex optimo libro recepi, vid. Frotscher ad Xen. Hier. p. 9 et Popp Prol. Thuc. I, p. 216. — [ἄν] ἐπὶ πολλῷ sc. τόκῳ, „brevis enim voluptas otii magnarum opum et sociorum jactura emitur.“ *Reisk.* Vulg. struitur ἄν — φανῶμεν. Atqui Demosthenes non dicere potuit: *quando* nos socordes fuisse apparuerit, sed *quoniam* apparebit, nisi quis putat, quod vix credibile est, oratorem has notiones confudisse. Quar Dobraeus ἄν doleri voluit et delevere Tur., Saupp. quem ad h. l. videt aliquot editores et Dindorf. 1846. Quum autem omnes libri hanc partic. teneant neque pateat, qui interponi poterit, referendam esse earum puto ad ἐξέσθυμηκότες hoc modo: *timor est, ne socordes fuisse videamur*, sc. si fuimus. Quae ratio si displicet, partic. ejicienda est; un. eis inclusi. — ὃν pendet ex πολλὰ. De emphatica vi particulae κα. quae sequitur, vid. ad § 6.

Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἔσως φῆσαι τις ἂν ῥᾷ- 16
 διοῦν καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων ὃ
 τι δεῖ πράττειν ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβού-
 14λου. ἐγὼ δὲ οὐκ ἄγνοω μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τοῦθ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ
 τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν
 ὀργῇ ποιῆσθε, ἂν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῇ. οὐ
 μὴν οἶμαι δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ'
 ὑποστελᾶσθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι.
 φημί δὲ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, 17

§ 16. 8. οἶμαι Σ Bk. 1825 et 35. Tur. Voem. Frank., οἶμαι
 [ye] Bk. 1816. Sine [] Dindf. 1825., οἶμαι Bk. 1824, Dindf.
 1846.

§ 16. τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν, schol. haec: τὸ ἐπιτιμᾶν, ὅτι
 ἐστὶ συνθετοῦντος καὶ ἐπὶ τιμῇ τῶν ἀκούοντων λέγοντος, οὐ πάντος ἐστίν,
 ἀλλὰ μόνου τοῦ σκοποῦντος τὸ λυσιτελεῖν τῶν ἀκούοντων. Cfr. Pollux
 IX § 139 et Isocr. VIII, 38 et 61. — τοῦτ' εἶναι, habet hoc Orator,
 ut rem antea propositam pronomine demonstrativo confirmet, II, 6.
 VI, 22. VIII, 56. Eodem modo paullo ante οὕτω usurpavit, coll. IV,
 39 et Baier ad Isocr. Paneg. § 12. — ὑστάτους — ἐν ὀργῇ ποι-
 ῆσθε I. e. ὀργίσεσθε, similiter ἐν αἰσχύνῃ ποιῆσθαι. Locum nostrum
 laudat Vig. p. 282, cfr. Matth. § 421 n. 4 et § 577. Ad rem apprime
 convenit Dem. VI, 34: ὁρῶ, ἐνίους οὐκ ἐπὶ τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὲρ
 χεῖρα μάλιστα τὴν ὀργὴν ἀφίεντας. — οἶμαι, Grammaticorum sententia,
 οἶμαι de certa poni persuasione, οἶμαι de incerta opinione, falsa est;
 imo in parenthesi, ironia et brevi responsione forma curtata utuntur
 Graeci (Dem. XVI, 20. Plat. Crit. p. 47 D), in orationis structura forma
 plenior (XXIII, 126), quamquam non desunt exempla formae curtatae
 infinitivo sequente ut XIV, 17. 33. Quare melioribus libris obsequen-
 dum est, ut non intelligam, cur Dindorf. mentem mutaverit. Vid. Ben-
 seler ad Isocr. Areop. p. 75. Funkh. ad Androt. § 48. Maetzner ad
 Lyc. p. 197. Weber ad Aristocr. p. 177. Engelh. p. 22.

§ 17. φημί δὲ διχῇ, Ulpianus in Proleg. ad Olynth. et Phil.
 Oratt. p. 7 ed. Wolf. dicit, Demosthenem his verbis non duplicem
 apparatus spectare, sed ut cives magnitudine sumtuum perterriti thea-
 tralem pecuniam mitterent, idque p. 11 ita fieri docet, quod nec pro-
 lixe id orator agitet et celeriter ad pecuniae rationem transcurrat.
 Argutius quam verius! διχῇ Buttm. a. Gr. II. p. 266 sine jota scribi
 vult contra codices nostri loci. — πράγμασιν (rebus Olynth. et Athen.)

τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σώζειν καὶ τοὺς
τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ
τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιῶν καὶ τριήρεσι καὶ
στρατιώταις ἐτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγω-
ρήσετε, ὀκνῶ μὴ μάταιος ὑμῖν ἡ στρατεία γένηται.
18 εἴτε γὰρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιοῦντων ὑπερβί-
νας τοῦτο Ὀλυνθον παραστήσεται, ῥαδίως ἐπὶ τὴν
οἰκίαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε βοηθησάντων μόχον
ὑμῶν εἰς Ὀλυνθον ἀκινδύνως ὁρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι
προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύει τοῖς πράγμασι,
περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. δεῖ δὴ
πολλὴν καὶ διχῆ τὴν βοήθειαν εἶναι.

§ 17, 2. καὶ in rasura habet Σ a m. recentissima ap. Dindf. —
6. ὑμῖν] ἡμῖν Σ. — στρατεία] στρατιά Σ. — § 18, 3.
ἀμυνεῖται] ἀμύνεται pr Σ ap. Dindf.

δμῖν, duorum dativorum concursus vid. § 22. IV, 82. VII, 22. —
τὰς πόλεις, sc. eas, quarum mentio fit XIX, 266 et quas alibi
dicit δύναι τεύχεσθαι τοῦ Χαλκιδικοῦ γένους. Adsentitur A. G. Be-
cker, qui confert IX, 26. Verba τῷ τὴν ἐκ. χώρ. κακ. π. habent Bekk.
Anecd. I, p. 149. cf. Westerm. p. 53. — ἐτέροις i. e. copulis pedestribus,
aliis, quam quae ad urbes illas expugnandas mittuntur; hunc usum
exemplis illustravit Dissen ad or. Cor. p. 212, addo XXXIV, 12: ἑτε-
ρος ἦδη ἦν καὶ οὐχ ὁ αὐτός. Boeckh. Staatsh. I, p. 223. — ὀλιγορ-
ήσετε. Harpocr. s. v. ἀντὶ τοῦ ἀμειλήσετε. Persona secunda efficit, ut
editores mox e paucis libris scriberent ὑμῖν, pro quo Reisk. vulg.
ἡμῖν retinuerat.

§ 18. εἴτε γὰρ ὑμῶν, falli qui ex hoc loco suspicantur, Olym-
thum obsidione tunc jam oppressam fuisse, ostendit Westermanni l. l.
— παραστήσεται, schol. χειρώσεται. Etym. M. καταστρέψασθαι, ad
deditionem compellere. Ken. Hell. VI, 1, 4. Valeken. ad Herodot.
VI, 140. — εἰς Ὀλυνθον, praepositio εἰς refertur ad locum et rem
ibi gerendam, XIX, § 18: βοηθήσειν εἰς Πύλας. Ken. Hell. I, 1, 26:
θαυροβόλος — εἰς Χαλκηδὼνα ἐβλήθει. — προσκαθ. x. προσεδ.,
hae voces sunt obsidentis et strenue rem gerentis. Ubertatem De-
mostheneam vid. § 14 et IV, 3. — περιέσται, Bekk. Anecd. I, 161
per κατισχύει expl. — τῷ χρόνῳ, Dem. XLIV, 29 χρόνῳ dicit, tem-
pore interjecto. Hoogev. ad Vig. p. 57. Fischer ad Weller III, p. 222.
— δεῖ δὴ est inculcantis, § 18. II, 23. IV, 21. IX, 44. 71.

Και περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γινώσκω· 19
 περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 χρήματα ὑμῖν, ἔστιν, ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώ-
 πων στρατιωτικά· ταῦτα δὲ ὑμεῖς οὕτως ὡς βού-
 λεσθε λαμβάνετε. εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατεuo-
 μένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ
 δὲ μὴ, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἅπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου.
 τί οὖν ἂν τις εἴποι σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρα-
 τιωτικά; μὰ Δί, οὐκ ἔγωγε. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι 20
 στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι, καὶ ταῦτ' εἶναι

§ 19. 3. οὐδενί] Dindf. 1846 de suo οὐδίσαι. — 7. τί οὖν ἂν
 τις εἴποι σὺ τί οὖν, ἂν τις εἴποι, Bk. Dindf. Voem. 1829.; τί
 οὖν ἂν τις εἴποι, Tur. Funkh., τί οὖν; ἂν τις εἴποι, Voem. 1843.
 Vid. adnot. ad §. 14. — §. 20, 2. ταῦτ' εἶναι vid. adnot.

§ 19. περὶ δὲ χρημάτων πόρου, περὶ absolute dictum, XLVII,
 4: περὶ τῆς μαρτυρίας, — αὐτοὶ μοι δοκοῦσιν ἔργῳ ἐξελέγχων αὐτήν.
 Eod. modo Latini de usurpant, Cic. Fam. II, 17. III, 12. — ἔστιν —
 ἔστιν, hujus figurae exemplis, quam epizeuxin s. geminationem di-
 cunt, abundat Demosthenes, cf. II, 10. IV, 10. 18. 46. Krüger ad
 Dionys. Historig. p. 11 et Obs. in Phil. I. (Bernb. 1826) p. 22. No-
 strum locum laudat Hermog. apud Walz. III, p. 413. — οὐδενὶ τῶν
 ἄλλων, nisi ad solos Graecos haec referas, hyperbolice dicta sunt.
 Wolf. ad Lept. p. 259. Cfr. IV, 40 ibique dicta. Habet hunc locum
 Gregor. apud Walz. VII, p. 1198 retinens οὐδενί. — ὡς βούλεσθε,
 schol. εἰς τὰς θέας καὶ πανηγύρεις αὐτὰ λαμβάνετε. „Nunc mitius, paullo
 post (§ 20) acerbius.“ Schaef. Vid. III, 11. — προσδεῖ, „cum deest
 summae jam paratae et praesenti nonnihil ad complementum, ἐνδεῖ,
 cum prorsus nihil est in parato.“ Reisk. Schol. explic. alterum per
 παντελῶς μὴ ἔχειν. De futuro (ἀποδώσετε), quod excipitur a temp.
 praes. (προσδεῖ), vid. Maetzner ad Lyc. p. 251. — γράφεις, capitis
 periculum ei imminebat, qui hoc facere sustineret; hanc Libanii sen-
 tentiam (Arg. § 6) Sauppium ex or. III, 12 effictam esse existimat.

§ 20. καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά, haec verba, quae in
 omnibus libris extant, multam moverunt litem: nam quum Orator illa
 dicens secum pugnare videretur, Bekkerus (1824 Dindf. 1825 unc.),
 Bremius et Voemel. taῦτα ejecerunt, Dobraeus et G. Hermannus toti
 loco fidem detrectarunt, ita ut Frankius eum unois cinxerit et Din-
 dorfus 1846 omnino omiserit. Recte servarunt Turicenses et Funk-
 haenelinus, cum quo (Qu. Dem. p. 3) et Bakio (Bibl. crit. V, 1 p. 204)
 haec verba sanissima et cum seqq. arcte vinculo conjuncta esse arbi-

στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ
 τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δὲ
 οὕτω πως ἀνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἐφο-
 ρτάς. ἔστι δὲ λοιπόν, οἶμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἀνί-
 πολλῶν δέη, πολλὰ, ἀν ὀλίγων, ὀλίγα. δεῖ δὲ χρημά-
 των, καὶ ἀνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δε-
 όντων. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους,
 ὧν ἔλθοιτε ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἕως ἔστι
 καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

- 21 Ἄξιον δὲ ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι τὰ πράγ-
 ματα, ἐν ᾧ καθέστηκε νυνὶ τὰ Φιλίππου· οὔτε
 γὰρ, ὥς δοκεῖ καὶ φήσιν τις ἀν μὴ σκοπῶν ἀκρι-

§ 20, 5. λαμβάνειν Σ Bekk. 1835 et Dindf. 1846. *Uterque olim et Voem. in utraque ed. cum vulg. λαμβάνετε.*

tror. Etenim mens Oratoris est haec: nolo vobis pecuniam detrahere, sed eundem esse ordinem et faciendi et accipiendi jubeo, ut qui pecuniam accipiat, faciat quae convenient. itaque par sit stipendii militaris et officii ratio (σύνταξις, vid. III, 34). Quare post κατασκευασθῆναι interpunxi. Idem fere statuere video Sauppium. Alii alio modo rem expediendam censuere, quos persequi longum est, tu vide, si placet, Schaeferum ad h. l. Voem. p. 52, Rauchenstein. p. 55, Westermann. p. 67. — οὕτω πως, nescio quo modo, so ohne Umstände, cfr. ad Philipp. III, 44. Stallb. ad Plat. Conv. c. 4 fin. et Buttmann ind. Mid. p. 181. — λαμβάνειν sc. ἡγεῖσθε δεῖν. — ἔστι δὲ λοιπόν, „proinde reliquum est“ Schaeferus, qui injuria οἶμαι non sine sarcasmo dictum esse censet. Vid. Boeckh. Staatsh. II, p. 73. Severe jubet Dem. omnes conferre. — δεῖ δὲ χρημάτων, hanc sententiam laudant Stob. p. 504, 3. Theodor. Metoch. p. 555, Hermog. apud Walz. I, p. 279 et Anon. ibid. II, p. 605. Alios auctores adfert Voemelius p. 54. — ἀντιλάβεσθε, vid. Bekk. Anecd. I. p. 119., ubi μὲν pro ἐστι, et de Constr. Verh. apud Herm. d. cm. rat. gr. gr. p. 381, ubi ἀντιλαμβάνεσθε legitur.

§ 21. τὰ πράγματα, cfr. H, 8. 13. Alii edd. post h. v. et νυνὶ interpungunt, Saupp. tantum ante τὰ πράγμα, equidem cum Frankio interpunctionem sustuli. — εὐτεπῶς, „nescio an res Philippi praesentes minus sint ad subitum quemque casum ita paratae et instructae, ut ei pares sint sustinendo.“ Reisk. Cfr. IV, 18. Quam facile εὐτεπῶς et εὐτεπῶς, quod vulgo legebatur, confundi potuerint,

βαῖς, εὐτρεπῶς οὐδ' ὥς ἂν ἀλλιστ' αὐτῷ τὰ παρ-
 ὄντα ἔχει· οὐτ' ἂν ἐξηγεγεκε τὸν πόλεμον ποτε τοῦ-
 του ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ᾤήθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ'
 ὥς ἐπιὼν ἅπαντα τότε ἥλπιζε τὰ πράγματα ἀναιρή-
 σθαι, κατὰ διέψευσται. τοῦτο δὴ πρῶτον αὐ-
 τὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονὸς καὶ πολλὴν ἀδυ-
 μίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θεσσαλῶν. ταῦτα 22
 γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δῆπου φύσει καὶ δεῖ πᾶσιν ἀν-
 θρωποῖς, κομωδῇ δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τού-
 τῳ - καὶ γὰρ Παγασᾶς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἶναι ἐξηγησι-
 μένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασιν τειχίζειν. ἤκουον

§ 21, 5. ἔχει] ἔχοι Bk. Dindf., ἔχη Vulg. Vid. I, 21. 26. IV,
 13. — 6. αὐτόν] αὐτόν Saupp. de suo dedit.

docent Valcken. ad Phoen. 803 et Pfugk. ad Mec. 561. — ὥς ἂν
 καὶ αὐτῶν — ἔχει, pertinet ἔχει ad totam sententiam, unde ἔχοι ad ὥς ἂν
 καὶ αὐτῶν supplendum, ut XVIII, 291: οὐχ ὥς ἂν εὐνοῦς καὶ δίκαιος πολίτης (sc.
 ἔχοι), ἔχε τὴν γνώμην. Hanc meam rationem Schaeferus improbens prae-
 tulit ἔχοι, sed retractavit App. II. p. 268 sententiam lectioni ἔχει, quam
 duo libri praebent, patrocinans, idem Engelb. p. 25 et Matth. Gr. II. p.
 858. Cfr. Herm. ad Vig. p. 820 et de part. ἂν p. 32. — ἐξηγεγεκε,
 neque susceperat, XIV, 35: προετίονα ἀπερίεον τὸν πόλεμον. Tetigi h. l.
 in Prolegg. c. II. § 1. Quod sequitur αὐτόν, non sine vi quadam dictum
 est, ut non sit cur mutes in αὐτόν. — ὥς ἐπιὼν, ut primum inva-
 sit, opponitur κατὰ, ut nolim cum Bremio et Frankio speciem impetus
 intelligere, wie im Anrücken, sed so wie er anrückte. Vid. Hoogev.
 et Zeun. ad Vig. p. 555 sq. — ἅπ. πραγμ. ἀναιρήσ., omnes res
 Olynthiorum se ablaturum esse, ita ut hi se totos in fidem ipsius tra-
 derent.

§ 22. ταῦτα γὰρ ἄπιστα, cfr. IV, 8: ταῦτα πάντα. Thessa-
 lorum perfidia in proverbium abierat, hinc Θεσσαλὸν νόμισμα pro ad-
 ulterina pecunia. Noster XXIII, 12 haec: ἡμεῖς οὐδένα προῦδόνκατε
 πώποτε τῶν φίλων, Θεσσαλοὶ δὲ οὐδένα πώπουθ' ὄντινα οὐ. coll. XVII, 1,
 63 ibique Dissem. Hemsterh. ad Comici Plut. p. 153. Weisk. de hyp.
 I. p. 24. et Lucches. p. 313., qui causas infamiae ex historia repetit.
 De impetu Philippi in Thessaliam Dem. IX, 26 ita: οὐχὶ τὰς πόλεις καὶ
 τὰς πολιτείας αὐτῶν (Θεσσαλῶν) περιήρηται καὶ τετραρχίας κατέστ' αἱ;
 — Παγασᾶς ἀπαιτεῖς αὐτόν, cfr. II, 7 ibique dicta. Harpocrat.
 α. Παγας. Bekk. Anecd. I. p. 119. Weisk. l. l. I, p. 46 in his verbis
 hyperbolam contineri putat, quam non video. — Μαγνησίαν τειχί-

στρατηγικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ
 τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δὲ
 οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἐορ-
 τὰς. ἔστι δὲ λοιπὸν, οἶμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἀν-
 πολλῶν δέη, πολλὰ, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. δεῖ δὲ χρημά-
 των, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δε-
 όντων. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους,
 ὧν ἔλεσθε ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἕως ἔστι
 καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

- 21 Ἄξιον δὲ ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι τὰ πράγ-
 ματα, ἐν ᾧ καθέστηκε νυνὶ τὰ Φιλίππου· οὔτε
 γὰρ, ὥς δοκεῖ καὶ φήσεί τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκρι-

§ 20, 5. λαμβάνειν Σ Bekk. 1835 et Dindf. 1846. *Uterque olim
 et Voem. in utraque ed. cum vulg. λαμβάνετε.*

tror. Etenim mens Oratoris est haec: nolo vobis pecuniam detrahere,
 sed eundem esse ordinem et faciendi et accipiendi jubeo, ut qui pe-
 cuniam accipiat, faciat quae convenient. itaque par sit stipendii mili-
 taris et officii ratio (σύνταξις, vid. III, 34). Quare post κατασκευα-
 σθῆναι interpunxi. Idem fere statuere video Sauppium. Alii alio modo
 rem expediendam censue, quospersequi longum est, tu vide, si placet,
 Schaeferum ad h. l. Voem. p. 52, Rauchenstein. p. 55, Westermann. p.
 67. — οὕτω πως, nescio quo modo, so ohne Umstände, cfr. ad Phi-
 lipp. III, 44. Stallb. ad Plat. Conv. c. 4 fin. et Buttman ind. Mid. p. 181.
 — λαμβάνειν sc. ἡγεῖσθε δεῖν. — ἔστι δὲ λοιπὸν, „proinde reliquum
 est“ Schaeferus, qui injuria οἶμαι non sine sarcasmo dictum esse
 censet. Vid. Boeckh. Staatsh. II, p. 73. Severe jubet Dem. omnes con-
 ferre. — δεῖ δὲ χρημάτων, hanc sententiam laudant Stob. p. 504, 3.
 Theodor. Metoch. p. 555, Hermog. apud Walz. I, p. 279 et Anon. ibid.
 II, p. 605. Alios auctores adfert Voemeli p. 54. — ἀντιλάβε-
 σθε, vid. Bekk. Anecd. I. p. 119., ubi μιν pro ἐστί, et de Constr.
 Verb. apud Herm. d. cm. rat. gr. gr. p. 381, ubi ἀντιλαμβάνεσθε
 legitur.

§ 21. τὰ πράγματα, cfr. II, 8. 13. Alii edd. post h. v. et νυνὶ
 interpungunt, Saupp. tantum ante τὰ πράγμ., equidem cum Fran-
 kio interpunctionem sustuli. — εὐτρεπῶς, „nescio an res Philippi
 praesentes minus sint ad subitum quemque casum ita paratae et in-
 structae, ut ei pares sint sustinendo.“ Reisk. Cfr. IV, 18. Quam fa-
 cile εὐτρεπῶς et εὐπρεπῶς, quod vulgo legebatur, confundi potuerint,

βαρὺς, εὐτερεώς οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ' αὐτῷ τὰ παρ-
 ὄντα ἔχει· οὐτ' ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦ-
 των ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ᾤηθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ'
 ὡς ἐπιὼν ἅπαντα τότε ἤλπιε τὰ πράγματα ἀναιρή-
 σθαι, κατὰ διέψευσται. τοῦτο δὴ πρῶτον αὐ-
 τὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονὸς καὶ πολλὴν ἄδυ-
 μβον αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θεσσαλῶν. ταῦτα 22
 γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δῆπου φύσει καὶ αἰεὶ πᾶσιν ἀν-
 θρώποις, κομιδῇ δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τού-
 τῃ — καὶ γὰρ Παγασὰς ἀπαιτεῖν αὐτὸν εἶναι ἐψηφισ-
 μένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχιῶν. ἤκουον

§ 21, 5. ἔχει] ἔχοι Bk. Dindf., ἔχη Vulg. Vid. I, 21. 26. IV,
 13. — 6. αὐτὸν] αὐτόν Saupp. de suo dedit.

docent Valcken. ad Phoen. 803 et Pfugk. ad Mec. 561. — ὡς ἂν
 κάλλιστ' — ἔχει, pertinet ἔχει ad totam sententiam, unde ἔχοι ad ὡς ἂν
 κάλλιστ' supplendum, ut XVIII, 291: οὐχ ὡς ἂν εὐνοῦς καὶ δικαίος πολίτης (sc.
 ἔχοι), ἔχει τὴν γνώμην. Hanc meam rationem Schaeferus improbens praes-
 tulit et ἔχοι, sed retractavit App. II. p. 268 sententiam lectioni ἔχει, quam
 duo libri praebent, patrocinans, idem Engelb. p. 25 et Matth. Gr. II. p.
 858. Cfr. Herm. ad Vig. p. 820 et de part. ἂν p. 32. — ἐξήνεγκε,
 negare suscepisset, XIV, 35: προτίροντα ἐκφέρειν τὸν πόλεμον. Tetigi h. l.
 in Prolegg. c. II. § 1. Quod sequitur αὐτόν, non sine vi quadam dictum
 est, ut non sit cur mutes in αὐτόν. — ὡς ἐπιὼν, ut primum inua-
 sit, opponitur κατὰ, ut nolim cum Bremio et Frankio speciem impetus
 intelligere, wie im Anrücken, sed so wie er anrückte. Vid. Hoogev.
 et Zeun. ad Vig. p. 555 sq. — ἅπ. πράγμ. ἀναιρήσ., omnes res
 Olyntiorum se ablaturum esse, ita ut hi se totos in fidem ipsius tra-
 derent.

§ 22. ταῦτα γὰρ ἄπιστα, cfr. IV, 8: ταῦτα πάντα. Thessa-
 lorum perfidia in proverbium abierat, hinc Θεσσαλὸν νόμισμα pro ad-
 ulterio pecunia. Noster XXIII, 12 haec: ἡμεῖς οὐδένα προδόνκατε
 πώποτε τῶν φίλων, Θεσσαλοὶ δὲ οὐδένα πώποθ' ὄντινα οὐ. coll. XVII, 1,
 63. Ibiq. Dissen. Hemsterh. ad Comici Plut. p. 153. Weisk. de hyp.
 I. p. 24. et Luccha. p. 313., qui causas infamiae ex historia repetit.
 De impetu Philippi in Thessaliam Dem. IX, 26 ita: οὐχὶ τὰς πόλεις καὶ
 τὰς πολιτείας αὐτῶν (Θεσσαλῶν) περιήρηται καὶ τετραρχίας κατέστρεψε;
 — Παγασὰς ἀπαιτεῖν αὐτόν, cfr. II, 7 ibique dicta. Harpocrat.
 a. Παγας. Bekk. Anecd. I. p. 119. Weisk. l. I, p. 46 in his verbis
 ἀπαιτεῖν contineri putat, quam non video. — Μαγνησίαν τειχι-
 σεν.

δ' ἐγωγέ τινων ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγο-
 ρὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ
 τὰ Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιπ-
 πον λαμβάνειν. εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν
 χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς
 23 ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. ἀλλὰ μὴν τὸν γε Παι-
 ονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς τούτους ἀπαντίας
 ἡγεῖσθαι χρή αὐτονόμους ἥδιον ἂν καὶ ἐλευθέρους

§ 23, 9. ἀποστερηθήσεται Σ, ἀποστερήσεται Funkh., ἀν ἀπο-
 στερηθῇ Vulg.

ζειν, schol. tradit, Philippum in urbe Magnetum castellum extruxisse.
 — τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς, Thessali a tyrannis, quos com-
 memorat VI, 22, liberati vectigalia e portibus et nundinis redeuntia
 Philippo concesserant, II, 9; ἀγορὰς Orvill. ad Char. p. 307 explicat
fora, ubi *commeatus veneunt*. Jam ὁ καρπὸς τῶν λιμένων καὶ τῶν ἀγο-
 ρῶν erant *vectigalia*. Weisk. de hyp. II. p. 35 sq. articuli τοὺς et τὰς
 hanc vim esse putat, ut totum aliquid ejusque omnes partes significet,
 sed nulla alia est, ni fallor, quam portus et fora, *quae illi habent*. —
 ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν sc. e vectigalibus. De hac re vid.
 Boeckh Staatsh. I, p. 336 et 347 et de ἀπὸ IV, 29: ἀπὸ τοῦ πολέμου coll.
 § 34. Soph. Philoct. 535: ἀφ' ὧν δέξων. Optativum δέοι (sc. αὐτοῦς)
 causa sita est in oratione obliqua. Soph. Phil. 617: ὑπέσχετο τὸν ἄνδρ'
 Ἀχαιοῖς τόνδε δηλώσειν ἄγων· οἷοιτο μὲν μάλιστα ἐκούσιον λαβόν. Plat.
 Phaedon. p. 86 A et ibique Stallb. et ad Phileb. § 36. Schaef. mel. crit.
 p. 102. Matth. § 529, 2 et 3. Rost. § 152, 5, a. E Latinis vid. Caes.
 d. b. g. I, 20 et 32. Cic. de amic. 10, 35 ibique Gernhard. Tusc. I,
 12, 27. De absoluto verbi δεῖν usu compara VIII, 53. IX, 73. — εἰ
 — ἀποστερηθήσεται, quod in Bekk. Anecd. I p. 119 legitur εἰ ἀπο-
 στερηθῇ frustra tuetur C. E. A. Schmidt ad Dinarch. p. 4; unus libri
 lectioni ἀποστερήσεται patrocinantur Rost in ed. Brem. et Buttm. a.
 Gr. II. p. 229. Atqui e compendio scribendi orta videtur. — τοῖς ξέ-
 νοις *pro mercenariis*; dat. pendet a τὰ τῆς τροφῆς, ut III, 20. IX, 24:
 Λακεδαιμονίους — πάντες εἰς πόλεμον κατέστησαν. Cic. de legg. I, 15:
 obtemperatio scriptis legibus. Matth. § 387. Rost § 161, add. 3. Qua-
 lem se gesserit Phil. in Thessalos, exponit Polyæn. IV, 2, 19.

§ 23. ἀλλὰ μὴν — γε, *atqui certe*, ut § 27. Hoegen. p. 27.
 Hartung. II p. 379 § 3. — Παίονα, Graeci et Latini ad populos si-
 gnificandos singulari pro plurali utuntur. Ceterum vid. tab. chron. a.
 Ol. 106, 1. — τοῦτους, „τοὺς ἐπὶ Φιλίππου ὄντας καὶ δεδουλωμένους“
 Wolf. — αὐτονόμ. καὶ ἐλευθ., illud refertur ad leges, hoc ad ve-

ἡ δούλου εἶναι· καὶ γὰρ ἀήθεις τοῦ κατακούειν
 τινός εἰσι, καὶ ἄνθρωπος ὑβριστής, ὥς φασιν. καὶ
 μὰ Δὲ οὐδὲν ἄπιστον ἴσως· τὸ γὰρ εὖ πράττειν
 16παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς
 ἀνοήτοις γίγνεται· διόπερ πολλάκις δοκεῖ τὸ φυ-
 λάξαι τὰγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.
 δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν 24
 τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἐτοίμως
 συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβενομένους ἐφ'
 ᾧ δεῖ καὶ στρατενομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνον-
 τας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος
 λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γέ-
 νοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθε ἐτοίμως

§ 23. 5. ἄνθρωπος Bekk., ἄνθρωπος Vulg. et Dindf. 1825. —
 24. 2. ὑμέτερον] ἡμέτερον Σ ap. Dindf. — 7. τῇ χώρᾳ]
 τὴν χώραν pr Σ ap. D.

ctigalia; vid. IV, 4. XVIII, 305. — ἄνθρωπος, Fritzsche Quaest.
 Luc. p. 78. hoc loco spiritum lenem praefert, quod nolim, vid. ad §.
 3. — τὸ γὰρ εὖ πράττειν, celebris est sententia, a multis laudata
 rhetoribus apud Walz. I, 25. III, 155. IV, 403. 437. V, 422. Alios
 habet Voem. p. 58. De notione vocis ἀφορμὴ exposuit Dissen ad or.
 Coron. p. 328. — παρὰ τὴν ἀξίαν, contra dignitatem, ut II, 8. —
 τὸ φυλάξαι, Xen. Cyr. VII, 5, 76. haec: τὸ δὲ λαβόντα κατέχειν,
 οὐκ ἐστὶ τοῦτο ἄνευ σωφροσύνης οὐδ' ἄνευ ἐγκρατείας οὐδ' ἄνευ πολλῆς
 ἐπιμελείας γίγνεται. Prudentes quid faciant, docet Orator II, 26. Ovid.
 A. A. II, 13: non minor est virtus, quam quaerere, parta tueri.

§ 24. δεῖ τοίνυν, „Oratio, quae per interrogationem indirectam
 finienda erat, desinit per directam: quod aptum est ad commotionem
 animi dicentis prodendam.“ Bremi. τὴν ἀκαιρίαν § 21 sqq. descri-
 ptam vides. — συνάρασθαι τὰ πράγματα, Hesych. ξυμπονήσαι
 explicat per συνάρασθαι. Suid. ξυναίρειται per συναντιλαμβάνεται. Reis-
 kius ita: belli onera portanda capessere una cum iis, qui ea jamjam
 ante nos susceperunt. Leguntur etiam haec apud Herm. de em. rat. gr.
 gr. p. 359 et Bekk. Anecd. I, 171. — ἐφ' ᾧ δεῖ, „ad negotia cu-
 randa, quae curari oportet.“ Schaeff. Scilicet ad eos, apud quos
 negotia curanda erant, cfr. § 2. Argutus de hoc loco disputat
 Rauchenstein. p. 36. — πρὸς τῇ χώρᾳ, intellige Atticam et cfr.
 ad IV, 32. — πῶς οἴεσθε ἐτοίμως ἐλθεῖν jungenda sunt, ut VI,
 20: πῶς γὰρ οἴεσθ', ἐφ' ἣν, δυσχερῶς ἀκούειν Ὀλυνθίους. Vid. Fritzsche

ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν; εἰ οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μὴδ' ἂν
πάθοιτ' ἄν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν
ἔχοντες οὐ τολμήσετε;

- 25 Ἐτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴδὲ τοῦθ'
ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ'
ὑμᾶς ἐκεῖ χρή πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. ἐὰν μὲν
γὰρ ἀντέχῃ τὰ τῶν Ὀλυνθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε
καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν
καὶ τὴν οὐκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι, ἂν δ'
ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν ἔτι κωλύσει δεῦρο

§ 24, 8. ἡμᾶς *Vulg.*, ὑμᾶς Σ et editores. — § 25, 2. πότερ' Σ,
πότερον *Vulg.*

Quaest. Luc. p. 80. Bene Wolfius: dicendum fulsset, *λογιζομένους*,
πῶς ἂν ἐτοίμως ἐφ' ἡμᾶς ἔλθοι. Sed Dem. αὐτὸν οἶσθε ex affectu in-
terposuit. Dedi ἐφ' ἡμᾶς, quae est lect. vulg., ut hoc respondeat an-
tecedd. καθ' ἡμῶν. Schaeff. adsentitur. Utroque loco eadem persona
est tenenda, aut prima aut secunda. — εἴτε' interrogat cum indigna-
tione, IV, 43. XIV, 36. Lucian. Char. § 8. Plut. Alcib. c. 7. Butt. ind.
Plat. diall. IV. p. 217. Rost §. 165, 4, e. — οὐκ αἰσχύνεσθε,
εἰ μὴδ' — οὐ τολμήσετε, offensionem in μὴδ' — οὐ positam alii
alio modo tollendam censuere, vid. Schaefer. ad h. l., Funkh. Quaest.
p. 5 et G. Hermannus in Schulzeit. 1831. Nr. 120. Mihi quidem Orator
has enuntiationes εἴτε' οὐκ αἰσχύνεσθε μὴ τολῶντες; et οὐ τολμήσετε;
dicendo miscuisse videtur, ita ut cum Bremio et Sauppio anacoluthiam
statuam. Certe Frankio, qui οὐ interpolatori debere existimat, non ad-
sentior, quum rhetores apud Walz. III, 152. IX, 608 a lect. vulg. non
discrepent. Dicit Demosthenes: *nonne pudet vos, si ne ea quidem, quae*
pateremini, si posset ille, data occasione audeatis?

§ 25. ἔτι τοίνυν, bellum in Macedonia expeditum esse docet,
in Attica grave et formidabile. τοίνυν est ejus, qui rem inchoatam
demonstrare pergit: *jam vero*. Hoogev. de partic. p. 754. Schaeff.
vertit: *praeterea*. Vid. Dem. XIV, 33. 35, Funkh. ad Androt. p. 51 et
Krüger ad Xen. Anab. VII, 2, 29. — ἀντέχῃ, *sustinere impetum*, II,
10. Xen. Mem. IV, 7, 7: *λίθος ἐν πυρὶ ὦν* — οὔτε πολὺν χρόνον ἀντέ-
χει, ὃ δὲ ἥλιος διαμένει. Schol. *ισχυέει*. Stallb. ad Plat. Phaedon.
c. 37. — τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οὐκείαν, intellige *Atticam*,
quam tenent eamque a patribus acceptam. De articulo non sine vi quadam
iterato vid. Maetzner ad Antiph. p. 142 et Dissen ad Dem. or. Coron. p.
374. *Ἀδεῶς καρπούσθαι* recurrit § 28. — ἔτι, etiam legitur § 12, nisi ex

βαδίζειν; Θηβαῖοι, μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἤ, καὶ 26
 συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως. ἀλλὰ Φωκεῖς; οἱ τὴν οἰκείαν
 οὐχ οἷοί τε ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃ
 ὑμεῖς; ἢ ἄλλος τις; „ἀλλ' ὦ τῶν οὐχὶ βουλήσεται.“
 τῶν ἀτοπωτάτων μεντᾶν εἴη, εἰ ἂ νῦν ἄνοιαν ὀφλι-
 σκάνων ὁμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεῖς μὴ πράξει.

§ 26, 1. μὴ λίαν, *vid. adn.* — 4. ὦ τῶν *Frank. Saupp., ὦ τῶν*
Bk. Tur. Voem. Funkh. — 5. μεντᾶν] μέντ' ἂν *Bk. Funkh.,*
μέντᾶν Tur. Dindf. Frank. — 6. πράξει] πράξη *Σ.*

Illo loco huc devenit, quum multi codd. et plures grammatici omittant
 et Schaefer. omitti velit.

§ 26. Θηβαῖοι; veteres capitalesque discordiae inter Thebanos
 et Athenienses intercedebant ob insitam finitimis gentibus aemulatio-
 nem. Dem. XVIII, 18 dicuntur Athenienses οὐδ' ἄλιως οὐδ' ἀδικῶς
 Θηβαίους ὀργιζόμενοι. Hinc, auctore Aesch. II, 105, Epaminondae dictum
 fuit: ὡς δεῖ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως προπύλαια μετενεγκεῖν εἰς τὴν
 προστασίαν τῆς Καδμείας. Hoc tempore Thebani contra Phocenses
 belligerantes, quibus Athenienses auxiliabantur, saepe illos vicerant.
Vid. Lib. Vit. Dem. § 12. — μὴ λίαν, *ne acerbius dicam.* Wolfius:
 petit veniam libertati orationis. Rost apud Sauppium: es mag wohl
 keine zu harte Behauptung sein. Dindorfius 1846 ita hunc locum
 scripsit: οἶ, εἰ μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν. Bene, si libri addicerent, sine
 quibus hic nihil mutandum. Vulgatam tuetur Anonym. ap. Walz. VII.
 p. 941. — Φωκεῖς; *vid. ad III, 8;* hi nisi Atheniensium et Lacedae-
 moniorum opibus sustentati fuissent, prorsus corruissent. XVIII, 18:
 ὅμοις οὕτω διέκισθε, ὥστε Φωκίας μὲν βούλεσθαι σωθῆναι, καίπερ οὐ
 δίκαια ποιοῦντας ὁρῶντες. Ceterum post ὑμεῖς signo interrogandi in-
 terpunxi, item *Tur. Funkh. et Frank.,* nam orator pergit interrogare.
Bekk. et Voem. plene. — ὦ τῶν *i. e. ἔταν.* Adhibui crasin gram-
 maticorum praeceptis obsequutus, quae *vid. apud Stallbaum. ad Plat.*
Apol. p. 25 C. Secus statuit Buttm. a. G. I, 224, qui ὦ τῶν aut ὦ τῶν
 scribi vult. Hesychius: ὦ βέλτεστε, *cfr. III, 29. Soph. Philoct. 1373 ibique*
Herm. — τῶν ἀτοπωτάτων, in ineptissimis s. ineptissimum esse, II,
 2: ἔσπε τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον αἰσχίστων, *vid. adnot.* — μεντᾶν cum
 Voemelio dodi, qui Praef. p. VII. (ed. Did.) fatetur, se codices suos se-
 quutum esse. Eodem modo Hermannus ad *Soph. Aj. 86 et Buttmann*
a. Gr. I. p. 29 n. 22. Est autem μέντοι serio dicentis, VIII, 27. — εἰ
 ἂ νῦν — μὴ πράξει, *si quod nunc effutit, non faciet, in*
stultitiae crimen incurret. Rem certam excipit eventus incertus.
 Hujus rationis exemplis abundat Plato, quae attulerunt *Matth. § 524, 1*
et Stallb. ad Apol. p. 25 B, coll. Bernhardy Synt. p. 386. Ἄνοιαν

27 ἀλλὰ μὴν ἤλικα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδε ἢ 'κεῖ
πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι. εἰ γὰρ ὑμᾶς
δεήσειεν αὐτοὺς τριάκοντα ἡμέρας μόνας ἔξω γενέ-
σθαι, καὶ ὅσα ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν
ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδεὶν ὄντος ἐν αὐτῇ
πολεμίου λέγω, πλεον ἂν οἶμαι ζημιωθῆναι τοὺς
γεωργοῦντας ὑμῶν, ἢ ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ
πόλεμον δεδαπάνησθε. εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἦξει,
πόσα χρὴ νομίσει ζημιώσεσθαι; καὶ πρόσσεσθ' ἢ

§ 27, 1. ἢ 'κεῖ dedi quum auctore Dindf. pr Σ ἦκει et rc Σ ἢ
'κεῖ legeretur. Editt. ἢ ἐκεῖ. — 7. ἰ μῶν] ἡμῶν Σ. — 8. δὲ
δὴ Bk. 1824, δὲ δὴ καὶ Bk. 1816. 25 et 35. — 9. πρόσσεσθ']
προσίσθ' Bk. Voem. Funkh.

ὄφλισκάνειν dicuntur, qui stultitiae nomen sibi contrahunt, II, 3.
IV, 42. Soph. Ant. 470. Eurip. Androm. 188. Cf. Latinorum risum
debere Hor. Od. I, 14, 19.

§ 27. εἰ γὰρ ὑμᾶς, Minucian. ap. Walz. IX. p. 611 figuram hanc
appellat *enthymema a figmento* (ἀπ' ἀναπλασμοῦ). — ἔξω γενέσθαι
(sc. τῆς πόλεως, quod addid. Minuc.), saepe cum adverb. δίχα, ἔγγκυς,
μεταξύ, ὄμου, χωρὶς, ἔξω verbum γενέσθαι struitur. Xen. Cyr. I, 6, 1:
ἔξω τῆς οἰκίας ἐγένοντο. Similem rationem vide IV, 34. — τῶν ἐκ
τῆς χώρας λαμβάνειν, genit. pendet a λαμβάνειν, nam pars innuitur,
sumere ex proventibus terrae. Xen. Cyr. I, 4, 20: λαβὼν τῶν ἐφ-
θυμένων ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν. Plut. Cim. 10: λαμβάνειν τῆς ὀπώρας. —
λέγω, „notabilis hic usus verbi λέγω, quippe positi pro formula καὶ
ταῦτα“ Schaef. Cfr. VIII, 24. IX, 71. et Valcken. ad Phoen. 994. De
οἶμαι vid. ad § 16. — ἂν ζημιωθῆναι, latet notio optativi, *maio-
rem jacturam facturi essent*, nam h. v. refertur ad calamitatem rei fami-
liari illatam, III, 13. IV, 38. — τὸν πρὸ τοῦ, Reizius de prosod.
graec. acc. inclin. p. 15 vult προτοῦ scribi. Idem legitur apud Herm.
d. em. rat. gr. gr. p. 346., ubi hic locus laudatur. Sed Etym. M. 756,
1 πρὸ τοῦ, ὃ δὴ καὶ πρὶν λέγεται. Hinc divisim scripsi cum edd.,
vid. XX, 130: μαρτυρεῖ πᾶς ὁ πρὸ τοῦ χρόνος γεγονώς. Nos similiter:
vor dem. Wolfius cum scholiasta recte intelligit bellum Amphipoli-
tanum, in quo MCC talenta impensa fuerant Ol. 105, 3 sqq. — ζη-
μιώσεσθαι, futurum medi pro passivo usurpari constat. Exempla
sunt στερήσεται Soph. Antig. 490. φθηρεῖσθαι Oed. R. 272. φυλάσσει
Philoct. 48, ubi vid. Wunder. δηλώσεται Oed. Col. 581. εὐλογήσονται
Isocr. IX, 5. Poppo Pr. Thuc. I. p. 192. Ejusd. diss. de verbis me-

ὑβρις καὶ εἰς τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.

Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἅπαντας βοη- 28
θεῖν καὶ ἀπαθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐ-
πόρους, ἢ ὑπὲρ τῶν πολλῶν ὧν καλῶς ποιοῦντες
ἔχουσι μικρὰ ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδε-
ῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπει-
ρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρα κτησάμενοι φοβεροὶ φύ-
λακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγον-
τας, ἢ αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὐθυναὶ ῥά-

§ 28, 8. εὐθυναί Bk. 1835., εὐθύναι Bk. 1816 24 et 25. Dindf. 1825.

elis (Seebod. N. Arch. f. Phil. 1829 p. 226, n. 7). Maetzner ad An-
tiph. p. 140. Matth. § 406, 8. Buttm. a. Gr. II. p. 53. Rost § 150 n.
10. — πρόσσεσθ', hanc lect. vulg. praetuli alteri προσείσθ', nulla
enim in Dem. elisae αἰ sunt exempla, nam XXI, 41 meliores libri ha-
bent ἐνίσταται pro ἐνεστ' et XXX, 4. γνώσεσθε pro γνώσεσθ'. — καὶ εἰς
καὶ, atque insuper rerum pudor i. e. rei male gestae atque ignaviae et
concordiae dedecus. Hoc jam ad Athenienses pertinet. ὑβρις est τῶν
πιοῦντων, οὐχὶ δὲ τῶν ὑπομενόντων. Wolf. Schaefer. et Auger. in-
terpretantur contumeliae ab hostibus illatae. At ὑβριν passive dici
demonstrandum erat. — οὐδ' ἐλάττων ζημίας, hunc locum explicabo
ad II, 17. De coercendi notione in partic. γε vid. Matth. § 602 et
Valcken. ad Phoen. 557.

§ 28. καλῶς ποιοῦντες, deum benignitate, formula est, qua
exprobrationis et invidentiae suspicionem orator deprecatur. Reisk.
bene: quorum de possessione iis congratulor. Vid. XVIII, 231: ἐμεῖς
καλῶς ποιοῦντες τοὺς καρπὺς κεκόμισθε. XXI, 212: εἰοὶ μὲν εἰς τὰ μά-
λιστα αὐτοὶ πλούσιοι καὶ καλῶς ποιοῦσι, quod Buttm. vertit: und
ihun wohl daran. Vid. Herm. ad Vig. p. 779 et Dissen ad D. Coron.
p. 388. — τοὺς ἐν ἡλικίᾳ Orator tangit III, 4. 34. IV, 7. Suidas
vocat τοὺς νέους. De aetate militari, quae pertinebat ab ephēbia ad
LX. annum, vid. Hermann Staatsalt. § 152, 11. — ἀκεραίου, Schae-
fer: ὥς ἀκραιός ἐστι, potius: ita ut incolumis sit, similiter ἡβήθη
μέγας II, 5 coll. IV, 8. Cfr. Fritzsche Quaest. Luc. p. 40. — εὐθυ-
ναι scripsi pro vulg. εὐθύναι ex Cramer. Anecd. II, 106, 1 et Boeckh.
Staatsh. I. p. 205, qui docet, veteres εὐθύναι, recentiores εὐθύνῃ
scripsisse. Orator dicentibus immunitatem rationis reddendae detrahi

δια γίνονται· ὡς ὅποι' ἄτ' ἂν ὑμᾶς περιστῇ τα-
πράγματα, τοιοῦτοι κρεταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων
αὐτοῖς ἔσεσθε. χρηστὰ δ' εἴη παντὸς εἵνεκα.

§ 28, 11. εἵνεκα] *éneka* Dindf. 1846.

vult. Cfr. Aeschin. III, 17 et ad Dem. IV, 47. — ὅποι' ἄττα i. q. ὁποῖα ττα. Etym. M. 167, 40. Buttin. a. Gr. I. p. 307. Matth. § 151. n. 2. — ὑμᾶς περιστῇ, v. περιστῆναι et accusativum (III, 8, ubi vide) et dativum (XVI, 29. XIX, 340) assumit. Matth. § 402 d. — καὶ τῶν πεπραγμένων, praeclare G. Hermannus (Schulzt. 1835 p. 299) docuit conditionem reip. (τὰ πράγματα) et ea, quae oratores egerunt, per καὶ sibi opponi, ut non sit cur particula deleatur. — παν-τὸς εἵνεκα, Thom. M. p. 307 nit εἵνεκα et Platonis esse et Demosthenis. Eandem formam hic, XX, 1 et aliis locis satis tuetur cod. optimi auctoritas, quam Dindorfius in nuperrima editione (praeef. p. IX) se sequutum esse fatetur: atqui formas εἵνεκα et ἐνεκεν condemnat. Vid. Poppo Pr. Thuc. I, 1. p. 211. Benseler ad Isocr. Areop. p. 352. Voemel Praef. p. VI. Ipsam vero formulam noli cum schol. διὰ πάντας explicare, sed παντὸς neutro genere accipe, ut sit idem quod Aesch. Prom. 283 dicit διὰ παντός, nos *um Alles willen*. Jacobus: *um des Ganzen und Aller willen*.

ARGUMENTUM

OLYNTIACAE SECUNDAE *)

habitaē arch. Apollodoro Ol. 107, 3. a. Chr. 350. (secundum
Dionysium est prima et hab. arch. Callimacho Ol. 107, 4. a. Chr. 349).

Haec oratio *tribus* constat partibus:

ostquam *exorsus* est a singulari beneficio divino, quo occasio
Philippo configendi sit data (§ 1. 2),

Exponit non de Philippi opibus, quas magis Atheniensium
segnitie, quam sua opera sibi paraverit, sed de perfidia, qua
in iis augendis sit versatus (§ 3—5): Athenienses, Olyn-
thios, Thessalos aliosque esse deceptos, ita ut, a quibus
sint auctae illius vires, ab iisdem debeant infringi (§ 6—8);
nam quae teneat, ea, quum injusto modo sibi arrogaverit,
vel leni motu corruiere (§ 9. 10). Interposita *adhortatione*,
ut Athenienses Olynthiis opem ferant ac strenue suis rebus
praesint, pergit *exponere*, Philippum neque sociis uti fidis
neque opibus sat validis (§ 11—13), easque, nisi augeantur
aliorum auxiliis, imbecilles esse (§ 14. 15). Studia enim
ipsius et Macedonum diversissima esse (§ 16. 17), quippe
qui ob illius immoderatam honoris cupidinem commercio prohi-
beantur; eos autem, qui Philippi utantur consuetudine, vel

*) Cfr. Voemelium p. 142. Reuter. p. 90. Auger. p. 34. We-
stermann. p. 26 sq. Jacobs. p. 168. Bohnkecke p. 162. Brückner p.
341. Prolegg. nostra cap. III. § 5.

rerum bellicarum peritos vel probitate ornatos amoveri, ceteros esse homines libidinosos; his regis opes niti fundamentis, ut facile corruant (§ 18—21).

II. *Cavet*, ne deorum favore, quo gaudeant, abusi inferiores fiant Philippo (§ 22. 23), quum ipsi olim aliis praesidio fuerint, nec cunctando vel accusando tempus terant nec sperent fore, ut, quemadmodum res ipsorum delapsae sint, ita facile crescant (§ 24—26).

III. *Rogat*, ut pecuniam conferant, ipsi stipendia faciant, nec quemquam in iudicium vocent, nisi suis satisfecerint officiis; hinc enim fieri, ut res privatorum bene, res publicae male cedant; denique ut ne privatis civitatem committant gubernandam, sed suum jus sibi vindicent (§ 27—30).

Peroratio. Ergo quisque pro viribus saluti publicae consulat (§ 31).

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ Β.

- 17 Προσήκοντο μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν Ὀλυνθίων οἱ Ἀθη-
ναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κεκρίκασι· μέλλουσι δὲ περὶ τὴν
ἐξοδὸν καὶ δεδιόσιν ὡς δυσπολεμήτου τοῦ Φιλίππου παρελ-
θῶν ὁ Δημοσθένης πειρᾶται θαρσύνειν τὸν δῆμον, ἐπι-
δεικνὺς ὡς ἀσθενῇ τὰ τοῦ Μακεδόνα πράγματα. καὶ γὰρ
τοῖς συμμάχοις ὑποπτον αὐτὸν εἶναι φησι καὶ κατὰ τὴν
οἰκίαν δύναμιν οὐκ ἰσχυρόν· τοὺς γὰρ Μακεδόνας ἀσθε-
νεῖς εἶναι κατ' ἑαυτούς.

ΥΠΟΘ. 3. δεδιόσιν] *deciōsin Turicenses, qui post Φιλίππον plene
interpungunt.* — *Ibid.* δυσπολεμήτου] *dusp. ὄντος Bk.
Voem.* — 7. οἰκίαν *Bk.* 1816. 25 et 35. *Voem.* 1843. *Funkh.,
ιδίαν Bk.* 1824. *Tur. Dindf. Frank. Voem.* 1829. *Vid. adn.*

ΥΠΟΘ. προσήκοντο, aoristum med. hunc in pedestri sermone
legi docet Butt. a. Gr. I, p. 543. — μέλλουσι, hic dativ. vinculo
quodam junctus est cum παρελθῶν, *Atheniensibus, quum differrent ex-
peditionem et metuerent, prodiit Dem. eosque confirmat.* — ἀσθενῇ,
vid. huj. or. § 10. — ὑποπτον, § 11. — οἰκίαν, „sane hae opes
fuerunt Philippi ἰδίας, sed ille πάντα τὰ ὑπὸ χεῖρα σφετερισάμενος ha-
buit ἰδίας etiam alias, quae οἰκίαις ejus dici non possent; de solis au-
tem οἰκίαις h. l. agi ostendunt quae sequuntur“ *Schaefer.* Itaque
hanc lectionem codicum bonorum auctoritate firmatam praetuli. *Cfr.
huj. or. § 13.*

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β.

1 Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν φανε-
ρὰν γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς
παρουσὶ πράγμασι· τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φι-
λίππῳ γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὁμορον καὶ δύναμιν

§ 1, 3. γιγνομένην Σ et rhetores, γενομένην Vulg.

§ 1. Schol. vulgatum orr. Olynth. ordinem defendens dicit: ἐν μὲν
πρώτῳ ζητεῖται, εἰ χρὴ βοηθεῖν τοῖς Ὀλυνθίοις, ἐν δὲ τούτῳ τὸ μὲν
βοηθεῖν ἤδη δέδεικται· ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς τῶν θεῶν εὐνοίας ἀποδεί-
ξεις παρασχών, ἐνταῦθα ὡς ὁμολογούμενον ἔλαβεν· κεφαλαῖον δὲ ἐν μὲν τῷ
πρώτῳ ἐπὶ πολὺ τὸ συμφέρον, ἐπ' ὀλίγον δὲ τὸ δυνατόν, ἐνταῦθα δὲ τὸ
ἐναντίον. — ἐπὶ πολλῶν, idem censet, hunc secundum locum esse
exordiorum, quae ex subdivisione ducantur, orationis autem figuram
sumptam esse ex indefinitae rei adjunctione (ἐξ ἀορίστου προσλήψεως).
Auctore Bremio ἐπὶ saepe additur verbis, quae habent notionem *osten-*
dendi, ἐν autem complectitur quod *inest* in rebus ipsis. — θεῶν εὐ-
νοίαν, divinam benevolentiam praedicat Dem. § 22. IV, 45. Prodit
autem hunc locum Aristid. ap. Walz. IX. p. 342 et 362. Ruf. ibid.
III. p. 450. — γιγνομένην, „orator hoc praedicat ut rem fieri solli-
tam, quae et antea facta sit, et nunc fiat, et post futura sit“ Schaeff.
Vid. Dem. III, 4. IV, 33. 42. — τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας, si-
mitem infinitivi usum vid. I, 4. Cfr. Herm. ad Soph. Aj. 114. Butt. m.
§ 141. Rost § 155. 6. a. Subjectum *inest* in κερτήμ. et ἔχοντας. *Ex-*
titisse qui cum Philippo bellum sint facturi. Eorum sententia, qui
hoc loco abuterentur ad primam sedem huic orationi assignandam, ex-
plosa est a Westermanno Qu. Dem. I. p. 55. Vide Prolegg. nostra cap.
III. § 5. — δύναμιν τινα, schol. σύμμετρον καὶ μεγάλην, vid. III, 7.

τινα κεκτημένους, καὶ τὸ μέγιστον πάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἴτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαίμονι τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. δεῖ τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν αὐτοὺς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων· ὥς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων

§ 1, 9. ἀνάστασιν Σ, ἀνάστασιν εἶναι Bk. Dindf. Voemel. 1829. Funkh. — § 2, 2. αὐτοὺς] αὐτοὺς bis Σ ap. Dindf. — 3. δόξομεν] δόξομεν Σ ap. Dindf.

Desitu et potentia Olynthi dictum in Prolegg. c. I. § 1. — τὸ μέγιστον, hac appositionis formula Noster lubentissime utitur, III, 31. VI, 31. XIX, 55. Buttm. § 131, 6. Matth. p. 805. Vig. p. 15. — διαλλαγὰς dicit I, 4 καταλλαγὰς, eaeque sunt ἀπίστοι, quoniam Philippus fide indignus est. — ἀνάστασιν, excidium i. e. causam excidii esse. Et enim latissime patet hic usus graecae linguae, quo effectum cum causa permutant. Hom. II, II, 160 εὐχὴ ἐστὶν materies gloriae, IV, 37 τοῖος causa certaminis. Soph. Philoct. 1420 ἀρετὴ pro δόξα. Dem. XIV, 27 γίλως i. e. quod efficit risum. XV, 11. εὐεργεσία i. q. χάρις. Quod vulgo sequitur εἶναι auctoritate optimi cod. deleui, delendumque censeo IX, 61. XIV, 1, ut mirer Dindorfum nuperrime retinuisse. Nam etsi concedam, in illo libro esse omissa interdum, quae omitti non debebant, tamen verbum subst. tam saepe omisit, ut hoc non in vitis duxerim. Vid. Funkhaenel Obs. Phil. III, p. 11. — δαίμονι τινὶ, pronomēn habet notionem restringendi et confirmandi, ut § 3 et XIV, 24. Eodem modo Latini *quidam* usurpant. Cic. Off. I, 14, 44. 47 ibique Beierus.

§ 2. ὅπως — δόξομεν, vid. disputata ad I, 2. — τὰ ὑπάρχοντα sunt eadem, quae Orator I, 10 dixit ἐπηρεγμένα. Opponitur ἡμᾶς αὐτοῖς. — αἰσχυρῶν i. q. αἰσχρόν τι, ut I, 26. V, 4. F. A. Wolf. ad Lept. p. 217. — πόλεων καὶ τόπων, triplex est ratio inhaerentibus explicandi: 1. statuerunt participium προεμένους substantivi partes sustinere (Beisk., Schaef., Voem., Wunder. ad Soph. Philoct. 3) 2. genitivus esse pro partitivis habendos (Weisk. de hyp. III, p. 31. Bost. ap. Saupp.). 3. pendere a verbo προεσθαι (Matth. § 332. Frank. Saupp.). Atqui quum prima exemplis probari nequeat — nam participia articulo praefixo huc non referenda esse per se patet —, altera,

καὶ τόπων ὧν ἡμεῖς ποτε κύριοι φαίνεσθαι προεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων τε καὶ καιρῶν.

- 3 Τὸ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φίλιππου ῥώμην διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δεόντα ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. διὰ τῆς, ὅτι μοι δοκεῖ πανθ', ὅσ' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν τινὰ, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπραχθαι. ὁ μὲν γὰρ ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, το-

§ 3, 7. τε καὶ Bk. 1825 et 35, καὶ Σ Bk. 1824. Tur. Voem. Frank. — § 3, 4. εἴποι] εἴπη Dindf. 1825 cum Schaefero. — 5. φιλοτιμίαν τινὰ] φιλοτιμίαν pr Σ, Tur. Frank. Voem. 1843.

ut Schaefer ostendit, loco non conveniat, in tertia acquiescendum est. Nam verba, quae cedendi notionem involvunt, struuntur cum genitivo; vid. Bernhard. Synt. p. 180. Itaque etsi I, 9. IX, 73. προῖεσθαι accusativum regit, tamen h. l. pessumdandi notio (sich begeben, Verzicht leisten) potior est. — Ut paullo post τε post συμμάχων revocarem, me movit et ipse Bekkerus cum Dindorfio et Aristid. Walzli IX, p. 373.

§ 3. οὐχὶ καλῶς, schol. existimat veram causam, cur non de opibus exponat Orator κατὰ παράλειψιν omitti, hanc, ne terrorem injiciat Atheniensibus. Huic loquutioni respondet οὐχὶ καλῶς πεπραχθαι. — ὅσ' ἂν εἴποι τις, quaecunque aliquis de hac re dicat, I, 13. III, 16. Quod sequitur τούτων, universas eas res denotat, quas Phil. gessit (ῥώμη). Plat. Men. p. 91 D: (οἱ σοφισταὶ) διαφθεύουσι, καὶ τούτων φανερώς χρήματα ἀξιοῦσι πράττεσθαι. Utroque loco pluralis vim pun- gendi habet. Schaefer. ad Dion. d. comp. p. 80. — φιλοτιμίαν τινὰ, decus, laus, § 16. XIX, 40. 223: ἀπεστέργηται τῶν ἰδίων φιλοτιμιῶν. De vi pronominis dixi ad § 1; nolim cum aliquot edd. omittere. ἔχειν, parere, praebere explicuerunt Herm. ad Vig. p. 753. Schaefer. et Bast ad Greg. Cor. p. 985. — ἡμῖν δὲ — πεπραχθαι, non est ὅς ἡμῶν, sed: nobis rem cecidisse; XVI, 19: ἄγε φασὶ πεπραχθαι δὰ Θηβαίους τοῖς Μεγαλοπολίταις, coll. III, 26. V, 22. Wolf. ita: „εὐφημῶς, ἀπὸ τοῦ, ἀτιμίαν καὶ ἀδοξίαν προξενῆσαι.“ cfr. XX, 115. — ὁ μὲν γὰρ, schol.: περίοδος τετρακύκλος, ἔχουσα δύο προτάσεις καὶ δύο ἀποδόσεις. Voemellius similem chiasmum adfert ex Cic. Catil. II, 5. — ὑπὲρ τὴν ἀξίαν, „supra dignitatem, plus quam ab eo quisquam expectare

σοῦτω θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς
 δὲ ὅσω χεῖρον ἢ προσῆκε κέρρησθε τοῖς πράγμα-
 σι, τοσοῦτω πλεονα αἰσχύνην ὠφλήκατε. ταῦτα 4
 μὲν οὖν παραλείψω. καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις,
 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθὲνδ' ἂν αὐτὸν
 19 ἔδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. ὦν οὖν
 ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμέ-
 νοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσῆκει λαβεῖν, τούτων
 οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν· ἃ δὲ καὶ χω-
 ρὲς τούτων ἐνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας

§ 4, 5. ὑπὲρ αὐτοῦ] ὑπὲρ αὐτοῦ Bk. Tur. Dināf. Voemel. 1843,
 nisi in huj. ed. vitium est, quum paullo ante pro αὐτοῦ lega-
 tur αὐτοῦ. — 6. τούτων om. pr Σ et Saupp.

aut postulare debuisset.“ Wolf. cfr. I, 23. τὸ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν.
 — παρὰ πᾶσι, praepos. haec cum dativo *judicandi* habet notionem,
 XIV, 1 τὴν ἐκεῖνον ἀρετὴν ἐλάττω τῆς ὑπελημμένης παρὰ τοῖς ἀκού-
 ουσι φαίνεσθαι ποιοῦσιν. — αἰσχύν. ὠφλήκα., vid. ad I, 26 et de tota
 hac periodo Dissen de struct. period. orat. p. XLII.

§ 4. ἐνθὲνδ', schol. haec: αἰνίσσεται εἰς τοὺς φιλιππίζοντας ῥή-
 τορας. — ὑπὲρ αὐτοῦ, eadem causa, quam attuli ad I, 5, me movit, ut
 αὐτοῦ scriberem, cfr. § 7; nam ut haec ex mente Philippi proferri pos-
 sint, tamen interjecta verba obstare videntur. — τούτων pendet a
 καιρὸν, nam haec structurae καιρὸν τούτων et καιρὸν τοῦ λέγειν in unum
 coaluerunt. Schaeferus hunc modum, qui placet Rauchensteinio in
 Jahn N. Jahrb. XII, 4. p. 395, improbans, Heinrichii, quam adhibet in
 Epimet. Twستن. com. de Hesiodo p. 73, sententiam praefert dicentis:
 „in hoc duplici genitivo alter, nominis, est objecti, alter, verbi, expli-
 cando objecto.“ Quantum utraque ratio differat, non dicam. Matth.
 § 343 videtur ad meam accedere. Sensus: quarum rerum ille ille, qui
 remp. in ipsius usum administrarunt, gratiam debet, vos autem vin-
 dictam sumere decet, earum nunc non video tempus dicendi. Plat. Men.
 p. 96 A. Haec, quae olim scripsi, probata videntur Frankio et Saup-
 pio, nisi quod hic τούτων ejecit. Immerito. Nam neque grammaticus
 pronomine inserto structuram impediverit et „pr Σ“ auctoritate caret,
 quod ostendi ad I, 11. Agnoscit τούτων etiam Hermog. apud Walz.
 III, p. 151 et 155. V, p. 479. Omnino vid. Herm. ad Vig. p. 880, ad
 Soph. Trach. 57 et Fritzsche Qu. Luc. p. 111. E Latinis cfr. Sall.
 Catil. 31 ibique Kritze et Zumpt Gram. § 661. — βέλτιον, praestat
 ἄλλοις τὰ ἐνεδῆ (§ 5) quam nescire. Atqui sunt ea, quae nunc dici

ὅμας, καὶ μεγάλα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαίνονται ἂν ὀνειδῇ βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι. τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ πεπραγμένα δεικνύναι λαιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειε κενὴν δακαίως· τὸ δὲ πάνθ' ὅσα πώποτ' ἐπραξε διεξιόντα ἐφ' ἅπασιν τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχείος λόγου συμβάλειν δεῖσθαι, καὶ δυοῖν ἕνεκα ἡγοῦμαι συμφέρον εἰρησθαι, τοῦ τ' ἐκείνων, ὅπερ καὶ ἀληθές ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοῦ τοὺς ὑπερεκπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξελέλυθεν οἷς πρότερον παρακρουόμε-

§ 5, 6. ἡγοῦμαι συμφέρον] συμφέρον ἡγοῦμαι Bk. 1816. —

8. καὶ τοῦ τοὺς] καὶ τοὺς Σ.

non par est, tacenda (ἃ χωρὶς ἐνι). De usu comparativi cfr. Xen. Anab. III, 3, 5 ibique Krüger. Rost § 158, n. 6.

§ 5. δεικνύναι, „videntur hoc alii oratores fecisse ἄνευ ἐλέγχου, quod se alia ratione facturum profiteretur.“ Wolf. — δακαίως non interpunctione cum Reiskio, et Webero ad Dem. Arist. p. 288 a praecedenti sejungendum est. — διεξιόντα, non supplendum, sed cogitandum addendum τινά, ut § 23. IV, 5. IX, 67. XX, 2, vid. Wolf. ad Lept. p. 216. Buttm. § 129, 9, 2. — δυοῖν, Demosthenis codd. optimi ubique (XVIII, 173. XIX, 120 alibi) hanc praebent formam, quae et ipsa Isocrati et Thucydidi (Poppo Pr. I, 224) propria est, pro altera δυεῖν. Vid. Lobeck ad Phryn. p. 211. Matth. § 138. — διεξελέλυθεν, scholiastam transitive explicantem οὐδεμίαν ἐτι εὐρίσκει μηχανήν, πάσας γὰρ δειλῆς sequenti sunt aliquot interpretes; idem facerem — et feceram in ed. primā —, nisi dissuaderet ipse Dem. XXI, 84: πάντα διεξελέλυθε ταῦτα τὰς τῶν νόμων, omnia cesserunt, praeiterierunt. Eodem modo XI, 3 explicandum puto assentiens Buttmanno ind. Mid. p. 169 et Dindorfio in Thes. s. v. — παρακρουόμενος, schol. ἐξαπατών. Dem. XVIII, 276: ὅπως μὴ παρακρούσομαι μηδ' ἐξαπατήσω, coll. XV, 8; vid. Harpocrat. s. παρακρούεται, qui dicit, hanc imaginem sumptam ab iis, qui in appensis vel admensis lucri causa mensuras impellunt et concutunt (κρούειν καὶ διασεύειν). De proleptico usu adjectivi μέγας vid. ad I, 28. Quod post μέγας vulgo legebatur οὖν meliorum Codd. auctoritate deleui cum Bekk., frustra tnetur Engelhardt l. I. p.

προς μέγας ἡγεσίῃ, καὶ πρὸς αὐτὴν ἦκει τὴν τελευτήν τὰ πράγματα αὐτῷ.

Ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἂν ἐγγούμην καὶ αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ Θαιμαστὸν, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα ἐώρων ἡγεμένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὐρίσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτε Ὀλυμπίους ἀπήλυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλούμενόν ποτε ἀπόρρητον ἐκεῖνο

§ 5, 11. μέγας] μέγας νῦν Bk. 1816. Voem. 1829. — 12. αὐτῷ] αὐτοῦ Σ Tur. Frank. — § 6, 1. ἐγὼ γάρ Σ, ἐγὼ μὲν γάρ Bk. Funkh. Dindf. 1825. Voem. 1829. — 2. φοβερὸν Σ, φοβερὸν εἶναι Bk. 1816. Reut. Voem. 1829. — 3. ἐώρων Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846, ἐώρων αὐτὸν rel. editit. — 6. ὑμῖν Σ, ἡμῖν Bk. Dindf. Funkh. Voem. 1829.

et Reuterus. Cfr. Bremi in Jahn Jahrb. IX, 2, p. 173. — αὐτῷ, nec lectio vulgata commendatur usu nostri oratoris (cfr. § 8. 10) et patronum nacta est Wolfium ad Lept. p. 274, Schaeferum et Voemelinum Z. f. Alterthw. 1842 p. 1226. Matth. § 389, g.

§ 6. ἐγὼ γάρ, quod vulg. inter has voces ponitur μὲν permultis locis (vid. Doherentz Obs. Dem. Lips. 1836 p. 14 sqq.) deest, sequente δέ. Hoogev. ad Vig. p. 536. De omisso verbo substant. Post φοβερὸν vid. ad § 1. Accedit auctoritas Apsinis ap. Walz. IX. p. 492, qui neutrum vocabulum habet. Neque etiam αὐτὸν post ἐώρων e bonis codd. cum Dindf. omittere dubitavi. — εὐήθειαν, Thom. M. p. 382: παρὰ Δημοσθένει εἰς χρηστότητος τάξιν κεῖται. Schol. ἔστιν ὅτε πραότητα καὶ ἐπιεικειαν καὶ τὸ ἀπλοῦν ἢ εὐήθεια σημαίνει. Thuc. III, 83 haec: τὸ εὐθεῖς, οὗ τὸ γενναῖον πλείστον μετέχει. Vid. interpp. ad h. l. et Dem. I, 15. V, 25. XIX, 103. — ὑμῖν διαλ., ad populi auctoritatem significandam; rectius quam ἡμῖν. — τὸ θρυλούμενον — κατασκευάσαι, Suidas T. III. p. 467. ex Theopomp. I, 31 narrat, fuisse legatos ab Atheniensibus ad Philippum missos, qui de amicitia agerent, haec addens: οἱ (πρέσβεις) συμπεῖθειν αὐτὸν ἐπεχείρουν, ἐν ἀποβλήτῳ συμπράττειν Ἀθηναίους, ὅπως ἂν λάβωσιν Ἀμφίπολιν ὑπισχυόμενοι Πύδραν: hinc patet, hoc arcanum nihil esse aliud quam τὸ τὴν Ἀμφίπ. παραδῶσειν; nam neque cum schol. ad Potidaeam neque cum Laocoesinio ad Thespias Plataeasque instaurandas referendum est. Suidet ipse Dem. XXIII, 116: Φίλιππος ὅτε μὲν Ἀμφίπολιν ἐπολιόρκει,

7 κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγαγόμενον, τὴν δ' Ὀλυνθίων φίλῃαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτίδαιαν, οὕσαν ὑμέτεραν, ἐξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους²⁰ ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δὲ ἐκείνοις, Θετταλοὺς δὲ νῦν τα τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. ὅλως δὲ οὐδεὶς ἐστίν,

§ 9. κατασκευάσαι] κατασκευάσειν Dindf. 1825 *suadente Schaefero*. — Ibid. προσαγαγόμενον Σ et Ulp., προσαγόμενον Vulg. cfr. Lib. vii. Dem. § 4. — § 3, 4. ὑμᾶς Σ, ἡμᾶς Bk. 1816.

ἢ ἡμῖν παραδῶ, πολιορκεῖν ἐφη. Coll. VII, 27. Scilicet hanc rem rex celari voluit, ne Pydnaei, ea cognita, sibi caverent. Ordo autem totius loci est hic: εὐρίσκω (intelligo, Matth. p. 1077) τὸν Φίλ. ἡμ. εὐθὺς τῇ κατασκ., τὴν Ὀλυνθ. φίλ. τῷ ἐξελεῖν, τοὺς Θετταλοὺς τῷ ἀναδ. προσαγ. Ex his verbis τὸ ἐξελεῖν etc. et ἀδικῆσαι ad eandem rem sunt referenda, ita tamen, ut alterum ex altero effectum sit; quod ipsum ut de nostro quoque loco valeat, repudianda erit lectio κατασκευάσειν. De hoc verbo Reiskius haec: „clandestinis amicorum, quos Philippus Athenis alebat, molitionibus effecit, ut fides haberetur illi quondam celebris arcano.“ Nam κατασκευάσειν etiam significat: *parare aliquid, ut talis videatur, quale non est*. Cfr. VIII, 13: κατασκευάζεται, ὅπως μετὰ πλείστης ἡσυχίας πάνθ' ὅσα βούλεται, διοικήσεται. Hesych. ἐάπτειν explicat per μηχανᾶσθαι, κατασκευάσειν. Diversus hujus vocabuli sensus oritur ex diversa praepositionis κατὰ significatione, vid. Bremi ad Aesch. c. Ctes. p. 307. — ὁρυζούμ. simpliciter λ scripsi auctoritate Eust. ad II. XXIII, 396 et Etym M. p. 456, 39, ubi per θόρυβον ἐγείρειν explicatur. Cfr. ad I, 7. — τούτῳ προσαγαγόμενον, sibi conciliasse, ad se pellexisse. Thuc. III, 43: τῇ ἀπατῇ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος, quod schol. per πιθανολογεῖν explicat. Cum nostro loco cfr. Wachsmuth H. A. Vol. I. p. 293.

§ 7. Ποτίδαιαν, hanc urbem, quae fuit Atheniensium vectigalia, cepit Philippus Ol. 106, 1 et tradidit Olynthis, cfr. Dem. VI, 20: Ποτίδαιαν ἰδίῳ τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐβαλὼν. Itaque illis, qui regis calliditate decepti Ol. 105, 2 foedus inierant (πρότερον σύμμαχοι), injuriam intulit. — Θετταλοὺς, quamquam Philippum Thessali prius impederant, quominus Magnesiam maniret (Dem. I, 22), tamen Ol. 106, 4 promisit, se hanc urbem illis traditurum et belli Phocensis onus in se suscepturum esse. Nam ἀναδέχεσθαι de rebus molestis et difficilibus dicitur, XXXIII, 22. — νῦν τὰ τελευτ., illud ad tempus,

ὄντιν' οὐ πεφενάκειεν ἐκείνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων
τὴν γὰρ ἐκάστων ἀνοιαν ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐ-
τὸν ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων, οὕτως ἠυξήθη. ὥς- 8
περ οὖν δια τούτων ἵρηθη μέγας, ἥνικα ἕκαστοι
συμφέρων αὐτὸν ἑαυτοῖς ᾤοντό τι πράξειν, οὕτως
ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι
πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ' ἔνεκα ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελέληγκ-
ται. καιροῦ μὲν δὴ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς
τοῦτο πάρεστι Φιλίππῳ τὰ πράγματα· ἢ παρελθὼν
εἰς ἐμοί, μᾶλλον δὲ ὑμῖν δεῖξάτω ὥς οὐκ ἀληθῆ
ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὥς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ

§ 7, 8. αὐτῷ] αὐτῷ Bk. 1824. Dindf. Tur. — 9. αὐτόν] αὐτόν
Bk. 1824. Dindf. Tur. Frank. — § 8, 7. δεῖξάτω ὥς Σ,
δεῖξάτω ἢ ὥς Bk. 1816 et 25.

hoc ad rerum enarratarum ordinem pertinet. Simile quid habes in
παραταγῇ IV, 9, ubi vide. — πεφενάκειεν, schol. auctore, haec
verbo desumpta est ab apposititia coma (γενάκη), quae imposturae gra-
tia fit. Nos: *berücken*. Hesych. *φέναι* per *ψεύστης*. Dem. XXI. 204
ἐκπατῶν καὶ φενάκειων, coll. IV, 38. VI, 29. Justin. VIII,
1: haec: „Philippus timens, ne ab hostibus sacrilegii scelere vinceretur,
inuitatos, quarum paullo ante dux fuerat, hostiliter occupatas diripuit.“
— προσλαμβάνων, *adscivit* Phil. ignorantium imprudentiam, ut ea
ad suas res augendas uteretur. Cf. XV, 14: ὁρῶ γὰρ ἀσέβους, ὅπως
καταλίωσι τὸν δῆμον, προσλαμβάνοντας τινὰς τῶν πολιτῶν. Vid. Matth.
§ 496, 5. Paullo ante Bekkerus 1825 et 35 ac Voemelius recte edi-
derunt αὐτῷ et αὐτόν, nam haec non ex mente Philippi, sed per se
proferuntur. Vid. § 4. — οὕτως post participia saepe infertur,
Rost § 182, n. 10.

§ 8. ὥσπερ κτλ., cfr. Ruf. Walz. III. p. 458. — πάλιν, quem-
admodum Orator III, 12 leges theatrales jubet ab hisdem abrogari,
qui tolerint, ita hic Philippum hisdem rebus, quibus crevit, dejici. *Ἐξ-
ελέγχειν* cum partic. strui vides etiam § 13. Cfr. Xen. Mem. IV, 8,
11. Schaefer: App. III. p. 248. Matth. § 555, 2. — καιροῦ pendet a
πρὸς τοῦτο, IV, 37: τοῦθ' ὕβρεως. Ibid. § 9: οἱ ἀσελείας. Matth. §
341, et imprimis Lobeck ad Phryn. p. 279. Commemorat Noster τὴν
ἀκαιρίαν Philippi I, 24. — πάρεστι, in hunc statum res Philippi de-
venerunt in eoque sunt, VIII, 11: ἐξαιρήνης ἐφ' οὗς ἂν αὐτῷ δοῖη πάρε-
στιν. Vid. ad I, 8, Bailler. ad Isocr. Paneg. § 174. Stallb. ad Plat.

λοιπὰ πιστεύουσιν, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν
δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γέ-
νοιτο ἄσμενοι.

- 9 Καὶ μὲν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχει
ῥηγῆται, οἶεται δὲ βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τα πρᾶγ-
ματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τα τοιαῦτα
προειληγμένοι, οὐκ ὀρθῶς οἶεται. ὅταν μὲν γὰρ
ὑπ' εὐνοίας τα πρᾶγματα συστήῃ καὶ πᾶσι ταῦτα
συμφέρει τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν
καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν οἱ
ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις,
ὥσπερ οὗτος, ἰσχύσῃ, ἢ πρώτη πρόφασις καὶ μ-

§ 8, 9. πιστεύουσιν Σ, πιστεύουσιν αὐτῷ Bk. Dindf. Voem.
1829. Funkh. Cfr. § 6. — § 9, 7. οἱ ἄνθρωποι Σ, ἄνθρω-
ποι Funkh. Dindf. 1846.

Ap. S. p. 33 E. — παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν, „*contradignitatem suam, indignis modis, contra quam expectaverant.*“ Wolf. vid. § 3 et I, 23.
— δεδουλωμένοι paullo acerbius dictum est, vid. Weisk. de hyperb. I, p. 37 n. 87 et Goeller proleg. in Dem. orr. de rep. (Colon. 1828) p. 29. Polyæn. Strat. IV, 20 narrat, Philippum Thessaliam strategematis subegisse, non armis. Ceterum de Thessalis exposui ad I, 22.

§ 9. καὶ μὲν, „*postquam ostendit, socios ceterosque Graecos male velle Philippo, refutat opinionem de vi et potentia, sumto argumento a natura et ingeniis hominum, maxime Graecorum.*“ Wolf. — καθέξειν τὰ πρᾶγμ., firmiter tenere summam rerum. Herodt. III, 143: ἵνα κατασχῇ τὰ ἐν Σάμῳ πρᾶγματα. — καὶ λιμένας, Reisk. inseri voluit τοὺς, quod ut recte viderit, tamen substantiva diversi generis ad unum articulum referri exempla docent a Krügero ad Dionys. historiogr. p. 140 allatn. Lyc. Leocr. § 30: ἐν τοῖς οἰκίσταις καὶ θεραπαινίαις. Nostrium locum legens quis non mominerit Thessalorum? — προειληγ., Macedo ad res acriter gerendas promissimus, ita ut loca munita praeeccupaverit. Vid. Valcken. or. d. Phil. p. 250. Drumann Ideen etc. p. 27. — ὅταν — συστήῃ, quando res benevolentia hominum coaluerunt. Nam συστήναι refertur ad ortum et statum rerum. Thom. M. s. συνίσταται. — συμπονεῖν καὶ φέρειν, plerique interpp. censent praepositionem ex illo verbo ad hoc esse transferendam, at cum Bremio praefero simplicitatem, praesertim quum συμφορὰς ad συμπονεῖν referri nequeat. — ἐκ πλεονεξίας

κρον πταίσμα πάντα ἀνεχαιτίσει καὶ διέλυσεν. οὐ 10
 γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδι-
 21 κοῦντα καὶ ἐπιπορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν
 βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἅπαξ
 καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γε ἥνθησεν
 ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται
 καὶ περὶ αὐτὰ καταρῥεῖ. ὥσπερ γὰρ οἰκίας, οἶμαι,
 καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτω-

„plura sibi praeter jus et aequum vindicando et improbe agendo.“
Wolf. — ἀνεχαιτίσει, i. e. ἀνίσταται. Metaphora sumta ab equis,
 qui jugum perferre nolunt, transfertur ad gentes a Philippo in pote-
 statem redactas; hinc illa πρόφασις. Vid. Maussac. ad Harpocr. p. 42
 et Hesych. s. ἀναχαιτίσει. Ut ἀνεχαιτίσει (pro qua voce in loco ge-
 mello IX, 51 διόσεις legitur) praecedenti ἰσχύει, ita διέλυσεν respon-
 det οὐσι. Ceterum ex hoc potissimum loco (cfr. § 3 ἥνθησεν, § 21
 ἐποίησε ἐκδηλα) aoristi vis perspicitur: nam rem aliquam, quae fieri
 et potest et solet, ut factam denotat. Herm. d. em. rat. gr. Gr. p.
 186 et Bremi ad Isocr. Paneg. § 46. Roat § 151, 6.

§ 10. οὐ γὰρ ἔστιν, cfr. XVIII, 227: θεάσασθε ὡς σαθρόν, ὡς
 δοκεῖν, ἐπεὶ φύσει πάν ὃ τι ἂν μὴ δικαίως ἢ πεπραγμένον. — εἰς μὲν
 ἅπαξ, praep. εἰς saepius struitur cum adverbis temporis: εἰς μακρὴν
 § 20, εἰς τότε XIV, 24, praeivit Hom. Od. II, 99 ἐς αὔριον, Soph. Oed.
 C. 566. Matth. § 578, e. Vid. Lobeck. ad Phryn. p. 46 sq. Nostrum
 locum, ex quo patet, εἰς ἅπαξ non esse conjunctim scribendum, laudat
 Thom. M. p. 479. Quod praecedat βεβαίαν codicum et schol. Hermog.
 Wz. IV, p. 71 auctoritate firmatur, quibus et ipsis vel βέβαιος vel
 βεβαία exhibentibus obtemperandum est XX, 71. XXIII, 3. XXIV, 37.
 Vid. Dindorf. (1825) Praef. p. X. Voemel Z. f. Alterth. 1842 p. 1226.
 Weber. Aristocr. p. 133. — ἀντέχει, de neutrali vi (*durat*) vid. ad I,
 25. — καὶ — γε, est rem augmentis, *und sogar*, III, 34. Hom. II. V,
 132. 303. Od. III, 115. Luc. Dial. M. XVI, 1. Herm. ad Vig. p. 825.
 — ἥνθησεν ἐπὶ ταῖς, efflorescunt ita ut (non eo quod) spem ex-
 citent, nos: auf Hoffnung. Vid. de ἐπὶ ad IV, 51. Schol. haec: τὰ
 ἀνθη προσκαίρια καὶ οὐ πολυχρόνια. — καταρῥεῖ, Hermog. (Walz
 III. p. 327) haec: ἐπὶ τῶν ἀνθῶν τῶν μαραινόμενων τὸ καταρῥεῖν σχε-
 δὸν κυρίως λέγεται. — ὥσπερ γὰρ οἰκίας, rhetores certatim hunc
 locum laudant ut ἐπιχειρήμα ἀπὸ τοῦ ὁμοίου. Apsin. Walz IX. p. 517.
 Minucian. IX, 604. Rufus III, 457; uterque hic pro ἰσχυρότατα legit
 ἰσχυρότερα. Adde Dissen de struct. per. p. XXI. — τὰ κάτωθεν,
 partes infimae, nam, ut recte schol. adnotat, aedes ex inferiore in

θεν ισχυρότατα εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. τοῦτο δὲ οὐκ ἐν νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ.

- 11 Φημι δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι, πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἣ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσὶν ἐψηγμισμένοι Παγασᾶς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι.

§ 11, 1. ὑμᾶς] ἡμᾶς Σ, Frank. Saupp., ὑμᾶς ἅμα Vulg. Bk. Dindf. 1825. Voem. 1829. Ed. Tur. habet ὑμᾶς opinans ita scribi in Σ.

superiorem partem exstruuntur. Ne cum Lobeckio ad Phryn. p. 128 de enallage adverbiorum (κάτω et κῆρωθεν) cogites, vid. Funkh. ad Androt. p. 123. — Φιλίππῳ, de tertio casu cf. ad § 8.

§ 11. ὑμᾶς retinui conferens I, 17 et infra § 12. 13. coll. § 6., at ἅμα friget. — ὅπως τις — οὕτως, haec se excipiunt ut § 12 οὕτω — τοσοῦτω, nisi quod h. l. ad οὕτως superlativum non additum vides, qui e praecedentibus repetendus est; hinc non μάλιστα supplendum cum Reiskio. Soph. Trach. 330: πορευέσθαι στίγας οὕτως ὅπως ἥδιστα. Matth. Gr. § 461 utroque loco οὕτως ὅπως non ad superlativum, sed ad ipsum verbum referri vult; quod mihi quidem secus videtur; cfr. Funkhaen. Quaest. p. 14. — τοὺς μὲν — τοὺς δε παροξυνεῖ, similis futuri usus I, 2. IV, 19. In omni hoc loco explicando interest explorasse, quid sit ταῦτα. Nempe ad τὸ βοηθεῖν τοῖς Ὀλυνθίοις referendum est, ut haec sit Oratoris mens: alteros Thessalorum, qui vobis diffidunt, docebitis de apparatu bellico et auxilio proxime mittendo, alteros, qui Philippum metuunt, inflammabitis, ut suis freti viribus rem strenue gerant. Eodem modo Westermannus Qu. p. 60. n. 38. Plerique interpretes ταῦτα referunt ad mores Philippi supra descriptos et scholiastam probant haec dicentem: εἰς δι' οὐ μερῶς τοῖς Θετταλοῖς, εἰς ἀγνοοῦντας τὸν Φίλιππον καὶ εἰδότας μὲν, δεδιότας δέ. Haec ratio et contortior est et naturae loci repugnat. — λόγους ποιεῖσθαι non est h. l. verba facere more oratorum, sed agere per legatos ad aliquam rem impetrandam. Dem. XXVII, 15: ἐποιέσατο λόγους περὶ τούτων ὁ Δημοχάρης, sc. de re familiari, qua tutores Demosthenis potiti erant. Cum his verbis cfr. I, 22, Rauchenstein p. 27, Westerm. p. 60 et quae ipse in Proleg. c. III. § 7. exponit

σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως 12
 μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις,
 ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν ἐξεληλυθότων
 ὑμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγ-
 μασιν, ὥς ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπὴ τὰ πράγματα,
 μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δὲ ὁ παρὰ
 τῆς ἡμετέρας πόλεως· ὅσω γὰρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ
 δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάν-
 τες αὐτῷ. πολλὴν δὲ τὴν μετὰστασιν καὶ μεγάλ- 13

§ 12, 4. ὑμῶν Σ Frank., ἡμῶν reliq. edd.

Weiske de hyperb. I, 46 hyperbolen in hac enunciatione contineri putat.

§ 12. ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι. Quum in paucis libris supra scriptum esset *φρῶσι*, Schaefer. dicit: apparet ex hoc exemplo librariorum particulae ὅπως cum conjunctivo construendae tam assuetos fuisse, ut non dubitarent vel barbara confingere. Nuper Baisterus Isocr. XI, 43 in ed. Par. dedit ὅπως ποιήσουσι, Bekk. et Tur. dederant ποιήσωσι. Cfr. ad I, 2. — δεικνύειν, quanquam δεικνύειν § 5 legatur et Thom. M. p. 229 contendat, δεικνύμι καὶ ζεύγνυμι λέγονται, οὐ δεικνύω εἰδὲ ζεύγνυω, tamen quum XVIII, 242 δεικνύοι, XXII, 34 δεικνύειν, XXIV, 35 δεικνύων occurrat, codicum auctoritati obsequendum fuit. Funkh. ad Androt. p. 82. Bremi ad Isocr. p. 202. Voemel praef. Dem. ed. Didot. p. VI. — ὑμῶν, haec optimorum librorum lectio defenditur § 13 et IV, 3: οὐδὲν ἀνίξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως. — ὄντων ἐπὶ τοῖς πρ., studere rebus gerendis iisque intentum esse, IX, 2: τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντας αἰτιώμενοι. Bernhard. Synt. p. 249. — ἅπας μὲν λόγος, hanc sententiam saepius suis hominibus exprobrat, ut XIV, 41: τὰ ἔργα ἡμῶν ὅπως ἄξια τῶν προγόνων ἔσται σκοπεῖν, μὴ τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος λόγους. — ὅσω ἐτοιμότατα, superlativo praefigitur ὅσω, si sententia alterius membri alteri praefertur. Demosth. dicit, Atheniensibus esse oratores facundissimos, fiduciam Graecorum minorem. Thuc. II, 47. Matth. p. 861. Funkhaen. Quaest. p. 11. Cfr. Cic. d. am. V, 19: major autem (societas), ut quisque proxime accederet. Aliis etiam locis reprehendit, quod τρεῖς κενὰς emisierint, III, 5. IV, 43.

§ 13. μετὰστασιν — μεταβολήν, illud ad repentinam mutationem, hoc ad statum mutatum quidem, sed firmum referri docet Voemelius laudans Thuc. II, 48, ad quem I. vid. Goeller. Verbale δεικνύειν cum accusat. struitur, quippe quum insit δαί ὑμᾶς. Matth.

λην δεικτέον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἐτοίμως, εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. καὶ ταῦτα ἐθελήσητε ὡς προσήκει καὶ δὴ περαίνειν, οὐ μόνον, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντα ἐξελεγχθήσεται.

- 14 Ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν προσθήκῃ μέρις ἐστὶ τις οὐ μικρὰ, οἷον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτίδαιαν Ὀλυνθίοις ἐφάνη

§ 13, 5. καὶ δὴ a m. pr Σ superscr. Dindf. 1846, qui 1825 *causa* cett. edd. et Vulg. καὶ δεῖ. — *ibid.* περαίνειν] παραινεῖν Σ. — § 14, 2. προσθήκῃ μέρις Σ Voem. 1843, προσθήκης μέρις Vulg. et cett. edd. — *ibid.* μικρὰ Σ, σμικρὰ Bk. Dindf. 1825, Voem. 1829. Cfr. Butt. a. Gr. I. p. 81.

§ 447, 4. Schaeff. mel. cr. p. 89. De signif. fut. προσέξει vid. ad I, 2 (wenn Jemand auch Aufmerksamkeit schenken soll) et ad Soph. Antig. 655: εἰ γὰρ δὲ τὰ ἐγγενῇ φύσει ἄσοςμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἐξωγένους. Quo ipso loco τὰ ἐγγενῇ pro ἐγγενῶς, ut h. l. τὰ συμμαχικὰ pro οὐμαχοι. — καὶ δὴ, legebatur καὶ δεῖ, at quum, notante Dindorfio, a m. pr Σ superscriptum fuerit δὴ quumque καὶ δὴ — protinus — huic loco quam maxime conveniat et respondeat praeced. πολλὴν δὲ, non dubitavi recipere. Cfr. IV, 13. V, 9. XXIII, 77. Herm. ad Vig. p. 829. Hartung gr. Part. I, 254. — Quae sint κακῶς ἔχοντα, discas ex § 15.

§ 14. ἐν προσθήκῃ μέρις, hanc honor. libror. lectionem, Benseler de hist. p. 63 probatam et a Voemelio receptam, non debet Sauppium in dubium vocare. Nam μέρις est subsidium (Beihülfe) XXI, 184 coll. § 70 et ἐν προσθήκῃ (in additamento, si additur) eodem jure dicitur, quo saepissime ἐν μίρει, sine genitivo, Herod. I, 26. Plat. Men. p. 92 E., Isocr. IV, 164. Vulgata lectio ἐν προσθήκῃς μέρις e Pseudodem. XI, 8 huc fluxisse videtur. Cum toto autem loco confr. Isocr. IV, 139: πολλὰς μικραὶ δυνάμεις μεγάλας τὰς ἐποπὰς ἐποίησαν. — ἐπὶ Τιμοθέου, intelligendam puto expeditionem Ol. 101, 3. susceptam, de qua exposui Prolegg. Cap. I. § 3. Vid. Rehdantz vit. Iphic. Chab. Tim. p. 134. — πρὸς Ποτίδαιαν, eundem Timotheum narrat Diod. Sic. XV, 81. Potidaeam subegisse Ol. 104, 1.

τι τοῦτο συναμφοτέρων νυνὶ Θετταλοῖς νοσοῦσι
καὶ στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραν-
νικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε, καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι,
προσθῇ κἂν μεκρὰν δύνῃαμιν, πάντ' ὠφελεῖ· αὐ-
τῇ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ
μειστή. καὶ γὰρ οὗτος ἅπασιν τούτοις, οἷς ἂν τις 15
μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιοτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρα-
τείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν ἢ ὑπῆρχε φύσει κατ-
εσκεύακεν ἑαυτῷ. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν καὶ τοῖς

§ 14, 5. νυνὶ] νυνὶ δὲ a m. rec. Σ ap. Dindf., Vulg. Bk. Voem.
Dindf. Funkh. — 6. στασιάζουσι Σ, νοσοῦσι καὶ στασι.
Vulgata, quam Schaefer. prob. et schol. agnoscit. — 7. οἰκίαν]
οἰκίαν Σ. — ibid. ἐβοήθησε:] in Σ pr. fuit ἐβοήθησαν, quod
man. recentiss. in ἐβοήθησε correxit ap. Dindf. — § 15, 3.
ἐπισφαλεστέραν Σ, ἐπισφαλεστέραν αὐτὴν Vulg., et rc Σ
ap. Dindf., Bk. Dindf. 1825. Voem. 1829. Funkh. — 4. ἑαυτῷ]
αὐτῷ Σ ap. Dindf.

Nam quum Olynthiorum plurimum interesset, hanc urbem tenere,
Macedonum videntur auxilium implorasse, itaque Dem. dicit τοῦτο
συναμφοτέρων (i. e. Olynthii et Macedones) ἐφάνη τι ἰ. q. οὐ μικρόν.
Boeckneckius p. 143 utramque Timothei expeditionem, ni fallor, confu-
dit. — νυνὶ, particulam δὲ a Σ omissam male restituit man. rec. Σ.
Namque haud scio an ποτέ, πάλιν αὖ et νυνὶ sibi respondeant, et αὐτῇ
δὲ opponatur. Schaefero tamen App. I, 197 neganti νυνὶ δὲ dici posse
obstat Dem. II, 26. XXI, 129. XXXIII, 7. Vid. Doberentz obs. p. 19. —
ἐπὶ τὴν τυρανν. οἰκ., Philippus Ol. 106, 4 Thessalis contra Phe-
races tyrannos pugnantibus adfuit, vid. tab. chron. — πάντ' ὠφελεῖ,
saepè fit, ut vel parvum additamentum rem totam conficiat. G. Her-
mannus legi mavult τὰ πάντα. Cfr. Matth. § 425. Nolim cum Saup-
pio πάντα pro nominativo haberi.

§ 15. οὗτος, Orator virum hunc omnibus notum, Philippum, ad
quem totus hic locus pertinet, denotat. Schaefer. App. III. p. 171. —
τοῦτο, Graeci saepe neutrum pron. demonstr. ad gen. mascul. vel
femin. substantivorum referunt. Dem. III, 11 ταῦτα ad νόμους et XXII,
30 τούτων ad πολιτείας refert. Plat. Men. p. 73 C: τί αὐτό φησι
Γοργίας εἶναι sc. ἀρετήν, ubi vid. Stallb. eundemque ad Protag. p. 352
B. Schaefer. ad Soph. El. 1366 et Funkh. ad Androtioneam p. 76.
Latini imitati sunt. Caes. b. g. I, 44. Cic. d. Orat. I, 15, 66. —

ἀρχομένους· ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτο ἐξήλωκε, καὶ προΐρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν συμβῇ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπραξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος·
 16 τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δὲ αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς τالαιπωροῦσιν, οὗτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὗτ' ἐπὶ τοῖς ἀν-

§ 16, 3. ἄνω κάτω Σ, ἄνω τε καὶ κάτω Vulg.

προΐρηται, de perfecti hujus usu valet, quod Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 186 dicit: „tempus significat praeteritum terminatum praesenti tempore ita, ut res, quae perfecto exprimitur, nunc peracta dicatur, illudque jam, peractam rem esse, praesens sit“. *Instituit rebus gerendis et periculis adeundis quemvis casum ipsamque mortem oppetere.* In πράττων καὶ κινδυνεύων vide *determinationem* ut IX, 17. πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, cfr. ad I, 6 et ad Phil. II, 1. — τὴν τοῦ διαπραξασθαι articulum a suo substantivo sejunctum vide VI, 2. 29. 30. VIII, 67. IX, 53. XYIII, 186. Soph. El. 138. Hermogenes appellat ὑπέρβατον καθ' ὑπέρθεσιν. De notione verbi διαπραξασθαι dicam ad IV, 31. — Μακεδόνων βασιλεὺς, Pauzan. VIII, 7 ita scribit: Φίλιππον βασιλέων μὲν τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ ὅσοι Μασεδόσι γεγονάσιν ἴστερον, τούτων μὲν πείθοετο ἂν τις μάλιστα αὐτὸν ἔργα ἐπιδειξασθαι· στρατηγὸν δὲ ἀγαθὸν οὐκ ἂν τις φρονῶν ὀρθὰ καλέσειεν αὐτόν. — ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλ., Diod. S. XVI, 3 haec: πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιφερομένων κινδύνων εὐστόχως ἀντεμχανάτο; coll. Justin. 9, 8 et Drumann Ideen p. 27 sqq.

§ 16. κοπτόμενοι, Hesych. per τالαιπωρεῖσθαι et schol. ad Thuc. 8, 13 per κακοπαθεῖν interpretatur; „molestissimis et inexplicabilibus militiarum laboribus fracti.“ Reisk. Cfr. Dem. XVIII, 145: οὐκ ἦν τοῦ πρὸς ὑμᾶς πολέμου πέρας οὐδ' ἀπαλλαγὴ Φιλίππῳ. — ἄνω κάτω dicitur de iis vel rebus vel hominibus, qui huc illuc temere feruntur, *susque deque, sursum deorsum*, cfr. IV, 41. Dissen ad Dem. Cor. p. 276. Maetzner ad Antiph. p. 137. Copulae τε καὶ vel καὶ saepe interponuntur sine ullo discrimine, quanquam fuerunt qui vel e sermone quotidiano vel ex animo commotiore id repetendum censerent. Vid. Dem. IX, 36. XIX, 261. XXIII, 178. Plat. Gorg. p. 481 D. Philob. p. 43 A. In locis his Dem. καὶ, in Platonicis τε καὶ interponitur. — τالαιπωρεῖν et transitive et intransitive usurpatur, XIX, 141.

τῶν ἰδίας ἐώμενοι διατρέβειν, οὐθ' ὅς ἂν ποιήσω-
σιν οὕτως ὅπως ἂν δύνωνται, ταυτ' ἔχοντες δια-
θίσθαι, κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ
! **3** διὰ τὸν πόλεμον. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων 17
πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τοιούτων ἂν τις σκέψαιτο
οὐ χαλεπῶς. οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ
πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν ὥς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ
συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὥς δ' ἐγὼ τῶν ἐν
αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγεννημένων τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς
οὐδαμῶς οἴου τε πρὸς οὐδένων εἰσὶ βελτίους.

§ 16, 5. ποιήσωσιν Σ *apud Dindf. et hic ipse* 1846, *πορίσωσιν*
Vulg. et reliq. edd. — 7. κεκλειμένων] *κεκλεισμένων* Σ *apud*
Dindf. σ in *rasura*, *κεκλημένων* Bk. 1816. — § 17, 4. πεζέ-
ταιροι] *πεζήτεροι* Σ. — 7. οἱ δέων] Bk. 1816. 24 et 35. οὐ-
δένων, *cfr. X, 53 ubi οὐδέσι in Σ, et Butt. a. Gr. I. p. 281.*

τὰ ἔργα pertinent inprimis ad eam operam, quae terrae et fodiendae et
colendae adhibetur, dehinc omnino ad negotia, quibus victus paratur, τὰ
ἐαυτῶν ad rei domesticae curam. — ποιήσωσιν haec optimi eod.
lectio usui graecae linguae convenit, XLII, 20: ἐπειδὴν ποιῆς οἶτον
μειδμους, *ibid.* § 31: οἶτον καὶ οἶνον ποιοῦντες. Aristoph. Pac. 1313.
Nos: *erbauen*. Patet igitur ἔργα inprimis ad rem rusticam referri. —
οὕτως ὅπως ἂν δύν. „misere, quantum licet per stipendia conti-
nuā.“ *Schaeff.* — διαθίσθαι, *schol. πωλῆσαι*. Orvill. ad Char. p.
362. — κεκλειμένων, haec forma sola oratoribus graecis vindi-
canda est. Thom. M. p. 521. Etym. M. p. 500, 12. Bekk. Anecd. p.
1020 et 1388. Dindf. ad Isocr. Paneg. § 34. Butt. a. Gr. II. p. 169.

§ 17. πῶς i. q. ὅπως Xen. An. III, 4, 40. Dinarch. III, 1. Matth.
§ 611, qui § 488, 1. exemplis ostendit τί pro ὅτι dict. — πεζέται-
ροι, Eustath. ad II. IV. p. 359: „ὥς ἐν πεζοῖς σταίροις ὄντες τῷ ἄρ-
χοντι.“ Bekk. Anecd. I, 289: πεζέταιροι· οἱ περὶ τὸ οἶμα Φιλίππου
φορευοί. Schol. alter ad h. l.: Θεόπομπός φησιν, ὅτι ἐκ πάντων τῶν
Μακεδόνων ἐπιλεκτοὶ οἱ μέγιστοι καὶ ἰσχυρότατοι ἰδορυφόρον βασιλείας
καὶ ἐκαλοῦντο πεζέταιροι. Tourrellus recte phalangem Macedoni-
cam intelligit: *cfr. Harpocrat. s. h. v.* — συγκεκροτ. τὰ τοῦ πολέμ.,
Wolfius expl. *δεινοὶ πολεμισταί*. Pollux I, 157 *his* hoc verbum ad-
numerat, quae notionem vires intendendi significant: *exercitatu rebus*
bellicis. Nos: *eingesübt*. Dem. XXI, 17 conjungit cum διδάσκειν. Boettig-
ger. „quid sit docere fabulam“ Vlm. 1795. p. 8 docet *συμφορεῖν* a
choredidascalo factum esse; *cfr. Butt. Ind. or. Mld. a. v.* — οὐ-

18 εἰ μὲν γὰρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπαθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάντα αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γὰρ αὐ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέρβλητον εἶναι). εἰ δέ τις σῶφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι

§ 18, 5. φιλοτιμίαν Σ, φιλοτιμίαν τάνδρός Bk. Voem. Dindf. — 6. ἄλλως, Doederlein. lectt. var. p. 5 scribi vult ἄλλος τε τὴν, quod recepit Dindf. 1846; non probō, vid. adnot. — 8. παρεῶσθαι Σ, παρεῶσθαι Vulg.

δίων, i. e. οὐδὲ ἄλλον, cfr. I, 27: αἰσχρόν τε οὐδὲ μᾶλλον ἐλάττω ζήμιας, i. e. turpitudine non minor alia poena. Ibid. § 9. Valcken. ad Herodot. III, 140. Poppo ad Thuc. II, 94. Sie sind nicht besser als irgend welche. Cfr. Hermog. Walz. III. p. 434, qui οὐδένων legit.

§ 18. οἷος, si quis est talis, ut virtute bellica excellat, Aristoph. Vesp. 970: ὁ δ' ἕτερος οἷος ἐστὶν οἰκουρὸς μόνον. Vid. Rost. § 177, 5 co. Saepe adiungitur superlativus. — τούτους refer ad τις, notione collectivā usurpatum, ut XVIII, 277: εἰ τις ἐλύπησε τι τοῦτον, κατὰ τοῦτον sc. εὐρήσεται coll. IX, 61. XV, 27. Matth. § 434, 2 cfr. Baiter. praef. ad Isocr. Paneg. p. VIII. Particula μὲν h. l. non ne-ctendi, sed restringendi vim habet, hos quidem sc. ut alios excludam. Plat. Phaedr. p. 242 C: εἰμὶ μάντις μὲν, οὐ πάντῃ δὲ σπουδαῖος, ἀλλ' ὥσπερ οἱ τὰ γράμματα φαῦλοι, ὅσον μὲν ἐμαντῶ μόνον ἱκανός. Alia exempla vid. ap. Buttm. Exc. XII. ad Mid. p. 155 et Schaef. App. II, 629. Maetzner ad Antiph. p. 187. At VIII, 44 Dem. μὲν repetit propter parenthesis. Ad φιλοτιμίαν supple αὐτοῦ e praeced. αὐτὸν, ut non sit, cur cum vulg. et Voemelio (Z. f. A. 1842 p. 1226) τάνδρός defendas. — δίκαιος ἄλλως, „si quis autem modestus aut alioqui vir bonus.“ Wolf. Im Uebrigen. Plat. Theaet. p. 144 C: καὶ ἄλλως εὐδοκίμου καὶ οὐσίαν πολλὴν κατέλιπε. Doederleinii conjectura admitti nequit, quoniam sequ. verba mores τοῦ δικαίου adumbrantes non amplificantes. — κορδακισμοὺς, schol. ὀρχήσεις ἀσχημονας. Schol. ad Aristoph. Nub. 540: κόρδαξ κωμικὴ κινεῖ αἰσχροῦς τὴν σφύνην, vid. Palmer. ad h. l. Hesych. s. κόρδαξ et Theopomp. ap. Athen. VI. p. 260 C. D. Vid. O. Müller Handb. d. Archaeol. § 425, 2. — παρεῶσθαι, amoveri cum contemptu quodam. Schol. haec: ἐπὶ μὲν τῶν ἀνδρείων τὸ ἐκβάλλειν, ἐπὶ δὲ τοῦτον τὸ παρεῶσθαι (nam ita e Bav. legendum pro παρεῶσθαι) εἶπεν, οἷονεὶ καταφρονεῖσθαι. Dem.

μέρει τὸν τοιοῦτον. λοιποὺς δὲ περὶ αὐτὸν εἶναι 19
 ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, οἷους
 μεθυσθέντας ὀργεῖσθαι τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ νῦν ὀκνῶ
 πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν
 ἀληθῆ· καὶ γὰρ οὐς ἐνθένδε πάντες ἀπήλυνον,
 ὥς πολὺ τῶν θαναματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας,
 Καλλιᾶν ἐκείνον τὸν δημόσιον καὶ τοιοῦτους ἀνθρώ-
 πους μέμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχυρῶν ᾄσμα-
 των ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἔνεκα τοῦ γε-

§ 18, 2. καὶ τοιοῦτους] τοιοῦτους Saupp. Auger.

IX, 32 παρώσας ἡμᾶς eodem dixit modo, nos *besettigen*. — ἐν οὐδε-
 πὸς εἶναι μέρει, *nullius haberi*, cfr. III, 31. XXI, 166. Soph. Ant.
 183: τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.

§ 19. ληστὰς, rapinarum cupidi, qui opponuntur τοῖς ἐμπείροις
 πάλιν. Bene adfert Jacobsius Theopompi verba apud Athen. IV. p.
 167 C, qui eos dicit ζῆν μὴ κοσμίως, ἀλλ' ἀσώτως καὶ τοῖς λησταῖς
 παραπλησίως. Idem scriptor (Athen. VI, 249 et 260) plures nominat
 adulatores, quos Philippus habuerit in sodalibus. Hi κόλακες opponun-
 tur τοῖς σώφροσι καὶ δίκαιοις. Cfr. Polyb. VIII, 4, 11. Schwg. et Vo-
 ggel Leb. bor. Männ. II. p. 71. Locus noster sanus est et omni con-
 iectura abstinendum. — καὶ τοιοῦτους, copulam Σ omiserat, sed,
 Dindorfio adnotante, eadem manus postea inseruit. Dem. omisit VIII,
 25. IX, 49, sed in enunciatis ἀσυνδέτοις. — οἷους, sunt duo h. l.
 tenenda, primo quod relativi idem est casus, quam demonstrativi ex
 attractionis lege, deinde quod post οἷους infinit. sequitur; nempe latet
 in hac voce ὥστε, cfr. XIII, 19: εἰ δὲ τις καὶ τοιοῦτός ἐστιν, οἷος ἐγ-
 χειρεῖν ἐργῶ τῷ et XXI, 202. Vid. Matth. Gr. § 473, 2 et § 533, 3.
 — θαναματοποιοὶ dicuntur, qui summo vitae periculo stupenda in
 vulgus patrant risumque movent. Buleng. de Theatr. I, 36, interpp. ad
 Poll. VII, 189 et Becker Charikles II. p. 281. Qui sint ἀσελγεῖς,
 vid. IV, 9. — Καλλιᾶν δημόσιον, δημόσιοι erant servi publici,
 quales lictores, viatores, scribeae; cfr. VIII, 47. XXII, 70. Harpocr.
 s. v. et Mauss. not. Etym. M. p. 265, 30. Boeckh. I. p. 222. Schoe-
 mann antiq. jur. publ. p. 186. Heffter Ath. Gerichtsv. p. 34. Lucches.
 suspicatur, Calliam esse eundem, quem Suidas (s. Καλλίας Ἀθηναῖος)
 fabularum scriptorem fuisse dicit. — μέμους γελοίων, ridiculorum
 imitatores. Schol. distinguit μίμῳιν γελοῖαν καὶ σπουδαίαν, hanc
 tragoediae esse dicit, cfr. Buleng. l. l. — ᾄσμάτων ὄν, simillimum
 habes attractionis exemplum VIII, 16: ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἔπεμψε. — γε-

λασθῆναι, τοὺς ἀγαπᾷ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει
 20 καὶ τοιαῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγείται, μεγάλα, ὧς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δέγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ
 κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. ἀλλ', οἶμαι,
 νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τοῦτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ
 εὐπραξίαι δεινὰ συγκρούσαι τὰ τοιαῦτα ὀνειδῶ·
 εἰ δέ τι πταίσει, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἐξ-
 ετασθήσεται. δοκεῖ δ' ἔμοιγε, ὧς ἄνδρες Ἀθη- 24

§ 20, 1. καὶ εἰ Σ *Frank. Saupp. Voem.* 1843. *Dindf.* 1846, *ut-*
que hic olim, Tur. et Bk. cum Vulg. εἰ καὶ. — 5. συγκρούσαι
 Σ, συγκρ. καὶ συσκέσθαι *Bk.* 1816. *Funkh. Reut. Voem.* 1829 *cum*
Vulg. — 6. πταίσει Σ, πταίσει *Vulg.* *Sed cfr. IX, 75, ubi dōxi*
pro dōxi et XV, 21, ubi φῆσει pro φήσει opt. libri habent.
 — *ibid.* αὐτοῦ ταῦτ' Σ, αὐτ. ταῦτα πάντα *Bk.* 1816. *Reut.*

λασθῆναι, *Athen.* VI, 260 C. ex Theopompo narrat, Philippum de-
 lectatum fuisse τοῖς ἀνθρώποις εὐνοίαις καλουμένοις καὶ τὰ γυλῶτα λέ-
 γουσι καὶ ποιοῖσι. *Nostrum locum expressit Liban. Opp.* IV. p. 974 B.
Quaquam de fide historici et oratoris detrachere nolim, tamen haec
acerbias dicta videntur. Weisk. de hyp. I. p. 20.

§ 20. καὶ εἰ, *etiam tum si*, XV, 28: καὶ εἰ μὴ δίκαιον ἦν, προσ-
 ἔχειν οἶμαι, XIX, 95: καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο, τοῦνομα ἔχει φιλόσοφος.
Nos: auch wenn. Sed εἰ καὶ etsi, wenn auch. Vid. Herm. ad Vig.
p. 832. Stallb. ad Plat. Ap. c. 19 fin. Saupp. ad h. l. — κακοδαι-
μονίας, Etym. M. κακοδαίμων, ὁ θεῶ ἐπαχθὴς καὶ τὴν ψυχὴν ἔχων
ἐμπαθῆ. Dem. VIII, 16: κακοδαιμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλ-
λουσιν ἀντί. Xen. Mem. II, 3, 19: οὐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ
κακοδαιμονία, τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλαβῇ χρῆσθαι; —
ἀλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ, hunc locum usque ad finem § 21
habet Pseudod. XI, 13. 14. ἐπισκοτεῖν cum dat. struitur (quasi o-
πτός ἐπιφέρειν, tenebras offundere) XXI, 158: οἰκίῳ ὠκαδύμησεν ἐν Ἐλευ-
σίῳ τοσαύτην, ὥστε πᾶσιν ἐπισκοτεῖν τοῖς ἐν τῷ τόπῳ. Orvill. ad Chan.
p. 636. ed. Lips. — εὐπραξίαι, cur Philippo res bene cedant, expro-
Dem. I, 4. Verba καὶ συσκέσθαι, quae etiam in meis Monacc. desunt,
ex oratione spuria huc et in aliquot locos rhetorum (Walz. I. p. 200)
fluxisse videntur, ita ut non defendam cum Funkh. et Engelh. p. 29.
 — εἰ δέ τι πταίσει, *recte schol.: εἰς περιπέσῃ τινὶ ἀτυχίᾳ, εὐθέως*
ταῦτα πάντα ἐλεγχθήσεται. E quo loco et XI, 13 orta videtur altera
lectio αὐτοῦ ταῦτα πάντα. Bodlejanus meus confirmat αὐτοῦ ταῦτα,
quorum alterum ab altero pendere patet. Ceterum vid. Buttm. Ind.
Mid. s. ἐξετάσθαι. — δοκεῖ — δείξιν, ich glaube, es wird sich

ναῖοι, δεῖξιν οὐκ εἰς μακρὰν, ἃν οἱ τε θεοὶ θέλωσι
καὶ ὑμεῖς βούλησθε. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασι, 21
τέως μὲν ἂν ἐρῶμένος ἢ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται
τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν, ἐπὰν δὲ ἀρρώστημά τι
συμβῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥήγμα καὶ στρέμμα
καὶ ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ἢ, οὔτω καὶ τῶν
πόλεων καὶ τῶν τυράννων, ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶ-
σιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐστίν, ἐπειδὰν δὲ
ὁμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάντα ἐποίησεν ἐκδηλα.

- § 21. 1. σώμασι Σ, σώμασιν ἡμῶν Bk. Voem. 1829. Dindf. 1825.
Frankh. Reut. — 2. τέως Σ, ἕως Tur. Dindf. Voem. 1829. —
3. τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν om. pr Σ Frank. Saupp.

balid xeiyeu. De hoc impersonali vefbi δεῖξιν usu cfr. Plat. Hipp. M. p. 268 B: αὐτὸ δεῖξει, ad quem locum Heind. adfert Aristoph. Vesp. 968: δεῖξιν ἔουεν. De discrimine ἐθέλειν et βούλεσθαι exposui ad I, 1. Bremius Obs. p. 64 animadvertit, in hac formula ἂν θεὸς θέλῃ nunquam scribi ἐθέλῃ. Soph. Oed. R. 281: ἀναγκάσαι θεοὺς ἂν μὴ θέλωσιν. De scripturae illius diversitate dicendi facultas dabitur ad IV, 7.

§ 21. τέως, quanquam praeunte Schaefero Dindorfius olim in praef. p. XIII acriter formam atticam ἕως defendit elique assentitur Saupp. ad h. l., tamen contra optimos ac plurimos libros neque hoc loco neque aliis, XIV, 36. XX, 91. XXI, 16, quos vide in Funkhaen. Qu. Dem. p. 55 sq. enumeratos, quidquam mutandum, sed statuendum est, Demosthenem τέως et ἕως promiscue dixisse, quod et ipsum hic locus docet. Conjecturam τέως, ἕως per se corruiere patet. Vid. Weber ad Aristocrat. p. 349 sq. et Engelh. p. 37. — τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν, nihil sentit (sic) partium labefactarum. Si quis haec verba omittit, οὐδὲν non habet quo referatur. Quid sit σαθρὸν, vid. ad IV, 44. — κινεῖται, videtur haec vox ad motus periculosos referri, qui et corporis sunt et civitatis; mala enim, quae in utriusque quasi medulla recondita jacent, jam erumpunt, XVIII, 198: ὥσπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖται. — ῥήγμα καὶ στρέμμα, schol. auctore medici ῥήγμα vocant vasis alicujus rptionem: quae quidem tecta fuit, nam Phot. et Anecd. Bekk. p. 300 ita: ἡ κατὰ μῆκος τοῦ τραύματος οὐλή. Idem illi dicunt στρέμμα articuli elisionem et ossis emolionem. Phot. et Bekk. Anecd. p. 302: ἡ στοργῆλου ἄλκους οὐλή. Vid. Foes. Oec. Hipp. s. v. — συμπλακῇ, haec vox luctae propria est, eaque Noster usus esse videtur, ut pugnae

- 22 *Εὐ δὲ τις ὁμῶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὁρῶν ταύτη φοβερόν προσπολεμῆσαι νομίζει, σῶφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῶ χρηταί· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ ὄλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δῶή, τὴν*

§ 22, 4. ὄλον Σ Frank. Saupp., τὸ ὄλον Bk. Dindf. Funkh. Voem. — 6. δῶή Σ, δοίη omnes edd.

violentiam significaret, cfr. IX, 51 συμπλαίνοντας διαγωνίζεσθαι. — ἐκδηλα dicuntur ea, quae quum antea quasi sub tecto latuerunt, nunc manifesta fiunt, ut, qualia sint, appareat. Similem aoristi usum vid. § 9 ἀνεχάιτισι. Dissen de struct. p. LIII, ubi agit de conjunctione relativae et demonstrativae partis, nostrum adfert locum.

§ 22. εἰ δὲ τις, schol. haec: πληρώσας τὰ πρότερα μέρη τοῦ δυνατοῦ μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ τρίτον τὸ παρὰ τῆς τύχης, addit Wolfius: „suorum civium fortunam Philippicae opponit et ignaviam, quae illis obstat, repudiare eos jubet vel hostis exemplo, non tam fortunati quam laboriosi et industii.“ — ταύτη l. e. τῇ εὐτυχίᾳ — φοβερόν προσπολεμῆσαι, Graeci solent, ut nos, adjectivis facultatis infinitivum activi subjicere, Dem. XIV, 28: ταῦτα πράττειν καλὰ ἐστι. Isocr. IV, 156: τοὺς Ἴωνας ἄξιον ἐπαινεῖν. coll. § 138: χαλεπὸς ἐσται προσπολεμεῖν, ubi vid. Spohn, et Matth. p. 1050. Totum locum cum IV, 4 compare. — λογισμῶ, Dion. Hal. d. adm. vi Dem. Vol. VI. p. 1089 habet προνοίᾳ, idque ipsum Pseudod. XI, 15. — ῥοπή, Hesych. δῖναμις. Usitatissima est haec metaphora, quam etiam vid. XXII, 16: τηλικαύτην ἔχουσιν ἐφ' ἑκάτερα τῶν τριήρων. — ὄλον revocavi ex editione mea prima tum propter codd. auctoritatem tum ob linguae usum, quem Funkh. (Z. f. Alterth. 1842 p. 314) exemplis illustravit, adde § 14 πάντ' ὠφελεῖ. Gregor. Cor. Walz. VIII. p. 1325 artic. habet, Dionys. l. l. omisit, et sane facilius addi quam omitti poterat. Wolfius laudat Cic. d. Off. II. [6.]: *magnam vim esse in fortuna in utramque partem vel secundas ad res vel adversas, quis ignorat? nam quum et prospero flatu ejus utimur, ad exitus pervehimur optatos, et quum refflavit, affligimur* et Plin. Ep. II, 7. Παρὰ πάντα, παρὰ illud ipsum denotat tempus, quo homines aliquid peragunt, *fortuna est in rebus hominum*. Cfr. XIX, 174: *τι τοῦτω πέπρακται παρὰ ταῦτα*; Wyttenbach ad Plut. Mor. p. 1043. Ox. multa ex hoc scriptore exempla collegit. Vid. ad IV, 11 et Fritzsche Qu. Luc. p. 124. — οὐ μὴν ἀλλ', *verum enim vero*, I, 4. — δῶή, quanquam Grammatici (Phryn. p. 345 ibique Lobeck, Buttm. a. Gr. I. p. 526) hanc formam damnant,

τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἐλοίμην, ἐθελόντων
 ἃ προσήκει ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρὸν, ἣ
 τὴν ἐκείνου· πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν
 παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔχειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας ἢ
 'κείνω. ἀλλ', οἶμαι, καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες· 23
 οὐκ ἐνὶ δ' αὐτὸν ὀργοῦντα οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάτ-
 τειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τί γε δὴ τοῖς θεοῖς.
 οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρατευόμενος καὶ πονῶν

§ 22, 10. ὑμῖν Σ Auger. Frank. Saupp., ἡμῖν Bk. Dindf. Tur.
 Voem. — 11. 'κείνω Dindf. 1846. Voem. 1843. Funkh., ἐκείνω
 reliquae edd.

tamen, quum praeter Σ etiam F Par. 1. 2. Barocc. eam praebeant et
 Thom. M. p. 227 probet, eodem jure recipiendam duxi, quo Bekkerus
 XXVIII, 17 ἀντιδρῶν, quod neque Tur. neque Voemellius in ἀντιδοῖην
 mutare debebant. Vide Bremi ad Dem. Orr. sel. p. 57. Etiam XXIX, 3
 optimi libri καταγράφετε pro καταγράφετε habent et δώη legitur in pa-
 pyro Petretini p. 3. — ἐλοίμην, etsi in tali structura Graeci ple-
 rumque μᾶλλον addunt (Isocr. IV, 53. 115. Maetzner ad Lyc. p. 225),
 tamen h. l. haec vox non supplenda est, quippe cujus notio lateat in
 ἐλοίμην. Lys. II, 62: θάνατον αἰρούμενοι ἢ βίον, coll. XXV, 1: ζη-
 τοῦσι κερδαίνειν ἢ ὑμᾶς παθεῖν. Rost § 173, 3. E Latinis vid. Krüger
 Gr. d. lat. Spr. p. 906. — κατὰ μικρὸν, h. l. respicit Rauchenst.
 p. 28. — ἣ τὴν ἐκείνου, Dionys. VI. p. 1090 docet in his tribus
 periodis (inde ab εἰ δέ τις) omnia verba concinne et blande et elegan-
 ter composita esse, quia suaviter admodum et numerose digesta sint.
 — ὑμῖν edens, bonos libros, quorum discrepantia Turicensium dili-
 gentiam effugit, sequutus sum memor Ulpiani ad I, 15 dicentis: σύν-
 ηθες τῷ ῥήτορι, τῶν μὲν λυπηρῶν καὶ αὐτὸν μετέχοντα δεικνύναι, τῶν δὲ
 ἀγαθῶν τὴν μοῖραν ὀλόκληρον ἀπονέμειν τῇ πόλει. — ἢ 'κείνω, post
 monophthongos apostrophum constanter abhibendam censeo, quam Σ
 tot locis admisit, vid. ad IV, 4. Dicit, aequius est, Athenienses di-
 vina frui benevolentia, ut Wolfi verbis utar, διὰ τὴν καλοκαγαθίαν καὶ
 εὐνοίαν, quam Philippum.

§ 23. οἶμαι. Aliquid irrisionis inest in hac voce, ut in credo.
 Vid. I, 10. — καθήμεθα, καθῆσθαι et sedere in utraque lingua
 socordiae notionem habet, § 24. IV, 9. Virg. Aen. XII, 15. Cic. Fam.
 XVI, 2. Pis. § 10. Bergler ad Alciph. I, 25. p. 141. — αὐτὸν ὀρ-
 γοῦντα, lect. vulg. αὐτὸν, de qua G. Hermannus olim ita ad me
 scripsit: αὐτὸν nullo modo ferri potest; non enim quid ex altera parte
 fieri debeat, hic dicit, sed concludit ex proxime praegressis. Atqui in

ἐκεῖνος αὐτός καὶ παρῶν ἐφ' ἅπασι καὶ μηδένα και-
 ρὸν μηδ' ὧραν παραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψη-
 φιζομένων καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται. οὐδὲ
 θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ· τούναντίον γὰρ ἂν ἦν θαυμα-
 στόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὦν τοῖς πολεμοῦ-
 σι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος ἃ δεῖ περιῆμεν.
 24 ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίους μὲν ποτε, 25
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαί-

§ 23, 5. μηδένα] μή δέ Σ. — 7. οὐδὲ Σ, ου' δὲ Auger. —
 10. ἃ δεῖ om. pr Σ Tur. Frank. Cfr. adn. I, 11. — § 24,
 2. Ἑλληνικῶν uncis Bk. 1824 et Dindf. 1825 incluserant,
 amovit ille 1825 et 35, hic 1846.

ratiocinatione simplici solum δέ, non etiam αὐ admitti potest. Nos
 dicimus: dass Jemand selbst, ut § 5. — μή τι γε, nedum, multo
 minus, siquidem praecedit enuntiatio negativa, VIII, 27: μηδοτιεῖν
 ἐκείνῳ διδόναι, μή τι ποιῶσιν γε. „Phrasis elliptica: nequaquam op-
 neris a diis postulandum esse, ut quidquam pro nobis faciant.“ Bremi.
 At si praecedit enuntiatio positiva, est multo magis. Hinc Heusck.
 Phot. Phav. πόσῳ μᾶλλον. Hoogev. p. 526. Matth. § 610. Herm. ad
 Vig. p. 803. Per δὲ admiratio etiam augetur. Kühner Gr. § 691 B.
 De ipsa sententia vid. Sallust. Cat. 52, 27. — οὐ δὲ θαυμ., locum
 hunc habet Hermog. Walz. III. p. 123 et 149. — πυνθανομένων,
 hoc studium novas res percunctandi exprobrat Orator saepe suis ho-
 minibus, ut IV, 10, de virtutibus autem Philippi agit I, 4. — οὐδὲ
 boni libri, vulgatam lect. οὐ δὲ Tiber. Walz. VIII. p. 548 habet. Non
 dicam ultra verior sit; δὲ si probatur, est repetentis ut IV, 21. —
 ἂν ἦν, particulam a Wolfio et Augero ex aliquot libris male omissam
 defendit etiam Hermog. Walz. III. p. 123. Cfr. Herm. d. p. ἂν p. 62.
 Quod in fine legitur ἃ δεῖ ne omittas, cavet Hermog. III. p. 150,
 Tiber. Walz. VIII. p. 548.

§ 24. ἐκεῖνο refertur, si praecedit τοῦτο (§ 23 θαυμάζω τοῦτ'),
 ad sequentia, XXII, 17: πρῶτον αὐτὸ τοῦτο θαυμάζω, ἔπειτα κακεί-
 νον, coll. II, 50. IV, 50. — Λακεδαιμονίους, Lacedaemonii inde
 a devictis Atheniensibus Ol. 93, 4 superbia inflati insulis maris Ae-
 gaei, Peloponneso, Corintho et Boeotia potiti erant. Xen. Hell. V, 3,
 27. Diod. Sic. XV, 28. Exortum est bellum Corinthium Ol. 96, 2
 usque ad Ol. 98, 2 et Boeotium Ol. 100, 2—4. Et illud quidem h. l.
 intelligit Sauppius laudans Dem. XVIII, 96. At quum belli Corinthii
 ratio (Xen. Hell. IV, 29) et exitus minus prospere cederet (vid. Wl-

ων ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι πολ-
λάκις ὑμῖν ἐξὸν οὐκ ἤθελήσατε, ἀλλ', ἐν οἱ ἄλ-
λοι τύχῃσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερά' αὐτῶν ἀνη-
λίσκατε εἰσφέροντες καὶ προεκινδυνεύετε στρατευό-
μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτε ἐξιέναι καὶ μέλλετε εἰσφέρειν
ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων. καὶ τοὺς μὲν
ἄλλους σεσώκατε πολλακίς πάντας καὶ καθ' ἓνα
αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτερά' αὐτῶν ἀπολω-

§ 24, 4. ὑμῖν] ἡμῖν pr Σ ap. Dindf. — 9. καὶ καθ' Σ. —
10. αὐτῶν ἐν μ. Σ, αὐτῶν ἕκαστον ἐν μ. Vulg. et edd. Vid. adn.

niewski p. 21 sqq.), Boeotium, quod teste schol. ὁ πόλεμος περὶ τῶν
Ἑλληνικῶν δικαίων vocabatur, et h. l. et IV, 3 Demosthenis menti ob-
versatum fuisse videtur. Etenim quum Lacedaemonii Ol. 100, 2 Cad-
mea occupata multos e patria expulissent, hi ipsi Atheniensium im-
plerant opem et Lacedaemonios fugant, Diod. XV, 26. Chabrias Spar-
tanorum copias maritimas fundit, Diod. XV, 34, Ol. 100, 4. Timotheus
naves eorum ad Leucaden disjicit, Diod. XV, 36. Pace paullo post
facta Graecis urbibus libertas vindicatur, Diod. XV, 50. Et haec
quidem refertur ad τὰ Ἑλλ. δίκαια, quae ut h. l. ἰδίᾳ, ita XV, 29.
τοῖς ἰδίᾳ δικαίοις opponuntur. Cfr. Tiber. Walz. VIII. p. 548. —
ἀντήρατε sensu neutrali *propulsandi* notionem habet, VI, 5: μέγε-
θος δυνάμει, πρὸς ἣν οὐδ' ἀντᾶραι δυνησόμεθα. Bekk. Anecd. I. p.
26 per ἀντανίστασθαι explicatur: — ἐξὸν, cfr. III, 9. 27, δίον VI,
3, δοκοῦν Eur. Hec. 116. 502, παρὸν Soph. Phil. 1099, μέλον Plat. Ap.
S. p. 24 D. Herm. ad Vig. p. 769 haec participia non accusativo, sed
nominativo casu accipienda esse censet. — ἓνα τύχῃσι, de conjunctivo
pro optat. dixi ad Lib. Vit. Dem. § 11 et Franke Z. f. Alterth. 1839
p. 1245. — προεκινδυνεύετε, schol. πρὸ αὐτῶν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν
Ἑλλήνων. Dem. XVIII, 208 vocat Athenienses τοὺς Μαραθῶνι προ-
κινδυνεύσαντας et Thuc. I, 73 dicit: φάμεν γὰρ Μαραθῶνι μόνοι προ-
κινδυνεύσαι τῷ βαρβάρῳ, ubi vid. Wass. et Poppo. Multus est hac de
re Isocr. IV. 61. 75. 98. 142. Luc. Dial. M. XIV, 6. — πάντας —
αὐτῶν, non solum Athenenses in bellis Persicis communem Graecorum
libertatem defenderant, sed etiam singulos tuiti erant, ut Ol. 105, 3.
Euboenses contra Thebanos, vid. Dem. XVIII, 99. Rehdantz vit. Chabr.
p. 199. Vulgo post αὐτῶν additur ἕκαστον. Sed quum haec vox ab optimo
cod. absit h. l. pariter atque IX, 22 καθ' ἓνα τῶν Ἑλλήνων, ejicienda
videbatur. Quanquam ibid. § 35. XVIII, 17. XXI, 142. XXV, 41 eam
additam vides, tamen horum locorum alia est ratio. De substantivo

25 λεκότες ἀνέφηθε. ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς
 τοῦτοις, εἰ μὴδὲ εἰς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 δύναται λογίσασθαι πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φι-
 λippῷ καὶ τί ποιούντων ὑμῶν ὁ χρόνος διελήλυ-
 θεν οὗτος. ἴστε γὰρ δῆπου τοῦθ', ὅτι μελλόν-
 των αὐτῶν, ἐτέρους τινὰς ἐλπίζοντων πράξειν, αἰ-
 τιωμένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπίζοντων,
 σχεδὸν ταῦτ' ἅπερ νυνὶ ποιούντων ἅπας ὁ χρό-
 νος διελήλυθεν. εἰθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φαῦλα

§ 25, 4. ὁ χρόνος Σ Bk. 1835. Tur. Voem. 1843, Frank., ἅπας
 ὁ χρόνος Bk. 1816, 24 et 25, Dindf. Voem. 1829. Funkh.
 Reut. Οὗτος, quod post διελήλυθεν legitur, Bkk. 1825 omisit. —
 6. αὐτῶν Σ et cum Bekk. omnes edd. Vulg. ὑμῶν. — 8.
 ἅπας ὁ χρόνος] ὁ χρόνος ἅπας Bk. 1816 cum Reisk.

huius formulae usu (singulos) vid. ad Phil. III, 22 et Butt. Ind. Mid.
 p. 177. Wolf et Auger. e Felic. edid. καθ' ἕκαστον sine ἑνα αὐτῶν.

§ 25. δύναται, non potest computare, quanquam posset, si vel-
 let. Ita non est, cur cum Hesychio δύνασθαι pro θέλειν dictum pa-
 tes, IV, 20. 39. — πόσον χρόνον, Jacobs ab Ol. 107, 1., ubi Ther-
 mopylas urgebat Philippus, numerat; ni fallor, rectius numerabis al-
 Ol. 105, 3, quum Amphipolis capiebatur, vid. Aeschin. III, 54: ἐκαίνο-
 τὸν χρόνον, ἐν ᾧ πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολεμοῦμεν. Assen-
 titur Boehnecke p. 239. n. 6. — τί ποιούντων, ut IV, 10: ἐπειδὴ
 τί γένηται, ubi vide et Rost. §. 166, 4, b, aa. — δῆπου, videlicet I, 22
 III, 9. V, 20. Vig. p. 499. — αὐτῶν i. e. ὑμῶν αὐτῶν (cfr. § 27) opponi-
 tur ἐτέρ. τινὰς. Nonne scribendum αὐτῶν ut I, 2? — τιν. ἐλπίζ-
 schol. οἷον τοὺς ξένους καὶ Χάρητα καὶ Χαρίδημον. Simile quid ex-
 probrat civibus XIV, 15: ἀπεβλέψατε πρὸς ἀλλήλους ὡς αὐτὸς μὲν ἐκα-
 στος οὐ ποιήσων, τὸν δὲ πλῆσιον πράξοντα. — αἰτιωμένων, recte
 schol. refert ad eundem illum Charetem, qui accusaverat Timotheum
 et Iphicratem, vid. ad § 28. IV, 47 et Rehdantz p. 208 sq. — πάλιν
 ἐλπίζ., nam duces rei facti quum promitterent, se insulas esse ex-
 pugnaturos, absolvebantur: temere nova de his concepta est spes. —
 ἅπας ὁ χρόνος, plenius jam omne illud tempus, quod cunctando, ac-
 cusando, sperando contriverant, significat.

§ 26. εἴτα indignantis est ut I, 24, ubi vide plura. — ἀγνω-
 μόνας, schol. ἀγνώμονας λέγει τοὺς ἀνοήτους κατὰ στήρησιν τῆς γνώμης,
 et Harpocrat., qui hunc l. respicit, per ἀλογίστως explicat. Bkk. Anecd.
 p. 329 ἀνοήτως. — φαῦλα, Etym. M. p. 789, 45: τὰττεται δὲ καὶ ἐπὶ

τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέγονε, δια τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φανύλων αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; ἀλλ' οὐτ' εὐλογον οὐτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν τοῦτό γε· πολὺ γὰρ ῥᾶον ἔχοντας φυλάττειν ἢ κτήσασθαι πάντα πέφυκεν. νυνὶ δὲ ὁ, τι μὲν φυλάξομεν, οὐδὲν ἐστὶν ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ. αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἦδη.

Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προθύμως, μηδὲν ἀτιμᾶσθαι, πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε, τηνικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν 26 ἔργων κρίναντας τοὺς μὲν ἀξιόλους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τα κατ' ὑμᾶς ἐλλείματα· οὐ γὰρ ἐστὶ πι-

§ 26, 5. ἐστὶ om. Σ. — 7. νυνὶ Σ et Vulg., νῦν Dindf. 1846.

τοῦ μικροῦ καὶ εὐκαταφρονήτου, ὡς Δημοσθένος. — ἔχον ἐστὶ φύσιν, hanc loquutionem adfert et explicat Vig. 254. vid. Stallb. ad Plat. Phaedon. p. 100. C. et Dem. XXI, 19: τοῦτ' οὐκ ἔχον ἐστὶν ὑπερβολὴν ἀκαταρσίας; — πέφυκεν, naturae rei consentaneum est, III, 19. XIV, 30. Voemel. comparat Sall. Cat. 51: profecto virtus atque sapientia major in illis fuit, qui ex parvis opibus tantum imperium fecere, quam in nobis, qui ea bene parta vix retinemus. Ne Dem. I, 23 fin. cum hac sententia dissentire videatur, alter locus est τῶν ἀνοήτων. — νυνὶ δὲ, hoc postremo tempore. Dindf. 1846, Schaefero, ni fallor, obsequutus, ex aliquot libris dedit νῦν δὲ, sed vid. ad § 14 et § 24. Schoemann ad Isae. p. 187 et 189. — ὑπὸ τοῦ πολ., prae bello sc. Amphipolitano.

§ 27. φημὶ δὴ δεῖν, schol. dicit, Demosthenem ad perorationem transire. Infinitivum δεῖν ut § 11 cum ἡμᾶς structum vides, ita IV, 8. sine illo. Vig. 206. — κρατήσητε, rebus potiri, i. e. incepta ad finem perducere; eam ipsam expeditionem, de qua ad § 25 dictum, videtur in mente habere. — ἔργων, Diod. S. XV, 95 exemplum Leosthenis adfert, qui temere condemnabatur. ἀπὸ, quod praecedit, eodem modo habes I, 22. IV, 29. Cfr. Matth. p. 1130. — προφάσεις — ἐλλείματα, causae, quas praetexebant duces, sua vanitas quodammodo adimitur eo, quod ipsi Athenienses suis deerant officiis; ἐλλείμ. schol. ὑστερήματα, i. e. stipendia, quae militibus pen-

κρῶς ἐξετάσαι τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' 28 ὑμῶν αὐτῶν πρώτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα. τίνος γὰρ ἔνεκα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρατηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἔστι τὰ ἄθλα, ὑπὲρ ὧν ἔστιν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις ἂν ληφθῇ, παραχρῆμα ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων ἴδιοι, μισθὸς δ' οὐκ ἔστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ

§ 28, 7. ἂν Bk. 1824 et 35, Voem. Funkh. Frank. Dindf. 1825, — καὶ Bk. 1816 et 25. Tur. Dindf. 1846. — *ibid.* παραχρῆμα — Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846, παραχρῆμα αὐτὴν cet. edd.

dere debebant, insumebant in spectacula. — πέπρακτ. τοῖς ἄλλοις, i. e. ὑπὸ τῶν ἄλλων, cfr. § 10. De re vid. IV, 25.

§ 28. Notandum est, Demosthenem ubique *Charetem*, quem h. l. et IV, 24 tangit, a criminationibus Aeschinis aliorumque defendere. Hic enim quum II, 71 dixisset, bello Amphipolitano ducem istum amississe LXXV urbes socias et CXXX naves, addit: καὶ ταῦτα ὑμῶν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀεὶ τοῦ Χάρητος οἱ κατήγοροι δεικνύουσι. Contra Dem. XIX, 332: Χάρης εὐρήσεται πιστῶς καὶ εὐνοικῶς — πράττων ὑπὲρ ὑμῶν. Multa quoque eorum, quae hic dicit, eodem spectare videntur. Add. Corn. Nep. Chabr. 8: „Dissimilis quidem Chares eorum (Iphicrat. Timoth.) et factis et moribus, sed tamen Athenis et honoratus et potens.“ Vid. Wachsmuth H. A. I. p. 280, Weber Prolegg. Aristocr. p. XLI, Jacobs Uebers. p. 112. ed. 2, quorum illi accusant, hic excusat imperatorem. — ἐκπέμψετε vel ad bellum Amphipolit. Ol. 105, 3 — 108, 2, vel sociale Ol. 105, 3 — 106, 1. — ἰδίους schol. explicat οὓς αὐτοὶ ποιοῦνται ἐκτὸς τῆς πόλεως. In εὐρίσκειν subest notio studii ejusque callidi: ita saepe Noster λόγον εὐρεῖν, XIV, 14. XVIII, 191. Ex eodem genere VI, 12 εὐρηκεῖν ἀρχὴν, de qua locutione vid. Buttm. Ind. Mid. p. 167 et Steph. Thes. III, 8 p. 2418. — ἂν ληφθῇ scripsit sequutus libros omnes Bekkeri, quanquam lectio altera καὶ (etiamst) bene habet: haec potius quam illa interpreti deberi videtur. De asyndeto cfr. Funkhaen. Quaest. p. 36. Paulo post αὐτῶν omisi, ut supra § 6 αὐτὸν. — ἐκεῖ sc. in bellis, quae imperatores, ab aliis sollicitati, proprio Marte suscipiunt, ἐνταῦθα pertinet ad bella publice gesta. — λήμματα i. e. δῶρα ἢ λαμβανόμενα,

τῶν στρατιωτῶν, Λάμψακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα
 ἃ συλῶσιν. ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι
 χωροῦσιν. ὑμεῖς δὲ, ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα 29
 ἀπιοβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρή-
 νετε· ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκού-
 σῃτε ταύτας, ἀφίετε. περίεστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλή-
 λους ἐρῆειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπει-
 σμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.
 πρότερον μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσεφέ-

§ 29, 4. ὧ μιν ex aliquot codd. omnes edd. Vulg. ἡμῖν.

largitiones, quibus quis corrumpitur, III, 33. V, 12. VIII, 125. Plut. Pericl. c. 9: λήμματα δικαστικά. Orv. ad Char. p. 252. Opponuntur τοῖς ἁθλοῖς, quae ex honestiore certamine exorta majoris sunt contentione, IV, 5. — Λάμψακος — συλῶσιν, *Lampsacus*, urbs Asiae minoris juxta Propontidem ob vini abundantiam celeberrima, inde ab Ol. 98, 2 Persarum fuit. Cf. Steph. Byz. s. h. v. *Sigeum*, promontorium in Mysia; uterque locus in Artabazi, Satrapae Persici, provincia situs, qui Chareti Ol. 106, 1 haec loca concessisse videtur, nam auctore Diod. Sic. XV, 95 οὗτος (Χάρης) τοῖς μὲν πολεμίους ἐλθούμενος, τοῖς δὲ συμμάχοις ἀδικῶν διετέλει. Coll. XVI, 22 et 34. Aeschin. II, 71 dicit, Athenienses χίλια καὶ πεντακῶσια τάλαντα οὐκ εἰς στρατιώτας, ἀλλ' εἰς ἡγεμόνων (Dejaretis, Deipyri, Polyphontis) ἀλαζονείας ἀνηλωμέναι. Hinc intelligitur, cur Chares ob invidiam et odia Atheniensium, quae post expertus est, Sigeum se contulerit. Theopomp. Athen. XII. p. 532 B. Boehnecke Forschungen p. 650. Sauppius haec: „hic locus ita videtur explicandus esse, ut Charetem putemus, quum Artabazo opem ferret, urbes istas aut pignoris loco accepisse aut invito, sed permittente Artabazo occupasse.“ Ceterum simile asyndeton habet Orator VIII, 25, quo loco quum dixisset, insulanos imperatoribus εὐνοίας δίδοναι, addit causam hanc: ὠνούμενοι μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἐμπόρους, μὴ συλᾶσθαι, παραπέμπεσθαι τὰ πλοῖα τὰ αὐτῶν, τὰ τοιαῦτα. — αὐτοῖς, vulg. αὐτοῖς, sed editores omnes nunc αὐτοῖς, quod sensus requirit, nam subjectum non tam remotum est, ut demonstrativo locus sit. Vid. I, 5. II, 4. 7.

§ 29. δόντες λόγον, est locutio forensis (Meier u. Schoemann Att. Proc. p. 706) eorum, qui aliis facultatem dant dicendi causam, vid. § 31. XX, 167. — τὰς ἀνάγκας ταύτας, significantur causae belli necessariae, quibus illi se purgabant quasque omnes norant, ut IV, 19 ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις. H. I. intelligit τὰ ἐλλείματα § 27. — διεστάναι, schol. διαχωρίζεσθαι καὶ δεχνοεῖν. — συμ-

ρετε κατά συμμορίας, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ
 συμμορίας· ῥήτωρ ἡγεμῶν ἐκατέρων καὶ στρατηγὸς
 ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι, οἱ τριακόσιοι, οἱ δ'
 ἄλλοι προσενέμησθε οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δὲ ὡς
 30 ἐκείνους. δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέντας καὶ ὑμῶν αὐτῶν

§ 29, 10. οἱ τριακόσιοι Σ et Vulg. Cum Bekk. omnes edd.
 praeter Dindf. et Reuterum, articulum, ut XIII, 20 omit-
 tentes. — § 30, 2. καὶ τὸ βουλ. κ. τὸ λέγ. Σ Frank.
 Saupp. Voem. 1843, καὶ τὸ λέγ. κ. τὸ βουλ. Bk. Reut. Funkh.
 Dindf. Voem. 1829, Turicenses ne notarunt quidem discrepantiam.

μορίας, Libanius in argumento orationis Demosthenicae, quae περὶ
 τῶν συμμοριῶν inscribitur, συμμορίαν vocat τὸ τῶν λειτουργούντων σύν-
 ταγμα, i. e. societas tributis conferendis (εἰσφέρειν) destinata. Totus
 Atheniensium cœtus Nausinico archonte Ol. 100, 3 in XX symmorias
 dividebatur, quarum singulae sexagenis capitibus constabant. Hi mille
 ducenti in duas partes dividebantur, et rursus hae in binas, ut essent
 quatuor, unaquaeque trecentorum, qui re familiari antecellerent, et
 quibus onus conferendae in bellum aliosque publicos usus pecuniae
 demandatum erat. Hae ipsae summa potestate ornatae habebant suos
 duces (ἡγεμόνας). Jam Demosthenes duas (ἐκατέρων) quasi concionan-
 tium partes fingit, quarum oratores ipsis praesunt. Mens enim oratoris
 haec est: olim conferebatis secundum symmorias, nunc secundum
 symmorias rempubl. geritis, i. e. in classes et factiones divisi estis,
 alteris hanc, alteris illam sequentibus. Eadem fere est sententia H.
 Sauppitii in Epist. ad G. Hermannum (Lips. 1841) p. 131, cui adsentior
 contra Boeckhium (Ath. Staatsh. II. p. 63), qui ditiores et pauperio-
 res distingui vult, et contra Parreidtium (de Symmor. Magdebg. 1836,
 p. 20), qui ἐκατέρων ad symmorias tributarias et trierarchicas refert.
 Vid. Harpocr. et Suid. s. v. Thom. M. p. 728. F. A. Wolf ad Lept.
 p. XCVI, Wachsmuth II. p. 97 sq. Winiewski p. 201. Schoemann an-
 tiq. jur. publ. p. 322. — βοησόμενοι — lectio vulg. βοηθησόμενοι
 a schol. perperam de h. l. disputante servata grammaticae repugnat —
 refer ad clamorem concionalem, qua vel huic (τούτους) vel illi (ἐκεί-
 νους) parti adhaerent. Vid. Plat. Apol. S. p. 32 B: ἐτοίμων ὄντων ἐνδει-
 νῆναι με καὶ ἀπάγειν τῶν ῥητόρων, καὶ ὑμῶν κελυνόντων καὶ βοῶντων.
 — ὡς τούτους, ὡς pro εἰς de re animata dicunt Attici, rarissime de in-
 animata, IV, 48. IX, 71. Thom. M. p. 933. Post Herm. ad Vig. p.
 833 de hoc usu egit Doederlein in Philol. Beiträg. a. d. Schweiz I. p.
 304. Matth. § 578 h. Schaeferus addit, in toto hoc loco oratorem in-
 dignationis suae habenas effundere.

§ 30. ἐπανέντας, schol. ἐάσαντας, ἐγκαλῶσαντας. Locutionem

ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ το βουλευέσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. εἰ δὲ τοῖς 27 μὲν ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιπάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' ὅτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδὴ κημένον αἰεὶ μέρος ἐλλείπει, εἰδ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν ἐξέσται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων 31 ἕκαστος ἔχει, τὸ ἴσον· πάντας ἐξίέναι κατὰ μέρος,

§ 30, 10. ἐξέσται Σ Tur. Frank. Voem. 1843, περίσται Bk. Dindf. Voem. 1829. Reut. Funkh.

γενέσθαι ὑμ. αὐτ. habes IV, 7. — καὶ τὸ βουλευέσθαι καὶ τὸ λέγειν, hunc verborum ordinem ipse suadet Dem. XVIII, 94: σύμβουλον λέγω καὶ ῥήτορα. — πράττειν et ποιῆσαι non ut synonyma usurpantur (XIV, 15), sed illud est *factis probare*, hoc *efficere*, IX, 15: ταῦτα πράττων τί ἐποίει; XV, 30: ἐπειδὴ τοῖσιν ὑμῖν ἔγνωκεν τὰ δίκαια ποιεῖν ὑπάρχει, ὅπως καὶ πρᾶξαι ταῦτ' ἐφ' ὑμῖν ἔσται, δεῖ σκοπεῖν, coll. III, 15 ibique dicta. — ἐκ τυραννίδος ὑμῶν, gen. ὑμῶν pendet a notione *imperandi* in τυραννίδος. Apte laudat Funkhaen. Qu. p. VIII Dem. XVIII, 66: τί τὴν πόλιν προσῆκε ποιεῖν ἀρχὴν καὶ τυραννίδα τῶν Ἑλλήνων ὁρῶσαν ἐαυτῷ κατασκευαζόμενον Φίλιππον; Ceterum patet distingui imperantes, agentes et clamantes. — ἀποδώσετε, ἀποδιδ. non solum *reddere*, sed omnino *mandare*, *adjudicare* significat. Vid. XIII, 3. „Eubulus, Aristophon, Hyperides et Lycurgus omnia summo cum imperio administrabant. Imperatorium munus vicissim inter se sortiebantur Diopithes, Menestheus, Leosthenes, Chares, ita ut respubl. in oligarchiam transiret.“ Tourr. — τριηραχεῖν, erat hoc onus molestissimum, de quo vid. ad IV, 36. — ἐλλείπει, ii, qui neglecti sunt, non praestabunt, quae sunt praestanda, suis deerunt officiis. Cfr. Cic. Off. I, 25: „alii populares, alii studiosi optimi cujusque videntur, pauci universorum. Hinc apud Athen. magnae discordiae.“ — εἰτα significat id, quod aliis rebus praegressis consequens sit, IH, 11. Nos: *hinterher*. — ἐξέσται Sauppio multo acerbius videtur quam περίσται.

§ 31. λέγω δὴ. Summatim repetens, quae suaserat, iterum haec inculcat. — τὸ ἴσον, Wolf. haec: ὁ μὲν πέντης ἀπ' ὀλίγων ὀλίγα, ὁ

ἕως ἂν ἅπαντες στρατευώσθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον δίδοναι, καὶ τὰ βέλτιστα ὧν ἂν ἀκούσῃτε αἰρεῖσθαι, μὴ ἂ ἂν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα εἴπῃ. καὶ ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρῆμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

§ 31, 5. ἂ ἂν omnes edd. praeter Funkh. et Voem. 1843, quorum ille ἂν, hic ἂν dedit. — 7. βέλτιον Σ et cum Bk. plerique edd., πολλῷ βέλτιον Bk. 1816 et Voem. 1829.

δὲ πλούσιος ἀπὸ τῶν πολλῶν πολλά, Boeckh. St. II. p. 73: einer wie der andere im Verhältniss. — παριοῦσι λογ. δίδοναι, ut ne oratoribus singulis faveant, omnes vult audiantur; hic non sermo est de ratione, quam quis redditurus est, sed quam quis suasurus ad salutem republ. servandam. Vid. § 29. — ὁ δεῖνα „simul utrumque et certam personam et incertam significat.“ Herm. ad Vig. p. 704. Dem. IV, 43. XX, 18. Wolf. in Schaef. App. I. p. 691 haec: „loco nominis proprii ponitur, quod exprimere aut non possumus aut nolumus.“ Dem. I, 1 singulare hoc beneficium praedicat, quod civibus liceat facere ἐξ ἀπάντων ἑαδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος αἵρεσιν. — παραχρῆμα — ὕστερον, solebant Athenienses eos, qui dixerant, si res ardebat, statim laudare, non quaerentes, an recte probarent: deinceps semet ipsos debebant reprehendere, quod justo celerius sententiam oratoris comprobassent. At, re omni perpensa, in neutrum vitium incidere poterant. — τῶν ὅλ. πραγμάτων. cfr. I, 3 et XVIII, 28: τα μικρὰ συμφέροντα τῆς πόλεως ἴδει με φυλάττειν, τὰ δ' ὅλα πεπραγμένα;

ARGUMENTUM

OLYNTHIACAE TERTIAE *)

habita arch. Callimacho Ol. 107, 4. a. Chr. 349. (secundum
Dionysium secundae.)

Postquam Demosthenes contenderat, opem esse sociis ferendam nec prius de Philippo ulciscendo cogitandum, quam illi sint servati (§ 1. 2), seque dubium, quam in dicendo teneat viam, libere sententiam suam dicturum esse professus erat (§ 3—5)

*Proponit **)*

I. *Olynthiis auxilium esse ferendum*, a quibus Athenienses, pace cum iis facta, bellum Macedoni inferri voluissent (§ 6. 7), idque eo promptius, quo majus dedecus et detrimentum sociis derelictis ipsos maneat (§ 8. 9),

II. *leges de pecunia theatri esse abrogandas* (§ 10. 11), et per eos quidem, qui has tulerint, alios enim praemetu hanc rem non esse suscepturos (§ 12. 13).

Hanc utramque propositionem *confirmat*

a. *adhortando*, res ipsas acriter esse gerendas neque in decretis acquiescendum (§ 14. 15),

*) Cfr. Voemel. p. 169, Auger. p. 64, Reuter p. 131, Jacobs. p. 169 sq. — Westermann. p. 34 sqq., Boehnecke p. 166 et 214, Brückner p. 341 et 351 fusius de hac causa exposuere. De tempore, quo haec oratio sit habita, vid. Prolegg. nostra cap. III. § 6.

**) Cfr. scholiastam ad orat. huj. § 1.

b. *docendo*, summo illas in discrimine versari et metuendum, ne, quum ipsi calamitatum, quas experturi sint, existant auctores, alios accusent (§ 14—17),

c. *cavendo*, ne unum audiant, sed plures, et utiles res praeferant rebus jucundis (§ 18), neque patiantur, ut propter inopiam pecuniae — hanc autem defuturam, nisi theatralis restituatur — et commeatum urbes Graecae servitutem subeant (§. 19. 20).

Jamjam excusans liberiores orationem et professus verase esse dicturum — ex quo enim auram popularem captassent oratores, res esse perditas — (§ 21. 22) transitum parat ad

III. *contentionem: majorum mores esse imitandos:*

a. illorum enim memoria civitatem Atheniensem ceteris ipsosque dicentes invidia fulsse superiores (§ 23. 24), et res publicas privatasque diligentia, temperantia ac fide administratas (§ 25. 26),

b. hoc autem tempore, quo minime fieri debeat, bonis suis privari cives, ita ut non res domesticae civitatis, sed dicentium res familiares ornatae sint (§ 27—29).

c. cujus rei causam a potentia horum et ab infirmitate populi esse repetendam, quem illi suis sibi deliciis devinctum fecerint: quas quidem irritas fore dicit orator, ipse populus, quid vires valerent, experiretur (§ 30—32).

Concludit, dicens, omnibus militiam subeundam esse, nec quaerendum, cujus ducis milites mercenarii victoriam reportaverint, sed hos sustinendos esse et gloriam majorum servandam (§ 33—36).

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ Γ.

27 Ἐπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τι 1 κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς· καὶ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηγγέλλετο. ὁ δὲ δῆμος περιχαρὴς, οἳ τε ῥήτορες παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίαν Φιλίππου. ὁ δὲ Δημοσθένης δεδοικώς μὴ θαρσύναντες, ὥς τὰ πάντα νενικηκότες καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ὀλυνθίοις, τῶν λοιπῶν ὀλιγορήσωσι, διὰ τοῦτο παρελθὼν ἐπισκόπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν καὶ πρὸς εὐλάβειαν σώφρονα τὴν γνώμην μεθίστησι, λέγων οὐ περὶ τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν συμμάχων σωτηρίας· οἶδε γάρ,

§ 1, 2. καὶ ταῦτα] ὡς ταῦτα Tur. e Saupprii conjectura et comma post ἀπηγγ. — 3. ὁ δὲ] ὁ τε Auger. et Tur. — *ibid.* παρακαλοῦντες Vulg. Bk. 1816. Tur., παρακαλοῦσιν Bk. 1824, 25 et 35. Voem. Dindf. Funkh. Frank. — 4. ὁ δὲ Δημ. δεδοικώς vulg., Tur. Voem. 1843, Funkh., δέδοικε τοῖσιν ὁ Δημ. Bk. Voem. 1829. Dindf. — 6. ὀλιγορήσωσι] ὀλιγορήσουσι Funkh. Post h. v. plene interpungunt qui supra δέδοικε receperunt; *vid. adn.*

§ 1. Ἐπεμψαν, „Libanius non e fontibus videtur haec hausisse, sed aut finxisse ex orationis habitu aut obiter ex memoria landasse.“ Rauchenstein de orr. Olynth. ord. p. 20 et XX. Patrocinantur Libanio A. G. Becker p. 117 et Westerm. p. 35 sq. Vid. Prolegg. c. III. § 2. — κατορθοῦν ad rem feliciter gestam refertur, Thom. M. ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιούτων. — παρακαλοῦντες, lectiones παρακαλοῦσιν et infra δέδοικε et ὀλιγορήσουσι in aliquot libris, quos Reisk., Auger. et Bekker. contulerunt, reperiuntur: atqui potius librariis, quos male habuit participiorum usus, deberi videntur quam auctori. Certe alterutra ratio est tenenda neque commiscenda. — ἐπισκόπτει, praescindit, retundit. — εὐλάβειαν Suidas interpretatur per ἔννοιαν καὶ σέβην, cautio. Dem. XIX, 262 hanc virtutem commendat eique XXI, 10 τὸ θράσος opponit. — τῶν συμμάχ. σωτηρ. cfr. huj. orat.

ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι πού τινες τοῦ μὲν μὴ τὰ οἰκεῖα²⁸
 προέσθαι ποιοῦνται φροντίδα, περὶ δὲ τὸ τιμωρήσασθαι
 2 τοὺς ἐναντίους ἤττον σπουδάζουσιν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ
 καὶ τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς φανερώ-
 τερον ἄπτεται, καὶ ἀξιοῖ λυθῆναι τοὺς νόμους τοὺς ἐπι-
 3 θέντας ζημίαν τοῖς γράψασιν αὐτὰ γενέσθαι στρατιωτικά,
 ἢ ἄδεῖς ἢ τὸ συμβουλευεῖν τὰ βέλτιστα. παραινεῖ δὲ καὶ
 ὅλως πρὸς τὸν τῶν προγόνων ζῆλον ἀναστῆναι καὶ στρα-
 τεύεσθαι σώμασιν οἰκείοις, καὶ ἐπιτιμῆσαι πολλῇ κέχρηται
 κατὰ τοῦ δήμου τε ὡς ἐκλελυμένου καὶ τῶν δημαγωγῶν
 ὡς οὐκ ὀρθῶς προϊσταμένων τῆς πόλεως.

§ 3, 4. γράψασιν] γράψουσιν Auger. — 5. ἢ ἄδεῖς ἢ Bekker.
 1816, 25 et 35 e vestigiis cod. F ἵνα δεῖσθ, sequenti sunt reli-
 qui edd., etiam Dindf. 1846. Ipse autem 1824 et Dindf. 1825
 receperant Reiskii conjecturam ἢ ἄδεια ἢ τοῦ συμβ. Voemelius
 1843 ἵνα δυνηθῇ. — § 3, 4. τε ὡς Bekk. sive de suo sive e
 codd. pro vulg. τέως, cfr. ad II, 21. Similiter in Lib. Arg. I.
 § 6 τε αὐτὰ pro ταῦτα olim scriptum erat.

§ 2. — οἷδε — σπουδάζουσιν, haec verba, ut praecedentibus
 congruant, ita explicanda videntur: sciebat Demosth., Athenienses et
 fortasse etiam alios cavere, ne sociis suis (τὰ οἰκεῖα) preventur, at
 minus laborare de adversariis sociorum ulciscendis: hac enim in
 re positam esse salutem sociorum. Quae si recte exposui, conjectura
 Funkhaenelli corrumpit, qui ἤττον ante ποιοῦνται transponi voluit. Pha-
 vorinus: σπουδάζω περὶ σε, ὅταν ἐπιμελῶμαι περὶ σε πραγμάτων.

§ 2. θεωρ. χρημ., cfr. § 11. — φανερώτερον sc. quam hoc
 factum erat in orat. prim. §. 19. — γράψασιν, „puniebatur, non qui
 scripturus esset, sed qui scripsisset.“ Scharfer. — ἢ ἄδεῖς ἢ,
 Voemelius in Zeits. f. Alterthw. 1842 p. 1216 profitetur se ἵνα δυν-
 ηθῇ ex Urb. recepisse, interpretans „damit es möglich sei.“ At
 utrum δύνασθαι ita dici possit, admodum dubito; satius est in egregia
 Bekkeri conjectura acquiescere.

§ 3. παραινεῖ, cfr. § 23. — τε ὡς, Voemelius lectionem hanc
 adscivit, sed Wolfii interpretationem eo tempore retinuit. — ἐκλελυ-
 μένου, cfr. § 29—31.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΑΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ.

28 **Οὐ**χὶ ταῦτὰ παρίσταται μοι γινώσκειν, ὦ ἄνδρες 1
Ἀθηναῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω καὶ
ὅταν πρὸς τοὺς λόγους οὖς ἀκούω· τοὺς μὲν γὰρ
λόγους περὶ τοῦ τιμωρῆσασθαι Φίλιππον ὁρῶ γιγνο-
μένους, τὰ δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα,
ὥστε ὅπως μὴ πεισόμεθα αὐτοὶ πρότερον κακῶς

§ 1, 3. πρὸς] εἰς Auger. — 6. πεισόμεθα Σ in corr. ap.
Dindf., Vulg. πεισώμεθα.

§ 1. Schol. *tripartitam* hanc contendit esse orationem; primum et praecipuum, utrum copiae in Macedoniam sint traducendae, alterum, an leges theatrales abrogandae, postrema parte contineri reprehensionem eorum, qui illo tempore populum gubernaverint. Initium hoc habet Aristid. Walz. IX. p. 418 et Dissen de struct. period. p. LXIX. — *παρίσταται* eodem modo ut *παρίστη* et *παρίστηκε* (VI, 6) de ea dicitur sententia, quae alicui placet. Lucian. Char. c. 13 τὸ παριστάμενον ἐλευθέρως λέγων. Orv. ad Char. p. 438 et Stallb. ad Plat. Phaedon. p. 58 E. — *ἀποβλέπειν* εἰς et πρὸς sine discrimine legitur, nisi quod orator diversum locum, ad quem audientium animos advertit, spectat. IX, 11: εἰς Φωκέας ὡς πρὸς συμμάχους ἐπορεύετο. Nostro loco rhetores (Walz. V, 465. VII, 70) bis εἰς admittunt. Wolfius comparat ex Sallust. Catilin. (c. 48) verba Catonis: *Longe mihi alia mens est, quum res et pericula nostra considero et quum sententias nonnullorum mecum ipso reputo.* — ὁρῶ verba sentiendi inter se permutantur, quod maxime de voce ὁρῶ valet, Dem. IV, 43. Eurip. Suppl. 94: *καινὰς εἰςβολὰς ὁρῶ λόγων*, coll. Hecub. 1280. Hom. II. XVI, 127: *λέυσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηλοῖο ἱστῆν*. XIV, 37. coll. Od. IX,

σκέψασθαι θεόν. οὐδὲν οὖν ἄλλο μοι δοκοῦσιν οἱ
τὰ τοιαῦτα λέγοντες ἢ τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς βου-
λεύεσθε, οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες ὑμῖν ἀμαρ-
2 τάνειν. ἐγὼ δ' ὅτι μὲν ποτ' ἐξῆν τῇ πόλει καὶ τὰ
αὐτῆς ἔχειν ἀσφαλῶς καὶ Φίλιππον τιμωρήσασθαι,
καὶ μάλ' ἀκριβῶς οἶδα· ἐπ' ἐμοῦ γάρ, οὐ πάλαι,
γέγονε ταῦτ' ἀμφοτέρω. νῦν μέντοι πέπεισμαι
τοῦθ' ἱκανὸν προλαβεῖν ἡμῖν εἶναι τὴν πρώτην, 29

§ 2, 3. οὐ πάλαι Σ ap. Dindorfium et hic ipse 1846, cett. libri
et edd. οὐχὶ πάλαι; vid. adnot.

167, ubi vid. Nitzschium. Plat. Lacch. § 20: Στησίλεων ἐθεάσασθε
ἐπιδεικνύμενον. Soph. El. 198: τοὺς ἐμὸς ἴδε πατὴρ θανάτους αἰεῖς.
E Latinis cfr. Cic. Orat. § 168: vidi exclamare. — γιγνομένους,
quum s. quoties orationes habeantur. — πεισώμεθα ferri nequit,
quum ἐπεισάμην apud Graecos non legatur. Schaef. laudat Lobeckium
ad Phryn. p. 720. — δέον, recte animadvertit Funkhaenelius, prae-
eunte Klotzio Qu. crit. I. p. 4, esse hoc loco quoddam attractionis
genus, ita ut δέον, ut reliqua participia γιγνομένους et προήκοντα, pen-
deat ab ὁρῶ. Isocrat. IV, 64: φαίνονται ἡμῶν οἱ προγονοὶ τοσοῦτον
ἀπάντων διενεγκόντες, ὥστ' — ἐπιτάττοντες, ubi vid. Baiterum. Ne pu-
tes δέον dictum esse pro δεῖν. — οὐδὲν ἄλλο δοκοῦσι sc. ποιεῖν,
quod ex ἀμαρτάνειν efficiendum. Plat. Euthyd. p. 277. D: τοῦτω οὐδὲν
ἄλλο ἢ χορεύετον περὶ σί. De hoc dicendi more vid. Amersfordt ap.
Schaef. App. I. p. 751. Matth. Gr. § 635. Oratores deliberandi can-
sam (τὴν ὑπόθεσιν), ut Olynthii juventur, pervertunt.

§ 2. ποτ' ἐξῆν, Orator intelligit illud tempus, quo Athenienses
Amphipolín, Potidaeam et Thraciae imperium tenebant. — τιμωρή-
σασθαι, recte schol. putat, hoc non de re vere facta, sed de facul-
tate ulciacendi Macedonem esse accipiendum. Nempe ante bellum
Amphipol. et impetum Philippi, quem Athenienses a Thermopylis ar-
cebant, huic licuit vim inferri. — οὐ πάλαι scripsi ex optimo ce-
dice. Nisi enim fallor, Demosthenes, ut singulis vocabulis vim suam
detraheret, forma brevioris usus est, II, 20: οὐκ εἰς μακρὰν, IV, 3:
χρόνος οὐ πολὺς, § 6 νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, formam autem exten-
siorem οὐχὶ retulit ad totas enuntiationes, quod initio huj. or. factum
vides. — τοῦθ' ἱκανὸν, scio satis esse ut hoc antecapiamus (sc.
priusquam Philippum ulciscamur), quomodo socios servemus. Demosth.
interpretatur id, quod § 1 dixerat: ὅπως μὴ πεισώμεθα αὐτοί. Qua ipsa
de causa σώσωμεν vulgatae σώσωμεν praeferendum duxi. — τὴν πρῶ-

ὅπως τοὺς συμμάχους σώσομεν. ἐὰν γὰρ ταῦτο βεβαίως ὑπάρξῃ, τότε καὶ περὶ τοῦ τίνα τιμωρήσεται τις καὶ ὃν τρόπον, ἐξέσται σκοπεῖν· πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ὑποθέσθαι, μάταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς τελευτῆς ὀκτινοῦν ποιῆσθαι λόγον.

Ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰπέρ ποτε, πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται· ἐγὼ δὲ οὐχ ὃ τι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβουλεύσαι χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ' ἐκεῖν ἀπορῶ, τίνα χρὴ τρόπον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρῶν καὶ ἀκούων σύνοιδα, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς

§ 2, 6. σώσομεν] σώσωμεν *Vulg. Frank. cum Schaefer.* — 7. τίνα τιμωρήσεται τις καὶ ὃν τρόπον *Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846, τίνα τρόπον τιμωρ. τις ἐκεῖνον reliqq. edd.* — § 2, 2. ποτε *Σ, ποτε [καὶ νῦν] Bk. 1816.* — 5. πρὸς ὑμᾶς] πρὸς ἡμᾶς *Σ.*

την, recte *Jacobs: für's erste*, vid. IV, 23 et Vig. p. 11. — περὶ τοῦ τίνα, *Buttm. § 125, 8, 2. Similiter IV, 37: προαπόλωε τὸ ἐφ' ᾧ ὃν ἐκπλέωμεν.* — τίνα τιμωρήσεται κτλ., lectionem hanc a *Dindf. receptam confirmat meus cod. α, quo quis (sc. Athenienses) modo et quali ulcisci debeat; de futuri notione vid. I, 2, II, 13.* — ἀρχὴν ὑποθέσθαι „firmum ponere et stabile fundamentum.“ *Bremi, sc. σώζειν τοὺς συμμάχους.*

§ 3. ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, „perseverat in loco attentionis et insinuatione. quadam benevolentiam captat, commemoranda sollicitudine et studio bene consulendi et acumine Atheniensium laudando et cessatione molliter castiganda.“ *Wolf. cfr. I, 2.* — εἰπέρ ποτε, si quando tempus aliquod. — τίνα χρὴ τρόπον, ita haesitans attentos reddit animos audientium ad rem difficilem, quam est propositurus, ad legum theatralium abrogationem. — ἀκούων, ut IV, 3. — σύνοιδα „scire de aliquo, fere ut nos: ich kann mir das Zeugniß geben.“ *Buttmann Ind. Mid. p. 186.* — τὰ πλείω et πεφλεγμένα inseriunt memoriae calamitatum molliendae: nam comparativus nec positivi nec superlativi, sed suum tenet locum: majorem rerum partem. Ipso verbo φελέγειν, quod desumptum est a venatu, saepius *Noster* de rebus male gestis utitur (XIV, 15. XVIII, 33), ut cives sane videantur rebus studuisse, sed minus prospero successu; similiter

ἐκπεφευγῆναι τῷ μὴ βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν ἢ τῷ μὴ συνιέναι. ἀξιῶ δὲ ὑμᾶς, ἂν μετὰ παρρησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ὑπομένειν, τοῦτο θεωροῦντας εἰ τάληθ' ἢ λέγω καὶ διὰ τοῦτο, ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίως γένηται· ὁρᾶτε γάρ, ὥς ἐκ τοῦ πρὸς χάριν δημηγορεῖν ἐνίοις εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα. ἀναγκαῖον δὲ ὑπολαμβάνω μικρὰ τῶν γεγενημένων πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνήσαι. μέμνησθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἀπηγγέληθ' Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θοράκῃ τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτὶ Ἡραῖον τεῖχος πολιορκῶν. τότε

§ 3, 9. ἢ τῷ Σ, οὐ τῷ Βκ. Dindf. Voem. 1829. Funkh.

πεπεῤῥχθαι II, 3. — τῷ μὴ βούλεσθαι, ob socordiam res Atheniensibus male cessisse, etiam alibi ostendit I, 6. III, 33, coll. XXIII, 145: πολλὰ γινώσκοντες ὁρθῶς ὑμεῖς οὐ διὰ τέλους χρῆσθε αἰτοῖς. — ἢ τῷ μὴ συνιέναι, hanc optimi libri lectionem plerique edd. jure amplexi sunt, ut eam a Dindorfio nuperrime contemptam esse mirer. Ne offendaris praecedenti τὰ πλείω, conf. locum e Soph. Antig. 313: τοὺς πλείοντας ἀτωμένους ἴδους ἂν ἢ σεσωσμένους ibique Wunderum. — πρὸς χάριν, cfr. VIII, 1: ἴδου τοὺς λέγοντας ἅπαντας μῆτε πρὸς ἐχθρὰν ποιῆσθαι λόγον μηδένα μῆτε πρὸς χάριν, coll. § 13 et IV, 38. Schoemann de com. Ath. p. XXIV. — εἰς πᾶν προελ., notio rei extremæ inest in πᾶν. cfr. XXIV, 205: εἰ δὲ τις εἰσφέρει νόμον, εἰς οὗ τοῖς βουλομένοις ὑμᾶς ἀδικεῖν ἢ πᾶσα ἐξουσία καὶ ἀδεια γενήσεται, οὗτος ὅλην ἀδικεῖ τὴν πόλιν καὶ κατασχίνει πάντας. De structura genitiv. μοχθηρίας dictum est ad II, 8.

§ 4. ὑπομνήσαι, Schaef. laudat XXIV, 15: ἀνάγκη δὲ πρῶτον ὑπομνήσαι τοὺς χρόνους ὑμᾶς καὶ τὸν καιρόν. — τρίτον ἢ τέταρτ. ἔτος, ante hos tres quatuorve annos. Matth. Gr. § 425. d. Dem. VIII, 2. ἐνδέκατον μῆνα est per hos undecim menses. De nostro loco egerunt Seebeck in Zeitschr. f. Alterthumsw. 1838 p. 778, Boecknecke p. 44 et 66. Hermann die griech. Monatskunde (Götting. 1844) p. 64. Voemel. ad h. l. et ipse in Prolegg. c. III. § 1. — Ἡραῖον τεῖχος, *Murus Junonius*, nam Samii, a quibus hoc promontorium conditum erat, Junone utebantur numine tutelari. Virg. Aen. I, 15. Hoc ipso (Ol. 107, 1 init.) oppugnando Phil. viam sibi parabat ad Byzantium occupandum, cui Heraeum proximum erat: hinc patet, cur, hoc nuntio ac-

τοίνυν μὴν μὲν ἤν Μαιμακτηριῶν· πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένου παρ' ὑμῖν, ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέλκειν καὶ τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν αὐτοὺς ἐμβαίνειν καὶ τάλαντα ἐξήκοντα εἰσφέρειν. καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου Ἑκατομβαιῶν, Μεταγειτνίων, Βοηδρομιῶν· τούτου τοῦ μηνὸς μόγις μετὰ τὰ μυστήρια δέκα ναῦς ἀπεστελῆτε ἔχοντα

§ 4, 7. γιγνομένου Bk. 1824, 35 et ceteri edd., γενομένου Bk. 1816 et 25, vid. ad II, 1. — § 5, 3. μόγις omnes edd. praeter Dindf. 1846, qui μόλις recepit. Utrumque libri praebent: praetuli formam Atticam, vid. Buttm. a. Gr. I. p. 75. Formam μόλις Poppo Prol. I. p. 207. Thucydidi vindicat. Vid. Orvill. ad Char. p. 409.

cepto, Athenienses admodum fuerint perturbati. — Μαιμακτηριῶν, hic mensis ita dictus a sacris, quae Jovi τῷ Μαιμάκτῃ (vid. Suid. in μαμάσσει) fiebant; fuit hibernus et ab Harpocrat. quintus vocatur. Quum Julius (extrem. Jun.) primus esset, Μαιμακτ. nostro Novembri fere responderet. — γιγνομένου, de singulari post λόγων καὶ θορύβου vid. Matth. § 304. Maetzner ad Lycurg. p. 218 sq. et Poppo ad Thucyd. VIII, 81. — πέντε καὶ τετταρ. ἐτῶν, militia Atheniensium pertinuit ab anno XX ad LX; orator eos, qui infra XLV annos nati erant, ipsos (non μετοίκους) vult ἐπιβαίνειν, unde ἐπιβάται dicuntur, quos noli cum nautis confundere. Petit. Legg. Att. VIII, 1 (p. 549) sequitur Ulpianum, qui p. 42 B. ed. Wolf. militiam ad annum XVIII usque ad XL revocat. Recte hunc impugnat Taylor ad Lys. p. 245 sqq., quem Hermann Staatsalt. § 152, 11, Schoemannus alique sequuntur. Cfr. Wachsmuth II. p. 319. — τάλ. ἐξήκ., talentum = 1400 Thlr. $\times 60 = 84000$ Thlr.

§ 5. Ἑκατομβ. — Βοηδρ., Athenienses annum a solstitio aestivo (extrem. Jun.) incipientes lunarem cursum sequebantur in anno dividendo et mensis a sacris solemnibus inter ipsos celebratis nominabant. Ἑκατομβαιᾶ in honorem Junonis (Jul.), Μεταγειτνία in honorem Apollinis Metageitnii, qui Melitenses in Atticam commigrantes deduxerat (Aug.), Βοηδρομία (Plut. de exil. c. 7) in honorem Jovis et Apollinis, quod Ion, Xuthi filius, Erechtheo contra Eumolpum auxilium tulisset, celebrabantur (Sept.) Ol. 107, 2. Cfr. Graff Geschichte Griechenlands, Mainz 1828. p. 203. De genitivo temporis (μηνός) vid. Matth. Gr. § 377, 2. — μυστήρια, intelliguntur mysteria Eleusinia, quae omnium apud Graecos festorum celeberrima, Ce-

κενὰς Χαρίδημον καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίου. ὥς 30
 γὰρ ἡγγέλθη Φίλιππος ἀσθενῶν ἢ τεθνεώς (ἦλθε
 γὰρ ἀμφοτέρω), οὐκέτι καιρὸν οὐδένα τοῦ βοη-
 θεῖν νομίσαντες, ἀφίετε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν
 ἀπόστολον. ἦν δ' οὗτος ὁ καιρὸς αὐτός· εἰ γὰρ
 τότε ἐκεῖσε ἐβοηθήσαμεν, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα,
 προθύμως, οὐκ ἂν ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιππος
 σωθεῖς.

§ 5, 6. ἦ] καὶ Auger. cfr. § 27. — 8. ἀφίετε Σ ἀφίετε Bk.
 Voem. Funkh. Dindf., ἀφήκατε Σ a m. rc. ap. Dindf. — 11.
 ἠνώχλει] ἐνώχλει Σ.

rerī, deae frugiferae, sacra, per novem dies usque ad XXI. m. Boedr.
 fiebant, i. e. a 15. usque ad 23. Septhr. Meursius de Eleusiniis (Thes.
 Antiqu. T. VII.) et Wachsmuth II. p. 575 sqq., qui singulorum dierum
 rationes disponit. — Χαρίδημον, est hic Charidemus Orita, quem
 hominem turpem Dem. in or. advers. Aristocrat. p. 670 sqq. (XXXII,
 152) describit, et cujus res gestas accuratissime digessit Rumpf, Prof.
 Giss., in Progr. 1815 edito, quod Weberus in Prolegg. ad Aristocr.
 p. LX—LXXXIV repeti curavit notisque illustravit. Cfr. Winiewski
 com. chron. p. 306, Boecknecke p. 142. — κενὰς, „Ἀθηναίων. ξένους
 ἀπὲρ Ἀθηναίων ἔχοντας“ Ulpian. Cfr. IV, 43. Seagrīus haec: „cives
 Athenienses, quum Philippum vel aegrotum vel mortuum audissent,
 periculo se defunctos rati et propterea conscendere ipsi nolentes, na-
 ves Charidemo militibus alibi complendas tradiderunt.“ — πέντε
 τάλαντα ἀργυρίου = 7000 Thlr.; e Wurmi tabulis = 7238 Thlr.
 Per τὸ ἀργύριον non solum argentum signatum (Boeckh Staatsh. I. p.
 25. II. p. 213) ut h. l., sed etiam vasa ex hoc metallo confecta signi-
 ficantur. — ἀσθενῶν ἢ τεθνεώς, ex or. I, 13. (coll. IV, 11) vix
 potest dubitari, quin Philippus ex vulnere, quod fortasse in Methone
 Thracia oppugnanda acceperat, Ol. 107, 2 laborarit, vid. Boecknecke
 p. 211. Lectionem καὶ pro ἢ ferri non posse, ipsius loci ratio docet;
 saepe autem has particulas confundi patet e IX, 45. XV, 8. —
 ἀφίετε τὸν ἀπόστολον, Athenienses illo nuntio confidentes omi-
 serunt ampliorem expeditionem — nam ἀπόστολος explicatur a gram-
 maticis ἡ νεὼν ἐκπομπή — acquiescentes in Charidemo. De augmento
 in ἀφίετε oppresso, quod et ipsum Σ VI, 20. XXI, 79 omisit, vid.
 Buttman. a. Gr. I. p. 342 et Poppe ad Thuc. I, 129. Ejusdem cod. au-
 ctoritas parum abfuit quin me, ut paullo post ἐνώχλει scriberem, mo-
 visset, praesertim quum XXXV, 30 ἐνωχλούμεν habeat, at Bekk. Anecd.
 p. 135 et ceterorum scriptorum usus obstitit. De structura hujus verbi

Τα μὲν δὴ τότε πραχθέντα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι 6
 νῦν δ' ἑτέρου πολέμου καιρὸς ἦκει τις, δι' ὃν καὶ
 περὶ τούτων ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταῦτά, πάθῃτε. τί
 δὴ χρῆσόμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ; εἰ γὰρ
 μὴ βοηθήσετε παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν, θεά-
 σασθε ὃν τρόπον ὑμεῖς ἐστρατηγικότες πάντα
 ἔσεσθε ὑπὲρ Φιλίππου. ὑπῆρχον Ὀλύνθιοι δύνα- 7
 μὴν τινα κεκτημένοι, καὶ διέκειδ' οὕτω τα. πρά-
 γματα: οὔτε Φίλιππος ἐθάλλει τούτους οὐδ' οὐ-
 τοι Φίλιππον. ἐπράξαμεν ἡμεῖς καὶ κεῖνοι πρὸς ἡμᾶς

§ 6, 2. τις Σ et cett. edd., τις οὗτος Bk. 1816. et vulg. — 5.
 βοηθήσετε] βοηθήσῃτε Σ.

vide quae dixi ad Dem. Cherson. § 42. Matth. § 393 not. 2 et Weber. ad
 Aristocr. p. 135. — ὁ καιρὸς αὐτὸς, schol. τότε μάλιστα ἐπιτήδειος
 καιρὸς ἦν, ἐν ᾧ κακῶς διεκείτο Φίλιππος.

§ 6. ἦκει τις, quod addebatur οὗτος, ex or. I, 9 huc translatum
 frustra servari volunt Schaef., Engelh. et Fritzsche Qu. Luc. p. 18.
 — ἐμνήσθην, haec vox, ut φροντίζειν I, 2, interdum cum praep. περὶ
 struitur, Matth. § 347. n. 1. — πάθῃτε, conjunctivo utitur, quoniam
 periculum adhuc instat, nam statim addit τί χρῆσόμεθα, ut VIII, 74
 τί χρῆσεσθε, ubi vid. not. Eandem illius modi causam animadvertē
 II, 24, cfr. ad Liban. vit. Dem. § 11. Etenim confidit Orator, Athe-
 nienses illo temporis momento usuros esse, quod nisi facient, rem
 agent Philippi. — παντὶ σθένει, schol. παντικῇ, ὀπλικῇ δυνάμει.
 Non est igitur cur haec verba ab aliquo interprete addita ar-
 bitremur. — ἐστρατ. ἔσεσθε, de notione fut. exacti vid. IV, 50
 ibique notata.

§ 7. ὑπῆρχον, animadvertē asyndeta hic et paullo post in
 ἐπράξαμεν et ἐκπολ. Etenim enuntiationes, quibus ea, quae his con-
 tinentur, animis audientium seorsim subjiciuntur, sine ullo nexu se ex-
 ciplunt. Demosthenem hanc figuram amare recte vidit Engelhardt
 adn. crit. p. 46. Cfr. § 11: IV, 14. IX, 3. 43. 69. Schaef. App. I. p.
 295. Doberenz Obs: p. 15. — ἐθάλλει τούτους, Wolfius haec:
 „θαλλεῖν c. accus. fidere se alicui parem aut etiam superiorem fore,
 non metuere; cum dativo confidere alicui, ejus auxilio fretum esse.“
 Xen. Cyrop. V, 5, 13: ἵνα σε καὶ θαρσύνῃσι, ut ne te quidem metu-
 ant. Matth. § 414, 12. Thom. M. s. v. ibique Sallier et Bekk. Anecd.-p.
 148. — ἐπράξαμεν εἰρ., egimus de pace eamque confecimus.
 Saupp. adfert XVIII, 162: εἰδὼς Ἀριστοφῶντα καὶ Εὐβούλον — βο-
 ν-

εἰρήνην· ἢ τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδισμά τι τῷ Φιλίπ-
 πῳ καὶ δυσχερές, πόλιν μεγάλην ἐφορμεῖν τοῖς
 ἑαυτοῦ καιροῖς διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς. ἐκπολεμῶ-
 σαι δεῖν ὥόμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ παντὸς τρό-
 που· καὶ ὁ πάντες ἐθρύλουν, τοῦτο πέπρακται νυνὶ
 8 ὅπως δὴ ποτε. τί οὖν ὑπόλοιπον, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, πλὴν βοηθεῖν ἐξῶμένως καὶ προθύμως; ἐγὼ
 μὲν οὐχ ὀρῶ· χωρὶς γὰρ τῆς περιστάσεως ἂν ἡμᾶς
 αἰσχύνῃς, εἰ καθυφείμεθά τι τῶν πραγμάτων, οὐ-

§ 7. ἐκπολεμῶσαι libri et edd., Dindf. 1846 e pr Σ dedit
 ἐκπολεῖσαι. — 9. ὅ] ἃ pr Σ. — *ibid.* ἐθρύλουν Σ Bk. 1835.
Tur. Frank. Voem. 1843, ἐθρύλουν τέως Bk. 1816. 24. 25. *Voem.*
 1829. Dindf. — *ibid.* νυνὶ] νυνὶ τοῦτο Σ.

λομένους πρῶτα ταύτην τὴν φιλίαν, adde IV, 48 πράττειν τὴν κατάλυσιν.
 Ad ἡμεῖς recte Wolf. supplevit πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους, idem sta-
 tuit Doederlein. de brachyl. c. 3. p. 14. Pax illa facta est OL
 106, 4, non 107, 4, ut Weber ad Aristocr. p. 351 censet. — ἐφορ-
 μεῖν — καιροῖς, idem fere quod ἐφεδρεῖν (Harpocr.), nisi quod
 hoc plerumque de militibus, illud de nautis dicitur, seu ἐπιτηρεῖν
 (schol.), in statione esse et vigilare (naves), ut, si hostes opportuno
 tempore sibi videantur uti, hoc ipsum sit impedimento (ἐμπόδισμα) et
 molestiae (δυσχερές). Vid. ad Chers. § 42 et Orville ad Char. p. 392,
 nam impetus fit in illos; schol. explicat per ἀντήματα. — ἐκπολε-
 μῶσαι, schol. ἐχθρὸς (Harpocr. εἰς πόλεμον) καταστήσαι, ad bellum
 excitare. Vid. Hesych. s. ἐκπολεμῶσαι. Eod. sensu I, 7. Differt ab
 ἐκπολεμῆσαι, i. e. πόλιν ἐξελεῖν. Valcken. ad Ammon. p. 72. Saup-
 pius credit ἐκπολεμῆν a recentiorib. scriptorib. usurpatum, sed a gram-
 maticis in veterum libros illatum esse. Certe Dindorf. non debebat,
 opinor, ἐκπολεμῆσαι recipere. — ὅπως δὴ ποτε, quocunque modo:
 non dicam, utrum a vobis excitati Olynthii bellum suscipiant, an sua
 sponte. Ueberius hanc rem Noster exponit I, 5. Vid. Westermann. Qu.
 Dem. I. p. 64.

§ 8. περιστάσεως, haec vox fere semper de rebus adversis,
 periculis atque insidiis, in quibus versamur, usurpatur; laudatur hic
 locus Bekk. Anecd. p. 161. cfr. § 9. I, 28 et Isocr. IV. § 162: τοσού-
 του πολέμου τὴν Ἀσίαν περιστάντος τί δεῖ τὰ συμβησόμενα λίαν ἀκριβῶς
 ἐξετάζειν; De partic. ἂν participio adjecta (ἢ παρίστη ἂν) vid. Matth.
 § 598 b. et Herm. de part. ἂν p. 182. — καθυφείμεθα „καθυ-
 φισθῆναι remittere aliquid de studio suo patique seu per mollitiem so-
 gniatlemque suam seu in gratiam alterius sibi aliquid eripi.“ *Reich.*

δὲ τὸν φόβον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν ὁρῶ τὸν
τῶν μετὰ ταῦτα, ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων
ἡμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι Φωκίων, μηδενὸς
δ' ἐμποδῶν ὄντος Φιλίππῳ τὰ παρόντα καταστρε-
31 ψαμένῃ πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα. ἀλλὰ 9
μὴν εἴ τις ὑμῶν εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσῃ τὰ
δέοντα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βούλεται τὰ δεινὰ, ἐξὸν
ἀκούειν ἄλλοθι γιγνόμενα, καὶ βοηθοὺς ἑαυτῷ ζη-
τεῖν, ἐξὸν νῦν ἑτέροις αὐτὸν βοηθεῖν· ὅτι γὰρ εἰς
τοῦτο περιστήσεται τὰ πράγματα, ἐὰν τὰ παρόντα
προώμεθα, σχεδὸν ἴσμεν ἅπαντες δήπου.

§ 8, 6. τὸν τῶν Bk. 1835 et cett. edd., τὸν Bk. 1816 et 25, τὸν
[τῶν] Bk. 1824 et Dindf. 1825.

Schol. ἰδοίμεν. — τὸν τῶν μ. τ., metus, qui existit ex his rebus,
quas futuras sunt. Recte Bekk. nuper τῶν vinculis liberavit. —
ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι, schol. ἐχθρῶν ὄντων, nam res erat notis-
sima, quam orator fusius persequi nolebat, Thebanos ad Philippi par-
tes inclinare ita ut Atheniensium invidiam sibi conflarent, vid. ad I,
26. De ipsa formula lege Herm. ad Vig. p. 709. Fritzsche. Qu. Luc.
p. 159. Weber ad Aristocr. p. 484. — ἀπειρηκότων, Hesych.
ἀπειπαμένων, omnino de animalibus, quae laboribus fatigata jacent,
dicitur. Phocenses bello sacro (355—345), quod adhuc manebat, ex-
hausti erant, nam ingenti stipendiorum largitione peregrinos milites
sibi conciliare studuerant. Diod. S. XVI, 23. Plut. Dem. c. 12. Dem.
XIX, 18 haec: τοῦ Φωκικοῦ συστάτος πολέμου ὑμεῖς οὕτω διέκισθε
ὥστε Φωκίας μὲν βούλεσθαι σωθῆναι, καίπερ οὐ δίκαια ποιοῦντας ὀρῶν-
τες, Θηβαίους δ' ὅτιον ἂν ἐφησθῆναι παθοῦσιν, οὐκ ἄλλως οὐδ' ἀδίκως
αὐτοῖς ὀργιζόμενοι. Weisk. de hyp. I. p. 24 sqq. Wolf. ad Lept. p.
LVII, n. 34. Winiewski p. 43. — τὰ παρόντα, sc. res Olynthiorum.
his opponuntur ταῦτα, i. e. res Atheniensium. — ἐπικλῖναι, in-
clinare, Chrys. ap. Plut. Mor. p. 1045 E: ἐπὶ τὴν ἑτέραν ἐπικλίναντες.

§ 9. ποιήσῃ, nota infinitivum futuri Graecis in hujusmodi
structura usitatum. Similiter post μέλλω Soph. El. 528 et saepissime
apud Demosthenem. Item ἐθέλω. Matth. § 506, VI. Lobeck. ad Phryn.
p. 747. — ἐξὸν, vid. ad II, 24. — ἄλλοθι, in finibus Olynthiorum.
Bekk. Anecd. p. 135 totus hic locus laudatur. — εἰς τοῦτο, II, 8:
πρὸς τοῦτο πάρεστι, ubi vide. De vi ironica partic. δήπου in fine pe-
riodi cfr. IX, 29.

10 willi librolimn Αλλ' ὅτι μὲν δη δεῖ βοηθεῖν, εἶποι τις ἄν, πάντες ἐγνώκαμεν, καὶ βοηθήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τοῦτο λέγε. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε, ἂν παράδοξον εἶπω τι τοῖς πολλοῖς: νομοθέτας καθίστατε. ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις μὴ θῆσθε νόμον μηδένα (εἰσὶ γὰρ ἱκανοὶ ὑμῖν), ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸ παρὸν βλάπτοντας ὑμᾶς

§ 10, 5. καθίστατε *Vulg. Funkh. Reut. Voem. 1843.*, καθίστατε *Bekk. de suo, quem Voem. 1829. Dindsf. et Tur. sequuti sunt.* — 6. ἱκανοὶ ὑμῖν *Σ.*, ὑμῖν ἱκανοὶ *Vulg. Voem. 1843.*, *defendente Benselero de hiatus p. 63.*

§ 10. Quum Orator docuisset, bellum esse necessarium, ad pecuniae rationem transit, de qua jam exposuerat I, 20. Vide Argumentum. — παράδοξον, absurdum videbatur, legislatores creati, quasi metus esset, ne republ. corrueret aut in paucorum veniret potestatem: Est haec προδιόρθωσις. — νομοθέτας, horum, quos Solon instituerat, erat, ut et leges novas rogarent et viderent, ne qua lex contraria alteri exstaret. Loca, quae hoc testantur, Aesch. II, 38. Dem. XXIV, 33. Vid. Postell. de Rep. Ath. c. V. Wolf. ad Lept. p. CXXXV. Schoemann de Com. Ath. p. 248. Hermann § 131. Numerus eorum mille et unus; sorte ex heliastis eligebantur. Petit. L. Att. p. 171. Sed novum et extraordinarium Nomothetarum genus Orator fieri vult, qui abrogent leges theatrales. Schoemann l. l. p. 272 et Westerm. ad Plut. Sol. 25. Mox pro καθίστατε *Bekk. de suo* dedit καθίστατε, probat Engelhardt. ad h. l. cum Sauppio et loca adfert Demosthenis (vid. Ind. Reisk. s. v.), ubi καθίζειν ad legislatores et iudices refertur, de quibus καθιστάναι a nostro oratore dici negat. Sed loco Aristoph. Plut. 917: οὐκοῦν δικαστὰς ἐξεπύρηνδες ἢ πόλις ἄρχειν καθίστησιν, multa simillima ex Xenophonte (Sturz. Lex. Xen. s. v.) addi possunt, unde patet, notionem eligendi (ἀρχάς, ἄρχοντας, ὑπάρχους) recte huic voci subesse, quae quidem a καθίζειν eo differt, quod haec potissimum ad δικαστὰς spectat. Similiter nos *waehlen* et *einsetzen* distinguimus. Non est, cur vulgatam damnemus, quae his scholiastae verbis defenditur: τὸ οὖν μέλλον βοηθῆναι παρὰ τοῦ δήμου, ὅτι σὺ κλεῦεις νομοθέτας καθίστασθαι; Dem. IV, 36: τριηρέχοντες καθίσταμεν. Frank. et nuper Voemel. mihi adstipulantur. — ἐν τούτοις, in his, quippe qui leges novas rogent, i. e. per hos, cfr. XXIV, 33: τῶν δὲ νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λύσαι μηδένα, ἐὰν μὴ ἐν νομοθέταις i. e. in eorum concilio, cfr. Matth. p. 1140.

λίσσατε. λέγω τους περί τῶν θεωρικῶν, σαφῶς 11
 οὕτως, καὶ τοὺς περί τῶν στρατευομένων ἐνίους,
 ὧν οἱ μὲν τὰ στρατιωτικὰ τοῖς οἴκοι μένουσι δια-
 νέμονται θεωρικὰ, οἱ δὲ τοὺς ἀτακτοῦντας ἀθῶους
 καθιστᾶσιν, εἶτα καὶ τοὺς τὰ δέοντα ποιεῖν βου-
 λομένους ἀθυμοτέρους ποιοῦσιν. ἐπειδὴν δὲ ταῦ-
 τα λίσσητε καὶ τὴν τοῦ τὰ βέλτιστα λέγειν ὁδὸν πα-
 ράσχητε ἀσφαλῆ, τηρῶντα τὸν γράποντα, ἃ πάν-

§ 11, 1. λέγω Σ Tur. Frank., λέγω δὲ Bk. Voem. Dindf. —
 8. γράποντα] γράφοντα pr Σ, ap. Dindf.

§ 11. λέγω, de asyndeto vid. ad § 7. — θεωρικῶν, Hesych.
 θεωρικὸν ἢα εἶπον. τὸ εἰς θεῶν τιμὴν καὶ ἰορτὴν διδόμενον θεωρίας
 ἔνεκα, τοῦ καὶ τοὺς πέντητας μετέχειν τῶν θεωριῶν. Ulpian. ad init.
 Olynth. I. narrat, pecuniam publicam (militarem) a Pericle theatralem
 fuisse factam ita, ut, ingruente bello, haec pecunia in militum stipen-
 dia numeraretur. Jam quum deinde Apollodorus quidam has pecunias
 juberet in rem militarem converti, Eubulus, qui Demostheni adversa-
 batur, capitalem poenam in eum constituit, qui pecunias theatrales po-
 pulo adimi vellet. Vid. Aesch. III, 3, qui commemorat τὴν πρὸς Εὐ-
 βουλον γενομένην πίστιν (ubi cfr. Taylor.). Hinc factum, ut magnam
 hac in re orator adhibeat cautionem. Idem Ulp. tradit, duos obolos
 pauperioribus fuisse datos ad spectacula, neque, quod Breminius putat,
 ut temporis jactura resarciretur. Cf. Dem. XVIII, 28: ἐν δίοισιν ὀβολοῖν
 ἰθεῶρον ἄν, εἰ μὴ τοῦτ' ἐγράφη. Liban. Arg. I, 5 ibique dicta. Suid.
 s. v. Jam si Harpocrat., quem vide s. θεωρικὰ, coll. Hesych. s. δραχ-
 μή, ex Philoch. tradit, drachmam spectandi causa impensam fuisse,
 hoc ad ditiores videtur pertinuisse. Sigon. de Rep. Ath. IV, 3. Poll.
 VIII, 113. Boeckh. I. p. 196 et 232. Becker Charikles II. p. 269.
 Wachsmuth H. A. II. p. 89. Strange in Seebod. Arch. f. Phil. 1833.
 II, 3. p. 411. Hermann Staatsalt. § 171, 10. Schoemann jur. antiq.
 p. 307. — σαφῶς οὕτως, „sicut nunc aperte dico“ Schaef. cfr. IX,
 44: οὐχ ἦν ἂν οὕτως τις φήσειεν ἀτιμίαν et quae ibi (ed. Phil. Vol. II.
 p. 128) adnotavi. — στρατευομένων, fuerunt, qui ob desidiam jus
 immunitatis a stipendio militari (quae illis, qui pompam Bacchanalibus
 adornabant, concessa erat) sibi vindicarent. Jam Aediles (χορηγοὶ)
 natu minimos, quibus illud munus demandarent, eligebant; hos maxime
 Noster impugnat. Per ἐνίους leges de re militari accuratius defi-
 niuntur. Structura haec ne te offendat, vid., quem Fritzsche Qu.
 Luc. p. 110 laudat, Lucianum Philopseud. c. I: ἃ τοὺς ἀνθρώπους

12 *τες ὅτε οὐ συμφέρει, ζητεῖτε. πρὶν δὲ ταῦτα πρά-
ξαι, μὴ σκοπεῖτε τίς εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν
ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλῆσεται· οὐ γὰρ εὐρήσετε,
ἄλλως τε καὶ τούτου μόνου περιγίγνεσθαι μέλλον-
τος, παθεῖν ἀδίκως τι κακὸν τὸν ταῦτ' εἰπόντα καὶ
γράφαντα, μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι τὰ πράγματα, ἀλλὰ
καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι ἢ νῦν τὸ τὰ βέλτιστα
λέγειν φοβερώτερον ποιῆσαι. καὶ λύειν γε, ὃ ἄν-*

§ 12, 5. παθεῖν *Σ et edd., τοῦ παθεῖν Vulg. et rc Σ ap. Dindf.*

*ἐνίοις ἀναγκάζει, et tene Graecos appositioni cum maxime studere: exemplis ad Phil. III. § 62 congestis adde Lucian. Dial. M. XIV, 5. XVI, 4. — ἀτακτοῦντες, qui, quamvis inscripti, expeditionibus, quibus debent, non intersunt: ita Ulpian., cfr. Suid. s. ἄτακτοι. „quis-quis autem ordinem suum deseruerat, ad Heliastarum tribunal sistebatur, quibus poenam etiam aggravandi animus non deerat.“ Tourr. — εἶτα, deinde, proinde. Saupp. landat Ellendium Lex. Soph. I. p. 642 haec dicentem: „rem alteram ex altera causarum et eventuum lege nexam indicat.“ Cfr. Schaef. App. II. p. 220. Jacobs: *wodurch dem auch.* De diverso huj. particulae usu exposuit Stallb. ad Plat. Protag. p. 341 E. — ἀθυμοτέρους, alii ἑαθυμοτέρους, quod Schaef. praefert. „Multo enim, inquit, pejores sunt leges, quae bonorum animi corrumpunt, quam quae tantum frangunt.“ Sed *franguntur* boni, *corrumpuntur* improbi homines; illos vero tangit orator. — ἐπειδὴν δὲ ταῦτα, „Demosthenes multae istis legibus sancitae caput suum subduxit cautissime, quippe quod earum abrogationem solum verbo tenus postularet, absque formulis ad id praescriptis.“ Tourr. De usu generis neutrius ταῦτα vid. ad II, 15.*

§ 12. τίς εἰπὼν I. q. ὅστις, quem usum illustrarunt Stallbaum ad Plat. Crit. p. 48 A. et Lobeck. ad Phryn. p. 58. Kühner Gr. § 738, not. 2. Dem. IX, 3: οὐκ ἔχω τί λέγω. Schaef. App. II. p. 712. III. p. 85 cum Reizio et F. A. Wolfio negat. — ὑπὲρ ὑμῶν ὑφ' ὑμ. videntur consulto conjuncta esse; Graeci talia amant docente Lobeckio Paralip. p. 56. De structura ἀπολ. ὑφ' ὑμ. cfr. Dem. XXI, 144: ὑπὸ τῶν τυχάνων ἐκπεσεῖν. Soph. Oed. C. 391: τίς τοιοῦθ' ὑπ' ἀνδρός ἐδ' πράξειεν ἄν; Bernhardy Synt. p. 269. Maetzner ad Lyc. p. 237. — περιγίγνεσθαι, Reisk. Ind. s. v. haec: „praesertim quum hoc solum ipsi reliquum futurum, hunc unum sit laboris fructum ablaturus.“ — παθεῖν, sc. τοῦ cfr. Dem. VI, 3: ἡμεῖς οἱ παρόντες τούτων μὲν ἀφ' ὧταμεν, καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν. Isae. I, 23: πῶς ἂν ἕτερα τούτων γένοιτο ἀπιστότερα, τοὺς μὲν — φυλάξασθαι ibique Schoemann. —

δρες Ἀθηναῖοι, τοὺς νόμους δεῖ τούτους τοὺς αὐ-
 τοὺς ἀξιῶν, οἵπερ καὶ τεθείκασιν· οὐ γὰρ ἐστι δέ-
 32 καιον, τὴν μὲν χάριν, ἣ πᾶσαν ἔβλαπτε τὴν πόλιν,
 τοῖς τότε θεῖσιν ὑπάρχειν, τὴν δ' ἀπέχθειαν, δι'
 ἧς ἂν ἅπαντες ἄμεινον πράξαιμεν, τῷ νῦν τα βέλ-
 τιστα εἰπόντι ζημίαν γενέσθαι. πρὶν δὲ ταῦτα εὐ-
 τρεπίσαι, μηδαμῶς, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδέν'
 ἀξιούτε τηλικούτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥστε τοὺς νό-
 μους τούτους παραβάντα μὴ δοῦναι δίκην, μηδ'
 οὕτως ἀνόητον, ὥστε εἰς προὔπτον κακὸν αὐτὸν
 ἐμβαλεῖν.

Οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ, ὥ 14
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ψήφισμα οὐδενος ἀξιὸν ἐστίν,

§ 12. 9. τούτους τοὺς αὐτοὺς Σ, τούτους αὐτοὺς *Vulg.* § 13
 2. ἔβλαπτε Σ *ap. Dindf. et hic ipse 1846*, ἔβλαψε *Vulg. et*
cett. edd. — 7. ὑμῖν] ἡμῖν *pr Σ ap. Dindf.*

μᾶλλον — φοβερώτερον, comparativi notioni amplificandae inservit
 μᾶλλον, si quidem comparatio aut vere adjicitur aut cogitando addenda
 est, ut Hom. II. XXIV, 242. Cfr. Dem. XLIII, 25. XLIX, 3. Arist. Eq.
 1123. Herm. ad Vig. p. 719. Stallb. ad Plat. Hipp. Maj. p. 185 A. —
 καὶ — γε, ut Latini *et* — *quidem* ad rem aliquam determinandam, vid.
 § 34. I, 10. — τούτους τοὺς αὐτοὺς, refer τούτους ad νόμους et
 per τοὺς αὐτοὺς intellige Eubulum, quem vidimus auctorem hujus le-
 gis fuisse.

§ 13. ἔβλαπτε, imperfectum, quod cod. opt. praebebat, pertinet
 ad incommodi diuturnitatem, quod levitas Atheniensium ex insulso
 favore ineptorum oratorum percipiebat. — ἄμεινον πράξαιμεν, Thom.
 M. haec: πράττω, πέπραχα, μετὰ τῆς τοῦ εὖ ἢ κακῶς προσθήκης, ἣ τοῦ
 βέλτιον ἢ τοῦ χεῖρον πάθος δηλοῦσι. Xen. de rep. Ath. I, 1: τοὺς πονηροὺς
 ἄμεινον πράττειν ἢ τοὺς χρηστοὺς. Quod sequitur ζημίαν γενέ-
 σθαι de eo cfr. IV, 38. Videant Athenienses, ne, qui bene suadent,
 periculum invidiae subeant. — μηδέν' ἀξιούτε „qui legem hanc
 abrogare sine vestra auctoritate instituerit, aut tyrannus sit oportet
 aut amens, si exitium ultro sibi arcessierit.“ Wolf. Bekk. Anecd. p.
 412 ἀξιῶν explicatur per νομῶν, cfr. § 3 et Schaeff. App. II. p.
 331. — τηλικούτον, tantum, i. e. tantam nactum esse auctoritatem.
 — προὔπτον, Hesych. πρόδηλον, φανερόν. Idem schol.

§ 14. Ulpiano monente, orator jam objectionem corrigit ejus, qui

ἀν μὴ προσγένηται τὸ ποιεῖν ἐθέλειν τὰ γε δόξαντα
προθύμως ὑμᾶς. εἰ γὰρ αὐτάρκη τα ψηφίσματα ἦν,
ἢ ὑμᾶς ἀναγκάζειν ἃ προσήκει πράττειν ἢ περὶ ὧν
ἀν γραφῇ διαπραῖσθαι, οὐτ' ἀν ὑμεῖς πολλὰ ψη-
φίζομενοι μικρὰ, μᾶλλον δ' οὐδὲν ἐπράττετε τού-
των, οὔτε Φίλιππος τοσοῦτον ὑβρίζει χρόνον· πά-
λαι γὰρ ἀν ἕνεκά γε ψηφισμάτων ἐδεδώκει δέκην.
15 ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέ-
γειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὢν τῇ τάξει, πρότερον
τῇ δυνάμει καὶ κρείττον ἐστι. τοῦτ' οὖν δεῖ προσ-
εῖναι, τὰ δ' ἄλλα ὑπάρχει· καὶ γὰρ εἶπειν τὰ δέον-
τα παρ' ὑμῖν εἰσὶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυνάμε-
νοι, καὶ γινῶναι πάντων ὑμεῖς δξύτατοι τὰ ῥηθέντα,
καὶ πράξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν, ἐὰν ὀρθῶς ποιήτε.

§ 14. 6. ἀν γραφῇ corr. Σ et omnes edd. praeter Turicenses, qui
Saupprii conjecturam ἐγράφη pro vulg. γράφει (Bk. 1816) re-
cepere. Vulgatam defendit Engelhardt p. 32. — § 15, 5.
εἰσὶν om. pr Σ.

contendit: ψήφισμα ποιοῦμεν, ὥστε λυθῆναι. "Res strenue gerenda est.
Vid II, 12. III, 3. Noli praetermittere vim particulae γε sententiam
confirmantis. — περὶ ὧν ἀν γραφῇ, ad quascunque res plebiscita
pertinent, quibuscunque de rebus scripta sunt. Matth. § 527. Rost
§ 177, 7, b. Nulla igitur opus est conjectura. — διαπραῖσθαι,
II, 16, ad IV, 31. — ψηφίζομενοι, quamvis multa decernentes.
Schol. addit: ἐξήκει γὰρ ἐν ψήφισμα καταγωνίσασθαι τὸν Φίλιππον. —
ἕνεκά γε ψηφισμάτων, „si summa rei versaretur in hoc, ut essent
decreta scripta.“ Reisk. cfr. IX, 75. Soph. Oed. C. 22. Wunder ad
S. Electr. 380. Matth. p. 1137 et quae dixi in Phil. Vol. II. p. 149.

§ 15. κρείττον, vid. II, 12. V, 2 et Sallust. Jug. 85: „prae-
posterii homines, nam gerere quam fieri tempore posterius, re atque
usu prius est.“ — δξύτατοι, quanto ipsi sunt Athenienses acutio-
res in oratorum (εἶπειν τὰ δέοντα δυνάμενοι) consiliis judicandis, eo
majus est dedecus, si re ipsa desunt. — καὶ — δέ, et quod majus
est; e multis locis Demosthenicis unum adferam IX, 70: ἐγὼ νῆ Δι'
ἐρῶ, καὶ γράψω δέ, ὥστε ἀν βούλησθε χειροτονήσετε. Vid. Hartung gr.
Partik. I. p. 182 et Maetzner ad Lyc. p. 280. De verborum πράττειν
et ποιεῖν usu cfr. IV, 20: ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε.

τίνα γὰρ χρόνον ἢ τίνα καιρὸν, ὧ ἄνδρες Ἀθη- 16
ναῖοι, τοῦ παρόντος βελτίω ζητεῖτε; ἢ πότε ἂ δεῖ
πράξετε, εἰ μὴ νῦν; οὐχ ἅπαντα μὲν ἡμῶν προελ-
ληφε. τὰ χωρὶα ἄνθρωπος; εἰ δὲ καὶ ταύτης κύριος
τῆς χώρας γενήσεται, πάντων αἰσχίστα πεισόμεθα.
οὐχ οὖς, εἰ πολεμήσαιεν, ἐτοίμως σῶσειν ὑπισχνού-
μεθα, οὗτοι νῦν πολεμοῦνται; οὐκ ἐχθρός; οὐκ
33 ἔχων τὰ ἡμέτερα; οὐ βάρβαρος; οὐχ ὃ τι ἂν εἴποι

§ 16, 4. ἄνθρωπος Σ, cfr. ad I, 3 et IV, 9. Vulg. ἄνθρωπος.
— 6. πολεμήσαιεν] πολεμήσειεν ἐκείνος Auger. — 7. πο-
λεμοῦνται] πολεμοῦσιν pr Σ et Saupp. Dindorfio notante
corr. Σ. — 8. εἴποι omn. libri et edd., εἴπη Saupp. de suo.

II, 30: δεῖ κοινὸν καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ βουλευέσθαι καὶ τὸ πράττειν
ποιῆσαι. IX, 1: εἰ καὶ μὴ ποιοῦσι, καὶ λέγειν δεῖ καὶ πράττειν
ὅπως κτλ. XXIII, 178: πάντ' ἄνω καὶ κάτω πεποιήκει, καὶ οὐδὲν ἀπλῶς
οὐδὲ δικαίως ἔπραξεν. Plura exempla attuli ad II, 30. Ex his locis
patet, πράττειν opponi τῷ λέγειν et εἰπεῖν, et ad virum pertinere
contentionem, ad rem acriter gerendam — ein mit Kraft und Be-
wusstsein verbundenes Handeln —, ποιεῖν vero efficiendi et agendi
habere notionem — ein Ausführen und Bewirken im Allgemeinen.
Quare non omnino illud nostro Handeln, hoc nostro Machen re-
spondet.

§ 16. τίνα χρόνον, „mira est vis harum interrogationum, omnia
rei momenta summa brevitate repetentium.“ Saupp. Pron. interr. τίς
Noster iteravit VIII, 37. — εἰ μὴ νῦν, Aeschyl. S. ad Theb. 102:
πέπλων καὶ στεφάνων πότ', εἰ μὴ νῦν, ἀμφὶ λιτὰν ἔχομεν; Aristoph.
Vesp. 401: πότε δ', εἰ μὴ νῦν, ἐπαρήξετέ μοι; — ἅπαντα, saepius ora-
tor hanc rem tangit, Pydnam, Potidaeam aliasque urbes intelligens,
quas vid. IV, 42. — ταύτης „Chalcidicam regionem intelligit, in
qua Phil. jam antequam Olynthum obsedisset, duo et triginta urbes
ceperat.“ Tourr. Vid. Prolegg. c. II. § 2. — εἰ πολεμήσαιεν, nonne
quos, si bellum cum Philippo facerent, servare polliciti sumus, his
bellum nunc infertur? Ergo his salutem ferendi occasio data est.
Conjectura Reiskii πολεμηθεῖεν, probata illa quidem Summo Hermanno
et Paulyo (Schulzlg. 1830 p. 663), non necessaria videbitur cogitan-
ti, Demosthenem eo consilio usum esse activo et passivo (πολεμοῦν-
ται), ut Olynthios et bellum inferre et bello peti diceret. Ad hoc
posterius pertinet σῶσειν, licet locum suum post πολεμήσαιεν teneat.
Hac ipsa de causa rejiciendam puto scripturam πολεμοῦσαι, quae cor-
rectori debetur. — ἐχθρός; vid. IV, 50. — βάρβαρος; vid. IX, 31.

- 17 τις; ἀλλὰ πρὸς θεῶν πάντα ἐάσαντες καὶ μονο-
 νουχί συγκατασκευάσαντες αὐτῷ, τότε τοὺς αἰ-
 τίους, οἵτινές εἰσι, τούτων ζητήσομεν; οὐ γὰρ αὐ-
 τοί γ' αἴτιοι φήσομεν εἶναι, σαφῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ.
 οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις τῶν φυ-
 γόντων οὐδεὶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ, ἀλλὰ τοῦ στρατη-
 γοῦ καὶ τῶν πλησίων καὶ πάντων μᾶλλον, ἡττηνται
 δ' ὁμως διὰ πάντας τοὺς φυγόντας δῆπου· μένειν
 γὰρ ἐξῆν τῷ κατηγοροῦντι τῶν ἄλλων· εἰ δὲ τοῦτ'
 18 ἐποίει ἕκαστος, ἐνέκων ἄν. καὶ νῦν οὐ λέγει τις τὰ

§ 17, 1. πάντα Σ, ἅπαντα ταῦτα Vulg. et Bk. 1816, ἅπαντα ῥε
 Σ, πάντες pr Σ ap. Dindf. — ibid. ἐάσαντες in γρ. habet Σ.
 — 3. εἰσι om. Σ ap. Dindf. — ibid. αὐτοί] αὐτοῖς pr Σ ap.
 Dindf. — 5. φυγόντων Σ, φεγόντων Vulg.

et quae dixi ad Phil. Vol. II. p. 119. Welsk. de hyp. I. p. 17. Ma-
 cedones fuerunt gentis Illyricae, cui Graeci mixti erant. Flathe Gesch.
 Maced. I. p. 8 haec: „das Volk von Macedonien war in seinen vor-
 züglichen Bestandtheilen ein Zweig des urgriechischen Stammes, der
 unter barbarische Umgebungen gerathen war, durch welche er selbst
 einen halbbarbarischen Anstrich bekam.“ C. O. Müller über die Ma-
 kedoner p. 23. Wachsmuth I. p. 292. — ὅ τι ἂν τις εἴποι, quod-
 cunque aliquis dicere posset (was wohl Jemand sagen möchte), si
 vellet, ut I, 19: τί οὖν ἂν τις εἴποι; Non est igitur, cur εἴπη scri-
 batur.

§ 17. συγκατασκ., cfr. § 6. — τότε additur ad eam rem, quae
 in participio praecedenti inest, accuratius significandam. Simili modo
 οὕτως VI, 22. (vid. Vol. II. p. 24), οὕτως, ἔπειτα, Rost § 182, 4, 4. —
 φυγόντων refer ad eos, qui ex acie fugerunt, φεύγοντες vero sunt
 caules, Plut. Popl. c. 3: ἀπ' ὧν διαβιώσονται φεύγοντες. Lycurg. §.
 145: οὐ γὰρ μόνον οἱ φεύγοντες κατέρχονται. Engelh. ad h. l. — ἡτ-
 τηνται, sc. πάντες, quod ex πάντων repetendum; Schaefer: omnes
 tamen culpam cladis sustinent. — κατηγοροῦντι, hic locus laudatur
 in Bekk. Anecd. I. p. 149. — εἰ δὲ τοῦτ' ἐποίει, „quod si fecis-
 sent singuli, universi vicissent.“ Frank. Cfr. ad init. or. IV et
 Matthiam §. 508 b subtiliter de hoc usu imperfecti disputantem.

§ 18. καὶ νῦν, nunc etiam. Quemadmodum qui fugiunt, aliis cul-
 pam tribuunt, ita vos dicentibus: hos jam si minus probetis, alios au-
 diatis. Orator, in mentem audientium se insinuans, horum simul refu-
 tat objectiones, et cavet ne quis temere in oratores invehatur, sed

βέλτιστα ἀναστάς ἄλλος εἰπάτω, μὴ τοῦτον αἰτιώ-
σθω. ἕτερος λέγει τις βελτίω· ταῦτα ποιεῖτε ἀγαθῇ
τύχῃ. ἀλλ' οὐχ ἡδέα ταῦτα· οὐκέτι τοῦθ' ὁ λέγων
ἀδικεῖ, πλὴν εἰ δέον εὐξασθαι παραλείπει. εὐξασθαι
μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥάδιον, εἰς ταὐτὸ πάνθ'
ὅσα βούλεται τις ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ· ἐλῆσθαι δέ,
ὅταν περὶ πραγμάτων προτεθῇ σκοπεῖν, οὐκέθ' ὁμοίως
εὐπορον, ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλτιστα ἀντὶ τῶν ἡδέων, ἃν
μὴ συναμφοτέρα ἐξῇ, λαμβάνειν. εἰ δέ τις ἡμῖν ἔχει 19
καὶ τὰ θεωρικὰ ἔαν καὶ πόρους ἐτέρους λέγειν στρα-

§ 18, 5. εὐξασθαι μὲν Σ, Tur. Frank., εὐξασθαι μὲν γὰρ Vulg.,
Bekk. et cett. edd. De asyndeto vid. ad § 7. — 6. ταὐτὸ]
ταὐτὸν Bk. 1816. — 7. ἀθροίσο.] ἀθροίσο. Σ ap. Dindf. —
§ 19, 1. ἡμῖν Σ, ὑμῖν Vulg.

suum quisque agat munus. Bekk., Turic., Dindorf. et Voemelius post
βέλτιστα, βελτίω et ταῦτα signo interr. interpunxere, at quum haec
enuntiata dialogi instar prolata nescio quam vim habeant, malui cum
Funkhaenelio, Frank. et Sauppio colon ponere. Idem schema habes
huj. or. § 34. Cfr. Dissen ad Dem. Cor. p. 284. — εὐξασθαι,
Dem. eos tangit oratores, qui satis habebant, vota facere pro salute
populi, qui quidem his ita adsueverat, ut aegre ea desideraret. Cfr.
verba Catonis in Sall. Catil. c. 48: „non votis neque suppliciis mulie-
ribus auxilia deorum parantur, vigilando, agendo, bene consulendo
prosperè omnia cedunt.“ Cfr. Cic. Tusc. V, 1. § 2. — ἀθροίσαντα,
spiritum lenem, quem etiam Turic. et Frank. admisserunt, jure defen-
dit Spitzner ad Hom. Il. XIV, 38; optimi libri enim tuentur ut alibi,
ita XIV, 30. Asperum retinere Bekk., Voem. et Funkh., quem vid.
ad Androt. p. 119. Dindorf. olim hunc, nuper illum posuit; Bekkerus
autem sibi non constat, nam h. l. 1816. 25 et 35 ἀθρ., 1824 ἀθρ. de-
dit, idem variat XXI, 131 et 135. — ἐλέσθαι, ubi copia deligendi
et constituendi, quid faciundum sit, facta est, diversa solent ab ora-
toribus proponi; quod ipsum dicit (I, 1) bene contigisse, ut facere li-
ceret. De voce προτεθῇ vid. dicta ad IV. init. — συναμφο-
τέρα, Hor. art. poet. 343: omne tulit punctum, qui miscuit utile
dulci.

§ 19. εἰ δέ τις ἔχει, Wolfius ἀποφορὰν dicit de alia ratione sum-
ptuum exquirenda. Vulgata et multorum libror. lectio ἔχοι non magis hic
tenenda quam I, 1, vid. Herm. ad Vig. p. 834. — πόρους στρατιωτ.,

τιωτικούς, οὐχ οὗτος κρείττων; εἴποι τις ἄν. φημί
 ἔγωγε, εἴπερ ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλὰ θαν-
 μύζω εἰ τῷ ποτε ἀνθρώπων ἢ γέγονεν ἢ γενήσεται,
 ἂν τὰ παρόντα ἀναλώσῃ πρὸς ἃ μὴ δεῖ, τῶν ἀπόν-
 των εὐπορήσαι πρὸς ἃ δεῖ. ἀλλ', οἶμαι, μέγα τοῖς
 τοιούτοις ὑπάρχει λόγους ἢ παρ' ἐκάστου βούλησις, 3
 διόπερ ῥᾶστον ὅπαντων ἐστὶν αὐτὸν ἐξαπατῆσαι·
 ὃ γὰρ βούλεται, τοῦθ' ἕκαστος καὶ οἶεται, τὰ δὲ
 20 πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτω πέφυκεν. ὁράτε οὖν,
 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦθ' οὕτως, ὅπως καὶ τα
 πράγματα ἐνδέχεται καὶ δυνήσεσθε ἐξιέναι καὶ μι-
 σθὸν ἔξετε. οὐ τοι σωφρόνων οὐδὲ γενναίων ἐστὶν
 ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι δι' ἔνδειαν χρημάτων

§ 20, 5. ἐλλείποντας] λείποντας Σ.

rationes comparandi pecuniam militarem, cfr. I, 20. — εἰ γέγονεν, si cui contigit aut continget, IX, 68: ἐκεῖνο αἰσχρόν; ὕστερόν ποτ' εἰπείν συμβάντος τινός, τίς γὰρ ᾤσθη ταῦτα γενέσθαι; Aesch. S. a. Th. 5: εἰ δ' αὖθ', ὃ μὴ γένοιτο, συμφορὰ τίχοι. — παρόντα — ἀπόντων sibi respondent ut § 35 ἀφελών et ἀνελών, cfr. Lobeck Paralip. p. 12 sqq. E Latinis vid. Cic. Brut. § 329 inclusas — exclusas, p. Amer. c. 14 disjuncta — conjuncta. — τοιούτοις — λόγοις, hi sermones, ut quis putet fieri posse, quod non congruat sanae rationi, quibus simul aliquid vanitatis subest (§ 15.16), oriuntur, aluntur cujusque voluntate. — μέγα ὑπάρχει, magnam vim habet voluntas, magnam ad hujusmodi λόγους in ea est praesidium. Vid. Rost § 161 addit. 2. — διόπερ, propterea quod, Thuc. VIII, 92: διόπερ καὶ τὸ τεῖχος τοῦτο — ἐτείχιζον. — ἕκαστος καὶ οἶεται sc. ἔσεσθαι, quod vulg. male additur XVIII, 229. De ipsa sententia cfr. interpp. ad Thuc. III, 3 (ed. Popp. Vol. III, 2. p. 487) et Caes. de b. g. III, 181 „ferè libenter homines id, quod volunt, credunt.“ — οὐχ οὕτω πέφυκεν, non haec est rerum natura (II, 26), ut, quae quis velit, ea sponte ipsi eveniant. „Imitatus est Dionys. Halic. de Thuc. Indic. T. VI. p. 898. R. ἃ γὰρ ἕκαστος εἶναι βούλεται περὶ τὸ φιλούμενόν τε καὶ θαυμάζομενον ὅφ' αὐτοῦ, ταῦτα οἶεται.“ Schaeff.

§ 20. ἐνδέχεται, ut res in se suscipiant, ut ferunt, vid. Thes. M. p. 326. Ex hoc loco explicata impersonalem hujus vocis usum, quem vid. XIV, 6: πολλοῖς ἐνδέχεσθαι μοι δοκεῖ. Post h. v. Voemel. et Frank. commate interpunxerunt, quod cum Bekk., Tur. et Furdm. ex-

τῶν τοῦ πολέμου εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν, οὐδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους καὶ Μεγαρέας ἀρπάσαντας τὰ ὅπλα πορεύεσθαι, Φίλιππον δ' ἔάν πόλεις Ἑλληνίδας ἀνδραποδίσσθαι δι' ἀπορίαν ἐφοδῶν τοῖς στρατευομένοις.

Καὶ ταῦτ' οὐχ ἔν' ἀπέχθωμαι τισιν ὑμῶν, τὴν 21 ἄλλως προῆρῆμαι λέγειν· οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων οὐδ'

plasi, nam *θυνησθε* pandat ab ἄνω. — εὐχερῶς refer ad tranquillitatem animi, qua illi talia sustinent. Hesych. τὴν εὐμαρίαν explicat per εὐχέρειαν, ἡσυχίαν. Schaefer: *socorditer*. — τοιαῦτα ὀνειδῆ, „ut deamini propter penuriam pecuniarum bello justo et necessario deesse culpa vestra committere, ut socii vestri percant.“ *Reisk.* — οὐδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους καὶ Μεγαρέας, sc. neque virorum generosorum est. Diversum intellige bellum, alterum *Corinthiorum*, quos Athenienses, Megarensibus ad fines ipsorum proferendos auxiliantes, adgredebantur Ol. 80, 3 (Thucyd. I, 103. Diod. XI, 79), alterum *Megarensium*, in quorum fines Athenienses Ol. 83, 1 et annis proximis invadebant, quod defecerant et foedus cum Spartanis et Corinthiis intulerant. Thuc. I, 139 ibique interpp. Improbabilis est Ulpiani sententia, qui unum bellum intelligit, quod Megarenses et Corinthii conjuncti Atheniensibus intulerint. Nam, inquit ille, quum Megarenses τὴν ἱερὰν ὄργαδα (locum Cereri et Proserpinae sacrum in confinio Megaridis et Atticae) tempore Periclis sibi vindicassent, hi cum Corinthiis, quos in auxillium vocaverant, vehementem Atheniensium impetum (ἀρπάσαντας) experiebantur. In errorem Ulpiani Brückner (Gesch. Phil. p. 376) incidisse videtur. Probabilis, licet incerta, est sententia Sauppii ad h. l. — ἀρπάζειν pertinere ad rem celeriter gestam vel gerendam constat. Orv. ad Char. p. 263. Opponitur sequenti ἔάν. Similiter lat. *rapere*, Liv. VI, 23. — πορεύεσθαι, ex oratione Demosthenis credideris, bella, de quibus loquitur, ab auditoribus suis fuisse gesta, at „non quod homines, sed quod civis, quod temp., quae semper una eademque est, deceat, exponit.“ *Frank.* — τοῖς στρατευομένοις, de dativo vid. ad I, 22 et Poppo Thuc. Pr. I, 1. p. 125.

§. 21. καὶ ταῦτ' οὐχ — αἰρεῖσθαι, „quae initio est posita sententia, confirmatur deinde subjecta alia ut vides, quae ei servit; totum vero inservit ultimae sententiae summae introducendae et prae-muniendae.“ *Dissen* de struct. per. p. X. De conjunctivo ἀπέχθωμαι: vid. § 6 et II, 24. — τὴν ἄλλως, frustra i. e. ut nihil sit causae, οὐκ ἴσως, qui pecuniam theatralem sibi eripi nolunt, mihi invisos faciunt. XIX, 336: οὐχ ἔτι τί λίγη, ἀλλὰ τὴν ἄλλως ἐνταῦθα ἐπαρεῖ τὴν

τιωτικούς, οὐχ οὗτος κρείττων; εἶποι τις ἄν. φημί
 ἔγωγε, εἴπερ ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλὰ θαν-
 μύζω εἰ τῷ ποτε ἀνθρώπων ἢ γέγονεν ἢ γενήσεται,
 ἂν τὰ παρόντα ἀναλώσῃ πρὸς ἃ μὴ δεῖ, τῶν ἀπόν-
 των εὐπορήσαι πρὸς ἃ δεῖ. ἀλλ', οἶμαι, μέγα τοῖς
 τοιοῦτοις ὑπάρχει λόγους ἢ παρ' ἐκάστου βούλησις, 31
 διόπερ ῥᾶστον ὅπαντων ἐστὶν αὐτὸν ἐξαπατῆσαι·
 ὃ γὰρ βούλεται, τοῦθ' ἕκαστος καὶ οἶεται, τὰ δὲ
 20 πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτω πέφυκεν. ὁρᾶτε οὖν,
 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦθ' οὕτως, ὅπως καὶ τα
 πράγματα ἐνδέχεται καὶ δυνήσασθε ἐξιέναι καὶ μι-
 σθὸν ἔξετε. οὗτοι σωφρόνων οὐδὲ γενναίων ἐστὶν
 ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι δι' ἔνδειαν χρημάτων

§ 20, 5. ἐλλείποντας] λείποντας Σ.

rationes comparandi pecuniam militarem, cfr. I, 20. — εἰ γέγονεν, si cui contigit aut continget, IX, 68: ἐκείνο αἰσχρόν; ὕστερόν ποτ' εἰπὼν συμβάντος τινός, τίς γὰρ ᾤψθη ταῦτα γενέσθαι; Aesch. S. a. Th. 5: εἰ δ' αὖθ', ὃ μὴ γένοιτο, συμφορὰ τίχου. — παρόντα — ἀπόντων sibi respondent ut § 35 ἀφελών et ἀνελών, cfr. Lobeck Paralip. p. 12 sqq. E Latinis vid. Cic. Brut. § 329 inclusas — exclusas, p. Amer. c. 14 disjuncta — conjuncta. — τοιοῦτοις — λόγοις, hi sermones, ut quis putet fieri posse, quod non congruat sanae rationi, quibus simul aliquid vanitatis subest (§ 15.16), oriuntur, aluntur cujusque voluntate. — μέγα ὑπάρχει, magnam vim habet voluntas, magnam ad hujusmodi λόγους in ea est praesidium. Vid. Rost § 161 addit. 2. — διόπερ, propterea quod, Thuc. VIII, 92: διόπερ καὶ τὸ τεῖχος τοῦτο — ἐτείχιζον. — ἕκαστος καὶ οἶεται sc. ἔσεσθαι, quod vulg. male additur XVIII, 229. De ipsa sententia cfr. interpp. ad Thuc. III, 3 (ed. Popp. Vol. III, 2. p. 487) et Caes. de b. g. III, 181 „fero libenter homines id, quod volunt, credunt.“ — οὐχ οὕτω πέφυκεν, non haec est rerum natura (II, 26), ut, quae quis velit, ea sponte ipsi eveniant. „Imitatus est Dionys. Halic. de Thuc. Indic. T. VI. p. 898. R. ἃ γὰρ ἕκαστος εἶναι βούλεται περὶ τὸ φιλούμενόν τε καὶ θαυμάζομενον ὑφ' ἑαυτοῦ, ταῦτα οἶεται.“ Schaeff.

§ 20. ἐνδέχεται, ut res in se suscipiunt, ut ferunt, vid. Them. M. p. 326. Ex hoc loco explicata impersonalem hujus vocis usum, quem vid. XIV, 6: πολλοῖς ἐνδέχεται μοι δοκεῖ. Post h. v. Vocemol. et Frank. commate interpunxerunt, quod cum Bekk., Tur. et Funck. ex-

τῶν τοῦ πολέμου εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν, οὐδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους καὶ Μεγαρέας ἀρπάσαντας τὰ ὅπλα πορεύεσθαι, Φίλιππον δ' ἑὴν πόλεις Ἑλληνίδας ἀνδραποδῆσθαι δι' ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρατευομένοις.

Καὶ ταῦτ' οὐχ ἔν' ἀπέχθωμαι τισιν ὑμῶν, τὴν 21 ἄλλως προήρημαι λέγειν· οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων οὐδ'

plosi, nam *δυνήσασθε* pandet ab ἄπως. — εὐχερῶς refer ad tranquillitatem animi, qua illi talia sustinent. Hesych. τὴν εὐμάρειαν explicat per εὐχέρειαν, ἡσυχίαν. Schaefer: *socorditer*. — τοιαῦτα ὀνειδῆ, „ut dicamini propter penuriam pecuniarum bello justo et necessario desse atque culpa vestra committere, ut socii vestri percant.“ *Reisk.* — οὐδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους καὶ Μεγαρέας, sc. neque virorum generosorum est. Diversum intellige bellum, alterum *Corinthiorum*, quos Athenienses, Megarensibus ad fines ipsorum proferendos auxiliantes, adgredebantur Ol. 80, 3 (Thucyd. I, 103. Diod. XI, 79), alterum *Megarensium*, in quorum fines Athenienses Ol. 83, 1 et annis proximis invadebant, quod defecerant et foedus cum Spartanis et Corinthiis inierant. Thuc. I, 139 ibique interpp. Improbabilis est Ulpiani sententia, qui unum bellum intelligit, quod Megarenses et Corinthii conjuncti Atheniensibus intulerint. Nam, inquit ille, quum Megarenses τὴν ἱερὰν ὀργὰδα (locum Cereri et Proserpinae sacrum in confinio Megaridis et Atticae) tempore Periclis sibi vindicassent, hi cum Corinthiis, quos in auxilium vocaverant, vehementem Atheniensium impetum (ἀρπάσαντας) experiebantur. In errore Ulpiani Brückner (Gesch. Phil. p. 376) incidisse videtur. Probabilis, licet incerta, est sententia Sauppii ad h. l. — ἀρπάζειν pertinere ad rem celeriter gestam vel gerendam constat. Orv. ad Char. p. 263. Opponitur sequenti ἑὴν. Similiter lat. *rapere*, Liv. VI, 23. — πορεύεσθαι, ex oratione Demosthenis credideris, bella, de quibus loquitur, ab auditoribus suis fuisse gesta, at „non quod homines, sed quod cives, quod temp., quae semper una eademque est, deceat, exponit.“ *Frank.* — τοῖς στρατευομένοις, de dativo vid. ad I, 22 et Poppo Thuc. Pr. I, 1. p. 125.

§. 21. καὶ ταῦτ' οὐχ — αἰρεῖσθαι, „quae initio est posita sententia, confirmatur deinde subjecta alia ut vides, quae ei servit; totum vero inservit ultimae sententiae summae introducendae et prae-muniendae.“ *Dissen* de struct. per. p. X. De conjunctivo ἀπέχθωμαι vid. § 6 et II, 24. — τὴν ἄλλως, frustra i. e. ut nihil sit causae, cur illos, qui pecuniam theatralem sibi eripi nolunt, mihi invisos faciam. XIX, 336: οὐχ ἔξει τί λίγη, ἀλλὰ τὴν ἄλλως ἐνταῦθα ἐπαρεῖ τὴν

ἀτυχῆς εἰμι ἐγώ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι
 μηδὲν ὠφελεῖν νομῶν· ἀλλὰ δικαίον πόλεως κρι-
 νω τὴν τῶν πραγμάτων σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ
 λέγειν χάριτος αἰρεῖσθαι. καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῶν
 προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκούω, ὥσπερ ἴσως καὶ
 ὑμεῖς, οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παριόντες ἅπαντες, μι-
 μοῦνται δ' οὐ πᾶν, τούτῳ τῷ ἔθει καὶ τῷ τρόπῳ
 τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν Ἀριστείδην ἐκείνον,
 τὸν Νικίαν, τὸν δμώνυμον ἑμαντῶ, τὸν Περικλέα.
 22 ἐξ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφῆναισι
 ῥήτορες, τί βούλεσθε; τί γράψω; τί ὑμῖν χαρίσωμαι;

§ 21, 7. ἀκούω] ἀκούων *pr* Σ. — 8. παριόντες Σ, παρόντες *Vulg.*

— § 22, 2. χαρίσωμαι *edd. e duob. libris*, χαρίσσομαι *Vulg. et Σ.*

φωνήν. Bergl. ad Alciph. p. 102. Zeun. ad Vig. p. 378. — ἀτυ-
 χῆς i. q. ἡλίθιος, „neque tam sum diis natus iratis et astris infaustis“
Reisk. vid. ad II, 20. — ἀλλὰ — αἰρεῖσθαι, haec sententia lau-
 datur a Stob. 147, 26; in Bekk. Anecd. I. p. 119 pro κρίνω legitur
 κρίνων. Schol. haec habet: ἐντεῦθεν μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ τρίτον τοῦ
 λόγου μέρος, ἐπιλογικὸν μὲν εἶναι δοκοῦν, ἔχον δὲ καταδρομὴν τοῦ νόμου
 τοῦ περὶ τῶν θεωρικῶν. — ἀκούω, de usu praesentis in re *iterata*
 exposui in Addend. Vol. II. p. 218. Cfr. IV, 23. VI, 20. XV, 23.
 Buttm. ad Soph. Phil. 259. Stallb. ad Plat. Gorg. p. 503 C. — οἱ
 παριόντες i. q. δημηγοροῦντες. — τὸν Ἀριστείδην — Περικ-
 κλέα, de Aristide, quem honestatem utilitati longe praetulisse con-
 stat, adferam Platonis iudicium in Gorgia: εἰς δὲ καὶ πᾶν ἑλλήνων
 γίγονεν εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας Ἀριστείδης. coll. Plut. Aristid. c. 2.
 Nicias et Demosthenes, Alcisthenis filius (τὸν δμών.), bello Syracusano
 praefecti erant, Thuc. VII, 40; uterque militiae domique peritissimus.
 De Pericle Isocr. XVI, 28 haec: ὃν πάντες ἂν ὁμολόγησαν ὡς σωφρο-
 νίστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον γεγενῆσθαι πολίτην, coll. Plat.
 Gorg. p. 515 et 516. St. Plut. Pericl. c. 39: θαυμαστός δ' ἀνὴρ οὐ μόνον
 τῆς ἐπιεικείας καὶ πραότητος, ἀλλὰ καὶ τοῦ σφρονήματος. — οὐ
 πᾶν, non adeo i. e. parum aut nihil, vid. quos laudat Sintenis ad
 Plut. Them. p. 28.

§ 22. τί ὑμῖν χαρίσωμαι, *vulg.* χαρίσσομαι, sed interest, utrum
 utaris conjunct. aor., an futuro (quod est χαριοῦμαι), ille enim est
 quaerentis, quid alii velint ut fiat, hoc, an alii concedant (quod sere
 concedere debent) ut fiat. De notione verbi χαρίζομαι exposuit Rahn-

προπέπεται τῆς παραντίκα χάριτος· τὰ τῆς πό-
λεως πράγματα καὶ τοιαντὶ συμβαίνει, καὶ τὰ μὲν
τούτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχυρῶς.
καίτοι σκέψασθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἃ τις ἂν 23
κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι τῶν τ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων,
καὶ τῶν ἐφ' ὑμῶν. ἔσται δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος
35 ὑμῖν ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἄλλοις ὑμῖν χρωμένους πα-
ραδελύμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαί-
μοσιν ἔξεστι γενέσθαι. ἐκεῖνοι τολύν, οἷς οὐκ ἐχαρ- 24
ζονθ' οἱ λέγοντες οὐδ' ἐφθλουν αὐτοὺς ὥσπερ ὑμᾶς

§ 22, 3. παραντίκα χάριτος Σ, παραντίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος.
Vulg. — § 23, 3. ὑμῶν] ἡμῶν Auger. e Dionys.

ken. ad Timaeum p. 274 sq. Hujusmodi oratores perstringit Aristoph.
Equit. 50 et 215: τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιεῖται ὑπογλυκαίνων ἡματιοῖς μα-
γειμαῖς. Isocr. VIII, 129 haec: θαυμάζω εἰ μὴ δύνασθε συνιδεῖν ὅτι
γένος οὐδὲν ἐστὶ κακονούτερον τῷ πλήθει πονηρῶν ἡτῶρων καὶ δημαγο-
γῶν. — προπέπεται — πράγματα, schol. Pind. Olymp. 7. in.
haec: προπίνειν ἐστὶ κυρίως τὸ ἅμα τῷ κραματι (l. e. οἶνῳ) τὸ ἀγ-
γεῖον χαρίζεσθαι, omnino propinantem aliquid prodere. Cfr. XIX, 296,
ubi homines quidam dicuntur τὴν ἐλευθερίαν προπεπτωκέτες, vid.
Dissem p. 437. Weisk. de hyperb. II. p. 37 et quos laudat Saupp. ad
h. l. Genitivo χάριτος orator usus est, quoniam in προπέπ. inest notio
conditionis. VI, 10: κίριόςθε γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν ἀπάν-
των μηδενὸς ὢν κέρθους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων προσέσθαι, μηδ'
ἀνταλλάξασθαι μηδεμίας χάριτος τὴν εἰς τοὺς Ἑλληνας εὐνοίαν. Coll.
VIII, 70. — τοιαντὶ, qualia sunt quae nunc expeririui, VI, 20:
προσδοκᾶν αὐτοὺς τοιαῦτα πείσεσθαι.

§ 23. καίτοι σκέψασθε, Isocr. VIII, 74 sqq. confert majores
cum suis hominibus, illos summa pro reipubl. salute pericula sublissee,
hos illa cum maxime effugere. Dionys. Halicarn. de admir. vi dic. in
Dem. (T. VI. p. 1015.) omnem hunc locum (§ 23—32) laudans declarat,
oratorem non omnia minuta comparatione consecrari, sed in genere
totam materiam probatque ejus grave, comprehensum et simplex di-
cendi genus. — εὐδαίμοσιν ἔξεστι, usitata Graecis constructio
dativi cum ἔξεστι et ἔστι, XV, 30: οὐδὲν ἐμποδὼν αὐτοῖς ἔσται κυρίως
τῶν ἀγαθῶν εἶναι. Exempla vide ap. Matth. Gr. gr. § 536 et Buttm.
§ 142, 2, 2.

§ 24. αὐτοὺς, ne repeteret οὓς ex οἷς, adjecit αὐτοὺς, de quo
non linguae graecae fusius disseruit Maetzner ad Lyc. p. 101 sq.

οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἡρξαν ἐκόντων, πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον, ὑπήκουσε δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεὺς, ὥσπερ ἐστὶ προσήκον

§ 24, 5. ἀνήγαγον Σ, συνήγαγον γρ Σ et Vulg. — *ibid.* ὑπήκουσε Bekk. Anecd. p. 176, 17, Schaeff. et Turic., quod et ipsum olim dederam. Libri et cett. edd. ὑπήκουε.

Matth. § 472, 3. p. 881. E Latinis cfr. Cic. de Off. II, 5 fin.: „quorum studiis ea, quae natura desiderat, habeamus eosdemque (i. e. et quos) propulsemus,“ Kühner ad Tusc. V. § 17. — πέντε καὶ τετταράκ., H. Wolf. de suo dedit πέντε καὶ ἐξήκοντα contra libros. Atqui vulgatae ipse faveset nexus. Noster aetatem Aristidis et Periclis amio tenens, hujus aetates descripsit ab Ol. 75, 4. (477 a. Chr.) usque ad Ol. 86, 4. (432) i. e. tempus ab initio belli Persici secundi usque ad init. belli Pelop. Si Demosthenes IX, 23 numerat 73 annos (scil. Isocr. Paneg. c. 30. ibiq. Spohn.), addidit 27 vel 28 annus belli Pelop. i. e. ad a. 405. „Facile haec discrepantia componitur distinguendo tempore, quo Graeci volentes [ἐκόντων], quoque iavidi Atheniensibus paruerint.“ Tourr. Consentiant A. G. Becker p. 211 et Weisk. d. hyperb. I. p. 16. Vid. quae de hac re dixi Vol. II. p. 177. Wachsmuth I. p. 210 et Krüger Met.-phil. Studien p. 38. — πλείω δ' ἢ μύρια, consentit fere Thuc. II, 13. τὰ γὰρ πλείωτα τριακισίων ἀποδόντα μύρια ἐγένετο (9700 sc. τάλαντα). Aristid. I. p. 160 τάλαντα ὀλίγον δεῖν μύρια in arce memorat. Praeterea Pericles tempore ibidem 500 talenta non signati auri et argenti atque 40 talenta auri ad ornandam statuam Minervae asservabantur. Boeckh I. p. 474. Hermann Staatsalt. § 156. Wachsmuth II. p. 105. — ἀνήγαγον, solennis erat dictio ἀνάγειν, ἀναφέρειν de pecunia in acropolim ἀναφέροντα. Isocr. VIII, 128: Περιελὴς εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγεν ἐκτακτοὶ χίλια τάλαντα χωρὶς τῶν ἱερῶν. Vid. Plat. Eutyphr. p. 6 E et Baiter. praef. ad Isocr. Panog. p. X. — ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων, rex Macedoniae Perdicas, schol. monente, intelligendus, patruelis Atymnae, patris Philippi, quem Thuc. V, 83 (vid. ibi interpp.) narrat ab Atheniensibus usu maris in Macedonia Ol. 90, 4. interclusum fuisse. Eodem refer VII, 12: ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία καὶ φόρους ἡμῖν ἐφερε. vid. Weisk. I. p. 18 sqq., qui recte vidit haec hyperbolice dicta esse, ut non adsentiar Lucchesinio p. 348 dicenti: „inquieto animo variaque fortuna suadente saepius dissolvit pactum cum Atheniensibus foedus, saepius renovavit [cfr. Flathe I. p. 30], donec ab hisdem tanta voluntatis varietate sessis e Macedonia depulsus est Ol. 91, 1 [?].“ Acerbior Vogellius p. 259: „Man thut wohl dem Dem. nicht Unrecht,

βαρβαρον Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ πεζῇ καὶ
 ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαια αὐτοὶ στρατευόμενοι,
 μόνου δὲ ἀνθρώπων κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν
 τῶν φθοραινόντων κατέλιπον. ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλληνι- 25
 κῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν αὐ-
 τὴν θεάσασθε ὅποιοι, ἔν τε τοῖς κοινοῖς καὶ ἐν τοῖς
 ἰδίοις. δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη
 τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκευάσαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ
 τῶν ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδεὶν τῶν ἐπι-
 γιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖσθαι· ἰδίᾳ δ' οὕτω σώ- 26
 φρονες ἦσαν καὶ σφόδρα τῷ τῆς πολιτείας ἡθει

§ 26, 2. τῷ τῆς Σ, ἐν τῷ τῆς Vulg. et omnes edd., vid. adnot.

wenn man ihm wenig Bekanntschaft mit der alten Macedon. Gesch. zutrug und die Behandlung der Zinsbarkeit der Macedon. Könige für einander Fechterstreiche ansieht.“ Cfr. W. Vischer's Perdiccas II. im Schweizer. Museo I, 1. — Ἕλλησι, cfr. Eurip. Iph. Aut. 1406: βαρβαρῶν Ἕλληνας ἔρχιν εἰκός, ἀλλ' οὐ βαρβαρὸν Ἕλλήνων· τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οὗ δ' ἐλεύθεροι. Wachsmuth I. p. 208. — κρείττω i. q. μείζω, vid. interpp. ad Thuc. II, 50, in. — τὴν ἐ. π. ἐ. δόξαν, gloria ob res gestas, Matth. § 585. Maetznar ad Lyc. p. 191. Major fuit majorum gloria, quam cui invidetur.

§ 25. οἰκοδομήματα, aedificia amplissima, qualia enumerat Noster loco gemello XXIII, 207: προπύλαια παῖτα, νεώσοικοι, στοαί, Ἱερῶν, τὰλλα οἷ· κατεσκευασμένην δρᾷτε τὴν πόλιν, coll. Aesch. II, 74, 105. — ἱερῶν templa magnifice exstructa fuere. Aristoph. Av. 618 sqq. Plut. Pericl. c. 13. Beck Grundr. d. Arch. d. Kunst p. 73. Müller Arch. d. Kunst § 118. — ἀναθήματα (κοσμήματα, ἀγάλματα) dicuntur dona, quae ad gratum animum diis significandum suspenduntur: tripodes, aureae phialae, de quibus vid. Paus. Att. c. 27 et Wachsmuth II. p. 559. — ὥστε — λελεῖσθαι, hunc locum habet Minucian. Walz II. IX. p. 606.

§ 26. τῷ τῆς πολιτ. ἡθει μένοντες, ἡγρουν τῷ δημοκρατικῷ, ἐν ᾧ αἱ ἐσότητες εὐδαιμονοῦσαν.“ Wolf. Vulgo quidem ἐν τῷ τῆς κτλ. legitur. Quum libri optimi Σ et F (quem Dindf. B dicit) praepositionem omittant, Sauppius pro μένοντες legi voluit ἐμμένοντες. Quae conjectura quamvis defendatur his locis: Dem. XX, 37: αἷς (συνθήκαις) ἐ Λεύκων ἐμμένων, Plat. Apol. p. 39 B: ἐγῶγε τῷ τιμήματι ἐμμένω, Soph. Oed. R. 350: ἐννέπω σε τῷ κηρύγματι ἐμμένειν, tamen praecedente ἡθει

μένοντες, ὥστε τὴν Ἀριστείδου καὶ τὸν Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὅποια ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῆς τοῦ γέλτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν· οὐ γὰρ εἰς περιουσίαν ἐπράττετο αὐτοῖς τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὸ κοινὸν ἕκαστος αὔξειν ἔτετο δεῖν. ἐκ δὲ τοῦ τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αἰτοῖς ἴσως διοικεῖν μεγάλην εἰκότως ἐκτήσαντο εὐδαιμονίαν.

27 τότε μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε τὰ πράγματα ἐκείνοις, χρωμένοις οἷς εἶπον προστάταις· νυνὶ δὲ³⁶ πῶς ἡμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγματα ἔχει; ἄρα γε ὁμοίως καὶ παραπλησίως; [οἷς] τὰ μὲν

§ 27, 3. ἡμῖν Σ, Tur. Frank. Dindf. 1846., ὑμῖν Bk. Voem. Dindf. 1825. Funkh. — *ibid.* τῶν νῦν Σ, Vulg. Bk. 1824 et 35 cum cett. edd., τούτων Bk. 1816 et 25. — 4. καὶ Σ cum Vulg. Bk. 1824. 25. 35. et edd., ἡ Bk. 1816 et Funkh. — *ibid.* [οἷς]

loco nostro hiatus infertur a Demosthene alienus. Jam quum Soph. Antig. 169: εἰδῶς — παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν habeat, ut pateat μένειν τινί graece dici posse, optimis libris obsequendum duxi. — τῶν τότε λαμπρῶν, quis nesciat, quos intelligi velit? cfr. Weber ad Aristocr. p. 525. — εἰς περιουσίαν, ad rem familiarem amplificandam, cfr. § 33 et XXI, 159: ὅσα τῆς ἰδίας τροφῆς ἕνεκα καὶ περιουσίας πᾶται. Conferunt interpp. Cic. Flacc. XII, 28 et Sall. Cat. c. 9. — ἐκτήσαντο εὐδαιμονίαν, Mount. adfert Eurip. Phoen. 535: καὶ τοῦ κάλλιον ἰσότητα τιμᾶν, ἣ φίλους ἀεὶ φίλοις πόλεις τε πόλεσι συμμάχους τε συμμάχοις συνδεῖ. Laudat Noster XXI, 123 παλαιὰν ἐκείνην εὐδαιμονίαν, aliis vero locis notat aequales τοὺς οὐκ ἴσως τὴν πόλιν πολιτενομένους i. e. aequo jure. De hac ἰσονομία et ἰσχρορία, Graecis gratissima, vid. Schoemann jur. antiq. p. 95, 1 et Wachsmuth I. p. 528.

§ 27. ἐκείνοις, χρωμένοις, dum illi republ. administrabant, bene habebat; dativ. ut II, 8: ἡμῖν καλῶς πεπραχθαι et paullo ante ἐπράττετο αὐτοῖς. — τῶν χρηστῶν, ita vocantur ironice oratores, qui in gratiam aliorum dicunt; eodem modo XVIII, 89: ἦν (εἰρήνην) οὗτοι κατὰ τῆς πατρίδος τηροῦσιν οἱ χρηστοὶ ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσιν. Statim post meliorum librorum lectio est τῶν νῦν. Jam quum vulgata τούτων, si quid, rationi Demosthenicae conveniat, placet Schaeferi conjectura suadentis τούτων τῶν νῦν. Hermog. Walz. III. p. 252 et 350 legit τούτων. — ἄρα γε esse ironiae significan-

ἀλλὰ οὐκ ὅσων πολλὰ ἂν ἔχων εἰπεῖν· ἀλλ' ὅσῃς ἀπαν-
τες ὁρᾷτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, καὶ Λακεδαιμο-
νίων μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἀσχόλων ὄντων,
τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ τῶν
πρωτείων ἡμῖν ἀντιτάξασθαι, ἐξὸν δ' ἡμῖν καὶ

τὰ μὲν] *vid. adnot.* — 9. ἐξὸν δ' ἡμῖν *Bk.* 1816 *et* 35.
Tur. Frank. Voem. 1843., ἐξὸν [δ'] ἡμῖν *Bk.* 1824. 25. *Frankh.*
Voem. 1829 *Dindf.* 1825, ἐξὸν ἡμῖν *Dindf.* 1846 *et* *Bekk.*
Anecd. p. 136, 1.

dae et constat et docuerunt Maetzner ad Lyc. p. 202, Weber ad Aristocr. p. 211. — καὶ παραπλησίως, quod aliquot libri praebent ἢ παραπ. suis exemplis minime caret, at conjunctio nostro loco aptior videtur quam disjunctio, ut XIX, 196: καὶ θαύσασθε, εἰ παραπλήσιον πούτῃ καὶ ὅμοιον. Vid. § 5 et Poppo ad Thuc. III, 1. — [οἷς] τὰ μὲν, lectio vulgata est καὶ τὰ, quam cum mea secunda ed. Frankius retinuit; libri plerique a Reiskio et Bekkero collati οἷς praebent a ceteris edd. receptum, quorum alteri referunt ad ὁμῶν [ἡμῖν], alteri ad malos oratores; atqui illa ratio per se corrui, quoniam ἡμῖν legendum, haec — quorum in gratiam — admitti nequit, quum ea, quae sequuntur, ἀλλ' ὅσῃς κτλ. ad universos pertineant Athenienses. Latet nescio quid. Jam quum Dionys. VI. p. 1017 plane omittat οἷς, uncis inclusi, unde unde ortum. Sauppius cum Tur. eiecit. — ἂν ἔχων, cfr. VIII, 52: πάντα εἰπὼν ἂν ἡθίως τὰ μὲν ἄλλα εἶπω. — ἀλλ' ὅσῃς — ἐπειλημμένοι, strue τόσῃς ὅσῃς ὁρᾷτε ἐπιλ. ἀπεστερήμεθα, etenim dicuntur magnam nacti esse aemulorum absentiam. „Orator de solis commoditatibus loquitur, quibus Athenienses uti debuerint, sed per socordiam suam malamque fraudem demagogorum non sint usi.“ Schaeff. Nostrum locum vid. in Bekk. Anecd. I. p. 136, 5. — καὶ Λακεδ. — ὄντων, Lacedaemonii pugna Leuctrica et Mantineensi devicti erant (Diod. Sic. XV, 55.) et Thebani hoc tempore bello Phocensi districti (ἄσχολοι). Dem. V, 22. Particula καὶ explicantis est una zwar, ut neutiquam cum Dobraeo deleam. Poppo ad Thuc. III, 3. p. 731. Krüger ad Xen. An. I, 10, 6. — ἀντιτάξασθαι, Dionys. ἀντάραι, quod Schaeffero genuinum videtur, sed illius menti observata sunt loca II, 25. VI, 5. Ab eodem Dionysio quum δὲ post ἐξὸν absit, aliquot edd. uncis hanc partic. incluserunt, Schaeff. deleri vult. Orator autem haec verba praecedentibus jungit. Haec olim scripseram. Addit Sauppius: „hoc membrum pariter atque priora ad protasin referemus, ita ut iis omnibus ea conditio rerum publicarum adumbretur, qua Athenienses oratori male videntur usi esse.“ — δι-
καια βραβεύειν, quod cuique conveniat, disceptare. Hesych. ἐπι-

τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν καὶ τὰ τῶν ἄλ-
 28 λων δίκαια βραβεύειν, ἀπιστεργήμεθα μὲν χώρας οἰ-
 κείας, πλεόνθ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀν-
 ηλώκαμεν εἰς οὐδὲν δέον, οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμ-
 μάχους ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης ἀπολωλέκασι
 οὗτοι, ἐχθρόν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικούτον ἡσκή-
 καμεν. ἡ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν, πόθεν ἄλ-
 λοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν ἡ παρ' ἡμῶν αὐτῶν Φίλιπ-
 29 πος. „ἀλλ' ὦ ἄν, εἰ ταῦτα φεύλως, τὰ γ' ἐν αὐτῇ

§ 29, 2. ἔχει.] ἔχει Σ.

κρίνειν. Orvill. ad Char. p. 445 dicit, hanc metaphoram a moderatore certaminum desumptam recentioribus Atticis frequentiorē esse quam vetustis.

§ 28. οἰκείας, Wolfius recte ad Amphipoliam referri vult. — χίλια καὶ πεντακόσια, Jacobs. mandat Aesch. II, 70: χίλια δὲ καὶ πεντακόσια τάλαντα οὐκ εἰς στρατιώτας, ἀλλ' εἰς ἡγεμόνων ἀλαζονείας ἀνηλωκέναι, nam Chares alique imperatores (II, 28) hanc pecuniam summam dissipaverant = 2,100,000 Thlr. Pro ἀνηλώκαμεν Bekk. 1816 ἀναλώκαμεν dederat, nunc lectioni a me ceterisque edd. receptae favet. Si non ubique aoristus (cfr. I, 11), certe perfectum augmento ornatur, VIII, 12. XVII, 66. Cfr. Elms. et Herm. ad S. Aj. 1029. Bremi Obs. p. 90. Buttm. a. Gr. II. p. 77, qui rectius de hac re quam Matth. § 166. n. 2 disputat, Voemel. Praef. p. V et Frank. ad I, 11. — οὓς ἐν τῷ πολέμῳ κτλ., in verbis sibi oppositis πόλεμος et εἰρήνη, κτήσασθαι et ἀπολωλέναι inest aliqua hyperbole, quae coarctata rem optime explanat Aeschia. II, 70 dicens: στρατηγὸν ἐν τῷ πολέμῳ ἐβδόμηκοντα καὶ πέντε πόλεις συμμαχίδας ἀποβεβληκέναι, ἃς ἐκτίσασατο Τιμόθεος. Jam Timotheus rem hanc gessit Ol. 101, 2 (375), Diod. S. XV, 36, Chares autem eo tempore, quo ne bellum quidem erat, sociis injurias intulit; Dem. II, 28 dicit: τοῦτον ἰδίους εὐρίστον πολέμους, et IV, 24: τὰ ξενικὰ τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους (Charete duce Ol. 104, 4) καὶ παρακύναντα παρὰ Ἀργάβων οἰχεταί (Ol. 106, 1). Vid. quae ibi adnotavi et Weiskium l. p. 37, qui bene vidit ambigua esse belli et pacis nomina. — ἡσκήκαμεν, idem in Dionys. et Hermog. Sensus: nostra socordia effecimus, ut talis (τηλικούτος, vid. § 13) evaderet. Nam ceperat urbes illas saepe commemoratas, IX, 21. Non est, quod cum Valcken. Or. de Phil. p. 267 γυμνάσαμεν scribatur.

§ 29. ἀλλ' ὦ ἄν, vid. ad I, 26. — ἐπάλξεις, Hesych. οἰ

τῇ πόλει νῦν ἀμεινον ἔχει.“ καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλλξεις ἅς κοινῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς ἅς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας, καὶ λήρους; ἀποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα πολιτευομένους, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γέγονασιν, οἱ δὲ ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι, ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρως εἰσὶ κατασκευασμένοι, ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, ποσοῦτῳ τὰ τούτων ἤϋξηκεν.

Τί δὴ τὸ πάντων αἷτιον τούτων, καὶ τί δὴ- 30
ποτε ἅπαντ' εἶχε καλῶς τότε καὶ νῦν οὐκ ὀρθῶς;

§ 28, 10. ἤϋξηκεν Σ, omnes edd. ἤϋξεται. Vid. adnot.

προμαχόντες τῶν τοιχῶν, haec *propugnacula*, notante Ulp., Eubulus candidis tectoris inducenda curaverat, cujus ipsius mentionem fecit Aeschin. III, 25, ubi etiam ὁδοποιοὶ commemorantur. — καὶ κρήνας, nolim intelligi κρηνοφύλακας, utpote jure publico (Boeckh. I. p. 218. n. 229) exemptos, sed ἰκαστάτας τῶν ἰδίων, de quorum munere vid. Meier et Schoemann Att. Proc. p. 95 et Wachsmuth II. p. 679. — καὶ λήρους, mirum cuiquam videatur, cum puteis jungi *nugas*. Lucchesinius vertit *ineptias ornamentis auctas et decoratas*. Jenisch, (Aesthet. crit. Par. d. Dem. u. Cic. p. 104.) *Bauten-Spielereien, Jacobs*, paronomasia recte odorans, *Gessen und Pessen*, nuper *Brunnen u. solches Geschwätz*. Eadem vox legitur XIII, 30, ubi in explicatione scholiastae ληρούς tanquam varia lectio est enotata, quod olim hic legendum conjeceram. Bene laudavit Jacobs. Plat. Gorg. 490 C. περὶ οὗτα σὺ λέγεις καὶ ποτὰ καὶ ἰατροὺς καὶ φιλαρίτας. Fritzsche. Qu. Luc. p. 67. — ὧν οἱ μὲν, schol. putat innui Demadem, Eubulum, Phrynonem, Philocratem atiosque. Cfr. Isocr. VIII, 124. Dem. VIII, 66, ubi haec: τοιγάροί τοῦτων ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γίνονται καὶ ἐξ ἀνώνυμων καὶ ἀδόξων ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι. — σεμνοτέρως, cfr. locum gemellum XXIII, 208 et Becker Charikl. I. p. 188. — ἤϋξηκεν recipere ausus sum fretus auctoritate cod. Σ, mei α, Par. 2, F et B (qui uterque ἤϋξεται superscriptum habet) contra hanc lectionem vulgatam et communem linguae usum. Sed quum eadem varietas recurrat IV, 11, quidni putemus, Demosthenem utroque loco vim neutralem verbo αὐξάνειν tribuisse, quod nos dicimus *wachsen*, praesertim quum multa verba activa hanc admittant? Vid. quos laudat Weher ad Aristocr. p. 252 et — si hoc auctore uti licet — Clem. Alex. Strom. p. 30: ἤϋξηκεν ἡ πλάνη. Saupp. ep. crit. p. 48 haesitat.

ὅτι το μὲν πρῶτον καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς
 ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν καὶ κύ-
 ριος αὐτὸς ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἀγαπητὸν ἦν
 31 παρὰ τοῦ δήμου τῶν ἄλλων ἐκάστω καὶ τιμῆς καὶ
 ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινος μεταλαβεῖν. νῦν δὲ τοῦ-
 ναντίον, κύριοι μὲν οἱ πολιτευόμενοι τῶν ἀγαθῶν, 37
 καὶ διὰ τούτων ἅπαντα πράττεται, ὑμεῖς δ' ὁ δῆ-
 μος ἐκνενευρισμένοι καὶ περιηρημένοι χρήματα καὶ
 συμμάχους ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγέ-

§ 30. 3. πρῶτον] πρότερον Saupprius de suo, quem sequutus est
 1846 Dindf.

§ 30. τὸ μὲν πρῶτον respondet § 31 νῦν δὲ, sonst, in An-
 fange. „Superlativus vim sibi propriam, sed cum comparatione ad
 aliud quid retinet.“ Hermann. ad Vig. p. 718. Gemellum locum ha-
 bes VI, 16: οὐδ' ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὐτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθεῖς
 ἄκων ἔπραξεν οὐτ' ἂν εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς
 συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι. Vid. Maetzner ad Lyc. p. 155. Negat hunc usum
 Saupp. ad h. l. et conjecit πρότερον. — καὶ ante στρατεύεσθαι est etiam,
 ita ut non sit cur cum Schaeff. hanc vocem deleas, cfr. VI, 25: εἴτ' οὐχ
 ὄρατε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ προσηγορίας ἔχοντα; — τολ-
 μῶν „a se impetrans“ Maetzner ad Lyc. p. 159, cfr. Aesch. S. a. Th.
 1066. Schoem. ad Isae. p. 190. — δεσπότης τῶν πολιτ. καὶ κύριος,
 olim gubernabat populus magistratum, penes illum erat, alios mune-
 ribus instar benefactorum (ἀγαθῶν) ornare. Cfr. XXIII, 209: τότε μὲν
 γὰρ ἦν ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων, νῦν δ' ὑπηρέτης. Thuc.
 I, 121. IV, 17 ἀγαθὸν similiter dixit. — τῶν ἄλλων ἐκάστω, (ne-
 que cum Jacobs. ἐκάστων conjiciendum) omnibus aliis maxime τοῖς
 προστάταις exoptatum fuit (ἀγαπητὸν, ut si magnam et insperatam
 prosperitatem adeptus sis), a vobis accipere honores; τιμὴ et ἀρχή
 saepe junguntur. Xen. Cyr. I, 2, 15: οὐδεὶς ἀπελήλαται τιμῶν καὶ
 ἀρχῶν.

§ 31. ἐκνενευρισμένοι, nivos dicit pecuniam et socios, qui
 quasi exsecti sunt. Nuperrime Saupprius explicat qui animos et robur
 perdidistis: „Demosthenes ante omnia queritur virtutem bellicam non
 jam inesse in animis Atheniensium.“ At ἐκνεν. et περιηρ. (nudati) tam
 arcte juncta videntur, ut vix divelli queant. Idem sentit Hermog.
 Walz. III. p. 205. Apud eundem IX, 384 Aristides agnoscit καὶ
 ante συμμάχους, quod multi libri et Dionys. VI. p. 1019 omittunt.
 „Asyndeton sordet h. l.“ Schaeff. Addo, neque Doxopatrum II. p. 232
 neque Hermog. III, 234 καὶ legisse. — ἐν ὑπηρέτου μέρει, XXIII,

νησθε, ἀγαπῶντες ἐὰν μεταδιδῶσι θεωρικῶν ὑμῖν ἡ
 Βοηδρόμια πέμψωσιν οἷτοι, καὶ τὸ πάντων ἀνδρειώ-
 τατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε.
 οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθεύξαντες ὑμᾶς ἐπάγου-
 σιν ἐπὶ ταῦτα καὶ τιθασεύουσι χειροήθεις αὐτοῖς
 ποιοῦντες. ἔστι δ' οὐδέποτ', οἶμαι, μέγα καὶ νεανι- 32

§ 31, 5. καὶ συμμάχους Σ, συμμάχους *Vulg.* — 6. μεταδιδῶσι
 Σ *cum Vulg. et Bk.* 1824, *Voem. Dindf. Tur.*, μεταδῶσι *Bk.*
 1816, 25, 35, *Funkh.* — 7. Βοηδρόμια Σ *Bk.* 1835, *Funkh.*
Tur. Voem. l. 1843, *Dindf.* 1846, βοῖδια Σ *a manu recentissima*
ap. Dindf., Bk. 1816, 24, 25, *Dindf.* 1825, *Voem.* 1829. —
ibid. ἀνδρειότατον Σ, *Bk.* 1835, *Funkh. Voem.* 1843, *Dindf.*
 1846, *Tur.*, ἀνανδρότατον Σ *a manu recentissima ap. Dindf.,*
Bk. 1816, 24, 25, *Dindf.* 1825, *Vorm.* 1829. — 8. προσο-
 φείλετε] προσοφείλετε Σ. — 9. ὑμᾶς] ἡμᾶς Σ. — 10. τι-
 θασεύουσι Σ, τιθασεύουσι *Vulg.*

210: ἡ πόλις εἰς ὑπὲρτον σχῆμα καὶ τάξιν προεήλθε. De hac for-
 mula usitatissima vid. Weber ad Aristocr. p. 234. Cur. locus II, 14
 huc referri nequeat, ibi vide. Similiter Latini numero utuntur, Cic.
 Caecil. c. 19. — ἀγαπῶντες acquiescentes dicuntur, qui rem ali-
 quam detestabilem nacti laetantur, quod hac, neque deteriore utuntur
 conditione. Vid. Maetzner ad Lyc. p. 155. Lectionem vulgatam με-
 ταδιδῶσι retinui, quanquam πέμψωσιν sequitur, „alterum saepius, se-
 mel alterum fieri potuit.“ *Voemel.* Cfr. I, 14. De pecunia theatrali
 vid. ad § 11. — Βοηδρόμια πέμψωσιν, Boedromia celebrare i. e.
 festum Apollini sacrum in memoriam auxilii, quod olim Xuthus Erech-
 theo in bello Eleusinio mense Boedromione praestiterat. Orator
 perstringit eos, qui, ut Eubulus, plebem titillabant iis voluptatibus,
 quas vehementer hauriebat. Hermann Staatsalt. § 171, 12. Wach-
 smuth II. p. 288. Nostram lectionem bene Funkhaenelius defendit, ve-
 stigia legens Bernhardy Synt. p. 112 et fretus tum bonor. cod. aucto-
 ritate tum Harpocr. et Ulpian. Vetusta lectio βοῖδια πέμψι, buculos
 mittent, vix reperiet hodie patrocinantem. — ἀνδρειότατον ironice
 accipiendum esse jam scholiasta sensit, ita ut huic lectioni vulgata
 longe cedat; de syntactica ratione vid. ad II, 1. — προσοφείλετε,
 beneficiorum a vobis in illos collocatorum gratiam iis debetis. —
 καθεύξαντες ὑμᾶς, scholiasta auctore metaphora est translata a
 brutis, quae quis cicurat. — τιθασεύουσι Etym. M. 758, 27 ex-
 plicat per χειροήθη ποιεῖν. Confer Plut. Num. 8: δημαγωγῶν καὶ τι-
 θασεύων τὸ θυμοειδὲς καὶ φιλοπτόλεμον.

κὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας
 ὅποι' ἅττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώ-
 πων ἦ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.
 ταῦτα μὰ τὴν Δῆμητρα οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ
 μελλῶν εἰπόντι ἐμοὶ γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη ἢ τῶν
 πεπονηκότων αὐτὰ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ παρ' ἐξήσια
 περὶ πάντων αἰεὶ παρ' ὑμῖν ἐστίν, ἀλλ' ἐγὼ γε οὐ
 καὶ νῦν γέγονε θαυμάζω.

- 33 Ἐὰν οὖν ἄλλα νῦν γ' ἔτι ἀπαλλαγέντες τούτων
 τῶν ἐθῶν ἐθελήσητε στρατεύεσθαι τε καὶ πράττειν
 ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις ταῖς οἴκοι
 ταύταις ἀφορμαῖς ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρή-

§ 32, 6. εἰπόντι ἐμοὶ] εἰπόντι μοι Voem. 1843 cum Dion. H. Vid.
 Benseler de hiatus p. 64. — ibid. βλάβη ἢ] vid. adnot. —
 8. αἰεὶ] αἰεὶ Bk. 1824, sed 25 et 35 αἰε.

§ 32. *vanitatem, libere; egregiam contentiam illustrat locus*
 Cic. d. am. c. 9: „nihil altum, nihil magnificum ac divinum suspicere
 possunt, qui sume omnes cogitationes abiecerunt in rem humilem.“
 — μικρὰ πράττειν, in misera et humili conditione esse, cfr. § 13. —
 ὅποι' ἅττα, qualia sunt instituta et studia hominum. Mesych. ἐπι-
 τήδ. expl. ἔργων, ποίημα. — ταῦτα οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, Demo-
 sthenes fatetur se non mirari, si libertas dicendi ipsi noceat, mirari
 autem, quod ea jam uti licuerit. Vid. II, 23: οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ'
 ἐγὼ, — ἀλλ' ἐκείνο θαυμάζω, εἰ κτλ. Eodem modo hic ταῦτα cum θαυ-
 μάζω coniungendum, neque vel ad εἰπόντι vel ad βλάβη referendum.
 Porro omnes editores legunt βλάβη τῶν πεπονηκότων i. q. ἢ τοῖς πε-
 ποιηκόσι praeter Augerum: ἢ τῶν πεπονηκότων ἐκαστῷ αὐτὰ γενέσθαι,
 assumens ἐκαστῷ αἰεὶ e Dionysio. Jam quum Σ F et meus α cum
 Dionysio post βλάβη inserant ἢ, non dubitavi hanc particulam, quae
 facile excidere potuit, recipere, ita ut βλάβη cogitando addatur. Ita
 omnia plana sunt nec te offendet vocalium concursus, si memineris II,
 28 πλοῖα αἰ et similia. — αὐτὰ sc. ea, quae § 31 dixerat.

§ 33. ἄλλα νῦν γ', saepe ἄλλα sic dicitur, ut εἰ μὴ, quod debe-
 bat praecedere, plane omittatur. Herm. ad Vig. p. 811. H. l. suppl.
 εἰ μὴ πρότερον et cfr. Lys. X, 15: ἂν πως ἄλλα νῦν γ' ἐπὶ τοῦ βήματος
 παιδευθῇ. Hartung Parik. II. p. 41. — ταύταις sc. ταῖς θεωρημαῖς,
 vocat has pecunias περιουσίας, quippe quibus cives non opus habent,
 et τὰς οἴκοι, quae in ipsa sunt civitate. His cives uti vult, ut μὲν

σησθε, ἰσως αὖ, ἰσως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέλειόν
 τε καὶ μέγα κτήσασθε ἀγαθὸν καὶ τῶν τοιούτων
 λημμάτων ἀπαλλαγείητε, ἃ τοῖς ἀσθενόσιν παρὰ
 τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε. καὶ γὰρ ἐκεῖνα
 οὐτ' ἰσχὺν ἐντέθῃσιν οὐτ' ἀποθνήσκειν ἔα, καὶ ταῦτα,
 ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὐτε τοσαῦτά ἐστιν ὥστε ὠφέ-
 λειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὐτ' ἀπογνόντας ἄλλό τι
 38 πρᾶττειν ἔα, ἀλλ' ἐστί ταῦτα τὴν ἐκάστου ῥαθυμίαν
 ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις; 34
 φήσει τις. καὶ παραχρήμά γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν
 ἀπάντων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἵνα τῶν κοινῶν ἕκαστος
 τὸ μέρος λαμβάνων, ὅτου δέοιτο ἢ πόλις, τοῦθ' ὑπάρ-

§ 33, δ. κτήσασθε] κτήσησθε Σ ap. Dindf. — 8. ἐκεῖνα οὐτ'
 ἰσχὺν Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846. Vulgo et cett. edd. οὐτ'
 ἰσχὺν ἐκεῖνα. — 13. ὑμῶν] ἡμῶν Σ. — § 34, 3. ἀπάντων]
 ἀπ' αὐτῶν Σ ap. Dindf. — 4. τοῦθ' ὑπάρχει: Σ, εἰς τοῦθ'

ἐχέειν consequatur, i. e. ut amissa recuperent et sui fiant juris.
 — λήμματα quae sint vid. ad II, 28 et off. huj. or. § 81. — ἀσθε-
 νόσιν, amat Orator imagines a re medica desumptas, ut II, 21. Da-
 τίνας ποιεῖται ἀσθενέων. — καὶ γὰρ ἐκεῖνα — καὶ ταῦτα, par-
 titio et — καὶ inserviunt comparando. Plut. Pyrrh. c. 6: αἰχμηταὶ
 καὶ πόρος καὶ νῦν Ἀσιαῖται. Similiter τε καὶ. Plat. Symp. p. 212 B:
 οὐν τε καὶ δεῖ ἐγκομίζω τὴν δύναμιν. Dem. XXIII, 199 ibique Weberus
 et Schaeff. App. III. p. 402. Quare non colo cum plerisque edd. post
 ἐξ interpungi, sed commate, quod idem a Bekkero 1825 et 36 factum
 videtur. Neutram locum citat Athen. VI. p. 270 (Vol. II. p. 535 Schwgh.)
 et Philostr. Apoll. p. 346, 27. — ἃ νέμεσθε, ut nos: was ihr euch
 geben laßt. — οὐτ' ἀπογνόντας, haec pecunia, quam accipitis,
 neque vires vestras auget, neque, si hoc medicamen contemnitis, vos
 aliquid facere patitur, quo ipsi vestras probetis vires et rem strenne
 geratis. Vid. IV, 42.

§. 34. οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις; ergo jubes nos pro
 stipendio, quod accipimus quodque in rem theatralem impendimus,
 militiam subire? Imo statim in eundem ordinem omnes vult redigi
 (I, 20) τοῦ λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δεόντα. Nam his verbis ex-
 plicatur id, quod h. l. dicit τὸ μέρος. Partic. καὶ — γε frequenter in
 initio responsionum usurpantur. Aristoph. Lys. 489. Pflugk ad Eur.
 Hec. 976. Asseverandi vim habent § 12. — τοῦθ' ὑπάρχει, ut

κὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας
 ὅποι' ἄττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώ-
 πων ἦ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.
 ταῦτα μὰ τὴν Δῆμητρα οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ
 μελῶν εἰπόντι ἐμοὶ γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη ἢ τῶν
 πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ παρὴρσία
 περὶ πάντων ἀεὶ παρ' ὑμῖν ἐστίν, ἀλλ' ἔγωγε ὅτι
 καὶ νῦν γέγονε θαυμάζω.

- 33 Ἐὰν οὖν ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι ἀπαλλαγέντες τούτων
 τῶν ἐθῶν ἐθελήσητε στρατεύεσθαι τε καὶ πράττειν
 ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις ταῖς οἴκοι
 ταύταις ἀφορμαῖς ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρή-

§ 32, 6. εἰπόντι ἐμοὶ] εἰπόντι μοι Voem. 1843 cum Dion. H. Vid.
 Benseler de hiatus p. 64. — ibid. βλάβη ἢ] vid. adnot. —
 8. αἰεὶ] αἰεὶ Bk. 1824, sed 25 et 35 αἰεὶ.

§ 32. *νοανικόν, liberale*; egregiam sententiam illustrat locus
 Cic. d. am. c. 9: „nihil altum, nihil magnificum ac divinum suspicere
 possunt, qui sumis omnes cogitationes abjecerunt in rem humilem.“
 — μικρὰ πράττει, in misera et humili conditione esse, cfr. § 13. —
 ὅποι' ἄττα, qualia sunt instituta et studia hominum. Mesych. ἐπι-
 τηδ. expt. ἔργον, ποίημα. — ταῦτα οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, Demo-
 sthenes fatetur se non mirari, si libertas dicendi ipsi noceat, mirari
 autem, quod ea jam uti licuerit. Vid. II, 23: οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ'
 ἐγώ, — ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ κτλ. Eodem modo hic ταῦτα cum θαυ-
 μάζω conjungendum, neque vel ad εἰπόντι vel ad βλάβη referendum.
 Porro omnes editores legunt βλάβη τῶν πεποιηκότων i. q. ἢ τοῖς πε-
 ποιηκόσι praeter Augerum: ἢ τῶν πεποιηκότων ἐνάστω αὐτὰ γενέσθαι,
 assumens ἐνάστω αὐτὰ e Dionysio. Jam quum Σ F et meus α cum
 Dionysio post βλάβη inserant ἢ, non dubitavi hanc particulam, quae
 facile excidere potuit, recipere, ita ut βλάβη cogitando addatur. Ita
 omnia plana sunt nec te offendet vocalium concursus, si memineris II,
 28 πλοῖα α̃ et simillam. — αὐτὰ sc. ea, quae § 31 dixerat.

§ 33. ἀλλὰ νῦν γ', saepe ἀλλὰ sic dicitur, ut ei μὴ, quod debe-
 bat praecedere, plane omittatur. Herm. ad Vig. p. 811. M. I. supple
 εἰ μὴ πρότερον et cfr. Lys. X, 15: ἂν πως ἀλλὰ νῦν γ' ἐπὶ τοῦ βήματος
 παιδεύθῃ. Hartung Parik. II. p. 41. — ταύταις sc. ταῖς θεωρικαῖς,
 vocat has pecunias περιουσίας, quippe quibus cives non opus habeant,
 et τὰς οἴκοι, quae in ipsa sunt civitate. His cives uti vult, ut μέγα

αἰσθε, ἰσως ἀν, ἰσως, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέλειόν
 τε καὶ μέγα κτήσασθε ἀγαθὸν καὶ τῶν τοιούτων
 λημμάτων ἀπαλλαγέητε, ἃ τοῖς ἀσθενοῦσι παρὰ
 τῶν ἱατρῶν σπύλοις διδομένοις ἔοικε. καὶ γὰρ ἐκεῖνα
 οὐτ' ἰσχὺν ἐντέλῃσιν οὐτ' ἀποθνήσκειν ἔξ, καὶ ταῦτα,
 ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὐτε τοσαῦτά ἐστιν ὥστε ὠφέ-
 λειαν ἔχειν τινὰ διαρκή, οὐτ' ἀπογνόντας ἄλλό τι
 38πράττειν ἔξ, ἀλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ἐκάστου βραδυμίαν
 ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις; 34
 φήσῃ τις. καὶ παραχρῆμά γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν
 ἀπάντων, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἵνα τῶν κοινῶν ἕκαστος
 τὸ μέρος λαμβάνων, ὅτου δέοιτο ἢ πόλις, τοῦθ' ὑπάρ-

§ 33, 6. κτήσασθε] κτήσησθε Σ αρ. Dindf. — 8. ἐκεῖνα οὐτ' ἰσχὺν Σ αρ. Dindf. et hic ipse 1846. Vulgo et cett. edd. οὐτ' ἰσχὺν ἐκεῖνα. — 13. ὑμῶν] ἡμῶν Σ. — § 34, 3. ἀπάντων] ἀπ' αὐτῶν Σ αρ. Dindf. — 4. τοῦθ' ὑπάρχει Σ, εἰς τοῦθ'

ἀγαθὸν consequantur, i. e. ut amissa recuperent et sui fiant juris. — λήμματα quae sint vid. ad II, 28 et ofr. huj. or. § 31. — ἀσθε-
 νοῦσι, amat Orator imagines a re medica desumptas, ut II, 21. Da-
 ctivus pendet a δαδμήναις. — καὶ γὰρ ἐκεῖνα — καὶ ταῦτα, par-
 ticulae καὶ — καὶ inseruiant comparando. Plut. Pyrrh. c. 6: αἰχμηταὶ
 καὶ πόρος καὶ νῦν Ἀσιαῖδαι. Similiter τε καὶ. Plat. Symp. p. 212 B:
 νῦν τε καὶ θεὸς ἐγκωμιάζω τὴν δύναμιν. Dem. XXIII, 199 ibique Weberus
 et Schaef. App. II. p. 402. Quare non colo cum pterisque edd. post
 ἔξ interpuncti, sed commate, quod idem a Bekkero 1825 et 36 factum
 video. Nostram locum citat Athen. VI. p. 270 (Vol. II. p. 535 Schwgh.)
 et Philostr. Apoll. p. 346, 27. — ἃ νέμεσθε, ut nos: was ihr euch
 geben lasst. — οὐτ' ἀπογνόντας, haec pecunia, quam accipitis,
 neque vires vestras auget, neque, si hoc medicamen contemnitis, vos
 aliquid facere patitur, quo ipsi vestras probetis vires et rem strenue
 geratis. Vid. IV, 42.

§. 34. οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις; ergo jubes nos pro
 stipendio, quod accipimus quodque in rem theatralem impendimus,
 militiam subire? Imo statim in eundem ordinem omnes vult redigi
 (I, 20) τοῦ λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιῆν τὰ δεόντα. Nam his verbis ex-
 plicatur id, quod h. l. dicit τὸ μέρος. Particc. καὶ — γε frequenter in
 initio responsionum usurpantur. Aristoph. Lys. 489. Pflugk ad Eur.
 Hec. 976. Asseverandi vim habent § 12. — τοῦθ' ὑπάρχει, id

χοι. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν· οἰκοὶ μένων εἰ βελτίων, τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκη τι ποιεῖν αἰσχροὺν ἀπὴλλαγαμέ- νος. συμβαίνει τι τοιοῦτον, οἷον καὶ τὰ νῦν· στρα- τιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων ληυμά- των, ὥσπερ ἔστι δίκαιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ἡμῶν· ὅσα οὗτος ἀτάκτως νῦν λαμ- βάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτ' ἐν ἰσητάξει λαμβάνων, πάντ'

ἔτοιμος ὑπάρχει Bekk. 1816, τοῦθ' ἔτοιμος ὑπάρχει Voem. 1829. εἰς τοῦθ' ὑπάρχει Frank. de conij., εἰς τοῦθ' ἔτοιμος χρῆσιμον ἑαυτὸν παρέχει Vulg. — § 34. 5. εἰ βελτίων] βελτίων pr Σ Tur. Frank. — 10. ἡμῶν Σ Tur. Frank., ἡμῶν Vulg. et cett. edd. — 11. ὠφελεῖ] ὠφελεῖται Σ, ὠφελεῖ Σ a manu recentiss. ap. Dindf. — ibid. λαμβάνων Σ Dionys. Tur. Frank., λαμβανέτω Vulg. et cett. edd.

suam quisque partem accipiens sit i. e. id praestet, quo civitas egeat. Nam τοῦτο praedicati locum obtinet, neutrum autem genus saepe ad nomina mascul. et femin. referri vidimus ad II, 15. Haec res iis offensionem fuit, qui lectionem bonorum librorum, nunc a plerisque editoribus receptam, in eas commutarent, quas videsis in not. crit. Nos: dass jeder das sei, was der Staat von ihm verlangt. Cf. Funkhaen. Qu. Dem. p. 93. Optativum ὑπάρχει explicat Engelhardt p. 34 εἶπον supplendo, nisi quis, quod malim, cum Hermanno ad Eur. Iph. T. 1181 statuatur oratorem eventum tantummodo cogitatum exhibuisse. — ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν, Orator τὴν αὐτὴν σύνταξιν per partes explicat eodem usus schemate quo § 18. Quare cum Funkh. Frank. et Sauppio colon post ἡσυχίαν, τὰ νῦν et ἡμῶν posui, Bekk. Voem. Tur. et Dindf. signum interrogandi. Simillimam colloqui figuram admisit Horat. Sat. I, 3. 56 sqq. — εἰ βελτίων, pacem agere licet: domi manens in meliore eris statu, non enim est, quod ab aliis largitiones accipias (αἰσχροὺν τι ποιεῖν), itaque his qui dent parcam. Assentitur mihi Schaeferus contra Weiskium de hyp. III. p. 34. applicantem: turpiter apud externos mercede data militare. Quem autem duo libri, quorum alterius lectiones mihi valde suspectae sunt, et omittant, omisere Turicenses et Frankius probante Funkhaenello Zeits. f. Alterthw. 1845 p. 319; atqui βελτίων, ὑπάρχων, λαμβάνων vix careant verbo substantivo et si quis cum Sauppio ὑπάρχει supplet, durior fit oratio. Accedit auctoritas Dionys. H., qui Vol. V. p. 609 locum h. laudat. — καὶ τὰ νῦν, si quid tale evenierit, quale nunc, ut sit bellum gerendum. — στρατιώτης αὐτὸς, si, bello exorto, stipendia facies et duos obolos accipies. Petit. L. Att. p. 554. ἀπὸ τῶν, cfr. ad I, 22. — ἔξω τῆς ἡλικίας, i. e. ὑπὲρ τὸν κατάλογον,

ἐφορῶν καὶ διοικῶν ἅ χρὴ πράττεσθαι. ὅλως δὲ 35
οὐτ' ἀφελὼν οὔτε προσθεῖς πλὴν μικρὸν, τὴν ἀτα-
ξίαν ἀνελὼν εἰς τάξιν ἡγαγον τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν
τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ
ποιεῖν τοῦθ' ὃ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι καὶ
ὅτου καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας. οὐκ ἔστιν ὅπου
μηδὲν ἐγὼ ποιούσι τὰ τῶν ποιησόντων εἶπον ὥς δεῖ
νέμειν, οὐδ' αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ

§ 35, 2. μικρὸν *Vulg.*, μικρὸν *Σ et Frank.* — 7. μηδὲν *Σ, Bk.*
1824. 35. *Tur. Dindf. Voem.* 1843. *Frank. Funkh.*, τοῖς μη-
δὲν *Σ a manu antiqua ap. Dindf. Bk.* 1816, 25. *Voem.* 1829.
Engelh. p. 34. — *ibid.* ἐγὼ ποιούσι *Vulg. et Σ ap. Dindf. et*
hic ipse 1846, ποιούσιν ἐγὼ *cett. edd.* — *ibid.* ποιησόντων
Σ Bk. 1824 et 35. *Dindf. Funkh. Tur.*, ποιοῦντων *Bk.* 1816 et 25.
Voem. Frank. Vid. adnot.

de aetate militari dict. ad § 4 et IV, 34. — ἀτάκτως, *schol.* μὴ
στρατενόμενος. — ἐν ἰσῇ τάξει, pariter ac illi, qui stipendia faciunt,
auferunt suam pensionem, qui res domesticas administrant et reipubli-
cae praesunt, *cfr. huj. or. § 11.* Ad alterum λαμβάνων suppl. εἰς
praeced., et noli comma expungere, nam ἐφορῶν καὶ διοικῶν continent
causam τοῦ λαμβάνειν.

§ 35. οὐτ' ἀφελὼν — πλὴν μικρὸν, *pauca vel addendo vel*
detrahendo cives in eundem ordinem redactos esse volui (ἡγαγον),
qui qualis sit, statim exponit in mentem revocans superiora. Quam
Bekkerus 1824 ante πλὴν μικρὸν interpunxisset, aequiti sunt Turi-
censes et Sauppins, qui πλὴν μικρὸν τὴν ἀτάξιν ἀνελὼν (*nisi quod*
pauculum temeritatem coercui) ad corrigendum id, quod his, quae di-
xit, οὐτ' ἀφελὼν οὔτε προσθεῖς nimium erat, addi censet. At Bekk.
ipse mente mutata 1825 et 35 comma post μικρὸν posuit; recte: nam
refertur illud additamentum eo, quod dixit ἐν ἕκαστος, ὅτου ἡ πό-
λις ὅτιοιτο, τοῦθ' ἐπάρχοι. Quod vero πλὴν μικρὸν cum plerisque edd.,
non πλὴν μικρῶν cum uno scripsi, causa haec est, quod μικρὸν rectius
pendet ab ἀφελὼν et προσθεῖς quam a πλὴν, nam praepositio est ex-
cipientis, adverbium coercentis, *cfr. XXI, 181*: οὐτ' ἄλλην σκῆψιν οὐ-
δεμίαν ἔχον, πλὴν ὕβριν, τοιαῦτα πεποιήκεν. — οὐκ ἔστιν ὅπου,
minime illud ego institui hac aequalitate, ut desides domi maneant et
accipiant, quae strenuis viris sunt impertienda. — sed quam ora-
tor proponit sperans fore ut cives rem publicam ita, ut vult, instituant.
Funkh. — ἀργεῖν est militiam detractantis, σχολάζειν omnem cu-
ram abjicientis, ἀπορεῖν, *schol.*: καλεῖ τὸ λαμβάνειν τοὺς δύο ὁβόλους,

ἀπορεῖν, ὅτι δὲ οἱ τοῦ δεῖνος νικῶσι ξένοι, ταῦτα
 36 πυνθάνεσθαι· ταῦτα γὰρ νυνὶ γίγνεται· καὶ οὐχὶ
 μέμφομαι τὸν ποιοῦντά τι τῶν δεόντων ὑπὲρ ὑμῶν,
 ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἀξιῶ πράττειν
 ταῦτα, ἐφ' οἷς ἑτέρους τιμᾶτε, καὶ μὴ παραχωρεῖν,
 ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς τάξεως, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι
 τῆς ἀρετῆς μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν κινδύνων κτη-
 σάμενοι κατέλιπον.

Σχεδὸν εἰρηκαῶ νομίζω συμφέρειν· ὑμεῖς δ' ἔλοισθε
 ὃ τι καὶ τῇ πόλει καὶ ἅπασι συνόλσειν ὑμῖν μέλλει.

ἐξὸν πλουτεῖν ἐκ τοῦ πολέμου. — τοῦ δεῖνος, eos tangit, qui mer-
 cenariis praeerant, ut Chares, Charidemus, Diopithes aliique. Cfr. IV,
 46 et Ziemann de bello Olynthico p. 13.

§ 36. οὐχὶ μέμφομαι, hic locus laudatur in Bekk. Anecd. p.
 156, ubi ὑπὲρ ὑμῶν legitur, cfr. IV, 27. Docet Orator non odio mer-
 cenariorum se haec dicere, sed Atheniensium studio. — τῆς τάξεως
 τῆς ἀρετῆς, hac imagine a re militari repetita utitur ad virtutis
 quasi ordinem significandum et commendandum, ex quo scilicet maje-
 res Graeciae principatum tenebant. XV, 32: ἐχεῖν τὴν αὐτὴν ἔχειν
 διάνοιαν ὑμᾶς περὶ τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως, ἥνπερ περὶ τῆς ἐν
 ταῖς στραταιαῖς ἔχετε. coll. XIV, 35. XVIII, 173. — καὶ καλῶν, in
 paucis libris additur καὶ μεγάλων, quod fluxisse videtur e IX, 74: ὑμῶν οἱ
 πρόγονοι τοῦτο τὸ γέρας ἐκτήσαντο καὶ κατέλιπον μετὰ πολλῶν καὶ μεγά-
 λων κινδύνων. Orvill. ad Char. p. 620 docet καλὰ et μεγάλα saepe
 confundi. De ipsa formula πολλὰ καὶ μεγ. exposui ad Liban. Arg.
 Olynth. I, 1. — καὶ ἅπασι, Demosthenes hic quoque iudicium de
 pecunia theatrai effugit, ut Atheniensibus relinquatur reipubl. pro-
 spectare. Ceterum alias etiam orationes (IV. IX.) hoc modo fiunt.

DEMOSTHENIS
IN PHILIPPUM ORATIO PRIMA.

www.libtool.com.cn

PROLEGOMENA.

§ 1. Demosthenis orationem, quam *Philippicam primam* dicunt, post Olynthiacas non solum omnes libri scripti et plerique editi collocaverunt, sed etiam cum rhetoribus graecis Walzii Harpocraton, Libanius, Suidas, Ulpianus ¹⁾, praeter Dionysium Halicarnassensem, ex cujus loco aliquo in epistola ad Ammaeum, quem statim adferam, non pauci fuerunt qui concluderent, orationem istam ante Olynthiacas Ol. 107, 1 (352) esse habitam. Ac primo quidem hos ipsos nominabo: agmen ducit A. Schottus in Parallelis 1603. Hunc sequuti sunt Tourellus 1701 ²⁾, Lucchesinius 1724 ³⁾, Mountenejus 1731, nostra aetate Im. Bekkerus 1816, 25 et 35, Ruedigerus 1818 et 29, Bremius 1829, Klinkmüllerus 1832, Reuterus 1833, Sauppius 1845. Idem fecerunt interpretes Olivetus 1736, Ginius 1791, Jacobsius 1805 et 29, A. G. Becker 1824. Ab iisdem partibus quanquam Voemelius 1829 et Frankius 1842 stant, tamen in editionibus ordinem vulgatum retinuerunt, quem et ipsum servatum vides ab omnibus iis, qui Demosthenis opera omnia vel ediderunt, vel e graeca lingua in patriam converterunt.

Jam quaeritur de ipso Dionysii loco, qui in ep. ad Amm. c. 4. (Vol. VI. p. 725 ed. Reisk.) legitur: μετὰ δὲ Θεόδωρον

1) Vid. Boeckneek. Forschungen p. 232 et 34.

2) Vulgo quidem, sed injuria Tourellum dicunt primum vestigia Dionysii legisse. Vid. de hoc interprete Reiskium in Schaefer. App. I. p. 104 et A. G. Becker Lit. d. Demosth. p. 154. n. 15.

3) Cf. Annotata p. 235 ed. Rom.

τὴν Ἀριστοδῆμος ἄρχων [Ol. 107, 1], ἐφ' οὗ τῶν κατὰ Φιλίππου δημογοριῶν ἤρξατο (Δημοσθένης) καὶ λόγους ἐν τῷ δήμῳ διέθετο περὶ τῆς ἀποστολῆς ξενικοῦ στρατεύματος καὶ τῶν δέκα Γαδικῶν (?) ⁴⁾ τριήρων εἰς Μακεδονίαν. Quodsi verba ἤρξατο δημογοριῶν et mentio τῶν δέκα τριήρων (cfr. § 22) ad nostram orationem referri possit ⁵⁾, tamen mirum est, quod scriptor neque pro more suo initium orationis ipsum expresserit et λόγους διέθετο dixerit, non λόγον. Quare argumentum ex hoc auctore desumptum, probabile quidem, at non certum, editores non adducere debebat, ut orationem suo loco moverent, nisi aliae accederent causae.

§ 2. Priusquam de his dicatur, alia quaestio, ex eodem fonte repetita, in disceptationem est vocanda: *utrum haec oratio una sit an in duas partes § 1—29 et § 30—51 dividi debeat*. Etenim Dionysius in eadem epist. c. 10. (VI. p. 736) scribit: ἔπειτα Θεμιστοκλῆς ἄρχων ἐστίν (Ol. 108, 2.), ἐφ' οὗ τὴν ἕκτην ⁶⁾ τῶν κατὰ Φιλίππου δημογοριῶν ἀπήγγειλε Δημοσθένης περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιατῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντι πόλεων, ἧς ἐστὶν ἀρχή: ἃ μὲν ἡμεῖς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὐρεῖν, ταῦτ' ἐστίν. — Extrema haec verba prorsus concinunt cum initio § 30, at argumentum non satis quadrat in hanc alteram partem, etsi Boecknio ⁷⁾ et Rankio concedam, τὴν φυλακὴν τῶν νησιατῶν ad § 32 et τῶν ἐν Ἑλλησπ. πόλεων ad § 42 pertinere posse ⁸⁾. At minime annus quadrat: nam quum Olynthus Ol. 108, 1 expugnata esset, qui tandem fieri potuit, ut Demosthenes tantae rei nullam proderet

4) Pro hac lectione depravata alii aliam, Boecknius ταχικῶν conjectit, quod certe ipsi Dem. loco convenit.

5) Idem statuunt Becker Uebersetz. der Phil. Reden I. p. 26. n. 78, Held Proleg. ad Dem. Phil. I. (Vratisl. 1831) p. 19, Boeckn. p. 220.

6) Pro τὴν ἕκτην — nam τῆς πέμπτης nulla mentio facta erat — alii τὴν πέμπτην legi voluerunt, alii menti Dionysii orationem de Contributione, utpote quintam, obversatam fuisse. Res est manetque incerta.

7) Forschungen p. 275. Ranke in Ersch u. Gruber Encycl. XXIV. p. 92.

8) Cfr. Seebeck in Zeitsch. f. Althw. 1838 p. 748: „es ist durchaus möglich, dass der Rhetor bei Erwähnung der gedachten Philippica an den zweiten Theil unserer Rede gedacht hat“.

memoriam Ol. 108, 2? Enimvero quod olim *) ostendisse mihi videor, Dionysium minus subtiliter scripsisse, id confirmatum legis ab A. G. Beckero ¹⁰⁾ et Rankio ¹¹⁾ dicente, epistolam ad Ammaeum a Dionysio scriptam esse eo tempore, quo nondum singula quacque perquisiverat ea diligentia, quam adhibere solent, qui de argumento aliquo scribere conantur. Notatu autem dignissima sunt verba Ulpiani ad § 30: *ἐντεῦθεν φησι Διονύσιος ἑτέρου λόγου εἶναι ἀρχὴν [προοίμιον δὲ, φησὶν, οὐκ ἔχει, ἐπειδὴ δευτερολογία ἐστίν, ἐν αὗς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ ἔστι προοίμια]* ¹²⁾. Οὐ λέγει δὲ ἀληθῆ ἐπειδὴ γὰρ ἄνωθεν ὑπέσχετο περὶ τοῦ πόρου χρημάτων εἰπεῖν, νῦν τοῦτο δεικνύει· καὶ ἔστιν ὥσπερ ἐπιλογος, ὥσπερ ἐποίησεν καὶ Ἰσοκράτης ἐν τῷ τοῦ Τραπεζιτικοῦ τέλει κατὰ Λοχίτου αἰκίας ἐπιλογον θείας. Atqui non defuerunt, qui Dionysium probarent, multo plures, qui impugnarent: utrorumque locos attulerunt Boehneck. p. 223, n. 1 et, quem hic praetermisit, M. Seebeck. Ex illis, qui orationem nostram in *duas* partes dispartendam censuere, nomino praeter Schottum, Lelandum, Wachsmuthium ¹³⁾, Flathium, inprimis Heldium et Seebeckium; vulgatam rationem *defenderunt* praeter Welskium (de hyp. I. p. 30. III. p. 27—30), Zimmermannum, Westermannum (Qu. Dem. I. d. 79), Boeckhium (Staatsh. II. 108), Winiewskium (Com. hist. p. 59) inprimis A. G. Beckerus in libro Demosth. als Redner u. Staatsmann p. 268 sqq. et in notis ad interpret. Phil. I. p. 80 sq. et J. H. Bremius in Philol. Beiträg. a. d. Schweiz I. p. 21—35. Jacobsius denique et Ruedigerus, qui

9) De canone Philipp. Dem. p. 10. (ed. Dem. Phil. Vol. II. p. 194.)

10) Ueber Dionysios als ästhetisch-krit. Schriftsteller p. XXVI. Haec commentatio praefixa est interpretationi Dionys. de admir. vi Dem. Lpz. 1829.

11) In epistola ad Ziemannum, hujus libello de bello Olynth. praemissa, p. VI.

12) Verba, quae uncis inclusi, unde unde sint nata, in Dionysii loco non leguntur: sunt igitur notanda. Eadem habet cod. Rehdigeranus, cujus lectiones Passov. in Praef. ad Rauchenst. d. ord. Olynth. p. XI attulit.

13) Hell. Alt. I. p. 298. n. 97 ignoravit alteram Jacobsii interpretationis editionem et disputationis Seebeckii (non Seebodii) argumentum, de quo dicturus sum, aliud nominat, quam vere est.

(1805 et 1818) Dionysio adstipulabantur, hic 1829, ille 1833 altera castra sequi coeperunt. Adversariorum autem alter J. Heldius ¹⁴⁾ valde suspicatur, partes singulas pro singulis orationibus esse accipiendas, quas uno anno, uno fortasse eodemque mense Demosthenes publice habuerit. Suspicionis hujus causas quum Seebeckius p. 759 sqq. satis diluerit, certe videndum est, quae alia res hunc ipsum moverit, ut Philippicam primam duabus contineri partibus censeret. De qua quidem re acute et subtiliter in singulari dissertatione ¹⁵⁾ exposuit et non solum virorum doctorum, qui orationem nostram dispartendam esse negassent, vincula perstrinxit, sed etiam suam sententiam argumentis stabilivit ¹⁶⁾. Quorum ea praetermitto, quae leviora videntur, unum persequor, quippe in quo cardo rei vertatur. Etenim p. 775 haec ille: „der im ersten Theile [§ 16 sqq.] entwickelte Kriegsplan ist wesentlich verschieden von dem, was der Redner im zweiten Theile [§ 32] vorschlägt; und kann das Heer, von welchem in dem letztgenannten Theile die Rede ist, nicht mit dem im ersten Theile genannten grösseren Heere identisch sein, weil das eine sofort abgehen und das andere nur in Athen bereit sein soll, so haben wir nunmehr auch erkannt, dass die im zweiten Theile erwähnte Kriegsmacht eben so wenig mit dem im ersten Theile genannten kleineren Heere identisch sein kann [§ 22]; ihre Bestimmung ist verschieden, da jene die weiteren Eroberungsplane des Königs vereiteln, dieses aber ein feindliches Zusammentreffen mit dem König selbst vermeiden und vielmehr nur nach Art der Freibeuter im Kleinen schadend den Krieg führen soll.“ Atqui haec speciose magis quam vere disputata dixerim: nam quas copias parandas esse priore parte dixerat Orator, easdem jubet

14) Prolegomena ad Dem. Phil. I. scrips. J. Held. Vratisl. 1831. p. 25.

15) Zur Kritik der ersten Philippica des Demosthenes in Zeitschr. f. Alterthw. 1838. p. 737—787.

16) Caput sententiae p. 785 his expressit verbis: „Demosthenes hat unsere mit den Worten *Ἀ μὲν ἡμεῖς* anfangende Rede im Jahr Ol. 107, 2 und zwar als Mitglied des Senats in Folge eines besondern Auftrags dieser Behörde vor dem Volke gesprochen“. Nam priorem partem ad Ol. 107, 1 refert.

utrique officio satisfacere, ut et Philippi vim atque impressiones defendant et eum observantes, si tempus fert, adgrediantur. Quare addit § 33: ἃ οὐκ χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὃ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν βουλευέσεται. Ducibus enim liberam optionem dari vult, quo modo et quando copiis uti instituant. Accedit, quod § 20 cavet, ne mercenariis solis rem permittant, sed e civibus eligant qui et adsint et praesint; in altera autem parte § 32 abstinere Athenienses jubet a milite tumultuario et utantur perpetuo. Quis neget, alterum altero confirmari? Neque vero etiam praetermittendum videtur, quod prior pars in eandem rem desinit, a qua altera orditur: nempe justum hoc est et luculentum vinculum orationis in duas partes minime dirimendae; alioquin prior, quae quidem acrior est et vehementior, fine, secunda, quae sedatior et tranquillior¹⁷⁾, initio careret¹⁸⁾. Alia missa facio, de quibus utrinque disputari possit, hoc addens — de quo vid. Argumentum nostrum deinceps subjiciendum — *rogationem* § 16—29 latam inde a § 30 *confirmari* atque Athenienses a desidia et rebus vanis non minus revocari quam ad injurias Philippi propulsandas commoveri. Denique non possum quin *Bremii* addam verba, qui l. l. p. 31 haec habet: „Wenn auch Demosthenes früher sich äussert [§ 13], er wolle von der Dringlichkeit kräftigerer und durchgeführterer Maassregeln für Ein Mal nicht mehr reden, so kann diess unmöglich Jemand so verstehen, als ob er nun in dieser Rede nicht mehr davon sprechen dürfte; im Gegentheil, da diess offenbar der Fundamental-Satz des Ganzen ist, so wäre es sehr befremdend, wenn dessen weiter keine Erwähnung geschähe; er muss wieder, wenn nur als untergeordnet, und zwar am Ende erscheinen, als letztes, wie als erstes. Diess hat Dem. naturgemäss gethan. Von

17) Has utriusque partis virtutes nescio an quis inde ortas dixerit, quod, quum supra civium animos orationis face inflammasset, infra eosdem ad rem strenue gerendam graviter commoveat.

18) *Winiewski* l. l. p. 60 dicit: „pro non dirimenda oratione argumentum omnium firmissimum ipsa mihi videtur interna ambarum partium cohaerentia esse, qua dissoluta prima certe orationis pars manca evaderet.“

dem Bedürfniss ging er aus; die Hilfsmittel zu dessen Befriedigung setzte er auseinander; die leichte und zweckmässige Anwendung erhob er über jeden Zweifel, und mit der unerlässlichen Nothwendigkeit, die Hilfsmittel zu verschaffen und zu gebrauchen, schliesst er. Diess ist ein einfaches, in sich vollendetes Ganzes, gerade wie es sich in unserer Rede vorfindet. Was man immer wegnimmt, es wird verstümmelt. Der Gang, welchen Demosth. dabei beobachtet, ist der einzig wahre. Er darf nicht übergehen, wie die vorgeschlagene Macht gebraucht werden könne und solle. Mangelt das, so gleicht die Sache einem Project in den Wind. Und eben diess enthält der Theil, der gewaltsam weggerissen werden soll; er enthält es auf die lobenswürdigste Art. Dem. gibt nur einige Grundideen für die Anwendung; das Specielle macht er, wie billig, von weiser Benutzung der Umstände abhängig. Aber dass es dringend sei, diese Grundideen zu fassen, und sie klug anzuwenden, das führt er bis zum Ende durch mit dem grössten Nachdruck. Dieses Raisonnement hätte auch keineswegs für Ol. CVIII, 2. gepasst. Denn damals nach der Zerstörung Olynths war man allgemein friedlich gestimmt und man dachte mehr auf einen sichern Frieden als eine drohende Stellung. Erst später, da Philippos nach wirklich geschlossenem Frieden lange Zeit sich so benommen hatte, als ob er immer in offenem Kriege wäre, fing man noch an von letzter Kraftanstrengung zu sprechen.“

§ 3. Sed posteaquam ostendimus, orationem nostram non diversi, sed ejusdem esse temporis, de hoc ipso est quaerendum et eo, unde defleximus, redeundum. Vidimus, causam, cur editores plerique Philippicam primam ad Ol. 107, 1 rejiciant, niti Dionysii Hal. auctoritate: hanc vero satis incertam esse quis non confiteatur? quare jam Rankius ¹⁹⁾ eam putat esse Ol. 107 anni tertii, et Winiewskius ²⁰⁾ haec scribit: „persuasum mihi habeo, totam potius orationem post Olynthiacas Demosthenis orationes, Ol. 107, 4 habitas, constituendam esse, quod innuit

19) Ersch u. Gruber Encycl. XXIV. p. 98.

20) Com. hist. et chron. p. 61.

Harpocr. *ἡ δὲ ῥητορική, quam* in duas eam orationes dirimi posse. Cui sententiae si existimat § 17 obstare, fallitur. Eandem nuper retractavit multisque et idoneis argumentis firmavit K. G. Boehnecke ²¹⁾, ostendens hanc orationem Ol. 107, 4 (349) fuisse habitam.

Omnino autem ea ita comparata est, ut, utrum ad Ol. 107 annum primum an quartum pertineat, ex ipsa ejus ratione judicari nequeat ²²⁾. Nempe cuique legenti cum maxime apertum est, eam dici causam, quae omnium Atheniensium in ore ac diu multumque disputata erat: *periculum a Philippo imminens*. In dies hoc crescere nec propulsari posse, nisi cives socordiam istam deponant, copias exstruant, pecuniam conferant, ipsi exeant eaque omnia faciant, quae rem bene gesturis utilia sint. Philippus enim ²³⁾ ex quo summa rerum Macedonicarum potitus erat, omnem operam, industriam, laborem in his augendis collocabat et oppida saepe jactata Pagasas, Potidaeam, Methonem, inprimis Amphipolin (Dem. IV, 12) in fidem receperat, vid. I, 12 et 13. Ergo ultima quaeque Atheniensibus metuenda erant. Quid prius, quid antiquius Demostheni, homini facundo patriaeque amantissimo, faciendum fuit quam ut suos ludis deliciisque paene sopitos excitaret, ad arma vocaret, ad civitatem a certa servitute liberandam impelleret? Hae res rationesque ut conveniunt in Ol. 107, 1, ita magis etiam in ejusdem Ol. annum 4.

Quae quum ita sint, de singulis est videndum locis, e quibus vix invenies qui te jubeat illi anno orationem nostram adscribere, nisi huc refers § 17: ὥστερ εἰς Εὐβοίαν καὶ πρότερόν ποτε εἰς Ἀλιάρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρόην εἰς Πύλας. Jam quum in adnotatione ad illum locum cum aliis ostenderim, adverbium πρόην non ita esse premendum, ut impetus a Philippo in Thermopylas paullo ante hanc orationem factus videatur,

21) Forschungen etc. p. 222—278. Non persuasit Voemelio in Z. f. Alterth. 1846 Nr. 17 p. 134.

22) Boehnecke p. 236—42 frustra videtur in locis communibus desudasse; ingenii certe aciem probavit.

23) Ut alios multos praetermittam, nomino Vogel Biogr. II. p. 36 sqq. Flathe Gesch. Maced. I. p. 59 sqq.

sed latiore habere limitem, hunc sane locum tibi praereptum videbis, nihil ut impediatur, quominus haec verba Ol. 107, 4 dici potuerint. Hoc autem ipso loco quum Orator dicat: ταῦτα ὁμαί υπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερσφόνησον καὶ Ὀλυνθον καὶ ὅποι βούλεται, quis non videat extremis verbis significari bellum Chalcidicum Ol. 107, 2 et 3 gestum? ²⁴). Neque enim assentior Winiewskio, qui p. 62 ex hac § collegit, Philippicam primam ad Ol. 107, 1 esse rejiciendam, quo Olynthus sibi amicitiam Atheniensium conciliaverit; at nonne haec ipsa etiam, ad sequentes annos pertinuit? Aliud argumentum videtur repetendum esse ex morbo Philippi, cujus Dem. § 11 mentionem fecit; qui quum in Ol. 107, 2 incidisset (vid. Olynth. III, 5), non potuit haec oratio ante illud tempus habita esse. Denique contulisse juvabit Olynthiacae tertiae initium, ubi dicit: τοὺς λόγους περὶ τοῦ τιμωρῆσθαι Φίλιππον ὁρῶ γιγνομένους, cum § 43 Philippicae primae: θανατῶν — ὁρῶν τὴν μὲν ἀφ' ἧν τοῦ πολέμου γεγεννημένην περὶ τοῦ τιμωρῆσθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευταίαν οὖσαν ἥδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φίλιππου. Verba illius orationis referuntur ad prosperum rerum eventum, quem Athenienses consequutos se esse existimabant, in hac oratione miratur, quod finis belli alienus sit ab illa spe prius concepta. Jam quum hic pertineat ad Ol. 107, 4 recte Boehneckius (p. 248) conclusit, hujus ipsius nostram esse orationem. Haec pauca argumenta si, quod nolum, displicuerint, in majorem etiam reprehensionem incurrant leviora, quae missa faciens unam adhuc rem tangam, quae continetur § 34. Etenim quum docuisset, rem Atheniensibus cessuram, si recte suis rebus praesint, addit: τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Ἀῤῥμον καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὥχει ἔχων, πρὸς τῷ Γεμιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀνύθῃτα χρήματ' ἐξέλεξε, τὰ τελευταῖα εἰς Μαραθῶνα ἀπέβη καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχει ἔχων τριήρη. Hae incursiones (Kaperzüge), quas Macedo vel in colonias vel in fines Atheniensium suscepit, commemorantur ab Aeschine II, 72: Φίλιππος ὁρμηθεὶς ἐκ

24) Vid. Prolegg. ad oratt. Olynth. Cap. II. § 2.

Μακεδονίας — ἡγωνίστο περὶ Ἀθηνῶν καὶ Ἰμβρον καὶ Σκύρου, τῶν ἡμετέρων κτημάτων, et a Pseudodem. LIX, 3 et 4. Orator dicit, quum Athenienses in periculum venissent, περὶ τε Ἀθηνῶν καὶ Ἰμβρον καὶ Χερσόνησον, καὶ μελλόντων στρατευσέσθαι ὑμῶν πανδημεὶ εἰς τε Εὐβοίαν καὶ Ὀlynθον, ἔγραψε ψήφισμα ἐν τῇ βούλῃ Ἀπολλόδορος. Hunc locum male interpretatus Boeckhianus p. 255 dicens, inde effci, ut post (?) Euboicam expeditionem et inter bellum Olynthium Philippus insularum illarum incolis imminuerit, illam autem pertinere ad Ol. 107, 3 eoque ipso anno expeditionem istam esse susceptam²⁵⁾. At orator ille hoc dicit, quum institueret rex bellum inferre Euboensibus et Olynthiis, eum imminuisse Lemno et Imbro. Quod quo tempore factum sit, optime expiscatus Boeckhianus in dissert. de arch. pseudopon. p. 7, — Ol. 106, 2²⁶⁾. Injuriarum, quas porro Dem. Philippo exprobrat, primo eam tangam, quam extremo loco posuit, escensum in Marathona et sacrae triremis rapinam. Hujus rei mentio fit Init. rhetor. XXI, 2 et 3 (p. 1432 ed. Reisk.): ὅπερ, ἥνικα ἐν Ἑλλησπόντιω Φίλιππον ἡκούσαμεν, συνέβη, καὶ πάλιν, ἥνικ' εἰς Μαραθῶνα τριήρεις αἱ ληητοῖδες προσέσχον²⁷⁾. Si quid ex hoc loco suspicari datur, hoc fere est. Impetus in Chersonesum (ἐν Ἑλλησπόντιῳ) et escensus in Marathona nullo aut parvo temporis intervallo differunt. Qui quoniam in Ol. 107, 2 (vid. ad huj. or. § 17) incidere videtur, proximi anni i. e. Ol. 107, 3 latrocinium hoc esse existimo, praesertim quum orator dicat τελευταῖα²⁸⁾. Etenim Dem. nostro loco distinguit τὸν παρελθόντα χρόνον, ad quem pertinet incursio

25) Verba ejus sunt haec: „Eine sehr deutliche Angabe für die Zeit jenes Kaperkrieges gewährt die Stelle in der Rede gegen Neaera; hier wird angedeutet, dass Philippos nach dem Euboeischen und während des Olynthischen Krieges die Inseln Lemnos, Imbros, Skyros und den Chersones bedroht habe; es ist aber der Euboeische Feldzug gemeint, welcher in den Frühling von Ol. 107, 3 gehört.“

26) Cfr. Voemel. in prolegg. ad or. Olynth. et Philippicam I. p. 73.

27) Cfr. de hoc loco Weisk. hyperb. I. p. 34. n. 80.

28) Nam τελευταῖα majus minusve eorum temporum, quibus res gestae sunt, indicat discrimen. Vid. ad § 17.

in Imbrum et Lemnum, ab hac rapina triremis, quam extremo loco ponit. Intermedia est direptio navium ad Geraestum, quae quo anno facta sit ne conijcere quidem licet. Etiam si Demosthenes injurias a Philippo Atheniensibus illatas una commemorat, tamen nemo dixerit, ejusdem eas esse temporis, sed eandem inferentis mentem animumque significant.

His breviter disputatis illud mihi videor ostendisse, non justam esse causam, cur premamus vestigia Dionysii Halic., immo Philippicam primam post orationes Olynthiacas collocandam, ita ut, si harum postrema Ol. 107, 4 sit habita, eandem sedem etiam nostrae orationi assignandam arbitremur.

ARGUMENTUM

PHILIPPICAE PRIMAE *)

habitaе Ol. 107, 4. (349) archonte Callimacho
(secundum Dion. Hal. Ol. 107, 1).

Hujus orationis partes sunt hae:

I. Prooemium.

Postquam Orator, causa, cur ad dicendum surrexerit, allata (§ 1), Athenienses monuerat, ne desperarent, exemplum majorum virtute insignium proponens (§ 2. 3), docet Philippi res ipsius consilio et calliditate crevisse (§ 4—6) et Athenienses, si strenue rem gerant, sua recuperaturos ac de Philippo vindictam sumturos esse (§ 7); hujus enim potentiam non admodum firmam, et multis invisam esse, quanquam Athenienses undique cingat (§ 8. 9), hos autem, quum sint rerum novarum cupidi, Philippi vires augeant et justo exercitu careant, prospero rerum eventu carituros esse (§ 10—12), bellum igitur esse apparandum; id quomodo fieri possit, Orator se expositurum pollicetur (§ 13—15).

*) Cfr. Voemel p. 200, Reuter p. 19, Boehnecke p. 228, Auger p. 98. A. G. Becker in libro: Dem. als Redn. u. Staatsm. p. 200 de orationis hujus oeconomia fusius disputans *quatuor* eam contineri dicit partibus: 1) Was gebieten Ehre und Sicherheit in Absicht unserer Entschliessungen? [§ 1—15]. 2) Was wollen wir also thun? [§ 16—29]. 3) Welchen Nutzen wird der Staat von dieser Rüstung haben? [§ 30—37]. 4) Was gebietet die Ausführung dieser Vorschläge? [§ 38—51]. Adde Jacobs. Uebers. p. 73 et Jenisch ästhet. kritische Parall. p. 269.

II. *Rogatio.*

a. Esse triremes L exstruendas, et quod navium dimidia parti equitum sufficiat, ad Philippi impetus propulsandos (§ 16—18).

b. duo millia peditum, in his D Athenienses, et CC equites, in his L Athenienses, esse conscribendos et decem triremes parandas, ut tuto copiae navigent (§ 19—22).

c. his copiis cives admiscendos et praeficiendos ac mercedem esse largiendam, ne porro desides sint et peregrinis rem committant (§ 23—27).

d. XCII talenta sufficere ad bellum gerendum, reliqua ipso bello suppeditari (§ 28. 29).

III. *Confirmatio rogationis.*

a. Ostendit, exercitu perpetuo esse opus, qui fines Macedoniae vexet ejusque regem commeatu intercludat (§ 30—32), ab omni autem cunctatione esse abstinendum et eandem legem severam servandam, qua utantur in ludis instituendis (§ 33—37).

b. monet suos, ut ne temporibus cedant, sed praesint, tantis quidem ornati copiis, quas jamjam male adhibeant (§ 38—41).

c. sperat fore ut Athenienses studio et ardore Philippi divinitus indito ad virtutem excitentur, miraturque quod non videant, quo ille sit progressurus (§ 42. 43).

d. cavet, ne inanibus decretis et jactationibus rem publicam perdant (§ 44—46).

e. hortatur, ut ipsi cives rebus intersint gerendis, abhorreant a calumniis ducum nec confidant vanis de Philippo rumoribus.

IV. *Peroratio.*

Professus se libere et utiliter dixisse optat, ut quid e re publica sit fiat.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

- 39 Κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι φε- 1
ρόμενοι συνεληλύθασιν εἰς ἐκκλησίαν ἀθρυμούντες. ὁ τοίνυν
ῥήτωρ τὴν τε ἀθρυμίαν πειράται παύειν, λέγων οὐδὲν εἶναι
θανυμαστόν εἰ ῥαθρυμούντες κεκράτηνται, καὶ εἰσηγεῖται
πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν. κελεύει δὴ δύο 2
δυνάμεις παρασκευάσασθαι, μίαν μὲν μεῖζω, πολιτικὴν, ἣ-
τις οἴκοι μένουσα πρὸς τὰς κατὰ καιρὸν χρεΐας ἔτοιμος
ὑπάρξει, ἑτέραν δὲ ἐλάττω (ξένων ὄντων τῶν στρατευο-
μένων, παραμεμιγμένων δέ) κελεύει τὴν δύναμιν μὴ

§ 2, 1. δὴ Σ et Vulg., δὲ Bk. Dindf. Voem. 1829. — 3. κατὰ
καιρὸν Σ Tur. Fränk. Voem. 1843. Dindf. 1846, τῶν ἐπικαι-
ρων Vulg. Bk. et celt. edd. praeter Augerum, qui ἐπικαίρους legit,
quod Schaefero placet. — 4. ἐλάττω Σ Bk. 1816. Tur. Voem.
1843. Dindf. Frank., ἐλάττωνα Vulg. Bk. 1824, 25 et 35, cfr.
Matth. § 115. — 5. παραμεμιγμένων δέ) κελεύει] vid.
adnotat.

§ 1. κακῶς φέρεσθαι, infeliciter rem gerere. — ἐν τῷ πο-
λέμῳ, videtur Libanius huj. or. § 43 τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου in ani-
mo habuisse, bellum Amphipolitanum coeptum ab Ol. 105, 3. — ῥα-
θρυμούντες, cfr. h. or. § 2. — πῶς, i. q. ὅπως, vid. ad II, 17. —
προσενεχθεῖεν, προσφέρεσθαι, uti aliquo, rarius refertur ad ipsas res
quam ad homines, quorum utimur consuetudine: ex illo genere est,
quod legitur apud Herodian. V, 4: προσεφέροντο ἔργῳ ῥαθυμότερον.

§ 2. κελεύει, „quod quidem et in prima Olynthiaca [§ 17] sua-
det. Sed illic jubet et Olynthum defendi et Macedoniam vastari, hic
et emissarias copias Athenis alii et alias comparari, quae Philippum
continenter oppugnent.“ Wolf. — πολιτικὴν i. e. quae e civibus
constat, cfr. § 19 ἡ τῆς πόλεως ἐστίν. — τὰς κατὰ καιρὸν χρεΐας,
si quando necessitas temporis fert. — ξένων usque ad δὲ parenthe-
seos notis inclusi, ita ut ἐλάττω et κελεύει arcte cohaereant; jam non
erit, cur vel cum Bekk. post δὲ plene interpungas vel cum Sauppio
et Dindorf. 1846, suadente Schaefer, πολιτῶν addas vel cum Turic. la-
cunae facias signa. Ad παραμεμιγ. supplendum τῇ πολιτικῇ δυνάμει.
— κελεύει τὴν δύναμιν Σ aliiq. boni libri. Vulg. καὶ praefigi-

Ἀθήνησιν μένειν, μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοη-
θείας, ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφεσθαι, πολε-
μοῦσαν ἀδιαλείπτως, ἵνα μὴ τοὺς ἐτησίας πνέοντας ἐπιτη-
ρήσας ὁ Φίλιππος ἢ καὶ τὸν χειμῶνα, ἥνικα Ἀθήνηθεν
εἰς Μακεδονίαν πλεῖν οὐ δυνατόν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασι
καὶ παρὰ τὴν ἀπουσίαν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἀπάντων κρατῇ,
ἀλλ' ἐγγὺς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀντιταξομένη δύναμις ὑπάρχη.

§ 2, 12. ὑπάρχη Σ. et edd., πρὸς αὐτὸν ὑπάρχη Vulg.

tur, quod Bekk. et Voemel. 1829 retinuerunt. Reiskius conjecit καὶ ταύ-
την, Sauppius ταύτην δέ. Atqui omnia, ut in Libanio, sana sunt, ne-
que τὴν δύναμιν cum Frankio et Dindorfio 1846 ejiciendum, sed cum
ἐτέραν ἐλάττω conjungendum, alteras easque minores copias non Athe-
nis manere jubet. Voemelius nuper proxime ad meam rationem ac-
cessit, nisi quod pro signis parenth. commata posuit. — βοήθεια
quae sint vid. ad huj. or. § 32. — τοὺς ἐτησίας, ἐτησίαι sunt venti
anniversarii, qui permixti erant, Aristotele auctore (de mund. c.
4), Aquilonibus et Favoniis et post biduum exortus caniculae
xl diebus perflabant, Plin. H. N. II, 11. Quum a septentrione
flarent, navigationi Macedonum favebant. Vid. de etesiis excursus
Wachsmuthii in Hell. Alterth. I. p. 768 sqq. et Forbiger alte Geogr.
I. p. 619. — ἐπιτηρήσας ut τηροῦντα in vit. Demosth. § 9. — τοῖς
πράγμασι, „τὰ πράγματα, id omne, de quo agitur et super quo cer-
tatur, ut opes et majestas reipubl. salvae maneant, sive copiae mili-
tares, sive naves, sive arma. Das Interesse des Staates.“ Risk. —
παρὰ τὴν ἀπουσίαν, dum abessent Athenienses. Demosth. XXI, 1:
παρὰ πᾶσαν τὴν χορηγίαν, non propter absentiam, ut huj. or. § 11 et
Caes. d. bell. gall. I, 46 per fidem, während des gegebenen Wortes.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.

40 *Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προϋτίθετο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἄν, ἔως οἱ*

§ 1. Scholiasta argumentum ita describit: τὰ τοῦ λόγου ἐνθυμηματικὰ κεφάλαια τρία εἰσὶ, τὸ ἐξῆρμένως ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων, τὸ αὐτοὺς στρατεύεσθαι, τὸ πόρους χρημάτων ἐπινοεῖν, ὅθεν τὸ σιτηρέσιον τοῖς στρατιωμένοις γενήσεται. — εἰ μὲν, εἰ cum imperfect. vel aoristo in protasi, sequentibus iisdem temporibus cum partic. ἄν in apodosis, indicat conditionem, qua id, quod in apodosis proponitur, fiat aut non fiat. Sed hoc tenendum discrimen, quod imperf. refertur ad rem aliquam continuam vel saepius repetitam, aoristus ad rem vel uno momento comprehensam. Cfr. Matth. § 508 sq. Dem. VI, 29: οὐτε γὰρ αὐτὸς ἄν ποτε ὑπέμεινα πρὸςβεῦεν, οὐτ' ἄν ὑμεῖς οἴδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξειν τύχοντα εἰρήνης Φίλιππον φέσθε. Ex hac amussi si nostrum judicas locum, προϋτίθετο te offendit: hinc factum putamus, ut Krügerus (Spec. Annot. in Phil. I. p. 5. in Schaeff. App. V, 761) lectionem paucorum librorum προὔκειτο, quae ex interpretatione fluxisse videtur, probaret. At nostri loci ratio eo defendi poterit, quod haec res non nunc demum proposita est, sed saepius in disceptationem vocata. Accedit, quod vocem solennem προτιθέναι, eamque ab Hermog. et scholiasta confirmatam, neutiquam explodendam censemus. Bremius in Obs. p. 89 dicit: „si adhibetur imperfectum, res in id tempus revocatur, quo fiebat.“ Vid. Eundem in Jahrb. f. Phil. u. Päd. I. p. 407. — καινοῦ πράγ., non enim licuit juveni primo de re nova dicere, secundum praeconium illud: τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πενήτην ἔτη γεγονότων; vid. Aeschin. III, 4. Legem hanc, a Wolfio laudatam, Tourrellus abrogatam fuisse dicit Olymp. 92, 3, rationis tamen et decori auctoritate adhuc viguisse. Westermann. Qu. Dem. I. p. 14. — προϋτίθετο, a Prytanibus

πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ρηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἤγον, εἰ δὲ μὴ, τότε ἂν αὐτὸς ἐπειρώμην ἃ γιγνώσκω λέγειν· ἐπειδὴ δὲ ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οἵτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἂν συγγνώμης τυγχάνειν. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέοντα οἵτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

§ 1, 5. αὐτὸς Σ et Vulg., καὶ αὐτὸς Bk. 1816 prob. Schaef. et Krüg. Omisit καὶ Anon. Walz. VIII, 655. — 6. ὑπὲρ Σ, περὶ Bk. Dindf. Voem. 1829.

concio convocabatur et in tabulis res, de qua agebatur, proponi solebat (προὔτιθετο). Cfr. III, 18: ὅταν περὶ πρᾶγματων προταθῇ σκοπεῖν. Vid. Poll. VIII. § 94. Sigon. de Rep. Ath. II, 4. Dissen. ad Dem. Cor. p. 393. Plura exempla attulit Schoemann de Comit. Athen. p. 104 et Lucches. p. 237—40. — εἰωθότων, neque certum numerum neque ordinem significat Demosth., sed omnino eos, qui vel pro aetate vel pro dicendi facultate publice verba facere solebant. Vid. Schoemann I. I. p. 107 sqq. Becker Dem. als S. u. R. p. 500. Cfr. Aristot. Polit. VIII, 8. Simile est initium orationis VI. Isocratis, quam pro Archidamo habuit: εἰ μὲν τις τῶν εἰθισμένων ἐν ὑμῖν ἀγορεύειν δέξιος ἦν τῆς πόλεως εἰρηκώς, πολλὴν ἂν ἡσυχίαν ἤγον. — ἐπισχὼν ἂν, „participium in verbum finitum cum ἂν solvere potes.“ Herm. d. part. ἂν p. 182. Particulam hanc etiam refer ad ἀπεφήναντο, dum sententiam distissent, et disce ab eodem Viro Summo ibid. p. 53 haec: „ubi sententia ex alia sententia, in qua jam inest conditio non impleta, pendet, non additur ἂν. Nam quae primariae sententiae natura est, eadem est etiam earum, quae ex ea aptae sunt.“ — εἰ δὲ μὴ, schol. τὸ σχῆμα οἱ μὲν καλοῦσι διπλοῦν μερισμόν, οἱ δὲ μερισμόν τε καὶ ὑπομερισμόν. εἰρηκώς γὰρ πρότερον δύο μὲν, ἐπήγαγε δύο δέ. Periodus non sine magna arte implicata! — ὑπὲρ ὧν, an quid sit discriminis inter περὶ et ὑπὲρ dictum ad I, 5. Promiscuum usum refert Hermogenes, qui nostrum locum bis laudans III. p. 149 περὶ habet, ibid. p. 273 ὑπὲρ. Cfr. Funkhaen. in Schulzeit. 1833 p. 827. — εἰκότως, ad I, 10. — νυνὶ ipsum tempus praesentissimum significat, quum νῦν sit trium temporum. Etym. M. p. 608, 44. Cfr. I, 1. 9. Wolf ad Lept. p. 242. Funkh. ad Androt. p. 46. — ἐκ τοῦ παρ. i. e. inde a tempore superiore et per illud, vid. § 2 et LIX, 46: καὶ ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου φίλους εἶναι ἀλλήλους.

Πρώτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμῆτέον, ὃ ἄνδρες 2
 Ἀθηναῖοι, τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πόνυ
 φραύλως ἔχειν δοκεῖ· ὁ γάρ ἐστι χεῖριστον αὐτῶν
 ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τα
 μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν ἐστὶ τοῦ-
 το; ὅτι οὐδὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων
 ποιοῦντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, ἐπεὶ
 τοι, εἰ πάνθ' ἃ προσῆκε πραττόντων οὕτως εἶχεν,

§ 2, 7. ἐπεὶ τοι εἰ Bekk. e vestigiis Σ ἐπεὶ εἰ τοι, quae edd. se-
 quuti sunt, ἐπεὶ τοί γ' εἰ Vulg. et Bk. 1816.

Wolf. expl. ἐν παρελθ. χρόνῳ. Plura dabit Maetzner ad Dinarch. p.
 162 sq. Bernhard. Synt. p. 226.

§ 2. Seagerius adfert Baconem org. I, aph. 94 de hoc loco dis-
 serentem: „sequitur ratio omnium maxima ad faciendam rem: nempe
 ex erroribus temporis praeteriti et viarum adhuc tentatarum.“ Per
 τὰ παρόντα πράγματα intellige res a Philippo inde ab Ol. 105, 3
 gestas et maxime bellum Chalcidicum. — ὁ γάρ ἐστι χεῖριστον,
 haec cogitationem Hermog. III. p. 359 Wz. in exemplis earum ἐννοιῶν
 enumerat, quas appellat παραδόξους καὶ βαθείας καὶ βιαίους καὶ περι-
 νενοημένας, schol. dicit σχῆμα παρὰ προσδοκίαν, cfr. Dem. IX, 5: καὶ
 παράδοξον μὲν ἴσως ἐστίν, ὁ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δὲ τὸ χεῖριστον ἐν τοῖς
 παρεληλυθόσι, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν ἐστὶ
 τοῦτο; ὅτι οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα, οὐδὲν τῶν δεόντων ποιοῦντων ὑμῶν,
 κακῶς τὰ πράγματα ἔχει; ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ' ἃ προσῆκει πραττόντων
 ὑμῶν, οὕτω διέκειτο, οἷδ' ἂν ἐλπίς ἦν αὐτὰ γενέσθαι βελτίω. Idem XIV,
 24: ὑπὲρ χρημάτων ἤδη παράδοξον μὲν οἶδα λόγον μέλλων λέγειν, ὅμως
 δ' εἰρήσεται, coll. I, 4. Wolfius interpretatur ipsam calamitatum cau-
 sam, imprudentiam et cessationem. — τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; de hoc
 artificio rhetorico, quo Noster saepissime utitur, ut § 3, disputat post
 Aristidem Krüger in Schaef. App. V, 763. — οὐδὲν τῶν δεόντων
 quum nihil profligatos animos magis erigat, quam docere, sua homines
 culpa calamitatibus esse impeditos, et in sua esse potestate, res af-
 flictas restituere, Demosth. hoc modo saepe suos, ne animum despon-
 deant, monet, vid. II, 22. — ἐπεὶ τοι, nam profecto, vid. locum
 ex or. IX. modo allatum et Herm. ad Vig. p. 785. Olim dederam
 ἐπεὶ τοί γ' εἰ, quod Rauchenstein, et Benseler de hiatu p. 65 proba-
 vere, sed melioribus libris nunc cedere malui. — „προσῆκε huc per-
 tinere videtur, quum πραττόντων non sit temporis praesentis, sed im-
 perfecti, ubi Latinis quoque dicendum debebat.“ Engelh. p. 52.

3 οὐδ' ἂν ἐκπῖς ἤν' αὐτὰ βελτίω γενέσθαι. ἔπειτα ἐνθυμητέον καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμνησκόμενοις, ἡλικὴν ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων, ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς, ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως; ἀλλ' ὑπερμενέετε ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. τίνος οὖν ἔνεκα ταῦτα λέγω; ἴν' εἰδῆτε, ὦ ἄν-41

§ 3, 7. τῶν δικαίων Σ et Vulg., τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων Bk. 1816, τῶν [Ἑλλ.] δικ. Dindf. 1825.

§ 3. ἔπειτα, particulam δὲ praecedente πρώτον μὲν saepe omitti docuerunt Schaefer App. II. p. 348, Maetzner ad Lyc. p. 113. Cfr. Isocr. VII, 70. — ἐνθυμητέον, „considerare vos oportet et ab aliis audientes et qui ipsi nostis, in memoriam revocantes.“ Schaefer. Nam ἀκούειν et εἰδέναι sibi opponuntur. Xen. Mem. III, 5, 9: οἰμαί, εἰ τοὺς προγόνους αὐτῶν ἀναμνησκόμεν, αὐτοὺς ἀκηκοτάς ἀρίστους γεγονέναι. — ἡλικὴν — ὡς, Graeci, ut majorem vim addant interrogationibus vel rectis vel obliquis, binas adhibent voces. Ita h. l.: cogitate, quam praeclare, quam tantam haberent potestatem Lacedaemonii, vos egeritis. XIX, 61: ἴν' εἰδῆτε οἷων ὑπαρχόντων αὐτοῖς παρ' ὑμῶν οἷων ἔτυχον. XX, 93: συνίθε' ὅν τρόπον ὁ Σόλων τοὺς νόμους ὡς καλῶς κελεύει τίθεται. Soph. El. 751: οἱ ἔργα δράσας οἷα λαγχάνει κακά. Oed. R. 1367: ἀρὰ μου μέμνησθ', ὅτι οἱ ἔργα δράσας — ὅποι' ἐπρασσον αὐθις; Phil. 243. 1090. Wolf ad Lept. p. 311. Seidler ad Soph. Antig. 2. Cic. Brut. 41. Orat. 58. Att. I, 11, Liv. 30, 42. Nep. Dat. 5. Timol. 2. Virg. Aen. X, 366. — ποτ', non bellum Corinthium Ol. 96, 3 gestum — neque hoc docet Dem. XVIII, 96 —, sed Boeoticum Ol. 100, 3 intelligendum censeo, de quo vid. Diod. Sic. XV, 28. 34. 36 et Winiewski p. 23. Maxime me movent verba ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς, de qua dicendi formula vid. Lobeck ad Soph. Aj. 600 et Saupp. ad h. l. — προσηκόντως, „ut qui principes Graeciae ab antiquissimis temporibus fuerint, et urbem suam calamitosis tanquam asyllum patere voluerint.“ Wolf. — τῶν δικαίων, die Gerechtsame, vid. ad II, 24, e quo loco τῶν Ἑλληνικῶν irrepsisse huc videtur, quod quanquam Bremio, Forbigero et Schaefero placet, tamen codd. caret auctoritate. Idem statuunt Engelh. p. 30 et Krüg. p. 12. Rem nostram confirmat ipse Dem. VI, 35: (Φίλιππος) πεποιήχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδ' ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βούλην, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ χώρῃ. — ἴν' εἰδῆτε καὶ θαύσησθε, cum Graeci scriptores tum Demosthenes amat ad vim orationis augendam similia similibus addere

δρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσθηθε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστι φοβερόν οὔτ', ἂν ὀλιγωρήτε, τοιοῦτον, οἷον ἂν ὑμεῖς βούλοισθε, παραδείγμασι χρώμενοι, τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἧς ἐκρατεῖτε ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταρατόμεθα ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῆν. εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὰ τὰ χωρία πάντα

· § 3, 11. βούλοισθε *e conj. Schaeß. et Dobr.*, βούλησθε *omnes libri et Bekk. Dindf.* 1825. Voem. 1829. — § 4, 3. τῆς ὑπαρχούσης Σ, τῆς νῦν ὑπαρχ. *Vulg. et Bk.* 1816. *Hermog.* IV. p. 752, *defend. Krüger.*

vel parvo vel nullo discrimine, vel positive vel negative, maxime in facultate videndi et cognoscendi. I, 12: λογίζεται τις καὶ θεωρεῖ. § 14: ἴσα γινώτε καὶ αἰσθησθε. IX, 43: σκέψασθε καὶ θεωρήσατε. XVIII, 248: εἰδώς καὶ ἑωρακώς. Cfr. Hom. Od. VIII, 94: ἐπεφράσατ' ἡδὲ νόησεν. 134: οἶδε καὶ δεδάηκε. Eur. Suppl. 115. El. 772. Soph. Oed. R. 1230. Vid. Herm. ad Hom. h. in Cer. 362 et ad Vig. p. 887. Doberenz Exc. II et III ad progr. Hildburgh. 1844. — βούλοισθε conjecerunt Schaefferus et Dobraeus, recepere nunc plerique edd, flagitante sensu: *quale vos optabitis*. Legebatur βούλησθε, quod retinuit Frankius, quanquam in nota praefert optativum. — ἐκ τοῦ προσέχειν — τὸν νοῦν. Praep. ἐκ causam efficientem indicat, cfr. § 46 τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. III, 3: ἐκ τοῦ πρὸς χάριν δημηγορεῖν. Matth. Gr. gr. § 574. — τῇ νῦν ὕβρει τούτου, per οὗτος saepe is significatur, quem omnes norunt, vel nomine celato vel contempto. Plat. Phaedon. p. 69 C: οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὔτοι καταστήσαντες. Meno p. 85 C: ἐνῆσαν αὐτῷ αὐταὶ αἱ δόξαι. Dem. II, 15 et Stallbaum ad Plat. Crit. c. 4. Haec insolentia Philippi qualis fuerit, exponit § 9. Aliis etiam modis quantopere contemptui habeat Philippum, Noster docet, ut § 10 Μακεδὼν ἀνὴρ, IX, 27 πλεονεξίαν τὰν θρόνου πεφ-stringit et ibid. § 31 barbaris eum adnumerat. Cfr. Weisk. de hyperb. I, p. 17 et Vogel Leben d. Phil. p. 101.

§ 4. εἰ δέ τις etc. similem conclusionem fingit II, 22, cum quo loco cfr. XI. 15. — τὸ πλῆθος, de Philippi copiis vid. Diod. Sic. XVI, 35, qui haec: Φίλιππος συνήγαγε τοὺς πάντας, πλείους μὲν ὑπὲρ τοὺς διαμυρίους, ἱππεὺς δὲ τρισχιλίους. — χωρία, Aeschin. II, 70 con-

ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὁρθῶς μὲν οἶται· λογιᾶσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἰχομέν ποτε ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτίδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὄντων ἐθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερα ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ὑμῖν ἐβούλετ' ἔχειν οὐκ οὐκ κείως ἢ κείνῳ. εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὥς χαλεπὸν πολεμεῖν ἔστιν Ἀθηναίοις ἔχουσι τῶσαῦτα ἐπιτειχίσματα τῆς ἐαν-

§ 4, 10. ὑμῖν Σ, ἡμῖν *Vulg.* et omnes editores praeter Augerum, Wolfio obsequentem. — 11. κείνῳ Σ et Bk. 1824, ἐκείνῳ Bk. 1816, κείνῳ Bk. 1825 et 35. — § 5, 3. τῶσαῦτα Σ, τοιαῦτα *Vulg.*

tendit, quinque et septuaginta urbes amissas fuisse. Vid. Diod. Sic. XV, 30. Boeckh. Staatsh. I. p. 448. — λογισ. μέντοι, Hesych. λογίζεσθαι explicat per ἐνθυμῆσθαι. Partic. μέντοι spectat ad rem, quae tractata est, altera ex parte considerandam et maiorem addit locum, quam δει, cfr. III, 2, *verumtamen*. Krüger ad Xen. Anab. II, 1, 19. De urbibus, quas Dem. deinceps commemorat, vid. tab. chron. Ceterum polysyndeton in hoc loco inesse facile animadvertes, vid. ad I, 4. — τὸν τόπον, tractum, vid. ad § 31. Intelligit autem urbes Chalcidicas, quas Philippus anno superiore subegerat. — ἐθνῶν, Illyrios, Paeonas ac Thraces intelligit. Lucch. Minus recte Jacobs. ad Olynthum et urbes Chalcidicas refert. — αὐτονομ. καὶ ἐλεύθ. vid. Thuc. VIII, 91, cuius schol. explicat αὐτονομεῖσθαι, τοῖς ἰδίοις νόμοις χρῆσθαι. Ceterum Noster solet αὐτόνομος conjungere cum ἐλεύθερος, ut I, 23, ubi vide, et Plut. Phoc. c. 34: διδόναι τὴν κρίσιν ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμοις οὖσι. — ὑμῖν, hanc lectionem ed. Aldinae et opt. libror. praetuli vulgatae ἡμῖν, quum ὑμῖν et ἐκείνους sibi fortius opponantur et, quoties Dem. a prima persona (εἰχομεν) ad secundam descendat, constet. — οὐκ οὐκ κείως i. q. φιλικῶς schol. ad Thuc. VI, 57 interpretante, cfr. h. or. § 8. — κείνῳ dedi e cod. Σ, qui tamen sibi non constat, nam XV, 5 habet τῇ ἐκείνου, XIV, 34 τῷ ἐκείνου, VIII, 15 τῇ αἰνῶν. Voemelius, quod et ipse suaseram, ubique coronidem adhibendam esse censet, vid. Praef. p. VII. Idem statuunt Baiter ad Isocr. Paneg. § 18, Benseler ad Isocr. Areop. p. 407 et de hiatu p. 17, Dindf. Praef. p. III, Ruediger ad Dem. Chers. § 15 et Lectt. Dem. I. p. 13, Engelh. adu. crit. p. 60.

§ 5. ὥς κτλ., strue: χαλεπὸν ἔστιν ἐρημὸν ὄντα πολεμεῖν τοῖς Ἀθηναίοις. — ἐπιτειχίσματα schol. explicat: τόπος ὑψηλός, ὃν ἂν προ-

τοῦ χώρας ἐρημιον ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν ὦν
 νυνὶ πεποίηκεν ἐπραξεν οὐδὲ τοσαύτην ἐκτίσαστο
 δύναμιν· ἀλλ' εἶδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο
 καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν ἅπαντα τα
 χωρία ἄθλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ, φύσει
 δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τα τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς
 ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούν- 6
 των. καὶ γὰρ τοι ταύτῃ χρησάμενος τῇ γνώ-
 μη πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἂν
 ἐλαῖν τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμάχα καὶ φίλα

§ 5, 5. ἐκτίσαστο Σ, ἐκτίσας ἂν Bk. 1816. — § 6, 3. πολέμῳ
 Σ et Vulg., πολέμου νόμῳ Bk. 1816.

καταλαβόντες πολέμιοι τειχίσαιαν διὰ τὸ ἐντεῦθεν αὐτοὺς ὀρμωμένους ἐπι-
 ελθεσθαι τοῖς ἐχθροῖς. Suid. et Phavor. ὅθεν ἦν τοὺς ἐπιτειχισθέντας
 κακῶς ποιεῖν. Hinc patet, esse munitionem oppugnantium. VIII, 66:
 Φιλίππου κατασκευάσαντος ὑμῖν ἐπιτείχισμα τὴν Εὐβοίαν. XV, 12: τῆς
 ἀρχῆς ἐπιτείχισμα πρὸς τὸ μὴδ' ὅτι οὖν παρακινεῖν. Quare αὐτῶν, quod
 vulgo legitur, ferri nequit; e cod. Rehdig. et Hermog. Walz. IV. p.
 753 dedi εἰαντοῦ, Bekk. et cett. edd. αὐτοῦ praeter Auger., qui αὐτοῦ
 habet. Ne mox cum A. G. Beckero lectionem ἐρημιος ὦν defendas pro
 ἐρημιον ὄντα vid. II, 5 et Matth. § 536. Ad verba πεποίηκεν ἐπρα-
 ξεν Schaef. ita: „notabilis copulatio verborum non vere synonymorum,
 sed hic pro synonymis positorum.“ Cfr. huj. or. § 7 et dicta ad III,
 15, quibus adde Sall. Catil. c. 21: „cum eo se consulem initium agendi
 facturum.“ Ad ἐκτίσαστο repete ἂν e praeced. et cfr. huj. or. § 1.
 — ἄθλα τοῦ πολέμου metaphora a palaestra desumta. Xenoph.
 Cyr. II, 3, 2: τὰ τῶν ἡττωμένων ἀγαθὰ πάντα τοῖς νικῶσιν ἀεὶ ἄθλα
 προκίεται, adde Dem. II, 28: ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐστὶν ἄθλα, ὑπὲρ ὧν
 ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα. Dem. erigit animos Atheniensium eosque
 monet, ut ne officio desint. De toto hoc loco cfr. Dissen de struct.
 per. p. XV.

§ 6. καὶ γὰρ τοι ad Phil. III. § 58 interpretatus sum etenim
 profecto, alia e Dem. collegit Krüger p. 18. — κατέστραπται καὶ
 ἔχει i. q. κατεστραμμένος ἔχει, sibi subjecta tenet. Interposuit Orator
 καὶ, ut ἔχει et ἔχοι, cui frigoris nota nequitquam cum Krügero contra-
 henda est, luculentius opponerentur. De usu perfect. pass. vi me-
 dia exposuere Matth. § 493, Buttm. a. Gr. II. p. 4 et Poppo de ver-
 bis mediis in Seebod. N. Arch. f. Phil. IV. Nr. 59. — φίλα, ut φί-
 λος passivam habet significationem — φίλα ἄλογος —, ita φίλος acti-

ποιησάμενος ~~lib~~ καὶ γὰρ. συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν 42
νόον τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὓς ἂν ὀρώσῃ
παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἃ χρῆ.

7 Ἄν τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ
τῆς τοιαύτης ἐθέλησητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπει-
δήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ
δύναιτ' ἂν χρήσιμον τῇ πόλει παρασχεῖν αὐτὸν, πᾶ-
σαν ἀφείς τὴν εἰρωνεῖαν ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξῃ, ὁ
μὲν χρήματ' ἔχων, εἰσφέρειν, ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ, στρα-
τεύεσθαι, — συνελόντι δ' ἀπλῶς ἦν ὑμῶν αὐτῶν

§ 7, 5. ἔτοιμος] *ἔτοιμος pr Σ.* — 7. ἀπλῶς Σ, ἀπλῶς εἰπεῖν
Bk. 1816, Voem. 1829, *defend. Engländer.*

vam, ut h. l. sibi obligavit alios. Conf. Seidler. ad Eurip. Troad. 240.
Schol. nostrum locum respiciens dicit *συμμάχους καὶ φίλους*. Intelligit
Orator Thessalos et Olynthios, quos Ol. 105, 4 Phil. foedere sibi
conciliaverat. v. II, 7. — *ἐθέλουσιν ἅπαντες*, irrepsisse hic illic
versus, ut h. l., plura docent exempla script. vett. Vid. ad I, 5. Cfr,
Disseñium de struct. per. p. XVI dicentem: „excitare vult Orator
Athenienses ad id, quod in posteriore membro dicitur, huic igitur im-
primis trahit attentionem.“

§ 7. ἐπὶ τῆς γνώμ. γενέσθαι, aliqua sententia esse, eam am-
plecti et tneri. Vid. VIII, 14 μένειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀγοίας et paullo post § 9
ibique dicta. — *ἐπειδήπερ* est indicantis rem in dubium vocari non
posse, *quandoquidem*. Sauppius comma ante εἴν posuit, quo arctius
cum seqq. jungeretur. Aeschin. Socrat. Dial. II, 12: *ἐπειδήπερ οἷ γ' ἔμ-
προσθεν λόγοι οὐ περὶ τούτου δοκοῦσιν οὐ εἰρησθαι.* — οὗ δεῖ „ἐν
ᾧ καιρῷ καὶ τόπῳ.“ Wolf. — *εἰρωνεῖα* ex schol. interpret.: τὸ λέγειν
ἐλάττωνα δύνασθαι ποιεῖν ἢ ἂν τις δεδύνηται. Similiter in Lex. Seg.
apud Bekk. Anecd. I. p. 243. Apud Aristot. Rhet. II, 7 opponitur τῇ
ἀλαζονείᾳ. Infinitivi πράττειν, εἰσφέρειν non pendent ab ὑπάρξῃ, sed
ab ἔτοιμος, ut Xen. Hell. IV, 2, 11: *ἔτοιμος — μήτ' ἀδικεῖν μήτ' ἀδικεῖσθαι.*
Reisk. in Ind. Dem. p. 275 nostrum locum ita explicat: „omissa
omni cavillatione, salsa quidem et sannae plena, frigida tamen et ab-
surdā tergiversatione partium suarum, ob nescio quos futiles prae-
textus, cum contentione in alios eas transferendi.“ — ὁ μὲν χρῆ-
ματα, vid. I, 28. De ratione pecuniae conferendae agit Dem. or.
XIV, 25. Justa aetas (ἡλικία) pertinuit ab anno XX usque ad LX,
vid. ad III, 4. — *συνελόντι ἀπλῶς*, Wolfius: ὡς συνελόντων τὸν λόγον
εἶπω. Schaefer: ut breviter et simpliciter dicam. Vide plura exempla

ἐθελήσῃτε γενέσθαι καὶ παύσῃσθε αὐτὸς μὲν οὐδὲν
 ἕκαστος ποιήσῃν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ
 αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερά αὐτῶν κομιεῖσθε, ἃν
 θεὸς θέλῃ, καὶ τὰ κατεβόρκαθυμημένα πάλιν ἀναλή-
 ψεσθε, καὶ κείνους τιμωρήσεσθε. μὴ γὰρ ὡς θεῷ νο-
 μίξετ' ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέσθαι πράγματα ἀθά-

§ 7, 10. αὐτοῦ libri, αὐτοῦ Tur. de suo et Frank. — 11. 'θέλη
 Voem. 1843, θέλη Tur. Frank., ἐθέλη Br. Voem. 1829, Διάδ.

talium copulationum ad § 9. Vulg. addebatur εἰπεῖν, quod quanquam
 justam habet causam in usu vulgari XV, 1 ὡς εἰπεῖν ἀπλῶς, tamen
 eodem jure omiserunt editores nuperi, quo Plat. Apol. p. 17 A δεῖν
 post ὀλίγον. Rost § 185, 5, 2. Non comparem VI, 2 ὡς ἐπὶ εἰπεῖν,
 cujus loci alia ratio est; injuria Frank. ibi εἰπεῖν omisit. — ὑμῶν
 αὐτῶν γενέσθαι, sui juris fieri II, 30. Cfr. Matth. Gr. § 315.
 Schaeff. ita: e vobismet ipsis, non ex aliis pendere. — αὐτὸς μὲν,
 conf. Dem. XIV, 15: ἀπεβλέπατε πρὸς ἀλλήλους, ὡς αὐτὸς μὲν ἕκαστος οὐ
 ποιήσων, τὸν δὲ πλησίον πράξοντα. — αὐτοῦ quum referatur ad sub-
 jectum remotius ἐλπίζων, retinui, cfr. I, 5, II, 4, 7 et Engslh. adn.
 crit. p. 19. — κομιεῖσθε, recuperabitis, cfr. II, 28. XVI, 16, 22.
 Similis futuri attici forma est ὑστεριοῦμεν § 32. Vid. Buttm. Gr. ampl.
 I. p. 402 et Monk ad Eurip. Hippol. v. 1458. — 'θέλη, saepissime
 haec forma et ἐθέλω inter se permutantur. Vid. Sturz Lex. Xenoph.
 II. p. 519. Bremi in Obs. ad h. l. contendit, ἐθέλειν Demostheni qui-
 dem proprium esse, sed in formula nostra codicibus cedendum. Lobeck.
 ad Phryn. p. 7, Atticos promiscue usurpasse θέλειν et ἐθέλειν, sed
 hoc illi, si libera sit optio, praeferendum. Jam quum Dem. II, 20 et
 Pseudod. XXV, 2 formam decurtatam in hac quidem formula habeat,
 retinui, cum Voemelio ex ejus codicib. (prae f. p. VII) 'θέλη scribens,
 contra Bekkerum, qui, tamen XXIII, 140 ἃν θέλη acrisit libris obse-
 quantibus, quorum unus ἐθέλη a Voem. et Turic. probatum suppeditat.
 Vid. Weber ad Aristocr. p. 408 et Benseler ad Isocr. Arcop. p. 259
 sq. Atqui Plato in illa ipsa formula ἐθέλη servavit Phaedon. p. 69 D
 et p. 80 D. — τὰ κατεβόρκα. i. e. διὰ βόρκατος προεμένα ὅφ' ὑμῶν
 καὶ ἀπολωλότα. Wolf. Cfr. Xen. Hell. VI, 2, 27. — πάλιν ἀνα-
 λήψεσθε, eod. modo ut πάλιν ἀνατίθεσθαι Xenoph. Mem. II, 4, 4 et
 πάλιν αἰθεῖν. Vid. ad Phil. II, 18.

§ 8. πεπηγέσθαι, proprie γάλα et αἶμα dicitur πεπηγός, omnino
 quae fixa sunt, ut XXV, 90 ταῦτα οὕτω πεπηγότα τῇ φύσει. Eadem
 de Philippo vid. II, 14 sqq. Aeschyl. Ag. 1209: ὅρου πῆγμα παγίν.
 Mex in voce ἀθάνατα prolepticum usum animadvertit Schaeff. Cfr.

νατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκείνον καὶ δέδιεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάντων νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν· καὶ ἅπανθ' ὅσαπερ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἐνι, ταῦτα καὶ τοῖς μετ' ἐκείνου χρή νομίζειν ἐνεῖναι. κατέπτηχε μέντοι ταῦτα πάντα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν, ἣν ἀπο-
9 θέσθαι φημί δεῖν ἡδῆ. ὁρᾶτε γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἷ προελήλυθεν ἀσελγείας ἄν-

§ 8, 5. ἔχειν Σ, ἔχειν αὐτῷ Bk. Dindf. Voem. Vid. § 43. II, 15.
— § 9, 2. ἄνθρωπος Σ, ἄνθρωπος Vulg.

Herm. ad Vig. p. 896. Praeter loca a Seidlerio ad Eurip. Electr. 442 laudata vid. Soph. Antig. 441: κομίζους ἄν σεαντὸν ἐξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον. Noster IX, 21 μέγας ἐκ μικροῦ ὁ Φίλιππος ἠγέσθη, quem locum apte affert Krüger; addo I, 28. II, 5. Koch erste Beil. zu Lucians Charon p. 52—62. E Latinis vid. Virg. Aen. II, 729. 735. Hor. Pia. 205. 346. Liv. I, 25 exanimis i. e. ut sint exanimis. — καὶ μισεῖ τις ἐκείνον. Haec verba H. Wolfius ad procures aulicos, Olympiadem uxorem et ad Alexandrum filium refert. Lucches. duas statuit classes populorum, unam eorum, quibus Phil. familiariter uteretur, alteram huic oppositam, quos acerbo in se odio esse reputavit; sed in dubium voces, utrum D. certam classem intellexerit nec potius eos (ἄλλους τινὰς), qui vel in societatem vel in familiaritatem regis venerant et vel hoc vel illo animi motu tenebantur. Cfr. I, 22. II, 8, 18. Significat τις non paucos esse, qui hac sint mente. Hom. II. VII, 202. Thuc. III, 111 haec: καὶ τινὰς αὐτῶν στρατηγῶν — ἡκόντως τις. Schol. ad h. l. dicit de multitudine τις esse accipiendum. Duker. ibid. loca Eustath. ad Hom. laudat. — ὅσαπερ καὶ — ταῦτα καὶ τοῖς, duplex καὶ aequabilem reddit orationem. Xen. Anab. II, 1, 22: ἀπάγγελλε ὅτι καὶ ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ ἅπερ καὶ βασιλεῖ. Plato Phaedon. p. 64 C: ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ συνδοκῇ καὶ ἐμοί, ubi vid. Heind.; et Stallb. ad Plat. Apol. p. 22 D. Rost § 171, 5, a. — κατέπτηχε, schol. ταπεινοῦται, Hesych. ἐφοβήθησαν. Cfr. Hom. II. XXII, 191. Odys. VIII, 190, ibique Eust. Herodi. II, 5. 8. — ταῦτα πάντα, res pro personis. Schaeff., qui male me reprehendit I, 22 τὰ τῶν Θεταλῶν laudantem, affert Xenoph. Oec. VI, 13, ubi τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα ad εἰς τονας, χαλκίας aliosque pertinet. — ἀποστροφὴν, Harpocr. s. h. v. et Phavor. per καταφυγὴν explicant. Xen. Mém. II, 9, 5.

§ 9. οἱ ἀσελγείας, quo petulantiae, h. or. § 37 τοῦθ' ὕβρις, II,

θρωπος, ὃς οὐδ' αἶρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὡς φασί, λέγει, καὶ οὐχ οἷός ἐστιν ἔχων ἃ κατέστραπται μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πάνταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς

§ 8, 5. οἷός ἐστιν Σ, οἷός τ' ἐστιν Auger. et Bk. 1816. — 7. καὶ κύκλῳ] κύκλῳ καὶ Aug.

8 τοῦτο τοῦ καιροῦ. XXI, 17 ἐνταῦθα τῆς ὕβρεως. Soph. Oed. R. 367 ὄραν ἔν' εἰ κακοῦ. 771 τοσοῦτον ἐλπίδων. Eurip. Hec. 453 νόσων — ἐνθα. Matth. § 340. Rost § 162. 4. Vox ἀσέλγεια, schol. interprete, est πᾶσα ὕβρις, Etym. M. ἀκολασία. Orationis XXI hoc est initium: τὴν ἀσέλγειαν καὶ ὕβριν — οὐδένα — ἀγνοεῖν ἡγοῦμαι. Dem. conjungit δεσποτικῶς καὶ ἀσελγῶς, πολυτελῶς καὶ ἀσελγ., προπετῶς καὶ ἀσ. Bekk. Anecd. I, 451 ἀσελγῆς per σφοδρὸν, βίαιον explicatur. Missis Grammaticorum commentis, quae et ipsa diversa sunt, hanc vocem a θέλγειν, mulcere, descendere censemus, ut ἀσελγῆς sit, qui domari nequit, insolens. Vid. Aesch. III, 117: ἀσελγέστατος καὶ οὐδεμίας παιδείας μετασχῆνώς. — ἄνθρωπος, de hac scriptura disputavi ad I, 3. Adde VIII, 35 φυλάττεσθαι δεῖ τὴν ἀνθρωπον. Hermannus in Soph. Antig. 766. 1091. Oed. R. 1160. Oed. Col. 32. Aj. 263 ἀνὴρ dedit. Vid. Eundem ad Antig. 1180. Wolfiana castra praeter Maetznernum Reisig com. crit. Oed. C. p. 178, Krüger ad Historiog. p. 110 sequuti sunt. Mediā viam eamque veram inierunt Fritzsche Qu. Luc. p. 78 et Weberus ad Aristocr. p. 430, qui locos distingui volunt, quibus in universum (ἀνθρ.) homines denotantur, ab iis, quibus unus aliquis (ἄνθρ.). Ex hoc genere noster est. — οἷός ἐστιν, quod discrimen statuunt Grammatici (Harpocr. Suid. s. v.) οἷος sine τε significare velle et enclitica adjecta posse, id certo caret fundamento. Buttmanus ad Mid. p. 53 (§. 24) οἷός τε ἦν fortius dici putat, quem impugnat Weberus ad Aristocr. p. 469 haec dicens: „οὐχ οἷός ἐστι λέγειν talem aliquem esse significat, cui a natura denegata sit dicendi facultas, οὐχ οἷός τ' ἐστι λέγειν contra is dicitur, quem conditio, in qua versatur, et res non sinunt loqui.“ Vereor, ne argutius quam verius. Imo cum Matthia § 479 n. 2 res haec codicum auctoritati est relinquenda, quod et ipsum Bekkerus Taricenses, Voemelius fecerunt II, 17. XXI, 85. XXIII, 170. XLII, 14. XLIV, 19. Lys. XX, 5. 19. — μένειν ἐπὶ τούτων, est hujus locutionis et angustior significatio et latior: ex illa est contentum esse aliqua re nec ultra provehi VIII, 47, ad quem locum vide, LIV, 21: οὐδὲν τῶν πραγμάτων ἐκινούμεν, ἀλλ' ἐμμένον ἐπὶ τῶν αὐτῶν, ex hac in aliqua re permanere XVIII, 307. Hoc sensu non differt a μένειν ἐπὶ τῶν. h. or. § 33. — κύκλῳ apte adspargitur ad πάνταχῇ, ut Hom.

10 καὶ καθημένους περιστοιχίζεται. πότ' οὖν, ὦ ἄν-43
δρες Ἀθηναῖοι, πότε ἂ' χρηρὰ πράξετε; ἐπειδὴν τι
γένηται; ἐπειδὴν νῆ Δί' ἀνάγκη ἤ. νῦν δὲ τί χρὴ
τὰ γινόμενα ἡγεῖσθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶομαι τοῖς
ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμά-
των αἰσχύνην εἶναι. ἣ βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιμόν-

§ 10, 3. ἀνάγκη ἤ Σ, ἀνάγκη τις ἤ Bk. Dindf. Voem. — 6. περι-
μόντες] περιμόντες pr Σ.

Od. I, 68 ἀσκηλὲς αἰεὶ. VIII, 278 κύκλω, ἀπάντη. IX, 74 συνεχὲς αἰεὶ.
Herodot. I, 67 συνεχῶς αἰεὶ. Soph. El. 895 περιστοφῇ κύκλω. Plat.
Eutyphr. c. 19 κύκλω περιμόντας. Xen. An. III, 1, 2 κύκλω πάντη.
Wolf. ad Lept. p. 235. Maetzner ad Lyc. p. 93. E latinis scriptori-
bus vid. Liv. II, 45. XXI, 32. XXX, 33. Cic. Amer. § 51. — περι-
στοιχίζεται, schol. Etym. M. et Harpocrat. testibus, haec metaphora
desumpta a venatoribus, qui circa ἐκδρομάς ferarum recta ligna (στοί-
χους) figunt, hisque sua extendunt retia, ut, si feras elabantur, in haec
incidant. Cfr. VI, 27: ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε. De vo-
cabulis venatoriis vid. Stallh. ad Plat. Phaedon. p. 66 A.

§ 10. πράξετε, idem habet Hermog. III. p. 414, sed III. p. 238
πράξομεν. Caute igitur rhetorum auctoritate est utendum. — ἐπει-
δὴν τί γένηται; haec verba ita explico: ἐπειδὴν γένηται τι· τί δὲ
τοῦτ' ἐστίν; has duas enuntiationes in unam conglutinavit orator; haec
dissimilis est locus § 3: ἡλίαν — ὡς καλῶς. Krüger affert Plat. Alcib.
I, 8: ὅταν οὖν περὶ τίνος βουλευώμεθα; — νῆ Δία ironiae respon-
dentis significandae inservit, ut VIII, 16. XIV, 12, quo ipso loco πρὸς
Δίος idem est. Vid. Krüger in Schaef. App. V, 770. — ἀνάγκη ἤ,
vulgo interponitur τις, sed auctoritate optimi libri, cui meus α acco-
dit, cum Tur. et Frankio expunxi. Qui liber quum locis gemellis VIII,
51. X, 27 ἀναγκαῖον ἤ praebeat, non dubito, quin nostro quoque loco,
ut hiatus vitetur, idem scribatur. — τί χρὴ τὰ γίνεσθαι, de pron. τί
cum plur. cfr. Hom. Od. X, 44 ἰδοῦμεθα, ὅττι τάδ' ἐστίν. Dem. IX,
16 μηδεὶς εἴπῃ τί ταῦτ' ἐστίν. Plat. Phaedon p. 57 A. p. 58 C. Gorg.
p. 508 C. Soph. Electr. 766 τί ταῦτα; — ἐγὼ μὲν οἶομαι, vid.
Herm. ad Vig. p. 841. et Weber ad Aristocr. p. 405, qui nubem exem-
plorum, quibus illa dictio elliptica probatur, collegit. De forma οἶ-
ομαι exposui ad I, 16. — ὑπὲρ τ. πραγ., ὑπὲρ causam indicat, ex
qua ortum sit dedecus, ut VIII, 51: ἣ ὑπὲρ τῶν γινόμενων αἰσχρόν.
Praepositio omittitur I, 27. — εἰπέ μοι in formulam quandam, Atti-
cis usitatam, abisse videtur, ut de hac idem valeat, quod Thom. M.
p. 891 de aliis ejusmodi vocibus dicit: τίθενται δὲ ἔστιν ὅτε τὸ ἀγε

τες αὐτῶν πυνθανεσθαι: „λέγεται τι καινόν;“ γένοιτο γὰρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; „τέ- 11
θνηκε Φίλιππος;“ οὐ μὰ Δία. „ἀλλ' ἀσθενεῖ;“ τί δ' ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως

§ 10, 7. πυνθάνεσθαι Σ Tur. Frank. Voem. 1843, πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγορὰν Vulg. Voem. 1829 et Dindf. 1846. Vid. adnot. — § 11, 1. οὐ μὰ Δία. ἀλλ' Σ. Vid. adnot.

καὶ τὸ φέρε, ἀσύντακτα ἐπιφερομένων ἐρωτήσεων. Cfr. VIII, 74 εἰπέ μοι, βουλευέσθε. Bernhardy Synt. p. 419. — αὐτῶν Longin. sect. XVIII per ἄλλῃων, quod Auger. recepit, explicat, cfr. IX, 21. 50 et Poppo Prol. Thuc. I, 1. p. 175. — πυνθάνεσθαι, quod vulg. addebatur κατὰ τὴν ἀγορὰν quum in bonis libris omittatur quumque in locis similis (h. or. § 48. VI, 14) Dem. omiserit, ex or. XI, 17 huc migrasse videtur. Bekkerus 1816 servavit, 1824 et 25 et Dindf. 1825 uncis inclussit, 1835 deleuit. Rauchenstein in N. Jahrb. f. Phil. XII, 4 defendit, item Krügerus et Engelh. p. 35. — καινόν, hanc rerum novarum cupiditatem ipsi oratores suis saepe exprobrant, item Lucās Act. XVII, 21. Dem. intelligit λογοποιῦντας, de quibus vid. § 48 ibique dicta. Cfr. quem Schaefer. laudat, Theophr. Charact. VIII. (VII. ed. Schn.), et Hotting. in vers. germ. p. 124 sqq. Adde Aristoph. Equ. 1260, qui τοὺς κεχρηναίους nominat Athenienses, et Wachsmuth I. p. 592. — γένοιτο γὰρ mirantis animum exprimit. Herm. ad Vig. p. 829. In loco gemello quod legitur: τί γένοιτο ἂν καινότερον, quum etiam h. l. aliquot libri praebeant, Schaeferus non contemnit. — Μακεδῶν ἀνὴρ, vid. ad § 3. Lucches. ad h. l. haec: „magna huic sententiae vis inest, atque ad animos excitandos potentissima. Macedones enim paucis annis ante, Ol. 105, 1, quum Phil. regni habenas moderandas suscepit, pavidi, timidi, sordidati; Athenienses imperio, dignitate, viribus florentes; adeo ut 5 aut 6 [imo 9 aut 10] annorum intervallo tantam fortunae commutationem nemo sibi persuadere potuisset.“

§ 11. τέθνηκε — ἀσθενεῖ; Demosthenes memor nuntii, quem III, 5 de Philippo allatum fuisse refert, homines otiosos inducit, quorum alter utrum Phil. mortuus sit, alter an laboret quaerit. Notante Dindorfio optimus liber eam interpunctionem habet, quam cum ipso, Bekk. et Turic. dedit. Voemel. Saupp. Frank. ita: οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἀσθενεῖ. Praeiverat Bremius. Bene Jacobs. confert XIX, 288: περιερχόμεθ' ἡμεῖς σκοποῦντες καὶ ὀτακουστοῦντες — ποῦ πάρεστι Φίλιππος, ἥ ἢ τέθνηκεν. Ceterum cogita de morbo, in quem rex incidit Ol. 107, 2 et vide I, 13. Boehneck. p. 211. Nihil autem est, cur Winiewsk. p. 62 statuatur, istum morbum ad praesens tempus

ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἄνπερ οὕτω προσ-
έχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γὰρ οὗτος
παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξηκεν, ὅσον
12 παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. καίτοι καὶ τοῦτο· εἴ
τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν [ὑπάρξαι], ἥπερ
ἀεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ

§ 11, 5. ἐπηύξηκεν Σ, ἐπηύχεται libri cett. et edd. Vid. ad III, 29. — § 12, 2. εἴ τι] τι delet Σ. — ibid. ἡμῖν [ὑπάρξαι], sine uncis Bk. Voem. Dindf. cum Vulg., ἡμῖν Tur. Frank. Vid. adn. — 3. καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο Dindf. 1846 cum Do- braeo deleuit.

referendum esse. — οὕτω προσέχ. Wolfius ita interpret. ἰὰν οὗτος ἀμελήσῃτε τῶν πραγμάτων. — παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην, per suum robur. IX, 2: οὐ παρ' ἐν οὐδὲ δύο τὰ πράγματα εἰς τοῦτο ἀφίεται, μάλιστα εἰρήσεται διὰ τοὺς χαρίζεσθαι προαιρουμένους, ad quem locum ostendi per παρὰ c. accus. rei momentum argui, quo quid ad finem perducatur, was neben der Sache hergeht und ihr vorzüglich den Ausschlag giebt, vid. huj. or. §. 33 παρὰ τὸν καιρὸν. Isocr. VI, 52: ἀναμνησθε, ὅτι, εἰ εἰς μόνος Λακεδαιμονίων βοηθήσειεν, ὑπὸ πάντων ἂν ὁμολογεῖτο παρὰ τοῦτον γενέσθαι σωτηρίαν αὐτοῖς. Lucian. Dial. M. XII, 13: παρὰ τὸ μέγεθος τῶν πεπραγμένων. Praeivit Buttm. ad Mid. p. 181. Cfr. Wolf. ad Lept. p. 361. Breml ad Aesch. Ctes. p. 385. Maetzner ad Lyc. p. 190. Non multum differt sententia Frankii ad h. l. et Weberi ad Aristocr. p. 521 fusius explicantis: es drücke einen begleitenden Umstand aus. Matth. § 588. Ad rem ipsam cfr. I, 9.

§ 12. καὶ τοῦτο, verumtamen et hoc afferendum, tenendum est. Engelh. p. 35: pono hoc quoque eventurum esse. Fritzs. Qu. Luc. p. 32: ut hoc etiam inculcem. Apte hic laudat XVIII, 123: καίτοι καὶ τοῦτο· ἐγὼ λοιδορίαν κατηγορίας τούτῳ διαφέρειν ἡγοῦμαι. Utroque loco post τοῦτο colo interpunxi, alii plene. — τὰ τῆς τύχης, fortunae favor. Cfr. § 45 τὸ τῶν θεῶν. I, 4 τὰ τοῦ πολέμου. III, 29 τὰ τῆς πόλεως. Matth. § 285. — ἡμῖν [ὑπάρξαι], quum ὑπάρξαι in marg. F legatur, uncis inclusi, quamvis ferri possit. Ratio loci haec est: si quid pateretur et fortuna nobis [adesset], quae melius nobis prospiceret, quam nosmet ipsi, et hoc efficeret (παθεῖν τι), scitote etc. Jam quum Orator dixisset καίτοι καὶ τοῦτο, verba εἰ — ὑπάρξαι — καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο (et haec quidem extrema nentiquam abjici velim) animo inculcantis conveniunt. Ex editione Reiskii, qui omnem hunc locum mutaverat, errore, ut videtur, in ed. Frankii ἂν inter τοῦτ' et ἐξεργ. ir-

τοῦτ' ἐξεργάσασθαι, ἵσθ' ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἀπα-
σιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ὅπως
βούλεσθε διοικήσασθε, ὥς δὲ νῦν ἔχετε οὐδὲ δι-
δόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δεξασθαι δύνασθ'
ἂν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς
γνώμας.

Ὡς μὲν αὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέ- 13
λοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοίμως, ὥς ἐγνωκό-
των ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν
δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν
τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἶομαι, καὶ τὸ πλη-

§ 12, 6. διδόντων Σ Bk. 1824 et 35. Tur. Dindf. Voem. 1843.
Frank., διδόντων ὑμῖν Vulg. Bk. 1816 et 25. Voem. 1829. —
§ 13, 5. ὑμᾶς] ἡμᾶς Σ Tur. Frank. — ibid. οἶομαι Σ,
ἡγοῦμαι Vulg. et Bk.

repsit. — πλησίον ὄντες i. e. εἰ πλησίον εἴητε, ἂν διοικήσασθε. —
ἐπιστάντες, rebus turbatis superveniendo sc. εἰ τι πάθοι Φίλιππος.
— τῶν καιρῶν, opportunitates, ut XVIII, 307: τοὺς ὑπὲρ τῶν ἐχ-
θρῶν καιροὺς ἀντὶ τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος θεραπεύειν. Fortasse Dem.
istam legationem spectat, cujus mentio fit XXIII, 149, ubi vid. We-
ber. — ἀπηρτημένοι, schol. κηρωισμένοι. Thom. M. p. 327 ἀπο-
διδοταμαι, quo quidem auctore illa vox proprie de mari dicitur; h. l.
prohibiti a re gerenda et apparatus et consiliorum inopia.

§ 13. ἐθέλοντας ὑπάρχειν, haec periphrasis, ut εἶναι cum
partic., suam quandam vim habet, cfr. XV, 1: ὥς εἰπεῖν ἀπλῶς ἅπαν-
τες ὑπάρχειν ἰγνωκότες μοι δοκεῖτε. Alia exempla vide apud Dissen.
ad Dem. Cor. p. 259 sq. — ὥς ἐγνωκ. κ. πεπ., de hoc usu parti-
culae ὥς vid. ad vit. Dem. §. 11, quippe quum hoc sentiat et perspe-
ctum habeatis. Buttm. 145, 6, 5. Matth. § 568. — ἀπαλλάξαι ἂν
τῶν τοιούτων πραγμ., partic. ἂν infinitivo juncta vim potentialem
habet, mox ἂν παρασκευασθῆναι. VIII, 35 ὥστε μὴ ἂν δύνασθαι.
XIV, 2. XV, 12. Herm. de part. ἂν p. 179. Schaefer. mel. crit. p. 60.
Stallb. ad Plat. Phileb. p. 204. Ceterum hanc rerum conditionem ne-
gotiis plenam saepe Orator civibus exprobrat, ut I, 8. Haec ipsa est
causa, cur lectionem ὑμᾶς alteri ἡμᾶς praeferendam duxi, nam toto loco
alloquentis personam sustinet. Paullo post τὰλλα scripsi libris juben-
tibus cum Bekkero et plerisque ceteris edd. Vid. Buttm. a. Gr. I,
116. Dissentiunt τὰλλα scribentes Dindorf, Schaefer. App. I. p. 197 et

14 θος ὅσον, καὶ πόρους οὐστίνας χρημάτων, καὶ τὰ
 λα ὡς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρα-
 σκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεῖς
 15 ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσαυτον. ἐπειδὴν
 ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμ-
 βάνετε· μηδ' ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρα-
 σκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγματα ἡγε-
 σθω. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες μάλ-
 στα εἰς θεόν λέγουσιν — οὐ γὰρ ἂν τά γε ἤδη γεγενη-
 16 μένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλύσαι δυνηθένμεν —, ἀλλ'
 ὅς ἂν δειξῇ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση

§ 13, 7. δοκεῖ] δοκῇ Σ. Vid. ad I, 26. — § 14, 2. μὴ Σ, καὶ
 μὴ Vulg. Bk. 1816, Voem. 1843, qui 1829 καὶ omiserat. — 4.
 ἀναβάλλειν Σ, Dindf. „Σ a m. rec. γρ. καὶ ἀναβάλλεσθαι“,
 quam lect. vulgatam Bk. 1816 tenebat. — § 15, 1. ὅς] ὡς

in Steph. Thes. s. v., Poppo Thuc. II, 1. p. 151, qui laudat Wolf. Lk.
 Anal. II, 432. — καὶ δὴ l. q. ἤδη, vid. ad II, 13.

§ 14. κρίνατε, μὴ πρότ. προλ., vulgo καὶ interponunt: tam-
 etsi non desunt loca ejusmodi, quae copula vinciuntur (Matth. § 688
 fin.), tamen multa exempla testantur, codici optimo esse obsequen-
 dum, ut mirer solum Voemellium fidem denegasse. XVIII, 265: ἐξέτα-
 σον τοίνυν, πρώτως, μὴ πικρῶς. Doberenz Obs. p. 4. Alia ratio loci
 est III, 31. — προλαμβάνειν per se dicitur de iis, qui revera ali-
 cui quid praecipiant, h. l. de iudicio, quo quis praevenire possit. Xen.
 Cyr. I, 2, 3: προλαβόντες οἱ Περσικοὶ νόμοι ἐπιμένονται ὅπως μὴ etc.
 De πρότερον, quod praefixum est, vid. ad § 7 et 10. — καινὴν,
 ipsum novum apparatus describit § 16, quo quidem instituendo
 multum videbatur temporis consumi. — ἀναβάλλειν, efficere ut
 quis quid differat, etwas zum Verschieben bringen, VIII, 52: ἐξ ὧν
 ἀναβάλλουσιν ὑμᾶς, coll. IX, 14. ἀναβάλλεσθαι, differre, huj. or. §
 38. III, 9. Nostro loco discrimen illud minus apparet. Vid. Thom. M.
 p. 64, 5 ἀνεπαλόμην ibique interpp. — ταχὺ καὶ τήμερον, alii ja-
 ctant celeriter, alii hodie rem esse perficiendam. Thom. M. p. 845
 dicit τὸ τήμερον εἶναι κρείττον ἢ τὸ νῦν εἶναι. — εἰς θεόν, oppor-
 tune, XX, 46: εἰς θεόν νῦν αὐτῷ γέγονε τὸ παρ' ὑμῶν λαβεῖν τὴν ἀνέ-
 λειαν. — οὐ γὰρ ἂν κτλ., non enim fieri potest, ut copias, quas nunc
 habemus — vid. § 27 — res amissas recuperemus.

§ 15. τίς πορισθ. παρ., quae copiae instructae esse debeant

καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἕως ἂν ἡ διαλυσώ-
μεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν
ἐχθρῶν· οὕτω γὰρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν
ἂν κακῶς. οἶμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν,
μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. ἡ μὲν οὖν
ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα ἤδη τὸν
ἐλεγχον δώσει· κριταὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.

Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τρι- 16
ήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαι φημί δεῖν, εἴτ'
αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὥς, ἐάν τι δέῃ,
πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. πρὸς δὲ τοῦ-

§ 15, 6. κωλύων] καταλύων Σ.

et quantae et unde retineri possint. Gemellus est locus XIV, 2, quo-
cum cfr. § 16 et Init. rhet. p. 1432 ἀλλ' ὅς ἂν δεῖξῃ, τίς πορισθεῖνα
παρασκευὴ νυνὶ διαμεῖναι δυνήσεται. — ἕως ἂν, vid. ad II, 21. —
οὕτω, schol. φυλάττοντες τὴν τῶν πολεμίων ἐποδόν. Genit. τοῦ λοι-
ποῦ (l. q. εἰς τὸ λοιπὸν) temporis notionem exprimit. Herod. VIII, 4,
6: μίας ἡμέρας ἀναπασάμενοι τοῦ λοιποῦ εἶχοντο τῆς πολιορκίας.
Matth. Gr. § 377, 2 et Herm. ad Vig. p. 706. — ἐπαγγέλλεται,
distinguenda est notio activi et medii; ἐπαγγέλλειν est, oratori, cui
per leges in comitiis verba facere non licet, accusationem denuntiare.
Harpocr. s. h. v. et Etym. M. 353, 43. Schoemann. de Comit. Ath.
p. 240 et Att. Proc. p. 200. ἐπαγγέλλεσθαι, fidem dare, se ob-
stringere ad aliquid; differt ab ὑποσχεῖσθαι monente Thom. M. p. 871:
ὑποσχεῖται κυρίως τίς τὸ ἀξιώθην δίδου· ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ δίχα ἀξιώ-
σεως πωρεῖν βουλόμενος. Nempe sunt haec verba in eodem genere
diversa, ut nostra *zusagen* (ὑπ.) et *versprechen* (ἐπ.). Subtilissime
de hoc vocabulo egit Taylor in Schaef. App. II, 411 et Wolf. ad Lept.
p. 265. — τὸ δὲ πρᾶγμα, manet in metaphora a re forensi desumpta,
in qua πρᾶγμα ipsa est causa, de qua agitur, ἐλεγχος convictio cau-
sae. Sensus est: res ipsa se ostendet. Cfr. XVIII, 226: τοὺς παρ'
αὐτὰ τὰ πρᾶγματα ἐλέγχους φηγόν, coll. XXII, 22. Extrema nostri
loci verba circumscribit Hermog. Walz. III. p. 193.

§ 16. πεντήκοντα, parvus hic fuit numerus pro trecentis lon-
gis navibus, quas Orator XIV, 13 (Ol. 106, 3) parari iusserat. „Ut
aliquid modo gerant, cum tanta sit necessitas, facilia proponit.“ *Luc-
cke*. Triremium optimus videtur in bello usus fuisse: hinc Hesych.
illas πλοῖα πολεμικά et schol. Aristoph. πολεμίας vocat. — οὕτω τὰς
γν. XIV, 14: οὕτω διακίσθαι τὰς γνώμας ὑμῶν. — αὐτοῖς, abhorre-

τοῖς, τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἱππέων ἱππαγωγούς τριήρεις
 17 καὶ πλοῖα ἱκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. ταῦτα μὲν
 οἶμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίρνης ταύτας ἀπὸ
 τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ
 Χερρόνησον καὶ Ὀλυνθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γὰρ
 ἐκεῖνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παραστήναι, ὥς ὑμεῖς
 ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὐ-
 βοίαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλαρτον καὶ τὰ

§ 17, 5. παραστήναι] παραστήσαι Σ et Frank.

bant Athenienses a militia, mercenariis sua officia demandantes; illi quum rem pessime gererent, suos Noster adhortatur, ut ipsi stipendia faciant. Vid. III, 4. — ἡμίσεσι τῶν ἱπ., *dimidia equitum parti*, l. e. quingentis. Boeckh. Staatsh. I, 301. 310. Xen. Cyr. II, 3, 17: ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν. Thuc. VII, 3: ἄγων τὴν πλείστην τῆς στρατιάς. Plat. Lyc. c. 8: ἡμίσεις τῶν ἰννακισχελίων. Fab. M. c. 2: τὴν πρόσοικον εἰς Ἰταλίαν. Dem. IX, 52: ἥς (χώρας) ἄγειν καὶ φέρειν ἔστι τὴν πολλήν. Vid. Wolf. ad Lept. p. 223. Hoogev. ad Vig. p. 99. — ἱππαγ. τριήρεις, quibus utebantur in transvehendis equitibus, et quarum singulae xxx equites continebant. Thuc. II, 56. IV, 42. VI, 43, ad quem locum vid. Duker. Videntur hae naves opponi illis quinquaginta, quas modo nominaverat. „Nisi forte aī ἱππαγωγοὶ τριήρεις oppositae fuerant ταῖς ταχίσαις, de quibus p. 46, 6.“ [§ 21] Schaeff. Nam quod Tayloro visum est, ἱππαγωγούς a τριήρεις sejungere, id vel propter verba αὐτῶν τούτοις admitti nequit. — πλοῖα, schol. τὰ φέροντα τὰ ἐπιτήδεια. Thuc. II, 84. Xen. Anab. I, 7, 15 πλοῖα σιταγονά. Distinguit igitur tria navium genera, quarum duo priora triremes erant. Boeckh. Seewesen d. Athen. p. 74.

§ 17. ταύτας sc. omnibus notas, cfr. § 17. 19. XX, 77: αἱ τῶν νήσων τούτων τὰς πολλάς. Non est, cur cum interpretibus excursiones a Philippo modo factas intelligas. Nam etsi hic, teste Diod. Sic. XVI, 38 coll. Winiewski p. 51 et Voemel. proleg. § 25, Ol. 107, 1 Thermopylas aggressus erat, tamen ostendi nequit, regem eodem tempore impetum vel in Chersonesum vel in Olynthum fecisse, imo quum Dem. in orat. Aristocr., quae Ol. 106, 4 habita est, § 107° et 183 nullam ejus rei faciat mentionem, probabile est, non minus peninsulae quam Olynthum (cfr. I, 13) l. e. urbes Chalcidicas Ol. 107, 2 occupatas fuisse. Diod. S. XVI, 34 et Boehnecke p. 243. — παραστήναι, hoc ejus menti infixum esse debet. Quod Frankius recepit παραστήσαι explicans „oportet vos hoc illi in mentem injicere“ non congruit cum ἐν τῇ γνώμῃ. — Εὐβοίαν, Ol. 105, 3 discordiis in hae

τελευταία πρῶην εἰς Πύλας, ἵσως ἂν δρμήσαιτε. οὐ- 18
 45 ποι κατέτελως οὐδ' εἰ μὴ ποιήσατ' ἂν τοῦτο, ὥς
 ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἢ ἡ διὰ
 τὸν φόβον εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς (εἴσεται γὰρ ἀκρι-
 βῶς· εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἐξαγγέλλοντες ἐκεῖνον
 παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἡσυχίαν

§ 17, 8. ὁρμήσατε] ὁρμήσετε Σ ap. Dindf. — § 18, 1. ποι-
 ῆσαιτ'] ποιήσετε Σ ap. Dindf.

insula ortis, alii Thebanos, alii Athenienses in auxilium vocant; illi ab his, quos Timotheus gravissimis verbis investigaverat, vincuntur et Euboeensium res restituantur. Dem. I, 8. VIII, 74, XVI, 14. Diod. Sic. XVI, 7. Winiewsk. p. 30 sq. Boehn. p. 146. Aeschin. III, 85 magnis hanc rem laudibus effert. Cfr. Weisk. hyp. III. p. 35. — Ἀλλ' αὐτός, urbs Boeotiae, quam Pausanias, Lysandro ibidem oediso, oppugnauerat et Athenienses Ol. 96, 2 liberaverant. Xen. Hell. III, 8, 16—25. Dem. XVIII, 96. Winiewsk. p. 21. — τελευταία πρῶην (de scriptura vid. ad Phil. III, 27), fuerunt qui ex his verbis concluderent, orationem nostram ad Ol. 107, 1 pertinere; atque τελευταίος ampliore dici significatione docuit Rehdantz vit. Chabr. p. 65 et πρῶην vel trium annorum spatium contineri patet ex ipso Dem. XXII, 14: ἰσθ' ὅτι πρῶην (l. e. Ol. 105, 3) Εἰςπεύουσιν ἡμερῶν τριῶν ἐβοηθήσαν. Dem. autem haec dicebat verba Ol. 106, 2. Jam quum ingressio ista Ol. 107, 1 facta esset, Ol. 107, 4 dicere potuit τελευτ. πρ. — ἵσως ἂν, quod Reisk. post haec verba inseri voluit καὶ ἐπ' αὐτὸν, id ipsum jam significatur per ταύτης τῆς ἄρας, ex nimia hac socordia.

§ 18. οὐτοι, non sane omnino, etiam si forte non faciatis, quod faciendum suadeo, id aspernandum est. Intelligit enim apparatus bellicum, de quo modo dixerat; recte additur ἂν, quum enuntiatio per se, l. e. nulla ratione habita praegressae particulae εἰ, sit hypothetica: etiam si forte hoc non faciatis. Schaefer. — εἰ τρεπεῖς ὑμᾶς, inter has voces Wolfius de suo inseruit ὄντας, Schaefero probante. Omisi cum eod., quum ipsum adiectivum participii notionem habeat: idem sentit Sauppeus. Exempla habent Matth. § 549, 6, 3. Rest § 147, n. 4. — εἰσὲ δεῖμα ἐπιζευξί vid. ad I, 19. Demosthenes huiusmodi homines, qui Philippi rebus saveant, saepius tangit: II, 14. Tourell. putat hic designari Aristodemum et Neoptolemum, qui uterque histrio fuit et pacts cum Philippo contrahendae auctor. Dem. XIX, 10: 12. Becker Dem. als Staatsm. p. 67. Weisk. hyp. I. p. 31. Wachsmuth I. p. 298. — ἐξαγγέλλοντες, Hesych. ἐᾶγγελος explicat ὁ τὰ ἐκω γινόμενα τοῦ ἐξω ἀγγέλλων, qui clandestina consilia annuntiat. Sturz. Lex. Xen. II,

τοῖς, τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἱππέων ἱππαγωγούς τριήρεις
 17 καὶ πλοῖα ἱκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. ταῦτα μὲν
 οἶμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ
 τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ
 Χερρόνησον καὶ Ὀλυνθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γὰρ
 ἐκεῖνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παραστήναι, ὥς ὑμεῖς
 ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὐ-
 βοίαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλλάρτον καὶ τὰ

§ 17, 5. παραστήναι] παραστήσαι Σ et Frank.

bant Athenienses a militiā, mercenariis sua officia demandantes; illi quum rem pessime gererent, suos Noster adhortatur, ut ipsi stipendia faciant. Vid. III, 4. — ἡμίσεσι τῶν ἱπ., *dimidia equitum parti*, i. e. quingentis. Boeckh. Staatsh. I, 301. 310. Xen. Cyr. II, 3, 17: ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν. Thuc. VII, 3: ἄγων τὴν πλείστην τῆς στρατιᾶς. Plut. Lyc. c. 8: ἡμίσεις τῶν ἰννακισχυλίων. Fab. M. c. 2: τὴν πρόσοικον τῆς Ἰταλίας. Dem. IX, 52: ἥς (χώρας) ἄγειν καὶ φέρειν ἔστι τὴν πολλήν. Vid. Wolf. ad Lept. p. 223. Hoogev. ad Vig. p. 99. — ἱππαγ. τριήρεις, quibus utebantur in transvehendis equitibus, et quarum singulae xxx equites continebant. Thuc. II, 56. IV, 42. VI, 43, ad quem locum vid. Duker. Videntur hae naves opponi illis quinquaginta, quas modo nominaverat. „Nisi forte aī ἱππαγωγοὶ τριήρεις oppositae fuerant ταῖς ταχίσαις, de quibus p. 46, 6.“ [§ 21] Schaef. Nam quod Taylore visum est, ἱππαγωγούς a τριήρεις sejungere, id vel propter verba περὶ τούτοις admitti nequit. — πλοῖα, schol. τὰ φέροντα τὰ ἐπιτήδεια. Thuc. II, 84. Xen. Anab. I, 7, 15 πλοῖα σιταγογά. Distinguit igitur tria navium genera, quarum duo priora triremes erant. Boeckh. Seewesen d. Athen. p. 74.

§ 17. ταύτας sc. omnibus notas, cfr. § 17. 19. XX, 77: εἰς τῶν νήσων τούτων τὰς πολλὰς. Non est, cur cum interpretibus excursiones a Philippo modo factas intelligas. Nam etsi hic, teste Dio. Sic. XVI, 38 coll. Winiewski p. 51 et Voemel. proleg. § 25, Ol. 107, 1 Thermopylas aggressus erat, tamen ostendi nequit, regem eodem tempore impetum vel in Chersonesum vel in Olynthum fecisse, imo quum Dem. in orat. Aristocr., quae Ol. 106, 4 habita est, § 107 et 183 nullam ejus rei faciat mentionem, probabile est, non minus peninsulae quam Olynthum (cfr. I, 13) i. e. urbes Chalcidicas Ol. 107, 2 occupatas fuisse. Diod. S. XVI, 34 et Boehnecke p. 243. — παραστήναι, hoc ejus menti infixum esse debet. Quod Frankius recepit παραστήσαι explicans „oportet vos hoc illi in mentem injicere“ non congruit cum ἐν τῇ γνώμῃ. — Εὐβοίαν, Ol. 105, 3 discordiis in hae

τελευταία πρῶην εἰς Πύλας, ἴσως ἂν ὀρμήσατε. οὐ- 18
 45 τοι πάντελως οὐδ' εἰ μὴ ποιήσατε ἂν τοῦτο, ὥς
 ἄρα γέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἢ ἡ διὰ
 τὸν φόβον εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς (εἴσεται γὰρ ἀκρι-
 βῶς· εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἐξαγγέλλοντες ἐκείνῳ
 παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἡσυχίαν

§ 17, 8. ὀρμήσατε] ὀρμήσετε Σ ap. Dindf. — § 18, 1. ποι-
 ῆσατε] ποιήσετε Σ ap. Dindf.

insula ortis, alii Thebanos, alii Athenienses in auxilium vocant; illi ab his, quos Timotheus gravissimis verbis instigaverat, vincuntur et Euboeensium res restituantur. Dem. I, 8. VIII, 74, XVI, 14. Diod. Sic. XVI, 7. Winiewsk. p. 30 sq. Bechn. p. 146. Aeschin. III, 85 magnis hanc rem laudibus effert. Cfr. Weisk. hyp. III. p. 35. — Ἀλλο-
 αφερός, urbs Boeotiae, quam Pausanias, Lysandro ibidem occiso, op-
 pugnaverat et Athenienses Ol. 96, 2 liberaverant. Xen. Helk. III, 8,
 16—25. Dem. XVIII, 96. Winiewsk. p. 21. — τελευταία πρῶην
 (de scriptura vid. ad Phil. III, 27), fuerant qui ex his verbis conclu-
 derent, orationem nostram ad Ol. 107, 1 pertinere; atque τελευταίος
 ampliore dici significatione decuit Rehdantz vit. Chabr. p. 65 et πρῶην
 vel trium annorum spatium contineri patet ex ipso Dem. XXII, 14: ἰσθ'
 ὅτι πρῶην (l. e. Ol. 105, 3) Εὐβοίαν ἡμερῶν τριῶν ἐβροθήσατε. Dem.
 autem haec dicebat verba Ol. 106, 2. Jam quum impressio ista Ol.
 107, 1 facta esset, Ol. 107, 4 dicere potuit τελευτ. πρ. — ἴσως ἂν,
 quod Reisk. post haec verba inseri voluit καὶ ἐπ' αὐτὸν, id ipsum jam
 significatur per ταῦτης τῆς ἄρας, ex nimia hac socordia.

§ 18. οὐτοι, non sane omnino, etiamsi forte non faciatis, quod
 faciendum suadeo, id aspernandum est. Intelligit enim apparatus bel-
 licum, de quo modo dixerat; „recte additur ἂν, quum enuntiatio per se,
 l. e. nulla ratione habita praegressae particulae εἰ, sit hypothetica:
 etiamsi forte hoc non faciatis.“ Schaefer. — εὐτρεπεῖς ὑμᾶς, inter has
 voces Wolfius de suo inseruit ὄντας, Schaefero probante. Omisi cum
 oδῶ, quum ipsum adjectivum participii notionem habeat: idem sentit
 Sauppius. Exempla habent Matth. § 549, 6, 3. Rost § 147, n. 4. — εἰσὶ
 δεῖνα epizeuxi vid. ad I, 19. Demosthenes huiusmodi homines, qui
 Philippi rebus faveant, saepius tangit: II, 14. Tourell. putat hic de-
 signari Aristodemum et Neoptolemum, qui uterque histrio fuit et pa-
 cis cum Philippo contrahendae auctor. Dem. XIX, 10: 12. Becker
 Dem. als Staatsm. p. 67. Weisk. hyp. I. p. 31. Wachsenth I. p. 298. —
 ἐξαγγέλλοντες, Hesych. ἐξαγγελος explicat εἰ τὰ ἴσα γεγονότα τοῖς
 ἑξω ἀγγέλλων, qui clandestina consilia annuntiat. Sturz. Lex. Xen. II,

ἐξη, ἣ παριδὼν ταῦτα ἀφύλακτος ληφθῇ, μηδὲν ὄντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἂν 19 ἐνδῶ καιρόν. ταῦτα μὲν ἐστίν, ἃ πᾶσι δεδόχθαι φημι δεῖν, καὶ παρεσκευάσθαι προσήκειν οἷμαι· πρὸ δὲ τούτων δύναμιν τινα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημι προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἣ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκείνον ποιήσει. μή μοι μυρῖους μηδὲ διμυρῖους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσται, καὶ ὑμεῖς ἕνα

§ 18, 8. καιρόν Σ, Vulg. καιρός. — § 19, 2. παρεσκευάσθαι Σ, Vulg. παρασκευάσασθαι. — *ibid.* πρὸ δὲ τούτων Σ, πρὸς δὲ τούτοις Vulg. Bk. Dindf. Voem. 1829. — 4. ὑμᾶς] ἡμᾶς Σ. — 7. ἀλλ' ἢ] ἀλλ' ἢ Bk. Dindf. Voem. Frank. Vid. adn. — *ibid.* ἔσται Σ, ἔστω Vulg. — *ibid.* καὶ καὶ e conj. Wolfii Frankius, — sed cfr. IX, 32.

202. — ἀφύλακτος, qui semet ipsum non custodit itaque incautus est; Xen. Cyr. I, 6, 19: τοὺς πολεμίους ἀφύλακτους λαμβάνειν. — ἐνδῶ καιρόν, ἐνδιδόναι neutral. est *cedere*, et activ. cum acc. πρόφασιν, ἀρχὴν similibusque denotat *suppeditare*. Eodem modo h. l.: si Philippus occasionem fecerit. Soph. Oed. C. 1071 ibique Elmsl. et Welkelmann ad Plat. Moral. 62, 3.

§ 19. δεδόχθαι ut πεπεισμένων § 13, βεβουλευσθαι καὶ παραινέσθαι VIII, 3, συντετάχθαι XIV, 17 „ad cunctationem tollendam et ad celeritatem urgendam pertinent.“ Voem. — πρὸ δὲ τούτων, *prae his*, quae dixerat, vult copias extrui, quae in Macedoniam invadant, ut § 32. Vid. Saupp. ep. ad Herm. p. 39. — πολεμήσει, de futuro vid. ad I, 2. — μυρῖους sc. λέγω sive quod Hermog. Wz. III. p. 162 addidit πρόφασιν. Nempe est ferventis, verbum omittere, quod ex tota oratione facile suppleri potest. Soph. Ant. 577: μὴ τριβὰς ἐξ' sc. ποιείτε, ubi vid. interpp. et Fritzsche. Qu. Luc. p. 121. Stallb. ad Plat. Protag. p. 318 B. Scholiasta censet, ab Oratore illos mille mercenarios in memoriam suorum revocari, cum quibus, a Persarum rege dimissis, Chares Atheniensis ab Artabazo sollicitatus filium Ol. 106, 1 devicerit; eandem rem tangit Diod. Sic. XVI, 22. — ἐπιστολιμαίους explicat Grammat. in Bekk. Anecd. I. p. 253 τὰς ἐν ἐπιστολαῖς γραφομένας μόνον δυνάμεις, ἔργῳ δὲ ἐν πολέμῳ μὴ θεωρουμένας. Similiter Reisk. in Ind. copias intelligit litteris consignatas, non in acie stantes, cfr. huj. or. § 30 et 45. — ἀλλ' ἢ, vulg. ἀλλ' ἢ. Jam quum in diss. de cod. Dem. Dresd. (Jahn. Arch. XI, 1 p. 257)

κᾶν πλείους κᾶν τὸν δεῖνα κᾶν ὀκτινοῦν χειροτο-
νήσητε στρατηγὸν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθή-
σει· καὶ τροφὴν ταύτην πορίσαι κελεύω. ἔσται δ' 20
αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ πόσις καὶ πόθεν τὴν τρο-
φὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν; ἐγὼ φρά-
σω καθ' ἕκαστον τούτων διεξὼν χωρὶς. ξένους
μὲν λέγω, καὶ ὅπως μὴ ποιήσετε ὁ πολλακίς
ὕμᾱς ἔβλαπεν — ἅπαντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ
δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψήφισμασιν αἰροῦ-

§ 19, 8. ὀκτινοῦν] τινοῦν Σ. — § 20, 3. ἐθελήσει Σ,
ιδελήσετε Vulg. et Bk. — 5. ποιήσατε e conj. Bekkeri, ποιή-
σητε libri et Dindf. Voem. Frank. Vid. ad I, 2 et II, 2 — ibid. ὁ
Σ, τοῦθ' ὁ Dindf. Voem. Bk. 1816.

docuerim, praecedente negatione directa, quae h. l. non est, ἀλλ' ἢ
esse scribendum, assentior H. Wolfio, Weiskio de hyp. III. p. 8 et
Sauppio scribentibus ἀλλ' ἢ, quod et ipsum in cod. Goth. legitur. Sen-
sus est: ne quis mihi illas copias nominet, sed eas, quae civitatis im-
perio subjectae sint ejusque rebus inserviant. Cfr. § 27. Voem-
lius nolim nuper, interpunctione post ποιήσει sublata, verba μὴ μοι
usque ad δυνάμεις parentheses notis incluserit. — τροφὴν I. q.
συντηρίσας. Jubet commentum suppeditari, ut ne singuli sua gerant
bella. Cfr. § 28. 29 et Boeckh. Staatsh. I. p. 293.

§ 20. ἐθελήσει sc. ἡ δύναμις, quomodo copiae istae hoc pote-
runt facere, ut reip. consulant? Nimirum facultas pendet a consilio.
Vid. Eustath. ad Il. XIII, 106. Suid. s. ἐθελήσει. Orv. ad Char. p. 461.
Saupp. ep. ad Herm. p. 39. Lectionem olim a me praelatam nunc
plerisque editoribus placuisse laetor. — καθ' ἕκαστον τούτων,
singulatim. Ad II, 24 (coll. IX, 22) adnotavi καθ' ἕκαστον et adver-
bialiter et substantive dici, ut Latinorum partim, vid. Zumpt § 271.
Sauppio verisimilius videtur, Graecos per attractionem genitivum ad-
didisse. — ξένους, neque haec vox significat στρατιώτας, quod Wol-
fio placuit, neque cum Mount. πεζοὺς substituendum, sed, nisi quis
cum Reiskio putet, scriptorem occoepti sermonis oblitum esse, quum
paullo post dicat στρατιώτας, de industria ξένους videtur in principio
posuisse, ne peregrinos excludere existimeretur, quin his solis exerci-
tum constare velit. Recte A. G. Becker in not. ad h. l. adfert Lon-
ginum XXII, 4. p. 136. Mor. subtiliter de hyperbato disserentem. —
ἅπαντ' ἐλάττω, fuit hoc Atheniensium, ut maxima decernerent, mi-
nima perfererent; quam rem illis saepe et Noster et alii oratores ex-

μενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε. ἀλλὰ
τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προσ-
21 τίθετε, ἂν ἐλάττω φαίνηται. λέγω δὲ τοὺς πάντας
στρατιώτας διαχιλίους· τούτων δὲ Ἀθηναίους φημί
δεῦν εἶναι πεντακοσίους, ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν ἱλικίας
καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον τακτὸν στρατευομένων, μὴ
μακρὸν τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν; ἐκ
διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δ' ἄλλους ξένους εἶναι κε-
λεύω. καὶ μετὰ τούτων ἱππέας διακοσίους· καὶ τού-

probrant. Vid. III, 14. Lucchesin. existimat, cladem Syracusanam et naufragium duce Charete acceptum oratoris menti obversata fuisse. — ἐπὶ τῷ πράττειν, si res eo devenit, ut eam perficiatis, nihil agitis; de discrimine horum vocabulorum cfr. ad III, 15 et de usu praepris. ἐπὶ XIV, 7: δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ προαιρέσει. Omnino autem verba ἀπαρτ' ἐλάττω usque ad ποιεῖτε separavi, ne quis ποιεῖν et προστίθετε eodem contineri censeat modo, nam alterum responsi superiori μὴ ποιήσετε. Enunciatum ἀλλὰ τὰ μικρὰ κτλ. tam referunt ad οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε tam ad ὅπως μὴ ποιήσετε — προστίθετε. Est hoc anacoluthiae genus ex animi fervore quodam enatum, de quo vid. Stallbaum ad Plat. Sympos. p. 218 A.

§ 21. λέγω δὲ, partic. δὲ utuntur Graeci ad rem aliquam, quae jam tractata est, repetendam et amplificandam, I, 17. II, 23. Stallb. ad Plat. Phileb. p. 105 et Apol. S. p. 31. Hartung gr. Part. I. p. 261. στρατιώ-
τας, quoniam equites opponuntur, refer ad pedites. Lat. exercitus et equitatus. — ἐξ ἧς ἂν τινος, juvenes Athes. anno XVIII ex ephebis excedebant et per biennium περίπολοι erant, i. e. terram Atticam perlostrabant et in castellis versabantur. Vid. Harpocr. s. v. περίπο-
λος, Aesch. II, 167. Hoc tempore peracto justam militiam per XI an-
nos subibant. Ad verba μὴ μακρὸν τοῦτον Schaeef. haec: „vide quam
leni passu oratori incedendum sit, ut Atheniensibus, τοῖς πάλοι ποτ'
ἀλλήλοις, rem longe invisissimam probet.“ — ἐκ διαδοχῆς ἀλλή-
λοις, ita, ut alteri alteros excipiant. Aesch. II, 168: τὰς ἐκ διαδοχῆς ἑ-
σθόνες (exitus in castra, qui per vices obtingebant) ἐξήλθοι. De usu
dat. cum substantivis vid. Matth. Gr. § 389, 3. Schaeef. mel. or. p. 17.
Accedit, quod ipsa vox διαδίδουσαι, ut ἐπισθαι, dativum sibi adjunctam
habet. Eurip. Hec. 584 διαδοχος κακῶν κακῶς. Vid. ad I, 22. Simili-
ter Caes. b. c. I, 5.: Caesar Ravennae exspectabat suis lenissimis
postulatis responsa. — ξένους, in militia Atheniensi, notante Tou-
rell, omnes extra Atticam nati pro peregrinis habebantur. Oppona-
tur τοῖς πολέταις: illorum maxime erat, naves conscendere. — δε-
κα

των πεντήκοντα Ἀθηναίους τοῦλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζοὺς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἱππαγωγούς τούτοις. εἶεν· τί πρὸς τούτοις ἔτι; τα- 22 χείας τριήρεις δέκα· δεῖ γὰρ, ἔχοντος ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλήρῃ. πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφή γενήσεται; ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδὴν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἶομαι τὴν δύναμιν καὶ πολλὰς τοὺς στρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.

Τοσαύτην μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δια ταῦ- 23 τα, ὅτι οὐκ ἐνὶ νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῃ παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ

§ 32, 6. ἀποχρῆν] ἀποχρῆν Bkk. 1816, 24 et 25, vid. ad § 42.

κοσίους, „das Verhältniss der Reiter zum Fussvolke ist bei den Hellenen wie eins zu zehn.“ Boeckh Staatsh. I. p. 283. — ὥσπερ — τὸν αὐτὸν τρόπον, de hac structura dixi ad I, 15 et Phil. III, 33. — ἱππαγωγ., vid. huj. or. § 16.

§ 22. εἶεν, schol. haec: λῆξις τῶν πρώτων, ἀρχὴ δὲ τῶν μελλόντων, haec de his. Dem. XIX, 6. XX, 22. Bekk. Anecd. p. 243. Funkh. ad Androt. § 14. Stallbaum ad Plat. Eutyph. p. 88. Reisig ad S. Oed. C. 1303. — ταχειῶν τριήρ. schol. ad Thucyd. VIII, 43 explic. πρὸς τὴν ναυμαχίαν ἐπιτήδειοι, quam interpret. seqq. comprobant. Perpetua est accentus varietas in opt. codd. Et τριήρων et τριηρῶν scribi testantur Bekk. Anecd. p. 1006 et 1263. H. l. libri meliores alterum praebent, at analogiae cessi cum Buttm. a. Gr. in Add. ad p. 185 et Goettling. de accent. p. 257. De Philippi rebus maritimis vid. VII, 16. Ceterum hoc addidit, quum mirum videri posset, quod, cum XIV, 18 magnam imperasset militum et navium copiam, in tantulo numero jam acquiescendum putaret. — πολίτας, sc. non ξένους.

§ 23. τοσαύτην habet h. l. vim diminuendi, non nisi has, tantulas. Xen. Cyr. I, 4, 12: ἣν δὲ τοσοῦτόν ἐπιδιδῶ. Anab. I, 3, 15. Ita § 22 τηλικαύτην, cfr. Cic. Manil. §. 14: ceterarum provinciarum vectigalia tanta sunt, ut — iis contenti esse possimus. Vid. Matth. ad h. l. — παρατάξομ., Hesych. ad παρατάξεται habet ἐν πολέμῳ ἀνθίσταται. In multis locis Xenoph. (Cyr. 6, 4, 5. Anab. 4, 8, 7) haec vox de re militari dicitur: in acie stare. — ληστεύειν, non positis castris, sed per insidias adgredi hostem, ut nos: den kleinen Krieg

τοῦτω τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γάρ ἐστι μισθος οὐδὲ τροφή) οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι δεῖ. πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινες, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἶδα ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐν-
 24 κων οὗτοι οἱ ξῆνοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων. ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καδ' αὐτὰ τὰ ξενικά ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς

§ 23, 5. ὑπέρογκον Σ, οὐθ' ὑπέρογκον Vulg. — 9. Πολύστρατος] πολὺς στρατός pr Σ. — 11. αὐτοὺς ὑμᾶς Σ, ὑμᾶς αὐτοὺς Vulg. — § 24. 2. τὰ ξενικά] τὰ a m. antiq. in Σ superscr. ap. Dindf.

führen. — τὴν πρώτην ut τὴν ταχίστην II, 3. — οὐ γάρ ἐστι sc. ad magnas copias alendas. — πρότερον, Demosthenes ostensurus rem non mercenariis esse relinquendam, sed ipsos cives adascendos, eos, qui belli Corinthiaci memoriam repetentes sententiam oratoris improbant, eo refellit, quod illi mercenarii una cum civibus hostes fuderint. Nimirum quum Ol. 96, 3 (394), Agesilao in Asiam profecto, Thebani, Corinthii et Athenienses foedus contra Spartanos inilissent, Corinthus κοινὸν συνέδριον fuit, quo socii copias colligerent; unde dictum est bellum Corinthiacum. In quo quanquam Lacedaemonii initio rem bene gerebant (Xen. Hell. IV, 2, 13. Diod. Sic. XIV, 82. Harpocr. s. ξεν. ἐν Κορ.), tamen Iphicrates cum exercitu mercenariorum (ξενικόν) bene expeditorum Ol. 96, 4 Lacedaemonios prorsus devicit. Xen. Hell. IV, 4, 14 ibique Schneider. Nep. Iphicr. 2. Aristoph. Plut. 173 τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ οὐχ οὗτος τρέφει; ibique schol. Morus ad Isocr. Paneg. § 142. Wachsmuth I. p. 272. Plass Gesch. Griechenl. III. p. 547. Winiewsk. p. 20 sq. Cfr. Dem. III, 20. Polystrati nomen quod fuerunt qui mutarent (Phot. Lex. p. 441, 15 in Πολύτροπον), satis tuetur Dem. XX, 84 et Wolf ad Lept. 302 sq. Diod. S. XIV, 92 narrat imperium illius belli ab Iphicrate delatum esse ad Chabriam; assentitur Phot. p. 308, 14 ed. Pors. Sequentibus annis Callias, Callistratus (ἄλλοι τινές) huic bello praefuerunt, quod pace ista Antalcidae Ol. 98, 2 (387) demum profligatum est. — τρέφειν infin. impf., Matth. § 499.

§ 24. ἐξ οὗ, Diod. S. XV, 95 auctor est, Charetem (vid. ad III,

φίλους ~~νικῶν~~ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ
 μελῶς τοῦ δέοντος γέγονασιν. καὶ παρακύναντα
 ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ
 πανταχοῖ μᾶλλον οἵχεται πλέοντα, ὃ δὲ στρατηγὸς
 ἀκολουθεῖ, εἰκότως· οὐ γάρ ἐστιν ἄρχειν μὴ δι-
 δόντα μισθόν. τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφε- 25
 λείν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μι-
 σθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους, ὥσπερ
 ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρακαταστήσαντας,
 ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθ' ὥς χρώμεθα τοῖς πράγμα-
 σιν· εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, „εἰρήνην ἄγετε, ὦ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι;“ „μὰ Δὲ οὐχ ἡμεῖς γε, εἰποῖτ'
 ἂν, ἀλλὰ Φιλίππῳ πολεμοῦμεν.“ οὐκ ἐχειροτονεῖτε 26

§ 24, 6. πανταχοῖ Σ, πανταχοῦ Vulg.

28), qui metuisset hostes et sociis injurias intulisset, Ol. 104, 4 in Corcyram navigasse ibique turbas excitavisse, sed Dem. huic homini parcat, quare etiam paullo infra dicit εἰκότως. Praeter hunc alii quoque videntur sua gessisse bella, II, 27. — ὅμιν, dativo ethico, quem vocant, significatur, eam rem pertinere ad Athenienses, cfr. § 26. 34. Wessel. ad Herodot. VIII, 68. Schaefer. App. II. p. 248. Maetzner ad Lyc. p. 274 et ad Din. p. 92. — οἱ δ' ἐχθροί, „Philippus, Thebanī, Chelī, Rhodii“ Voem. — παρακύναντα dicuntur mercenarii, qui leviter et tumultuarie rebus defuncti erant. V. Orvill. ad Char. p. 307, qui nostrum locum explicat. De ipsa expedit. vid. ad § 19. Chares Ol. 106, 1 jussus, ut Byzantinos, Coos aliosque ad officium reduceret, se conjunxerat cum Artabazo, satrapa Persico. — πανταχοῖ et πανταχοῦ fere confundi docent Schaefer. App. I. p. 543, Stallb. ad Plat. Eutyph. p. 95 et Maetzner ad Lyc. p. 131, vid. ad II, 8. Ipsa loca Dem. enumerat ibid. § 28. — μισθόν, Diod. S. XVI, 22 refert, pergratum fuisse Atheniensibus, quod Artabazus ipsorum mercenariis stipendia erogavisset.

§ 25. προφάσεις sunt causae vanae, quibus duces, ut se defenderent, usi sunt. Dem. II, 29 eas vocat ἀνάγκας, quas illi praetextentes absolvebantur, vid. LIV, 17. — ἐπόπτας τῶν στρατηγ., inspectores rerum earum, quae a duce et militibus geruntur, ita § 47 μάττω. τῶν στρατηγ. In or. XIII, 8 ἐποπτεύω et φυλάττω conjuncta vides. Videtur illud vocabulum e re sacra petittum esse. — γέλως ἔσθ' i. q. γελοῖον, XIV, 27. XIX, 72. — πολεμοῦμεν, ut significaret, Athenienses ipsos nescire, quid ageretur, eos dicentes.

δὲ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξίαρχους καὶ στρατηγούς
καὶ φυλάρχους καὶ ἑπάρχους δύο; τί οὖν οὗτοι
ποιοῦσιν; πλὴν ἑνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμψητε ἐπὶ
τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν
ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν. ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττον-
τες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς

facit, ab gerere, quae non gerant, aut certe non magnopere curent.
Alii ad initium belli Amphipolitani referunt.

§ 26. ἐχειροτονεῖτε, Athenienses rogati sententiam *manus sursum tendendo* eam significabant; altera suffragiorum ratio erat, ut calculos in amphoram conjicerent (ψηφίζεσθαι), sed χειροτονία frequentior. Vid. Schoemann de Comit. Ath. p. 122 sqq. et Antiq. jur. publ. p. 221. Orator utitur imperfecto respiciens rem factam, quae adhuc durat, ut non sit cur cum Schaef. et Funkh. Qu. Dem. p. VIII legas χειροτονεῖτε. Video, Frankium et Sauppium mecum sentire. — ταξίαρχους — δύο, decem electi erant ταξίαρχοι (centuriones), qui imperatoribus in delectu habendo adessent (Lys. XIII, 80), tribulibus suis praessent, ordines instruerent, copias in proelium ducerent (ταξίς continebat vel centum vel ducentos viros); τὸνδε στρατηγὸν erant copias pedestribus praefecti. Decem φυλάρχοι (tribuni equitum) equitibus singularum tribuum, duo ἑπάρχοι (magistri equitum) toti equitatu praerant. Vid. Pollux I, 128. Signon. Rep. Ath. IV, 5. Bekk. Anecd. I, 266 et 313. Schoemann Com. Ath. p. 313 sqq. et Antiq. j. publ. p. 251. Hermann Staatsalterth. §. 152. Hipparchia continebat 512 equites. — ὃν ἂν ἐκπ., quem miseritis. — τὰς πομπὰς — ἱεροποιῶν, ἱεροποιοὶ erant sacrificuli, numero decem, qui sacris faciendis operantes cum haruspiciibus hostiarum signa explorabant, ne quid hi mala fide agerent, et sacra quinquennialia administrabant praeter Panathenaeica. Dem. XXI, 171: ἐχειροτονήσατε ἑπάρχον, ἀρεῖσθαι διὰ τῆς ἀγορᾶς ταῖς πομπαῖς οὐ δυνάμενον, καὶ μυστηρίων ἐπιμελητὴν καὶ ἱεροποιὸν ποτε καὶ βοώμενον, ubi vid. Buttm. et Ulpian. p. 367 ed. Wolf. Boeckh Staatsh. I. p. 231. Wachsmuth II. p. 615. Ab sacrificulis πομπαὶ i. e. ornatæ virorum et mulierum turbæ ad mysteriorum Eleusinia et Dionysiaca deducebantur. Bekk. Anecd. I. p. 265 et Meinecke in Men. et Philem. Reliq. p. 275. — οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίν., qui e luto dolia fictilia et pupas seu imagunculas efficiunt (ἀργάειν τὸν πηλόν) et in foro exponunt. A. W. Becker Charikles I. p. 32. Nam οἱ πηλῖνοι sunt *imagunculae*, cf. Pollux VII, 164 ibique interpp. Schol. ita: οἱ τὰ πηλῖνα ποιεῖσθαι. Bene Jacob: Puppenmacher. Hi vocabantur κορόπλαστοι. Poll. X, 189 et interpp. De notissima ellipsi verbi ποιοῦσι vid. ad § 34. — εἰς τὴν ἀγο-

ταξίαρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πό-
λεμον. οὐ γὰρ ἐχοῖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τα-
ξίαρχους παρ' ὑμῶν, ἱππάρχους παρ' ὑμῶν ἄρχον-
τας οἰκείους εἶναι, ἐν ᾗ ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως
ἡ δύναμις; ἀλλ' εἰς μὲν Ἀῆμον τὸν παρ' ὑμῶν
ἱππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως
κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἱππαρχεῖν καὶ οὐ

§ 37, 2. ἱππάρχους] ἱππαρχον Σ Tur. Frank.

ῥ' ἄν, pompae, ut apud nos, per forum ducebantur, ut omnes spectare possent.

§ 27. οὐ γὰρ ἐχοῖν, nonne oportebat praetores vestros *domesticos* esse i. e. qui ad civitatem pertinerent, ut revera huic prodes-
sent? Vid. ad § 19. De omisso ἄν disputarunt Herm. d. p. ἄν p.
58 sq. Buttm. p. 139, 3 et ipse ad Phil. III. § 6. — ἱππάρχους,
quoniam Sauppius in ep. ad Herm. p. 40 docens alterum hipparcho-
rum propter solennes pompas Athenis abesse non potuisse, lectionem
ἱππάρχων recepit, tamen, quum Dem. supra dixisset ἱππάρχους δύο,
eundem numerum repetit, unum illorum cogitans, penes quem rei
equestris summa erat. Nonne alias τὸν ἱππαρχον expectaveris?
Accedit auctoritas Hermogenis, qui III. p. 285 et 299, et Anon. VIII.
p. 640 et 648 Wz. vulgatam servavit, eandem nuper Dindf. retinuit.
Neque idem Vir doctissimus mihi persuasit ante ἄρχοντας distinguen-
dum esse. — ἐν ᾗ, partic. ἵνα cum imperf. aut aor. indic. struitur,
si qua res non talis facta est, qualem, conditione proposita, expecta-
veras. Plat. Crit. p. 44 D ἵνα οἱ τοί τε ἦσαν, Stallb. ad Symp. p. 181 E.
Matth. § 519, 6. Rost §. 186 3, b. — ἀλλ' εἰς μὲν Ἀῆμον, partic.
ἀλλὰ est respondentis cum irrisione quadam et objectione, *at nimirum*,
nos *aber freilich*. Maetzner ad Lyc. p. 304. „Lemnum quotannis lu-
stratam eosque dies magno et splendido apparatu celebratos esse nar-
rat Philostr. Heroic. XIX, 44.“ Saupp. ep. ad Herm. p. 41. Cum
eodem post ἱππάρχειν colo interpunxi, omnes edd. sign. interr. fecere,
quod alienum est ab h. l. De colonis Atheniensium Lemnum missis
exposuit Freese in Jahn Arch. f. Phil. XII, 1. p. 155 sq. — τῶν δ'
ἐπὶ τῶν, fortasse referendum est huc § 25 πολεμοῦμεν. Lucchesinium,
qui proelium ad Thermopylas (Ol. 107, 1) factum intelligi vult, refutavit
Boehnecke p. 246 sq. ostendens, Menelaum videri paullo ante Ol. 108, 1
stipendia apud Athenienses meruisse. Etenim hic Menelaus, auctore
Harpocrat. s. v. et Phot. Lex. p. 258, 4, Philippi fuit frater ex altero

τον ἄνδρα. ~~ἡμερόμενος~~ παῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν
ἔδει χειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾔ.

- 28 Ἴσως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἡγεῖσθε λέγεσθαι,
τὸ δὲ τῶν χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μά-
λιστα ποθεῖτε ἀκοῦσαι· τοῦτο δὴ καὶ περαινῶ.
χρήματα τοίνυν, ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον
μόνον, τῇ δυνάμει ταύτῃ τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ
μικρὸν τι πρὸς· δέκα μὲν ναυσὶ ταχelaίς τετταρά-
κοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ⁴⁸
μηνὸς ἐκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίους τοσαῦθ'
ἕτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς
σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἱππεῦσι διακοσίοις
οὔσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἕκαστος λαμβάνῃ

§ 28, 3. περαινῶ Σ Bk. 1824 et 35. Tur. Frank. Voem., πε-
ρανῶ Vulg. Bk. 1816 et 25. Dindf. — 4. σιτηρέσιον μόνον
Σ, Vulg. et Bk. 1816 interpon. τοῖς στρατενομένοις. Frank. etiam
μόνον om. Vid. adn. — 5. ἐνενήκοντα Σ, Vulg. ἐνενήκοντα,

conjunctio natus. — ὑφ' ὑμῶν, publica enim auctoritate (ἐν τῇ πνυκί) de-
buit is electus esse, qui rebus gerendis praesesset. „Ab Athenien-
sibus non poterat χειροτονεῖσθαι, nisi qui ipse esset Atheniensis.“
Schaefer.

§ 28. τὸ τῶν χρημ., vid. ad § 12. Post ἀκοῦσαι Frankius si-
gnum interr. fecit, rectius colon. — περαινῶ, continuo tenore per-
sequor, XIX, 245 ἱαμβεῖα συλλέξας ἐπέραινεν. — Nominativus χρε-
ματα explicatur per seqq. τροφή, σιτηρέσιον. Cfr. Matth. § 428, 5.
Quamobrem σιτηρέσιον μόνον commatis separavi, hoc signum delens post
ταύτη. Schaefer. probavit et Sauppius adscivit. Bekkerus distinxit post
ταύτη eumque Dindf. Tur. et Frank. sequuti sunt, qui erravit existi-
mans μόνον deesse in Σ. Voemelius ἡ τροφή — ταύτη parenthesi in-
clusit. — De usu adverbiali praeos. πρὸς ex multis exemplis unum
adferam XXII, 60: εἰδὲπραξε — δραχμὰς ἐβδομήκοντα καὶ μικρόν τι
πρὸς. — καὶ μικρόν, „duo puta talenta: nam 40 tal. pro navibus,
alia 40 pro pedite, denique 12 pro equite conficiunt 92 tal.“ Reisk.
— μναῖ, 60 min. = tal., 20 min. × 12 (mens.) × 10 (nav.) = 2400
min. i. e. 40 tal. — ἕτερα, totidem diversa a prioribus. Cfr. XXII,
74 et Weber. p. 268. — δραχμὰς, 1 dr. = 6 obol., 100 drachm. =
min. Jam 10 (dr.) × 2000 (milit.) = 20,000 (dr.) × 12 (mens.) =
240,000 (dr.): 100 = 2400 min. i. e. 40 tal. — τριάκοντα, 30 (dr.)

τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. εἰ δέ τις οἶται 29
 μικρὰν ἀφορμὴν εἶναι, σιτηρέσιον τοῖς στρατευομέ-
 νοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα
 σαφῶς, ὅτι, τοῦτ' ἂν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοιπὰ
 αὐτὸ τὸ στράτευμα ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν
 Ἑλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμαχῶν, ὥστ' ἔχειν
 μισθὸν ἐντελῆ. ἐγὼ συμπλέων ἐθελοντῆς πάσχειν
 ὅτιοῦν ἔτοιμος, εἰ μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχη. πόθεν οὖν
 ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέ-
 σθαι, τοῦτ' ἤδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ.

Ἄ μὲν ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμε- 30

§ 29, 2. ἀφορμὴν εἶναι Σ, ἀφορμὴν Bk. Voem. 1829. Dindf.
 1825. — 4. προσποριεῖ Σ et Vulg., προσποριεῖται ex aliquot
 codd. Bk. 1816 et 25. — 9. γενέσθαι Σ, γενήσεται Vulg.

× 200 (equit.) × 12 (mens.) = 72,000 (dr.): 100 = 720 (min.) i. e.
 12 tal. Cfr. Tayl. Ann. p. 117. Vid. ad § 29.

§ 29. εἰ δέ τις οἶται, „si quis vero putat commeatum dari
 parvo esse subsidio militantibus.“ Voem. — σιτηρέσιον, non τὸ σι-
 τηρέσιον positum, quia Dem. non de eo commeatu, quem modo per
 partes descripsit, sed in universum loquitur. — προσποριεῖ, com-
 parabit, exspectaveris προσποριεῖται, at cfr. II, 16: ὅς ἂν πορίσων
 οὕτως ἂν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι. Saupr. laudat locum ge-
 mellum Isocr. XV, 113: Ποτίδαιαν — εἶλεν ἀπὸ τῶν χρημάτων ὧν αὐτὸς
 ἐπείρισεν. — ἀπὸ τοῦ πολ., vid. ad I, 22. — μισθὸν ἐντελῆ,
 „stipendium, μισθόν, varium varlis temporibus accipiebant; praeter fru-
 mentum et cibaria, σιτηρέσιον, milles. gravis armaturae binos in diem
 obolos; eques plerumque triplum [drachm.]; duces duplum; imperator
 quadruplum; classarius quaternos obolos.“ Voem. Cfr. Boeckh. I. p.
 293. Wachsmuth II. p. 322. — ἐγὼ συμπλέων, constat, Demosthe-
 nem asyndetis studere, ut lectio καὶ γὰρ damanda sit; vid. § 40. III, 18.
 20. IX, 68. Nostram lectionem confirmat Hermog. III. p. 341. Walz.
 — ἔτοιμος sc. εἰμί, cfr. § 34 IX, 4: εἰ ἂν συμφέροι ἐθελήσεται ἀκούειν,
 ἔτοιμος λέγειν. Mox πόθεν sc. ἔσται, ut III, 25 ὁποῖοι sc. ἦσαν.
 Vid. Bos. Ellips. p. 605. Weber ad Dem. Aristocr. p. 531.

§ 30. ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔ. „Talentis 92 opus fore dixit: quae, uti
 probabile est, populus conquiri jussit a quaestoribus, qui ratione inita

θα εὔρεϊν, ταῦτά ἐστιν· ἐπειδὴν δ' ἐπιχειροτονήσα-
 τας γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκη χειροτονήσετε, ἵνα
 μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς
 31 πολεμήτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις. δοκεῖτε δέ
 μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὅλης τῆς
 παρασκευῆς βουλευσασθαι, εἰ τὸν τύπον, ὃ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτε, ἐνδυ-
 μηθεῖντε, καὶ λογίσαισθε ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ
 ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων δια-

§ 30, 3. ἃ ἂν] ἐν Tur., ἂν Voem. 1843. — *ibid.* χειροτονή-
 σετε Σ (*supersc.* α *ap.* Dindf.), χειροτονήσατε Bk. Dindf. Voem.
 1829. — 4. ἐν τοῖς Σ, [ἐν] τοῖς Bk. 1824, τοῖς Bk. 1816, 25
 et 35. Dindf. Voem. 1829. — *ibid.* ἐν ταῖς Σ, ταῖς Bk. Dindf.
 Voem. 1829. — § 31, 3. τὸν om. Σ. — 4. πολεμεῖτε Σ,
 πολεμήσατε Vulg.

exposuerunt, unde ea pecunia petenda esset. Catalogus autem do-
 scripto hic recitatus praetermissus est, ut et leges et decreta et testi-
 monia complura“ Wolf. Recte A. G. Becker refutat Augerium, qui
 τὴν ἀπόδειξιν ab alio quodam recitari putaverat. De hac orationis ne-
 strae parte vid. Prolegg. § 3. — ἃ μὲν ἡμεῖς, Dem. eos quoque com-
 plectitur, quos ea in re in consilium vocaverat. Idem statuit Seebeck
 in Z. f. A. 1838 p. 769. Si vulgo post μὲν inseritur οὖν, haec parti-
 cula non magis hic ferenda est quam initio § 38. Saepe quidem habes
 μὲν οὖν (§ 10. 15. VI, 28), sed horum locorum alia est ratio. —
 ἐπιχειρ. τὰς γνώμας, quando de sententiis suffragia feretis,
 XVIII, 248. — ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκη χειροτονήσετε, quaecumque
 vobis placuerint, eligetis: quod si feceritis, fiet ut non solum etc.
 „Retinet ἵνα propriam vim, id quod efficitur significans.“ Funkh. Qu.
 Dem. p. 16. Schaefer. et Jacobs. pro χειροτονήσετε legi volunt ποιή-
 σατε. Auger. cum Reiskio correxit χειροτονήσαντες ποιήσατε. Bremius
 emphatice dictum putat: quae vobis cum certa animi persuasione
 placuerint et certo consilio ea efficiendi. Sauppius, qui sine libris ἃ
 omisit, ita: si vobis sententia mea placuerit, eam, quum suffragia fe-
 retis, sequimini. At nulla mutatione opus est, si quis rationem a me
 aliisque initam amplectitur. De usu futur. loco imperativi vid. IX, 70.
 Funkh. Obs. in Phil. III. p. 2. Matth. p. 941. Rost § 151, 8. Wolf
 ad Lept. p. 300. — ἐπιστολαῖς ἰ. q. ἐπιστολιμαίῳ δυνάμει § 19.

§ 31. τόπον ἰ. e. τοποθεσίαν τῆς χώρας, situm, XXIII, 182:
 ὡς περ γὰρ Χαλκίς τῷ τόπῳ τῆς Βοιωτίας κείται. at § 32 est tractus re-
 gionis, ut XX, 60 ὁ περὶ Θράκην τόπος. — τὰ πολλὰ πρὸς διαφρ.

πράττεται. Φίλιππος καὶ φυλάξας τοὺς ἐτησίας ἢ
 τὸν χειμῶνα ἐπιχειρεῖ, ἥνικ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυναί-
 μεθα ἐκείσε ἀφικέσθαι. δεῖ τοίνυν ταύτ' ἐνθυ- 32
 μουμένους μὴ βοηθείαις πολεμεῖν — ὑστεριοῦμεν
 γὰρ ἀπάντων —, ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυ-
 νάμει. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ
 δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιάθῳ καὶ ταῖς ἐν
 τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῆ-
 τος καὶ ἃ χρὴ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει. τὴν δ'
 ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ῥά-
 διον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ

§ 31, 8. δυναίμεθα Σ, δυνώμεθα Vulg. — § 32, 1. τοίνυν
 Σ, τοῖνον ἡμᾶς Bk. 1816 et 25 cum Vulg.

praeripit (cfr. § 14. II, 9. VIII, 3) multa i. e. fere omnia. Noster
 XXXII, 17: τί ἂν τὰ πολλὰ λόγοι τις; διαπράττεται is, qui magna re-
 rum gerendarum cupiditate ductus, quidquid potest vel fallaci modo
 in suam redigit potestatem. II, 16. III, 14. Thuc. I, 31, ubi schol. ex-
 plicat χρῆμασι καὶ λόγοις, in utramque partem dicitur. — ἐτησ. ἢ
 χειμ. vid. Arg. Lib. § 2' ibique dicta. Orator monet, et aestate et
 hieme — in qua ipsa venti septentrionales plerumque regnant — na-
 vigationem esse periculosam. — ἥνικ' ἂν — δυναίμεθα. Vulgo
 δυνώμεθα. Sed ἥνικ' ἂν c. conj. est: si quando (er greift an, so oft
 wir nicht können), I, 3 ἥνικ' ἂν τίχῃ. Sed ἥνικ' ἂν δυναίμεθα eo
 tempore, quo putat nos illuc pervenire non posse. Xen. Oec. 11, 14:
 ἀνίστασθαι εἶδισμαι, ἥνικ' ἂν εἴη ἐνδὸν καταλαβάνοιμι.

§ 32. βοηθείαι, copiae, quae, si quando usus est, coguntur,
 postea dimittuntur; in Bekk. Anecd. I. p. 222 βοηθεῖν ita explicatur:
 τὸ ἅμα τῷ πνέσθαι τὴν ἐφοδὸν τῶν πολεμίων ἐνδραμεῖν κατ' αὐτῶν.
 Cfr. VIII, 47: οὐ γὰρ ἔστι βοηθείαις χρημένους οὐδέποτε οὐδὲν τῶν δεόντων
 πράττει. — ἀπάντων i. e. negligemus omnes occasiones, cfr. § 35. 38.
 — ὑπάρχει — τῇ δυνάμει, licet vobis uti Lemno etc., quo vestrae
 copiae hlement. IX, 52: πολλὰ φύσει πλευνεκτήμαθ' ἡμῖν ὑπάρχει. In-
 sulae illae circa Thraciam in mari Aegeo Aeatae et Atheniensibus sub-
 ditae erant. De Scialtho exposui in com. hi-t. ad Dem. Chers. § 52
 (Vol. II, p. 166). De hodierno statu vid. Fiedler Reise durch Griechenland.
 Lpz. 1841. Init. Vol. II et Ross Reisen durch die griech. Inseln p.
 54. Ad ἃ χρὴ Schaeferus ὑπάρχειν suppleri jubet, nisi quis χρὴ eo-
 dem modo cum dativo strui putat, quo δεῖ § 22, cfr. Matth. § 391, 2.
 — πρὸς αὐτῇ — ἔσται, Reiskius et Bremius hunc locum corruptum

τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι βραδύως ἔσται.

33. Ἡ μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τοῦτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν βουλεύσεται. ἃ δ' ὑπάρξαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἐστὶν ἃ ἐγὼ γέγραφα. ἂν ταῦτα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσῃτε τὰ χρήματα πρῶτον ἃ λέγω, ἔτα καὶ τὰλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἱππέας, ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν, νόμῳ κατακλείσῃτε ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ ποριστὰι γιγνόμενοι, τῶν δὲ

§ 33, 3. ἃ om. Σ. — 4. ἃ ἐγὼ] Dindf. 1846 ἀγῶ.

esse censent, Forbiger in progr. (Lips. 1822) p. 14 sq. post βραδύως ἔσται suspicatur excidisse ἀναμένειν „tempus navigationi opportunum prope ad terram et ad emporia maritima facile expectare.“ Bekkerus: „ἔσται. Imo εἰσεσθε.“ At locus hic ita expeditur. Ad ἔσται intellege ἡ δύναμις, ut § 19, quae vox ex omni nexu repetenda est. Jam quum πρὸς c. dat. summam exprimat vicinitatem (I, 24. VIII, 11 πρότερος πρὸς τοῖς πράγμασι γίγνεσθαι), sensus erit: eo tempore, quo a ventis nihil timendum est, classis in ipsa regione erit et stationem habebit in emporiis. Nam haec ut clauderentur, Philippi plurimum interfuit, cfr. II, 16. Ratio nostra Schaefero, et Janio in Z. f. Alterth. 1845 Nr. 101 placet.

§ 33. ἃ μὲν οὖν χρήσεται, Graeci dicunt τί χρῆσθαι αὐτῶν, quid ex re faciam? VIII, 74 τί χρῆσεσθε; sc. Θηβαίους. Plat. Crit. p. 45 B: οὐκ ἂν ἔχοις ὅτι χρῆσθαι αὐτῶν ibique Stallb. Thuc. VII, 85: αὐτῶν χρῆσθαι ἐκέλευεν (Nicias) ἐκείνῳ τε καὶ Λακεδαιμονίους ὅτι βούλονται. Vid. Duck. ad h. l.; ad χρήσεται cogitando addas ὁ τοῦτων κύριος. Sensus h. l.: quemadmodum et quando utatur copiis. — παρὰ τὸν καιρὸν nach den Zeitumständen, cfr. ad § 11. — ἃ ταῦτα, de asyndeto vid. ad § 29 et strue ita: ἂν πρῶτον πορ. ἃ λέγω (τὴν ἀπόδειξιν τοῦ πόρου), ἔτα καὶ παρασκευάσαντες — ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν (omnes copias ut nihil desit), νόμῳ κατακλείσῃτε. Interpretum cum Turic. post δύναμιν. Ceterum Bremius et A. G. Becker in not. p. 79 recte hoc loco in suam rem usi sunt, demonstrantes, hanc orationis partem cum priore cohaerere, in cujus § 28 copias illas enumeraverat. Vide Prolegomena § 3. — αὐτοὶ — γιγνόμεν, ut ipsi (Herm. ad Vig. p. 733) Athenienses sint ταμίαι, quaeSTORES, qui, numero decem, sacram et publicam pecuniam custodiebant (vid. Harpocrat.), pro-

πράξων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες,
παύσεσθ'· αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον
οὐδὲν ποιοῦντες, καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ πρῶτον μὲν, ὡς 34
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων
ἀφαιρήσεσθε. ἔστι δ' οὗτος τίς; ἀπὸ τῶν ὑμετέρων
ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέον-
τας τὴν θάλατταν. ἔπειτα τί πρὸς τούτῳ; τοῦ
πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε· οὐχ ὥσπερ τὸν
παρελθόντα χρόνον εἰς Ἀθήνας καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὼν
αἰχμαλώτους πόλεις ὑμετέρους ᾤχετ' ἔχων, πρὸς
τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ'

§ 24, 1. τούτῳ Σ, τούτοις *Vulg.* — 8, ἔχων Σ, ἄγων *Vulg.* — *ibid.* πρὸς Σ, καὶ πρὸς *Vulg.*

patere solet, quod, docente Tourneio, imperatores militaris pecuniae et conquirendae et distribuendae munus nacti fuerant. Boeckh. I. p. 171. Hermann. Staatsalt. § 153. — *μεγαλὰ δὲ εὐχὰς ἀπέπερ Ἐγναία*. Antiph. IV, 49. Boeckh I. p. 179. Wachsmuth I. p. 655. *Suppeditare* quannquam prius sit quam *dispendare*, tamen talia discrimina in motionibus arte conjunctis minus curantur. Eadem fore fieri iubet II. 27.

§ 34. *οὐκ ἔστιν*, videtur Dem. ipsos Hiarum insularum (§ 32) incolae intelligere, quos Philippus (*ἐπινοῦς*) in mercatura exerceunda intenceperat. — *ἀγροὶ καὶ πόλεις* dicitur et de regionibus, quae videntur, et de incolis, qui spoliantur. Vid. Hom. II. V, 484. Herod. I, 88. Ammonio auctore *ἀγροὶ μὲν τὰ ἐμψυχα, πόλεις δὲ τὰ ἀψυχα*. Hesych. *ἀγορεύει καὶ ἀπαύει*. «Cfr. Suid. s. *ἀγορεύειν*. In Ammonii subtile discrimine non haerendum. «Cfr. Luc. IX, 52. Lucian. Char. § 15. «Matth. § 557. Latiorum est *rapire* et *trahere*, «Ety. XXI, 18. — *ἔξω γίνεσθαι* dicitur de his, qui extra hostium aeterni et iactum venerunt. — *οὐκ ἄνευ* annectit sententiam integram, non sicut. — *ἐκδυσί*, ita posthac faciet; vid. § 26. Plat. Protag. p. 341 A. Georg. p. 522 A. ibique Heind. «Eritzsch. Qu. Luc. p. 185. «Matth. § 699. Simile est XIX, 2: *τὴν δαυλειαν ὁρῶ. ἡμετέραν πόλιν, τούτῳ δ' ἀδελφὴν πολλὴν τὰ πάντα τοῦτον* sc. *πολιούσαν*. «Τερεντίω, Gernæstus, prementorium Euboeae; ubi templum Neptimi celebre erat. «Vulg. scrib. *Ἰεπαστῶ*, sed Hla: scriptura obtinet Hom. «Od. II, 177. Steph. Byz. s. *Ἰλα* v.; «apud. «Etyim. M. p. 722 utramque *vidēbis*. «De ipsis incurtionibus disputavi in Prolegg. § 3; videntur in Ol. 108, 2

ἐξέλεξε, τὰ τελευταῖα εἰς Μαραθῶνα ἀπέβη καὶ τὴν⁵⁰
 ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ'
 οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους,
 οὓς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν.

- 35 Καὶ τοι τί δὴ ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νο-
 μῖζετε τὴν μὲν τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν
 τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίγνε-

§ 34, 10. εἰς Σ, δ'εἰς Vulg. — 12. δύνασθε Σ, ἡδύνασθε Bk.
 Dindf. 1825. Voem. 1829. — 13. προθῆσθε Σ, πρόθησθε
 Vulg. Vid. Matth. § 213, n. 4. Butt. a. Gr. I. § 107, p. 35.
 Goettling p. 81.

et 107, 2 incidere. — ἐξέλεξε, Dem. comparat Philippum cum
 portitore (ἑλογῆς Boeckh. l. p. 168), qui in tributis exigendis
 versatur, nos εἰσπράττειν. XIX, 293: εἰκοσὶν ἐξέλεξεν παρ' ἐαυτοῦ δραχ-
 μάς, coll. XLIX, 49. — τριήρη, duce triremes sacrae (numerus
 sensum auctus est, Bekk. Anecd. p. 267. Suid. s. v. πῆραλ.) apud Athe-
 nienses, Delia et Paralus, ad munera publica celeriter abunda. mē-
 bebantur: hanc a nostro oratore intelligi et Suidas censet et Har-
 pocrat. s. ἱερ., τριήρ., Philochori et Androtionis ductas auctoritate.
 Cfr. Boeckh Staatsh. d. Ath. l. p. 258. II. p. 217. De origine vocis πῆ-
 ραλος dissentiunt, alii a Paralo quodam, alii a Paralla. i. e. Attus At-
 ticum derivant. — ὥχετ' ἔχων, cfr. Matth. § 559, c. Non sine con-
 silio quodam videtur Orator eadem, qua paullo ante, elocutione usus
 esse. — δύνασθε, „tempus cum vi multo maiore dicitur, quā ab
 Atheniensibus etiam nunc similia Philippi facinora impediri non posse
 ostendat.“ Saupp. — οὓς ἂν προθῆσθε, tempore constituto i. e.
 quod constitueritis.

§ 35. καὶ τοι τί δὴ ποτε, jam vero quid tandem. Matth. §.
 488, 8. — Παναθηρ., Panathenaea (majora) ab Erichthonio instituta
 (Athenaea), a Theseo amplificata quinto quoque anno maxima cum ce-
 lebritate agebantur inde a d. XXVIII. mens. Hecatomb. (Jul.). Arg. in
 or. Mid. Corsin. Fast. Att. II, 357. Harpocr. s. h. v. Pausan. Arcad.
 2. — Διονυσ., Dionysiaca (majora) initio mens. Elaphebolionis (Mart.)
 quotannis celebrabantur. Sicut Panathenaeis Mēx cum curatoribus
 (ἐπιμεληταί), qui ex unaquaque tribu eligebantur, praecerat, ita his Areas
 cum aliis curatoribus. Dem. XXI, 15. Poll. VIII, 89. 53. Valer. Not.
 in Harpocr. p. 30. Buttman Exc. I ad orat. Mid. Bartholomaeus Re-
 des jungen Anachars. II, 363 et 367; praesertim Wachsmuth II. p. 578
 et 578 (coll. Meier in Encyclop. Ser. III. Bd. X. s. v.) varia genera
 istorum festorum descripsit. Add. Hermann Staatsalt. § 162, 2, qui

σθαι, ἂν τε δεινοὶ λαχῶσιν ἂν τε ἰδιῶται οἱ τοῦ-
των ἑκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ᾧ τοσαῦτ' ἀναλίσκται
χρήματα ὅσα οὐδ' εἰς ἓνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦ-
τον ὄχλον καὶ παρασκευὴν ὅσῃν οὐκ οἶδ' εἴ τι τῶν
ἀπάντων ἔχει, τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν
ὑπερέβειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς
Παγασάς, τὸν εἰς Ηοτῳδαίαν; ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαν- 36
τα νόμῳ τέτακται, καὶ πρόοιδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ
πολλοῦ τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε

§ 35, 5. ἀναλίσκται Σ; ἀναλίσκται Bk. Dindf. Voem. 1829. —
7. παρασκευὴν Σ, τοσαύτη παρασκευὴν Bk. 1816, 24 et 25.
Dindf. 1825. Voem. 1829. — *ibid.* τι Σ] τις Vulg. — 9. τὸν-
τὸν-τὸν] τῶν-τῶν-τῶν Σ.

Idem § 150, 1 de curatoribus exposuit. — *δεινοί*, „οἱ μὲν δεινοὶ ἐν-
ταῦθα οἱ ἔμπειροι τῆς διαθέσεως τῶν ἰσχυρῶν, οἱ δὲ ἰδιῶται οἱ ἄπειροι τῶν
τοιούτων.“ Wolf. — ὄχλον καὶ παρασκευὴν pendent ab ἔχει, ita ut cum
Augero et Sauppio ep. ad Herm. p. 43 sq. suppleas α, sc. Panathen. et
Dionys., quae tantam habent turbam et apparatusum. Recte nuper
Bekk., Dindf. et Voemel. τοσαύτην, quod vulgo ante παρασκ. legebatur,
omittere. Inter ipsos autem dies festos primum certamen taedarum,
in quo et pedites et equites cursu contendebant, deinde certamen ath-
letarum et musicum agebatur; solemnī obambulatione vultu Minervae
(Ἀθήνη; de quo vid. Eur. Hec. 463 sq.) a lectissimis virginibus (ἐργα-
στῆραι) circumferebatur: ad quae omnia quis neget magna multitudine
et apparatu opus fuisse? Cfr. Plat. Alcib. II. p. 148 C. (c. 19.):
πομπὰς πολυτελεστάτας καὶ σεμνοτάτας ὁμορροῦνθαι θεοῖς ἀπ' ἑαυτοῦ
ἔτος. Boeckh. Corp. Inscr. I. p. 147, 6 et Wachsmuth I. c. — εἴ
τι τῶν ἀπάντων, an quid omnino habeat i. e. nulla res tantos re-
quirat sumptus. — ὑπερέβειν τῶν καιρῶν, cedere occasionibus i. e. praeter-
termittere occasiones, XVIII, 102: ὁρῶν — ὑπερέβουσαν ἐν ταῦτων τὴν
πόλιν τῶν καιρῶν. Simile quid est II, 2: χεῖρους εἶναι τῶν παρῶν-
των. — Μεθ. Παγασ. Ol. 106, 3. — Ηοτῳδ. Ol. 106, 1. Vid. tab.
chron. sub his annis.

§ 36. χορηγός, qui in Dionys. et Panathen. e suis quisque tri-
bubus electi choris instruendis et adornandis praebebat sumtum, eos
ducebat et providebat, ne quid immodestiae chori admitterent. Suid.
s. ἐπιμελεῖται. Aeschin. I, 11 hanc fuisse legem Solonis att., coll. Arg.
in Mid. p. 509, 1. Sigon. Rep. Ath. IV, 4. Wolf. ad Lept. p. LXXXIX.
Schoemann de comit. Att. p. 370 et Jur. publ. p. 234. Boeckh. Staatsk.
I, 484. — γυμνασίαρχ. ludos gymnicos instituebat et certaturos

καὶ παρα τοῦ καὶ τίνα λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμεληται, ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ, ἄτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόριστα ἅπαντα. τοιγαροῦν ἅμα ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθίσταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐμβαλίνειν

§ 36, 4. τίνα Σ] τί Bk. Voem. Dindf. 1825. — 6. τῇ τοῦ παρασκευῇ Σ] τῆς τούτ. παρασκευῆς Vulg. — 7. ἀδ. φέρ. Σ] ἀόρ. ἀδ. Vulg.

victu ac rebus necessariis instruebat. Hinc Isaeus VI, 60, de Chaeostrato dicit: *κεχορήγηκε τραγῳδοῖς, γυμνασιαρχῆκε δὲ λαμπράδι* l. e. ludis taedarum. Vid. Sigon. l. i. Wolf. Lept. p. XCII sqq., adde, quos modo laudavi, viris doctis Wachsmuth. II. p. 95 et Hermann § 161, 2. 3. — τίνα λαβ., *quid accipiendum quidque faciendum sit*. De interrogativo repet. vid. ad I, 3. Omnino ex h. l. patet, choragos et gymnasiarchos aliunde etiam accepisse sumtus, quos impenderent — ἅμα. — καὶ, Isocr. IV, 157: *ἅμα διαλλάττονται καὶ τῆς ἐχθρας ἐπιλαμβάνονται*. Plat. Eutyph. p. 9 C: *ἐνενόηθα ἅμα λέγοντος καὶ ἀκοπῶ*. Zeuss ad Vig. p. 380. Maetzper ad Lyc. p. 135. — τριηράρχος, qui armamenta et victum remigibus de suo dabat: sed a trierarchia, munere sumptuosissimo, excepti fuerant, qui tributa extraordinaria (*εἰσφορές*) conferebant, quum ad illam opulentiores pertinerent; omnino non eadem semper trierarchorum ratio obtinuit. Ulpian. in Mid. p. 681 G ita: *πολλὰ περὶ τὰς τριηραρχίας ἐγίνοντο μεταβολαὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀναλώματος· καὶ ὅτε μὲν σύνδου ἦσαν, ὅτε δὲ σύντρεῖς καὶ ὅτε δὲ καὶ δέκα τριηράρχοι, ὅτε δὲ χίλιοι. ὁ Δημοσθένης δυνὺν τριήρων ἓνα τριηράρχον ἐποίησε: καὶ ὅτε μὲν ἡ πόλις τὴν κατασκευὴν καὶ τοὺς ναύτας, μὲν δὲ τὴν ναὺν ὁ τριηράρχος παρεῖχε, ὅτε δὲ σύμπαντα οἰκοθεῖν οἱ τριηράρχοι παρεῖχον*. Subtilissime de hac re disputat Wolf. Prol. in Lept. p. C seqq. Boeckh. II. p. 92 sq. Idem Seewesen d. Ath. p. 166 et Schoemann jur. antiq. p. 326. Wachsmuth II. p. 96. — ἀντιδόσεις, ex lege, quam ad Solonem referunt auctorem, is, qui designatus erat ad trierarchiam, poterat, si quem ditioŕem existimabat, ab hoc potere, ut suum susciperet munus aut secum *facultates permutaret* (ἀντιδόσεις ποιῆσθαι). Suid. s. h. γ. Wolf. Lept. p. CXXIII. Bekk. Anecd. p. 197, 13. Boeckh. II, 122; ex quo instituto quis non intelligat magnam

τους μετοίκους εδοξε και τους χωρίς οίκουντας; εἴτ' αὐτοὺς πάλιν, εἴτ' ἀντεμβιβάζειν, εἴτ' ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται, πραπτόλῳλεν τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ 37 τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν; οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καιροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνεῖαν. ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἴομεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἶαίτ' οὔσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγ-

§ 36, 12. εἴτ' ἀντεμβιβάζειν Σ, εἴτ' cum Vulg. Bk. Dindf. Voem. 1829 om. — 13. μέλλεται Σ, μέλλεσι Bk. 1824. Dindf. Voem. 1829. — *ibid.* τὸ ἐφ' ὃ Σ] ἐφ' ὃ cum Vulg. Bk. Dindf. 1825. Voem. 1829. — § 37, 3. οὐ μένουσι καιροὶ Σ, καιροὶ οὐ μένουσι Bk. Dindf. 1825. Voem. 1829. — 4. ἄς δὲ Σ] ἄς δ' εἰς Vulg.

rebus gerendis imponi moram? — μετοίκους, Harpocr. p. 243: μέτοικοι, ὁ ἐξ ἐτέρας πόλεως μετοικῶν ἐν ἐτέρᾳ καὶ . . . τὴν οἰκίαν αὐτόθεν κατακτησάμενος, et paullo infra: ἐνέβριζον δὲ καὶ εἰς τὰς ναῦς τοὺς μετοίκους, non remiges, sed milites. Solvebant μέτοικοι (inquilini, Incasen) XII drachmas quotannis. Fuit hoc genus civitati utilissimum: exercebant officia, artes et mercaturam, et faciebant stipendia; 10,000 ejusmodi homines Athenis erant. Wolf. Lept. p. LXVJl. Schoemann p. 189. Wachsmuth II. p. 14. — χωρίς οἰκοῦντες, Harpocr. explicat de libertinis, qui relicta patroni familia suum agunt negotium; cfr. XLVII, 72: ἀφείτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐλευθέρῳ καὶ χωρίς ᾤκει καὶ ἄνδρα ἔσχεν. Bekk. Anecd. p. 316: οἱ ἀπελευθέροι χωρίς οἰκοῦσι τῶν ἀπελευθερωσάντων. Phot. Lex. p. 697, 6 ad οἰκοῦντας addit τῶν δεσποτῶν. Boeckh I. p. 281. — ἀντεμβιβάζ. alios in naves mittere — μέλλεται, dum haec lente ad finem perducuntur. Thuc. V, 111: ὅμῳ τὰ ἰσχυρότατα ἐλπίζόμενα μέλλεται, ad quem locum Poppo non debebat de nostra lectione dubitare. Vid. Krüger ad Xen. An. III, 1, 47. — πραπ. τὸ ἐφ' ὃ, interfuit illud, cujus causa classis miserimus; de usu articuli vid. Matth. § 273 et 287.

§ 37. πραγμ. οὐ μὲν. καιροὶ, cfr. XIX, 6: πολλάκις συμβαίνει πολλῶν πραγμάτων καὶ μεγάλων καιρῶν ἐν βραχεὶ χρόνῳ γίνεσθαι, coll. Aeschin. III, 163: ἡγορευτὴν δεύσαν καιρὸς οὐκ ἀναμένει. Ex hoc loco aliquis lectionem multorum librorum Schaefero et mihi olim probatam ἀναμένονσι defendat, cfr. huj. or. § 43. — εἰρωνεῖαν Atheniensium Orator supra § 7 notaverat. — ἄς δὲ τὸν, quas interjecto tempore copias nos habere putamus, eae ipsae rerum gerendarum ex actione oblata nihil efficere arguuntur.

χονται. ὁ δ' εἰς τοὺς ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστολά-
 λειν Εὐβοεῦσιν ἦδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ.

- 28 Τούτων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμέ-
 νων ἀληθῆ μὲν ἐστὶ τὰ πολλὰ, ὥς οὐκ ἔδει, αὐ-
 μὴν ἀλλ' ἴσως οὐχ ἡδέα ἀκούειν. ἀλλ' εἰ μὲν, ὅσα
 ἂν τις ὑπερβῇ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ
 πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγο-
 ρεῖν· εἰ δ' ἢ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἢ μὴ προσήκου-
 σα, ἔργῳ ζημία γίνεται, αἰσχρόν ἐστιν, φανακίζειν
 ἑαυτοὺς, καὶ ἅπαντ' ἀναβαλλομένους, ἃ ἂν ἢ δυσχερῆ,
 29 πάντων ὑστερεῖν τῶν ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνα-
 σθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ c. cod. Σ Dindf. 1846, ΕΠΙΣΤΟ-
 ΛΑΙ Bk. Tur. Voem., ΕΠΙΣΤΟΛΗ Frank. Nostram lectio-
 nem confirmat cod. α et schol., vid. adn. — § 38, 7. ἐστὶν
 Σ apud Dindf. et hic ipse 1846, ἐστὶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι οἱ πάντες
 reliq. edd. — 8. ἃ ἂν Σ, ὅσα ἂν Bk. Voem. 1829, quā 1843
 dedit an. — 9. ὑστερεῖν Σ apud Dindf. et hic ipse 1846,
 ὑστερίζειν reliqui edd.

ΕΠΙΣΤ. ΑΝΑΓ. Schol. haec: ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιστολῆς ἐστὶν οὗτος:
 ὁ Φίλιππος ἀπέστειλεν Εὐβοεῦσι συμβουλευσά μὴ δεῖν ἐλπίσειν εἰς τῶν
 Ἀθηναίων συμμαχίαν ὅτι οὐδὲ αὐτοὺς δύναται σῶσειν. Cum quibus
 verbis si recte comparatur Aeschin. III, 88: εἰ μὴ πρῶτον θεῶν τις
 ἴσως τὸ στρατόπεδον κτλ., conjiciō epistolam pertinere ad Ol. 107, 3.
 Ergo oratio neque dirimenda neque ad Ol. 107, 1 rejicienda est. De
 rebus Euboeensium turbatis vid. Dem. V, 5.

§ 38. οὐ μὴν ἀλλ', tetigit hunc locum ad I, 4, cfr. V, 3. —
 ὅσα ἂν τις ὑπερβῇ, si quis, quae verbo praetermittit, res gestas prae-
 termittit i. e. efficit, ut revera praetereant. Etenim Orator quum semel
 ὑπερβῇ dixisset, paullo insolentius eandem retinuit vocem idemque subje-
 ctum. De re vid. IX, 4. — ζημία, ex orationis suavitae capitur detri-
 mentum, quum res difficiles, quae reticentur, fructum ferant pestiferum.
 φανακίζειν quid sit vid. ad II, 7. — ὑστερεῖν, cfr. Xen. An. 1, 7, 12:
 Ἀφροσύνης ὑστερήσει τῆς μάχης ἡμέρας πέντε. Dem. XIX, 832 dicta:
 πολλὰν ὑστερῶν i. e. multas amittens occasiones. Nostram lectionem
 pro vulg. ὑστερίζειν habet etiam Stobaeus p. 365.

οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμ-
προσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον,
ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσει τις ἂν τὸν στρα-
τηγὸν ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βου-
λευομένους, ἢ ἂν ἐκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττειναι
καὶ μὴ τὰ συμβάντα ἀναγκάζονται διώκειν. ὑμεῖς 40
δὲ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάν-
των ἔχοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἱππέας, χρημάτων
πρόσδοον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας

§ 39, 5. τις ἂν Σ, ἂν τις Bk. Voem. 1829. — 7. βουλευομένους
Σ, εὖ βουλευομ. Bk. Dindf.

§ 39. ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, rebus gestis inservire, facere
quod illae ferant, XXVI, 18: τοῖς λογισμοῖς καὶ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς
ἐπάρχουσιν κειροῖς ἀκολουθεῖν, coll. V, 2. Mountenajus adfert Liv. IX,
18: at Hercule reges non liberi solum impedimentis omnibus, sed
domini rerum temporumque. — ἔμπροσθεν εἶναι, „debet providere,
praecavere eventibus ne noceant.“ Orv. ad Char. p. 404. Utramque
formulam sibi opponi patet; cfr. Xen. An. V, 6, 9. — τρόπον,
ὡςπερ ut § 21 et I, 15. — οὕτω excolpit pronomen τὸν αὐτὸν ad
rem ipsam animis magis infundendam, vid. ad II, 8. — ἐκείνοις, in-
tellege τοὺς βουλευομ. Item in saepe ἐκείνους pro αὐτοῖς dicitur ad vim
quantitatem exprimendam, cujus rei multa exempla vid. apud Dissen. ad
Coron. p. 319 et Schneider ad Xen. Cyr. V, 2, 28. — συμβάντα
διώκειν, rebus forte casusque gestis obsequi.

§ 40. τριήρεις, Athenienses initio belli Pelopon. Ol. 87 trece-
tas dicit Thuc. II, 13 naves instruere potuisse. Idem de sua aetate
Dem. XIV, 13 et 29. XIX, 89. Isocr. IV, 21 haec: οὐδείς ἂν ἐτέραν
πᾶν ἐπιδείξαι τοσούτων ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ γῆν ὑπερέχουσας ὅσον
τὴν ἡμετέραν ἐν τοῖς κινδύνους τοῖς κατὰ θάλατταν διαφέρουσιν, quocum-
que Aeschin. II, 173—177 et Boeckh. Staatsh. I. p. 279. Seewesen
der Ath. p. 79. — ὀπλίτας, Thuc. II, 13 Periclem dicentem facit
ὀπλίτας τριεσχίλιους καὶ μυρίους εἶναι ἄνδρ. τῶν ἐν τοῖς οὐρεσίν καὶ
τῶν παρ' ἑκαλτεῖν ἑκαεσχίλιων καὶ μυρίων I. e. qui ad pinnas stantes
praesidio erant urbi Dem. XIV, 13 contendit ὅσους ἂν ἐθελή τις. Boeckh.
I. p. 290. Wachsmuth II. p. 296. — ἱππέας, Thuc. I. I. mille et
ducentos cum equestribus sagittariis fuisse dicit. Aristoph. Eq. 225.
Boeckh. I, 283. Ad equos alendos Atticam minus factam fuisse, auctor
est Herodot. IX, 13. — χρημάτων πρόσδοι, Dem. XIV, 19 census
totius terrae Atticae 6000 talent. fuisse contendit, et Aeschin. I. I. redditus
annuos numerat 1200 tal. Sed in hoc numero insunt tributa sociorum:
quibus demtis, fore quadringenta vel quingenta tal. ad ipsam pertinent

οὐδενὶ πώποτε εἰς θεόν τι κέκρησθε, οὐδενὸς δ' ἀπολείπεσθε. ὥπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖτε Φιλίππῳ· καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγὴς αἰ τῆς πληγῆς ἔχεται, καὶν ἐτέρωσε πατάξῃς, ἐκεῖσε εἰσιν αἱ χεῖρες, προβάλλεσθαι δ' ἣ βλέπειν ἐναντίον
 41 οὐτ' οἶδεν οὐτ' ἐθέλει. καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρόνῳ πύθῃσθε Φιλίππον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίσεσθε, ἂν

§ 40, 5. εἰς θεόν τι Σ, ἐν θεόντι Bk. Voem. 1829, Dindf. 1825. — *ibid.* οὐδενὸς κτλ.] οὐδὲν δ' ἀπολείπετε, ὥπερ οἱ βάρβ. πυκτ., οὕτω πολεμεῖν Φιλίππῳ Tur. Frank. Dindf. 1846, οὐδενὸς δ' οὐκ ἀπολείπεσθαι Auger. de suo. Equidem cum Bekk. et Voem., nisi quod uterque de post ὥπερ, a Σ omissum, retinuit. — 8. πατάξῃς Σ, πατάξῃ τις Bk. Voem. 1829. Dindf. 1825. — § 41, 1. ἂν Σ ap. Dindf., τὸν reliq. edd.

Atticam. Boeckh. I, 465, qui p. 273 totum nostrum locum respicit. Cfr. I, 19. — εἰς θεόν τι, ad necessarium quid, ut III, 28 εἰς οὐδὲν θεόν. Soph. Oed. R. 78: εἰς καλὸν σὺ εἶπας. 382: εἰς θεόν πάρεσθ' ὅδε, ubi vid. Wunder, Lectionem olim receptam nuperi edd. adsciverunt. — οὐδενὸς δ' ἀπολείπεσθε, nullo (subsidio) destituitur. Etenim patet, hanc enuntiationem proximae opponi, dicit: subsidiariorum, quae vobis sunt, nullo recte usi estis, quanquam nullum vobis deest. Dem. XVIII, 257: μηδεμίας φιλοτιμίας ἀπολείπεσθαι. Soph. El. 1160: ποθὺ τοῦ σοῦ μὴ ἀπολείπεσθαι τάφου. Elmsl. ad Eur. Med. 35. Matth. § 357. — ὥπερ οἱ βάρβαροι i. e., Aristotele auctore, οἱ ἐν ταῖς μάχαις ἀγύμναστοι sive Hesychio ἀπαιδευτοί. De vinculo particulae omisso vid. ad § 29. Qui Turic. edit. rationem sequuntur — vid. not. crit. — ita locum h. interpretantur: nihil reliquum facitis, quin, ut barbari luctantur, ita cum Philippo bellum geratis. Vid. Saupp. ex. crit. ad Herm. p. 45. At primo οὐδὲν est mera Dobrael conjectura, deinde πολεμεῖν pr Σ legitur, cujus lectiones paene omnes pravas esse docui Jen. A. Litz. 1844. Nr. 53. Denique ἀπολείπετε, quod in Σ legitur, adamassem, si usus linguae ferret, qui lectionem vulgatam ἀπολείπεσθαι, loco nostro aptissimam, retineri jussit. Nollem Dindorfius nuperime novam sequutus esset rationem. — τῆς πληγῆς ἔχεται, inhaeret plagae vestigiis. XVIII, 79: τούτων γὰρ εἰχόμεν ἐγὼ καὶ τοῖς τοῖς ἡφαντισμένῳν, vid. Vig. p. 255, ubi h. locus illustratur. — προβάλλει τὰς χεῖρας, sc. ut plagas adversarii avertat. Vid. Phot. Lax. p. 449, 2b.

52 ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, εἰς ἄλλοθι ποι, συμπαραθεῖτε ἄνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθε μὲν ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοῖς συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προοράτε οὐδὲν, πρὶν ἢ γεγενημένον ἢ γιγνόμενόν τι πύθῃσθε. ταῦτα δ' ὥσως πρότερον μὲν ἐνῆν· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἦκει τὴν ἀκμὴν, ὥστ' οὐκέτ' ἐγχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 42 τοῖς γιγνομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀισχυρόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ. εἰ γὰρ ἔχων ἃ κατέστραπται καὶ προειληφεν ἡσυχίαν ἔχειν ἤθελε καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν

§ 41, 3. ποι Σ, που Bk. Tur. Dindf. Voem. — 4. ἄνω κάτω Σ, ἄνω καὶ κάτω Vulg. et Voem. — 6. πρὸ Σ, περὶ Vulg. — 8. ἐνῆν Σ, ἐνῆν ποιεῖν Vulg.

§ 41. ἄλλοθι ποι ex optimo cod. dedi, nam, ut § 24 per ἄλλαχοι, motus in locum significatur, vid. Herm. ad Eur. Supp. 1236. — ἄνω κάτω, vid. quae dixi ad II, 16. — στρατηγεῖσθε instar militum imperatori obedientium. — πρὸ τῶν πραγμ., „reprehendit Ath. iacuriam, quod nullam rerum agendarum curam suscipiant, nisi ubi aliquid factum esse audierint.“ Obsop. Cf. V, 2. — πρότερον, constat, Demosthenem lubenter in antiquorum temporum memoria versari, ut § 3 et alibi. Jam h. l. tempus illud distinguit, quo de rebus gerendis consultare fas erat, ubi eo, quo res ad manus venit; de altero § 43: τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγεν. Quod sequitur ἐνῆν, licuit, absolute dictum est, ut XIX, 102: οὐκ ἐνεσσι τοῖσιν οὐδὲ ἐν χωρίῳ coll. XVIII, 190 et 192. Funkh. Quaest. p. 31. — ἦκει, res ad ipsum momentum venit, cfr. II, 5: πρὸς αὐτὴν τὴν τελευταίην ἦκει.

§ 42. θεῶν τις, saepius singularem dei alienius favorem monet. Noster repetendum esse ex ea, quam ille obtulerit, patriae liberandae occasione, cfr. II, 1. — φιλοπραγμ., hunc summum rerum gerendarum ardorem Philippi Noster etiam commemorat § 9. I, 4. 14. Omnem locum vide apud Bekk. Anecd. I, 119 s. ἀισχυόμεαι. — προειληφεν, § 31. III, 16. — ἀποχρῆν, vestrum quidam videntur in his rebus acquiescere, quae reipubl. dedecus attulissent. Infinitivum sine jota scripsi cum Wolf. Lit. Anal. II, 425 et cett. edd. Matth.

ἂν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν ἀσχύνην καὶ ἀνανδρεῖαν καὶ πάντα τὰ αἰσχίστα ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν αἰεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἴσως ἂν ἐκκαλέσαιθ' ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν
 43 ἀπεγνώκατε. θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνδυμεῖται μήτ' ὀργίζεται, ὁρῶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγεννημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φιλίππον, τὴν δὲ τελευταίην οὖσαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπο Φιλίππον. ἀλλὰ μὴν ὅτι γε οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μὴ τις κωλύσει. εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις

§ 43, 6. δοκεῖ Σ, δοκῇ Vulg. — 10. ἀπεγνώκατε Σ, ἐαυτῶν ἀπεγνώκα. Vulg. et Bk. 1816. — § 43, 2. ὀργίζεται Σ, λογίζεται Vulg. — 4. περὶ Σ, ἐπὶ Bk. 1816 et 25. — 6. Φιλίππου Σ, τῶν Φιλ. Vulg. — 7. κωλύσει κωλύσει Σ (vid. ad I. 21, 25), αὐτὸν κωλύσει Bk. 1816 et 25 cum Vulg.

§ 255. At Bekk. et Turic. ἀποχρῆν, ofr. Butt. a. Gramm. II, 258. — αἰσχύνην ὠφληκάνειν, dedecus debere i. e. efficere, ut pro improbo habearis, nomen contrahere, vid. ad I, 26. — ἐκκαλέσασθαι, Hesych. προκαλεῖται. Aeschin. II, 3 ὀργὴν ἐκκαλέσασθαι. Reiskius: „ad indignationem vos concitet.“ — ἀπεγνώκατε, nihil faciendum statuistis. Nos sich einer Sache begeben. III, 33 est contemnere.

§ 43. ὀργίζεται, „demiror autem neminem vestrum neque cogitare neque indignari, videntem principium belli puniendi Philippi gratia sumtum esse, finem vero eo tendere, ne male affligamur.“ Obscopous. Altera lectio λογίζεται, gravitate illi cedens, vel e similitudine litterarum vel ex I, 21 fluxit. Vid. Engelhardt p. 39. — γεγεννημένην περὶ τοῦ, bellum Amphipolitanum gestum erat ab Ol. 105, 3, vid. ad II, 25 et Prolegom. § 4. Jam res eo devenerat, ut injurias Philippi, Atheniensibus illatas, ipsi propulsarent, vid. § 7 et II, 2. περὶ οὖν contra Bekk., qui e paucis libris ἐπὶ receperat, defendi: laetor, quod nunc lect. vulgatam reduxerit; vel hic locus docet, justo subtiliorem esse Bremii disputationem (Obs. p. 79) de discrimine utriusq. praepositionis, de quo, si quid est, disputavi ad I, 5. — κωλύσει, idem habes I, 25, e quo loco αὐτὸν huc manavit, quod quoties librarii adscripserint, patet: vid. § 8 et II, 15. — εἴτα cum aliqua in-

κινὰς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεινὸς ἐλπίδας ἂν ἀποστεί-
 λητε, πάντ' ἔχειν οἴεσθε καλῶς; οὐκ ἐμβηρόμεθα; 44
 οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν οἰκαῖον
 νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλε-
 σόμεθα; „ποῖ οὖν προσορμιούμεθα;“ ἤρετό τις.
 εὐρήσει τὰ σαθρά, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκε-
 53νου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν
 ἂν μέντοι καθώμεθα οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντας
 καὶ αἰτωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτε
 οὐδὲν ἴμιν μὴ γένηται τῶν δεόντων. ὅποι μὲν γὰρ 45

§ 43, 8. ἂν Σ *ap. Dindf. et hic ipse* 1846. *Vulg. et reliqui edd.*
ἔαν. — § 44, 3. πλενσόμεθα Σ, πλενσούμεθα *rc Σ Bekk.*
Form. Dindf. 1823. — 4. οὖν Σ *et cum Bk.* 1824 *reliqui edd.,*
δὴ Vulg. et Bekk. 1816, 25 *et* 35. — 9. μὴ γένηται *Saupp.*
et Dindf. 1846, *qui notat,* „οὐ [ante μὴ] *pr. manus Σ om., sed*

signatione dici, docet adnotatio ad I, 24. — κινὰς *schol. interpreta-*
tur πολιτικῆς δυνάμεως, quae verba Reiskius ex uno libro addiderunt,
vid. III, 5. — δεινός, II, 31. Significat Orator demagogos et duces,
 quos VIII, 34 ita describit: οὗτοι διατεθείκασιν (ὑμᾶς), ὥστε ἐν μὲν ταῖς
 ἐπιλησίοις τριψᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούοντας, ἐν δὲ
 τοῖς πράγμασι περὶ τῶν ἐσχάτων ἰδὼν, κινδυνεύειν.

§ 44. ἐμβηρόμεθα; de his, quae sese excipiunt, quaestionibus;
 ut D. urgeat Athenienses, *vid. Longin. s. XVIII. p. 77 § 1 ed. Weisk.*
 — Atticam formam πλενσόμεθα nuper Dindorf. recte revocavit,
 eodemque L, 49 ex optimo codice est revocanda. Nam Hermog. III,
 p. 238, qui πλενσούμεθα habet, neminem morabitur. — ποῖ οὖν, *ergo,*
 aliquis inquit, ubi appellemus? οὖν suam habet vim, nullam aliam.
 „Res in colloquiis et orationibus multum disceptabatur, istaque quaestio
 saepe ut difficilis proponebatur, ad quam responderi vix posset“
Bremi. — τὰ σαθρά, Hesych. ἀσθενῆ, κεκλασμένα. II, 21 coll. *XYIII,*
227: σαθρόν ἐστι φέροι πᾶν ὃ τι ἂν μὴ δεκαίως ἢ πεπραγμένον. Voc-
 melius adfert Tacitum Hist. II, 77 ita nostrum locum reddentem:
 aperiet et recludet contexta et tumescentia victricium partium vulnera
 bellum ipsum. Adde Liv. XXVIII, 44: multa, quae nunc ex intervallo
 appa-
 rent, bellum aperiet. — ἀκούοντες, *init. Rhet. p. 1469*
hinc: εἰ περὶ κοινῶν πραγμάτων καὶ μεγάλων συνελεγμένοι, τὰς ἰδίας
 λοιδορίας ἀκούοντες καθήσθε καὶ οὐ δύνασθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς λογι-
 σάσθαι τοῦθ', ὅτι αἱ τῶν ῥητόρων ἀπάντων ἄνευ κρίσεως πρὸς ἀλλήλους
 λοιδορίας. Tourellus adfert Aristot. Rhet. III, 17, qui Isocratis hoc
 maxime fuisse monēt, ut in alios invehere-
 tur. — μὴ γένηται; quae

ἀν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῆ, καὶ
 μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς καὶ τὸ τῆς
 τύχης συναγωνίζεται ὅποι δ' ἂν στρατηγὸν καὶ
 ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας
 ἐκπέμψητε, οὐδὲν ὑμῖν τῶν δεόντων γίνεται, ἀλλ'
 οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελωσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνήσκει
 46 τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους. οὐ γάρ ἐστιν,
 οὐκ ἐστιν ἓνα ἄνδρα ἂν δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν

*post addidit, "οὐ μὴ γένηται Bk. Voem. Tur. Dindf. 1825. Frank. ob
 uncis inclusit. — § 45, 3. πᾶσα Σ Tur. Frank., πᾶσα
 παρῇ Vulg. et reliq. edd. — 4. τύχης Σ Tur. Frank., τύχης
 ἡμῖν Vulg. et reliq. edd. — 6. ὑμῖν multi libri et omnes edd.
 praeter Frank., qui ἡμῖν, quod pr Σ ap. Dindf. et vulg.
 legitur, retinuit. Vid. adn. — § 46, 2. ἄνδρα Σ, ἄνδρα ἂν
 Vulg. et Bk. 1816 defendente Schaefero et Engelh. p. 40.*

οὐ, quod vulgo praefigitur, a nonnullis libris absit, cum Saupp. et
 Dind. sustuli, ut soloeecismus tolleretur. Per οὐδὲν μὴ sequente aor.
 conjunct. notionem futuri exprimi, satis constat, ita ut in altero mem-
 bro futurum partes suas vindicet. Soph. El. 42: οὐ γὰρ σε μὴ γῆρας
 τε καὶ χρόνῳ μακρῷ γνῶσ' οὐδ' ὑποπτεύουσιν ὧδ' ἠνθισμένον. De
 illo usu graecae linguae cfr. Plat. Hipp. maj. p. 173. Hdf. Phileb. a
 32. ed. Stallb.: οὐδέτερος ὁ βίος. ἔμοιγε τούτων αἰετός οὐδ' ἄλλω μὴ
 ποτε φανῇ, ibiq. editt. et Saupp. ad h. l.

§ 45. πᾶσα, vulgo post h. v. παρῇ et post τύχης additur ἡμῖν.
 Quanquam Σ a crimine omissionum liberari nequit, tamen hac utra-
 que voce, quam nuperrime Voemel. et Dindorf. retinuerunt, omnia gra-
 tioni gravitas quaedam conciliatur. — οὐδὲν ὑμῖν, ne scribas ἡμῖν,
 nam ut § 44 ἂν καθόμιθα — οὐδὲν ἡμῖν, sic h. l. ὅποι ἂν ἐκπέμψητε,
 οὐδὲν ὑμῖν Demosth. putandus est dixisse. — τοιούτους ἀποστό-
 λους, hic accusat. vexavit interpretes, quorum opiniones referre lon-
 gum est. Jam dudum lect. vulgatam sanissimam esse existimavi con-
 ferens locum simillimum XIX, 81, ubi Orator miserum Phocenatum
 statum describens dicit, debere illos δουλεύειν καὶ τεθνήσκει τῷ φόβῳ
 Θεβαίων καὶ τοὺς Φιλίππου ξείνους. Utroque loco in substantive
 latet notio verbi φοβούμενοι. Cfr. Matth. § 423 not. et Rost § 169
 addit. 4. Gravis testis vulgatae lectionis est Thom. M., qui p. 164
 nostrum locum integrum laudat.

§ 46. οὐκ ἐστιν ἓνα, non fieri potest, ut unus vir isque solus
 possit etc. Died. Sic. XVI, 21 narrat, Iphicratem et Timotheum, qui
 cum Charete adversus socios OL 106, 1 missi erant, quum ob ventis-

πραΐσαι πάνθ' ὅσα βούλεσθε, ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖνα αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖνα ἔστιν. τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν· ὅταν γὰρ ἡγῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλῶν ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος πράξῃ, πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ἐνθάδ' ὦσιν· ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν ἂν ἀκούσητε, ὃ τι ἂν τύχητε ψήφισθησθε, τί καὶ χρῆ προσδοκᾶν;

§ 46, 3. πάνθ' Σ, ἀπανθ' Vulg. et Bekk. 1816. Cfr. Weber ad Aristocr. p. 196. — 6. ἡγῆται Vulg., ἡττήται Σ et Bk. 1816. — 7. πράξῃ Σ, ἐκεῖ πράξῃ Bk. Dindf. 1825. Voem. 1829. — 8. ἂν ἀκούσητε Vulg., ἀκούσητε Σ. — 9. τύχητε Σ, τύχη ῥαδίως Vulg.

rum impetum a proelio ad Hellespontum committendo abstinent, ab hoc accusatos (τὸν δεῖνα) esse, ita ut illi imperio se abdicare cogerentur, et in hunc summa rerum deferretur, qui mollitiei et luxuriae erat deditus. Vid. ad II, 28. — ὑποσχέσθαι, Suid. (α. Χάρητος ὑποσχέσεις) dicit Charetis pollicitationes in proverbium abiisse de iis, qui temere pollicerentur. — ἡγῆται, alii libri ἡττήται, alii hoc in textu, illud superscriptum habent; litterarum similitudo cœdicum auctoritatem frangit. Sensus vero postulat ἡγῆται, quoniam ἀθλῶν additum est: *imperator praeest misertis militibus*. Addam sententiam J. Chr. Jahnli, cujus viri egregie de nostris literis meriti et d. XIX Sept. 1847 praematura morte abrepti memoriam hic recolere licet. Dicit enim in Archiv f. Philol. 1835. III, 1 p. 628, si quis ἡττήται praeferat esse hunc sensum: „wenn der Feldherr noch schlechter ist als die armseligen unbezahlten Miethsoldaten (d. h. wenn er noch mehr raubt und plündert als diese), wenn sich hier leicht Leute finden, die euch über seine Thaten belügen, und wenn ihr auf jener Bericht Beschluss fasst, so ist nichts zu erwarten.“ Miror, Turicenses lectionis discrepantiam praetermisisse. — ἀπομίσθων, schol. et Harpocrat. οἱ μισθὸν μὴ λαμβάνοντες, alter schol. addit οἱ δὲ ἀδικίαν καὶ δειλίαν μὴ ἀξιούμενοι μισθοῦ, similiter Bekk. Anecd. p. 215. Intellige mercenarios, quibus Artabazus stipendia erogavit, Ael. 3, 47. Diod. Sic. XVI, 22. — οἱ δ' ὑπὲρ ὧν, haud dubie huc spectant schol. verba, quae vulgo ad ξένων referuntur: διὰ τὸ μὴ παρῆναι ὑμᾶς, τῶν οὐκ ὄντων ἀνέχουσθε ταῦτα δ' εἰς Κηφισοῦτον αἰνίττεται. Fortasse est ille ipse, qui commemoratur XXIII, 153. Vid. Weber ad Dem. Aristocr. p. 443. — ὃ τι ἂν τύχητε, solet τυγχάνειν ad eum ipsum referri, cui aliquid contingit. I, 3. II, 10. Plat. Crit. c. 3 ποιοῦσι τοῦτο ὅτι ἂν τύχωσι. — τί καὶ, quid tandem, est desperantis: hat man dann noch etwas zu erwarten? Matth. § 620 fin. Herm. ad Vig. p. 837.

- 47 Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; ὅταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδεξήτε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἰκὰδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ἡμᾶς τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας ὁρᾶν. νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἤκει τὰ πράγματα αἰσχύνῃς, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἕκαστος δις καὶ τρίς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδ' ἅπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γὰρ ἐστὶ κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ

§ 47. πῶς, Orator, ut alibi motum et statum, ita h. l. modum et tempus, cujus significationem expectaveris, miscuit. — στρατηγουμένων pertinet ad res gestas, ut § 25. — τῶν εὐθυῶν, Moer. Att. εὐθύνα explicat τρόπος κρίσεως τῶν ἀρξάντων ἢ πρεσβευσάντων, Hesych. τὸ δοῦναι λόγον ἐφ' ἑκάστῳ ἀμαρτήματι. Omnino ad eos refertur, qui aliquid publice administrarunt, cfr. I, 28; qui iudicabant (δικάζειν) dicebantur εὐθυνοί, λογισταί, qui decem erant, et in iudicium vocati ἐπεύθυνοί. Vid. Harpocrat. Etym. M. Meier u. Schoemann Att. Process p. 214. sqq. Boeckh. l. l. I. p. 204. — ὥστε μὴ, Dem. suos homines a desidia et superbia revocans iudicium ab iis exercei vult, qui et ipsi rebus gestis interfuerint. — δις καὶ τρίς, quos in mente habeat imperatores, nemo facile dixerit, alii Charetem, alii Leosthenem, alii alios intellexerunt. Certe de Iphicrate et Timotheo, utpote fortissimis, vix cum Lucchesinio p. 276 cogitaveris. — ἐχθροὶ quamquam ab iis, qui πολέμοι dicuntur, differunt, vid. Thom. M. sub h. v., tamen scriptores hoc discrimen non ubique observant. Quum vero Dem. rem forensē, ad quam ἐχθροὶ et ἀγωνίσασθαι pertinet, opponat rei bellicae, videtur consulto his vocibus usus esse. Reisk. Ind. f. ἀγωνίσασθαι. — ἀνδραποδιστῆς, „οὐ μόνον ὁ τοὺς ἐλευθέρους ἀπάγων εἰς δουλείαν, ἀλλὰ καὶ ὁ τοὺς δοῦλους ἀπὸ τῶν δεσποτῶν ἀποσπᾶν εἰς ἐαυτόν.“ Etym. 102, 7. Harpocr. s. h. v. Bekk. Anecd. p. 219. — λωποδυτῶν, i. e. ληστῶν, οἱ ἀποδύουσι τοὺς παρόντας τὰς ἐσθῆτας. Pollux VIII, 102 docet, fuisse τῶν ἐνδεκα, ut utriusque illius generis homines, ubi confessi essent, morte mulctarent. Cfr. Suid. Hesych., Postell. de republ. Ath. c. X. Meier et Schoemann l. l. p. 229 et 360. Wachsmuth II. p. 220. — κακούργ. „κακούργοι sunt in numero eorum, quos statim, indicta causa, licet in carcerem inducere.“ Reisk. Cfr.

μαχόμενον τοῖς πολεμίοις. ἡμῶν δ' οἱ μὲν περιϊόντες ⁴⁸
 μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν
 Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ
 δ' ὡς πρίσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυ-
 ριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ — λόγους πλάττοντες
 ἕκαστος περιερχόμεθα. ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν, ὡς ἄνδρες ⁴⁹
 Ἀθηναῖοι, νῆ τοὺς θεοὺς, ἐκείνον μεθύειν τῷ μεγέθει

§ 48, 1. ἡμῶν Σ, ὕμῶν Bk. Voem. 1829. Dindf. — *ibid.* περιϊόν-
 τες] περιόντες Σ. — § 49, 1. οἶμαι Bk. 1824 et 35 ac reliq.
 edd., οἶμαι Bk. 1816 et 25.

Andocid. IV, 18: τοὺς κακούργους ἀσφαλὲς εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπάγειν.
 Hinc ἀπαγωγή τῶν κακούργων, de qua Harpocr. s. ἀπαγε, Suid. et
 Hesych. s. ἐπαγωγή.

§ 48. ἡμῶν, quod cum nuperrimis edd. recepi, placet etiam
 Schaefero. Dindorfius retinuit ὕμῶν, cui περιερχόμεθα obstat. —
 περιϊόντες sunt, qui in foro obambulant hincinantes Philippum, longe
 aliis curis distentum, abhorrere bello cum Athēniensibus, vid. § 10.
 VI, 14. Quam Noster dicit, homines istos commentos esse, quae di-
 cerent, quaeritur de causis, quibus commenta sua probabilia redderent.
 Thebani, Lacedaemonis devictis, etiam vicinitatem vexabant et Byzan-
 tium naves mittebant tanquam terra marique dominaturi, hinc Athe-
 nienses (Dem. XVIII, 18) Θηβαίους οὐδ' ἀλόγως οἱδ' ἀδίκως ὀργιζό-
 μενοι: nihil magis optabant, et Lacedaemoni nihil magis agebant, quam
 ut horum viros frangerentur. — τὰς πολιτείας διασπᾶν, Lace-
 daemonii, ut ipsi regebantur ab optimatibus, ita et ubique liberos civi-
 tates lollī volebant. Wolfius: ὀλιγαρχίας ἢ τυραννίδας ἐγκαθιστάναι
 ταῖς πόλεσιν. Schoemann jur. publ. antiq. p. 56, 2. Wachsmuth I. p.
 516 sq. Ad regem Persarum a Philippo legatos esse missos, unde
 confecerint, nescimus, nam Isocratis Philippica, in qua ejus rei mentio
 fit, ad Ol. 108, i pertinet. Illyrii vero semper novis rebus stude-
 bant; vid. I, 13. Diod. S. XVI, 4. — De praepos. ὡς cfr. ad II, 29. —
 οἱ δὲ —, recte hoc signum abruptae orationis adhibuit Sauppius; reti-
 cet enim Orator illud hominum genus, quos per οἱ δὲ significat.
 λόγους πλάττοντες sunt qui illos rumores spargunt. Ejusmodi
 apologeticos exemplum habes etiam § 20. XVIII, 4. 196. — ἕκαστος
 apflective; cfr. IX, 61, ubi ad τις refertur μεμνημένοι, et XIV, 25:
 εἰ — μετὰ τῶν λεγόντων ἰσοι τὸ πλῆθος χρησιμώδους. Hom. II.
 IX, 656. Arist. Plut. 785: ἐνδοκνήμενοι ἕκαστος εὐνοῖαν τινα. Brunk ad
 h. I. et Matth. §. 302.

§ 49. μεθύειν, Thom. M., qui p. 603. nostrum locum laudat,
 paeo habet: οὐ μόνον ἐπὶ οἶνου τὸ μεθύειν λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ

τῶν πεπραγμένων καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὀνειροπολεῖν
 ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἐρημίαν τῶν κωλυσόντων ὁρῶν-
 τα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρεζόμενον, οὐ μέντοιγε
 μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς
 ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποι-
 εῖν ἐκεῖνος ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.
 50 ἀλλ' ἂν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖνο εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς
 ἄνθρωπος καὶ τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρό-
 νον πολὺν ὑβρίζει, καὶ ἅπανθ' ὅσα πώποτ' ἠλπίσα-
 μέν τινα πράξειν ἐπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὐρηται,

§ 50, 1. ἂν Σ apud Dindf. et hic ipse 1846. Reliq. edd. c. Vulg.
 ἂν. — 2. ἄνθρωπος, Bekkeri conjecturam omnes edd. rece-
 pere, Vulg. ἄνθρωπος.

ἀπλῶς ἰβρίκειν καὶ μὴ ἐθέλειν σωφρονεῖν ὑπὸ τινος τυχόν ἐξουσίας.
 Habet hunc locum Anon. ap. Walz. VI. p. 36. In eadem ed. IV. p.
 10 Hermog. haec: κοινόν ἐστι τὸ ὀνειροπολεῖν τῶν μεθυσόντων. — ἐρημ-
 ια κωλύει, er findet Niemanden, der ihm Widerstand leisten sollte.
 ἐπαιρεσθαι dicuntur qui, quae est eorum levitas et superbia, aliqua
 re ad magnam spem sunt excitati. Thuc. II, 11: ἡ γὰρ Ἑλλὰς πάσα τῇδε
 τῇ ἐρημίᾳ ἐπῆρται, coll. VIII, 2 ibique interpp. — οὐ μέντοιγε, andrer
 Seite jedoch kann ich nicht glauben. Ex h. l. patet, male praecipere,
 qui constantem Thucydidis usum inter οὐ μέντοι — γε aliam vocem
 interponentis ad universos referant Atticos. Krüger ad Dionys. Histo-
 riogr. p. 266 et Poppo ad Thuc. I, 111 p. 548. — μὰ Δί', Thom. M.
 p. 590: ὅταν τεθῇ τὸ μᾶ, ἡ προκειμένην ἔχει τὴν ἄρτησιν ἢ νοουμένην.
 Stallb. ad Plat. Phileb. p. 104. Reisig Conj. in Arist. p. 106. Reiske
 e duobus libris injuria inseruerat οἱ, quod, nisi typorum est error,
 Frank. retinuit. — προαιρεῖσθαι consilium agitare, moliri, II, 15.
 III, 21. — λογοποιοῦντες, Suid. et Hesych. πλάττοντες λόγους
 ψευδεῖς. Dem. VI, 14: λογοποιοῦσι τινες ὡς Ἑλάτιαν τεύχει, coll.
 XXI, 198. Sunt vero hi distinguendi ab iis, qui dicuntur λογοποιοῖ,
 vid. Harpocr. s. v.

§ 50. ἐκεῖνο, vid. adn. ad II, 24. — ἄνθρωπος, non adstantior
 Fritzsche Qu. Luc. p. 78 spiritum lenem defendenti, cfr. ad I, 3. —
 ἠλπίσασμέν τινα, τις ad solum Philippum referendum videtur: qui
 quum pollicitus esset, se Amphipolim (II, 6) pro Atheniensibus expu-
 gnatum esse, eos deceperat. Nam Charidemii mentio, qui Chersones-
 um his tandem promiserat (XXIII, 156—158), ab hoc loco aliena est.

καὶ τα λοιπα ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστι, κἂν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγκασθῆσόμεθα τοῦτο ποιεῖν, — ἂν ταῦτα εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα ἐσόμεθα ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι οὐ γὰρ ἅττα ποτ' ἐσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φανῶν, ἐὰν μὴ προσέχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητ', εὖ εἰδέναι.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὐτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν 51 ἐλλόμην λέγειν, ὃ τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὦ, νῦν τε ἃ γινώσκω πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν 55 ὑποστειλάμενος, πεπαρησίασμαι ἡβουλόμην δ' ἂν, ὅσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τα βέλτιστα ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τα βέλτιστα εἰπόντι·

§ 50, 5. αὐτοῖς ἡμῖν Σ, ἡμῖν αὐτοῖς *Vulg.* — 10. προσέχητε Σ *apud Dindf. et hic ipse* 1846, προσέχητε τοῖς πράγμασι *cett. libri et editt.* — § 51, 2. συνοίσειν Σ, συνοίσειν ὑμῖν *Bk. Voem. Dindf.* — 4. ἡβουλόμην *e conj. Voemelii* 1843, ἐβουλόμεν *reliqui editt. cfr. V, 21. 22.* — 5. συμφέρει τὰ Σ, συμφέρει τὸ τὰ *Vulg. et Bk.* 1816. *Vid. Engelh. p. 40.* — 6. συνοῖσον] συνοίσων Σ.

— κἂν *i. e. καὶ, εἰ.* „Vox pronuntiantis particulam hic non est acuenda.“ *Schaefer.* in *App. I.* p. 571. *cfr. h. or. § 19.* — ἐσομ. ἐγνωκ., erimus tales, qui cognoverunt *i. e. cognoverimus.* De fut. exact. egit *Kühner Gr. § 447.* — οὐ γὰρ ἅττα, non ea, quae Philippus pro nobis se facturum esse promiserat, sunt spectanda, sed in rebus strenue gerendis versandum est.

§ 51. De hac § vid. *Dissen.* de struct. per. p. XXXV, qui bipartitam divisionem dicit fundamentum esse periodi. — οὐτε — τε, ut *Lat. neque — et,* vid. *Rost § 171, 3.* — ἄλλοτε, oratt. de Symmoriis, pro Megalopol., Olynthiacae jam antea habitae erant, vid. *A. G. Becker Dem.* als *R. u. St. p. 249 et Lit. d. Dem. p. 56 sqq.* — πεπ. ὦ, „Dem. per conjunct. indicat se quovis tempore consuetudinem ex vera animi sententia dicendi constanter tenuisse eamque etiam nunc tenere.“ *Saupp.* *Vid. Buttm. § 139, not. 1.* — συνοίσειν, ut per se improbabile est, Oratorem quater ὑμῖν eidem loco immiscuisse, ita codicis optimi auctoritae contigit, ut bis (*vid. not. crit.*) ὑμῖν cum *Turic. et Frank.* omittere potuerimus, quod a *Dindorfio*, qui recte § 50 τοῖς πράγμασι omiserat, non factum esse aegre fero. *Vid. Saupp. ep. crit. p. 36 et 46.* — ὑποστειλ., *cfr. ad I, 16.* — εἰδέναι συνοῖ-

210 DEMOSTHENIS (IV) IN PHILIPPUM I. § 51.

www.libtool.com.cn

πολλῶν γὰρ ἂν ἥδιον εἶπον. νῦν δ' ἐπ' ἀδῆλοις τοῖς
ἀπὸ τούτων ἐμαντῶ γενησομένοις ὁμως ἐπὶ τῷ συνολ-
σειν, ἂν πράξῃτε, ταῦτα πεπεισθαι λέγειν αἰροῦμαι.
νικήῃ δ' ὅ τι πᾶσιν ὑμῖν μέλλει συνοίσειν.

§ 51. 7. εἰπον] εἶχον Σ. — 8. συνοίσειν Σ, συνοίσειν ὑμῖν Bk.
Voem. Dindf. c. Vulg. — 9. ἂν Σ-ap. Dindf. et hic ipse
1846, ἐάν reliq. edd. Vid. § 50.

σον sc. τὸ τὰ βέλτιστα εἰπεῖν. De participii usu exponit Matth. § 548,
2. — ἐπ' ἀδῆλοις — ἐπὶ τῷ πεπεισθαι, utroque loco an-
tiqua quaedam ratio significatur, illo *concedentis* (ungeachtet, bei alledem,
dass es dunkel ist), hoc *moventis* (deshalb: weil ich überzeugt bin),
II, 12. VIII, 10 ἐπὶ τοῖς δικαίοις *propter* iustitiam, XVIII, 64: γιγνώ-
μενα ἐπὶ τῇ τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἐλπίδι. Wolf ad Lept. p. 306. Matth.
§ 585. „Damnum se timere pro libera oratione Dem. et alibi dicit,
III, 32“ Voem. — ἀπὸ τούτων, II, 16: τῆς φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ τού-
των οὐ μέτεστι. — μέλλ. συνοίσα., cfr. finem or. III.

Adde supra in Argum. lat. huj. orat. p. 158 sub IM, e post v.
rumoribus: (§ 47—49) et sub IV post v. fiat: (§ 50. 51).

DEMOSTHENIS
ORATIO DE PACE.

www.libtool.com.cn

PROLEGOMENA *).

§ 1. Olyntho expugnata Ol. 108, 1 (348) Philippi ad conciliandam suorum rationem persequendam et Chersonesum ac hocidem subigendam plurimum interfuit, pacem cum Atheniensibus, qui et Olynthiis adfuerant et de Amphipoli cedere nolent, inlisse. Aeschin. II, 12: οἱ πρόσβεις οἱ παρὰ τῶν Εὐβοέων - εἶπον ὅτι καὶ Φίλιππος αὐτοὺς κελεύσειεν ὑμῖν ἀπαγγεῖλαι ὅτι ὕλεται διαλύσασθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ τὴν εἰρήνην ἄγειν. § 17: Ἀριστοδῆμος πολλὴν τινα εὐνοίαν ἀπήγγειλε τοῦ Φιλίππου πρὸς τὴν πόλιν, καὶ προσέθηκεν ὅτι καὶ σύμμαχος βούλοιο τῇ πόλει γίνεσθαι. Dem. XVIII, 19: ὁ Φίλιππος ὑμῖν μὲν εἰρήνην, ἐκείνους δὲ (Θηβαίους) βοήθειαν ἐπηγγέλατο. XIX, 315: ἀπ' ἀρχῆς εἰρήνης ἐπιθυμῶν (Φίλιππος) — ἀπέστειλεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν σοπιόλεμον ¹⁾). Cfr. Liban. Arg. or. de Pac. § 2 et de

*) Ex instituto meo quam brevissime de causis, quae Demosthenem pro rationem de Pace habendam impulerint, exposui. Plura quae cupiēt, leat *Lucchesia* p. 356 ed. Rom. (II. p. 293 ed. Allen.), *Vogel Biogr.* II. p. 102—131 coll. p. 277. *Jacobs Einleit. z. Uebers.* p. 233—3. *A. G. Becker Dem. als Redn. u. Staatsm.* p. 53—67. *Ejusd.* inl. z. Uebers. p. 217—226. *Voemel de pace inter Athenienses et al. composita.* Francof. 1827. 4. *Ejusd. Prolegg.* p. 240—285. *Goeller Demosth. orr. de rep. habitas prolegg.* Col. 1823. p. 4 sqq. *Wi-ewski com. hist. et chron.* p. 70—86. *Reuter Dem. Phil.* ed. Vol. p. 1—8. *Ranke in Ersch u. Gruber Encyclop.* XXIV. p. 98 sq. revior est *Dounaeus* ap. Beckium p. 25.

1) Paulum hic illic diversas Demosthenis et Aeschinis narrationes, quoad fieri potuit, conciliaui. Vid. Winiewski p. 84 not. Flathe esch. Maced. I. p. 193 diffidentius haec: „Aeschines u. Demosthenes

Neoptolemo histrione ad h. or. § 6. Humanissimum autem rex se praeiit in illos, qui, ut cives Olynthi ab ipso captos redimerent, in Macedoniam venerant. Quo factum est, ut Philocrate (de quo vid. ad Liban. arg. l. l.) auctore Ol. 108, 2 decem legati, in his Aeschines et Demosthenes, ab Atheniensibus, qui et ipsi bello diuturno defatigati hoc citotius componi volebant, Pellam mitterentur ad pacem cum Philippo jungendam. Dem. XIX, 163: *οἷς τὴν προτέραν πρεσβείαν ἀπήγομεν τὴν περὶ τῆς εἰρήνης, κήρυξ ὑμεῖς προαπεστέλλατε, ἵστίς ἡμῖν σπείσεται.*

§ 2. De rebus, quas ibi gesserint, nihil certi constat ²⁾, nisi conieceris, pacis deinceps factae fundamenta esse posita; certe Atheniensibus legationem hanc ³⁾ valde probatam fuisse ex honoribus, quibus reduces ornabant, concluseris. At Philippus dum ipse pro solenni more mittebat qui iurisjurandi fidem darent, Thraciam invasit. Dem. XIX, 156: *Διορίσκον, Θράκην, τὰ ἐπὶ τείχεσιν, πάντα τὰ πράγματα ἐν εἰρήνῃ καὶ σπονδαῖς ἡρεῖ*, coll. VIII, 64 et IX, 15. ⁴⁾. Interea mense Elaphebolione concio Athenis habita, pax inita et XIXmo die (XXmo Mart.) iusjurandum ab Atheniensibus et plerorumque sociorum, legatis, nisi Phocenses et Cersobleptem excipias, datum est ⁵⁾. Jam Demosthenes nunc nihil prius, nihil antiquius habuit, quam ut quam celerrime legati ad Philippum mitterentur, quibus invicem iurisjurandi fidem rex daret. Decemviri electi sunt. Dem. XVIII, 25: *ἐγὼ μὲν τοῖσιν ἔγραψα βουλευτῶν ἀποκλίνειν τὴν ταχίστην τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς αὖ*

kämpfen mit einander. Fast kein einziges Ereigniss wird auf dieselbe Art berichtet; was der Eine mit aller Bestimmtheit behauptet, leugnet der Andre mit derselben Zuversichtlichkeit. Zweifelsud steht der Forscher oft in der Mitte.“ Cfr. Weisk. hyperb. III. p. 18.

2) Winiewski p. 73 haec: „agebatur in Macedonia in primis de Amphipoli, prima illa belli materia, quam ut recuperarent Athenienses optabant. Aeschin. π. παρατρ. p. 32“ [II, 34]. Voemel p. 250.

3) De chronologia legationum vide Goellerum p. 16 sqq.

4) Ruediger. cd. Phil. Vol. II. p. 171 de his locis exposuit.

5) Eodem hoc die Cersobleptes regnum amisit, vid. Aesch. II, 90: *ἐπίσταται (Χάρης) τότε τῷ δήμῳ, ὅτι Κερσobleπτης ἀπολέλειπεν τὴν ἀρχὴν καὶ Ἰερὸν ὄρεσ (huc fugerat Cersobleptes) ναυέλλησε Φίλιππος Ἐλαφεβολιῶνος μὴδὲς ἔστη θόβιστοντος.*

τὸν Φιλίππον ὄντα τινθάνοντα, καὶ τοὺς ὅρκους ἀπολαμβάνειν, et § 26: Φιλίππῳ μὲν ἦν συμφέρον, ὡς πλεῖστον τὸν μεταξὺ χρόνον γένεσθαι τῶν ὅρκων, ὑμῖν δ' ὡς ἐλάχιστον⁶⁾). Eadem fere leguntur XIX, 150. Profecti legati Atheniensium in Macedoniam Pellae male desederunt, usque dum Philippus e Thracia rediret⁷⁾). Tandem hic pacem jurejurando confirmavit legatisque redeuntibus epistolam dedit ad Athenienses, qua moram, quae ex ipsius commodo fuerat, excusaret; nam die XIII^{mo} Scirophorionis — d. X. Jun. — tribus mensibus praeterlapsis revertébantur, hucusque blanda specie Philippi, instans bellum parantis, retenti. Dem. XVIII, 32. Cfr. de hac altera legatione ad huj. or. § 9, Voemellii Prolegg. p. 257—266, Boehneck. p. 398 et Westermann Qu. III, p. 43.

§ 3. Pace autem illa promiserant Athenienses, Amphipollin et Cardiam se concedere regi, adeoque huic conditioni posteros obstrinxerant. Dem. XIX, 55 dicit Athenienses fortunae beneficiis rempubl. privasse καὶ τοσάντη περιουσίᾳ χρῆσασθαι, ὥστε μὴ μόνον τοὺς ὄντας Ἀθηναίους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὕστερόν ποτε μέλλοντας ἔσεσθαι πάντας ἡδικημένους. coll. § 77⁸⁾). Quae Philippus promisisse dicebatur, ea lege in or. d. Pac. § 9. Jam vero rex statim post sub finem Ol. 108, 2 et init. Ol. 108, 3 Phocidem aggressus est ejusque urbes in fidem accepit. Dem. XIX, 61 dicit μηδεμίαν τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεύσιν ἀλῶναι ποιοῦντα μηδ' ἐκ προβολῆς κατὰ κράτος, ἀλλ' ἐκ τοῦ σπείσασθαι πάντας ἄρδην ἀπολέσθαι⁹⁾). Quam rem quum Athenienses aegerime ferentes bellum appararent, Philippus scripsit illis monuitque ne pacem turbarent; epistolam servavit Demosthenes XVIII, 39: ἵστε ἡμᾶς παρεληλυθότας εἰσω Πυλῶν καὶ τὰ κατὰ τὴν Φωκίδα ὑφ' ἑαντιοῦς πεποιημένους, καὶ ὅσα μὲν ἐκουαίως προσετίθετο τῶν πολισμάτων, φρονεῖν εἰσαγαγούτας εἰς αὐτή. τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα κατὰ κράτος λαβόντες καὶ ξανδραποδισμένοι

6) Winiewski p. 79. Boehneck. p. 371—374.

7) Goeller. p. 12 not. 37. — Omnino de his legationibus dignus est qui legatur Clinton. Fast. Hell. p. 148 sq. ed. Kr. et Ranke in Ersch u. Gruber Encyclop. XXIV, p. 78 sq.

8) Voemel. Prolegg. p. 265.

9) Winiewski p. 82, et not. ad Liban. Arg. or. de Pace § 3.

κατεσκαρμέν. ακούων δὲ καὶ ὑμᾶς παρασκευάζεσθαι βοηθεῖν αὐτοῖς, γέγραφα ὑμῖν, ἵνα μὴ πλεῖον ἐνοχλήσθε περὶ τούτων. Interea auctumni tempore Macedo concilium Amphictyonum convocavit, ad quod cum alii tum Athenienses, rebus Phocensium perturbati et consternati, nullos miserant legatos, „ὥστε μῆτε τοὺς ἐκ τῆς βουλῆς θεωροὺς μῆτε τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὰ Πύθια πέμψαι.“ Dem. XIX, 128. Decernebatur, ut urbes Phocensium diruerentur et duo suffragia, quae hucusque Phocenses, Philippo deferrentur. Diod. Sic. XVI, 59. 60 ibique Wessel et Boeckh. p. 420 sqq. Athenas igitur legati venerunt, qui civcs ad hoc decretum probandum invitarent (Dem. XIX, 111) πρῶτοι ἀξιούντες ὑμᾶς Φίλιππον Ἀμφικτύονα εἶναι ψήφισασθαι¹⁰).

§ 4. Magnus tumultus de Phocide vastata et Philippi licentia coortus est, quem ut Demosthenes sedaret, hanc habuit post acta Pythia orationem de Pace Ol. 108, 3, in qua, quae fuit ejus circumspectio, docet, temporibus cedendum esse, ut ne Athenienses ceterarum Graecarum gentium invidiam sibi contrahant. Apparet sane legentibus, Oratorem res rationesque Atheniensium perspexisse, a caeco partium studio alienum et eorum tantum consiliorum auctorem fuisse, quae suis hominibus revera essent utilia. Denique addam Dionysii Halicarn. in. ep. ad Amm. c. 10 (T. VI. p. 737) verba haec: μετὰ δὲ Θεμιστοκλέα Ἀρχίας, ἐφ' οὗ παραινέει τοῖς Ἀθηναίοις, μὴ κωλύειν Φίλιππον τῆς Ἀμφικτυονίας μετέχειν, μηδ' ἀφορμὴν δίδοναι πολέμον νεωστὶ πεποιημένοις τὴν πρὸς αὐτῶν εἰρήνην. ἀρχὴ δὲ ταύτης δημηγορίας ἐστὶν ἥδε· Ὅρω μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ πάροντα πράγματα¹¹).

De sententia Libanii in Arg. § 6, cui Photius p. 492, 14 Bk. adsentitur, orationem hanc scriptam quidem, sed non habitam fuisse, suo loco dicetur, si Argumentum latinum, quod jam sequitur, proposuero.

10) Ex ejusdem or. § 327 patet, Atheniensibus προμαντείαν (de qua dixi ed. Phil. Vol. II. p. 120 et 180) ereptam fuisse. Vid. librum egregium F. W. Tittmanni über den Bund der Amphikt. Berl. 1812. p. 67.

11) Vid. O. Weiss „die Begebenheiten von dem Philocrat. Frieden bis zur Herbstpylläa des folgenden Jahres Ol. 108, 3“ in Z. f. Alterth. 1848. Nr. 49—51. Commentatio acute scripta.

ARGUMENTUM *) ORATIONIS DE PACE

a Demosthene habitae Ol. 108, 3 (346) archonte Archia.

Oratio haec his continetur partibus:

Postquam Orator in *exordio* professus erat, se, licet tempora sint iniquissima, tamen quibus rebus amissa restitui possint, dicturum (§ 1—3).

I. *Contendit*, se utilia suadere, tum quod quae de expeditione Euboeensi praedixerat, evenissent, tum quod Neoptolemus, cujus consilia ipse improbaverat, ad Philippum se contulisset: neque se illis, qui Philippi pollicitationes jactassent, ullam habuisse fidem (§ 4—10).

Causis, cur ipse aliis rectius videat, allatis (11. 12)

II. *Rogat*, ut pacem, quam ne ipse quidem probet, cives servent, neque Amphictyonas ad bellum excitent (§ 13.14).

III. *Confirmat rogationem*

a. eo, quod, etsi non metuendum, ne bello contra Philippum exorto Graecae civitates adversus Athenienses arma ferant, tamen cavendum sit, ne tale bellum suscipiant, quod communes excitet inimicitias cum aliorum tum Thessalorum, Thebanorum et Philippi (§ 15—18)

*) Conf. Voemel. p. 292. Reuter. Vol. II. p. 18. Augerus p. 150.

www.libtool.com
b. exemplo belli Phocensis, in quo Thebani suas res amplificantes, Thessali Amphictyoniam affectantes Philippi potentiam auxerint, qui et ipse, bello confecto, in concilium Amphictyonum recipi voluerit (§ 19—23).

- IV. *Perorat* illud agendum esse, ut salva sua auctoritate bellum Athenienses evitent neque, respicientes quae aliis per pacem concesserant, vana de causa illud subeant (§ 24—26).
-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

55 Μηκνυμένων τοῦ πολέμου τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως εἰρήνης 1
ἐπεθύμησαν ὃ τε Φίλιππος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ μὲν Ἀθη-
ναῖοι κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ φερόμενοι, ὃ δὲ Φίλιππος βου-
λόμενος ἅ ὑπέσχετο Θετταλοῖς τε καὶ Θηβαίοις ἐπιτελέσαι.
ὑπέσχετο δὲ τοῖς μὲν Θηβαίοις, Ὀρχομενὸν παραδώσειν καὶ
Κορωνεῖαν, πόλεις Βοιωτίας, ἀμφοτέροις δὲ, τὸν Φωκικὸν
καταλύσειν πόλεμον. τοῦτο δὲ ἦν ἀδύνατον αὐτῷ πολεμίων 2
ὄντων Ἀθηναίων· καὶ γὰρ πρότερον βουλευθεὶς εἰσβαλεῖν
εἰς τὴν Φωκίδα, τῶν Ἀθηναίων περιπλευσάντων ταῖς ναυ-
σιν εἰς τὰς καλουμένας Πύλας, ὑπ' ἐνίων δὲ Θερμοπύλας,
ἀπεκρούσθη τῆς εἰσόδου. νῦν τοίνυν εἰρήνην ποιησάμενος 3

ΤΗΣ ΕΙΡ. dedi e Σ in titulo ipsius orationis, it. Augerus. Reliqui
edd. articulum omiserunt. — § 2, 2. Ἀθηναίων] τῶν Ἀθην.
Beckius. — 5. ἀπεκρούσθη] ἀπεκωλύθη Vulg. Auger. et
Tur.

§ 1. μῆκνυ. τ. πρλ., ductam bellum illud per decennium Ol.
105, 3 (358) usque ad Ol. 108, 1 (348). — κακῶς φερόμι, idem vide
init. Ltb. Argum. IV, 1. — Ὀρχομενὸν παραδώσ. — πόλεμον,
Diod. Sic. XVI. 58 auctor est, Phocenses ex tribus oppidis in Boeotia,
Orchomeno, Coronea et Corsilis, quae ipsi tenebant, copias in Boeo-
tiam misisse; hinc Boeotos, missis ad Philippum legatis, subsidia peti-
sisse (Ol. 108, 2), regi vero, assumtis in societatem Thessalis, qui et
ipsi ejus imploraverant opem, Phocenses (Diod. S. XVI, 59) Ol. 108,
3 se dedisse. Cfr. V, 21. 22. Justin. VIII, 4. Prolegg. § 3.

§ 2. καὶ γὰρ πρότερον — εἰς τὰς καλ. Πύλας, Ol. 107, 1
Philippus Thermopylas occupaturus ab Atheniensibus impeditur.
Vid. XVIII, 32: ἵνα μὴ — ἐξέλθοιτε ὑμεῖς καὶ περιπλεύσαντες ταῖς
τρήρεσιν εἰς Πύλας, ὥσπερ πρότερον, κλείσατε τὸν τόπον. — ἀπὲρ-
κρούσθη, hanc lectionem e codd. Y apud Bekk. et M L Ee ap. Auger. cum
his ipsis recepti. Libanio videtur locus Dem. XIX, 318: ὁμᾶς — ἡγήτο
βοηθήσαν εἰς Πύλας, ὅπερ, εἰ μὴ παρεκρούσθητ', ἐποιήσατ' ἂν οὐκ ἐ-
παύσασθαι, quoniam ibi est nisi decepti essetis,

πρὸς τοὺς Ἀθηναίους μηδενὸς κωλύοντος παρελθὼν εἰς τὴν Πύλῳ τὸ Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεποιήκε, καὶ τὴν Φωκέων ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσι χώραν καὶ τὰς ἐκείνων ἐν τῷ 4 συνεδρίῳ ψήφους παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἴληψε. πῆ-5 πομφε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρόσβεις ἀξιῶν καὶ αὐτοὺς ταῦτα συγχωρεῖν. καὶ ὁ Δημοσθένης παραινεῖ συγχωρεῖν, οὐ τῷ πράγματι συνιστάμενος ὥς ὀρθῶς ἔχοντι, οὐδὲ δίκαιον εἶναι λέγων μετέχειν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου τὸν Μακεδόνα, ἀλλὰ δεδιέναι φάσκων μὴ καταναγκασθῶσι κοινὸν 5 πόλεμον πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ἔχειν. προσκεκρουκέναι γὰρ λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ἄλλους δι' ἄλλας τινας αἰτίας τούτους δὴ κοινῇ πολεμήσειν [αὐτοῖς]: δώσομεν, φησί,

§ 3, 2. κωλύοντος cum Frankio, κολύσαντος reliq. edd. Vid. adnot. — § 5, 3. δὴ] δὲ Vulg. Beck. Tur. Frank. Vid. adnot. — ibid. [αὐτοῖς] Vid. adnot.

§ 3. κωλύοντος ex iisdem Aug. libris et Goth. praetuli „quod nemo s. nihil impediebat, κολύσαντος quod — impediverat.“ Frank. — Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεπ., hanc Phocensium everstonem describit Diod. S. XVI, 60, permissum fuisse Graecis, ut cunctas Phocensium urbes solo aequarent ipsasque in vicos transferrent, quorum unusquisque plus Li domunculas non haberet. Schaefero placet τὸ τῶν Φωκ. Locutionem ἀνάστ. πεποιήκε desumsit rhetor ex Aesch. III, 80: Φίλιππος τὰς ἐν Φωκεύῃ πόλεις παραδόξως ἀναστάτους ἐποίησε. Similiter Dem. I, 5 usus est vocabulo ἀνάστασις. — καὶ τὴν Φωκ. — χώραν, „habebant Phocenses praerogativam oraculi, τὴν προμαντείαν, et bina [Aesch. II, 116] in Amphictyonum conventu suffragia.“ Doun. Erravit, nam, ut in Prolegg. § 3 dictum est, ἡ προμαντεία erat Atheniensium. — χώρα, nos Platz.

§ 4. πέπομφ., rem tetigi Prolegg. I. 1. — συνίστασθαι, vim comprobandi adscivit labens Graecitas, quam neque Dem. neque Thuc. neque alii scriptores huic voci tribuerant. — λέγων, hoc quidem non diserte dicit, sed ex omni oratione intelligi potest; eandem Noster tenet rationem § sq. in δώσομεν etc. — Ἕλλην. συνεδρ., videtur haec vox solennis Amphictyoniae fuisse. Diod. S. XI, 3. 55. Tittmann I. I. p. 120. — κοινὸν πόλεμόν, cfr. § 19: φοβοῦμαι μὴ πάντες κοινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον.

§ 5. προσκεκρουκέναι, Hesych. προσκρουσαι, προσοργισαι, et ad Dem. XXIV, 6 προσέκρουσ' ἀνδρείῳ πονηρῷ Ulpian. expro. ἤχθρεται. — ἄλλους enumerat hos Orator § 19. — τούτους δὴ — [αὐτοῖς], hos jam bellaturos esse continui consilio. Nexus ipse requirit δὴ.

ἡμεῖς αἰσίων ταύτην καὶ ἡμῶν, ὅτι μόνοι τοῖς τῶν Ἀμφικτυόνων ἐπιστάμεθα δόγμασιν, ὥστε κάλλιον τὴν εἰρήνην τηρεῖν, καὶ ταῦτα Φιλίππου παρεληλυθότος εἶσω Πυλῶν καὶ ἐπελθεῖν δυναμένου τῇ Ἀττικῇ, ἣ περὶ μικροῦ τηλεκοῦτον κίνδυνον ἄρασθαι.

Οὗτος δὲ ὁ λόγος παρεσκευάσθη μὲν, οὐ μὴν εἰρη- 6
σθαι μοι δοκεῖ κατηγορῶν γὰρ ὁ ῥήτωρ Αἰσχίνου καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διαβάλλει, ὅτι συνεβούλευε Φιλίππου Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι, μηδενὸς ἄλλου τολμῶντος τοῦτο εισηγήσασθαι, μηδὲ Φιλοκράτους τοῦ πάντων ἀναδεσπότη. οὐκ ἂν οὖν αὐτὸς περὶ τούτων συμβε- 7
βουλευκῶς τὸν Αἰσχίνην ἐπ' αὐτοῖς διέβαλλεν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὴν ὑπόνοιαν ἔδωσε, μὴ δόξῃ φιλιππίζειν καὶ χρήμασιν

§ 6, 1. παρεσκευάσθη] παρεσκευάσθαι Turic. et Dindorfius 1846. Vid. adn. — § 7, 2. διέβαλλεν] διέβαλεν Voem. 1843. Sed vid. adn.

Dativum αὐτοῖς coniec. H. Wolf, vulg. αὐτοῦς ferri nequit. Jam quum eod. U neutrum habeat, in suspicionem voco. Turicenses confidentius appendici Francf. obsequi dederunt εἰ αὐτοῖς δώσωμεν. — ἐπιστάμεθα, schol. ad Sophocl. Aj. 104 ἐνστάτην expl. ἐχθρὸν καὶ ἀντίπαλον. Videtur Noster verba § 19 τὰ τῶν Ἀμφ. δόγματα προστησάμενοι in mente habuisse. Dem. LV, 10 ἐὰν ἐνστήτε, si quid obstet. — εἶσω Πυλῶν, cfr. huj. or. § 21. — τηρεῖν, § 13. — μικροῦ, intelligit umbram Delphicam, de qua vid. § 25.

§ 6. παρεσκευάσθη, Wolfius mavult παρεσκευάσθαι, sed Libanius ipsam, cui haec praefatus est, orationem manibus tenebat. — Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι, respicit locum orationis de falsa leg. (XIX), ubi Dem. dicit, venisse Thessalorum legatos Athenas, qui vellent Athenienses Φιλίππου Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι, § 113 haec addit: συνεῖπε μόνος (Αἰσχίνης) τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἀνθρώπων καίτοι τοῦτό γε οὐδὲ Φιλοκράτης ἐτόλμησε ποιῆσαι, ὁ μισρός. De hoc Philocrate vid. XVIII, 249. XIX, 206 et Plut. vit. Dem. c. 16. Fuit in adversariis Demostheni infestissimis; vid. Schmidt ad Dinarch. p. 28 et Reuter in ed. Phil. Vol. II. p. 2.

§ 7. διέβαλλεν, Schaeferus mavult διέβαλεν. Recte. Nam scriptor dicit, si in oratione de pace haec suasisset, non in oratione de falsa legatione de his ipsis criminaretur. Sed talia in Libanio non sunt premenda. — ἀλλὰ δῆλον, „his verbis ostendere vult Libanius,

ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεισθεὶς τοιαύτην γνώμην ἀποφύνασθαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ λόγῳ πρὸς τοιαύτην τιὰ ὑπόνοιαν ἰστάμενος φραίνεται, συνιστὰς ἑαυτὸν ὡς εὖνουν τῇ πόλει καὶ ἀδαροδόκῃτον.

§ 7, 5. ἰστάμενος] ἐπιστάμενος Frank.

cur orationem hanc de pace non egerit Demosth.“ *Seager*. — ἀπεφύνασθαι, modo allatus est locus Dem. XIX, 113, ex quo Libanius negat, hanc orationem vere *habitam* fuisse. *Augerus* (in *Analys. or. de Pace*, coll. *Sommaire de la cinquième Phil. I.* p. 68) haec contra: „Equidem Libanio non adsentior. Nam praeterquam quod non apparet, cur ille non dicendam scripsisset orationem, non idem est, imo, valde diversum, alicui petenti favere, ac suadere, ut non rejiciantur, petita, temporis causa, ne inde majus incommodum exsurgat.“ Cai adsentitur *Dounaeus*: „aliud est ferre si quid ferendum est, et probare, quod probandum non est; multa enim ferenda, quae non probanda.“ Recte, opinor. Comparasse juvabit verba Anonymi § 5, cujus Argumentum statim sequetur. Eadem fere est sententia *Jacobsi* p. 239—243 vocabulum *συνεῖπε* urgentis. Addam verba A. G. *Beckeri* p. 224: „Demosthenes Tadel trifft deshalb den Aeschines, weil dieser, seiner Meinung nach, als Sachwalter des Königs und als ein mit seinen Gesandten verbundener, vielleicht von ihm gewonnener Sachwalter aufgetreten war.“ Ofr. *Voemel* p. 223 et *Weisk. de hyperb.* II. p. 39 n. 14. — ἐν τῷ λόγῳ, huj. or. § 12. — πρὸς τοιαύτην ἰστάμ., resistere et a se amovere videtur suspicionem τοῦ φιλικῆς. Nostrium locum laudat *Poppo* ad verba *Thuc. V*, 104: *δοῦναι πρὸς τοὺς δικαίους ἰστάμεθα*. Non debebat igitur *Frankius* ex uno *Gotho* ἐπιστάμενος recipere. — συνιστὰς, „commendare, praesentem exhibere, demonstrare qui sit, et collaudare verbis.“ *Reisk.* Jam quo magis istam dispellit suspicionem, eo certius suadet, ut ne cives improbent quod evitari nequeat. — In *Bodleiano* meo adscriptum est: ἐν παλαιῷς *Φιλίππειος* δεύτερος.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ *).

Ὁ Φίλιππος μετὰ τὸ ἀνέλεῖν τοὺς Φοικῆας ἐν τῇ εἰρήνῃ 1
ἄρδην Ἀμφικτυῶν ἡβουλήθη γενέσθαι, ὥς λείποντος τοῦ
ἐνὸς ἔθνους Ἀμφικτυόνων τῶν ἐβ'. τοῦτο δ' ἐψηφίσαντο
Θηβαῖοι καὶ Θετταλοὶ καὶ ἄλλοι τινές. ἀναγκαῖον δ' ἦν

*) Hoc scholion a Simone Fabricio e codice Augustano descriptum primus edidit Hier. Wolfius in Dem. et Aesch. Opp. Francf. 1604 p. 1417 sq. Sequutus est Reiskius Schol. vet. in Dem. in Vol. II. ed. Dem. p. 125 (p. 645 ed. Schaef.). Receperunt Beckius, Voemellus et Frankius. *Omisere* Augerus, Bekkerus, Dindorfius, Turicenses et Frotscherus. Quamquam satis jejunum est, tamen insunt quaedam lectu digna, ut operae pretium esse videatur hic inserere et aliqua annotatione illustrare. Constat autem tribus partibus nullo vinculo inter se conjunctis. I. § 1—3 pertinet ad Philippum Amphictyonibus inscribendum et bellum commune propulsandum, de quibus rebus egit Dem. § 14 et 25. II. impugnat scholiasta eos, qui hanc orationem vel pro adulterina vel pro negotiali habent § 4—6. III. docet, exordio non ipsam causam attingi, sed animos audientium perturbari § 7. 8. — E lectionibus Wolfii et Reiskii, quem vid. Praef. p. 5, eas elegi, quae probabiles vel mihi vel ceteris editoribus visae sunt.

§ 1, 1. ἐν τῇ εἰρήνῃ ἄρδην Ἀμφικτυῶν] πάρεδρος Ἀμφικτυόνων Reisk. Beck. Voem. Frank. *Litterae vocabuli πάρεδρος, quod Reiskio legendum visum est, fere disparuerant. Equidem Wolfii rationem sequi malui.* — 3. Reisk. om. δ'. — 4. ἀναγκαῖον δ' ἦν καὶ ἐχρήν, Reisk.: ἀνάγκη δ' οὖν ἐχρήν, quem Beck. Voem. Frank. sequuti sunt.

§ 1. τῶν ἐβ', duodecim urbes Amphictyonicae haec erant: Phocenses, Locri, Dolopes, Aenianes, Achaei Phiothae, Mallenses, Magnetes, Perrhaebi, Thessali, Boeoti, Dorienses, Jones. Debemus hanc computationem sagacitati et diligentiae Tittmanni, qui p. 33 ex diversis Aecchini, Harpocrationis et Pausanias narrationibus eam confecit. Cfr. Hermann Staatsalt. § 12. Wachsmuth I. p. 162. Schoemann p. 385—393. — Θῆβ. καὶ Θεττ., cfr. Dem. XIX, 50: οὐ γὰρ ἀπείροισιν ἦσαν Θηβαῖοι καὶ Θετταλοί.

πρὸς τοὺς Ἀθηναίους μηδενὸς κωλύοντος παρελθὼν εἰς
 Πυλῶν τὸ Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεποίηκε, καὶ τὴν
 Φωκέων ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσι χώραν καὶ τὰς ἐκείνων ἐν τῷ
 4 συνεδρίῳ ψήφους παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἴληψε. πέ-56
 πομφε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις ἀξίων καὶ αὐτοὺς
 ταῦτα συγχωρεῖν. καὶ ὁ Δημοσθένης παραινεῖ συγχωρεῖν,
 οὐ τῷ πράγματι συνιστάμενος ὡς ὀρθῶς ἔχοντι, οὐδὲ δι-
 καιον εἶναι λέγων μετέχειν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου τὸν Μακ-
 δόνα, ἀλλὰ δεδιέναι φάσκων μὴ καταναγκασθῶσι κοινὸν
 5 πόλεμον πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ἔχειν. προσκεκρου-
 κέναι γὰρ λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ἄλλους δι' ἄλλας τινὰς αἰ-
 τίας τούτους δὴ κοινῇ πολεμήσειν [αὐτοῖς]: δώσομεν, φησί,

§ 3, 2. κωλύοντος cum Frankio, κολύσαντος reliq. edd. Vid.
 adnot. — § 5, 3. δὴ] δὲ Vulg. Beck. Tur. Frank. Vid. ad-
 not. — *ibid.* [αὐτοῖς] Vid. adnot.

§ 3. κωλύοντος ex iisdem Aug. libris et Goth. praetuli „quod
 nemo s. nihil impediebat, κολύσαντος quod — impediverat.“ Frank.
 — Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεπ., hanc Phocensium everisionem
 describit Diod. S. XVI, 60, permissum fuisse Graecis, ut cunctas
 Phocensium urbés solo aequarent ipsasque in vicos transferrent, quo-
 rum unusquisque plus Li domunculas non haberet. Schaefero placet
 τὸ τῶν Φωκ. Locutionem ἀνάστ. πεποίηκε desumsit rhetor ex
 Aesch. III, 80: Φίλιππος τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις παραδόξως ἀναστάτους
 ἐποίησε. Similiter Dem. I, 5 usus est vocabulo ἀνάστασις. — καὶ τὴν
 Φωκ. — χώραν, „habebant Phocenses praerogativam oraculi, τὴν
 προμαντείαν, et bina [Aesch. II, 116] in Amphictyonum conventu suf-
 fragia.“ Doun. Erravit, nam, ut in Prolegg. § 3 dictum est, ἡ προ-
 μαντεία erat Atheniensium. — χώρα, nos Platz.

§ 4. πέπομφ., rem tetigi Prolegg. I. 1. — συνίστασθαι, vim
 comprobandi adscivit labens Graecitas, quam neque Dem. neque Thuc.
 neque alii scriptores huic voci tribuerant. — λέγων, hoc quidem non
 diserte dicit, sed ex omni oratione intelligi potest; eandem Noster
 tenet rationem § sq. in δώσομεν etc. — Ἕλλη. συνεδρ., videtur haec
 vox solennis Amphictyoniae fuisse. Diod. S. XI, 3. 55. Tittmann I. I.
 p. 120. — κοινὸν πόλεμον, cfr. § 19: φοβούμαι μὴ πάντες κοινὸν ἐφ'
 ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον.

§ 5. προσκεκρουκέναι, Hesych. προσκερούσαι, προσοργίσαι, et ad
 Dem. XXIV, 6 προσέκρουσ' ἀνθρώπων πονηρῶ Ulpian. expon. ἤχθρεσαι.
 — ἄλλους enumerat hos Orator § 19. — τούτους δὴ — [αὐτοῖς],
 hos jam bellaturos esse continui consilio. Nexus ipse requirit δέ.

αἰτίαν ταύτην καὶ ἡμῶν, ὅτι μόνοι τοῖς τῶν Ἀμφικτυόνων ἐπιστάμεθα δόγμασιν, ὥστε κάλλιον τὴν εἰρήνην τηρεῖν, καὶ ταῦτα Φιλίππου παρεληλυθότος εἶσω Πυλῶν καὶ ἐπελθεῖν δυναμένου τῇ Ἀττικῇ, ἣ περὶ μικροῦ τηλικαῦτον κίνδυνον ἄρασθαι.

Οὗτος δὲ ὁ λόγος παρεσκευάσθη μὲν, οὐ μὴν εἰρη- 6
σθαι μοι δοκεῖ κατηγορῶν γὰρ ὁ ῥήτωρ Αἰσχίνου καὶ
τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διαβάλλει, ὅτι συνεβούλευε
Φίλιππον Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφισασθαι, μηδενὸς ἄλλου
τολμῶντος τοῦτο εἰσηγήσασθαι, μηδὲ Φιλοκράτους τοῦ πάν- 7
των ἀναδιεστάτου. οὐκ ἂν οὖν αὐτὸς περὶ τούτων συμβε-
βουλευκὼς τὸν Αἰσχίνην ἐπ' αὐτοῖς διέβαλλεν, ἀλλὰ δῆλον
ὅτι τὴν ὑπόνοιαν ἔδωσε, μὴ δόξῃ φιλεππίλξειν καὶ χρήμασιν

§ 6, 1. παρεσκευάσθη] παρεσκευάσθαι Turic. et Dindorfius 1846.
Vid. adn. — § 7, 2. διέβαλλεν] διέβαλεν Voem. 1843. Sed
vid. adn.

Dativum αὐτοῖς coniec. H. Wolf, vulg. αὐτοῦς ferri nequit. Jam quum
cod. U neutrum habeat, in suspicionem voco. Turicensis confidentius
appendici Francf. obsequi dederunt ei αὐτοῖς δώσωμεν. — ἐπιστά-
μεθα, schol. ad Sophocl. Aj. 104 ἐνεστάτην expl. ἐχθρὸν καὶ ἀντίπαλον.
Videtur Noster verba § 19 τὰ τῶν Ἀμφ. δόγματα προστησά-
μενοι in mente habuisse. Dem. LV, 10 εἰαν ἐνστητε, si quid obstat.
— εἶσω Πυλῶν, cfr. huj. or. § 21. — τηρεῖν, § 13. — μικροῦ,
intelligit umbram Delphicam, de qua vid. § 25.

§ 6. παρεσκευάσθη, Wolfius mavult παρεσκευάσθαι, sed Liba-
nius ipsam, cui haec praefatus est, orationem manibus tenebat. —
Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφισασθαι, respicit locum orationis de falsa
leg. (XIX), ubi Dem. dicit, venisse Thessalorum legatos Athenas, qui
vellent Athenienses Φίλιππον Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφισασθαι, § 113
haec addit: συνεῖπε μόνος (Αἰσχίνης) τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἀνθρώ-
πων καίτοι τοῦτό γε οὐδὲ Φιλοκράτης ἐτόλμησε ποιῆσαι, ὁ μικρός. De
hoc Philocrate vid. XVIII, 249. XIX, 206 et Plut. vit. Dem. c. 16.
Fuit in adversariis Demostheni infestissimis; vid. Schmidt ad Dinarch.
p. 28 et Reuter in ed. Phil. Vol. II. p. 2.

§ 7. διέβαλλεν, Schaeferus mavult διέβαλεν. Recte. Nam scri-
ptor dicit, si in oratione de pace haec suasisset, non in oratione de
falsa legatione de his ipsis crimineretur. Sed talia in Libanio non
sunt premenda. — ἀλλὰ δῆλον, „his verbis ostendere vult Libanius,

ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεισθεὶς τοιαύτην γνώμην ἀποφήσασθαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ λόγῳ πρὸς τοιαύτην τιὰ ὑπόνοιαν ἰστάμενος φαίνεται, συνιστὰς ἑαυτὸν ὡς εὖνον τῇ πόλει καὶ ἀδωροδόκῃτον.

§ 7, 5. ἰστάμενος] ἐνιστάμενος Frank.

cur orationem hanc de pace non egerit Demosth.“ *Seäger*. — ἀποφήσασθαι, modo allatus est locus Dem. XIX, 113, ex quo Libanius negat, hanc orationem vere *habitam* fuisse. *Augerus* (in *Analys. or. de Pace*, coll. *Sommaire de la cinquième Phil. I.* p. 68) haec contra: „Equidem Libanio non adsentior. Nam praeterquam quod non apparet, cur ille non dicendam scripsisset orationem, non idem est, imo „valde diversum, alicui petenti favere, ac suadere, ut non rejiciantur „petita, temporis causa, ne inde majus incommodum exsurgat.“ Cui adsentitur *Dounaeus*: „aliud est ferre si quid ferendum est, et probare, „quod probandum non est; multa enim ferenda, quae non probanda.“ Recte, opinor. Comparasse juvabit verba Anonymi § 5, cujus Argumentum statim sequetur. Eadem fere est sententia *Jacobsii* p. 239—243 vocabulum *συνεῖπε* urgentis. Addam verba A. G. *Beckeri* p. 224: „Demosthenes Tadel trifft deshalb den Aeschines, weil dieser, seiner Meinung nach, als Sachwalter des Königs und als ein mit seinen Gesandten verbundener, vielleicht von ihm gewonnener Sachwalter aufgetreten war.“ Ofr. *Voemel* p. 223 et *Weisk. de hyperb.* II. p. 39 n. 14. — ἐν τῷ λόγῳ, huj. or. § 12: — πρὸς τοιαύτην ἰστάμ., resistere et a se amovere videtur suspicionem τοῦ φιλιππί-
ξεν. Nostrum locum laudat *Poppo* ad verba *Thuc. V*, 104: ὁμοῖα ἀπὸ τοῦ δικαίου ἰστάμεθα. Non debebat igitur *Frankius* ex uno *Gotho* ἐνιστάμενος recipere. — συνιστὰς, „commendare, praesentem exhibere, demonstrare qui sit, et collaudare verbis.“ *Reisk.* Jam quo magis istam dispellit suspicionem, eo certius suadet, ut ne cives improbant quod evitari nequeat. — In *Bodleiano* meo adscriptum est: ἐν παλαιαῖς Φιλιππικῇς δεύτερος.

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ *).

Ὁ Φίλιππος μετὰ τὸ ἀνέλεῖν τοὺς Φοικῆας ἐν τῇ εἰρήνῃ 1
ἄρδην Ἀμφικτυῶν ἡβουλήθη γενέσθαι, ὥς λείποντος τοῦ
ἐνὸς ἔθνους Ἀμφικτυόνων τῶν ἰβ'. τοῦτο δ' ἐψηφίσαντο
Θηβαῖοι καὶ Θετταλοὶ καὶ ἄλλοι τινές. ἀναγκαῖον δ' ἦν

*) Hoc scholion a Simone Fabricio e codice Augustano descriptum primus edidit Hier. Wolfius in Dem. et Aesch. Opp. Francf. 1604 p. 1417 sq. Sequutus est Reiskius Schol. vet. in Dem. in Vol. II. ed. Dem. p. 125 (p. 645 ed. Schaef.). *Receperunt* Beckius, Voemselius et Frankius. *Omisere* Augerus, Bekkerus, Dindorfus, Turicenses et Frotscherus. Quamquam satis jejunum est, tamen insunt quaedam lectu digna, ut operae pretium esse videatur hic inserere et aliqua adnotatione illustrare. Constat autem tribus partibus nullo vinculo inter se conjunctis. I. § 1—3 pertinet ad Philippum Amphictyonibus subscribendum et bellum commune propulsandum, de quibus rebus egit Dem. § 14 et 25. II. impugnatur scholiasta eos, qui hanc orationem vel pro adulterina vel pro negotiali habent § 4—6. III. docet, exordio non ipsam causam attingi, sed animos audientium perturbari § 7. 8. — E lectionibus Wolfii et Reiskii, quem vid. Praef. p. 5, eas elegi, quae probabiles vel mihi vel ceteris editoribus visae sunt.

§ 1, 1. ἐν τῇ εἰρήνῃ ἄρδην Ἀμφικτυῶν] πάρεδρος Ἀμφικτυόνων Reisk. Beck. Voem. Frank. *Litterae vocabuli πάρεδρος, quod Reiskio legendum visum est, fere disparuerant. Equidem Wolfii rationem sequi malui.* — 3. Reisk. om. δ'. — 4. ἀναγκαῖον δ' ἦν καὶ ἐχρῆν, Reisk.: ἀνάγκη δ' οὖν ἐχρῆν, quem Beck. Voem. Frank. sequuti sunt.

§ 1. τῶν ἰβ', duodecim urbes Amphictyonicae hae erant: Phocenses, Locri, Dolopes, Aenianes, Achaei Phiothae, Mallenses, Magnetes, Perrhaebi, Thessali, Boeoti, Dorienenses, Jones. Debemus hanc computationem sagacitati et diligentiae Tittmanni, qui p. 33 ex diversis Aeschini, Harpocrationis et Pausaniae narrationibus eam confecit. Cfr. Hermann Staatsalt. § 12. Wachsmuth I. p. 162. Schoemann p. 385—393. — Θηβ. καὶ Θεττ., cfr. Dem. XIX, 50: οὐ γὰρ αὐτοὶ ἦσαν Θηβαῖοι καὶ Θετταλοί.

καὶ ἐχορὴν καὶ τοὺς Ἀθηναίους τούτοις συμνηφίσασθαι.
 2 Ἀμφικτυονία δὲ τόπος ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ κοινὸν τῶν Ἑλλή-
 των δικαστήριον. ὅτε γὰρ ἡδικοῦντο τινες τῶν Ἑλλήνων,
 ἀπῆσαν ἐκεῖσεν. ἐκεῖ γὰρ τοὺς ἀδικοῦντας καὶ ἀδικουμέ-
 νους ἐχορὴν δικάζεσθαι. καὶ πάλιν ὅτε περὶ κοινοῦ τινος
 ἐσκέπτοντο, ἐκεῖσε ἐβουλεύοντο. λέγουσι δὲ, ὅτι ἐξ ἡρώδ
 3 τινος ἔσχε τὸ ὄνομα. σκοποῦντων τοίνυν Ἀθηναίων, εἰ δεῖ
 δέξασθαι τὸν Φίλιππον εἰς τὴν Ἀμφικτυονίαν, συμβουλευ-
 ῖν Δημοσθένης δὲν δέχεσθαι διὰ τὸ μὴ κοινὸν ἄρασθαι πρὸς
 τοὺς Ἑλληνας πόλεμον. ἦσαν γὰρ ψηφισάμενοι πολλοί, ὡς
 ἐμελλον συναγωνίσασθαι τῷ Φιλίππῳ, ὀργιζόμενοι τοῖς
 Ἀθηναίοις ὡς τὴν γνώμην αὐτῶν ἀναιρουμένους.

§ 1, 5. τούτοις *idem* *edd.* cum Reiskio. Wolf.: πῶς. — § 2, 1. Ἀμφικτυονία Reisk. et *edd.*, Ἀμφικτυόνιον Wolf., quem *pro-*
barunt paullo post καὶ *ante κοινὸν scribentem*, Reisk. *omiserat.*
 — 3. ἀπῆσαν ἐκεῖσεν. ἐκεῖ γὰρ, Reisk.: ἀπῆσαν ἐκεῖ οὐ
 γὰρ παρὰ τοὺς. — *ibid.* καὶ *dedi de meo.* Nam quod omnes *edd.*
habent ἢ *ferri nequit.* — § 3, 1. τοίνυν] Reisk. et *edd.*
οὖν. — 2. τὸν *om.* Reisk. — *ibid.* τὴν Ἀμφικτυονίαν] τὸ
 Ἀμφικτυόνιον Wolf. — 4. ὡς] καὶ *dederunt* Reisk. Beck. et
 Frank. — 5. ὀργιζόμε. τοῖς κτλ.] ὀργιζόμενοι ὡς τῆς γνώμης
 αὐτῶν ἀναιρουμένης Reisk. Beck. Frank. Voemel 1829. Hic
tamen 1843 τοῖς Ἀθηναίοις *post* ὀργιζ. *inseruit.*

§ 2. Ἀμφικτ., quem locum intellexerit, nescimus, quum plures
 essent Amphictyoniae. — δικαστήριον, ex Aeschinia (II, 115) loco,
 ubi de hoc consilio agitur, nihil de hac re patet, sed Dion. Hal. Antiq.
 IV, 25 auctor est, lites ab Amphictyonibus fuisse diremtas. Tittmann
 p. 130 sq. Schoemann p. 387. — δικαστήριον, vid. Strab. IX, 3,
 7: Ἀργίσιος δοκεῖ — ἀποδεῖξαι καὶ τὰς Ἀμφικτυονικάς δικαί, ὅσας πόλεις
 πρὸς πόλεις εἰσίν. — ἐκεῖσε ἐβ. male pro ἐκεῖ. — ἡρώδ, Amphic-
 tyon, Deucalionis filius. Haec narratio quam incerta sit, nunc inter
 omnes constat et docuere Tittmann p. 12—16, Wachsmuth l. l., prae-
 sertim quum verior sit scriptura ἀμφικτυόνες l. q. περιουκόντες. Beckius
 adfert Heynium ad Apollod. II. p. 832 et van Dale diss. 6 in Diss.
 IX. antiquitat.

§ 3. σκοποῦντων, cfr. huj. or. § 14 et 25. — ὡς ἐμελλον,
 multi decreverunt se adesse velle Philippo. — ὀργιζόμε. κτλ., Wolfi
 lectio, quam recepi, est concinnior. Certe non sufficit τοῖς Ἀθην.
 interposuisse, si retinetur τῆς γνώμης ἀναιρουμένης.

Τινὲς δὲ ἐνόθευσαν τούτων τὸν λόγον, ὡς ἀνομοίαν 4
 ἔχοντος ὑπόθεσιν τῆς γνώμης αὐτοῦ, οὐ προσχόντες ἀκρι-
 βῶς τῷ σκοπῷ τοῦ ῥήτορος. ἐπειδὴ γὰρ δοκεῖ ὑπὲρ Φιλίπ-
 που λέγειν, ὃ οὐδεπώποτε ὤφθη ποιήσας, φήθησαν δηλονότι
 αὐτοῦ τὸν λόγον ἀλλότριον. ἠγνόησαν δὲ, ὡς διαφόρως 5
 ἐστὶ τῷ λόγῳ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρήσασθαι πράγματος, τὴν
 προαίρεσιν οὐκ ἀλλαττόμενον οἷον λέγει τις ἐχθρὸν κακῶς,
 καὶ λέγει τις κακῶς φίλον ἐπιτιμῶν· καὶ τὸ μὲν κακῶς
 λέγειν ἐπ' ἀμφοῖν, ἡ δὲ γνώμη διάφορος. ὃ καὶ ὁ Δημοσθ-
 νης πεπρίηκε. λέγειν μὲν γὰρ ὑπὲρ Φιλίππου δοκεῖ, οὐ με-
 ἔστη δὲ τῆς προαιρέσεως, ἀλλὰ διὰ τὸ κοινὸν χρήσιμον
 τούτων τὸν λόγον μετεχείρισται. τινὲς δὲ πραγματικὰν 6

§ 4, 4. δηλονότι. Reiskius et Beckius expunxerunt scribentes εἶναι.

§ 5, 1. ὡς διαφόρως ἐστὶ τῷ λόγῳ] ὡς ἐστὶ διαφόρως Reisk.
 et Beck. — 3. τὴν προαίρεσιν οὐκ ἀλλαττόμενον] τῆς
 προαιρέσεως οὐκ ἀλλαττόμενης R. et Beck. — *ibid.* ἐχθρὸν κα-
 κῶς, Wolf. in marg. addit λοιδορῶν, quod Voemelio placet. —

4. καὶ Beck. inclusit unctis, in cuius editione quod statim legi-
 tur καλῶς, vitium operarum est pro κακῶς. — 5. λέγειν
 om. R. et Beck. — *ibid.* ὃ καὶ] οὕτω καὶ νῦν cum R. omnes edd.
 — 8. τοῦτον] οὕτω cum R. editores. — § 6, 1. πραγμα-
 τικὸν ἐγγράφον αὐτόν] πραγματικῆς ἐγγράφου τοῦτον R.
 et Beck.

§ 4. ἐνόθευσαν, cfr. Liban. Arg. § 6. Anonymus confudit rem
 ibi traditam. „Non spuriam, quantum scimus, dicebant hanc oratio-
 nem, sed non habitam.“ Voem. — ὡς ἔχοτος, optimi scriptores
 ita solent structuram variare interposita partic. ὡς, ut non sit cur cum
 Beckio et Voem. 1843 ἔχοντα scribi malis. Plat. Crit. p. 52 C: ὡς ἀρεσκούσης
 σοι τῆς πόλεως. Soph. Oed. R. 11: ὡς θύλοντος ἂν ἐμοὶ προσαρκύν.
 Matth. § 408, 2. — ὑπόθεσιν, materia, quae tractatur, vid. § 7 et
 Ernesti Lex. technol. rhet. gr. p. 363. — ὤφθη ποιήσας i. q. ἔδοξε
 ποιῆσαι. Matth. § 549.

§ 5. τὴν προαίρ. οὐκ ἀλλαττ. sc. τινά, consilio non mutato.
 — οἷον, exemplum hoc est: alter amicum, alter inimicum vituperat,
 uterque diverso consilio. — οὐ μετέστη, non destitit a ratione sua,
 quae erat Philippo adversa.

§ 6. πραγματικὸν — στάσις, πραγματικὴ στάσις quaestio ne-
 gotialis dicebatur auctore schol. Hermog. ὅτι μόνη τῶν ἄλλων πλεονά-
 ζει τοῖς πράγμασιν. Opponitur τῷ ἐπιδεικτικῷ h. e. et dicendi generi,
 quod ad ostentationem comparatum est. „Hujus quaestionis negotia-
 lis sunt duae formae, ἐγγράφος et ἄγραφος, quarum illa a scripto et

ἔγγραφον αὐτὸν ἀπεφώνεοντο λέγοντες, „ὥς περὶ εἰρήνης συμβουλευεῖ. ἔγγραφος δὲ ἡ εἰρήνη, ἔγγραφος καὶ ἡ πραγματικὴ στάσις.“ φαίνονται δὲ ἀγνοήσαντες, ὥς οὐ περὶ τῆς εἰρήνης λέγει νῦν οὐδὲ περὶ ταύτην ἡσχόληται, ἀλλ' ὅτι συμφέροι δέξασθαι αὐτὸν καὶ μὴ πολεμεῖν, ὥστε δῆλον εἶναι τὴν στάσιν πραγματικὴν ἄγραφον. ψιλὴ γὰρ ἡ παραίνεσις.

- 7 Το δὲ προοίμιον ἐκ τῶν δοξῶν ἄρχεται· περὶ γὰρ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς τῶν ἄλλων γνώμης λέγει. ἐπειδὴ περὶ εἰρήνης καὶ τρόπου τινὰ ὑπὲρ Φιλίππου δοκεῖ λέγειν (οὐκ εὐθὺς ἐκ τῶν πραγμάτων κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ἀρχάμενος, ἀλλ' ἐκ ταραχῆς), οὐκ εὐθὺς τῆς ὑποθέσεως ἀπτεται, ἀλλὰ ταρατταῖ πρῶτον, ἵνα ὥς ἐν τηλικαύτῃ ταραχῇ αὐτὸς συμβουλευῇ
8 καὶ ὥσπερ λατρός εὐρεθῇ κατὰ τὸν λόγον... δεῖ γὰρ ὅτι

§ 6, 3. συμβουλευεῖ· συμβουλευεῖν R. — 3. καὶ ἡ] ἄρα, tum ἡ στάσις R. et Beck. — 5 ταύτην] ταῦτα Wolf. — 6. δῆλον om. R. et B. — § 7, 1. τὸ δὲ προοίμιον, in hoc loco constituendo Wolfium sequutus sum interpunctione mutata. Reiskius et reliqui editores ita: τὸ δὲ προοίμιον ἐπειδὴ ἐκ παραδόξων ἄρχεται (παρὰ γὰρ τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν αὐτῶν γνώμην δοκεῖ λέγειν καὶ τρόπον τινὰ ὑπὲρ Φιλίππου), οὐκ εὐθὺς ἀπὸ τῶν πραγμάτων τῆς ἀκολουθίας ἀρχάμενος, ἀλλ' ἀπὸ ταραχῆς, οὐκ εὐθὺς etc., nisi quod Voemel. et Frank. pro τὴν αὐτῶν γν. scripsere τὴν ἄλλων γν. et pro τῆς ἀκολουθίας — κατὰ τὴν ἀκολουθίαν. — 5. ἀπτεται] ἀρχάμενος R. et B. — 6. συμβουλευῇ de meo dedi. Wolfius συμβουλευεῖ, Reisk. et Beck. συμβουλευέων, idem cett. edd., qui tamen praecipuum καὶ qd. isdem quisque tenuere. — 7. τὸν λόγον. Wolfius add. qd. Reisk. τοὺς λόγους addens: „hoc vocabulum erat fumo obscuratum, et amputatum, ut legi non posset; ἀπὸ quidem uerbi est, quod Wolfius dedit.“ Edd. cum Reiskio.

lege proficiat, haec a ratione.“ Ernesti Lex. techn. gr. p. 277. Cfr. Steph. Thes. I, 2. p. 460. Beckius haec: „non scripto poterat confirmari, praestare Philippo locum Amphictyonicum concedere neque bellum ei inferre.“ Hac ipsa de causa vocatur paullo post ψιλὴ παραίνεσις. — ἡσχόληται, occupatus est; vox rarior quam ἀσχολία et ἀσχολός. — αὐτόν, regem Macedoniae.

§ 7. τῶν δοξῶν, has opiniones vide in ipsa or. § 1—3. — τῆς ὁποίας, cfr. ad § 4.

τι περὶ δόξης μέλλομεν λέγειν, μὴ εὐθὺς ἐκ τοῦ πράγματος ἄρχεσθαι, ἀλλὰ ταράττειν τὸν ἀκροατὴν, ἵνα ῥᾶον ἐκδέχεται ὥς ἐν μεγίστῳ τυγχάνων φόβῳ, τοῦ συμβουλευόντος καὶ ὅπως οὖν ἔχουσιν τὴν παραινέσιν. τὸ μὲν οὖν προσοίμιον πολλὴν ταραχὴν ἐμποιεῖ τῷ ἀκροατῇ, ὥς ἔφαμεν, διὰ τὴν χρείαν. ἡ δὲ πρότασις διηρημένη.

§ 8, 2. περὶ δόξης] παράδοξον Reisk. et edd. — *ibid.* ἐκ] ἀπὸ R. et edd. — 3. ῥᾶον] ῥᾶστον R. et B. — *ibid.* ἐκδέχεται] ἀποδέχεται Reisk. et edd.

§ 8. δόξης ut § 7, si quidem utroque loco Wolfius codicis litteras recte enucleavit. Jam quum Demosth. in exordio diversas hominum de statu reipubl. opiniones ostendat, egregius vir mutilatos apices bene excussisse videtur. — πρότασις est vel dialectica, quae subiecto et praedicato constat, vel oratoria i. e. declaratio et propositio rei exponendae. Ernesti Lex. techn. gr. p. 298. — διηρημένη, distincta vel divisa in partes, quae quales sint, cognoveris ex Argumento nostro latino. Cfr. Ernesti Lex. techn. p. 74 sq.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

1 Ὅρῳ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγ-
ματα πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχὴν οὐ μό-
νον τῷ πολλὰ προέσθαι καὶ μηδὲν εἶναι προὔργου
περὶ αὐτῶν εὖ λέγειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων
κατὰ ταῦτα μηδὲ καθ' ἓν τὸ συμφέρον πάντα

ΠΕΡΙ ΤΗΣ, cod. Σ ap. Dindf. et hic 1846 cum Wolfio et Augero.
Articulum omis. reliq. edd.

§ Η, 3. προέσθαι Σ, προείσθαι Bk. Dindf. Voem. 1829. — 4.
καὶ περὶ Σ, καὶ τῷ περὶ Bk. Voem. 1829. Dindf. Frank. Vid.
adn. — 5. πάντας] ἅπαντας Beck.

§ 1. ὁρῶ μὲν, „solent oratores initio dicendi, quo majorem
sibi favorem concilient, duras partes suas praedicare et causae, quam
agunt, demonstrare difficultatem. Favent enim omnes et succurrunt
laborantibus, gravi defatigatos onere sublevant.“ Doun. — Initium,
cui respondet § 3, laudat schol. Hermog. IV. p. 752 Walz. — *δυσκο-
λία* est eorum, qui damnum sibi illatum esse aegre ferunt; cfr.
XXXIX, 11: εἴημεν ἂν ὑπαρχουσῶν δυσκολιῶν ἀπαλλαγόμενοι. Jam
quae illa *πολλὰ* sint, constat ex Prolegg. § 3; at nondum *omnia*
amissa videbantur. — καὶ περὶ, vulgō interponitur τῷ, quem articu-
lum optimo libro jubente, cui adsenitur Aug. 1 et meus α, omitten-
dum putavi; quae omissio quanquam durior videtur, tamen egregie
confirmatur XXIII, 125: εἰ γὰρ ἐστὶ τῷ δοτόν τι τοιοῦτον, πρῶτον μὲν
τῷ μηδὲν ἡδικηκότι πώποτε, δεύτερον δὲ μηδ' ἂν ἀδικεῖν βούληται δυνη-
σόμενος. Accedit ep. III. p. 1481, 1: μηδὲ τὸ τῶν ἀγνώτων εἶναι κρείτ-
τον ἢ τοῖς πολλοῖς ὑμῖν τὰ συμφέροντα πολιτευόμενον γινώσκεισθαι, ubi
Schaeferus mavult ἢ τὰ. — κατὰ ταῖτά — ἡγείσθαι, „consentire

ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τοῖς μὲν ᾧδὲ, τοῖς δὲ ἐτέρως δοκεῖν
 δυσκόλου δ' ὄντος φύσει καὶ χαλεποῦ τοῦ βουλευέ- 2
 σθαι, ἔτι πολλῷ χαλεπώτερον ὑμεῖς αὐτὸ πεποιή-
 κατε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάν-
 τες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι χρῆσθαι
 τῷ βουλευέσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα. ἐκ
 δὲ τούτου συμβαίνει παρὰ πάντα τὸν χρόνον ὃν
 οἶδ' ἐγὼ, τὸν μὲν οἷς ἂν ἀμάρτητε ἐπιτιμῶντα εὐ-
 δοκιμεῖν καὶ δοκεῖν εὖ λέγειν, τὰ δὲ πράγματα καὶ
 περὶ ὧν βουλευέσθε ἐκφεύγειν ὑμᾶς. οὐ μὴν ἀλλὰ 3
 καθήτερ τούτων οὕτως ἐχόντων οἶομαι καὶ πεπεικῶς
 ἐμαντὸν ἀνέστηκα, ἂν ἐθελήσητε τοῦ θορυβεῖν καὶ

§ 2, 7. οἷς ἄν] οἷς Σ. — 8. εὖ λέγειν] εὐλογεῖν pr Σ. — 9.
 ὑμᾶς] ἡμᾶς pr Σ apud Dindf. — § 3, 2. καί περ] καὶ περὶ
 pr Σ ap. Dindf. — ibid. οἶομαι Σ ap. Dindf. et hic ipse
 1846 et Bk. 1816, οἶμαι cett. edd. Vid. ad I, 16.

de eo, quod futurum sit e republica“ Wolf. Reiskius μὴ suppleri
 vult, at recte Schaefer. ita explicat: eodem modo ne in una quidem re.

§ 2. δυσκόλου καὶ χαλ., de determinatione, qua Noster saepe utitur,
 vid. ad I, 3. — πεποιήκατε, est παρρησία, quam Hermog. III. p.
 200 ταχύτητα appellat, Cornificius ad Herenn. IV, 36 licentiam, dicens:
 licentia est, quum apud eos, quos aut vereri aut metuere debemus,
 tamen aliquid pro jure nostro dicimus, quod eos minime offendat,
 aut quos si diligunt, cum in aliquo errato vere reprehendi posse vi-
 deantur. Cfr. Bremi ad Aesch. in Ctes. p. 281. — οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι,
 eadem verba videbis X, 30. coll. IV, 39. 41. — παρὰ πάντα τὸν
 χρόνον, per omne tempus. Cfr. ad IV, 11 et 31. — τὸν μὲν οἷς ἂν
 ἀμάρτ. ἐπιτιμ. εὐδοκιμεῖν, his verbis, quibus is, qui populi pec-
 cata vituperat, laudem accepisse dicitur, et praecedens sententia mitiga-
 tur et cives admonentur, ne, si ipsius oratio probetur, rerum summam
 negligant. — καὶ περὶ ὧν, „rerum gerendarum et earum, de quibus
 deliberetis, agendarum occasiones amittitis“ Voem.

§ 3. οὐ μὴν ἀλλὰ, nos: nichts desto weniger aber, vid. ad I, 4.
 — θορυβεῖν καὶ φιλοσκεῖν, Reiskii explicatio in Ind. Gr. p. 412
 ut ait θορυβεῖν admurmurare cum significatione laudis et assensus
 in nostrum locum non convenit; nam et ad indignationem et ad as-
 sensum refertur. Ipse verborum nexus docet, quo sit sensu acci-
 piendum et h. l. et XIX, 113: θορυβοῦντων ὑμῶν καὶ αὐτὸς ἐθελή-
 σαι.

φιλονεικεῖν ἀποστάτες ἀκοίειν, ὡς ὑπὲρ πόλεως
βουλευομένοις καὶ τηλικούτων πραγμάτων πρόσθκει,
ἔχειν καὶ λέγειν καὶ συμβουλεύειν, δι' ὧν καὶ τα παρ-
όντα ἔσται βελτίω καὶ τα προειμένα σωθήσεται.

- 4 Ἀκριβῶς δὲ εἰδώς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, το λέ-
γειν περὶ ὧν αὐτός εἰπέ τις καὶ περὶ αὐτοῦ παρ'
ὕμιν αἰετῶν πάνυ λυσitelούντων τοῖς πολέμοισιν ὄν,
οὕτως ἡγοῦμαι φορητικὸν καὶ ἐπαχθές, ὥστε ἀνάγ-
κην οὖσαν ὁρῶν ὁμως ἀποκνῶ νομίζω δ' ἄμεινον⁵⁸
ἂν ὑμᾶς περὶ ὧν νῦν ἐρῶ κρίναι, μικρὰ τῶν πρό-

§ 3, 6. ἔξεῖν] ἔξεῖναι rc corr Σ ap. Dindf. — ibid. δι' ὧν]
ἐξ ὧν Beck. et Jacobs. — 7. προειμένα] προειρημένα corr Σ,
qui vulgatam ne a prima quidem manu habuit.

λόγων ἀκοίειν αὐτοῦ; altera ratio VI, 26: θεωροῦντες ὡς ὁρθῶς
λέγεται. VIII, 30: θεωρεῖτε ὡς ὁρθῶς λέγει. coll. § 77. Si vero sim-
pliciter haec vox dicitur, ut in huj. or. § 15. XIII, 3: μὴ θεωρήσῃτε
ἐν' ᾧ μίλλει λέγειν, ad indignationem spectat. Vid. Wessel. ad Diod.
Sic. I, 72. (T. I. p. 431. ed. Bip.) et Jacobs. animadv. in Anthol. Vol.
I. P. II. p. 52. Dem. XIX, 136 Atheniensium mores Ms adumbrat
verbis: ὁ δὲ μὲν ἐστὶν ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἀπάντων καὶ
ἀσυνθετάτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ πνεῦμα ἀκατάστατον, ὡς ἂν τὸ γῆ-
μινοῦμενος. — ὑπὲρ πόλεως, „ubi πόλις de urbe [Athenis] dicitur,
non opus est articulum addi.“ Scharf. Hunc ipsum Vid. App. V. p.
670. Cfr. IX, 41. XXII, 64. Stutenis ad Plut. Pericl. p. 86. — συμ-
βουλεύειν δι' ὧν, „his verbis erigit auditorum animos et spe meliōre
permulcet.“ Doun. Cfr. VI, 6: δι' ὧν ἐχθρόν ἡγοῦμαι Φιλίππον; —
τὰ προειμένα σωθῆσ., Wolfius statuit, Demosthenem plūs ὑποκρίσθαι,
quam praestet, nam de recuperandis amissis nihil dicere. Sed utrius-
que membri idem est finis, ut status rerum emendetur; eodem per-
tinent quae Noster § 25 dicit: δῖλον ὄντι τὴν ἀπὸ τῆς εὐρήνης ἡσυχίαν
πλείονων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομίζοντες ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονει-
κεῖν περὶ τούτων. Sentit mecum Schaeferus.

§ 4. εἰδώς cum partic. ὄν, ut § 3 et VI, 5: Φίλιππος οὐκ ἀγνοῶν
ταῦτα οὐ δίκαια λέγων; Matth. Gr. § 548. De Genitivo λυσitelούντων
vid. I, 26. II, 2 et Weber ad Aristocr. p. 138, quam maxime expedire.
— τοῖς πολέμοισιν, notat et impudentiam dicentium et Atheniensium
levitatem. — ἐπαχθές, „quam molestum sit se ipsum ludare, nihil
significaverunt veteres“ Doun., qui et ipse hujus et prokhai loci sta-
tem oratoriam laudat.

τερόν ποτε ρηθέντων ὑπ' ἐμοῦ μνημονεύσαντας. ἐγὼ γὰρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν, ἡνίκ' ἐπειθὸν τινες ὑμᾶς τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταρattoμένων βοηθεῖν Πλουτάρχῳ καὶ πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄρασθαι, πρῶτος καὶ μόνος παρελθὼν ἀντεῖπον, καὶ μονοῦ διεδιπάσθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ μικροῖς λήμμασι πολλὰ καὶ μεγάλα ὑμᾶς ἀμαρτάνειν πεισάντων· καὶ χρόνον βραχέος διελθόντος μετὰ τοῦ προσοφλεῖν αἰσχύνην καὶ παθεῖν ὅλα τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένας πώποτε πέπονθασιν ὑπὸ

§ 5, 2. *ἔπειθον*] *ἐπειθον* Σ. — *ibid.* τινες ὑμᾶς] ὑμᾶς pr Σ Tur. Frank. — *ibid.* πραγμ. ταρ. Σ, ταρ. πραγμ. Vulg. — 3. ἄδοξον] καὶ ἄδοξον Σ. — 4. πρῶτ. κ. μόν.] μόνος κ. μόνος Σ. — 6. ὑμᾶς ἀμαρτάνειν] Dindorf. 1846 scripserat ε Σ ἀμαρτ. ὑμᾶς (*idem* Tur. Frank. et Voem. 1843), sed in Corrig. ὑμᾶς ἀμαρτ. restituit propter lineolas in Σ.

§ 5. πρῶτον μὲν — § 6 ἅλιν, cfr. IX, 24 τοῦτο μὲν — καὶ ἅλιν et Herm. ad Vig. p. 702. — ἐπειθὸν τινες, intellige Midiam et cfr. XXI, 110. Retinui cum Bekk. Dindorf. Voem. τινες, diffidens lectioni pr Σ. — τῶν ἐν Εὐβοίᾳ, hæc expeditio Euboeensis diversa ab Ol. 105, 3, cujus mentio fit 1, 8. IV, 17, pertinet ad Ol. 106, 3, de qua in tab. chron. s. h. ao exposui ostendens, eū δὲ πόλεμος ἀρπallatus sit ἄδοξος. — πρῶτος καὶ μόνος, μόνος καὶ πρῶτος, proverbialis dicendi ratio sæpe apud Graecos obvia, vgo scriptis. XIX, 302: καὶ μόνος καὶ πρῶτος ὢν οὗτοι κοινὸς ἐχθρὸς ἐκείνός ἐστιν. Vid. Fritzsche Quaest. Luc. p. 12. Hinc Weisk. a. hyp. II, 39 hanc locutionem in numero vñme dictorum habet. Dem. manet in ardore dicens διεδιπάσθην, ut XXVI, 19: προ-ικρέται λουδογεῖσθαι καὶ μέμψεσθαι καὶ διασπᾶσθαι. Vid. Orvill. ad Char. p. 389. De λήμμασι vid. ad II, 28. — προσοφλεῖν (vulg. προσοφλειν), Bekkerus in Praef. ad Thuc. p. VII. hæc: „ὀφλεῖν posui ubi erat ὀφλειν, id enim verbum extra contextum me legere non memini.“ Quare in Plat. Alcib. I, 35 (p. 121 B) ex opt. codd. eandem fedit formam. Vid. Butt. a. Gr. II, p. 204. De ipsa verb. elocutione dixi ad I, 26. Sensus hic: accessit ad ignominiam, quam reportabant, pecunie factura; „hoc vero apud Atticos proprie ad debitu pertinet, illud ad iudiciu et multam.“ Beckius. cf. § 8. — ὅτων ἐμφασιν habet et vim articuli amplificat. VIII, 58: ἀνοήτους πάντων ἐν τῇ τῶν ὄντων ἀνθρώπων, cōll. VI, 15. Vid. ad § 17.

τούτων, οἷς ἐβόηθησαν, πάντες ὑμεῖς ἐγνώτε τὴν τε
 τῶν ταῦτα τότε πεισάντων κακίαν καὶ τα βέλτιστα
 6 εἰρηκότα ἐμέ. πάλιν ποίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν τῷ μὲν τῆς
 τέχνης προσχίματι τυγχάνοντ' ἀδείας, κακα δ' ἐρ-
 γαζόμενον τὰ μέγιστα τὴν πόλιν καὶ τὰ παρ' ὑμῶν
 διοικοῦντα Φιλίππῳ καὶ πρυτανεύοντα, παρελθὼν
 εἶπον εἰς ὑμᾶς οἰδεμῖας ἰδίας οὐτ' ἐχθρας οὔτε
 συκοφαντίας ἔνεκεν, ὥς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ἐργῶν
 7 γέγονε δῖλον. καὶ οὐκέτ' ἐν τούτοις αἰτιάσομαι
 τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου λέγοντας, — οὐδὲ εἰς ἅρ

§ 5, 11. τότε ταῦτα Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846. Quum Bekk. nolasset, in Σ pro ταῦτα scribi τότε. Tur. et Frank. ταῦτα eiecerunt, quod sine τότε Bekk. et Vorm. retinuer. — ibid. καὶ Σ, καὶ τὸν Bk. Voem. Dindf. 1825. — § 6, 4. ὑμῶν Σ, ἱμῖν Bk. Voem. Dindf. 1825. — 6. ἰδίας — ἔνεκεν Σ, ἔνεκα — ἰδίας Vulg.

§ 6. Νεοπτόλεμον, Neoptolemus, quem Noster et alibi inter proditores numerat, celeberrimae suae aetatis tragoedus sub praetextu suae artis impune, i. e. ut incolumis quaquaversus se conferret, in Macedonia profectus erat: Athenienses vero commoti erant ad legatos mittendos (XIX, 12) ὑπ' Ἀριστοδήμου καὶ Νεοπτολέμου καὶ Κτησιφώντος. Vid. Diod. Sic. XVI, 92. ibiq. Wessel. et Prolegg. § 1. — τὰ παρ' ὑμῶν (ita jam Wolf. legi voluit), res vestras a vobis transtulit ad Philippum eumque fecit earum administratorem. — πρυτανεύοντα, haec vox favoris et curae notionem et hoc quidem loco invidiosam sibi habet adjunctam. Cfr. IX, 60 et XV, 3: ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῖς καὶ πόσας Μαυσωλος. Phot. Lex. p. 467, 19. — τῶν μετὰ ταῦτα, nam Phil. promissis non stetit. Vid. Voemel Proleg. § 3 et 9. De forma ἔνεκεν, quam Dem. cum ἔνεκα (§ 17. 23) commutat, vid. Benseler ad Isocrat. Areopag. p. 351 sq.

§ 7. οὐκέτι, non aequè, non ita, vid. hujus or. § 12 et Xen. Cyr. I, 5, 8: ὅ τε μέντοι προσεκλήσαντο τοιοῦτοι ὄντες, ἧ τῷ τῶν Περσῶν κοινῷ ἀγαθὸν ἢ αὐτοῖς, τοῦτο οὐκέτι δύναμαι κατιδεῖν. Discrimen inter hanc vocem et οὐπω vid. apud Thom. M. p. 664: οὐκέτι ἀναρρεῖ τὸ μέλλον, οὐπω τὸ ἐνεστώς. Hinc illud plerumque cum futuro, hoc cum praesenti struitur. — οὐδὲ εἰς, ne unus quidem, sed ipse pro se dicebat. Eandem locutionem vid. huj. or. § 17 et Isocr. IV, 161. Butt. a. Gr. I. p. 281. Greg. Cor. p. 55 ibique Interpp. Cfr. οὐδένως

ἦν —, ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς εἰ γὰρ ἐν Διονύσου τρα-
γωδοὺς ἐθεάσασθε, ἀλλὰ μὴ περὶ σωτηρίας καὶ κοι-
νῶν πραγμάτων ἦν ὁ λόγος, οὐκ ἂν οὕτως οὐτ'
ἐκείνου πρὸς χάριν οὐτ' ἐμοῦ πρὸς ἀπέχθειαν ἠκού-
σατε. καὶ τοιούτῳ γε ὑμᾶς οἶμαι νῦν ἅπαντας ἡσθῆ- 8
σθαι, ὅτι τὴν τίτ' ἄφιξιν εἰς τοὺς πολεμίους ἐποι-
59ήσατο ὑπὲρ τοῦ τάκεϊ χρήματ' ὀφειλόμενα, ὥς ἔφη,
κομίσας δεῦρο λειτουργεῖν, καὶ τοῦτω τῷ λόγῳ πλεί-
στω χρησάμενος, „ὥς δεινὸν, εἴ τις ἐγκαλεῖ τοῖς ἐκεί-
θεν ἐνθάδε τὰς εὐπορίας ἄγουσιν,“ ἐπειδὴ δια τὴν
ἐξήγησιν ἀδείας ἔτυχεν, ἣν ἐνθάδ' ἐκέκτητο οὐσίαν

§ 7, 4. ἐθεάσασθε *Vulg. et pr Σ, θεᾶσθε Bekk. Dindf. 1825.*
Voem. 1829. Vid. adn. — 5. ὁ om. Auger. et Beckius. —
§ 8, 1. οἶμαι] οἶμαι *Bk. 1816. — 2. ἐποίησατο om.*
pr Σ.

II, 17. Hiatum Graeci admiserunt, ut ne cum οὐδεὶς confunderetur, sed interdum evitarunt accedente particula vel praepositione, quam interponebant. Vid. § 11 et Plat. Gorg. p. 512 D. οἷδ' ἂν εἰς. — εἰ γὰρ ἐν Διονύσου τραγωδοὺς ἐθεάσασθε — ἠκούσατε, ad Διονύσου vel ἐορτῇ vel ἱερῷ supplendum. De Dionysiis vid. ad IV, 35. ἐθεάσασθε, quod in ed. 1818 scripseram, revocavi: si spectassetis fabulam neque sermo fuisset de rebus maximis, eum non benevolentius, me non infestius audissetis, Aoristus, qui facile cum imperfecto θεᾶσθε confundi potnit, etsi defendi, tamen non probari potest. Artic. ὁ ante λόγος significat sermonem praesentem.

§ 8. ἐποίησατο, „Neoptolemus a Philippo corruptus hac specie in Macedoniam profectus erat, ut coacto aere alieno, quod sibi illic deberi dicebat, Athenas reversus publicum munus obiret“ *Voem. l. — λειτουργεῖν*, Ulp. εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι, munus aliquod pro suis facultatibus obire (*λειτουργίαι ἐγκλίσεις*). II, 29. IV, 36 ibique dicta. Lex. Seg. p. 250. Ammon. d. diff. vocc. p. 89. Valck. Wolf. ad Lept. LXXXVII, Boeckh. Staatshaush. d. Ath. I, 320 et maxime p. 450 sqq. Wachsmuth II. p. 92. Nominativus κομίσας infinitivo adjectus est, quia idem subjectum in eo latet, quod in ἐποίησατο. Matth. Gr. § 536. Recte Schaefer. commatis signum post λειτουργεῖν poni vult, et fecit Frotscherus, ut quae sequantur καὶ τοῦτω τῷ λόγῳ (et hoc quidem sermone usus) cum antecedentibus nectantur — τῆς ἀδείας sc. τοῦ εξαργυρεῖν. — οὐσίαν φανεράν, haec terrenis possessionibus constabat. Harpocr. s. ἀφανὴς οὐσία. Schaefer. laudat Anecd.

φανερὰν, ταύτην εξαργυρίσας προς ἐκείνον ἀπάγων
 9 οἶχεται. δύο μὲν δὴ ταῦτα ὧν προεῖπον ἐγὼ, παρ-
 τυρεῖ τοῖς γεγενημένοις λόγοις, ὀρθῶς καὶ δικαίως,
 οἷά περ ἦν, ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ. τὸ τρίτον δ',
 ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μόνον ἐν τούτ' εἰπὼν ἔτι
 καὶ δὴ περὶ ὧν παρελήλυθα ἐρῶ: ἥνλικα τοὺς ὄρκους
 τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης ἀπειληφότες ἤκομεν οἱ πρὸς
 10 βεις, τότε Θεσπιάς τινων καὶ Πλαταιας ὑπισχνου-
 μένων οἰκισθῆσθαι, καὶ τοὺς μὲν Φωκίας ἐν

§ 8, 9. οἶχεται Σ, ὤχετο Bk. Dindf. Voem. 1829. — § 9, 2. τοῖς Σ, τοῖς τότε Vulg. et Frank., utramque vocem om. recentissime Σ ap. Dindf. — 3. τὸ τρίτον Σ, τρίτον Bk. Dindf. Voem. 1829. — § 10, 1. τινων καὶ] καὶ τινων pr Σ.

Bekk. 468, 23: ἀφανὲς οὐσία λέγεται ἢ ἐν χρήμασι καὶ σώμασι καὶ σκεύεσσι, φανερά δὲ ἢ ἐγγεῖος. Boeckh. II. p. 23. Hermann Staatsalt. § 162, 4. — ἀπάγων i. e. secum abduxit pecuniam, quam ὑπὲρ τῆς οὐδαμῶς φανεράς accepērat. — οἶχεται, res olim facta in praesens tempore redigitur more historicorum, quorum partes hic agit. Cf. HI, 5 et huj. or. § 13. Matth. § 504. Weber ad Aristocr. p. 134. Funkhaen. ad Androt. p. 116.

§ 9. τοῖς γεγενημέν. λόγ. Augerus ita explicat: haec duo ex his, quae ego dixi prius, recte et juste, qualia [vid. § 5 et 6] erant, a me enuncitata, testantur in gratiam orationum tunc habitarum. — καὶ μόνον — ἐρῶ, haec verba Reisk. et cum Frotsch. ac Turic. Schaeef. pro parenthesi habent, Bekk. plene interpunxit post ἐρῶ, Dindorf. et Frank. commate, equidem cum Voemelio colo. μόνος εἰς saepe Graeci jungunt, exempla suppeditant Schaeef. mel. crit. p. 19. F. A. Wolf ad Lep. p. 303. Aeschin. III, 140: πρὶν περὶ συμμαχίας ἔξω μόνην ὑλλαβὴν γράψαι Δημοσθένην. — καὶ δὴ i. q. ἤδη, IV, 13. — ἤκομεν οἱ πρέσβεις, indicatur secunda legatio, de qua et ab Aeschino et a Dem. orationes sunt habitae. Juraverat Phil., se cum Atheniensibus et eorum sociis, exceptis Phocensibus et Alleensibus, pactum facturum. VI, 29: ἐγὼ γεγονίας ἤδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑπὲρ τῆς ἡκον πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους αἰσθόμενος φανακισμένην τὴν πόλιν προύλεγον καὶ διεμαρτυρούμεν, καὶ οὐκ εἶω προέσθαι Πύκας καὶ Φωκίας.

§ 10. Θεσπιάς τινων καὶ Πλατ. ὑπισχν., tangit Aeschinē, qui conditiones, quas clam a Philippo acceperat, redux factus Atheniensibus aperuerat: horam enim intererat, ut Theophr. et Philoch.

Φίλιππον, ἃν γένηται κύριος, σώσειν, τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν, καὶ τὸν Ὀρωπὸν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ τὴν Εὐβοίαν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ἀποδοθῆσθαι, καὶ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φανακισμοὺς, οἷς ἐπαχθέντες ὑμεῖς οὔτε συμφόρως οὔτ' ἴσως οὔτε καλῶς προεῖσθε Φωκέας, οὐδὲν τούτων οὔτ' ἐξαπατήσας οὔτε σιγήσας ἐγὼ φανήσομαι, ἄλλα προειπὼν ὑμῖν, ὥς οἶδ' ὅτι μνημονεύετε, ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα οὔτε προσδοκῶ, νομίζω δὲ τὸν λέγοντα ληρεῖν.

§ 10, 4. διοικεῖν] διοικεῖν Σ ap. Dindf. — 7. ἐπαχθέντες — συμφόρως Σ, ὑπαχθέντες — συμφερόντως Vulg. et Beckius. — ibid. οὔτε καλῶς] καλῶς pr Σ Tur. Frank. — 8, προεῖσθε] προεῖσθε pr Σ. — 9. προειπὼν] προεῖπον corr. Σ. — 10. οἶδ' Σ, εὐ οἶδ' Vulg.

quas Thebani post pugnam Leuctricam destruxerant, restituerentur. Dem. XIX, 112: οὗτος (Αἰσχίνης) μὲν γὰρ ἔφη Θεσπιᾶς καὶ Πλαταιᾶς αὐτὸν τειχεῖν, coll. XVI, 25, Bekker. ed. Θεσπιᾶς τινων, quanquam G. Hermannus de em. rat. gr. gr. p. 72 contendit, τινων nunquam posse inclinari, contra quem disputat Buttm. a. Gr. I. p. 65 not. — κύριος, Reisk. supplet τῶν πραγμάτων. — διοικεῖν, Harpocr. διαιρησάσθαι ὥστε μὴ ἐν ταύτῳ πάντας οἰκεῖν. Dem. XIX, 325 haec: Θηβαῖοι δ' ἦσαν οἱ κατασκάπτοντες, οἱ διοικισθέντες ὑπ' Αἰσχίνου τῷ λόγῳ. — Ὀρωπὸν, vid. de hac urbe ad § 16. — Εὐβοίαν, pace cum Atheniensibus facta, Philipp. imposuerat tyrannos, VIII, 36. coll. XIX, 326. δρμητήρια ἐφ' ἡμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προσκατασκευάζεται, cuius rei et alias mentio fit. Brückner Koen. Phil. p. 94. — φανακισμοὺς, quid sit φανάκη, vid. ad II, 17. Hic accusativus pendet a ποιούντων, quod ex ὑπάρχ. eruendum, nec, quod Reisk. proponit, προτείνόντων addendum. — ἐπαχθέντες, quum vulg. legeretur ὑπαχθέντες, discrimen hoc tene, ἐπάγειν aperte aliquem quo deducere stimulando vel impellendo, ὑπάγειν aliquem inscium vel invitum, non sine dolo. Orv. ad Char. p. 226. Recte igitur VIII, 62 Turic. et Franke edid.: Θεταλοὺς πολλὰ θύς ἐπηγάγετο εἰς τὴν δουλείαν. — ἴσως i. q. δικαίως ut I, 23. Copula καί, quae sequitur, non debebat ab aliquot edd. ex fonte satis turbido omitti. Quod qui faciunt, quanquam asferre possunt Plat. Crit. p. 52 A, tamen ibi haec vocab. diremta esse intelliges. — φανήσομαι, i. e. οὐτ' αὐτὸς λέγων ἐξηπάτησα οὔτε λεγόντων ἄλλων ὑβλήσω καὶ οὕτως εἶσα ὑμᾶς ἐξαπατηθῆναι. Reisk. — ὥς οἶδ', quod

- 11 *Ταῦτα τοίνυν ἀπανθ', ὅσα φαίνομαι βέλτιον τῶν ἄλλων προορῶν, οὐδ' εἰς μίαν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε δεινότητα οὔτε ἀλαζονείαν ἐπανοίσω, οὐδὲ προσποιήσομαι δι' οὐδὲν ἄλλο γινώσκειν καὶ προαισθάνεσθαι, πλὴν δι' ᾧ ἂν ὑμῖν εἴπω, δύο: ἐν μὲν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δι' εὐτυχίαν, ἣν συμπάσης ἐγὼ τῆς ἐν ἀνθρώποις οὔσης δεινότητος καὶ 60*
- 12 *σοφίας ὁρῶ κρατοῦσαν, ἕτερον δὲ, προῖκα τὰ πράγματα κρίνω καὶ λογίζομαι, καὶ οὐδὲν λῆμμι ἂν οὐδεὶς ἔχοι πρὸς οἷς ἐγὼ πεπολίτευμαι καὶ λέγω δεῖ-*

§ 11, 4. οὐδὲ προσπ.] οὔτε προσπ. Σ. *Frankius male notavit in 2 οὐδὲ ἀλαζ. scribi.* — § 12, 1. προῖκα Σ, ὅτι προῖκα Bk. Voem. Dindf. — 2. ἂν οὐδεὶς Σ, οὐδεὶς ἂν Vulg.

vulg. interponitur εἰ, etiam omissum vides auctoritate opt. codicis VI, 29. IX, 1, ita ut dissentiam ab Engelhardto p. 41 εἰ defendente. Vid. Bremi Obs. p. 89 et Amersfoordt ad or. d. Sym. in Schaeff. App. I. p. 735 sqq.

§ 11. οὐδ' εἰς μίαν fortius negat quam οὐδεμίαν, ita οὐδὲ καθ' ἐν XXI, 116. XXV, 29. Vid. ad § 7 et Buttm. ad Plat. Alcib. I. c. 18 n. 6. — ἀλαζονείαν, Etym. M. ἀλάζων ἐστὶν ὁ ἐπὶ πλέον τὰ ἑαυτοῦ κομπάζων καὶ αἰζῶν. — ἐπανοίσω, tene notionem hujus et sequentis futuri, quo consilium exprimitur. Herm. ad Vig. p. 747. Nos similiter verbo auxiliari *wollen* utimur. Quae verba praecedunt οὔτε δεινότητα οὔτε ἀλαζονείαν H. Wolf. ita vertit: nequaquam singulari meae prudentiae adscribam neque arrogantē praedicabo. Mox signum commatis post εἴπω cum plerisq. edd. posui, nam ᾧ ἂν εἴπω explicatur per δύο. Bekk. et Voem. 1843 conjunxere.

§ 12. ἕτερον δὲ, vulgo sequitur ὅτι, quam vocem, quum in optimo libro, cui meus α accedit, omittatur, non dubitavi cum Tur. et Frank. ejicere, nam amat Dem. concisam dicendi rationem; cfr. XXIII, 203: *προσιθέασι δύο αὐτῷ, τὸν μὲν ὅσα ὑμῖς ἀκηκόατε εἰργασμένον κατὰ, τὸν δ' ὅλως οὐδεὶς οἶδεν*, ubi recte Turic. et Voem. ὅν, quod vulgo post ὅλως legebatur, delevere, frustra repugnante Webere ad Aristocr. p. 515. Vid. Funkhaen. Qu. p. 65. Similiter in Aeschyl. Sept. 436 et 652 ex oratione obliqua fit directa. — πρὸς οἷς πεπολίετ., nullus dixerit lucrum adhaesisse meae rationi remp. gubernandi i. e. me lucro ductum remp. gubernasse, schol. *προσνεκωλημένον ἐμοί*. De constructione verbi *πολιτεύεσθαι* vid. XVIII, 298: *πάντα ταῦτα δμναίως πεπολίτευμαι*, in quo toto loco Orator (inde a § 297) suam

ξαι προσηρημένον. ὁρθον οὖν, ὃ τι ἂν ποτε ἀπ' αὐτῶν ὑπάρξη τῶν πραγμάτων, τὸ συμφέρον φαίνεται μοι. ὅταν δ' ἐπὶ θάτερα ὥσπερ εἰς τρυτάνην ἀργύριον προσενέγκης, οἴχεται φέρον καὶ καθεύλκυε τὸν λογισμόν ἐφ' αὐτό, καὶ οὐκ ἂν ἔτ' ὁρθῶς οὐδ' ὑγιῶς ὁ τοῦτο ποιήσας περὶ οὐδενός λογίσαιτο.

Ἐν μὲν οὖν ἔγωγε πρῶτον ὑπάρχειν φημι δεῖν, 13 ὅπως εἴτε συμμάχους εἴτε σύνταξιν εἴτ' ἄλλο βούλεται τις κατασκευάζειν τῇ πόλει, τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην μὴ λύων τοῦτο ποιήσει, οὐκ ὡς θαυμαστήν

§ 12, 6. ὥσπερ εἰς *Vulg.*, ὥσπερ ἐπὶ *Auger. et Beck.* — 7. καθεύλκυε *Σ*, καθεύλκυσε *Vulg.* — 8. οὐκ ἂν ἔτ' *Σ*, οὐκ' ἂν *Vulg.* — 9. οὐδενός *Σ*, οὐδενός ἂν *Vulg. Bekk.* 1816. *Voem.* 1829. — § 12, 2. εἴτε συμμ. εἴτε σύντ. *Σ*, *Vulg. ord. invert.* — *ibid.* ἄλλο *Σ*, ἄλλο τι *Bk. Dindf. Voem.* 1829. — 4. ποιήσει *Σ*, ποιήση *Vulg.*, sed cfr. ad I, 2. II, 12.

laudat castitatem et integritatem, de qua Dinarch. I, 28. 41 turpiter detrahit. — ἀπ' αὐτῶν ὑπάρχ., commodum publicum, quodd ex ipso rerum statu proficiscetur, perspectum habeo. — ἐπὶ θάτερα ὥσπερ εἰς, variantur praepositiones, ut εἰς et πρὸς, περὶ et ὑπὲρ. Mox recte *Beisk.* φέρον ad τὸν λόγισμον refert: mentem secum aufert. — καθεύλκυε, h. v. dicitur et de navibus, quae in mare dimittuntur, et de lance, quae detrahitur; perfecti vim explicant exempla e IV, 19 repetenda. — οὐκ ἂν ἔτ', de collocatione particulae ἂν haec habet G. Hermannus p. 193: „proprius ei locus est statim post eam vocem, ad cuius notionem constituendam aliquid confert.“ Quum vulgo post οὐδενός repeteretur ἂν, addam a Demosthene iterationem partic. ἂν fere respui nisi enuntiatio aliquo interposito ut XXI, 115: ἀρ' ἂν, εἴγ' εἴγε στήμην — ταῦτ' ἂν εἴασεν; ex ejusd. or. § 77 et 129 meliorum libror. fide alterum ἂν. explosum est.

§ 13. Ἐν μὲν οὖν, „hactenus ἡ παρασκευῇ, qua fidem atque auctoritatem sibi praestruxit orator, integritatis ac prudentiae nomine.“ *Doun.* Ἐν πρῶτον conjunctum vides ut εἰς μόνος, εἰς τις, εἰς ἕκαστος, εἰς οὐδείς, unum idque primum, cui opponitur δεύτερον. — σύνταξιν, Harpocration haec habet: λέγον ἑκάστους φόρους συντάξεις, ἐπειδὴ χαλεπῶς ἔπρεον οἱ Ἕλληνες τὸ τῶν φόρων ὄνομα. Quod vulgo legebatur τι post ἄλλο, recte ejiciendum esse sensit *Fritzsche Qu. Luc.* p. 94. — εἰρήνην,

οὐδ' ὥς ἀξίαν οὖσαν ὑμῶν, ἀλλ' ὅποια τις παρ' ἐστὶν αὐτῇ, μὴ γενέσθαι μᾶλλον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν ἢ γεγενημένην νῦν δι' ἡμᾶς λυθῆναι. πολλὰ γὰρ προιέμεθα, ὧν ὑπαρχόντων τότ' ἂν ἢ κῆν 14 ἀσφαλέστερος καὶ ῥάων ἦν. ἡμῖν δὲ πόλεμος. δεύτερον δὲ, ὁρᾶν ὅπως μὴ προαξόμεθα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς συνεληλυθότας ταύτους καὶ φάσκοντας Ἀμφικτύονας νῦν εἶναι εἰς ἀνάγκην καὶ πρόφασιν κοινοῦ πολέμου πρὸς ἡμᾶς. ἐγὼ γὰρ, εἰ γένοιθ' ἡμῖν πρὸς Φίλιππον πάλιν πόλεμος δι' Ἀμφίπολιν ἢ τι τοιοῦτο ἐγκλημα ἴδιον, οὐ μὲ μετέχουσι Θεταλοὶ μῆδ' Ἀργεῖοι μῆδὲ Θηβαῖοι, οὐκ. ἂν ἡμῖν

§ 13, 5. ὅποια τις Σ, ὅποια Vulg. — 7. ἡμᾶς Σ, ὑμᾶς Vulg. — 8. προιέμεθα Σ, προσιέμεθα Vulg. Bk. Dindf. Voem., cfr. adn. ad § 8. — § 14, 2. προαξόμεθα corr Σ ap. Dindf., προαξόμεθα Vulg. — 5. ἡμᾶς Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846. Bk. 1816 et 24. Voem. 1843, ὑμᾶς Vulg. Bk. 1825 et 35. Frotsch. Dindf. et Voem. olim. — 7. τοιοῦτο Σ Tur. Frank., τοιούτον reliq. edd., vid. ad I, 8. — 8. ἡμῖν] ὑμῖν Σ.

vid. Prolegg. § 3. — ὅποια τις, pronom. indefin. additum vides I, 38. III, 32 et Plat. Gorg. p. 512 D ὅποῖός τις ἐτυχε. Matth. § 487. 4. — μᾶλλον εἶχε — καιρὸν, majorem utilitatem et opportunitatem hoc praebuisset rebus i. e. civitati nostrae, si pax non esset facta. Theoc. I, 42: ἡ τελευταία χάρις καιρὸν ἔχουσα (beneficium opportune collatum), ubi schol. εὐκαιρὸς γενομένη. — γεγενημένην, verborum structura accusativum requirit et facile v. ob seq. νῦν delitescere potuit, nam subjectum est τὸ μὴ γενέσθαι εἰρήνην, atqui Dindf. 1846 fulgatam γεγενημένη cum Beckio revocavit. Mox δὲ ἡμᾶς (opera nostra) etiam Schaefero placet, cui tamen supra ὑμῶν in ἡμῶν mutanti non adsentior. Usque ad hunc locum lectt. varr. ex Codd. α. et β. in margine ed. Lut. enotatas habui.

§ 14. προαξόμεθα Bremius etiam Obs. p. 75 probat. De ipsa notione verbi cfr. VIII, 1 et Xen. Off. Mag. V, 13: τοῦτο γὰρ τοὺς πολεμίους προάγειται ἀνυπακούοντας, μᾶλλον ἀμαρτάνειν, haec res impellit hostes. — φάσκοντας Ἀμφικτ. εἶναι, mentem acerbam Oratoris facile odoraris vel e φάσκων, idem XIX, 327: οἱ μὲν ὄντες Ἀμφικτύονες φεύγουσι, οἱ δ' οὐδὲ πώποτε γενομένοι Μακεδόνας νῦν Ἀμφικτύονες εἶναι βιάσονται. Tittmann p. 171: Dem. rāth den Athenern, nicht zu einem amphictyon. Kriege gegen sie Veranlassung zu geben. Qui vero intelligendi sint, statim dicit. — εἰ γένοιθ' ἡμῖν πόλεμος

οἶομαι τούτων οὐδένα πολεμήσαι, καὶ πάντων ἡμῶτα 15
(καὶ μοι μὴ θορυβήσῃ μηδεὶς πρὶν ἀκοῦσαι) Θη-
βαίους, οὐχ ὡς ἡδέως ἔχουσιν ἡμῖν οὐδ' ὡς οὐκ ἂν
χαρίζοντο Φίλιππῳ, ἀλλ' ἴσασιν ἀκριβῶς, εἰ καὶ
πάνυ φησὶν τις αὐτοὺς ἀναισθήτους εἶναι, ὅτι, εἰ
61 γερήσεται πόλεμος πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, τα μὲν κακα
πάνθ' ἔξουσιν αὐτοί, τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφειδρεύων

§ 14. 2. ἀκοῦσαι Σ, ἂν ἀκούσῃ Vulg. — 3. οὐκ ἂν] ἂν pr Σ. —
5. φησὶν Σ, φήσει Bk. 1816, φήσει Bk. 1824. 25 et 35. Dindf.
Voem, Vid. adnot. — 6. αὐτοὺς Vulg. et Σ, αὐτοῖς omnes
edd.

Donnaeus p. 287 ed. Beck. ita: „summa haec est hujus orationis, non
esse cujusquam unius populi neque ipsius Philippi vim per se me-
tuendam, illud horribile esse et pertimescendum, si in nos universi,
inquit, infesti velut agmine facto coorianantur; id eventurum, si decreto
Amphictyonum intercedimus; neque esse ut socios atque amicos ho-
stium spernidemus.“ Weiss in Z. f. Alt. 1848 p. 399.

§ 15. πρὶν ἀκοῦσαι, infinitivus rem, quae fieri possit,
simpliciter designat, conjunctivus certam proponit legem, e qua id,
quod praecedat, pendet. Matth. § 522 et Engelhardt p. 41 sq. — Θη-
βαίους, de veteri odio Atheniensium et Thebarum vid. I, 26 coll.
III, 8 ἔχοντες ὡς ἔχονσι Θεβαίων ἡμῖν. Ad verba χαρίζ. Phil. comp.
XVIII, 43: οἱ ἀναισθητοὶ Θεβαῖοι φίλον, ἐπεγέτην, ἀντήρα τὸν Φίλιπ-
πον ἐγούνο, coll. § 35, ubi τῆς βαρύντητος Θεβαίων mentio fit. Horat.
Epp. II, 1, 244. Nep. Alcib. c. 7. — εἰ καὶ πάνυ φησὶν τις, „si
quis vel maxime contendit.“ Frank. Lectionem vulg. φήσει, non
illam quidem sordidam, repudiat cod. optimus. Literam paragog. π
non cum Turic. delevi, quum eam alibi libri bonae notae addant sequi,
consona, XI, 9 τομίσουσιν. XXIII, 155 ἡγήσεται πρὸς. Vid. Weber ad
Aristocr. p. 146, — ὑμᾶς αὐτοὺς, et bellum fiet cum vobis ipsis,
nemine intercedente. Ita defenderim lectionem opt. librorum, pro qua
Volsius quorū conjectit idque a paucissimis libris confirmatum, non
omnes edd., quibus cedere dubitari. π. τοῖς ἀμαθῶσι ἐφεδρεύων
schol. ἐφεδρας, ἐπιτάς, παραμένον, gladiator tertiarium, qui post
pugnam aliorum, quum cum victore congregiebatur, Orv. ad Char.
p. 436. hinc ἐφεδρεύων observare tempus, dum eo uti possis. VIII, 42:
οὐκὼν βούλεται τοῖς αὐτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφε-
δεύειν, non vult vestra libertate sua rebus insidiis parari. Quis
ἐφεδρεύων τοῖς καιροῖς III, 7. Auger. putat, h. l. significari Lacedaemonios,

ἕτερος καθεδρεύεται. οὐκ οὖν πρόοιεν ἂν αὐτοὺς εἰς τοῦτο, μὴ κοινῆς τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς αἰτίας οὔσης 16 τοῦ πολέμου· οὐδὲ γε εἰ πάλιν πρὸς τοὺς Θηβαίους πολεμήσαιμεν δι' Ὀρωπον ἢ τι τῶν ἰδίων, οὐδὲν ἂν ἡμᾶς παθεῖν ἡγοῦμαι· καὶ γὰρ ἡμῖν κακείνοις τοὺς βοηθοῦντας ἂν οἶμαι, εἰς τὴν οἰκείαν εἴ τις ἐμβάλοι, βοηθεῖν, οὐ συνεπιστρατεύσειν οὐδετέροις. καὶ γὰρ αἱ συμμαχίαι τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον, ὥν καὶ φροντίσειεν ἂν τις, καὶ το πρᾶγμα φύσει τοιοῦτόν

§ 15, 8. πρόοιεν Σ, προῦντ Bk. 1824, 25 et 35. Voem. Dindf. — ibid. αὐτοὺς Σ apud Dindf. et hic ipse 1846, ἐαυτοὺς cett. edd. — § 16, 4. βοηθοῦντας Σ, βοηθήσαντας Bk. Dindf. 1825. Voem. 1829. — ibid. οἶμαι] οἰομαι Bk. 1816.

qui exspectabant Thebanorum interitum, quo ipsi crescerent. Intellego per ἕτερον ipsum Philippum. — πρόοιεν ἂν, optativum aor. requiri patet; quem quum Graeci in verbis τίθημι et ἵμι saepe ad modum verborum barytonorum formarent, formam genuinam non aspernantes, libror. meliorum auctoritati obsequendum erit. Jam quum VI, 8 προ- εἴσθε, ibid. § προσθεῖτο, § 17 προεῖντο, at XVIII, 254 et XXI, 212 πρόοιεν libri habeant, suam cuique loco lectionem relinques. Schaefero placet, quod et ipsum in Thucydide Poppo (I, 1 p. 228) majorem dicit habere auctoritatem. Voemel. Praef. p. VI ubique formam praefert, item Engelh. p. 44 dicens, formas illas Atticas dictas προ- οισθε, προεῖντο all. Atticis scriptoribus non tam proprias fuisse quam vulgo putantur. Neutri adsentior. Cfr. Buttman a. Gr. I. p. 538.

§ 16. οὐδὲ γε, neque vero etiam, ut h. or. § 20. De *Oropo* vide quae ad Lib. vit. Dem. § 6 diximus; adde Themisonem hanc urbem Ol. 103, 3 cepisse. Dem. XVIII, 99. Diod. Sic. XVI, 76 ibiq. Wessel et Rehdantz Vitae Iphicr. Chabr. Timoth. p. 110. Jam Athenienses eam fidei Thebanorum permiserant (h. or. § 24. XVI, 8), qui restituere nolebant. Oratoris mens est, e privatis controversiis nullum imminere periculum belli communis. — ἂν οἶμαι — βοηθεῖν, sperat fore ut sint, qui rebus urgentibus opem ferant, sed contendit, neutris ad injurias aliis inferendas socios praesto futuros. Non est, cur cum Beckio βοηθεῖν futuri infinitivum esse censeas, nam ἂν βοηθεῖν i. q. βοηθήσειν (vid. ad IV, 13), quanquam ἂν futuri infinitivo jungi posse nemo nunc dubitat. Wolf ad Lept. p. 343. Poppo ad Thuc. I, 1 p. 138. Stallbaum ad Plat. Crit. p. 53 C. — εἰ τις ἐμβάλοι, „ὅς τις τῶν τῶν συμμάχων, ἀλλὰ τῶν πολεμουμένων εἴτε Θηβαίων εἴτε Ἀθηναίων“ Wolf. — ὥν καὶ φροντίσειεν ἂν τις, haec est ratio societatum,

ἔστιν· οὐκ ἄχρι τῆς ἰσῆς ἕκαστός ἐστιν εὐνους οὗδ' 17
 ἡμῖν οὔτε Θηβαίοις, ὥστε εἶναι καὶ κρατεῖν τῶν ἄλ-
 λων, ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι πάντες ἂν βούλονται ἔνεχ'
 ἑαυτῶν, κρατήσαντας δὲ τοὺς ἑτέρους δεσπότας ὑπάρ-
 χειν αὐτῶν οὐδὲ εἰς. τί οὖν ἡγοῦμαι φοβερὸν καὶ τί
 φυλάσασθαι δεῖν ἡμᾶς; μὴ κοινὴν πρόφασιν καὶ κοι-
 νὸν ἐγκλημα ὁ μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβη.

Εἰ γὰρ Ἀργεῖοι μὲν καὶ Μεσσήνιοι καὶ Μεγα- 18
 λοπολεῖται καὶ τινες τῶν λοιπῶν Πελοποννησίων, ὅσοι

§ 17, 2. ὥστε εἶναι, vid. de var. lect. adnot. — 3. ἀλλὰ σῶς] ἀλλὰς ὡς pr Σ ap. Dindf. — ibid. πάντες Σ, ἅπαντες Vulg. — ibid. ἔνεχ' Σ, ἔνεκα Vulg. — 6. φυλάσασθαι Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846, φυλάσασθαι φημι cell. libri et edd. — ibid. μὴ Σ, ὅπως μὴ Bk. Dindf. Voem. — § 18, 2. ὅσοι Σ, ὅσοι γε δὴ Vulg.

quas quis maxime diligat, seu, ut Voemelli verbis utar, quarum quis etiam rationem habeat. Nam in societatibus cum potentissimo quoque factis magnum suo tempore est momentum.

§ 17. οὐκ ἄχρι τῆς ἰσῆς, non eo aequo i. e. aliter sentiunt socii, si contendimus de libertate, aliter, si de imperio. — ὥστε εἶναι, Reisk. probabiliter coniecerat ὥς τε, idque 1816 Bekk. receperat. Dindorfius 1825 cum Augero dedit ὥστε σῶς τε εἶναι, consentit Buttm. ad Plat. Dial. IV. p. 207. Schaeferus arbitratur, Oratorem dedisse ὥστε σῶς τε βούλεσθαι εἶναι. Atqui sunt duo enuntiata, alterum simplex εἶναι καὶ κρατεῖν, alterum amplificatum ὥς εἶναι καὶ κρατῆσαντας δεσπότας ὑπάρχειν. In illo dicit: nemo vult, nos esse et imperare (i. e. nos ita esse, ut imperemus), in hoc: omnes vero volunt, nos saluos esse, quin domini imperemus. Hunc verbi εἶναι usum confirmant multa exempla, IX, 56 ὅτ' ἦν ἡ πόλις. XVIII, 72 ζῶντων Ἀθηναίων καὶ ὄντων. — Cfr. Funkh. Qu. Dem. p. 18. Bekkerus nunc, Turicensis, Voemellus et Frankius vulgatam retinere, Diadorfius 1846 Reiskii conjecturam restituit, sed ita ut verba σῶς τε — ἄλλων unciis tanquam spuria includeret. At contra omnium librorum fidem nihil mutandum. — „τοὺς ἑτέρους non ita accipiendum est, ut antea κρατεῖν τῶν ἄλλων, sed sensus est: nolunt alios [imo alterutros], victoria potitos, suos fieri dominos.“ Beckius. — ὁ μέλλ. πόλεμ., εἰν zukünftiger Krieg, sc. bellum, quod instat. Xen. An. II, 4, 5: ὁ ἡγησάμενος οὐδαὶς ἔσται. Matth. § 268. Heindorf ad Plat. Phaedr. p. 191.

§ 18. ὅσοι, vulg. adduntur partic. γε δὴ, quas Schaeferus servari vult, nempe quotquot. Scilicet librario debentur. „Tum duae fa-

ταῦτα τοιούτοις φρονούσι, διὰ τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῖν ἐπικηρυκείαν ἐχθρῶς σχήσουσι καὶ τὸ δακεῖν ἐκδέχεσθαι τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων, Θηβαῖοι δὲ ἔχουσι μὲν, ὥς λέγουσιν, ἀπεχθῶς, ἔτι δὲ ἐχθροτέρως σχήσουσιν, ὅτι τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας σώζομεν καὶ πάντα τρόπον τὴν δυσμένειαν 19 ἐνδεικνύμεθ' αὐτοῖς, Θετταλοὶ δ', ὅτι τοὺς Φωκίων φυγάδας σώζομεν, Φίλιππος δὲ, ὅτι καλύομεν αὐτὸν κοινωνεῖν τῆς Ἀμφικτυονίας, φοβοῦμαι μὴ πάν-62

§ 18, 3. ταῦτα Σαρ. Dindf. et hic ipse 1846, cett. libri et edd. τὰ αὐτά.

ctiones erant in Peloponneso, pars cum Lacedaemoniis sentiebant, plerique contra." *Doun.* Inter hos populi antea laudati referendi sunt, qui metuebant, ne foedere Atheniensium et Lacedaemoniorum icto in horum redigerentur potestatem. — ἐπικηρυκείαν, Harpocrat. hanc vocem ita interpret. τὸ περὶ φιλίας καὶ διαλλαγῶν κήρυγμα πᾶσι. Eodem modo Bekk. Anecd. 243, 26. Sed quae sit legatio intelligenda, dubium. Nam neque cum Dounaeo ad locum Dem. XX, 57, qui ad Ol. 96, 2 spectat, provocandum neque cum Lucchesinio ad legationem post Leuctricam pugnam Ol. 102, 2. Locus ipse testatur, tempus praesens exprimi. Bene intellexit Voemellius, ἡμῖν referri ad ἐχθρῶς σχήσουσι. — ἐκδέχεσθαι, Harpocrat. παρ' ἐτέρου λαβόντα αὐτὸν ὑχειρεῖν τὸ δεύτερον, i. e. hoc loco, *suscipere res Lacedaemoniorum et sibi vindicare.* Schaeferus ἐκείνοις refert ad Lacedaemoniorum hostes et locum interpretatur: *captare occasionem aliquid rerum ab illis contra Lacedaemonios gestarum nostrum in usum convertendi.* Sed vereor, ut recte. Nam ἐκείνοις refero ad ipsos Lacedaemonios, ita: rerum a Lacedaemoniis gestarum aliquid nobis vindicare. Cfr. § 20: τῶν ἐκείνοις πεποννημένων τὴν δόξαν. Recte Reiskius: idem significat atque τοῖς ἀγαθοῖς ἐπιδραῖν. — παρ' ἐκείνων φεύγοντας. "Coronei veriti, ne sibi id a Thebanis accideret, quod Ol. 104, 1 Orchomenis, qui ab iisdem victi nulla mora Thebas fuerant in servitutem abducti, Athenas confugerunt atque humaniter excepti sunt." *Lucches.* Cfr. Dem. XIX, 141.

§ 19. Φωκίων φυγάδας, vid. ad Lib. Arg. § 3. Diod. Sic. XVI, 60 narrat, iussum fuisse ut exules Phocensium piaculares haberentur, quos ex omni loco retrahere cuius liceat: hos, invitis Thebanis et Thessalis, recipiebant Athenienses. Dem. XVIII, 18 dicit Athenienses Φωκίας βούλεσθαι σωθῆναι. Welck. d. hyperb. I. p. 29, n. 68. — καλύομεν, Prelegg. § 3 enarravimus, Athenienses nullos ad conventum

τες, περὶ τῶν ἰδίων ἑκάστος ὀργιζόμενος, κοινον
 ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον, τὰ τῶν Ἀμφικτυό-
 των δόγματα προστησάμενοι, εἰς ἐπισπασθῶσιν
 ἑκάστοι πέρα τοῦ συμφέροντος ἑαυτοῖς ἡμῖν πολε-
 μῆσαι, ὥσπερ καὶ περὶ Φωκίας. ὅτε γὰρ δῆπου 20
 τοῦθ', ὅτι νῦν Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος καὶ Θετταλοὶ
 οὐχὶ ταῦτά ἑκάστοι μάλιστα ἐπονομαζόμενοι ταῦτα
 πάντες ἐπραξαν, οἷον Θηβαῖοι τὸν μὲν Φίλιππον
 παρελθεῖν καὶ λαβεῖν τὰς παρόδους οὐκ ἡδύναντο
 κωλύσαι, οὐδὲ γε τῶν αὐτοῖς πεπονημένων ὕστατον

§ 19, 4. ὀργιζόμενος Σ, ὀργιζόμενοι Bk. Voem. 1829. — § 20,
 3. ἑκάστοι μάλιστα Σ, μάλιστα ἑκάστοι Vulg. — 5. ἡδύναν-
 το] ἰδόντες Σ apud Dindf.

Amphictyonum misisse legatos. — ὀργιζόμενος, quanquam IX, 61
 τις — μεμνημένοι e cod. optimo dedi, tamen idem h. l. offert singula-
 rem, a Bekkero injuria relictum, ita ut ipse Frotscherus, illius vesti-
 gia plerumque legens, defecerit. — ἀγάγωσι τὸν πόλ. habet ana-
 logiam e locutione εἰρήνην ἄγειν, certe XVIII, 143 πόλεμον εἰς τὴν
 Ἀττικὴν εἰσάγεις — introducās — huc referri nequit. — δόγμ. προ-
 στήσάμενοι, decreta Amphictyonum praetexentes. „προϊστασθαι, col-
 locare aliquem ante se, pone tergum se abdere.“ Reisk. Nam bellum
 erat pium, horum auctoritate susceptum. Vid. quae dicta sunt ad
 Anon. Arg. § 2. — πέρα τοῦ συμφέροντος, „παρὰ τὸ συμφέρον
 αὐτοῖς.“ Beckius. — ἐπισπασθῶσιν i. q. ἐπισκυσθῶσιν, attrahantur.
 Thuc. IV, 9: ἐπισπασσάσθαι αὐτοὺς ἤγειτο προθυμήσεσθαι, ubi schol.
 eodem modo explicat. — περὶ Φωκίας, nam Boeoti, Locrenses,
 Thessali magnos sumtus in hoc bellum Phocense impenderant. Cete-
 rum non est, quod γέροντι suppleamus, nam refertur ad ἐπισπασθῶσιν.

§ 20. δῆπου explicuit ad II, 25. — Φίλιππος, Philippus cum
 Thessalis parabat Thebanis opes, Thebani cum Thessalis augebant
 gloriam Philippi, Thessali et Philippi et Thebanorum rebus prospicie-
 bant; cfr. § 23: εὐρήσατε ἑκάστον πολλὰ προηγμένον ὃν οὐδὲν ἐβούλετο
 πρᾶξαι et Tittm. p. 205. — τὰς παρόδους οὐκ ἡδύναντο, non
 solum Thermopylas intelligit, sed etiam ceteras angustias. IX, 32:
 κέρως δὲ τῶν Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας παρόδων ἐστὶ. — ὕστα-
 τόν εἰθεῖντα, „Thebani gravissimam partem belli Phocensis [πε-
 πονημένων] sustinuerant: bellum effecerant, hostem profligaverant,
 cum Philippus imperator accedens [cfr. § 15], delectus ab Amphictyo-
 nibus, belli confecti tulit gloriam.“ Dorn.

- 21 ἐλθόντα τὴν δόξαν ἔχειν· νυνὶ γὰρ Θηβαίοις πρὸς μὲν το τὴν χώραν κεκομισθαι πέπρακται τι, πρὸς δὲ τιμῇν καὶ δόξαν αἰσχιστα· εἰ γὰρ μὴ παρήλθε Φίλιππος, οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι. ταῦτα δ' οὐκ ἠβούλοντο, ἀλλὰ τῷ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν λαβεῖν ἐπιθυμεῖν, μὴ δύνασθαι δὲ, πάντα 22 ταῦθ' ὑπέμειναν. Φίλιππον τοίνυν τινὲς μὲν δῆπου τολμῶσι λέγειν, ὡς οὐδ' ἠβούλετο Θηβαίοις Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν παραδοῦναι, ἀλλ' ἠναγκάσθη· ἐγὼ δὲ τούτοις μὲν ἐρρώσθαι λέγω, ἐκείνο δὲ οὐδ'

§ 21, 2. πέπρακται τι Σ, κάλλιστα πέπρακται Bk. Dindf. Voem. 1829. — 6. πάντα ταῦθ' Σ, ταῦτα πάνθ' Vulg. — § 22, 2. οὐδ' Σ, οὐκ Bk. 1824. Voem. 1829. — ibid. ἠβούλετο Reisk. (non Beckius, ut est in ed. Tur.) conjec., ἐβούλετο Bekk. Voem. 1829. Frank. Sed cfr. XIV, 15.

§ 21. Θηβαίοις — πέπρακται τι, res prospere gesta i. e. cessit Thebanis; vid. II, 3 ἡμῖν πεπράχθαι. Similem praepositionis πρὸς usum vid. I, 4 πρὸς τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ πράττεσθαι: quas intelligat h. l. regiones, ipse statim dicit. Ceterum τι quid sit, optime explicatur lectione vulgata κάλλιστα πέπρακται, cui Dindorfii patrocinium invideo. — οὐδὲν ἂν αὐτοῖς, nisi ille venisset, non sperare licuit Thebanis, fore, ut illa oppida recuperarent. Scilicet nullo opus est supplemento. Cfr. Benseler de hiatu p. 67. — ταῦτα δ' οὐκ ἠβούλοντο, ut Philippus per Thermopylas intraret et gloriam belli finiti reportaret. — τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν, vid. ad Lib. Arg. § 1. et XIX, 112: αὐτὸν δὲ Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν προσεξηγροπόδισται, et § 141: ἐστὶ Ὀρχομενός, Κορώνεια, Κορσιναι, τὸ Τελωσσαῖον, τῆς τῶν Φωκίων χώρας ὅσην ἠβούλοντο. De Coronea vid. Steph. Byz. s. v.

§ 22. Φίλιππον τοίνυν, „at enim Thebani non sunt amici Philippo, non enim libens illis concessit Orchomenum et Coroneam, sed invitus: itaque ei nullam ferent opem contra nos, si postulet.“ Doun. — ἠναγκάσθη, Dem. VI, 14 haec: ἀλλ' ἐβιάσθη νῆ Δία καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἱππίων καὶ τῶν Θηβαίων ὀπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθεὶς συνεχώρησε ταῦτα, ad quem locum jam ostendi, Oratorem id agere, ut ostendat Philippum omnia eo consilio fecisse, ut opes Atheniensium frangeret. Boeckh. Staatsh. II. p. 371 contendit, Philippum invitum has urbes tradidisse; Demosthenes certe negat. — ἐρρώσθαι, Hesych. ὑγαινεῖν, eod. modo ut χείρειν, aliquid missum facere, hoc ju-

ὅτι οὐ μᾶλλον γε ταῦτ' ἐμελεν αὐτῷ ἢ τας παρόδους λαβεῖν ἡβούλετο καὶ τὴν δόξαν τοῦ πολέμου, τοῦ δοκεῖν δὲ αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι, καὶ τα Πύθια θεῖναι δι' αὐτοῦ· καὶ ταῦτ' ἦν, ὧν μάλιστα ἐγλίχετο. Θετταλοὶ δὲ γε οὐδέτερόν ἡβούλοντο τούτων, οὔτε 23 Θηβαίους οὔτε τὸν Φίλιππον μέγαν γίγνεσθαι —

§ 22, 7. δι' αὐτὸν Auger. et Schaefer., δι' αὐτὸν cett. edd., vid. adn. — 8. δι' αὐτοῦ Σ ap. Dindf. et hic ipse 1846, δι' αὐτοῦ cett. edd. — § 22, 2. γίγνεσθαι Σ, γενέσθαι Vulg.

beo valere, non enim impulsus ab aliquo hoc fecit Phil., sed ut gloriam sibi pararet; XIX, 248: ἐβρώσθαι πολλὰ φράσας τῷ σοφῷ Σοφοκλεί, coll. XVIII, 153. Vid. Bekk. Anecd. p. 243, 29 (ubi per κατεγνωκώς explicatur) et Dissen ad Dem. Cor. p. 323. Minus recte Weisk. hyperb. II. p. 32 n. 27: „non modo rem omnino neglectam, sed et negligentius, festinantius actam exprimit.“ — οὐ μᾶλλον γε — ἢ, non magis huius rei studuit quam ut etc. Eodem modo Latini: Liv. III, 6. IV, 40. Nos: eben so sehr. In utraque lingua vetere res redit ad verborum rationem. Vid. Krüger Gramm. d. lat. Spr. § 588, f. 2. Etenim Dem. repudiens eos, qui nugentur: ἡραγιάσθη, imo dicit: aequae commoda Thebanorum cūrae erunt Philippo quam τὸ λαβεῖν, quod quidem non solum ad τὰς παρόδους (potiri angustis), sed etiam ad τὴν δόξαν (nancisci gloriam) refertur. Ita in Eur. Phoen. 977 τοθεῖναι et ad νόστον (parare reditum) et ad κλεινὰς Θήβας (reddere Thebas incolytas) pertinet. — τοῦ πολέμου, τοῦ δοκεῖν est attractio pro τοῦ δοκεῖν τὸν πόλεμον εἰληφέναι, Wolfio recte interpretante. Locus simillimus II, 4: τούτων οὐχὶ νῦν ὀρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν. Vide G. T. A. Krüger Untersuchungen auf dem Geb. d. lat. Spr. III. p. 151 sq. — δι' αὐτὸν, non δι' αὐτὸν, nam subjectum ad κρίσιν εἰληφ. est τὸν πόλεμον, ipso interveniente, ita differt a δι' αὐτοῦ. Schaefer. meam rationem probavit, „ut nempe bellum hoc videretur per ipsum (Philippum) debellatum et amputatum esse.“² Reisk. Cfr. ad I, 5. — κρείσσας est vox medica, quae de solutione morbi vel de repentina in melius aut deterius mutatione dicitur. — Πύθια θεῖναι, Pythii ludii Amphictyonibus commissi erant, in quorum numerum quum esset Phil. receptus (IX, 32), τίθησι μὲν τὰ Πύθια, τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα, i. e. instituit. coll. Diod. S. XVI, 60, Tittmann p. 109 et Boehn. p. 425. — γλίχεται, Hesych. ἐπιθυμῶ, bene Doun. „misere cupere.“ Cfr. XIX, 226: τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς γλιχομένοις — ἀπαντᾶν. Locum nostrum respicit Suid. s. γλίχεται, nisi quod μάλιστα omisit, item Bekk. Anecd. 131, 1.

§ 23. γίγνεσθαι, lectioni vulgatae (γενέσθαι) favet quidem id,

ταῦτα γὰρ πάντα ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο —, τῆς Πυλαίας δ' ἐπεδύμουν καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς, πλεονεκτημάτων δυοῖν, κύριοι γενέσθαι· τῷ δὲ τούτῳ γλίχασθαι τάδε συγκατέπραξαν. τῶν τοίνυν ἰδίων ἐνεχ' εὐρίσετε ἕκαστον πολλὰ προηγμένον, ὧν οὐδὲν ἡβούλετο, πρᾶξαι. τοῦτο μέντοι, ὅτι τοιοῦτόν ἐστι, φυλακτέον ἴμιν.

§ 22, 3. ταῦτα γ. πάντα Σ, πάντα γ. ταῦτα Vulg. — *ibid.* ἡγοῦντο Σ et Tur., ἡγοῦντο εἶναι cett. libri et edd. — 7. ἐνεχ' εὐρίσ. ἔκ. Σ, ἐνεχ' ἔκ. εὐρίσ. Vulg. — *ibid.* πολλά] εἰς τὰ πολλά mg Σ. — 8. μέντοι Σ apud Dindf. et hic ipse 1846, cett. libri et edd. μὲν τοίνυν. Vid ad IV, 4. — *ibid.* τοιοῦτον] τοῦτ' Σ Tur. Frank. Suspīcor τοιοῦτ'.

quod infra recurrit κύριοι γενέσθαι, sed Thebani et Philippus potentiam jam nacti (γίγνεσθαι i. e. fieri et esse, Engelh. p. 27), Thessali sua commoda nondum adepti erant (γενέσθαι). — ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο, sibi contraria esse censebant. Vulgo additur εἶναι, sed quum satis constet, quoties in enuntiationibus praedicativis, quae dicuntur, hoc verbum omittatur, quumque ἐφ' ἑαυτοὺς i. q. ἐναντία praedicati locum sustineat, non concedam Webero, qui in commentario ad Aristocr. p. 509 nostrum tractat locum, neganti istam omissionem linguae ratione ferri. Satis eam tuetur Funkhaen. Obs. crit. in Philipp. III. p. 11. Cfr. Soph. Antig. 1167: ἔμφυχον ἡγοῦμαι νεκρόν. — τῆς Πυλαίας, Harpocr. Πυλαία ἐκαλεῖτο ἢ εἰς τὰς Πύλας ὁδὸς τῶν Ἀμφικτυόνων. De jure Amphictyonicae dignitatis vid. ad Anon. Arg. § 1 et Tittmann p. 78, n. 10. — τῶν ἐν Δελφοῖς sc. δαμίων. Thessali Amphictyoniam, cujus olim participes fuerant, intercedente Philippo recuperare studebant, Dem. XIX, 318. Jam Reisk. comma post Δελφοῖς posuit et deleuit post πλεονεκτημάτων, nam haec πλεονεκτήματα δύο erant ludi Pythii et Amphictyonia; non probo Weiskium de hyperb. III. p. 7 n. 4 et Goellerum Prolegg. p. 28 n. 12, qui προμαρτίαν et τὸ τὰ Πύθια θείναι intelligunt, nam illa erat Atheniensium. Wesselingii sententia (ad Diod. Sic. XVI, 60) de binis suffragiis in Amphictyonia prava nititur interpunctione nostri lecti. „Sacrorum auctoritas, de qua hic agitur, ea est, quam Amphictyones habebant in Apollinis templo et in Pythiis ludis.“ Lucches. — τὰ δὲ sc. ut Phocenses frangerent. — πολλά προηγμ. vid. ad § 14. Ante πολλά vulg. εἰς τὰ additur, quae verba ex VI, 2 (εἰς τοῦτε ἤδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα) fluxisse arbitror. H. l. πολλά ad πρᾶξαι referendum.

www.libtool.com.cn

„Τὰ κελευόμενα ἡμᾶς ἄρα δεῖ ποιεῖν ταῦτα φο- 24
 βουμένους; καὶ σὺ ταῦτα κελεύεις;“ πολλοῦ γε καὶ
 δέω, ἀλλ’ ὡς οὔτε πράξομεν οὐδὲν ἀνάξιον ἡμῶν
 αὐτῶν οὐτ’ ἔσται πόλεμος, νοῦν δὲ δόξομεν πᾶσιν
 ἔχειν καὶ τὰ δίκαια λέγειν, τοῦτ’ οἶμαι δεῖν ποιεῖν.
 πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὀτιοῦν οἰομένους ὑπομεῖναι
 δεῖν καὶ μὴ προορωμένους τον πόλεμον ἐκεῖνα βού-
 λομαι λογίσασθαι. ἡμαῖς Θηβαίους ἐῷμεν ἔχειν Ὀρω-
 πόν καὶ εἴ τις ἔροιστο ἡμᾶς κελεύσας εἰπεῖν τᾷληθῇ,
 διὰ τί; „ἵνα μὴ πολεμῶμεν,“ φαῖμεν ἄν. καὶ Φι- 25

§ 24, 1. ἄρα Vulg. et S ap. Dindf., ἄρα omnes edd. — 4. νοῦν
 δι S, νοῦν τε Vulg. — 5. οἶμαι] οἶμαι Bk. 1816. — ibid.
 δεῖν ποιεῖν S, δείξιν Vulg. et Bk. 1816. — 6. ὑπομεῖναι S,
 ὑπομένειν Vulg. et Bekk. — 10. φαῖμεν S, φαίμεν Vulg.

§ 24. τὰ κελευόμενα sc. ὑπὸ τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν Ἀμφικτυό-
 νων, quæ vel Amphictyones vel Philippus jusserint, ut hic in illorum
 cōnventum recipiatur, ne in commune incurramus bellum. — ἄρα,
 hæc lectionem vulgatam confirmat S; optime quadrat in hanc ὑπο-
 φράσιν, ut eam revocare non dubitaverim. Hermannus ad Vig. p. 823
 hæc: ibi usurpatur, ubi responsio expectatur negans id, de quo erat
 disputatum. — ὡς οὔτε πράξομεν — δεῖν ποιεῖν, „cum orator
 jam in fine sit orationis, non potest dicere οἶμαι δείξιν, sed ad δεῖν
 ποιεῖν supplendum est ἡμᾶς vel ὑμᾶς; enunciatum autem hoc ὡς οὔτε
 — δόξομεν πᾶσιν ἔχειν, quod ex verbis οἶμαι δεῖν ποιεῖν pendet, rela-
 tive accipiendum est.“ Engelhardt. p. 44. Sensus: sed quomodo nihil
 indignum faciamus republ. neque bellum oriatur, hoc faciendum esse
 nobis puto. — τὰ δίκαια λέγειν, „si quæ erunt criminationes, eas
 Athenienses facile pōterunt diluere.“ Schæfer. — δεῖν ποιεῖν,
 lectio vulg. δείξιν jam dudum explosa e XIX, 135 et XXIII, 6 nescio
 quò casu huc devenisse videtur. — πρὸς δὲ τοὺς, Wölf. aut post
 πρὸς δὲ comma poni vult, aut hæc verba deleri. Sed strue hæc
 cum ἐκείνα βούλομαι λογίσασθαι, adversus eos, qui putant, hæc volo
 perpendere i. e. his perpendendum tradere, aut, ut Reiskii verbis
 utar in Ind. Gr., his ad animum revocare. θρασέως non ad οἰομέ-
 νους referendum, sed ad ὑπομεῖναι, audacter suscipere. — ἐκεῖνα
 ad seqq. spectare vidimus II, 24. De Oropo disputatum est ad Lib.
 vii. Dem. § 6.

λίπῃ νῦν κατὰ συνθήκας Ἀμφιπόλεως παραχωρήκαμεν, καὶ Καρδιανούς ἐῷμεν ἔξω Χερρόνησιω-
τῶν τῶν ἄλλων τετάχθαι, καὶ τον Κᾶρα τὰς νήσους
καταλαμβάνειν, Χίον καὶ Κῶν καὶ Ρόδον, καὶ Βυ-
ζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα, δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς
εἰρήνης ἱσυχίαν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομί-

§ 25, 2. κατὰ Σ et Bekk. Anecd. p. 161, 23, κατὰ τας Vulg. Bk. Dindf. Voem. — 3. Χερρόνησιωτῶν Σ Bk. 1816, 25 et 35, Χερρόνησιων Bk. 1824. Dindf. Voem. Frotsch. — 5. Κῶν Σ, Κῶ Vulg. cfr. XV, 27.

§ 25. κατὰ συνθήκας, articulum vulg. interpositum omisi, nam ad quasdam vocēs ut δῆμος, παῖς, στρατεύμα, τόπος omitti solet, vid. Schaeef. App. I. p. 179. Recit. Frank.: vertragsmässig. — Ἀμφιπόλεως, haec fuit conditio pacis cum Philippo, ut ea, quae occupaverat, retineret, Proleg. § 3. παραχωρεῖν cum genitivo struitur, ut XVIII, 68: ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἐθελοντὰς παραχωρῆσαι Φιλίππῳ. Locum nostrum vid. in Bekk. Anecd. 161, 24. — Καρδιανούς, Cardia urbs Chersonesi, quam Cersobleptes, Chersoneso Atheniensibus tradita, retinuerat. Itaque Dem. XXIII, 169 Cardianos dicit ἐχθροὺς Atheniensium. Qui quum, Cersoblepte per Philippum devicto, illam sibi vindicare vellent, haec se in regia fidem recepit, ita ut in epistola (XII, 11) scribat: Καρδιανοῖς δὲ ἡμιβοθεῖν, γεγονώς αὐτοῖς πρὸ τῆς εἰρήνης σύμμαχος. — Χερρόνησιωτῶν, hanc formam tenui obsequutus Bekkero, Lobeckio ad Phryn. p. 700 et Schneidero ad Xen. Hell. III, 2, 8. — Κᾶρα, Cariae, Atheniensium olim sociae (Thuc. II, 9), rex Mausolus Ol. 105, 3 Chis ceterisque, qui bellum sociale contra Athenienses gerebant, auxilium tulerat. Diod. Sic. XVI, 7. Idem Chium, Con et Rhodum in potestatem suam redigere volebat, Dem. XV, 3: Μανύσῳλος τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν (Ροδίων) ἀφῆρμένος. Hoc mortuo Artemisia soror et conjux ad biennium successit, quam frater excepit Idrieus; hunc intellige per τὸν Κᾶρα et conf. Clinton Fast. Att. p. 298 sqq. — Κῶν, non recte praecipit Buttmann a. Gr. I. p. 157 formam Κῶ usitatiorem esse. Mecum sentire video Popponem Pfolegg. Thucyd. I, 1, 220. Vid. Duck. ad Thuc. VIII, 41. — Βυζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα, Hesych. εἰς τὸν ναύσταθμον ἄγειν. Deduxerunt naves ad oram, aut ut inde merces sumerent (Noster L, 5: Βυζαντίων καταγόντων τὰ πλοῖα ἕνεκα τῆς ἰδίας χρείας τοῦ αἵτου, coll. § 17, aut ut certa vectigalia nautae penderent, das Stapelrecht ausüben (XX, 77). Hic sensus nostri loci. Vid. Pinzger ad Lycurg. in Leocr. p. 183. Nam quum Athenienses e Chersoneso Taurica frumenta importarent, saepe fa-

ζοντες ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονεικεῖν περὶ τούτων. οὐκοῦν εὐήθεις καὶ κομιδῇ σχέτλιον, προς 26
ἐκάστους καθ' ἓνα οὕτω προσενηγεμένους περὶ τῶν οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων, προς πάντας περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς νυνὶ πολεμῆσαι.

§ 25, 8. φιλονεικεῖν Σ, τὸ φιλονεικεῖν Vulg. — § 26, 1. οὐκ-
οὐν] οὐκ οὐν Turic. — 2. οὕτω Σ, οὕτως ἤδη Vulg. Bk. 1816.
— 4. πάντας Σ, ἅπαντας Vulg. Voem. 1829. Frotsch.

ctum videtur, ut Byzantii, quorum urbs sita est ad Bosporum Thracium, naves deducerent. Byzantiis vero cum Atheniensibus fuisse simultates patet ex VIII, 14. Boeckneck. p. 394 n. 2 credit, Byzantios inter Philippi socios pace inclusos esse, sed hac abutentes naves interceptisse. — φιλονεικεῖν, ne articulum ante h. v. desideres, vid. h. or. § 22 et Schaef. App. II. p. 285.

§ 26. οὐκοῦν, extremum hunc locum ejusdem paragraphi (§ 25) vinculo Bekkerus et Turicenses cum praecedentibus verbis conjunxerunt, Voemellus, Reuterus et Frotscherus disjunxerunt, hos sequutus sum. — εὐήθεις vid. ad II, 6 et Bekk. Anecd. p. 243, 12 explic. εὐήθης per χρηστοθήης. καὶ ὁ βλάξ, καὶ ὁ μωρός καὶ ἄνους. Formula ἐκάστους καθ' ἓνα, singulativum, ad ejusd. or. § 24 explanata est. — οἰκείων καὶ ἀναγκ., illud refer ad oppida, hoc ad victum. — τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς, res viles Graeci significant per σκιάν. Soph. Antig. 1170: τὰλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς οὐκ ἂν πριαίμην. Pind. Pyth. VIII, 135: σκιᾶς ὄναρ ἀνθρώπων. Harpocrat. p. 292 enarrat, Didymo auctore, hanc formulam desumptam esse a proverbio περὶ ὄνου σκιᾶς (Aristoph. Vesp. 191, ubi vid. schol.), quod referatur ad eos, qui de rebus nihili contendunt. Bekk. Anecd. p. 243, 30. Phot. Lex. p. 339, 10 et p. 424, 6. Demosthenes intelligit Amphictyoniam. Weiskii et Goelleri sententiam refutavi ad § 23. Cfr. Tittmann l. l. p. 153. Post τολμῆσαι cum Reiskio, Auger. et Bekkero plene interpunxi, Beckius, Jacobsius et Turicenses signo interrogandi.

www.libtool.com.cn

EXCURSUS DUO

I.

DE DEMOSTHENE,

II.

DE PHILIPPO.

www.libtool.com.cn

EXCURSUS I

DE

DEMOSTHENE.

§ 1.

De vitae Demosthenis scriptoribus.

In brevissimo hoc de summo oratore excursu facile principem locum sibi vindicant qui de ejus scripserunt vita. De qua etsi ipse *Demosthenes* exponere noluit, tamen non potuit quin litem intendens tutoribus ¹⁾ et causam agens Midianam ²⁾ non minus orationibus contra Aphobum (cfr. XXVII, 7—12. 49. XXVIII, 17. XXIX, 3. 59), Onetorem (XXX, 6 sqq. 15 ³⁾) et Midiam (XXI, 13—22. 81—93. 103—107. 116. 219) res suas immisceret quam de Corona (XVIII, 10. 25. 79) et de falsa Legatione (XIX, 207. 215 ⁴⁾). Et in his quidem ⁵⁾, quas extremo loco dixi, orationibus impugnat Aeschinem ejusque diluit criminationes, quas hic effuderat in actionibus de falsa Legatione et contra Ctesiphontem: utrumque igitur auctorem esse comparandum, ut judicium fiat subtile et certum, quis est quin videat? Atqui ut virtutis amplitudinem,

1) *Westermann*. Quaest. III. p. 8—18.

2) *Ibid.* p. 18—30.

3) *Vid.* ad *Liban.* vit. Dem. § 7.

4) Orationes hae ita locis et argumentis refertae sunt, ut plura nominare non attineat.

5) *Westermann* l. c. p. 30—60 et *A. G. Becker*. Die Reden des Dem. u. Aesch. über die Truggesandtsch. Quedlbg. 1835.

quae fuit in Demosthenē, quasi in altera librae lance ponas, tamen summa cautio scripta illa excutientibus adhibenda est. *Demadis* ⁶⁾ vero et *Dinarchi*, quae ille in fragmente adhuc reliquo (Orat. Att. ed. Bekker. Tom. III. p. 486) et hic propter causam Harpalicam ⁷⁾ in singulari oratione, quae, si quidem genuina est, magnam partem — quod recte vidit Westermannus ⁸⁾ — ex Aeschine deprompta est, in nostrum oratorem effutierunt, invidiae debentur et obtreptioni, ut non sit cur in his rescindendis versemur ⁹⁾.

Alterum fontium genus sunt ipsi historici. Praeter *Libanium*, cujus libellum, jejunum illum quidem et sterilem, at cognitione dignum, huic editioni praefigendum curavimus ¹⁰⁾, *Plutarchus* in *Vitis* parallelis vitam nostri oratoris descripsit ¹¹⁾, ita ut ex auctoribus veteribus utilissima quaeque ¹²⁾ in unum colligeret, quanquam hos ipsos paullo levius perlustrasse nec ubique vera a falsis distinxisse videtur ¹³⁾. Ab eodem scriptore opusculum in *Vitis* X Oratorum profectum esse ut olim mihi, praecedente Ruhnkenio apud Reisk. Orr. T. VIII. p. 180, improbabile visum est, ita Westermannus, quanquam Beckeri, cui nuper Boeckh. p. 88 et 671 confidentius assensus est, *Plutarchum* defendentis sententiam amplexus erat ¹⁴⁾, tamen nunc

6) *Lhardy* de Demade. Berol. 1834 et *Pluyers* de Demadē. Hag. Com. 1836.

7) *Eysell* Dem. a suspicionē acceptae ab Harpale pecuniae liberatus. Marb. 1836. *Niebuhrus* (verm. Schr. p. 481) haec: es wäre doch Zeit, dass das alte Lied von der Bestechung durch Harpalus verstumme.

8) *Quaest. Dem.* III. p. 87 sq.

9) *Becker* Lit. des Dem. p. 8. *Ranke* l. c. p. 52 sq.

10) Vide quae de hoc scriptore supra p. 3 dicta sunt.

11) *Edid.* Hutten 1795 et 1820, *Wytttenbach* in *select. princ. histor.* 1827 p. 357—388, *Frotscher* 1828.

12) *Westermann.* com. de auctoritate vitt. decem oratt., quae ipsi editioni praemissa est, p. 13 et *Qu. Dem.* IV. p. 82.

13) *Becker's* Uebersetz. vor den Phil. d. Dem. p. XXXV et *Lit. d. Dem.* p. 10. *Ranke* p. 56. *Westerm.* *Qu. IV.* p. 46 sqq.

14) *Becker* über die Schrift *Plutarchs* Leben der X Redner in der Uebersetz. d. Andocid. Quedlbg. 1832 p. 111—132. *Westerm.* in com. de auctoritate libri X Orr. et *Qu. IV.* p. 56—71. *Adversarium*

in editione *Bioyάpov* (Brunavig. 1845 p. 98) recte mentem mutavit. Atqui illud non omnino repudiandum est, imo habet quae in nostram recte conferri possint: nam auctor, licet incondite ¹⁵⁾, sua hausit e Ctesibio, Philochoro, Hellodoro, Demetrio et Hegesia, ut lectioni oratorum commode instituendae inserviret. *Lucianus* in encomio Demosthenis, quod fuerunt qui jure pro spurio ducerent ¹⁶⁾, habet quae ingenium fertile et facetum prodant lectuque digna sunt, vid. § 3 huj. exa. De *Zosimi* et *Anonymi* vita Dem. (Orr. Tom. IV, p. 145—159) *Reisakius* ita: „Zosimi quidem opusculum, ut orationis infantia et spurcitie, ita nugis quoque anilibus et commentis in veritatem rerum historicam abnormiter impingentibus putidisque fabellis scatet. Posterius, est illud quidem paullo teratius, sed in se ipsum quoque leve. Ambo illa opuscula nihil nos docent, quod non dudum nossemus, aut ea nobis persuasum sunt, quae nunquam commitemus ut nobis persuadeantur“ ¹⁷⁾. *Photius* bibl. cod. 265 (p. 490—495 ed. Bekk.) de Demosthene tradit quae ex aliis, imprimis e Plutarcho et Pseudo-plutarcho, mutuatus erat. Vix novi quidquam ex eo accipies, licet non temere in re sua versatus ea elegerit, quae vel ad vitam oratoris et publicam et privatam vel ad causas ab eo perlatas pertinerent ¹⁸⁾. *Suidas* (T. I. p. 922 ed. Gaisf.) tria fragmenta de vita Demosthenis (s. v. *Δημοσθένης*) congegit, quorum illud, quod secundum tenet locum, ceteris facile prae-

praeter *Frankium* in Jahrbh. für Philol. XII, 2 p. 212 sqq. nactus est *A. Schaeferum* de libro vitt. X. Orr. Dresd. 1844 p. 29—38.

15) Hier. *Wolfius* haec: „vita haec Plutarcho adolescente, ut videtur, congesta potius quam digesta, quam etsi plurimis locis depravatam etiam, tamen qualis est, non omittendam censuimus.“ Vid. *A. Schaefer*. p. 37.

16) Vid. quos laudat *Becker* Lit. d. D. p. 29, qui encomium auctori non vult derogari adversante *Westermann* Qu. IV. p. 85, magis etiam *Bankio* p. 59. Utrique huic adsentior.

17) *Becker* Lit. d. D. p. 14. *Westermann* Qu. IV. p. 88 et de auct. libri X. Orr. p. 10. *Meier* Prooem. Dem. Mid. p. XX.

18) *Westerm.* l. c. p. 72—75. *A. Schaefer*, iudicans de *Westermanni* edit. *Bioyάpov*, scite et accurate de Photio egit in *Z. f. Alterth.* 1848 p. 252 et p. 259 sqq.

tuleris ¹⁹⁾). Largam denique materiem scriptorum vel deperditorum, qui de Oratore egerunt, habet Taylor in Reisk. Orr. T. VIII. p. 738 sqq.

Eorum, qui a renatis litteris Demosthenis vitae operam dederunt, agmen ducit Andr. Schottus, qui eam ad annos digressit ²⁰⁾. Praefixam legis editioni Hieronymi Wolff, immortaliter de Oratore meriti. Reliquos scriptores enumeravere Voemelius in comment. p. 4 sq., A. G. Becker Liter. d. Dem. p. 16. 186 et 301, Westermann ²¹⁾ Gesch. der griech. Beredta. p. 106 et in Pauly Real-Encycl. der class. Alterthumsk. Tom. II. p. 958; Ranke l. c. p. 59. Post horum virorum egregiorum operam nihil fere est, quod addam, nisi: Cassius allgem. Einleitung in die Lectüre der Demosthen. Reden Lissa 1839 p. 59. Non pauca reperies, quae huc spectant, in Ew. Stechows de Aeschinis vita. Berol. 1841. Quoniam vero Beckerus p. 18 imaginum Demosthenis mentionem injectit, confer: Ueber die Abbildungen des Dem. von Schröder, Braunsch. 1842, qui ostendit eas imagines, quae barba ornatae sint, esse genuinas. Jahrb. f. Philol. XLV, 3. p. 262. Addam denique Photii verba bibl. cod. 265. p. 495, 5: ἔστι δ' αὐτοῦ εἰκὼν ἐν τῷ προταυεῖσι περικεωσμένη ξίφος et paullo post: τὴν εἰκόνα ἀνθεῖσαν ἐν τῇ ἀγορᾷ ²²⁾).

§ 2.

De anno natali Demosthenis.

Veniendum est ad rem diu multumque agitatam, annum dico natalem Oratoris, de qua exponens aliorum scriptorum opinionibus, quas deinceps subijciam, omissis ipsa Demosthenis vestigia legenda

19) Westermann. Qu. IV. p. 91.

20) Tabulas chronologicas orr. Dem. conscripserunt Jacobs Uehers. p. 628. Winiewski p. 363. Franke in ed. Dem. IX Phil. p. 261. Becker Dem. als Redn. u. Staatsm. p. 573. Boecknecke p. 724. Ruediger in calce h. ed.

21) Cfr. Ejusdem censuram aliquot scriptorum de Demosthene; quae in Gallia prodierunt, in Jahrb. f. Philol. XII, 2. p. 182 sqq.

22) Winckelmannus (Gesch. der Kunst p. 710) describit imaginem Demosthenis gypseam, quae anno 1768 reperta fuit.

esse arbitror²³⁾. Hic enim in oratione Midiana p. 564, 19 ed. R. XXI, 154 Bk. dicit de se: ὅς δύο καὶ τριάκοντα εἴη γέγονα. Quare illam orationem habens natus fuit *triginta duo* annos. Quod si factum est, id quod *Boeckhius* acutissime vidit²⁴⁾, Ol. 106, 4 (359 a. Chr.), patet, Demosthenem natum esse Ol. 98, 4, exeunte anno 385 aut ineunte 384 a. Chr. Haec sententia confirmatur duplici locorum genere; in alteris dicit XXVII, 6 coll. § 69 (Aphob. I. p. 814 et 835), se post mortem patris, quem septennis amittebat, decem annos sub tutela fuisse. At noli premere numerum rotundum, nam quum XXXI, 14 (Onetor. II. p. 880) quaerat: οὐχ ὅλοις εἴεσι πρότερον δέκα τὰ μὲν λαβών, εἶχεν ἐκείνος ὧν ὥφλε τὴν δικήν; probabile est, Demosthenem amplius decem annos tutorum usum fuisse patrocinio. Alterum genus locorum pertinet ad nuptias Aphobi, qui fuit e sorore patris Dem. natus. Etenim Dem. XXX, 15 (Onet. I. p. 868, 1) dicit: ἐγγάματο (Ἀφοβός) ἐπὶ Πολυζήλου ἄρχοντος Σκυροφοριῶνος μηνός· ἐγὼ δὲ εὐθὺς μετὰ τοὺς γάμους δοκιμασθεὶς ἐνεκάλουν. Neque vero secum pugnat Orator ejusd. or. § 17: μετὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα (Polyzelum) Κηφισόδωρος. Κίωγ. ἐπὶ τούτων ἐνεκάλουν δοκιμασθεὶς, modo ἐπὶ τούτων cum ἐνεκάλουν struas, non cum δοκιμασθεὶς²⁵⁾. Ergo nupsit Onetoris

23) Eandem rationem iniiit *Rankius* l. c. p. 58 sqq.

24) Ueber die Zeitverhältn. der Dem. Rede gegen Meidias in den Abh. der Berl. Akad. d. Wiss. p. 81 sqq. Staatshaush. II. p. 62 et 109. Cfr. *Becker* Dem. als Redn. u. St. p. 7 et Lit. des Dem. p. 57 et *Westermann* Qu. III. p. 28, quanquam in diss. de litis instrumentis, quae extant in Dem. Mid. Lips. 1844 p. 11 ad *Boeckhii* inclinat sententiam. Hic enim l. l. p. 8—49 cum *Dionys. Halic.* in ep. ad *Amm.* VI. p. 724 atisque, qui hunc sequuti sunt, orationem Mid. ad Ol. 107, 4 pertinere multis argumentis contendit, quae partim *Voemelhus* subvertit in *Zeitsch. f. Alterthw.* 1846, Nr. 17. p. 131.

25) „Antequam juvenes inscriberentur, examen (δοκιμασία) subeundum erat, essentne civilibus munis obeundis idonei et, si pupilli erant, possentne ad rem familiarem administrandam admitti.“ *Schoemann* Ant. jur. p. Graec. p. 198, 13. Cfr. *Voemel.* Z. f. Alterthw. 1846 Nr. 16 et *Petersen* ibid. Nr. 74, qui haec: „das vollendete 18. Jahr das Alter der Volljährigkeit, 2 Jahre Kriegsübung, dann Eintritt in das Heer. Die Einregistrirung ging vor sich d. 21—24 Thargellion.“ Eloquentiones autem δοκιμασθῆναι, εἰς ἀνδρας, εἰς λεγισαρχικὸν ἐγγραφῆναι,

soror Aphobo Ol. 103, 2 (366) archonte Polyzele, quum Demosthenes natus esset annos XVIII²⁶). Atqui huic computationi quispiam dixerit obstare Libanium in vit. Dem. § 6 et Plutarchum c. 5 referentes, Oratorem vel eo ad artem, quam deinceps profitebatur, maxime impulsu fuisse, quod Callistratum causam Oropicam, de qua exposui ad Lib. vit. Dem. § 6, dicentem, venia magistri impetrata, audiverit. Quae causa quum pertineat ad Ol. 103, 2, Demosthenes annum XIX agens huic sane quidem interfuit, sed *sine paedagogo*, cujus disciplina illi auctores juvenem usum fuisse tradunt. Longum est enarrare, quibus rationibus viri docti hanc difficultatem expedire et quasi extricare conati sint: nimirum recurro ad sententiam olim a me prolatam, utrumque istum scriptorem²⁷) confudissē duo tempora, quibus Demosthenes audierat Callistratum²⁸), unum, antequam inter viros receptus erat, alterum post hanc cooptationem, quum ille Oropicam causam agebat. Bis igitur adolescens audivit Callistratum²⁹). Rehdantius (Vitt. Iphicr. Chabr. Tim. p. 111) haec: „non dubium est, quin Callistratus de Oropo causam egerit quandam eumque tum Demosthenes adolescentulus (?) audierit.“ Postquam varias de anno natali sententias protulit, pergit: „utut est, intra annos 369 et 363 Dem. audivit Callistratum τὴν περὶ Ὀρωποῦ δίκην dicentem.“ Recte. Ergo causae Oropicae auditio nostrae opinioni de anno natali non officit, quam et ipsam praeiverunt auctor³⁰) vitt.

νῦν γινώσκειται τῆς οὐσίας, etsi per se diversae, tamen temporis ratione aut parum aut nihil differunt. Discrimen statuit Boecknekius, quem vide p. 52–72 et 671.

26) Weisk. d. hyp. III. p. 15. Becker Dem. als Redn. u. St. p. 415. — Litem Demosthenes tutoribus intendit Ol. 104, 1.

27) Ipse Libanius dicit § 6: φασιν, οἶμαι, (τὴν δίκην) περὶ Ὀρωποῦ.

28) De hoc oratore vid. ad Lib. vit. Dem. § 6 et Becker ad Lycurg. Leocr. p. 176.

29) Westermann. Qu. III. p. 6. n. 13 et Jahrbh. für Philol. XII, 2. p. 188, Frankius ibid. XXV, 2. p. 309.

30) Hic libellus etsi habet quae temere scripta videntur (Seebeck Z. f. Alterthw. 1838 p. 322 et A. Schaefer in commentatione supra designata), tamen nemo dixerit, omnia, quae in eo continentur, profligata esse et perditā.

X oratt. p. 845 D (p. 73 ed. Westerm.), F. A. Wolfius ad Lept. p. LXII, Boeckh. Staatsh. II. p. 109, Weisk. de hyperb. III. p. 14, Westermann Gesch. d. gr. Bereds. p. 103 et in comm. de auctorit. libri X Oratt. p. 17—22, Voemelius in comm. p. 6 et in censura libri Boehneckii, A. G. Becker, Thirwall in Mus. Cantabrig. Febr. 1833, n. V. p. 389—411, alii. Huc sententiae proxime accedunt Ranke (Encyclop. XXIV. p. 62) et Seebeck (Zeits. f. Alterthw. 1838 Nr. 39—42), qui Ol. 99, 1, et Droysen (Rhein. Mus. für Philol. IV, 3 p. 406—438), qui ejusd. Ol. anno 1. aut 2. Oratorem natum dicunt. Paulo longius discedunt Clinton (Fast. Alt. p. 360), Brückner (Koen. Phil. p. 326 sqq.) et C. F. Hermann (epicrisis de Dem. die natsh. Gotting. 1845) annum natalem ad Ol. 99, 3 rejicientes, quem quidam probaverit qui Gellii (XV, 28) auctoritatem sequutus orationem Androtioneam — Ol. 106, 2 — a Demosthene annos nato septem et viginti scriptam esse contendit. At quum Plutarchus vit. Dem. c. 15 dicat: *δοκσεῖ δυνὸν ἢ τριῶν δέοντα εἶη τριάκοντα ἡγεμονῶς ἐξεργασθῆναι τοὺς λόγους ἐκείνους (καὶ Ἀνδροτ. καὶ Ἀριστοκράτ.),* ita ut rem incertam reliquerit³¹), Gellio fides et in hac re et in anno mortis deroganda videtur. Etenim ibidem haec: „Vixerunt quoque (Cicero et Dem.) non nimis numerum annorum diversum, alter tres et sexaginta annos, Demosthenes sexaginta.“ Atqui certum est, Demosthenem Ol. 114, 3 (322) diem supremum obiisse, quod si acciderit sexagenario, natus fuit Ol. 99, 3. Si autem annus natalis incidit in Ol. 98, 4, Demosthenes egit annum sexagesimum secundum, quum obibat. De qua re in quam diversas abierint partes, videsis e Photio, qui bibl. p. 495, 2 scribit: *ἐβίω, ὡς μὲν οἱ τὰ πλείω λέγουσιν, εἶη ἑβδομήκοντα, ὡς δ' οἱ τὰ ἐλάττω, ἐπὶ τὰ καὶ εἰς ἑξήκοντα.* Proxime igitur ad veritatem Gellius accessit, cujus vestigia premenda esse negavi. Ex iis, quae disputata sunt, apparet plerisque nostratium improbari Dionysii rationem, olim divulgatam, Oratorem Ol. 99, 4 (381) natum fuisse. Nihilò secius praeceunte Schotto, Meursio, Scalligero, Tayloro nuper C.

31) Cfr. de hoc loco Westermann. Qu. IV. p. 50, quocum or. Androt. non ad 31. annum aetatis, sed potius ad 30. referenda est.

G. Boecknekius³²⁾, quo est ingenii acumine, eam retractavit et certis argumentis munire sibi visus est; summam eorum subjiciendam curavi, quo facilius circumspicerentur. Scilicet cardo rei versatur in anno orationis Midianae recte constituendo. Jam in hac ipsa (XXI) § 161 Dem. dicit: ἐγένοντο εἰς Εὐβοίαν ἐπιδόσεις παρ' ὑμῖν πρώται. Quaeritur, ad quod bellum Eubolicum hae largitiones³³⁾ pertineant: neque ad Ol. 105, 3 neque ad Ol. 109, 4, bene vidit Boeckneck. p. 10, conjiciens Ol. 107,

32) Forschungen p. 1—95 et p. 668. Addam disputationis finem p. 93: „Die Resultate der Untersuchung wollen wir zusammenstellen. 1. Dem. ist Ol. 99, 4 zu Anfang des Herbstes geboren; da sein Todestag auf d. 16. Pyanepsion fällt Ol. 114, 3, so ist er im 60. Jahre gestorben. Gell. XV, 28. 2. Demosthenes Vater starb Ol. 101, 3, als der Sohn gerade 7 Jahr alt war, die Vormundschaft des letzteren dauerte bis zu seinem 16. Jahre. Ol. 103, 3 wurde er für Mann erklärt und hierdurch mündig (?). In seinem 18. Jahre Ol. 104, 1 brachte er die förmliche Klage gegen Aphobos an den Gerichtshof. 3. Die Beleidigung, welche Dem. als Choreg vom Meidias erlitt, geschah an den Dionysien im Elaphebolion Ol. 107, 3. Die Rede gegen Meidias ist in dem ersten Viertel des folgenden Jahres Ol. 107, 4 abgefasst, als Dem. 32 J. alt war. 4. Der Euboeische Feldzug, der von Athen zu Gunsten des Plutarchos, Tyrann von Eretria, unternommen wurde, fällt Ol. 107, 3. 5. Nicht lange vor demselben, also in der ersten Hälfte von Ol. 107, 3 hatten die Atheniäer den Olynthiern Hülfsstruppen gesandt. 6. Des Apollodoros Psephisma über die Verwendung der Theorica zur Kriegführung wurde zu Anfang des Frühjahrs Ol. 107, 3 vorgeschlagen. 7. Die Demosthenische Rede gegen Bbotos ist gegen Ausgang von Ol. 107, 3 niedergeschrieben. 8. Die Sommer-Nemeade wurde in dem Sommer gefeiert, welcher auf den Frühling des 3. Olympischen Jahres folgte. 9. Bei den Athenäern wurde die *δομιμασία* oder *ἐγγραφή εἰς ἄνδρας* nach zurückgelegtem 15., in der Regel des 16. Jahres vorgenommen, sie hatte dieselbe Bedeutung, wie bei den Römern das Anlegen der toga virilis. 10. Die Mündigkeit erfolgte in Athen bei den Waisen mit der *δομιμασία εἰς ἄνδρας*, bei den Söhnen der Epikleren gesetzlich nach Beendigung des 2. Jahres ihrer Pubertät, d. h. frühestens nach zurückgelegtem 16. Jahre. 11. Die *ἐγγραφή εἰς ληϊσταρχικὸν γραμματεῖον* ist von der *δομιμασία εἰς ἄνδρας* durchaus verschieden, sie erfolgte nach erlangter Mündigkeit, durch sie wurde der Anfang der Attischen πολιτεία beurkundet. (?)

33) Vgl. de his Boeckhium Staatsh. II. p. 108.

3 esse intelligendum. At quum Orator ibid. § 197 haec immisceat: ἐνθυμισθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὅτι οὗτος τῶν μεθ' ἐαυτοῦ στρατευομένων ἐπαύων, ὅτι εἰς Ὀλυνθίον διέβησαν, εἰδὼν πρὸς ὑμᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατηγόρει, quumque rerum Olynthiacarum memoria, quam cum Euboicis convenire interpretes arbitrantur, eadem esse videatur, quae tangitur in Aristocratea (XXIII) § 108: ἐκεῖνοι (Ὀλύνθιοι) τέως εἴρων αὐτὸν τηλικούτου ἡλικίος ὦν καὶ πιστὸς ὑπῆρχε, σύμμαχοι τε ἦσαν καὶ δι' ἐκείνων ἡμῖν ἐπολέμουν, de hoc ipso loco dicendum est ³⁴). Enimvero Ol. 106, 4 legati Olynthiorum Athenis versabantur de reconciliatione; unde nonne probabile est ἐπολέμουν referri ad Ol. 106, 3 et annos praecedentes itaque orationem Midianam esse anni Ol. 106, 4, Demosthenem autem tum annum 39. agentem natum fuisse Ol. 98, 4? Quae quum ita sint, in Boeckhii sententia acquiescendum esse censeo, ita ut Demosthenes ³⁵) Olynthiacam primam et secundam agens (Ol. 107, 3) annos 34 habuerit, Olynthiacam tertiam et Philippicam ³⁶) primam (Ol. 107, 4) 35 et orationem de Pace (Ol. 108, 2) 36.

§ 3.

De ratione Demosthenis.

Quaquam qui vel primis labris Demosthenis orationes gustarunt, non possunt non videre, quibus ille virtutibus praesiet, tamen ut illorum ipsorum studiis consulerem, lineamenta quaedam vel tenuia describenda et judicia aliorum, qui subtilius in Oratoris ingenium et artem indagavere, addenda censui.

Fuit in Demosthene ingenium acre, subtile, fertile, subactum, ad optima quaeque excipienda promptissimum. Idem non solum justa institutione, ut tum fuit, et inprimis Isaeo prae-

34) Cf. *Weberi* comm. in *Aristocr.* p. 350 et nostra *Prolegg.* in *orr. Olynth.* a. 2, § 2. p. 24.

35) *Vid.* *Prolegg.* in *orr. Olynth.* c. III. § 1 p. 26 sq. Dissentit Photius *bibl. cod.* 265. p. 492, 18: ἔτων γεγονότος δ' ἡγήτωρ ὄντω καὶ τριάκοντα ἐπέσει δημηγορήσας τὸν δῆμον βοήθειαν Ὀλυνθίοις ἀποστεῖλαι. At quoties in numeris erravit!

36) *Prolegg.* in *Philipp.* I. § 3.

ceptore ³⁷⁾ usus est, sed etiam ea tempora nactus, quae artem dicendi, ad quam se applicabat, cum maxime fovebant, colebant, exercebant. Quid mirum, quod juvenis optimarum artium studio imbutus ³⁸⁾ ac sincero patriae amore inflammatus eas habuit orationes, quae omnium aetatum summam movebant admirationem, ut non defuerint qui in eo imitando elaborarent ³⁹⁾! Et duae quidem res sunt, quas qui illas legunt Oratorem summa diligentia sequutum esse facile animadvertunt — ne singulis rhetoricae formulis inhaeream — *dictio et tractatio*. Etenim *dicendi* genus habet ⁴⁰⁾ purum, tersum, nitidum, elegans, nativum, denique in partes voco Ciceronem Brut. c. 9 § 35: „nihil acute inveniri potuit in iis causis, quas scripsit (Demosthenes), nihil — ut ita dicam — subdole, nihil versute quod ille non viderit; nihil subtiliter dici, nihil presse, nihil enucleate, quo fieri possit aliquid limatius; nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum vel verborum gravitate vel sententiarum, quo quidquam esset elatius.“ Nam abhorruit ab omni fuco, nullum jactavit tumorem nec imaginum lumina occupavit, quanquam metaphoras a re nautica et medica suis locis repetiit. Graviter et distincte causam proposuit easque dicendi faces adhibuit, ut homines vel incenderet et impelleret, vel revocaret et teneret. Ipsas vero res seu publicas seu privadas ⁴¹⁾ ita *tractavit*, ut acutissime meditatam eas ac diu multumque secum volutasse oratorem appareat, quamvis non omnino ad vulgares rhetorum ⁴²⁾ praeceptiones composuerit; atqui animos

37) Praeter eos, quos laudavi ad Lib. vit. Dem. § 7, vid. Westermann in Paul. Real-Encyc. II. p. 960 et ad Pseudoplut. p. 69 n. 6.

38) Ipse dicit XVIII, 257: ἐμοὶ ἐπὶ ῥῆξεν παιδὶ ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα. Ibid. § 265: ἐδίδασκες (Λισίην) γράμματα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων. ἐτέλεις, ἐγὼ δ' ἐτελούμην. Omnino haec oratio de Corona abundat locis, quae ad Dem. vitae rationem pertinent.

39) Becker Lit. des Dem. p. 206 sqq.

40) De cognomine Βάρταλος disputatum est ad Lib. vit. Dem. § 5. Praeterea cfr. Phot. bibl. cod. 265. p. 495, 31 et Westermann Qu. IV. p. 89, qui illud cum Zosimo ad linguae haesitantiam pertinere censet.

41) Orationes sunt vel publicae I—XVI, vel privatae XVIII—LXI. Westermann Gesch. d. g. Bereds. p. 297 Bell. VII.

42) Taedet sane argutas et exiles rhetorum graecorum observationes, exceptis aliquot locis Hermogenis et Aristidis, legisse, ut

audientium quo vult ducit atque unde vult deduct. Etenim movere et instigare tardos, revocare a desidia, ad rem acriter suscipiendam excitare, causam subtiliter et enucleate exponere, invehi in ignavos, laborantes erigere, majorum exemplum proponere, patriae amorem incendere, denique animos confirmare ad extrema quaeque subeunda et periculum imminens propulsandum. Non possum quin Photii verba addam, de causa, quam Dem. sequebatur, dicentis p. 493, 34: ἐπιδούς αὐτὸν ἐπὶ τὸ πολιτεύσθαι, ἐπεὶ τοὺς μὲν ἑώρῃ τῶν πολιτῶν φιλιππίζοντας, τοὺς δὲ πρὸς τὴν τῆς πόλεως ἐλευθερίαν δημηγοροῦντας, τῆς ἀμείνωνος μοίρας γίνεται, καὶ συνεπολιτεύετο Ὑπερίδην καὶ Ναυσικλέην καὶ Πολυεύκτωρ καὶ Διοτίμω. Qua quidem in re non praetermittenda est illa pietas, qua et divinum auxilium implorat et cives eo fretos esse jubet, ne desperent, sed omni virium contentione id petant, quod probissimo et fortissimo cuique petendum est. Cfr. Dem. I, 1. 10. II, 1. 22. IV, 12. 45. XVIII, 1. Tanta ars et tanta virtus si justo eventu plus minusve carebat, culpa fuit temporum et morum Atheniensium, non oratoris, qui quum Ol. 106, 2 ad rempubl. accessisset, ne clade quidem Olynthiaca (Ol. 108, 1) ab illa abstinuit, sed permansit usque ad proelium Charoneense Ol. 110, 3⁴³), per quod auctoritate Demosthenis commissum quanquam Polybius XVII, 14 dicit patriam summo opere adflictam esse, tamen addit: Δημοσθένη κατὰ πολλὰ τις αὖ ἐπαινέσας. — At ne longior sim in hac re, in qua non tam copia quam modus quaerendus est, addam deinceps qui et antiqua et recentiore memoria de Demosthenis ratione scripserunt, interjectis ipsis aliquot scriptorum verbis⁴⁴). Et *Dionysius* quidem Halicarnassensis singularem edidit libellum περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθένους δεινότητος in Opp. ed. Reisk. T. VI. 953—

admirer diligentiam Walzti. Multo elegantius nostrates, quos statim nominabo, hac in re versati sunt, Oratoris virtutes exponentes et exemplis probantes.

43) Prope ad verum accessit Photius p. 495, 3: ἐπολιτεύσατο δύο καὶ εἴκοσι ἔτη i. e. 355—338.

44) Praefixit Hier. *Wolfius* elogia veterum scriptorum editioni Francf. 1604. p. XLIV—LXXIV.

1129 ⁴⁵), ex quo vel unum adscribam locum, qui est cap. 22: *ὅταν Δημοσθένους τινα λαβῶ λόγον, ἐνθουσιῶ τε καὶ δεῦρο κἀκεῖσε ἄγομαι, πάθος ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταλαμβάνων, ἀπιστιῶν, ἀγανακτῶν, δεδιώς καταφρονῶν, μισῶν, ἐλθεῶν, εὐνοῶν, ὀργιζόμενος, φθονῶν, ἅπαντα τὰ πάθη μεταλαμβάνων, ὅσα κρατεῖν ἀνθρωπίνης γυνάμης καὶ δήποτε καὶ ἐνθυμήθην, τί ποτε τοὺς τοῦ ἀνθρώπου ἀκούοντας αὐτοῦ λέγοντας ταῦτα πάσχειν εἰκὸς ἦν.* Alia loca vid. c. 36. 41, inprimis c. 42. 43 et 53. Idem scriptor ep. ad Pompej. c. 4 (VI. p. 752 R.) haec: *εἰ χαρακτηρὰς λόγον προελόμενος σκοπεῖν καὶ τοὺς πρωτεύοντας ἐν αὐτοῖς φιλοσόφους τε καὶ ῥήτορας ἐξετάζειν, τρεῖς μὲν ἐξ ἀπάντων ἐξελεξάμην τοὺς δοκοῦντας εἶναι λαμπροτάτους, Ἰσοκράτην τε καὶ Πλάτωνα καὶ Δημοσθένην, ἔκ δὲ τούτων αὐτῶν πάλιν προέκρινα Δημοσθένην, οὐδὲν ᾧμην οὔτε Πλάτωνα οὔτ' Ἰσοκράτην ἀδικεῖν ⁴⁶.* Luciani, de quo § 1 dixi, verba sunt haec in encomio c. 14: *ταῖς μὲν ἐννοίαις καὶ τοῖς ὀνόμασι καταπυκνῶν τὸν λόγον, ταῖς δὲ διατέθσειν ἀκριβῶν τὰς πιθανότητας, λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονιστάτος τὴν τῶν ὀνομάτων καὶ νοημάτων ἐγκράτειαν, ποικιλώτατος δ' ἐν ἀλλαγαῖς σχημάτων· μόνος γὰρ τοι ῥητόρων, ὥς ὁ Δημοσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, οὐ σφυλήρατον παρεῖχε τὸν λόγον.* — E latinis scriptoribus Cicero — cujus iudicium gravissimum esse nemo infitias ibit — cum illo, quem supra attuli, loco tum multis aliis Oratoris Attici celebrat laudes: d. Orat. I, 61, 260. III, 19, 71. 56, 213. Orat. 29, 104: „Demosthenes unus eminet inter omnes in omni genere dicendi.“ Cfr. Tusc. Disp. V, 36, 103. Quintilianus X, 1, 106 utrumque Oratorem comparans Demosthenem inprimis legendum vel potius ediscendum putat:

45) Vid. Dionysios über die Rednergewalt des Demosthenes vermittelt seiner Schreibart. Uebers. u. erläut. v. A. G. Recker. Nebst einer Abhandlung über Dionys. als ästhet.-krit. Schriftsteller. Wolfenb. u. Leipz. 1829. Haec commentatio bonae frugis est plena et auctore digna.

46) Schottentii (de Demosth. eloqu. caractere. Traj. ad Rh. 1835) sententia, Demosthenem e disciplina Platonis prodixisse jam diu est explosa. Vid. Gotting. gel. Anz. 1835 Nr. 160. — Aliquid similitudinis inter juveniles Dem. orationes et Isocratem reperire sibi visus est Funkhaenel in Zeitsch. f. Alterthw. 1837, Nr. 59. Res valde dubia.

„quorum (Demosth. et Cicer.) ego virtutes plerasque arbitrator similes, consilium, ordinem dividendi, praeparandi, probandi rationem, denique quae sunt inventionis. In eloquendo est aliqua diversitas: densior ille, hic copiosior; ille concludit astrictius, hic latius; pugnat ille acumine semper, hic frequenter et pondere; illic nihil detrahi potest, hic nihil adjici; curae plus in illo, in hoc naturae.“ Cfr. XII, 10, 23. Val. M. VIII, 7. Juvenal. X, 114.

Nostra autem aetas tam multos tulit, qui de Demosthenis virtute oratoria exponerent eamque suis hominibus adaequantam commendarent, ut qui hos alterosve auctores praetermissos esse doleant, veniam daturus esse sperem. Praeter eos, quos § 1 nominavi, vide *F. A. Wolfium* ad Lept. p. XXXXI. Aesthetisch-krit. Parallele des Demosth. u. Cicero von D. *Jenisch*. Berlin 1801. Demosthenes als Staatsmann u. Redner von A. G. *Becker*, Hal. 1815 ⁴⁷⁾ et Lit. des Dem. p. 35—81. *H. A. Schott* Theorie der Beredtsamkeit, Leipz. 1833. *C. F. Ranke* in Ersch u. Gruber Encycl. XXIV. *A. Westermann* Gesch. der griech. Beredtsamkeit, Leipz. 1833 ⁴⁸⁾ § 57 et in Pauly Real-Encycl. T. II. *E. Gros* étude sur l'état de la rhétorique chez les Grecs depuis sa naissance jusqu'à la prise de Constantinople. Par. 1835 ⁴⁹⁾. *F. v. Raumer* Einleit. zur Uebersetz. des Aesch. u. Demosth. Reden für die Krone. Berl. 1811. *Jacobs* Vorr. zur Uebers. v. Dem. Staatsr. 2. A. p. XIV sqq. *Wachsmuth* Hell. Alt. 2. A. I. p. 670 sq. *Theremin* Demosth. u. Massillon. Berl. 1845 ⁵⁰⁾. Accedat denique auctoritas virorum aliquot gravissimorum, ipsorum verbis expressa, *Jenisch* l. c. p. 64: „das Grosse einfach, das Kleine gefällig, das Dunkle klar, das Feine verständlich und fasslich zu sagen — in dieser Kunst ist kein alter Redner und kein neuer Schriftsteller so erfahrener Meister als

47) De hoc libro egit Heeren Gott. g. Anz. 1816 p. 4060.

48) De his nostrarum litterarum ornamento vid. Gotting. Anz. 1833 Nr. 146. 147. Allg. Lit. Ztg. 1834 Nr. 110 et 197. Jahrbh. f. Philol. XIII, 3. p. 260.

49) Zeits. f. Alterthw. 1837. Nr. 87.

50) Schwarz in Jen. Lit. Z. 1846. Nr. 261 sqq.

Demosthenes.“ *F. V. Reinhard*, Geständnisse seine Bildung zum Prediger betr. Sulzbach 1810 p. 52: „Durch Cicero ermuntert fang ich an den Demosthenes zu lesen; und wie gross war mein Erstaunen, in dem berühmtesten Redner des ganzen Alterthums einen Mann zu finden, der, um seinen Zweck zu erreichen und die grössten Wirkungen hervorzubringen, nie einer Blume, nie eines gesuchten Wortes, nie einer kostbaren, auffallenden Redensart, am allerwenigsten poetischer Prosa bedarf; der vielmehr alles, was er vorzutragen hat, mit dem Ausdrücke sagt, welcher der natürlichste ist, die Sache am richtigsten bezeichnet und sie am treffendsten darstellt; bei dem ebendaher keine Spur von Affectation, von Haschen nach Witz, von überraschenden Wendungen und von jener genial sein sollenden Verwegenheit vorkommt, bei der sich Viele so wohl gefallen; der dagegen durch seine männliche, kraftvolle, kein überflüssiges Wort enthaltende Diction die Aufmerksamkeit fesselt; der durch die Schärfe der Gedanken, durch die Macht seiner Gründe und durch die Ueberlegenheit, mit der er sie entwickelt, den Verstand gleichsam überwältigt; der endlich durch eine Rede, die in harmonischen, das Ohr füllenden und in sich selbst vollendeten Perioden dahinströmt, alles mit sich fortreisst.“ *A. H. L. Heeren* *Histor. Werke*, Götting. 1826. T. XV. p. 340 inter alia haec: „Aus dem Innersten seines Gemüths ging die Politik des Demosthenes hervor; diesen seinen Gefühlen bleibt er treu, trotz allem Wechsel der Verhältnisse, trotz allen drohenden Gefahren! Dadurch ward er eigentlich der gewaltigste der Redner, weil kein Kapituliren mit seiner Ueberzeugung, kein halbes Nachgeben, weil überhaupt keine Spur von Schwäche je bei ihm sichtbar ist. Diess ist der wahre Kern seiner Kunst; alles Uebrige nur die Schale.“ *H. Sauppe* in *Verhandl. der 7. Vers. deutsch. Phil.* *Dresd.* 1845 p. 127 dicit: „Demosthenes war der Held, den allein Philippus fürchtete; noch jetzt weht aus diesen mit Schwerterglanz flammenden Worten jedes edle Gemüth frischer Morgenhauch an, seine Gluth weckt über Jahrhunderte hin neue Begeisterung.“

EXCURSUS II.

DE

PHILIPPO, MACEDONUM REGE.

In altero hoc excursu id agam, ut, quum Demosthenis orationes, quae Philippicae dicuntur, praecipue in periculo Philippi, quod Atheniensibus imminabat, avertendo et consiliis hujus regis aperiendis versentur, imaginem quandam ejusdem ¹⁾ vel meīs vel aliorum adumbrem verbis. Natus fuit hic Amyntae filius ²⁾ Ol. 99, 2 (383), mortuus Ol. 111, 1 (336); jam puer varios fortunae casus expertus est. Nam Justinus VII, 5 narrat, Philippum a fratre Alexandro ad Illyrios, tum ad Thebanos ³⁾ obsidis loco esse missum; Plut. Pelop. c. 26 ab eodem fratre traditum fuisse Pelopidae; Diod. Sic. XVI, 2 ab Amynta patre Illyriis, qui eum Thebanis concessissent, quanquam idem Diod. XV, 67 dixerat, Philippum Pelopidae ab Alexandro permissum esse. Quae quum ita sint, has diversitates, e vario rumore ortas, ita conciliandas esse, nec magis omnem hanc rem in dubium vocandam arbitror quam narrationem de causa Oropica, quam Demosthenem supra Exc. I § 3 audivisse vidimus. Etenim Philippus a patre Illyriis traditus fuit, sed nescio quomodo ab his repetitus: nam Aeschin. II, 28 diserte prodit,

1) Philippicarum et Macedonicarum rerum scriptores nominavere Voemelius comp. ad Dem. Phil. II. p. 3 et Brückner p. 4 aqq.

2) Stemma Philippi habet Clinton F. A. p. 235. Cfr. infra p. 272.

3) „Hos Thessali auxilio vocaverant contra Alexandrum, qui, primum a Pherarum tyranno, Alexandro, arcessitus, deinde Larissam et alias urbes per vim in potestatem suam redegerat et duro imperio continebat.“ Duebner ad Just. I. c.

eum in Macedonia fuisse, quum pater decederet Ol. 109, 3. Jam quum Pelopidas Ol. 102, 4 auxilio Thessalis, quos Macedo impugnauerat, lato, in Macedoniam irrupisset et obsidem impetrasset, Philippus, quatuordecim annos natus, in hujus fidem a fratre Alexandro commissus est. Scilicet male Libanius vit. Dem. § 14 cum Diod. Sic. XVI, 2 narrat, Philippum nuntio de fratris morte accepto clam Thebas reliquisse et in Macedoniam revertisse: nam auctore Athenaeo XI. p. 506 F Plato Euphraeum Oritam ad Perdiccam ablegavit, qui regem commoveret ἀπομερίσαι τινὰ χώραν Φιλίππου. διατρέφων δ' ἐνταῦθα δυνάμειν, ὡς ἀπέθανε Περδίκκας, ἐξ ἐτοίμου τῆς δυνάμειος ὑπαρχούσης ἐπέπεσε τοῖς πράγμασιν. Quare sub fratris mortem hic in Macedonia fuit et non illo mortuo demum e Boeotia fugit 4). Sexto anno post Ol. 105, 1 (359) Philippus, quum ageret annum vicesimum tertium, imperium suscepit. Ipso autem hoc tempore duorum aemulorum. subiit invidiam: alter fuit Pausanias, qui a multis amicis et rege Thraciae sustentabatur, sed ab his derelictus parum valuit; alter Argeus s. Argaeus favore et auxillis usus est Atheniensium. Itaque hi Mantiam cum classe bene instructa et tribus millibus copiarum terrestrium in Macedoniam miserunt. Philippus vero periculum imminens ita defendit, ut Amphipolin sui juris esse concederet 5). Jam Mantias, classe ad Methonem appulsa, Argeum Aegas, Macedoniae caput, praemisit, sed milites timidiore Macedo adgressus fudit, Athenienses autem beneficiis ornavit 6).

Optimo ingenio ornatas et ad liberalem disciplinam paratissimus, Thebis quum versaretur, se applicaverat ad Epaminondam ab eoque non tantum militandi sed etiam philosophandi artem didicerat 7). Ex hac exercitatione umbratili, imperio ca-

4) Consentit fere mecum Brückner p. 21. Cfr. Wessel. ad Diod. Sic. XVI, 2. Vogel Leben Phil. p. 263. Weiske de hyperb. II. p. 12 et 26.

5) Prolegg. in Dem. oratt. Olynth. c. II. § 1. p. 23.

6) Dem. XXIII, 121 et Weber Aristoc. p. 374. Aeschin. II, 29. Voemel Prolegg. § 12.

7) Diod. Sic. XVI, 2. Justin. VI, 9. VII, 5: „Thebis triennio obses habitus prima pueritiae rudimenta in urbe severitatis antiquae et

presso, in agmen et pulverem proliit et talem se prae-
 regem, qualem Macedonia nondum viderat. Ne quid dicam de
 virtute ejus bellica, qua teste historia unus maxime omnium
 excelluit, nihil de arte, qua hostes feroces subegit, castella
 munivit, urbes expugnavit ⁸⁾, nihil denique de cura et solertia,
 qua non solum reipublicae Macedon. providit eamque ordinavit,
 sed etiam fines patrios protulit et amplificavit, quaeritur hic
 qualem se gesserit in Graecos et inprimis in Athenienses ⁹⁾.
 Enimvero fuerunt qui, ut Theopompus ¹⁰⁾ et Demosthenes, re-
 gem in crimen laesae libertatis vocantes vehementer in eum
 inveherentur et conviciis insectarentur. Atqui tenendum est,
 Graecos illo tempore ita discordiis distractos sibi-
 que invisos fuisse, ut vel ipsi tyranno copiam sui facerent eumque suis
 ipsorum rebus immiscerent. Namque constat, quoties Orator
 Athenienses socordiae, desidia, negligentiae insimulet, I, 10.
 20. II, 3. 23. III, 31. IV, 8. 20. 40 et IX, 5, ubi haec: τῆς
 φανουλίας τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἀμελείας κερφαίτης Φίλιππος. Quid
 mirum, quod hic ipse, ut fuit callidus, acer, sollers et regnandi
 cupidissimus, in animū induxerit vicinos in suam redigere po-
 testatem? ¹¹⁾ Jam quum inprimis Athenienses terra marique
 multum valerent colonosque in insulas et oras maritimas de-
 duxissent, non potuit fieri quin cum his configeret in eorumque
 fines invaderet: quam quidem rem illi nullo modo tulissent,
 nisi jam ad ista, quae dixi, vitia propensi in majorum laudibus
 acquiescere quam suis rebus suoque honori consulere mallent.
 En proliit Demosthenes, vehemens ille et gravis orator, cujus

in domo Epaminondae, summi et philosophi et imperatoris, deposuit.
Sievers Gesch. Griech. vom Ende des pelop. Krieges bis zur Schlacht
 bei Mantinea. Kiel 1840 p. 342 et 346.

⁸⁾ Dem. Olynth. I. § 12 et 13.

⁹⁾ De Atheniensium quoque statu et republ. agere operae pretium
 fuit, sed hoc, ne quid dicam de libris amplioribus, jam tulere A. G.
Beckerus in libro Dem. als Redn. u. Staatsm. p. 485—572 et *Cassius*
 Einleitung in die Lektüre des Dem. p. 10 sqq.

¹⁰⁾ Vide judicium Polybii in Opp. T. III. p. 27—35. et *Pfugk* de
 Theopompi vita et scriptis. Berol. 1827.

¹¹⁾ Recte Dem. 1, 5 dicit: ἀπιστοὶ ταῖς πολιτείαις ἡ τύραννος, ἀλ-
 λως τε καὶ ὁμοῦ χρόαν ἔχουσιν.

ipsae orationes quem non docuerint, quid de adversario judicans cives impelleret ad agendum, ad cavendum? Esse hominem rerum gnarum, potentem, callidum, sedulum, cujus ad arbitrium omnia gerantur: I, 3. 14. II, 23. VIII, 11. XVIII, 235: ἦρχε (Φίλιππος) τῶν ἀκολουθούντων αὐτὸς ἀντοκράτωρ ὢν, ὃ τῶν εἰς τὸν πόλεμον μέγιστόν ἐστιν ἀπάντων — οὐδ' ὑπεύθυνος οὐδενί, ἀλλ' ἀπλῶς αὐτὶς δεσπότης, ἡγεμὼν, κύριος πάντων. Eundem superbum I, 23. III, 15. IV, 37. 50, honoris cupidissimum II, 15, barbarum III, 16, petulantem et hominum turpissimorum cōnsortio fruentem II, 19, insidias struere Graecis VI, 2: πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντα, eorumque rebus potiri ibid. § 7: πάνθ' ὑφ' ἑαντῷ ποιήσασθαι, denique perfidum II, 1. 7. Qua in re consentit Pausan. VIII, 7, 4: ὃς γὰρ (Φίλ.) καὶ ὄρκους θεῶν κατεπάτησεν ἀεὶ καὶ σπονδὰς ἐπὶ παντί ἐψεύσατο πίστιν τε ἡμίμασε μάλιστα ἀνθρώπων. Huic acerbō iudicio temperamentum invenit L. C. Valckenarius de Philippi indole, virtutibus, rebus gestis (Hemsterhus. et Valcken. Orr. Lugd. B. 1784. p. 239) ¹²⁾: „Fuit Philippus princeps comes et affabilis, facundus facilitate et humanitate summa; beneficus, mansuetus, effundendae pecuniae longe magis prodigus ¹³⁾ quam sanguinis. Exornatus doctrinae cultū studia litterarum nunquam intermittebat hominum litteratorum studiosissimus. Erga bene de se meritos sapienter et in rem suam munificus, tempori se semper adcommodabat et hominum ingenii ¹⁴⁾. Rerum fuit ut adversarum, sic secundarum tolerans; irae semper victor animique, non vindictae cupidus, semper quarumvis injuriarum et contumeliarum patientissimus. In victu cultuque plerumque frugalis, ubi relaxandus erat animus aut ita res poscebat, a vino non alienus aut voluptate, in castris tamen sobrius, continens et exemplum antiquae severitatis. In rebus excogitandis sollers et in exequendis celer, imperator fuit providus et cautus, qualemque necdum viderat elegantioribus notus terrarum orbis.“ Neque vero igno-

12) Tetigi hanc rem in ed. Phil. Vol. II. p. 200 n. 27.

13) Demosthene auctore II, 4. V, 6 hac pecunia abusus est rex ad largitiones.

14) Secus de hac re statuit Dem. II, 17.

rat idem Valckenarius vitia Philippi, nam p. 237 dixerat: „et certe, quomodocunque a me laudabitur Philippus, non ille rigidae justitiae satelles, saepe, quod fatendum est, sanctum illud humanae societatis vinculum, fidem, rupit, pacis et belli jura saepe neglexit.“ Verissime Batavus haec disseruit, ita ut et cum leni judicio *Flathii* dissentiam (*Gesch. Maced. I. p. 63*): „die Sitten mögen nicht rein gewesen sein, aber sie tragen nur den Stempel der Zeit; sie sind nicht schlechter als in Griechenland, und es herrscht kein Verderben, das nicht auch dort schon heimisch gewesen.“ et cum acerbiore *Ath. Augeri* ¹⁵⁾, qui (*Oeuvres complètes de Demosthène et d'Eschine traduites en français. Anger. 1804. I. p. 228*) haec: quels moyens emploie-t-il pour réussir? la finesse, la ruse, la fraude, le mensonge, la perfidie, le parjure: sont cela les armes de la vertu? on voit dans ce prince une ambition démesurée, conduit par un esprit adroit, mais on n'y voit point d'un homme véritable grand.“ Haec crimina si magnam partem debentur Demostheni, huic certe quidem propter eam partem causamque, in qua stetit, venia danda est, at non historico, qui dispicere debet, quid verum sit, quid falsum. Quapropter praeclare meritis est *B. G. Weiskius*, ante hos XII. annos mortuus, vir cordatus et eruditissimus, in libro: de hyperbole errorum in historia

15) Idem ibid. p. 224 scripserat: „on voit dans la personne de Philippe un roi presque aussi maître de ses alliés que de ses sujets et non moins redoutable dans les traités que dans les combats; un prince vigilant, actif, lui-même son surintendant, son ministre, son général. On le voit avide et insatiable de gloire, la chercher où elle se vend à plus haut prix, faire ses plus chères délices de la fatigue et du peril. Il joignait en lui deux qualités, ordinairement inalliables: une flegme, un sang froid avec une activité et une ardeur, qui ne connoissaient ni moment de repos, ni différence de saison.“ *Contulisse juvabit Drumannum (Gesch. d. Verfalls d. gr. St. p. 27)*: „Sein Charakter war immer, charakterlos zu sein in Gesinnung und Handlung (?); sein Grundsatz, keine Grundsätze zu haben, dem, welcher nach Regeln handelt, zuvorzukommen; seine Gewohnheit, sich an nichts zu gewöhnen; seine Stärke, Herr seiner selbst zu bleiben und alles um sich her zu leiten, während er dem Kurzsichtigen von allen geleitet zu werden schien.“ Vereor ut apprime haec convenient,

Philippi commissorum genitrice. Misen. 1818, — egi de illo Leipz. Lit. Ztg. 1821 N. 86 —, qui I. p. 49 haec: suum quemque oratorem ducebat ingenium ad hyperbolas. His favebat Demosthenes ea, quae in egregio virtutum oratoriarum ejus temperamento eminebat, orationis vis et vehementia, in Philippois maxime conspicua.“ Adde *Wolf.* ad Lept. LX: „saepe oratores temporis causa de republ. elatius dicunt, quam pro vera conditione rerum.“ — Denique non defuerunt, qui Philippum cum filio Alexandro conferrent: *Vogel* Leb. Phil. p. 252, *Drumann* p. 59 et nuperrime *O. Abel* in fine libri: *Makedonien vor Kön. Philipp.* Leipz. 1847. Quemadmodum *Vogelius* l. c. Macedonem etiam cum *Friderico II*, *Borussorum* rege, comparandum censet, ita ego cum *Napoleone*. Etenim studiorum Demosthenicorum initium incidit in illud tempus, quo summus ille imperator in fines Germaniae invadebat: quo saepius ad *Demosth. Philippicas* me referebam, quo acrius paene in ore meo pugnabatur, eo magis *Gallici* rebus gestis *Philippi* imaginem repraesentari putabam, de cujus rebus praeter *Valckenarium* et *Flathium* exposuerunt *Olivier* hist. de Phil. 1740, *Leland* hist. of Phil. 1761, *Brückner* Kön. Phil. v. *Makedon.* Götting. 1837, *Wachsmuth* H. Alt. I. p. 286—305 et ipse breviter dicam in ea, quae sequitur, tabula chronologica.

TABULA CHRONOLOGICA *),

QUA RES GESTAE, QUAE VEL IN PROLEGG. VEL IN
ADNOTATIONE COMMEMORATAE SUNT, IN ORDINEM
SUUM REDIGUNTUR.

Olymp.	a. Chr.
98, 4.	$\frac{384}{384}$
<i>Demosthenes</i> natus est p. 2. 256 sqq.	
99, 2.	$\frac{383}{383}$
<i>Philippus</i> natus est p. 267.	
100, 3.	$\frac{378}{378}$
<i>Demosthenis</i> pater mortuus est p. 6. — <i>Bellum Boeoticum</i> p. 99. 164.	
101, 1.	$\frac{376}{376}$
<i>Pugna ad Naxos</i> p. 21. — <i>Proellum ad Leucadem seu Aly-</i> <i>ziam</i> p. 99. ¹⁾	
101, 3.	$\frac{374}{374}$
<i>Timotheus</i> in insulam Chalcidicam mittitur 21. 88. <i>Thebani</i> <i>Plataeas</i> et <i>Thespias</i> diruunt ²⁾ 234.	
102, 2.	$\frac{373}{373}$
<i>Pugna Leuctrica</i> ³⁾ 13. 235.	
103, 3.	$\frac{371}{371}$
<i>Expeditio Oropica</i> 7. 240. — <i>Dem.</i> inter cives receptus est 8.	

*) Ne haec tabula suos egrederetur fines, eas res, quae aetatem
Demosthenis et *Philippi* praecedunt, praetermisi: p. 14. 19 — 21. 129-
132. 164. 179. 184.

1) Hoc loco vitium corrigendum est. Vid. *Sievers* *Gesch.*
Griechl. p. 226 et *Rehdantz* *Vit. Iph. Chab. Tim.* p. 55.

2) *Winiewski* *com. chron.* p. 24 not.

3) *Sievers* *Gesch. Griechenl.* Kap. XVI p. 239—249.

- Olymp. a. Chr.
 www.libtool.com.cn
 104, 1. 364
- Dem. *tutoribus* litem instituit 8. 258. — *Orchomenii* Athenas confugiunt 242.
- 105, 1. 363
- Timotheus ad Amphipolim repulsus 4) 22. — *Philippus* regnum adipiscitur 14. 22. 268.
- 105, 2. 362
- Philippus cum Atheniensibus pacem facit 23.
- 105, 3. 361
- Prima expeditio Atheniensium in *Euboeam* 53. 99. 179. 260⁵). — Philippus *Amphipolim* expugnat 6). Bellum *Amphipolitenum* (105, 3 usq. ad 108, 2) 23. 27. 55. 58. 70. 102. 219. — Bellum *sociale* per tres annos geritur 7) 13 — ubi pro Ol. 105, 2 legendum est Ol. 105, 3 — 204. — Rex *Mausolus* Chii auxilium fert 248.
- 105, 4. 360
- Philippus *Pydnam* cepit, quae urbs ad Thermaicum sinum in Pieria regione sita Ol. 92, 3 ab Archelao, Macedonum rege, subacta (Diod. Sic. XIII, 49) et Ol. 101, 3 a Timotheo capta est 8) 27. 53. 58. — Foedus *Olynthiorum* cum Philippo 24. 41.
- 106, 1. 359
- Macedo *Potidaeam* expugnat, Olynthiis traditurus Dem. II, 7. Diod. Sic. XVI, 8 ibique Wessel. Fuit haec urbs Thraciae contermina, in Pallenes Isthmo sita, vetus Corinthiorum colonia variosque casus experta, Thuc. II, 70. Timotheus eam Ol. 104, 1 Atheniensium vectigalem fecit, in quorum potestate hucusque manebat 9) 27. 53. 58. 82. 195. — Eodem anno Philippus

4) Winiewski l. l. p. 39. Rehdantz p. 133.

5) Scriptoribus ad IV, 17 de re Euboeensi laudatis adde Brückner Koen. Phil. p. 93. Rehdantz p. 200.

6) Lucches. p. 303. Belli Amphipol. initia cum Clintono Winiewskius p. 40 ad Ol. 105, 4 differt.

7) Vid. Rehdantz p. 205.

8) Lucches. p. 244. Mannert Geogr. VII. p. 507. Winiewsk. p. 41.

9) Lucches. p. 244. Winiewsk. p. 42. Poppo Prol. in Thuc. 1, 2 p. 372.

Thracas, Paeones et Illyrios, qui contra ipsum conspiraverant (Diod. Sic. XVI, 22), ad officium redire coegit 58. — Chares *Sigeum* et *Lampsacum* occupat 103.

Olymp.

a. Chr.

106, 2.

544

Demosthenes ad rempubl. accedit 12. 263. — Bellum *sacrum a. Phocense*. Etenim Phocenses violatae religionis condemnati, quod agrum sacrum arassent, recusabant Philomelo auctore summam, quae iis Amphictyonum decreto imposita erat, solvere; hic, foedere cum Atheniensibus et Spartanorum rege Archidamo inito, Delphos occupat et Thracidas interficit. Quapropter Thebani cum Locrensibus, Thessalis aliisque bello Phocenses persequuntur, quod decimo demum anno finem habuit 13. 119. 243. — Philippus impetum facit in *Lemnum* et *Imbrum* ¹⁰⁾ 155. 193.

106, 3.

543

Idem *Methonem* expugnat et quidem *Magnesium* ad sinum Pagasaicum sitam Diod. Sic. XVI, 31. Hanc enim vel propter vicinitatem Pagasarum intelligendam esse censeo; plerique Macedonicam, alii Thracicam. Jam quum Diod. Sic. XVI, 31 Methonem Ol. 106, 3 et cap. 34 Ol. 106, 4 expugnatam esse dicat, Vogelius p. 272 et Winiewskius p. 47 illius urbis expugnationem ab uno anno in alterum dilatam fuisse arborantur. Hanc conjecturam recte improbat Boehneckius ¹¹⁾. Omnis autem difficultas tollitur, si narratio cap. 31 ad Methonem Magnesium, altera cap. 34 ¹²⁾ ad Macedonicam refertur, quam et

10) Weiskius de hyperb. III. p. 29 et Winiewsk. p. 62 impressionem illam circa Ol. 106, 4 factam esse contendunt. At vide Bremi Philol. Beitr. a. d. Schweiz I. p. 30 et quae dixi p. 155.

11) Boehn. p. 208 haec: „es ist möglich, dass Diodor an einer Stelle das Magnes. Methone im Sinne hatte.“

12) Hoc loco si Diodorus narrat, Philippo Methonem oppugnantem dexterum oculum fuisse excussum, scriptor hanc Methonem i. e. Macedonicam confudit cum Thracica, quod etiam accidit Dissenio ad Dem. or. de Cor. p. 233. Ad hanc extremam pertinent verba Dem. IX, 26: Ὀλυθον καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν — ἐὼ. Cfr. Harpocrat. s. v. Σιδ. s. Κάραρος et Justin. VII, 6.

ipsam Polyæn. IV, 2, 15 intelligit 53. — Eiusdem anni est expeditio *Euboeensis* altera 198. 261. Etenim *Plutarchus*, *Éretrie* ¹³⁾ tyrannus, contra *Clitarchum* imperium affectantem auxilium *Atheniensium*, interveniente *Midia*, imploraverat. Dem. XXI, 110: τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων, ἃ Πλούταρχος ὁ τοῖσι ξένος καὶ φίλος διεπράξατο, ὡς αἰτιός εἰμι, κατεσκευάσας et § 200: Πλουτάρχου προσενεῖ. Adversabatur *Demosth.* et quidem, si verum dixit *Aeschin.* III, 86, a *Callia Chalcidensi* corruptus. Nihilo minus auxilia mittebantur duce *Phocione* (*Plut.* *Phoc.* c. 13), qui rem bene gessit; id quod anno ante orationem *Midianam* — quam Ol. 106, 4 scriptam fuisse *Exc. I*, § 2. dixi — evenisse probabile est ¹⁴⁾. Jam quum *Euboeenses* suspicarentur, ne *Athenienses* de insula opprimenda cogitarent, *Plutarchus* milites horum cum duce in vincula coniecit nec prius restituit, quam quinquagenorum talentorum pretium accepisset, unde patet cur Dem. V, 5 πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρόν dicat ¹⁵⁾. Cfr. IX, 57. 58. Vid. p. 231.

Olymp. a. Chr.

106, 4.

$\frac{353}{352}$

Olynthii ad *Athenienses* se applicant 24. 41. 118. 261. — *Philippus Pagasas* expugnavit. Fuit haec maritima *Thessaliae* urbs, navale *Pheraeorum* ¹⁶⁾, cujus expugnationem *Diod. Sic.* XVI, 31 ad Ol. 106, 3 refert: Παγασάς δὲ χειρωσάμενος ἡγάγεσεν ὑποταγῆναι ¹⁷⁾ 53. 58. 65. 195. — Eodem anno *Thessalorum* tyrannus *Lycophron*, a quo illos *Philippus* Ol. 105, 4

13) De hac urbe disputatum est in com. hist. ad Phil. III. §. 33.

14) *Lucchesin.* p. 360 statuit intra Ol. 105, 3 et 107, 4 hanc expeditionem esse missam, *Brückner* p. 96 et *Boehn.* p. 18 Ol. 107, 3.

15) *Schol.* cod. Aug. ap. *Reisk.* Vol. II. p. 126. A. G. *Becker* *Uebers. der Phil.* I. p. 240. *Voemel Prolegg.* in *Phil.* et *Olynth.* § 21 p. 77 sqq. *Jacobs Ann. z. Ueb.* p. 252. *Ranke* in *Encyc.* XXIV p. 72.

16) *Lucches.* ann. hist. p. 274.

17) Hunc sequutus sum in adnot. ad I, 9 et IV, 35. Certe e verbis *Demosth.* I, 12. 13: εἴτα Θετταλίας ἐπέβη. μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν πάνθ' ὃν ἠβόουλετο εὐτρεπίσας τρόπον concludi nequit, *Philippum*, postquam in *Thessalam* invaserat, *Pagasas expugnasse*. Quare haec res aut fin. Ol. 106, 3 aut initio anni sequentis gesta est.

(Diod. XVI, 14) liberaverat, regnum recuperavit. Rex ab Aleuadis arcessitur, Thessali implorant opem Phocensium, qui Phayllum mittunt, cui victo et repulso Onomarchus succedit. Philippus in discrimen adductus se in Macedoniam recipit. At paullo post redit cum manu armata, Onomarchum devincit et crudelem de iis, quos capiebat, vindictam sumit¹⁸⁾. Diod. Sic. XVI, 35. 36. Vid. p. 58. 89. — Occasione per istos tumultus oblata Philippus *Pheris*, prope Boebeidem lacum, et *Magnesia* inter Thermaicum et Pelasgicum sinum potitus est¹⁹⁾, et hanc quidem rex promisit se redditurum et reddidit 53. 58. 65. 82. 195.

Olymp.

a. Chr.

107, 1.

§§§

Initio hujus anni, nisi sub finem superioris, Philippus constituit, ipsis bellum inferre Phocensibus et per Thermopylas in illorum intrare fines. Athenienses autem veriti, ne latius descenderet, eum classe impediabant. Diod. XVI, 38. Dem. XVIII, 32: *ἵνα μὴ — περιπλεύσαντες ταῖς τριήρεσιν εἰς Πύλας, ὥσπερ πρότερον, κλείσσαιτε τὸν πορθμόν.* Liban. Arg. Dem. d. Pac. § 2. Vid. p. 153. 178. 219. 243. — Eodem tempore *Arymbae*²⁰⁾ rebus Philippus intercessit. Etenim Alceta, Molossorum rege eodemque illius patre, mortuo fratres de imperio contenderunt nec prius concorditer regnarunt, quam regno aequaliter, Philippi opera, diviso. Pausan. Att. c. 38. § 3. Non assentior Weiskio, qui de hyp. II. p. 38 hoc Ol. 107, 4 factum esse existimat: nam Diod. Sic. XVI, 72 auctor est, Arymbam Ol. 109, 3 post

18) Vid. Voemel. Prolegg. § 24.

19) De utraque hac Thessaliae urbe egit Lucches. p. 306 sq. Mannert Geogr. VII. p. 587.

20) Justin. VII, 6 haec: „Philippus Neoptolemi filiam uxorem ducit, conciliante nuptias fratre *patruele*, altore virginis, *Arruba*.“ De diversa hujus nominis scriptura vid. Gronov. ad Arrian. Anab. I, 20 et Wessel. ad Diod. Sic. XVI, 72 cf. Var. Lect. I, 13, 7. Weiskius l. c. vocab. *patruele* ejiciendum et Bongarsius ad Just. 18, 3 *patruo* legendum esse arbitratur. Equidem fratre *patruele* pro fratre patris dictum esse conjicio. Vid. Voemel. Prolegg. § 26.

ipsam Polyæn. IV, 2, 15 i

expeditio *Euboeensis* alter

Eretriae ⁽³⁾ tyrannus,

tem auxilium Atheniens'

Dem. XXI, 110: τῷ

ταύτου ξένος καὶ φίλος

§ 200: Ἰλλουράρχου

si verum dixit Ae-

Nihilominus au-

c. 13), qui re

Midianam —

dixi — eve-

suspiciarentur

Plutarchus

prius res

piisset,

dicat

certuo Alexandro,

— Epiro relicta

XXIII, 8 narrat,

καὶ Κερσό-

Cersobleptes Cotylis

a patre rex Thraciae

qui regnum af-

Anonymus in Argum.

καὶ τελευτήσας καὶ

Εὐρυπιδου καὶ Ἀμα-

auxilium Athenien-

mililibus praeerat

§ 170 καὶ τὸν Κερσό-

ἐν τῇ ἀρχῇ. Ἐὰν μὲν τὴν ἀρχὴν

ἐμὴν ἀποδοῦναι

Berisades Ol. 105, 4.

bellum infert Cerso-

Oritae ²²) sum-

§ 163 καὶ τὴν παρανοσίαν

καὶ Κερσόπιδου), Ama-

denegavit, sed

quos modo dixi,

καὶ τὸν Κερσόπιδον καὶ τὸν Κερσόπιδον

— Jam properavit ad

Oly

Pl

u

VIII. 3 tangit, cfr.

Prolegg. Dem. Aristocr.

Winiowski p. 313.

Rehdantz p. 158. —

Ol. 105, 2: hoc

erat, spoliavit.

Cersobleptem

Non dubium est, quin

Ol. 110, 1)

καὶ Κερσόπιδου πόλεμον

Junonium castellum oppugnandum, quod ipso
 , 4 tres quatuorve annos ante Ol. 107, 4 factum
 sit cur ad initium anni rejiciatur 27. 114. ²⁴⁾ —
 as Oratio *Aristocratea* 27.

Olymp. a. Chr.

107, 2. $\frac{331}{330}$

ppus in morbum incidit 27. 58. 173. — Impetum facit in
ersonesum 155. 178 et urbes Chalcidicas: initium belli
Olynthiaci 24. 58.

107, 3. $\frac{330}{329}$

Philippi escensus in *Marathona* 155. 193. — Demosthenis
Olynthiaca I. et II. p. 26—37. — *Chares* cum mercenariis auxilio
Olynthiis mittitur 30. — *Charidemus* in Chalcidicam 30. 116.

107, 4. $\frac{328}{327}$

Demosthenes habet *Olynthiacam* III. p. 37. — *Chares* cum 40
 navibus et civili exercitu mittitur Olynthum 29 sq. — De-
 mosthenis *Philippica* I. p. 152—156. 261.

108, 1. $\frac{327}{326}$

Olynthus a Philippo expugnatur 25. 148. 213. 263.

108, 2. ²⁵⁾ $\frac{326}{325}$

Decem legati *Philocrate* auctore Pellam mittuntur ad pacem
 faciendam — 214 —, quae d. XIX. Elaphebol. initur 214. —
 D. IX. Munych. legati *ἐντὶ τοὺς ὄρνους* Athenis abeunt — 214.
 234 —, qui demum XIII. Scirophor. redeunt 215. 234. — Boeoti
 bellum inferunt Phocensibus 219.

108, 3. $\frac{325}{324}$

Phocidem Philippus occupat — 220 —, in quem duo
 suffragia, quae hucusque Phocenses *habuerant* — ita enim
 legendum est p. 216 v. 8 — deferuntur. Amphictyonum, quos
 Philippus congregat, decretum exitiosum in Phocenses. Pertur-
 bantur Athenienses. Demosthenes orationem de *pace* habet 216.

24) Voemel. Prolegg. § 29. Winiewsk. p. 196. — In adnot. ad IV, 17
 (p. 178) or. Arist. ad Ol. 107, 1, non ad Ol. 106, 4 referenda est.

25) Franke tab. chron. p. 271 sq. Boehneck. p. 733 sqq.

decimum annum regni vita decessisse illoque mortuo Alexandro, Olympiadis fratri, hoc esse demandatum 58. — Epiro relicta Macedo petit Thraciam. Res haec est. Dem. XXIII, 8 narrat, Cotye mortuo (Ol. 105, 2) Βηρισάδην καὶ Ἀμαδόκον καὶ Κερσοβλέπτην τρεῖς ἀνδ' ἐνὸς γενέσθαι βασιλέας. Cersobleptes Cotyis filius fuit (Diod. Sic. XVI, 34), qui jam a patre rex Thraciae constitutus erat. Jam extiterunt duo aemuli, qui regnum affectabant, Berisades et Amadocus ²¹). Anonymus in Argum. Aristocr. § 2 (p. 619, 21 Reisk.) haec: Κότυς τελευτήσας κατέλιπε υἱὸν Κερσοβλέπτην, ὃς μετὰ τινων δύο, Βηρισάδου καὶ Ἀμαδόκου, τὴν βασιλείαν ἐμερίσατο. Imploratur auxilium Atheniensium; Athenodorus, qui mercenariis Athen. militibus praeerat aut potius aderat, teste Dem. l. c. § 170 ἀναγκάζει τὸν Κερσοβλέπτην ὁμοῦσαι πρὸς θ' ὑμᾶς καὶ τοὺς βασιλέας, εἶναι μὲν τὴν ἀρχὴν κοινὴν τῆς Θράκης εἰς τρεῖς διηρημένην, πάντας δ' ὑμῖν ἀποδοῦναι τὴν χώραν i. e. Chersonesum. Moritur Berisades Ol. 105, 4. Hujus filius et Amadoco, Amadoci filio, bellum infert Cersobleptes, qui socero eidemque tutori Charidemo Oritae ²²) summam rerum permittit, teste Dem. l. c. § 163 δια τὴν παρουσίαν καὶ τὸ δύναμιν ἔχειν. Jam Suidas tradit (s. Κερσοβλέπτης), Amadocum Philippi opem implorasse, quam hic non denegavit, sed alterum regum (Cersobleptem) expulit, alteros, quos modo dixi, reges esse jussit. Isocr. V, 21: ἀπάσης τῆς Θράκης οὗς ὑβουλήθη δεσπότης κατέστησεν. Vid. p. 48. 58. ²³) — Jam properavit ad

21) Hi videntur illi fratres fuisse, quos Justin. VIII, 3 tangit, cfr. Vogel p. 269 et Becker Uebers. T. II p. 346.

22) Vid. Rumpf de Char. Orit. in Weberi Prolegg. Dem. Aristocr. p. LXXI ibique hunc ipsum.

23) Lucches. p. 308. Goeller prolegg. p. 9 sq., Winiewski p. 313. Voemel. § 27. Weber ad Dem. Arist. p. 144. 468. Rehdantz p. 158. — Philippus Cersobleptem reliquisse videtur usque ad Ol. 108, 2: hoc enim anno eum imperio, quod adhuc conceasum erat, spoliavit. Aeschin. II, 90. Weisk. d. hyp. II. p. 36. Redeuntem Cersobleptem rex tertio ejecit (Ol. 109, 2) Diod. Sic. XVI, 71. Non dubium est, quin exsul ad Athenienses confugerit, nam in ep. ad Ath. (Ol. 110, 1) XII, 9 Philippus his exprobrat, quod velint πρὸς Κερσοβλέπτον πόλεμον αἰρεῖσθαι. Brückner K. Ph. p. 254.

Ἡραίων τεῖχος. *Junonium castellum* oppugnandum, quod ipso Dem. teste III, 4 tres quatuorve annos ante Ol. 107, 4 factum est, ut non sit cur ad initium anni rejiciatur 27. 114. ²⁴⁾ — Demosthenis Oratio *Aristocratea* 27.

Olymp. a. Chr.

107, 2. $\frac{350}{349}$

Philippus in morbum incidit 27. 58. 173. — Impetum facit in *Chersonesum* 155. 178 et urbes Chalcidicas: initium belli *Olynthiaci* 24. 58.

107, 3. $\frac{350}{349}$

Philippi escensus in *Marathona* 155. 193. — Demosthenis *Olynthiaca* I. et II. p. 26—37. — *Chares* cum mercenariis auxilio *Olynthiis* mittitur 30. — *Charidemus* in Chalcidicam 30. 116.

107, 4. $\frac{348}{347}$

Demosthenes habet *Olynthiacam* III. p. 37. — *Chares* cum 40 navibus et civili exercitu mittitur *Olynthum* 29 sq. — Demosthenis *Philippica* I. p. 152—156. 261.

108, 1. $\frac{347}{346}$

Olynthus a Philippo expugnatur 25. 148. 213. 263.

108, 2. ²⁵⁾ $\frac{347}{346}$

Decem legati *Philocrate* auctore Pellam mittuntur ad pacem faciendam — 214 —, quae d. XIX. Elaphebol. initur 214. — D. IX. Munych. legati ἐν τῷ ὄρει Athenis abeunt — 214. 234 —, qui demum XIII. Scirophor. redeunt 215. 234. — Boeoti bellum inferunt Phocensibus 219.

108, 3. $\frac{346}{345}$

Phocidem Philippus occupat — 220 —, in quem duo suffragia, quae hucusque Phocenses habuerant — ita enim legendum est p. 216 v. 8 — deferuntur. Amphictyonum, quos Philippus congregat, decretum exitiosum in Phocenses. Perturbantur Athenienses. Demosthenes orationem de pace habet 216.

24) Voemel. Prolegg. § 29. Winiewsk. p. 196. — In adnot. ad IV, 17 (p. 178) or. Arist. ad Ol. 107, 1, non ad Ol. 106, 4 referenda est.

25) Franke tab. chron. p. 271 sq. Boehneck. p. 733 sqq.

INDEX GRAECUS.

- Ἀγαπᾶν 59. 139.
 ἄγειν καὶ φέρειν 193.
 ἄθλια τοῦ πολέμου 167.
 ἀθροίζειν, non ἀθρ. 127.
 αἰρεῖσθαι ἢ 97.
 ἀκολουθεῖν τοῖς πράγ. 199.
 ἀκούειν c. gen. et acc. 46.
 ἀλλὰ νῦν γε 140.
 ἀλλ' ἢ defenditur contra ἀλλ' ἢ 180.
 ἄρα — καὶ 196.
 ἄν c. infin. 70. 185. 20. — c. partic. 118. 162. — collocatio 237. — pro καὶ 102.
 ἀναβάλλειν et ἀναβάλλεσθαι 176.
 ἀνάγειν 132.
 ἀναθήματα 133.
 ἀναλίσκειν augment. 136.
 ἀνάστατον ποιεῖν 220.
 ἀναχατίζειν 85.
 ἀνδραποδιστής 206.
 ἀνθρωπος i. q. ὁ ἄνθρωπος 48. 67. 171. 208.
 ἀνταίρειν 99.
 ἀντέχειν 68. 85.
 ἀντιδύσεις 196.
 ἀντίρροπον 56.
 ἄνω κάτω 90. 201.
 ἄπας ὁ χρόνος 100.
 ἀπειρημέναι 119.
 ἀπηρτημένοι 175.
 ἀπὸ fontem indicat 66. 101.
 ἀπογνῶναι 141. 202.
 ἀποδιδόναι 105.
 ἀπολείπεσθαι 200.
 ἀπόμισθοι 205.
 ἀπόστολος 116.
 ἀποστροφή 170.
 ἀποχρῆν 201.
 ἄρα 57. 247. — ἄρα γε 134.
 ἀρπάζειν 129.
 ἀρχαῖα 60.
 ἀσελγεία 171.
 ἀτακτεῖν 122.
 αὐξάνειν neutral. 137. 174.
 αὐτόνομος κ. ἐλεύθ. 166.
 αὐτός nemine intercedente 239 — αὐτῶν i. q. ἀλλήλων 173. — ταὐτό et ταὐτόν 52. — αὐτῷ et αὐτῷ 50. — αὐτοῦς pro οὗς 131. — ὁ αὐτός ὥσπερ 60. 183. 199.
 ἀφίημι augm. 116.
 ἀφύλακτος 180.
 ἄχρι τῆς ἴσης 241.
 Βάρβαροι 200.
 βέβαιος comm. 52.
 βοᾶν 104.
 βοηθόμια πέμπειν 139.
 βοηθεῖαι 191.
 βούλεσθαι augm. 4. 209. 244. — βούλεσθαι et ἐθέλειν 46.
 βραβεύειν 135.
 Γίγνεσθαι ἔω 71. 193. — γίγνεσθαι et γενέσθαι 246.
 γλίχεσθαι 245.
 γυμνασίαρχος 195.
 γυμνάσιον 10.
 Δανείζεσθαι 60.
 δέ om. post μέν 164.

- δεικνύναι et δεικνύται 87.
 — δείξαι impers. 94.
 δαίνα 106. 144. 203.
 δῆ inculcantis 47. 62. — repeten-
 tis 182.
 δημόσιοι 93.
 δῆπου iron. 100. 119. 243.
 διά c. gen. et acc. 57.
 διαδοχή ἀλλήλοις 182.
 διαπράττεσθαι 124. 191.
 διατιθέναι 7.
 διατρέβειν 4.
 δίδοναι λόγον 103.
 διέρχεσθαι intrans. 80.
 δίκαια (τὰ) 164.
 διόπερ 128.
 δύνασθαι 100.
 δυοῖν, non δυεῖν 80.
 δυσκολία 228.
 δῶν defenditur contra δοῖν 96.
 Ἐγγραφῆναι εἰς ἄνδρας 8. 257.
 ἐθέλειν 169. 181.
 εἰ post v. affect. 9. — cum ind. post
 opt. c. ἄν 69. — εἰ — ἄν 126. 161.
 εἰκότως per se pos. 55.
 εἶναι omiss. 46. 89. — c. gen. 69.
 77. — ἐπὶ τινι 87. — emphat.
 231. 241. — εἰεν 183.
 εἶνεκα 72.
 εἰπέ μοι formula 172.
 εἰρωνεία 168. 197.
 εἰς ad locum et rem 62. — εἰς δέον
 176. 200. — τὰ εἰς λόγους 4.
 εἰς ὁ πρῶτος 54.
 εἶτα indignantis 68. 100. 203.
 — proinde 122.
 ἐκ temporis 162. — efficientis 165.
 ἑκαστος collect. 207.
 ἐνδέχεσθαι 128. 242.
 ἐκεῖνος ad sequ. 98. 208. 247.
 — ἢ 'κεῖνος 97. 166.
 ἐκκαλεῖσθαι 202.
 ἐκλέγειν portitorum 194.
 ἐκνευρίζειν καὶ περιαιρεῖν 138.
 ἐκπολεμεῖν et ἐκπολεμοῦν 118.
 ἐλαττώματα 10.
 ἐλεγχος 177.
 ἐλλείματα 101.
 ἐν καμοθείταις 120.
 ἐνδέχεσθαι 128.
 ἐνδιδόναι neutr. et activ. 180.
 ἐνίστασθαι ἀγῶνα 8.
 ἐξαγγέλλειν 179.
 ἐξίστασθαι 11.
 ἐξόν absol. 99. 119.
 ἐπαγγέλλεσθαι et ἐπαγγέλλειν 177.
 ἐπάγειν et ὑπάγειν 235.
 ἐπαίρεσθαι 208.
 ἐπάλξεις 136.
 ἐπανορθοῦσθαι 57.
 ἐπειδήπερ quandoquidem 168.
 ἐπείτοι nam profecto 163.
 ἐπὶ τῆς γνώμης γνώσθαι 168. —
 ἐπ' ἐγνήματι 5. — τοῖς λόγοις
 10. — τῷ πράττειν 182. — ἀδύ-
 λους et τῷ πεπεῖσθαι 210. —
 ἐφ' αὐτοὺς ἡγούντο 246.
 ἐπιδεικτικὸν μέρος 15.
 ἐπιείκεια τρόπου 15.
 ἐπικηρυκία 242.
 ἐπιλαμβάνεσθαι 135.
 ἐπιμεληταὶ 194.
 ἐπισκοτεῖν ὁ. dat. 94.
 ἐπιστολιμαῖοι δυνάμεις 180.
 ἐπιτεχίσμα 166.
 ἐπιτίθεσθαι τινι 15.
 ἔργα de re rustica 91.
 ἐρῶσθαι missum facere 244.
 ἐτησίαι 160.
 ἔτοιμος c. infin. 168.
 εὐθήθεια 87. 249.
 εὐθυνα 71. 206.
 εὐρίσκειν πολέμους 102.
 εὐτρεπῆς et εὐπρεπῆς 64.
 ἐπαδρεύειν τοῖς ἀγαθοῖς 239.
 ἐφαρμύνειν τοῖς καιροῖς 118.
 ἔχειν καιρὸν 238. — ἔχεσθαι τῆς
 πλήγης 200. — ἔχον ἑστί 101.
 ἐχθροὶ et πολέμιοι 206.

Ζημία *detrimentum* 198.

Η et εἰ confus. 65. 220 cr. *) —

ἦ et καὶ confus. 134 cr.

ἦκειν *redire* 53.

ἡμᾶς et ὑμᾶς conf. 139. 229 cr. —

ἡμῶν et ὑμῶν 141. 207 cr. —

ἡμῖν et ὑμῖν 204 cr.

ἡμίσεις τῶν ἱππέων 177.

ἦν' ἂν c. conj. et opt. 191.

Θαυρεῖν c. dat. et acc. 117.

Θαυμαστοποιοί 93.

Θέλειν. ὃν θεός 'θέλῃ 95. 169.

θεωρικά 121.

θορυβεῖν 229.

θρυλεῖν et θρυλλεῖν 51. 82.

Τεροποιοί 186.

ἔκρια in re scenica 43.

ἔνα c. imperf. 187.

ἐππάργοι τριῆρ. 178.

ἐπαρχοί 186.

ἰσονομία 134.

ἴσως 52.

Καθελκύνειν 237.

καθῆσθαι 97.

καθιστάναι νομοθέτας 120.

καθυφίεσθαι 118.

καὶ determinantis 51. 60. — com-

parantis 141. 170. — καὶ — γε

55. 123. 141. — καὶ — δέ 124. —

καὶ δὴ 234. — καὶ εἰ 94. — καὶ

γάρ τοι 167. — καὶ μὴν 12. —

καὶ τοῦτο 174.

καιροί 175.

κακοδαίμων 94.

κακοῦργοί 206.

κατά. καδ' ἕκαστον 59. 181. — καδ' ἔνα 249.

καταβάλλειν 43.

καταβοαί 11.

κατάγειν τὰ πλοῖα 248.

κατασπενδίζειν de insidiis 82.

καταγότα μέλια 6.

κατορθοῖν 109.

κάτωθεν (τά) 85.

κινεῖσθαι, vox medic. 95.

κομιεῖσθαι 169.

κόπτεσθαι 90.

κορδακισμός 92.

κύκλω πανταχῇ 171.

Λέγω i. q. καὶ ταῦτα 70.

λειτουργεῖν 233.

λίμματα 102. 141.

λήροι i. q. φλυαρίαι 137.

λησται τοῦ Φιλ. 95.

ληστεύειν 183.

λόγοι *litterae* 4.

λογοποιούντες 208.

λωποδύτης 206.

Μὰ Δία 208.

μᾶλλον comparativo add. 123.

μέγιστον (τά) appos. 77.

μεθύειν 207.

μέλλειν c. inf. fut. 45. — μέλλεται 197.

μένειν ἐπὶ τινι et. τινος 171.

μέντοι 69. 166.

μέρις *subsidium* 88.

μέτοιχοι 197.

μέχρι του 52.

μή τί γε δὴ 98.

μισθός *stipendium* 189.

μυστήρια Cereris 115.

Νή Δία iron. 172.

νῦν et νυνί 54. 162.

Ξενικόν *mercenarii* 184.

ξένοι opp. τοῖς πολίταις 182.

Οἶμαι et οἶμαι 61. — οἶμαι *credo* 97.

οἶος 92. — c. infin. 93. — οἶός ἐστιν

et οἶός τ' ἐστιν 171.

ὁπότως τις 72. 140. 238.

ὅπως c. fut. 47. 77. — ὅπως — οὕτως 86.

ὄροφῇ 12.

*) cr. denotat *notam criticam*.

- ὅτι in or. dir. 10. 44. — omiss. 236. *πλενόμεθα* form. att. 203.
 οὐ μᾶλλον ἢ 245. — οὐ μὴ c. conj. *πλοῖα* genus navium 178.
 aor. 204. — οὐ μὴν ἀλλά 49. 96. *ποιεῖν* de re rustica 91. — supple-
 198. 229. — οὐ μὲν τοι γε 208. — *dim* 112. — καλῶς π. 71. — ποι-
 οὐ πάνυ 130. *εἶσθαι λόγους* 86. — ἐν ὄργῃ 61. —
 οὐδεὶς i. q. οὐκ ἄλλος 92. *differt a πράττειν* 105. 125. 182.
 οὐδὲ εἰς 232. 236. *πόλις* sine artic. 230.
 οὐκέτι differt ab οὐπω 232. *πολιτεύεσθαι* c. acc. 236.
 οὐσία φανερά 233. *πολυς* καὶ 40.
 οὔτε — τε 209. *πομπαί* myst. Eleus. 186.
 οὗτος is qui demonstratur 57. 125. *πορισταί* 193.
 178. — quem omnes norunt 89. *πράγμα causa* 177. — *πράγματα*
 165. — confirmantis 61. — c. gen. *res summae* 49. 160.
 83. — τοῦτο ad aliud genus ref. *πραγματική* στάσις 225.
 89. 142. — τοῦτο μὲν — δέ 41. *πράττειν τὴν εἰρήνην* 117. — ἄμει-
 οὔτω confirmantis 83. 199. *νόν* 123.
 οὔτω πως 64. *πρὶν* constr. 239.
 ὀφλισκάνειν ἄνοιαν 70, αἰσχύνειν 79. *πρὸ* τοῦ 70.
 202. *προάγεσθαι* 238. 246.
 Παιδεία 4. *προαιριῖσθαι* 208.
 πάλιν ἀναλαμβάνεσθαι 169. *προβάλλεσθαι* 200.
 πανούργος 48. *προέχειν* 50.
 πανταχοῦ et πανταχοῦ 185. *προῖεσθαι* c. genit. 78.
 παρὰ πάσῃ 79. — τὴν εἰρήνην 84. — *πρόοινο* et *προεῖνο* 240.
 — πάντα 96. — τὴν ῥώμην 174. *προῖοτασθαι* δόγματα 243.
 — τὸν καιρὸν 192. — τὴν ἀπου- *προλαμβάνειν* 176.
 σίαν 160. *προπίνειν* 131.
 παρακρούεσθαι lucrantis 80. *πρὸς* de tempore 11. — de vicini-
 παρακλύπτειν 185. *tate* 192.
 παρατάττεσθαι 183. *προσδεῖ* et *ἐνδεῖ* 63.
 παρεῖναι εἰς τι 119. *προσλαμβάνειν* 83.
 παριστάναί 178. — *παρίστασθαι* 111. *προσπολεῖν* scriptura 231.
 παροξύνεσθαι 51. *προσπορίζειν* vi media 189.
 παρῆρησία 229. *προσφέρεισθαι* 159.
 παρωθεῖν contemtim 92. *πρότασις* 227.
 πεζέταιροι 91. *προτιθέναι* 161. — *προθῆσθε* et
 περὶ et ὑπὲρ differunt 50. — *πρόθησθε* 194 cr.
 absol. 63. 202. *προφάσεις* 185.
 περιιώντες 207. *πρυτανεύειν* 232.
 περιστῆναι de reb. Adv. 72. 118. *πρῶτος* καὶ μόνος 231.
 περιστοιχίζεσθαι 172. — *πρῶτος* (τό) *sonst* 138 cfr. Schoe-
 πηγγνύειν 169. *mann* ad Plut. Ag. 18. 3.
 πῆλιντοι (οἱ) 186. *πυλαία* convent. Amphict. 246.
 πλεῖν i. q. ἐκπεῖν 53. *πῶς* i. q. ὅπως 91. 159.

Πῆγμα v. medie. 95.
 ῥητὰ καὶ ἀπαρξ. 49.
 Σαθρὴ 203.
 σὰν ἐν Δελφῶν 249.
 σοφιστεύειν 9.
 σπρωττομένη 185. 206.
 στρέμμα v. medie. 95.
 συγκροτεῖσθαι v. scenic. 94.
 συμβάντα διώκειν 199.
 συμμορία 104.
 συναίρεσθαι τὰ πράγμ. 67.
 συνέδρ. Ἑλλ. 220.
 συνελόντι ἀπλῶς 168.
 συνηγορεῖν 9.
 συνιστάναι 84. 222. — συνίστασθαι
 labent. Graec. 220.
 σύνταξις 237.
 Τὰ τῆς τύχης 174.
 τὰλλα et τὰλλα 53.
 ταμίαι 192.
 ταξίαρχοι 186.
 τε — καὶ ut — ita 40. — τε ὡς et
 τέως confus. 110 cr.
 τελευταῖα πρῶην 179.
 τέως et ἕως 95.
 τὴν ἄλλως 129. — πρῶτην 184.
 τιθέναι et τιθεῖσθαι νόμον 44. —
 Πέθια 245.
 τις de re praeclara 76. 244. — de
 multitudine 170. — confirmantis
 77. 78. — suppl. 89. — collect. 92.
 τίς l. q. ὅστις 122. — εἰ sequ. plur.
 172. — τί καί; 205.
 τοῖνον jam vero 68.
 τολμᾶν 138.
 τόπος tractus 166, situs 190.
 τοσοῦτος tantillus 183.
 τότε additur 126.
 τριήραρχος 196.

τριῶν et τριηρῶν 183.
 τυγχάνειν personal. 205.
 Υμῖν et ἡμῶν confus. 232 cr.
 ὑπάρχειν de beneficiis 55.
 ὑπὲρ τῶν πράγμ. αἰσχύνη 172.
 — vid. περί.
 ὑπερωτᾶν 44.
 ὑπισχνεῖσθαι et ἐπαγγέλλεσθαι 177.
 ὑπό prae 59. 101.
 — per 122.
 ὑπόθεσις 225.
 ὑπόκρισις 10.
 ὑποπτεῖσθαι velā contrahere di-
 cuntur oratores, qui quae dicenda
 sunt reticent 61. 209.
 ὑστερεῖν amittere 195. 198.
 Φανακίζειν tropice 83. 198.
 φέρεσθαι κακῶς 159. 219.
 φεύγειν metaphor. 113. — φεύγοντες
 et φυγόντες 126.
 φίλιος pass., φίλος act. 167.
 φιλοπραγμοσύνη 201.
 φροντίζειν 47.
 φύλαρχος 186.
 φύω. πεφυνέναι 101. 128.
 Χειροτονεῖν 186.
 χορηγός 195.
 χεῖρ 191. — ἐχρην 187.
 χεῖρματα 45. 188.
 χεῖρσθαι τι 117. 192.
 χρόνῳ 62.
 χωρίς οἰκοῦντες 197.
 Ψηφίεσθαι 186.
 Ως seq. particip. 11. 175. 225. —
 praepos. 104. 207.
 ὥστε defenditur contra σὺς τε 241.
 ὦ τὰν 69. 136.

INDEX LATINUS.

A.

Accusat. absol. 42. — pendet a τῶ diei 204.
 activ. et med. discr. 177.
 adjectiva suum tenent genus 51.
Alexander Maced. 14.
 alliteratio in ὑπὲρ et ὑπὸ 122, in ἀφελών et ἀνελών 128.
Amphictyon 224.
Amphictyonicae urbes 223.
Amphipolis 248. — bellum 55. 58.
Amyntas Maced. 14. 20.
Anthemus urbs Maced. 41.
 aorist. diff. ab impf. 161. — Ejus vis 59. 85.
 articuli vis 66. — a subst. sejunct. 90. — om. 189. 248. — iteratus 68.
Arymbas s. *Arrubas* 58. 277.
Astropaeus 3.
 asyndeton 49. 117. 189.
Athenienses. principatus 40. 132. — fruuntur divino favore 76. 96. 201. — novas res percunctantur 98. 173. — inconstantes 230. — defendunt libert. Graec. 99. — aetas militaris 115. 142. 168. 182. — triremes et milites 199. — census 199. — προμαρτεια 246.
Attici pagi 5. — menses 115.
 attractio 93. 112. 245.

B.

Boeoticum bellum 99. 164.

C.

Callistratus Aphidnaeus 7.
Cardia urbs Cherson. 248.
Cersobleptes Thrac. rex 278.
Chares, dux Athen., 100. 102. 185.
Charidemus Orita 116.
Chersonesus 178.
 chiasmus 78.
 conjunctiv. differt a futuro 130. — pro optativo 12. 43. 99. 117.
Corinthiorum bellum 96. — aliud 120.
 correlativa 86.

D.

Dativus a subst. pendet 66. 182. — cum passiv. 244. — ethic. 185.
Demosthenes. Vitae scriptores et imagines 253—256. — Annus natalis 256—261. — Ratio dicendi ejusque laudatores 261—268. — Tutores et orr. tutor. 8. — Accedit ad romp. 12. — Βάρβαλος 6. 262. — Breviloquentia 198. — Utrum orationem d. Pac. habuerit 222.
Dionysiaci 194.

E.

Effectus et causa permut. 77.
 ellipses in έχοι 65, in εἰπεῖν 168, in ληπτω 180, in ποιεῖν 193.
 epizeuxis 63. 179.
Euboea 179. 235. — Euboeica expeditio prior 53. — altera 281. 276.
Euthykrates 26.

www.libtool.com.cn **F.** *Menelaus*, hipparch., 187.

Futurum, att. form. 169. — diff. ab. conj. aor. 130. — medii not. pass. 70. — indicat voluntatem et consilium 88. 143. 180. 190. 236.

G.

Genitivus partitivus 70. 77. 230. — potestatis 169. — temporis 177. — gradus 170.
Geraestus promont. 193.

H.

Haliartus urbs Boeot. 179.
Hieræ Amphipol. 53.
hyperbatou 181.

I.

Idrieus rex Car. 248.
Illyricum bellum 88.
imperfecti vis 123. 161.
indicat. seq. opt. in apodos. 47.
infinitivus vi gerund. 96.
interrog. forma 163.
Iphicrates Lacedaemonios fugat 184.
Isacus 8.
Iunonium castellum 114. 279.

L.

Lacedaemonii. Principatus 40. — liberas civitates tollunt 207.
Lampsacus urbs As. 103.
Lasthenes 26.
Legatio ad Phil. 215. 234. 279.
Lemnus lustratur 187.
Leuctrica pugna 13.
Libanius rhetor 3.

M.

Magnesia 65. 82.
Mausolus, Cariae rex 248.
Megarensium bellum 129.

Mithone, Magn. urbs, 58. 275.
Montius procona. 3.

N.

Neoptolemus, histrio, 232.
neutrum plur. de personis 170.
nominativ. absolut. 188.
notiones quietis et motus confunduntur 53. 59. 83.
numerus sing. pro plur. 115.

O.

Obliqua oratio bipartita 164. 196.
Olynthiorum urbs 19. 40, in Laced. potestate 21, Atheniensibus subjecta 21. res gestae ab Ol. 105, 1 usque ad Ol. 108, 1 p. 22—26. — Olynthiacar. orr. tempus et ordo 26—37 coll. 261.
optativus pro conjunct. 11. — in obliqua or. 66. — defenditur 126. 165.
oratio dialogica, non interrogativa 142.
Oropus 240. — Oropica causa 7.

P.

Paeaniensis pagus 5.
Paeonicum bellum 88.
Pagasae 53. 65. 276.
Panathenaea 194.
paradoxon 163.
paragog. v servatur 239.
Perdiccas, rex Maced. 132.
perfecti notio 90. 180. — passiv. vi media 167.
persona sec. ad primam ascendit 97.
Pherae 58. 277.
Philippus. De ejus vita, virtutibus et vitiis 267—272. — in morbum incidit 58. 116. 173. Res gestas habet tab. chron.

- Philippica* prima 156. 261. *Sociale* bellum 13. 274.
Philocrates, Demosth. adversarius, *Stratocles* 53.
 214. 221. structurae duae in unam coalescunt
Phocis vastatur 216. 220. — Pho- 68. 79. 172.
 cense bellum 13. 275. superlativus pro comparat. 82.
Plutarchus, Eretr. tyrannus 231. synonyma 58. 62. 164.
 276.
Polystратus dux Athen. 184.
 polysyndeton 49.
Potidaea, urbs Maced. 53. 58.
 82. 88. 274.
 praepositio c. adv. 46. 85. — om.
 50. — variat 111.
 praesens excipit aoristum 48. — Ejus
 vis 76. 130. 184. 234.
 prolepsis 71. 80. 169.
 pronomen ejicitur 89. 170. 202 cr.
 prosopopoeia 46.
 protasis duplex 162.
Pydna Maced. urbs 53. 58.
Pytheas 11.
S.
Sigeum promontor. Mys. 103.
T.
Thebanorum odium in Athen. 69.
Thermopylae 178. 277.
Thessalorum perfidia 65. — implo-
 rant opem Phocens. 277.
Timotheus dux Athen. 88. 99. 136.
Triremes, usus in bello 177. —
 sacrae 194.
V.
 Verba sentiendi permutantur 111.
 verbale c. accus. 87.
 versus senarii 168.
Z.
 zeugma 50.

ERRATA.

- P. 7. not. v. 11 post *αἰών* adde *vocat.*
— 10. text. v. 7 post *ἐπαγγέσασα* punctum et post *ἐντομική* comma
est delendum.
— 22. v. 8 post tenebant adde *missus.*
— 50. not. v. 11 pro Ck. d. Or. III, 5 lege III, 50.
— 81. not. v. 14 pro V, 25 l. V, 26.
— 89. text. v. 1 *νοσοῦσι καὶ* dele.
— 99. not. v. 6 pro Ol. 100, 4 l. 101, 1.
— 101. not. v. 3 pro XXI, 19 l. XXI, 119.
— 103. not. v. 1 pro VIII, 125 l. VIII, 25.
— 106. text. v. 5 pro *βίλτιον* l. *βίλτιον.*
— 109. crit. v. 6 post Dindf. adde *Frank.*
— 178. not. v. 24 pro Ol. 106, 4 l. 107, 1.
— 216. v. 8 post Phocenses adde *habuerant.*
— 235. not. v. 1 pro post *pugnam* l. *ante pugnam.*
— 257. not. v. 3 post Wiss. adde 1818.
Accentus graves, qui aliquoties defecerunt, facile resarciuntur.
-

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn